AD EPHESINUM CONCILIUM

VARIORVM PATRVM EPISTOLÆ,

EX MANU-SCRIPTO CASSINENSIS BIBLIOTHECÆ CODICE DESUMPTÆ.

ITEM

EX VATICANÆ BIBLIOTHECÆ MANU-SCRIPTO,

Commonitorium Celestini Papæ Episcopis & Presbyteris euntibus ad Orientem:

TITULI DECRETORUM HILARI PAPÆ:
NEAPOLITANUM CONCILIUM:
EPISTOLÆ ANACLETI ANTI-PAPÆ.

Nunc primùm in publicam lucem data

Per F. CHRISTIANVM LVPVM,

IPRENSEM,

Ord. FF. Erem. S. AUGUSTINI, S. Theol. in Alma Lovaniensi Universitate Doctorem, ac Regium Primarium Professorem.

LOVANII,

Typis HIERONYMI NEMPÆI. Anno 1682.

Cum Gratia & Privilegio.

SERENISSIMO

PRINCIPI

COSMO III.

MAGNO ETRVRIÆ

DUCI.

REdit iterum *Florentiam* Fr. CHRISTIANUS LUPUS, magnus ille librorum heluo, atque Ecclesiasticæ Eruditionis Eximius Doctor; ac nostrâ manu deductus MEDICEI Palatii penetralia subiens, *Serenissi-*

ma

ma Vestra Celsitudinis vestigiis sistitur. Cogimur, *Magne Dux COSME*, acceptæ lethali ictu plagæ cicatricem nondum obductam, sed recenti adhuc sanguine perfusam, refricare. Ille, fortè præscius se jam extremis metis admotum, quò properantia vitæ momenta præverteret, quatuor unà simul, diversi argumenti voluminibus, ut scribendis, ut edendis nocturno diurnoque labore incubuerat; cum improviso ac diuturniori morbo congressus, prioribus editis, altero ad umbilicum ferè deducto; huic postremo haud postremam manum, morte præreptus, imposuit. Verùm tumulo licet conditus, præla etiamnum, simulque Eruditorum ingenia atque admirationem, imò ipsam quoque famam fatigat. Enimverò superstes cum subinde cogita-

ret, quibus ſemet per Etruriam tranſeuntem Regiæ planè Beneficentiæ radiis perfuderis, quamque invidioſo ſtipendio non ſemel *Florentiam* invitaveris; plures decades Epiſtolarum variorum *Patrum*, quæ in Caſſinenſis Bibliothecæ angulo tot ſæcula cum blattis luctatæ fuerant, *Sereniſſimæ Veſtræ Celſitudini* nuncupare, ac poſtremum hoccè Opus (ita enim ægrotus loquebatur) ſuæ ipſius vitæ navigatione peractâ, *Veſtro Magno Nomini* veluti votivam tabellam appendere deſtinaverat, ut ſaltem nomen ſuum vel ſolâ hâc debiti profeſſione diſpungeret. Verùm noviſſimo hoc partu adverſam Lucinam expertus, vitam ſimul dedit ac perdidit; illum enim Superi terris eripuerunt, ne quid poſt tam præclarum ac planè immortale Opus poſteà

per-

perſcriberet. Nos tanquam reciſo de Semeles utero fœtui obſtetrices manus ſuppoſuimus, eumque é typis in lucem educentes, ac Eximiæ demortui Viri erga *Sereniſsimam Veſtram Celſitudinem* obſervantiæ veluti ex aſſe hæredes, obligatam tam charo Capiti fidem implevimus. Equidem quamvis huic Operi magna veneratio debeatur, quod tot Patrum Epiſtolas, hactenus ineditas, ac noviſſimo labore à celeberrimo noſtræ ætatis Scriptore illuſtratas complectatur; maximam etiam inde recipiet quòd *Sereniſsimi Veſtri Nominis* ac patrocinii fulgore præradiat. Nemo ignorat *Te, optime idemq; doctiſsime Principum*, cum Bibliothecam omnium librorum genere inſtructiſſimam dudum extruxiſſes, alteram nuper intrà ſecretiora Palatii penetralia, uni-

que tibi adeundam dedicasse, in qua sacri tantùm vetustioris Ecclesiæ *Patrum* Codices servarentur, ut eos in oculis ac complexu unicè haberes. Hos laureatos tripodes, hæc sacra pulvinaria, hæc Christiani Orbis oracula sæpè consulis, ut cum ipsa eorumdem pietate ac doctrina imperium partiri velle videaris. Hinc jure ac merito CHRISTIANUS LUPUS, qui diu noctuque in *Patribus* habitabat, *uni Tibi*, apud quem *Patres* tam propè habitant, laudatas Epistolas, tot votis ab Eruditis quibusque expetitas, nuncupandas decreverat. Easdem nos, succedaneâ veneratione, *ad Serenissimam Vestram Celsitudinem* ex Lovaniensi Athenæo, quod olim, cum Princeps Iuventutis Europam perlustrares, magnus hospes implevisti, transmittimus, ut hoccé

Volumen ſacrâ manu, quâ tot Mortalium millibus melioraBona diſpenſas, ſecretiori ac ſacratiori tuo *Muſæo* illatum, nova cum precii tum decoris incrementa ſuſcipiat, immò tanto etiam *Principe* lectore ſuperbiat.

Dabamus Lovanii ad D. Ioannis Baptiſtæ, ipſo Nativatis Dominicæ die 25. Decembris 1681.

SERENISSIMÆ CELSITUDINIS VESTRÆ

MINIMI FAMULI

Prior & Conventus Lovanienſis FF. Erem. S. Auguſtini.

INDEX
CAPITVM.

Cap. X.

Cap. XLIV.

Cap. LXXIV.

Ioanni

FINIS.

Facultas Adm. R. P. Provincialis.

EGo infra scriptus Ordinis Erem. S. P. AUGUSTINI in Belgio Prior-Provincialis, permitto, ut ad Ephesinum Concilium variorum Patrum Epistolæ: Commonitorium Papæ Celestini &c. per Adm. R. & Exim. P. M. CRISTIANUM LUPUM Iprensem, Ex-Provincialem concinnata, typis mandentur. Antuerpiæ in Conventu omnium Sanctorum 18. Decemb. 1681.

F. JOANNES SMIDTS.

Iudicium D. Professoris DU BOIS.

CUm placuerit Supremo Brabantiæ Senatui requirere judicium meum super Libro, cui titulus, *Ad Ephesinum Concilium variorum Patrum Epistolæ, ex Manuscripto Codice Casinensis Bibliothecæ desumptæ per* F. CHRISTIANUM LUPUM *Sac. Theologiæ Doctorem, Professorem Regium &c. nunc primum in lucem editæ*, declaro me iterato legisse, tam ea, quæ ab Orthodoxis, quam quæ ab Heterodoxis, eorumque Fautoribus scripta sunt; & quod utiliter publicæ luci dabuntur, tum ad magis percipiendam, quam Orthodoxi tradiderunt, veritatem, tum ad Heterodoxorum versutias, calumnias, pertinaciamque plenius detegendam. Datum Lovanii die 16. Decembris 1681.

NICOLAUS DU BOIS Sacrarum Litterarum Primarius Professor &c.

Errata sic corrige in Tomo Primo.

F*Olio* 89. *linea* 6. dectetum *lege* decretum. *f.* 132. *l.* 26. Patri *l.* Patrum. *f.* 173. *l.* 15. intelctum *l.* intellectum. *f.* 174. *l.* 20. addimento *l.* additamento. *f.* 186. *l.* 2. canem *l.* carnem. *f.* 199. *l.* 22. vorò nunc *l* verò nunc. *f.* 200. *l.* 34. Chrstianæ *l.* Christianæ. *f.* 28. *l.* 40. mixillis *l.* maxillis. *f.* 550. *l.* 14. sanari *l.* salvari.

VARIORUM

VARIORUM PATRUM EPISTOLÆ,

CAPUT PRIMUM.

Reverendissimo & Deo Amantissimo Comministro Nestorio Cyrillus, & quæ convenit in Alexandria ex Ægyptiaca Diœcesi synodus, in Domino salutem.

SAlvatore nostro dicente apertè, *Qui amat Patrem aut Matrem plusquam me, non est me dignus, & qui amat Filium aut Filiam super me, non est me dignus*, quid patiamur nos, qui à tua Reverentia exigimur te diligere super omnium nostrorum Salvatorem Christum? Quid nos in die Judicii juvare poterit, aut quam reperiemus excusationem, qui silentio ita longo honoravimus in factis à te contra ipsum blasphemiis? Et si quidem temetipsum solum læderes talia sapiens & docens, minor utique cura esset. Quoniam verò omnem scandalizasti Ecclesiam, & insolitæ ac peregrinæ Hæresios fermentum injecisti Populis, & non ibidem solummodo constitutis, sed enim & his qui ubique sunt, delati namque sunt tuarum expositionum Codices, qualis jam nostræ taciturnitati sufficiet sermo? Aut quomodò non necessarium est meminisse dicentem Christum: *Non putetis quia Pacem veni mittere super terram; non enim veni mittere Pacem, sed gladium. Veni enim dividere hominem contra Patrem suum, & Filiam contra Matrem suam?* Cum enim fides læditur, habetur quidem irrita & fallax Parentum Reverentia. Quiescat autem & quæ in filios est & fratres, affectionis Lex: Et piis jam melior sit mors quam vita, ut meliorem resurrectionem mereamur,

Matth. 10.

Matth. 10.

Hebr. 11. mur, secundùm quod scriptum est. Ecce igitur simul cum Sancta Synodo, quæ in Magna Roma est congregata, præsidente Sanctissimo & Dei colentissimo Fratre & Comministro nostro Celestino Episcopo, & tertia te hâc contestamur Scriptura, persuadentes desistere à tam difformibus & distortis Dogmatibus, quæ sapis & doces; præeligere autem rectam fidem, quæ Ecclesiis ab initio tradita est per Sanctos Apostolos & Evangelistas, qui & perspectores & ministri Verbi facti sunt. Aut si hoc non egerit tua Reverentia secundùm definitas inducias in litteris memorati Sanctissimi & Reverendissimi Romanorum Episcopi, & Comministri nostri Celestini, cognosce te ipsum nullam sortem habentem nobiscum, neque locum, sive portionem in Sacerdotibus Dei & Episcopis. Non enim possibile est nos despicere Ecclesias sic perturbatas, & scandalizatos Populos, & rectam fidem abjuratam, & dissipatos à te greges, quos salvare debueras, si quidem esses secundùm nos rectæ gloriæ Amator, Sanctorum Patrum investigans Pietatem. Omnibus autem, qui à tua Reverentia separati sunt propter fidem, vel depositi, tam Laicis quam Clericis, Communicatores sumus omnes. Nec enim æquum est recta sapere cognoscentes tuis lædi sententiis, quia tibi benefacientes contradixerunt. Hoc enim ipsum indicasti in epistola, quæ scripta est à te ad Magnæ Romæ Sanctissimum Coepiscopum nostrum Celestinum.

Non sufficiet autem tuæ Reverentiæ confiteri solum Fidei Symbolum, quod in tempore expositum est per Sanctum Spiritum à Sancta & Magna Synodo, tunc in tempore congregata in Nicæa. Intellexisti enim & interpretatus es hoc non rectè, distortè autem magis, quamvis confitearis vocem sermone; sed hoc consequens est ut in scripto, & cum jurejurando confitearis, quia & anathematizas tua prava & prophana Dogmata, sapies autem & docebis quæ & nos omnes, & qui in Occidente, & in Oriente Episcopi, & Doctores, & populis Præpositi. Consensit autem & Romana Sancta Synodus, & nos omnes, ut recta habentibus & irreprehensibiliter epistolis ad tuam Reverentiam scriptis ab Alexandrinorum Ecclesia. Subdidimus autem & his literis nostris, quæ te oporteat sapere & docere, & à quibus abstinere convenit.

Hæc

Hæc enim Ecclesiæ Catholicæ & Apostolicæ est Fides, cui consentiunt omnes, quique in Occidente sunt, & qui in Oriente Orthodoxi Episcopi.

Credimus in unum Deum, Patrem omnipotentem, visibilium invisibiliumq; factorem. Et in unum Dominum Iesum Christum, Filium Dei, natum de Patre, Unigenitum, hoc est, de substantia Patris. Deum ex Deo, lumen ex lumine, Deum verum ex Deo vero: Natum, non factum, consubstantialem Patri, per quem omnia facta sunt, quæ in Cœlo & quæ in terra. Qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit, & incarnatus est, & humanatus. Passus, & resurrexit tertia die secundùm Scripturas. Adscendit ad Cœlos, & sedet ad dexteram Patris. Venturus judicare vivos & mortuos. Et in Spiritum Sanctum. Eos autem qui dicunt, Erat aliquando quando non erat, & quia ex non exstantibus factus est, aut ex alia subsistentia vel substantia, dicentes esse aut vertibilem, aut mutabilem Filium Dei, hos anathematizat Catholica & Apostolica Ecclesia.

Sequentes autem ubique Sanctorum Patrum Confessiones, quas fecerunt loquente in eis Spiritu Sancto, & intelligentiæ, quæ in eis est, investigantes intentionem, & quasi per Regiam viam incedentes, dicimus quia ipse Unigenitus Dei Sermo, qui ex ipsa natus est Patris substantia, ex Deo vero Deus verus, lumen de lumine, hic per quem omnia facta sunt, quæ in Cœlo, & quæ in terra, propter salutem nostram descendens, & semetipsum deponens in exinanitionem, incarnatus & inhumanatus est. Hoc est, Carnem accipiens à Sancta Virgine, & suam eam faciens ex vulva, secundùm nos pertulit nativitatem; & processit homo ex muliere, non hoc quod erat amittens, sed licet factus sit in assumptione Carnis & Sanguinis, etiam ita permanens quod erat. Deus videlicet naturâ & veritate. Sed neque Carnem dicimus in Deitatis verti naturam. Neque quidem in naturam Carnis ineffabilem Dei Verbi translatam naturam. Inconvertibilis enim est, & immutabilis omninò, idem ipse semper permanens secundùm Scripturas.

Cum videretur autem & puer, & in pannis existens, & in sinu enixæ Virginis, omnem implebat Creaturam ut Deus, & Consessor erat Genitori. Divinitas etenim sine quantitate & magnitudine est; & circumterminationem non sustinet. Uniri autem Carni secundum subsistentiam confitentes Verbum, unum adora-

mus Filium & Dominum Jesum Christum: Neque seorsim ponentes, & determinantes hominem & Deum, quasi conjunctos ad invicem dignitatis & authoritatis unitione. Novitas enim vocum est hoc, & aliud nihil. Neque quidem Christum specialiter nominantes ex Deo Verbum, & similiter specialiter, velut Christum alterum, eum qui ex muliere, sed unum solum scientes Christum ex Deo Patre Verbum cum sua Carne. Tunc enim humanè junctus est nobiscum. Cum utique his, qui digni erant accipere, Spiritum daret ipse, & non ex mensura acciperet, sicut dicit Beatus Evangelista Joannes. *Ioan. 3.*

Sed neque illud dicimus, quia habitavit ex Deo Verbum quasi in homine communi, de Sancta Virgine nato, ut Deum ferens homo intelligatur Christus. Et si enim habitavit in nobis Verbum, dicitur verò & in Christo habitare omnis plenitudo Divinitatis corporaliter, sed tamen sentimus quia factus Caro non sicut in Sanctis habitare dicitur. Secundùm parem modum circa eum quoque fieri definimus habitationem, sed unitus secundùm naturam, & non in Carnem mutatus, talem facit habitationem, qualem utique habere dicitur & hominis anima ad proprium suum Corpus. Unus igitur Christus, & Filius, & Dominus, non ut conjunctionem quamdam simpliciter in unitione dignitatis vel etiam authoritatis habens homo ad Deum: Non enim unit naturas par honor. Etenim Petrus & Joannes pares honore quidem ad invicem sunt, secundùm quod Apostoli & Sancti Discipuli, attamen non unus sunt, sed duo. Neque quidem secundùm appositionem conjunctionis intelligimus modum. Non sufficit enim hoc ad adunationem naturalem. Neque quidem quasi secundùm participationem affectualem, sicut & nos adhærentes Domino, secundùm quod scriptum est; *Vnus spiritus sumus ad eum.* Magis autem conjunctionis nomen recusamus: Utpote non idoneum existens significare unitionem. Sed nec Deum nec Dominum Christi ex Deo Patre Verbum nominamus: Ne rursus apertè secemus individuum Christum, & Filium, & Dominum. Et blasphemiæ crimen incurramus, Deum suum & Dominum facientes eum. Unitus enim, sicut jam prædiximus, Dei Sermo Carni secundùm subsistentiam Deus quidem est omuium, Dominator *1. Cor. 6.*

enim

enim Universitatis. Neque verò ipse sibi servus est, neque Dominus factus est. Magis autem & impium ita dicere vel sapere. Ait quidem Deum suum Patrem, cum certè sit Deus natura, & ex substantia ejus; sed non ignoramus, quia cum sit Deus, & homo factus est sub Deo, secundùm legem quæ condecet humanam naturam. Ipse verò sibi quomodò fiet Deus aut Dominus? Ergò ut homo, & quantum attinet & decet ad exinanitionis mensuras, sub Deo nobiscum semetipsum ipse dicit. Sic factus est & sub Lege, cum locutus ipse sit Legem, & Legislatot existens, ut Deus.

Recusamus autem hoc dicere super Christo: *Propter eum, qui induit, eum, quem induit, veneror. Propter eum, qui est invisibilis, adoro illum qui videtur.* Pavore plenum est super hæc etiam illud dicere: *Ille, qui assumptus est, ei qui assumpsit, coappellatur Deus.* Qui enim hæc dicit, secat naturas in duos Christos, & hominem statuit per partem specialiter, & Deum similiter. Evidenter enim denegat unitionem, secundùm quam, non ut alter alteri coadoratur quispiam, neque quidem coappellatur Deus, sed unus intelligitur Christus Jesus, Filius Unigenitus, una adoratione adorandus cum sua Carne.

Confitemur autem, quia ipse ex Deo Patre natus Filius, & Deus unigenitus, licet secundùm naturam suam existens impassibilis, Carne passus est pro nobis secundum Scripturas. Et erat in crucifixo Corpore suæ Carnis inseparabiliter proprias faciens passiones: Gratiâ autem Dei pro omnibus gustavit mortem, dans ei suum Corpus, quamvis secundùm naturam existens vita & ipse sit resurrectio. Ut enim ineffabili virtute conculcans mortem, utique primùm quidem suam Carnem, quâ fieret primogenitus ex mortuis, & Primitiæ dormientium, iterque ut faceret hominis naturæ ad incorruptionis recursum, gratiâ Dei, sicut diximus nuper, pro omnibus gustavit mortem; Triduanus etiam revixit, exspolians Infernum. Unde licet dicatut per hominem facta resurrectio mortuorum, sed intelligimus hominem factum ex Deo Verbum, & solutam esse per eum mortis potestatem. Veniet autem in tempore, ut unus Filius & Dominus in gloria Patris, ut judicet mundum in Justitia, sicut scriptum est.

Necessario verò & illud adjiciemus. Annuntiantes enim secundùm Carnem, mortem Unigeniti Filii Dei, hoc est, Jesu Christi, & ex mortuis resurrectionem, & ad Cœlos adscensionem confitentes, sine sanguine in Ecclesiis celebramus Sacrificium. Accedimus etiam ita ad mysticas Benedictiones, & sanctificamur participes effecti Sanctæ Carnis, & pretiosi Sanguinis omnium nostrorum Salvatoris Christi. Et non ut Carnem communem accipientes: Absit. Neque quidem ut Viri sanctificati, & conjuncti Verbo secundùm unitionem dignitatis, vel etiam quasi inhabitationem Divinam habentis, sed ut vivificatoriam verè, & propriam ipsius Verbi. Vita enim existens secundùm naturam ut Deus, quoniam factus est ad suam Carnem, vivificatoriam eam ostendit. Quare licet ad nos dicatur, *Amen amen dico vobis, nisi manducaveritis Carnem Filii hominis, & biberitis ejus sanguinem*, non ut hominis secundùm nos uniuscujuslibet & hanc esse æstimavimus. Quomodo enim hominis Caro vivificatoria erit secundùm naturam suam? Sed ut propria verè facta ejus, qui propter nos & Filius hominis factus est appellatus.

Joan. 6.

Evangelicas autem Salvatoris nostri voces nec subsistentiis duabus, neque quidem personis dividimus: Nec enim est duplex unus & solus Christus, licet ex duabus intelligitur & diversis rebus unitione impartibili coadunatus Sicut certè homo ex anima intelligitur & Corpore, & non duplex magis, sed unus ex utrisque. Humanas etiam ad hoc & Divinas voces ab uno dici certi sumus, sapientes rectè. Quando enim Deus decibiliter dicit de semetipso, *Qui videt me, videt & Patrem*, &, *Ego & Pater unum sumus*, Divinam ejus & ineffabilem sentimus naturam, secundùm quam & unum est ad suum Patrem propter identitatem substantiæ, Imago, & figura, & splendor gloriæ ejus. Quando autem humanitatis mensuram non exhonorans, Judæos alloquitur, *Modo me quæritis occidere, hominem qui veritatem vobis locutus sum*, iterum nihilominùs eundem, qui est in æqualitate & similitudine Patris, Deum Verbum & ex humanitatis ejus mensuris agnoscimus. Si enim est necessarium credere, quia Deus existens naturâ factus est Caro, vel homo animatus animâ rationali, qualem utique habebit rationem vereri quempiam in vocibus ejus, si fa-

Joan. 14. 10

Joan. 8.

ctæ ſunt hominem condecentes? Si enim recuſaret hominem decentia verba, quis fuit qui coëgit eum fieri ſecundùm nos hominem? Qui verò depoſuit ſemetipſum in ſpontaneam exinanitionem, quam ob cauſſam recuſaret exinanitionem decentes ſermones? Perſonæ autem uni eas, quæ ſunt in Evangeliis, omnes applicamus voces ſubſiſtentiæ unius Verbi Incarnati. Unus enim eſt Dominus Jeſus Chriſtus ſecundùm Scripturas.

Si autem vocatur & Apoſtolus & Pontifex Confeſſionis noſtræ, ut ſacrificans Deo & Patri, quæ ex nobis eſt, ſibi & per ſe Deo & Patri oblatam Fidei confeſſionem, necnon & Sancto Spiritui, iterum ipſum eſſe dicimus ex Deo ſecundùm naturam Unigenitum, & non homini impertiemus præter ipſum alteri vel Sacerdotii nomen, vel ipſam verò rem. Factus eſt enim Mediator Dei & hominum, & Conciliator ad Pacem, ſemetipſum conſecrans in odorem ſuavitatis Deo & Patri. Nam & dicebat: *Holocauſtomata pro peccato non poſtulaſti. Corpus autem perfeciſti mihi. Tunc dixi, Ecce venio. In Capite libri ſcriptum eſt de me facere, Deus, voluntatem tuam.* Obtulit enim prò nobis in odorem ſuavitatis proprium Corpus. Et non magis pro ſe. Quali enim utique indigeret oblatione vel ſacrificio pro ſe, potior exiſtens ab omni peccato, ut Deus? Si enim omnes peccaverunt, & egent gloria Dei, ſecundùm quod facti ſumus nos prompti ad trangreſſionem, & ægrotavit humana natura in peccato, ipſe verò non ita, & eguimus ob hoc gloriâ ejus; quomodo jam erit ambiguum, qui mactatus eſt propter nos, & prò nobis Agnus Dei verus? Et dicere quod obtulit ſemetipſum pro ſe & pro nobis, exors erit nullomodo ab impietatis criminibus. Deliquit enim nullo modo, neque fecit peccatum. Quâ ergo eguit oblatione, peccato non exiſtente, pro quo utique fieret? Et valde congruè.

Pſal. 39.

Cum autem dicit de Spiritu, *Ille me clarificabit*, intelligentes rectè non ut gloriâ indigentem alterius dicimus unum Chriſtum & Filium à Sancto Spiritu gloriam accipere, quia nec potior eo & ſupra eum Sanctus Spiritus eſt. Quoniam autem ad demonſtrationem ſuæ Divinitatis utebatur ſuo ſpiritu ad magnas operationes, glorificari ſe ab eo dicebat. Velut ſi quiſpiam eorum, qui ſecundùm nos ſunt, dicat de inſita ſibi fortitudine, vel diſcipli-

Ioan. 16.

ciplina, vel de quolibet: *Quia glorificabit me.* Si enim & est in subsistentia Spiritus specialis, vel certè intelligitur per se, secundùm quod Spiritus est, &c. non Filius, sed tamen est non alienus ab eo. Spiritus enim Veritatis nominatur, & est Spiritus Veritatis, & profluit ab eo, sicut denique & ex Deo Patre. Operatus est enim Spiritus & per manus Sanctorum Apostolorum mirabilia post adscensum Domini nostri Jesu Christi ad Cœlos, & glorificavit eum. Creditus est enim, quia Deus secundùm naturam est. Iterùm ipse est operatus per suum Spiritum. Propter hoc & dicebat: *Quia de me accipiet, & annuntiabit vobis.* Et non uspiam dicimus: Quia ex participatione Spiritus est sapiens & potens: Undique enim perfectus est, & non indigens omni bono: Qui autem Patris Virtutis & Sapientiæ, hoc est, Filii Spiritus est, ipsa in se Sapientia est & Virtus.

Ioan. 16.

Quoniam verò Deum adunatum Carni secundùm subsistentiam Sancta Virgo genuit Carnaliter, hinc & Dei Genitricem esse eam dicimus. Non quasi natura Verbi subsistendi initium habente de Carne, *Erat enim in Principio Verbum, & Deus erat Verbum, & Verbum erat apud Deum*, & ipse est sæculorum factor, Consempiternus Patri, & omnium Opifex; sed sicut jam prædiximus, quoniam secundum subsistentiam uniens sibi illud humanum, & ex ipsa vulva nativitatem sustinuit Carnalem, non ut indigens necessariò, seu propter suam sempiternam naturam, etiam in tempore & ultimis sæculi temporibus nativitate, sed ut ipsum essentiæ nostræ benedicat initium, & pariente muliere adunatum eum Carni, quiescat jam, quæ contra omne genus humanum, maledictio transmittens ad mortem de terra nostra Corpora, & illud quod est, *In tristitia paries filios*, per ipsum destructum verè ostenderet. Quod Prophetæ voce dictum est: *Absorpta est mors prævalens.* Et iterùm: *Abstulit Deus omnem lachrymam ab omni facie.* Propter enim hanc caussam dicimus eum dispensativè & ipsas benedixisse Nuptias, & perrexisse vocatum in Cana Galileæ simul cum Sanctis Apostolis.

Ioan. 1.

Genes 3.
1. Cor 15.
Apocal. 21.

Hæc sapere docti sumus tam à Sanctis Apostolis, quam Evangelistis, & ab omni à Deo inspirata Scriptura: Et ex Beatissimorum Patrum vera Confessione. Hæc omnia & tuam Reverentiam

cón-

confiteri oportet, & consentire sine dolo aliquo. Quæ verò sint necessaria ut anathematizet tua Reverentia, subjecta sunt huic nostræ Epistolæ.

ANATHEMATISMUS PRIMUS.

Si quis non confitetur Deum esse secundùm veritatem Emmanuel, & propter hoc Dei Genitricem Sanctam Virginem (genuit enim Carnaliter Carnem factum ex Deo Verbum) Anathema sit.

ANATHEMATISMUS II.

Si quis non confitetur Carni secundùm subsistentiam unitum ex Deo Patre Verbum, unumque esse Christum cum sua Carne, eundem videlicet Deum simul & hominem, Anathema sit.

ANATHEMATISMUS III.

Si quis in uno Christo dividit subsistentias post adunationem, solâ copulans eas conjunctione, quæ secundùm dignitatem vel authoritatem est, vel secundùm potentiam, & non magis concursu secundùm adunationem naturalem, Anathema sit.

ANATHEMATISMUS IV.

Si quis personis duabus vel subsistentiis vel eas, quæ sunt in Evangelicis & Apostolicis Scripturis, impertit voces, aut de Christo à Sanctis dicta sunt, aut ab ipso de se, & quasdam quidem velut homini præter illud ex Deo Verbum specialiter intellecto applicat, quasdam verò velut Deo decibiles soli ex Deo Patre Verbo, Anathema sit.

ANATHEMATISMUS V.

Si quis audet dicere Deum ferentem hominem Christum, & non magis Deum esse secundùm veritatem, ut Filium unum, &

naturam, secundùm quod factum est Caro Verbum, & communicavit similiter nobis Carne & Sanguine, Anathema sit.

ANATHEMATISMUS VI.

Si quis dicit Deum vel Dominum esse Christi ex Deo Patre Verbum, & non magis eundem confitetur Deum simul & hominem, utpotè facto Carne Verbo secundùm Scripturas, Anathema sit.

ANATHEMATISMUS VII.

Si quis dicit sicut hominem factum esse à Dei Verbo Jesum, & Unigeniti gloriâ circumactum esse, tamquam altero præter eum existente, Anathema sit.

ANATHEMATISMUS VIII.

Si quis audet dicere assumptum hominem coadorari oportere Deo Verbo, & conglorificari, & coappellari Deum, quasi alterum alteri, id enim quod est, Co, semper quoties additur, hoc quod intelligit, cogit; & non magis una adoratione honorificat Emmanuelem, & unam ei glorificationem adhibet, secundùm quod factum est Caro Verbum, Anathema sit.

ANATHEMATISMUS IX.

Si quis dicit unum Dominum Jesum Christum glorificatum à Spiritu, quasi alienâ virtute illa, quæ per eum est, utentem, & ab eo accipientem operari posse, & contra Spiritus immundos, & ad implenda in homines Dei miracula, & non magis proprium ejus dicit Spiritum, per quem & operatus est Dei signa, Anathema sit.

ANATHEMATISMUS X.

Pontificem vel Apostolum Confessionis nostræ factum Christum

ſtum Divina Scriptura dicit, obtuliſſe etiam pro nobis ſemetipſum in odorem ſuavitatis Deo & Patri. Si quis ergò Pontificem dicit & Apoſtolum noſtrum fieri non ipſum ex Deo Verbum, quando factum eſt Caro, & ſecundùm nos homo, ſed quaſi alterum præter ipſum ſpecialiter hominem ex muliere: Aut ſi quis dicit & pro ſe obtuliſſe oblationem, & non magis pro nobis ſolis (nec enim indiguit Sacrificio, qui neſcit peccatum) Anathema ſit.

ANATHEMATISMUS XI.

Si quis non confitetur Domini Carnem Vivificatoriam eſſe, & propriam ejus Verbi, quod ex Deo Patre eſt, ſed velut alterius præter ipſum, copulati quidem ei ſecundùm dignitatem, aut quaſi ſolummodò Divinam habitationem habentis, & non magis Vivificatoriam, ſicut diximus, quia facta eſt propria Verbi, omnia vivificare valentis, Anathema ſit.

ANATHEMATISMUS XII.

Si quis non confitetur Dei Verbum paſſum Carne, & Crucifixum Carne, & quia mortem guſtavit Carne, factum etiam primogenitum ex mortuis, ſecundùm quod vita eſt, & vivificans ut Deus, Anathema ſit.

Data menſe Novembri, die trigeſima, indictione decimâ tertiâ.

In Acœmitenſium jacet XCI.

CAPUT SECUNDUM. 77

Epistola Sancti Ioannis Archi-Episcopi Antiochiæ ad Orientales Episcopos de facta Pace universalis Ecclesiæ, quam à Beati Cyrilli, ad Acacium quæ nominatur, Epistola nominavit.

OBtinuit Pietas,& omnis Diaboli abscedat invidia. Et obtinuit, nullum locum de cætero admittens impudenter calumniari tentantibus expositionem Fidei Ecclesiæ Magistrorum. Obtinuit sic, quatenus pia Confessio Divinæ inhumanationis non aliter apud nos, & aliter alibi suscipi queat. Concurrimus enim ad invicem nos & Dominus meus Deo Amicissimus Cyrillus, unam & eandem Fidem secundùm veram Evangeliorum regulam conservantes. Nihil enim medium, neque dubietate dignum in his, quæ ad nos de Fide per Epistolam scripsit, exposuit, sed omnia clarè atque aperte secundùm nostras propositiones satisfactioni suæ, quam nobis direxit, intexuit. Facta est igitur, propitiante Deo, per hæc una communio, & concordia omnium totius Orbis Ecclesiarum. Neque nobis subdolè accedentibus ad Ecclesiæ pacem, nec prædicto Amicissimo Viro contento extraneam nobis eloqui vocem, præter quam vult Scriptura Divina. Sic enim purè, mundèque, ac sine dolo dissolvit dubietatem, quæ inter nos erat, ut nullam relinqueret occasionem his, qui contra eum volunt de Divinis dissentire Dogmatibus.

Suscipiamus ergo piæ Fidei consonantiam, & cum hac super eam Ecclesiæ pacem, non cedentes de reliquo illis, qui ex occasione pietatis Zelotas, ac studiosos nostri seipsos desiderant. Soluta est enim per gratiam Fidei universa dubietas, & contradictio de dispensatione Domini secundùm Carnem: Et quicumque

quæ volunt contendere, manifesti sunt, quod non hoc à principio vindicaverint, sed Ecclesiarum Dei concordiæ inviderint. Aliqui enim ex veritate Christum prædicant, aliqui verò ex contentione. Et scit hoc plus à me Religiositas Vestra. Erant enim & inter Adversarios, qui in utraque parte in Fidei expositione nutabant. Quorum mens quidem veritati acquiescebat, lingua verò & studium his, quæ sentiebant, res contrarias intendebant. Inimicitiæ enim & gratiæ serviebant; ut nos inventis occasionibus impugnarent.

Omnia hæc jam per Dei gratiam sunt extincta. Quæ enim nos dictavimus, quædam quidem in Ephesо de recta fide componentes, quædam verò hic, id est, in Antiochia, tractatu inter nos habito hæc non solùm suscepit Cyrillus Sanctissimus, sed & præveniendo laudavit, voces nostras sacratissimas nominans, & approbans atque confirmans. Juxta quas & ipse similia exposuit, contexens nobis Paternam traditionem, paulominùs perire ab hominibus, ut ita dixerim, periclitatam: Secundùm ipsam nobiscum, id est, cum Orientalibus consentiens, & sensus & rectæ Fidei expositionem; nihil medium, neque quod vel parvissimam dubitationem facere possit, in suis ad nos literis interponens; sed docens & illos, qui adhuc veritati resistunt, clarâ voce confiteri quidem differentiam naturarum, dividere verò Divinas voces similiter ut naturas, confessâ utique ab omnibus Unigeniti Filii Dei identitate Personæ.

Et credo, Deo Amicissimi Fratres, cum charta hæc fuerit destinata, sicut ipse promisit, his qui ubique sunt in orbe fidelibus, quia his quidem, qui bonæ voluntatis sunt, satisfiet, confusio verò nascetur incredulis, & convictioni ultimæ subjacebunt. Efficiet verò & illud Propheticum Dictum præsentibus quoque compleri temporibus, *Quia linguæ mutorum discunt loqui disertè*, quibus est festinatio vel studium, ut abusi occasione Viri Sanctissimi omnia facilè credant, & illa universa confundant, quæcumque ad pia dogmata pertinent, & renovent immundi atque polluti Apollinarii impiam hæresim. Sed ut non prolixiora dicam, ipsum direxi vobis Epistolæ librum, in satisfactionis similitudine ab illo compositum, à nobis verò cum communione indubitatè susceptum:

Sap. 10.

ceptum: Quem, quod est amplius, & animati sumus pro rectitudine Fidei, & adjacet vobis, dilectissimi Fratres, legere, & satis facere vobismetipsis, & gloriam dare Sanctissimo Deo. In eo Ægyptus quidem ea, quæ Orientis sunt, Oriens verò ea, quæ Ægypti sunt, sapit atque complectitur. Generationibus enim, quæ post nos erunt, pia confessio transmittetur, quam proprio sanguine, ac multis valdè passionibus nostris, per gratiam Dei, mundi servabimus. Permansit scintilla Fidei, & Deo donante temporis permutationem, flammam pietatis erexit, ita ut lumine Divinæ agnitionis effulgeant, tam qui illic sunt, tam qui hic: Immò verò, & qui in toto sunt mundo fideles, quibus oratio, ut arbitror, votumque, ac desiderium fuit, unam eandemque impetrare confessionem, quæ post desperationem cunctorum mentes erigeret.

Direxi verò Epistolam conjunctionis etiam cum Literis meis, quas scripsi ad ipsum Religiosum Cyrillum Episcopum, ut agnoscatis quia non turpiter, neque serviliter intellectu pietatis usi ad hanc beatitudinem venimus pactionum. Rogo igitur etiam nunc Deum, rogo etiam vos, ut ei gloriam detis, & laborem nobis nullus de cætero ingerat, quos decet ut ædificemus, non ut ea, quæ voluntate Domini benè sunt, pervertamus.

CAP.

CAPUT TERTIUM 78

Epiſtola Neſtorii, quam direxit Sancto Joanni Antiocheno Epiſcopo de Conſtantinopolitana Civitate; reſpondens ad ejus Epiſtolam, quam direxerat ei, antequam cum tertiis Literis Beati Cyrilli Epiſtolam Sancti Celeſtini Papæ Romanæ Urbis acciperet, id eſt, antequam fieret Sancta Synodus Epheſina.

Deo Amantiſſimo & Sanctiſſimo Comminiſtratori Ioanni Neſtorius.

OMnem rem faciliùs contra me ab hominibus putabam moveri poſſe, potiùs quam calumniam, veluti de Pietate Fidei recta non ſaperem, qui uſque hactenus propter pugnam, quam contra univerſos hæreticos habeo, multa millia hoſtilitatum contra me delector inſurgere. Verumtamen & hanc tentationem oportet cum gaudio ſuſtinere, quia & ipſa, ſi optimè vigilemus, ad pietatem nobis multam poteſt conferre fiduciam. Hoc verò quod nobis evenit, & ad illud proficit, ut clareret, quantum pro nobis tua Religioſitas cogitet. Ea enim, quæ ad nos nuper ſcripſiſtis; & ad Magnificentiſſimum Chriſti Amatorem Irenæum, Filium noſtrum, inſuper & ad Deo Amiciſſimos Epiſcopos Muſæum & Helladium, ſinceram circa nos tuæ Religioſitatis dilectionem clariùs prædicavere, quam tuba. Nec non & quanta cura ſit vobis pro quiete totius univerſalis Eccleſiæ, pro qua & nos habentes præcipuam curam, ſoli nobis contra reliquos univerſos aſſumere authoritatem quodammodo

circa

circa hæc ipsa, quæ mota sunt, extremæ dementiæ, fraternitatis odii credimus rem.

Scientes quidem, quod sermo, quo dicitur *Theotocos*, à multis hæreticis assumatur ut suus. Retinentes verò, quia nonnulli, qui hic sunt, hanc vocem sumentes incautiùs, per hoc ipsum in hæreticas, & minimè pias cogitationes incidunt: Et præcipuè Arii & Apollinarii impiorum. Cognoscens igitur ex his, quæ scripsistis, ut dixeram, tam Religiositatis tuæ benevolentiam circa nos, quam curam pro Dei Ecclesiis competentem, per has meas literas caussæ, quæ mota est, certamen solvere festinavi apud amicam Deo Animam vestram, Domine. Et hoc innotescere intendimus, quia & ante tuæ Religiositatis literas, ut ita dixerim, solvi & ego ipse, respiciens quia oportebat ex deliberatione omnium nostrum consonè & unanimiter vocem, qua *Dei Genitrix* nominatur, exponere. Non ut vel ad modicum vocis hujus Confessio differretur, sed ut nulli eorum permitteretur occasio, qui quæ Dei sunt, minimè sapiunt, ut quasi pro hoc nostra fi capiens verba Schisma contra Ecclesiam faceret.

Puto enim & tuam Religiositatem cognovisse, quia mox ut venimus huc, aliquos hic adversùm semetipsos eorum, qui ad Ecclesiam pertinent, seditiosè dissidentes invenimus, quorum aliqui quidem Sanctam Virginem *Theotocón* tantummodo nominabant, alii verò *Hominis Genitricem*. Undè utramque partem ut diligenter colligerem, nullamque ovem, quò posset perire, despicerem, sicut ipsum hominem Dominum fecisse conspicimus, *Christi* eam vocavimus *Genitricem*, ut hæc vox utrumque manifestè signaret, id est, Deum & hominem. Circa Evangelii voces volentibus concessi, ut piè *Genitricem*, vel *Particem Dei* Virginem nominarent, id est, neque circa Apollinarii, neque secundùm Arii sensum, sed nec tanquam Divinitas Unigeniti ex S. Virgine sumpsisset initium, sed propter unitionis rationem, quæ facta est ex ipso Angeli vocum principio, quas de Conceptione loquutus est.

Quæso igitur, ut quiescentes ab hujusmodi curis de caussa præsenti, & scientes quia per gratiam Dei eadem & sapuimus semper, & sapimus in his quæ ad pietatem Fidei pertinent, orate consuetè, ut & in his ipsis, & in omnibus reliquis à Domino

Chri-

Christo impetremus auxilium, & digni efficiamur ut ad invicem. Manifestum est enim, quia si nos invicem viderimus, dum nobis hanc ipsam Synodum donaverit, quam speramus, & istud & reliqua quæcumque fieri oportet, ad correctionem generalitatis atque juvamen, absque scandalo & cum concordia disponemus, ut omnia quæ fuerint ordinata, ex communi & universali Decreto dignitatem credulitatis accipiant, & nulli occasionem contradictionis efficiant, vel si ad hanc omninò sit facilis. De consueta verò Ægyptii præsumptione maximè tua Religiositas non debet admirari, dum habes antiqua hujus exempla perplurima. Post paululum verò, si Deus voluerit, laudabitur nostrum circa istud quoque consilium. Omnem, quæ tecum, fraternitatem ego, & qui mecum sunt, salutamus. Incolumis, oransque pro nobis permaneas, omni honore digne, & Deo Amicissime.

Post subscriptionem conspiciens, ut arbitror, contra eos, qui occasionem exquirunt, & alio, quod ampliùs expedit, utimur. Nam priùs tuæ Religiositatis Epistolas in illa doctrina, quam publicè in Ecclesia fecimus, ampliùs per gratiam Dei & Clerum, & Populum, & hos qui in Imperialibus sunt Aulis, attraximus.

Sermo Nestorii Constantinopolitani Episcopi, quem dixit, dum tardiùs intrasset ad Mensas, eò quod necessitates poposcissent in Secretario. Unde omni Clero concurrenti ad eum multa de Dogmate disputat, qui sic ejus Magisterium sunt admirati, ut anathematizarent eos, qui ita non sapiunt.

Cum diversis diversa expediant super terram, & aliis quidem militia prosit, aliis autem fori negotium, aliis verò maritimæ artes, nunc verò quibusdem terrena exercitia; pietatis agnitio omnibus hominibus simul est utilis: Et Principibus, & Sacerdotibus, & Potentibus, & Populis. Hæc ipsa verò, id est, pietatis agnitio,

ciplina, vel de quolibet: *Quia glorificabit me.* Si enim & est in subsistentia Spiritus specialis, vel certè intelligitur per se, secundùm quod Spiritus est, &. non Filius, sed tamen est non alienus ab eo. Spiritus enim Veritatis nominatur, & est Spiritus Veritatis, & profluit ab eo, sicut denique & ex Deo Patre. Operatus est enim Spiritus & per manus Sanctorum Apostolorum mirabilia post adscensum Domini nostri Jesu Christi ad Cœlos, & glorificavit eum. Creditus est enim, quia Deus secundùm naturam est. Iterùm ipse est operatus per suum Spiritum. Propter hoc & dicebat: *Quia de me accipiet, & annuntiabit vobis.* Et non uspiam dicimus: Quia ex participatione Spiritus est sapiens & potens. Undique enim perfectus est, & non indigens omni bono. Qui autem Patris Virtutis &. Sapientiæ, hoc est, Filii Spiritus est, ipsa in se Sapientia est & Virtus.

Ioan. 16.

Quoniam verò Deum adunatum Carni secundùm subsistentiam Sancta Virgo genuit Carnaliter, hinc & Dei Genitricem esse eam dicimus. Non quasi natura Verbi subsistendi initium habente de Carne, *Erat enim in Principio Verbum, & Deus erat Verbum, & Verbum erat apud Deum*, & ipse est sæculorum factor, Consempiternus Patri, & omnium Opifex; sed sicut jam prædiximus, quoniam secundum subsistentiam uniens sibi illud humanum, & ex ipsa vulva nativitatem sustinuit Carnalem, non ut indigens necessariò, seu propter suam sempiternam naturam, etiam in tempore & ultimis sæculi temporibus nativitate, sed ut ipsum essentiæ nostræ benedicat initium, & pariente muliere adunatum eum Carni, quiescat jam, quæ contra omne genus humanum, maledictio transmittens ad mortem de terra nostra Corpora, & illud quod est, *In tristitia paries filios*, per ipsum destructum verè ostenderet. Quod Prophetæ voce dictum est: *Absorpta est mors prævalens.* Et iterùm: *Abstulit Deus omnem lachrymam ab omni facie.* Propter enim hanc caussam dicimus eum dispensativè & ipsas benedixisse Nuptias, & perrexisse vocatum in Cana Galileæ simul cum Sanctis Apostolis.

Ioan. 1. *Genes. 3.* *1. Cor 15.* *Apocal. 21.*

Hæc sapere docti sumus tam à Sanctis Apostolis, quam Evangelistis, & ab omni à Deo inspirata Scriptura: Et ex Beatissimorum Patrum vera Confessione. Hæc omnia & tuam Reverentiam con-

confiteri oportet, & consentire sine dolo aliquo. Quæ verò sint necessaria ut anathematizet tua Reverentia, subjecta sunt huic nostræ Epistolæ.

ANATHEMATISMUS PRIMUS.

Si quis non confitetur Deum esse secundùm veritatem Emmanuel, & propter hoc Dei Genitricem Sanctam Virginem (genuit enim Carnaliter Carnem factum ex Deo Verbum) Anathema sit.

ANATHEMATISMUS II.

Si quis non confitetur Carni secundùm subsistentiam unitum ex Deo Patre Verbum, unumque esse Christum cum sua Carne, eundem videlicet Deum simul & hominem, Anathema sit.

ANATHEMATISMUS III.

Si quis in uno Christo dividit subsistentias post adunationem, solâ copulans eas conjunctione, quæ secundùm dignitatem vel authoritatem est, vel secundùm potentiam, & non magis concursu secundùm adunationem naturalem, Anathema sit.

ANATHEMATISMUS IV.

Si quis personis duabus vel subsistentiis vel eas, quæ sunt in Evangelicis & Apostolicis Scripturis, impertit voces, aut de Christo à Sanctis dicta sunt, aut ab ipso de se, & quasdam quidem velut homini præter illud ex Deo Verbum specialiter intellecto applicat, quasdam verò velut Deo decibiles soli ex Deo Patre Verbo, Anathema sit.

ANATHEMATISMUS V.

Si quis audet dicere Deum ferentem hominem Christum, & non magis Deum esse secundùm veritatem, ut Filium unum, &

naturam, secundùm quod factum est Caro Verbum, & communicavit similiter nobis Carne & Sanguine, Anathema sit.

ANATHEMATISMUS VI.

Si quis dicit Deum vel Dominum esse Christi ex Deo Patre Verbum, & non magis eundem confitetur Deum simul & hominem, utpotè facto Carne Verbo secundùm Scripturas, Anathema sit.

ANATHEMATISMUS VII.

Si quis dicit sicut hominem factum esse à Dei Verbo Jesum, & Unigeniti gloriâ circumactum esse, tamquam altero præter eum existente, Anathema sit.

ANATHEMATISMUS VIII.

Si quis audet dicere assumptum hominem coadorari oportere Deo Verbo, & conglorificari, & coappellari Deum, quasi alterum alteri, id enim quod est, *Co*, semper quoties additur, hoc quod intelligit, cogit; & non magis una adoratione honorificat Emmanuelem, & unam ei glorificationem adhibet, secundùm quod factum est Caro Verbum, Anathema sit.

ANATHEMATISMUS IX.

Si quis dicit unum Dominum Jesum Christum glorificatum à Spiritu, quasi alienâ virtute illa, quæ per eum est, utentem, & ab eo accipientem operari posse, & contra Spiritus immundos, & ad implenda in homines Dei miracula, & non magis proprium ejus dicit Spiritum, per quem & operatus est Dei signa, Anathema sit.

ANATHEMATISMUS X.

Pontificem vel Apostolum Confessionis nostræ factum Chri-

stum

ſtum Divina Scriptura dicit, obtuliſſe etiam pro nobis ſemetipſum in odorem ſuavitatis Deo & Patri. Si quis ergò Pontificem dicit & Apoſtolum noſtrum fieri non ipſum ex Deo Verbum, quando factum eſt Caro, & ſecundùm nos homo, ſed quaſi alterum præter ipſum ſpecialiter hominem ex muliere: Aut ſi quis dicit & pro ſe obtuliſſe oblationem, & non magis pro nobis ſolis (nec enim indiguit Sacrificio, qui neſcit peccatum) Anathema ſit.

ANATHEMATISMUS XI.

Si quis non confitetur Domini Carnem Vivificatoriam eſſe, & propriam ejus Verbi, quod ex Deo Patre eſt, ſed velut alterius præter ipſum, copulati quidem ei ſecundùm dignitatem, aùt quaſi ſolummodò Divinam habitationem habentis, & non magis Vivificatoriam, ſicut diximus, quia facta eſt propria Verbi, omnia vivificare valentis, Anathema ſit.

ANATHEMATISMUS XII.

Si quis non confitetur Dei Verbum paſſum Carne, & Crucifixum Carne, & quia mortem guſtavit Carne, factum etiam primogenitum ex mortuis, ſecundùm quod vita eſt, & vivificans ut Deus, Anathema ſit.

Data menſe Novembri, die trigeſima, indictione decimâ tertiâ.

In Acœmitenſium jacet XCI.

CAPUT SECUNDUM. 77

Epistola Sancti Joannis Archi-Episcopi Antiochiæ ad Orientales Episcopos de facta Pace universalis Ecclesiæ, quam à Beati Cyrilli, ad Acacium quæ nominatur, Epistola nominavit.

OBtinuit Pietas,& omnis Diaboli abscedat invidia. Et obtinuit, nullum locum de cætero admittens impudenter calumniari tentantibus expositionem Fidei Ecclesiæ Magistrorum. Obtinuit sic, quatenus pia Confessio Divinæ inhumanationis non aliter apud nos, & aliter alibi suscipi queat. Concurrimus enim ad invicem nos & Dominus meus Deo Amicissimus Cyrillus, unam & eandem Fidem secundùm veram Evangeliorum regulam conservantes. Nihil enim medium, neque dubietate dignum in his, quæ ad nos de Fide per Epistolam scripsit, exposuit, sed omnia clarè atque aperte secundùm nostras propositiones satisfactioni suæ, quam nobis direxit, intexuit. Facta est igitur, propitiante Deo, per hæc una communio, & concordia omnium totius Orbis Ecclesiarum. Neque nobis subdolè accedentibus ad Ecclesiæ pacem, nec prædicto Amicissimo Viro contento extraneam nobis eloqui vocem, præter quam vult Scriptura Divina. Sic enim purè, mundèque, ac sine dolo dissolvit dubietatem, quæ inter nos erat, ut nullam relinqueret occasionem his, qui contra eum volunt de Divinis dissentire Dogmatibus.

Suscipiamus ergo piæ Fidei consonantiam, & cum hac super eam Ecclesiæ pacem, non cedentes de reliquo illis, qui ex occasione pietatis Zelotas, ac studiosos nostri seipsos desiderant. Soluta est enim per gratiam Fidei universa dubietas, & contradictio de dispensatione Domini secundùm Carnem: Et quicumque

que volunt contendere, manifesti sunt, quod non hoc à principio vindicaverint, sed Ecclesiarum Dei concordiæ inviderint. Aliqui enim ex veritate Christum prædicant, aliqui verò ex contentione. Et scit hoc plus à me Religiositas Vestra. Erant enim & inter Adversarios, qui in utraque parte in Fidei expositione nutabant. Quorum mens quidem veritati acquiescebat, lingua verò & studium his, quæ sentiebant, res contrarias intendebant. Inimicitiæ enim & gratiæ serviebant; ut nos inventis occasionibus impugnarent.

Omnia hæc jam per Dei gratiam sunt extincta. Quæ enim nos dictavimus, quædam quidem in Ephesо de recta fide componentes, quædam verò hìc, id est, in Antiochia, tractatu inter nos habito hæc non solùm suscepit Cyrillus Sanctissimus, sed & præveniendo laudavit, voces nostras sacratissimas nominans, & approbans atque confirmans. Juxta quas & ipse similia exposuit, contexens nobis Paternam traditionem, paulominùs perire ab hominibus, ut ita dixerim, periclitatam: Secundùm ipsam nobiscum, id est, cum Orientalibus consentiens, & sensus & rectæ Fidei expositionem; nihil medium, neque quod vel parvissimam dubitationem facere possit, in suis ad nos literis interponens; sed docens & illos, qui adhuc veritati resistunt, clarâ voce confiteri quidem differentiam naturarum, dividere verò Divinas voces similiter ut naturas, confessâ utique ab omnibus Unigeniti Filii Dei identitate Personæ.

Et credo, Deo Amicissimi Fratres, cum charta hæc fuerit destinata, sicut ipse promisit, his qui ubique sunt in orbe fidelibus, quia his quidem, qui bonæ voluntatis sunt, satisfiet, confusio verò nascetur incredulis, & convictioni ultimæ subjacebunt. Efficiet verò & illud Propheticum Dictum præsentibus quoque compleri temporibus, *Quia lingua mutorum discunt loqui disertè*, quibus est festinatio vel studium, ut abusi occasione Viri Sanctissimi omnia facilè credant, & illa universa confundant, quæcumque ad pia dogmata pertinent, & renovent immundi atque polluti Apollinarii impiam hæresim. Sed ut non prolixiora dicam, ipsum direxi vobis Epistolæ librum, in satisfactionis similitudine ab illo compositum, à nobis verò cum communione indubitatè sus-

Sap. 10.

ceptum: Quem, quod est amplius, & animati sumus pro rectitudine Fidei, & adjacet vobis, dilectissimi Fratres, legere, & satis facere vobismetipsis, & gloriam dare Sanctissimo Deo. In eo Ægyptus quidem ea, quæ Orientis sunt, Oriens verò ea, quæ Ægypti sunt, sapit atque complectitur. Generationibus enim, quæ post nos erunt, pia confessio transmittetur, quam proprio sanguine, ac multis valdè passionibus nostris, per gratiam Dei, mundi servabimus. Permansit scintilla Fidei, & Deo donante temporis permutationem, flammam pietatis erexit, ita ut lumine Divinæ agnitionis effulgeant, tam qui illic sunt, tam qui hic: Immò verò, & qui in toto sunt mundo fideles, quibus oratio, ut arbitror, votumque, ac desiderium fuit, unam eandemque impetrare confessionem, quæ post desperationem cunctorum mentes erigeret.

Direxi verò Epistolam conjunctionis etiam cum Literis meis, quas scripsi ad ipsum Religiosum Cyrillum Episcopum, ut agnoscatis quia non turpiter, neque serviliter intellectu pietatis usi ad hanc beatitudinem venimus pactionum. Rogo igitur etiam nunc Deum, rogo etiam vos, ut ei gloriam detis, & laborem nobis nullus de cætero ingerat, quos decet ut ædificemus, non ut ea, quæ voluntate Domini benè sunt, pervertamus.

CAPUT TERTIUM 78

Epistola Nestorii, quam direxit Sancto Joanni Antiocheno Episcopo de Constantinopolitana Civitate; respondens ad ejus Epistolam, quam direxerat ei, antequam cum tertiis Literis Beati Cyrilli Epistolam Sancti Celestini Papæ Romanæ Urbis acciperet, id est, antequam fieret Sancta Synodus Ephesina.

Deo Amantissimo & Sanctissimo Comministratori Ioanni Nestorius.

OMnem rem faciliùs contra me ab hominibus putabam moveri posse, potiùs quam calumniam, veluti de Pietate Fidei recta non saperem, qui usque hactenus propter pugnam, quam contra universos hæreticos habeo, multa millia hostilitatum contra me delector insurgere. Verumtamen & hanc tentationem oportet cum gaudio sustinere, quia & ipsa, si optimè vigilemus, ad pietatem nobis multam potest conferre fiduciam. Hoc verò quod nobis evenit, & ad illud proficit, ut clareret, quantum pro nobis tua Religiositas cogitet. Ea enim, quæ ad nos nuper scripsistis, & ad Magnificentissimum Christi Amatorem Irenæum, Filium nostrum, insuper & ad Deo Amicissimos Episcopos Musæum & Helladium, sinceram circa nos tuæ Religiositatis dilectionem clariùs prædicavere, quam tuba. Necnon & quanta cura sit vobis pro quiete totius universalis Ecclesiæ, pro qua & nos habentes præcipuam curam, soli nobis contra reliquos universos assumere authoritatem quodammodo

circa

Christo impetremus auxilium, & digni efficiamur ut ad invicem. Manifestum est enim, quia si nos invicem viderimus, dum nobis hanc ipsam Synodum donaverit, quam speramus, & istud & reliqua quæcumque fieri oportet, ad correctionem generalitatis atque juvamen, absque scandalo & cum concordia disponemus, ut omnia quæ fuerint ordinata, ex communi & universali Decreto dignitatem credulitatis accipiant, & nulli occasionem contradictionis efficiant, vel si ad hanc omninò sit facilis. De consueta verò Ægyptii præsumptione maximè tua Religiositas non debet admirari, dum habes antiqua hujus exempla perplurima. Post paululum verò, si Deus voluerit, laudabitur nostrum circa istud quoque consilium. Omnem, quæ tecum, fraternitatem ego, & qui mecum sunt, salutamus. Incolumis, oransque pro nobis permaneas, omni honore digne, & Deo Amicissime.

Post subscriptionem conspiciens, ut arbitror, contra eos, qui occasionem exquirunt, & alio, quod ampliùs expedit, utimur. Nam priùs tuæ Religiositatis Epistolas in illa doctrina, quam publicè in Ecclesia fecimus, ampliùs per gratiam Dei & Clerum, & Populum, & hos qui in Imperialibus sunt Aulis, attraximus.

Sermo Nestorii Constantinopolitani Episcopi, quem dixit, dum tardiùs intrasset ad Mensas, eò quod necessitates poposcissent in Secretario. Unde omni Clero concurrenti ad eum multa de Dogmate disputat, qui sic ejus Magisterium sunt admirati, ut anathematizarent eos, qui ita non sapiunt.

Cum diversis diversa expediant super terram, & aliis quidem militia prosit, aliis autem fori negotium, aliis verò maritimæ artes, nunc verò quibusdam terrena exercitia; pietatis agnitio omnibus hominibus simul est utilis: Et Principibus, & Sacerdotibus, & Potentibus, & Populis. Hæc ipsa verò, id est, pietatis agnitio,

nitio, ut breviter aliquis dicat, parco enim, quoniam & ego valde sum fatigatus, & vos omninò constricti, consubstantialis est Deiloquium Trinitatis, humanatio Unigeniti, & Divinæ naturæ ad humanam naturam nostram in utero Virginali unitio ineffabilis, duarumque in uno Filio contemplatio naturarum. Ob hæc vobis frequentiùs diximus, quoniam *Christus*, id est, hoc appellationis nomen, significativum est utrarumque, id est, Dei & hominis. Et si dixerit aliquis solùm Christum dicere utrumque, intellectus verò eorum, quæ dicuntur, coaptatur ad unamquamque naturam. Hinc & Beatus Evangeliorum Conscriptor Mattheus, ad Genealogiæ Mysterium veniens, à neutra natura principium generationis exorsus est, nisi ab ipso Christo, qui est omnium Dominus. Oportet vero id ipsum & manifestiùs dicere, ut efficiatur ad perspiciendum cunctis facilior intellectus. *Liber*, inquit, *Generationis Iesu Christi.* Non ait: *Liber Generationis Dei Verbi.* Neque: *Liber Genesios hominis.* Si enim dixisset, *Liber Generationis hominis*, purum nobis hominem Christum videretur ostendere; si verò dixisset; *Liber Genesios Dei Verbi*, Divinitatem nobis ex parte humanitatis induceret. Utrasque igitur naturas in appellatione Domini Christi complectitur, ne quid horum sine alio possit intelligi. Hinc est quod, & Beatæ Sanctæque Virgini aptum est, ut & Christi Genitrix nominetur, duplici significatione vocabuli, id est, Dei Genitricis, & hominis Genitricis.

Matth. 1.

Quoniam verò conveniens est propter illos, qui etiam clariorem de Partice Christi exigunt intellectum, & maximè cum sint Ecclesiæ Filii, & hoc apud eos uti vocabulo clariori, propterea quæ priùs brevi appellatione de Beata illa & Sancta Virgine prædicavimus, hæc & nunc manifestioribus nominibus exclamamus: Quoniam Sancta Virgo & Dei Genitrix ideò, quia illud Templum, quod in ea ex Spiritu Sancto creatum est, Deitati erat unitum; hominis verò Genitrix, eòquod nostræ naturæ primitias assumpsit Deus. Hæc sunt in brevi dogmata pietatis. Hæc semper memoriter custodite, ubique malè hæreticis placita declinantes. Non credatis, eoquod apud illos consuetum nomen est, ut Dei Genitrix nominetur, sic & Ecclesiam Dei dicere *Theotocon*: Quia sic & Filii apud nos & apud illos appellatio una est,

sed

ſed ipſius Filiationis inter nos & illos non unus eſt intellectus. Apud illos enim vocabulum Filii nomen eſt ſolùm, nudumque illâ ſimilitudine, quam Filius habet ad Patrem, apud nos Filii appellatio vera eſt inſtituta. Sic rurſus apud illos Dominus omnium Chriſtus appellatur Deus, quod confitemur & nos: Sed apud illos, ut creatus, creditur Deus, apud nos verò, ſicut ejus Genitor, increatus.

Non igitur pro ſimilitudine nominis in eundem deponamur ab hæreticis de his quæ loquimur intellectum, ſed Deum & hominem unum Filium fateamur. Neque Deo in Carne confuſo: Immutabile eſt enim quodcumque Divinum eſt. Et hoc Deus Judæis oſtendens inquit: *Ego ſum, ego ſum, & non ſum mutatus.* Neque in naturam incorpoream Carne tranſlata. Non enim erubeſcit videns quam ſuſcepit naturam. Neque confunditur in ipſa regnare. Si enim revereretur, eam minimè ſuſcepiſſet. Suſcipiens verò propter incommenſurabilem charitatem, habet inſeparabiliter quam ſuſcepit. Horum bonum eſt poſſidere memoriam ſemper in Chriſto, cui gloria in ſæcula. Amen.

Malach. 3.

 CAPUT

CAPUT QUARTUM. 79

Epistola Ioannis Antiocheni Episcopi ad Firmum, Cæsareæ Cappadociæ Episcopum.

AFfectus quidem, qui secundùm Deum est, tempore nescit extingui, nec potest quomodocumque corrumpi. Unde tuæ Religiositatis memores permanemus, qui parvo quidem tempore in Constantinopoli tuis amicitiis fruebamur, virtutis verò tuæ experimentum tempore prolixiori sumpsimus. Præter alios enim in cohabitationibus es suavis, & videntibus te humilitatem cum suavitate præstas. Dum verò humilitatem secteris, excelsas habes cogitationes. Sed de his quidem hactenùs habes, & dictum sit. Excedit enim styli epistolaris mensuram virtutum tuarum dinumeratio.

Quod autem nunc instat, hoc tuæ Deo Amabilitati significo: Quoniam per Dei gratiam perturbatio, quæ erat Constantinopoli, jam quievit, de quæstione dispensationis piæ susceptione sententiæ: Non quod pœnitentia vel correctio sit secuta, sed quia sana intelligentia. Et nomen Dei Genitricis competenter accepit. Sapiebat siquidem sic priùs Sanctissimus Episcopus Nestorius, sicut res ipsæ docuerunt. Cavebat verò nomen, veluti dare posset, ut diximus, unde nos sequaces hæretici Apollinarii reprehenderent. Quia verò sic & ante sapuerit, inde convincitur, quia & citò constitit, admonentibus nobis, sicut à propriis fit, & ipsum nomen accepit, & in duobus sermonibus sanam fidei expositionem & irreprehensibilem nobis direxit. Transmisit autem nobis & Capitula quædam, sive propositiones, quæ circumferuntur in Regia Civitate ad læsionem communis Ecclesiæ, tanquam quæ Religiosissimi Episcopi Cyrilli. Quæ quidem ejus esse non credo, eòquod ipsa compositio ab ejus discrepet charactere: Et multùm sint peregrina ab his, qui piam Doctrinam dis-

discendo nutriti sunt. Consonant enim, magis verò sunt eadem his, propter quæ Apollinarius à Christi est disruptus Ecclesia, in unaquaque antiquarum Synodorum esse hæreticus judicatus, qui nec jam condemnatus.

Intendunt namque ista Capitula, sicut licet tibi legenti cognoscere, Corpus, quod Deus Verbum de Sancta Virgine assumpsit, ejusdem, cujus Divinitas, esse naturæ: Divinitate permutationem, sicut nostri, non valente suscipere. Unitionem namque summam & conjunctionem dicere pium est, identitatem verò naturæ dicere nimis illicitum est: Quod præsumpserunt quondam Apollinarii & dicere & sapere. Licet ipsi quoque, qui hoc ad interemptionem repererunt fidei, suam tamen impiam hanc perfidiam denegabant. At verò eorum, qui nunc sunt, quidam hoc ipsum cum fiducia docent, unam dicentes & eandem *Humanitatis*, Divinitatisque esse naturam.

Quæ ne patiamur & nos, rogo tuam Religiositatem, si hæc Capitula in Pontica sint Diœcesi vulgata, dignare hæc ipsa inspicere, & cognoscens incongruitatem, quæ in eis est, abjura ea apud omnes Deo Amicissimos Episcopos, qui eadem sentiunt, innominato authore seu Patre verborum, quem neque novimus, neque credimus, si discamus. Verbum enim Caro factum est, non permutatione naturæ, absit: Immutabile est quod Divinum est. Sed quia in forma Dei existens evacuavit semetipsum, formam servi accipiens, id est, perfectum hominem sumens. Invenies verò in his sapientibus Propositionibus sive Capitulis & alteras quasdam vocum novitates, quæ omninò ab Ecclesiastico charactere, ac fide quæ in nobis est, aliena sunt. Ego quidem hæc velut in brevi Capitulo nunciavi, hoc tantùm interim studens, ut ego nota hæc tuæ Deo Amabilitati tantummodò facerem. Tua verò diligentia ubique adstruet, ut si illic fuerint ubicumque perlata, minimè approbentur, ut fidem Paternam servare incolumem immobiliter valeamus, quam nos defendere convenit ac tutari, etsi vitam nos oporteat ponere, valedicentes Apollinarii malæ credulitati.

Idem verò Joannes multis Archiepiscoporum legitur scripsisse similia.

CAPUT

CAPUT QUINTUM.

Conteſtatio propoſita in publico contra Clericos Conſtantinopolitanos, & in Eccleſia inſinuata, quia Sectator eſset Neſtorius Pauli Samoſateni, anathematizati ante annos centum viginti ab Epiſcopis Orthodoxis.

CAPUT SEXTUM. ......80.

Epiſtola Sanctiſsimi Doctoris Eccleſiæ Iſidori, Presbyteri & Abbatis Monaſterii circa Peluſium, ad Archiepiſcopum Alexandriæ Beatiſsimum Cyrillum.

Has omnes Beati Iſidori, Presbyteri & Abbatis Peluſiotæ, excerpſi & tranſtuli ex epiſtolis ejus duobus millibus, quæ ſunt per quingentenas diſtrubutæ in Acemetenſis Monaſterii Codicibus vetuſtiſſimis quatuor. Vbi etiam per Ordinem ſingularum numerus continetur. Et ultima eſt, quam ego quoque ultimam poſui. Deo gratias.

Teſtimonium, quod Irenæus poſuit in opere ſuo, quod *Tragœdiam* nominavit, ex Neſtorii Dictis in libro de Hiſtoria, ut laterent quæ ad Epheſum per-

pertinent. Intexit verò Irenæus hæc verba in libro ſuo primo, per quæ oſtenditur, quia ipſe quoque Neſtorius Quaterniones, vel alia Scripta ſua, quæ Romam Sancto Celeſtino direxerat, abnegavit. Et hinc quoque Orientales Epiſcopi eum tardiùs à cæteris damnaverunt, quia ejus hæc eſſe probari nequiverant.

Hæ quidem contra Ægyptiacum, quod ex ſola voluntate pendebat, à nobis deſtinatæ ſunt literæ. Ille verò omittens mihi per epiſtolam declarare, ſi quid ei tanquam blaſphemum vel impium videbatur debere notari, convictionum terrore permotus, & adjutrices ob hoc perturbationes exquirens, ad Romanum Celeſtinum convertitur. Quippe ut ad ſimpliciorem, quam qui poſſet vim dogmatum ſubtiliùs penetrare. Et ad hæc inveniens viri illius ſimplicitatem, circumfert pueriliter aures ejus illuſionibus literarum, olim quidem noſtra Conſcripta tranſmittens, quaſi ad demonſtrationem convictionum, quibus contradici non poſſet. Tanquam ego Chriſtum purum hominem definirem. Qui certè Legem inter ipſa meæ Ordinationis initia contra eos, qui Chriſtum purum hominem dicunt, & contra reliquas hæreſes innovavi. Exceptiones verò intertexens ſermonum Conſcripta compoſuit, ne ſocietatis compactione detegeretur illata calumnia. Et quædam quidem allocutionibus noſtris adjiciens, aliquorum verò partes abrumpens, & illa contexens quæ à nobis de Dominica humanatione ſunt dicta, velut de puro ex homine dixerimus. Divinitatis autem, quæ à nobis dictæ ſunt, laudes quaſdam quidem modis omnibus à Conſcriptis abſcindens, nonnullas verò extra ordinem relinquens, ita ſeductionem veriſimilem concinnavit.

Et ut in paucis ejus nequitiam, qualis ſit etiam circa reliqua, propalemus, dictum eſt à nobis alicubi, dum contra Paganos loqueremur, dicentes quod nos ſubſtantiam Dei creatam noviter ex Virgine prædicemus: *Non peperit, optimi, Maria Deitatem, ſed peperit*

perit hominem, Divinitatis inseparabile instrumentum. At ille vocem, *Divinitatis*, immutans fecit: *Non peperit, optimi, Maria Deum.* Hic verò multum differt dicere *Deum*, & dicere *Deitatem*. Nam hoc quidem substantiam Divinam incorporeamque significat, Carnem verò nequaquam. Composita enim Caro est, & creata. Vox autem, qua dicimus, *Deus*, & templo Divinitatis est apta, quod unitate ad Divinam substantiam Dei obtinet dignitatem, non tamen in Divinam substantiam permutatum est.

Rursus à nobis alibi est dictum contra eos, qui nominum similitudinem audientes sic scandalizantur, tanquam similis dicatur & honor. Et cum dicimus *Christi Particen*, sic pavescunt, tanquàm si hoc nomine Dominatóris Christi Deitas abnegetur: Eò quod multi hoc nomine apud Scripturam veterem similiter appellati sunt. Et inde putant, quia circa eos Christum nominamus. Et hinc contra hos ergo, ut dixi, in Ecclesiasticis sermonibus à nobis est dictum, quia non sequitur similitudinem nominis honoris æqualitas. Et sunt allocutiones meæ, quæ his prorsus factæ sunt vocibus: *Vel si templum Deitatis, & Spiritus Sancti descensionem, non eandem dicimus, qualis facta est in Prophetas. Non talem, qualis in Apostolos celebrata est. Sed neque talem, qualis est in Angelis, qui ad Divina Ministeria confortantur. Dominator enim Christus etiam secundùm Corpus omnium Dominus. Sicut ergo Deum dicimus omnium Creatorem. Dicit verò Scriptura & Moysen Deum. Inquit enim:* Deum te posui Pharaonis. *Sed illi voci honorem similem minimè deputamus. Sic neque quod communis vox sit, quâ dicimus,* Christus, *&* Filius, *circa vocis similitudinem debemus offendere. Sicut enim Israel filius nominatur, inquit enim,* Primogenitus meus filius Israël. *Et Filius iterùm Dominus. Ait enim:* Hic est Filus meus Dilectus. *Non tamen sicut una vox, sit & unus est intellectus. Et sicut dicitur Christus Saul, & Christus David, & rursus Christus Cyrus, & deinde Babylonius, dum certè David circa pietatem nequaquam fuerint similes; sic vocamus quidem Christum vel Filium etiam Dominatorem, verùmtamen communio nominum æqualitatem non facit dignitatis* His ita dictis à nobis illa ultima ubique subducens, id est, *Id quod est Christus.* Id quod est: Non eandem dicimus habitationem, qualis facta est in Prophetas. Non talem, qualis in Apóstolos facta est. Id quod est: *Sed similibus vo-*

Exod. 7.

Exod. 4.

Matth. 8.

cibus

cibus honorem similem minimè deputamus. Et id quod est: *Verumtamen communio nominum æqualitatem non facit dignitatis.* Hæc omnia calumniæ dentibus secans jactat in auribus hominum ea, quæ ante ista sunt posita. Id est: *Dicimus Deum omnium Creatorem. Dicit verò & Scriptura Moysen Deum.* Et id quod est: *Filius nominatur Israhel Dei, filius nominatur etiam Dominus.* Et id quod est: *Dicitur Saul Christus, & David Christus. Et deinde Babylonius. Sic ergò dicimus Christum etiam Dominum Christum.* Hæc igitur ita componens, & ab aliis abscidens, ut diximus, contexuit per ista calumniam, tanquam si quis ex Pauli verbis, per quæ contestatur scribens, *Quia si circumcidamini, Christus vobis nihil proderit*, abrumpat id, quod ait priùs, *Si circumcidamini*, & accuset Paulum quasi prædicantem: *Quia Christus nihil vobis prodest.*

Et quid oportet, ut per singula ita dicendo prolongemus narrationem? Simpliciter multis talibus & latrociniis & additamentis, sicut ei visum est, utente Cyrillo, seductionibus ejus mox tam alii, quam etiam Celestinus abreptus est.

Ecce his verbis usque adeò negavit sua fuisse Nestorius, quæ apud S. Synodum Ephesinam ab eo dicta leguntur, ut sic se dicat has impietates minimè prædicasse, sicut Paulus Apostolus post conversionem docere non potuit, Quia Christus nihil prodesset hominibus. Quid ergo aliud Orientalibus Episcopis ad purgationem suam, sicut putabat, dixisse credendus est, nisi quod etiam in ea, quam vocavit, historia quasi pro sua satisfactione conscripsit? Aut quis ei neganti non facilè crederet, dum videat non solùm Catholicos, sed & universos hæreticos totis viribus non solùm non negare propria dogmata, sed etiam vindicare?

CAPUT SEPTIMUM.

Conteſtatio directa Beato Cyrillo, & his qui cum eo convenerant, ab aliis diverſarum Provinciarum Epiſcopis, qui Joannem Antiochenum ſuſtineri volebant, & tunc eo præſente Synodum fieri, eòquod, ſicut ſcripſerat Beato Cyrillo, vix ei iter triduanum ſupererat. Directa verò eſt pridie, quàm celebrarentur Geſta contra Neſtorium, per quæ depoſitio ejus eſt facta.

Dominis noſtris Fratribus & Comminiſtratoribus, Cyrillo & Juvenali Epiſcopis, Tranquillinus, & Alexander, & Helladius, & reliquis Epiſcopis, qui cum eo, in Domino gaudere.

Nota quidem rectæ glorificationis eſt Fides, quæ à Divinis & adorabilibus Scripturis ab olim nobis eſt prædicata. Nihilominùs hæc ipſa nobis à Sanctis Patribus tradita eſt, qui in Nicæna Synodo congregati ſunt, quorum tot paſſiones erant pro pietate, quot membra. Quia verò propter nonnulla certamina piiſſimus & Amicus Chriſti Imperator literis ſuis Orthodoxos Sacerdotes undique ad Epheſum convocavit, in hoc quoque imitatus proprium circa Fidem zelum: Et ſumus penè omnes per Divinam gratiam congregati. Deeſt autem præſentiæ Sanctæ Synodi Religioſiſſimus Joannes Antiochenus Epiſcopus, qui & ipſe jam in januis eſt, juxta ea quæ nuper ſuis literis intimavit: Et *ea*, *quæ* per eos, quos præmiſit, Præfectianos atque Magiſtrianos nunciata ſunt. Similiter etiam nonnulli ex Occiden-

dentalibus Episcopis Synodo adfuturi. Mandârunt autem vestræ Reverentæ, tanquam qui graviter habent sustinere usque ad ejus adventum, & urgent de his, quæ visa sunt Piissimo Imperatori, *ut* audientia celebretur, antequam prædicti Deo Amicissimi Episcopi sint præsentes. Hujus gratiâ has ad Reverentiam vestram direximus literas, ut sustineatis Deo Amicissimorum Comministrorum præsentiam: Et nec eos, qui depositi sunt, suscipiatis quoquo modo, neque illos qui ab Episcopis suis vel olim sunt excommunicati; vel nuper. Manifesta enim sunt quæ de his definiunt Regulæ: Et prævaricantibus se defixere increpationes non modicas, quæ nullo modo queunt despici à Sancta Synodo. Et illud verò Reverentia Vestra cognoscat, quia omnia, quæ ab audacibus abruptè fuerint perpetrata, contra præsumentium retorqueantur audaciam, & à Christo Domino, & à Divinis Canonibus.

1. Tranquillinus Episcopus Antiochiæ Pisidiæ subscripsi.
2. Alexander Episcopus Apamææ Syriæ subscripsi.
3. Helladius Episcopus Tharsi Ciliciæ subscripsi.
4. Berenianus Episcopus Pergæ Pamphyliæ subscripsi.
5. Fritilas Episcopus Heraclææ Europæ subscripsi. Per Euprepium Episcopum Byziæ.
6. Himerius Episcopus Nicomediæ Bithyniæ subscripsi.
7. Dalmatius Episcopus Cyzici subscripsi.
8. Severus Episcopus Synnadensis Phrygiæ salutaris subscripsi.
9. Memonius Episcopus Sardæorum Lydiæ subscripsi.
10. Maximianus Episcopus Anazarbi Ciliciæ secundæ subscripsi.
11. Dexianus Episcopus Seleuciæ Isauriæ subscripsi.
12. Dorotheus Episcopus Marcianopoleos Mœsiæ secundæ subscripsi.
13. Alexander Episcopus Hierapoleos Euphratesiæ subscripsi.
14. Pius Episcopus Pessinuntis Galatiæ subscripsi.
15. Timotheus Episcopus à Schytia subscripsi.
16. Eutherius Episcopus Thyanorum Cappadociæ secundæ subscripsi.
17. Asterius Episcopus Amidæ Mesopotamiæ subscripsi.
18. Petrus Episcopus Traianopoleos Rhodopes subscripsi.

19. Basilius Episcopus Larissæ Thessaliæ subscripsi.
20. Diogenes Episcopus Lonopoleos, obtinens etiam locum Metropolitæ Bosserii, Episcopi Gangrensis, Paphlagoniæ, subscripsi.
21. Julianus Episcopus Sardicæ Daciensis subscripsi.
22. Beunantius Episcopus Hierapoleos Phrygiæ subscripsi.
23. Jacobus Episcopus Dorostoli Mœsiæ subscripsi.
24. Athanasius Episcopus Dincla Mœsiæ secundæ subscripsi.
25. Theophanius Episcopus Philadelphiæ Lydiæ subscripsi.
26. Paulus Episcopus Daldi Lydiæ subscripsi.
27. Euprepius Episcopus Byziæ Europæ subscripsi.
28. Joannes Episcopus totius Lesbi subscripsi.
29. Fuscus Episcopus Lydiæ subscripsi.
30. Commodus Episcopus Tripoleos subscripsi.
31. Eutherius Episcopus Stratoniciæ Lydiæ subscripsi.
32. Joannes Episcopus civitatis Autiliopolitarum Lydiæ subscripsi.
33. Nimenius Episcopus Helenopoleos Lydiæ subscripsi.
34. Theosebius Episcopus Cy Bithyniæ subscripsi.
35. Petrus Episcopus Prusæ Bithyniæ subscripsi.
36. Eugenius Episcopus Apolloniadis, Bithyniæ, subscripsi.
37. Anastasius Episcopus Tenedi, Cycladum, subscripsi.
38. Cyrillus Episcopus Adanorum, Ciliciæ primæ, subscripsi.
39. Esychius Episcopus Castabalorum, Ciliciæ secundæ, subscripsi.
40. Severus Episcopus Sozopolis, Pisidiæ, subscripsi.
41. Ætius Episcopus Piolitensis, Hellesponti, subscripsi.
42. Timotheus Episcopus Termanorum Civitatis, Hellesponti, subscripsi.
43. Athanasius Episcopus Psimorum Civitatis subscripsi.
44. Daniel Episcopus Faustinopolitanus subscripsi.
45. Filtanius Episcopus Theodosianopolitanorum subscripsi.
46. Eustratius Episcopus subscripsi.
47. Theodorus Episcopus Italiæ subscripsi.
48. Paulus Episcopus Eutinnorum subscripsi.
49. Timotheus Episcopus Termesi & Eudociadis subscripsi.

50. Æde-

50. Ædeſius Epiſcopus Iſiodorum ſubſcripſi.
51. Geruntius Epiſcopus Claudiopolis, Iſauriæ, ſubſcripſi.
52. Aurelianus Epiſcopus Trenopolis, Iſauriæ, ſubſcripſi.
53. Abrahamius Epiſcopus Amorii ſubſcripſi.
54. Polichronius Epiſcopus Heraclææ, Cariæ, ſubſcripſi.
55. Zoſis Epiſcopus Echinti, Arabiæ, ſubſcripſi.
56. Hermolaus Epiſcopus Alludeorum ſubſcripſi.
57. Aſclepiades Epiſcopus Trapezopolis ſubſcripſi.
58. Evadius Epiſcopus Nalentiæ ſubſcripſi.
59. Libanius Epiſcopus Paulæ ſubſcripſi.
60. Saluſtius Epiſcopus Coritici, Ciliciæ, ſubſcripſi.
61. Valentinus Epiſcopus Malli ſubſcripſi.
62. Pauſianus Epiſcopus Hipatæ, Theſſaliæ, ſubſcripſi.
63. Theotiſtus Epiſcopus Cæſareæ, Theſſaliæ, ſubſcripſi.
64. Maximus Epiſcopus Demetriadis, Theſſaliæ, ſubſcripſi.
65. Julianus Epiſcopus Lariſſæ, Syriæ ſecundæ, ſubſcripſi.
66. Diogenes Epiſcopus Seleucobeli, Syriæ ſecundæ, ſubſcripſi.
67. Theodoretus Epiſcopus Cyri, Auguſtæ Euphrateſiæ, ſubſcripſi.
68. Meletius Epiſcopus Cæſaræ, Auguſtæ Euphrateſiæ, ſubſcripſi.

CAPUT OCTAVUM.

Epistola Nestorii, & qui cum ipso, ad Imperatorem Theodosium, de his quæ tunc in Epheso gesta sunt.

IN Ephesinam Civitatem convocati à Vestra Pietate, & absque mora venientes, voluimus quidem vestris obedientes literis sustinere omnes undique adventuros Deo Amicissimos Episcopos, maximè verò sanctissimum magnæ Civitatis Antiochiæ Præsulem, & eos qui cum ipso veniunt Deo Amicissimos Metropolitanos Episcopos: Et eos qui ab Italia vel Sicilia veniunt. Et sic commune cum cunctis celebrare Concilium, & communi Decreto firmare fidem sanctorum Patrum, qui Nicæam congregati sunt. Nam multæ post illam Synodi factæ nihil innovare præsumpserunt contra eam, sed in ea permanendum esse sanxerunt. Dum verò videremus ad hoc eos, qui ab Ægypto sunt, valde resistere, & putare quod nos nequidquam dilationibus uteremur, promisimus ad Concilium convenire, quocumque tempore Magnificentissimus Comes Devotissimorum Domesticorum Candidianus, hujus rei gratiâ à Pietate vestra destinatus, nos convenire voluisset. Hæc verò & ipsi per Deo Amicissimos Episcopos demandavimus. Quia verò agnovit Magnificentia ejus & Sanctissimum Joannem, magnæ Antiochenorum Civitatis Episcopum, & eos qui cum eo sunt, propinquasse: Hoc enim directi ab eo Præfectiani & Magistriani manifestum fecerunt. Nunciati verò sunt & alii ex Occidente Deo Amicissimi Episcopi advenire. Constituit omnibus universorum sustinere præsentiam, secundùm quod visum est pio vestro Regimini. Et nos quidem quietem dileximus, acquiescentes his, quæ vestra scripserat Pietas. Ægyptii verò & Asiani, neque quod communiter expedit Ecclesiis cogitantes, neque pacificam legitimamque intentionem ve-

stræ

ſtræ Pietatis amplexi, immò verò & Eccleſiaſticas & Imperiales ſanctiones calcando, effugerunt quidem conſonam fidei confeſſionem; abrumpere verò clarè volentes Eccleſiaſticum Corpus, inter ſemetipſos ſunt congregati, alienaque operati, tam Eccleſiaſticæ Conſequentiæ, quam etiam literis his, quæ nuper à veſtra Pietate ſunt ſcriptæ. Unam ſiquidem cum concordia univerſorum fidem exponi in literis, quas deſtinavit veſtra Pietas, præcepiſtis, Apoſtolicis Evangelicisque Conſcriptis, & Sanctorum Patrum Dogmatibus conſonantem, ſed prædicti nihil horum cogitantes ex toto, apud ſemetipſos egerunt quæcumque egerunt, quæ à cunctis Imperium veſtrum faciet aliena. Secum verò ſeditionarios quoſdam diſpergentes in forum, Civitatem confuſione impleverunt, Domos noſtras publicè circumdantes, aggreſſi & perturbantes noſtrum commune Concilium, quædam quoque intolerabilia comminantes. Princeps verò Seditionis factus eſt Memnon Epiſcopus. Et Sanctas Eccleſias, Sanctaque Eccleſiaſtica Martyria, & Sanctam Apoſtoli Baſilicam nobis quidem clauſit, ne eſſet vel quo refugere, ſeditione fugante, poſſemus; ipſis verò majorem patefecit Eccleſiam, ibique illos effecit habere Concilium. Et mortem minatur omnibus nobis.

Igitur veſtram ſupplices Pietatem quæſumus, & nimium rogamus, ac poſcimus; quoniam veſtri Amatoris Chriſti Verticis obedimus literis, & ſimpliciter ad Epheſum venimus, ignorantes nobis has congreſſiones barbaricas imminere, ut jubeatis nos illæſos ab omni fraude ſervare, & legitimè Concilium fieri, nullo Clericorum neque Monachorum; nec noſtro nec Ægyptiorum, introeunte Concilium: Neque ullo Epiſcopo, qui ad perturbationem Concilii adſit, niſi qui vocatus advenerit. Duos autem cum Metropolitano uniuſcujuſque Provinciæ electiſſimos, & qui poſſint ſcire hujuſmodi quæſtiones, intrare jubete Concilium, & Sanctorum Patrum fidem cum pace & conſonantia confirmare. Aliàs jubete nos abſque periculo redire ad propria. Minantur enim & ipſâ nos vitâ privare.

Et Subſcriptiones.

Neſtorius Conſtantinopolitanorum Epiſcopus ſubſcripſi.

Fritilas Epiſcopus Hereclææ, Thraciæ Metropolitanus, ſubſcripſi.

Helle-

Helladius Epiſcopus Tharſi Metropolitanus ſubſcripſi.
Berinianus Epiſcopus Pergæ Metropolitanus ſubſcripſi.
Mæonius Epiſcopus Sardæorum Metropolitanus ſubſcripſi.
Dexianus Epiſcopus Seleuciæ, Iſauriæ Metropolitanus, ſubſcripſi.
Alexander Epiſcopus Apamææ Metropolitanus ſubſcripſi.
Dalmatius Epiſcopus Cyzici Metropolitanus ſubſcripſi.
Eutherius Epiſcopus Thyanorum Metropolitanus ſubſcripſi.
Petrus Epiſcopus Traianopolis Metropolitanus ſubſcripſi.
Julianus Epiſcopus Sardicenſis Metropolitanus ſubſcripſi.
Baſilius Epiſcopus Theſſaliæ Metropolitanus ſubſcripſi.
Cyrus Epiſcopus Aphroſidiadis Metropolitanus ſubſcripſi.
Maximianus Epiſcopus Anazarbi Metropolitanus ſubſcripſi.
Alexander Epiſcopus Hierapolitanus ſubſcripſi.
Dorotheus Epiſcopus Marcianopolis, Mœſiæ Metropolitanus, ſubſcripſi.

Et omnes alii, qui erant pariter, ſubſcripſerunt ſimiliter.

CAPUT NONUM.

Conteſtatio Candidiani Comitis, quam publicè, manè audiens Synodum celebrari, in Epheſo propoſuit.

Sanctiſsimo Epiſcopo Metropolis Alexandriæ Cyrillo, & Reverendiſsimis Epiſcopis qui cum eo ſunt congregati, Flavius Candidianus, Magnificentiſsimus Comes Devotiſsimorum Domeſticorum.

QUoniam ex quo in Epheſinam civitatem veni, nihil aliud deprecatus ſum communem Sanctamque Synodum veſtram, niſi ut cum pace atque concordia, quæ ad Fidem rectamque glorificationem noſtram pertinent, exponerentur, ſicut & Dominus noſter juſſit, & Piiſſimus Imperator, ſcit Religioſitas veſtra. Et ſufficit mihi teſtimonium, quod ipſa veritas præbet, quia nihil aliud egerimus præter hæc. Quoniam verò & dum congregandos vos eſſe in Sanctiſſimam Eccleſiam præter aliorum Epiſcoporum cognoſcerem voluntatem, nondum veniente Sanctiſſimo Epiſcopo Antiochenæ Metropolis Joanne, vel his qui cum ipſo ſunt, non ceſſavi rogans ut id fieret, quod dixi ſuperiùs, & unumquemque ſum conteſtatus ob hoc, ne fortè particularis fieri Synodus videretur.

Extremò verò nihilominus cum congregati eſſetis in Sanctiſſima Eccleſia, occurrere feſtinavi, & ea quæ viſa ſunt Domino noſtro, & Piiſſimo Principi, licet videam ex ſuperfluo, facere, dum ſemel noſceretis hæc eadem ex literis Divinitatis ejus, directis ad vos. Verumtamen edocui diſpoſitionem ejuſdem Domini

noſtri & Piiſſimi Principis hanc eſſe. Velle namque eum dixi fidem noſtram abſque ulla diſcordia ab omnibus idem ſapientibus roborari, & nolle particulares quaſdam Synodos fieri, quod maximè in hæreſes & ſchiſmata convertere novit Religionem noſtram, Fidemque Orthodoxam. Inſuper dum Reverentia veſtra exigeret Sacram Domini noſtri & Piiſſimi Principis, quæ directa eſt ad Sanctam Synodum, relegi, priùs quidem id facere non annuebam, nec enim dicere refutabo, eò quod non adeſſent omnes, qui ad Sanctiſſimam Synodum juſſi fuerant convenire, ſed quia veſtra Religioſitas inquit ignorare ſe, quæ præcepta ſint à Domino noſtro & optimo Principe, neceſſarium mihi viſum eſt apparere, ut etiam non præſentibus aliis Reverendiſſimis Epiſcopis omnibus relegerentur Divinæ atque adorabiles Literæ.

Nihilominus verò, & poſtquam vobis manifeſtavi quæ ſunt Decreta Divinitùs, in eadem ſupplicatione permanſi, deprecans Reverentiam veſtram, & poſcens nihil novum fieri, priuſquam cuncti Sanctiſſimi Patres atque Epiſcopi ad Synodum convenirent, ſed ſuſtineretis quatuor tantummodò dies Sanctiſſimum Epiſcopum Antiochenorum Metropoleos cum aliis qui pariter ſunt, nec non & illos qui cum Sanctiſſimo Epiſcopo Neſtorio ſunt, ut veſtra Religioſitate pariter congregatâ, & omni Sancta Synodo collectâ ſimul in unum, ſi qua eſſent, quæ forſan in dubitationem venirent, à quibus nos ſumus extranei, cunctis vobis præſentibus judicarentur. Et tunc cum conſenſu omnium veſtrum oſtenderetur, quis pravè ac præter Regulas Eccleſiaſticas credere videretur, an certè rectè omnes pariter confiteri, ſicut Sanctorum Patrum Religio habet. Hæc igitur non ſemel, ſed etiam ſæpiùs admonens, & ſuppliciter poſtulans, nihil profeci.

Verùm quia nihil eorum, quæ à me ſunt dicta, ſervatum eſt, ſed à vobis injuriosè ac violenter expulſus ſum, neceſſarium duxi hoc meâ conteſtatione vobis conſtituere manifeſtum, & per hoc Edictum clarè dicere nullum veſtrum novi aliquid facere, ſed omnium Sanctorum Epiſcoporum ſuſtinere præſentiam, & ſic communi Concilio, quæ ad Catholicam Sanctamque Fidem pertinent, judicari. Si quis verò ex propria voluntate ductus ea, quæ ab immortali & optimo Vertice juſſa ſunt, commovere voluerit,

ſciat

ſciat ſe ſibi ipſi reputaturum quidquid evenerit, præjudicium verò ſe alii non inferre. Non enim pigebit me hæc eadem denuò iterare.

Quoniam verò, ſicut veſtra Sanctitas novit, hoc placuit Domino noſtro & Piiſſimo Principi, ut ſub præſentia ſimul omnium Sanctorum Epiſcoporum, qui ab ejus Divinitate ſunt convocati, ea quæ in vocationem veniunt diſſolvantur, propterea & Sacra, quæ ad Sanctiſſimam Synodum veſtram directa ſunt, & quæ ad me ipſum ab eorum Divinitate ſunt ſcripta, huic Edicto præpoſui, ut per omnia cognoſcentes, quæ à Domino noſtro & optimo Imperatore præcepta ſunt, à tali præſumptione ceſſetis. Cognoſcite igitur, quòd Scripti hujus exemplar etiam Domino noſtro Piiſſimo Imperatori tranſmiſſum eſt.

Propoſitum eſt decimo kalendas Julii, in Epheſina Civitate.

CAPUT X.

Item Conteſtatio alia Magnificentiſſimi Comitis Candidiani poſt Synodum.

QUoniam cognovi à multis Reverendiſſimis Epiſcopis, quod aliqui eorum, poſtquàm prima particularis Synodus facta eſt, illic neceſſitate perducti ſunt, quorum nonnulli etiam ſubſcripſiſſe perhibentur his, quæ facta ſunt ab illis, qui primo die fuerant congregati, ob hoc univerſis, qui eodem die minimè convenerunt, per epiſtolam ſcribo, conjurans per Deum omnipotentem, & per Chriſtum ejus, & per Sanctum Spiritum, & incolumitatem Dominorum Mundi, ut nihil præter illa, quæ à Dominis noſtris Piiſſimis Imperatoribus præcepta ſunt, faciatis, ſed exſpectetis univerſalem Synodum, & Sanctiſſimorum Epiſcoporum præſentiam, necnon & judicium Dominorum noſtrorum, Piiſſimorumque Principum. Cognoſcat ergò Religioſitas veſtra eis relatum fuiſſe de omnibus.

CAP.

CAPUT XI.

Item Edictum Magnificentissimi Comitis ad Synodum.

Flavius Candidianus, Magnificus & Gloriosissimus Comes Devotissimorum Domesticorum, ad confusionem perturbationemq; totius Civitatis intendens.

NOn mediocri stupore detentus sum. Nimis namque rationi contrarium est propter ea, quæ hesterno die sunt acta, cujuslibet animum non permoveri. Nec enim quemlibet Reverendissimorum Episcoporum nescire arbitratur Devotio mea, quoniam nec semel, nec secundo solùm, sed etiam sæpiùs juxta ea, quæ à Divino & inviolabili Vertice sunt præcepta, cunctis manifestum feci, quod oporteret omnibus simul Reverend. Episcopis convenientibus pariter de piæ & orthodoxæ fidei acribia discuti quæstionem. Unde etiam Scripto ac sine Scriptis apud eos, quos oportebat, asservi, ne quis particularem Synodum faceret: Neque verò cum eo aliquis conveniret, si quis irrationabiliter agere aliquid tale præsumeret. Clarum namque est, quia quæ ex una parte sunt gesta præter formam, quæ à Mundi Dominis data est; nec firma nec legitima putabuntur. Propter quod & nunc unumquemque admoneó, ut exspectet per omnia Deo Amicissimi Antiocheni Episcopi Joannis adventum, & eorum qui venire pariter nunciati sunt. Insuper & illorum, qui ab Occidente, ut dicitur, àderunt. Impossibile est, ut aliquid eorum, quæ ex parte atque utcumque geruntur, ullâ dignum ratione ducatur, eò quod & contra Dominorum Mundi Præcepta sit factum.

CAPUT XII. ......95.

Incipiunt secunda Commenta Synodi, quæ cum Ioanne Antiocheno Episcopo convenit in Ephefo.

SAnctissimus Joannes, præsente Sancta Synodo, & Magnificentissimo & Gloriosissimo Comite Candidano, dixit: Sabbatho meridie, dum jam advesperasceret, agnoscentes quoniam qui omnia iniquè & illicitè faciunt, volunt & nunc, propriâ utentes temeritate ac pertinacia, Missarum celebrare Collectam, rogavimus Magnificentiam tuam, dantes in Scripto petitionem, ut transires usque ad eos, & contestareris, ne calcarent Ecclesiasticas Sanctiones, & pia Decreta, neque Collectam celebrarent Viri, quorum justè quidem quidam depositi, alii verò communione privati sunt propter hæreticam vesaniam, & inexplicabiles tumultus illicitos, piarumque Sanctionum contemptum. Rogamus ergò Magnificentiam vestram, ut certum Sanctæ Synodo faciatis, si hæc ipsa verè illis Magnificentia vestra innotuit.

Magnificentissimus Comes Candidianus dixit: Postquàm petitionem à vestra Religiositate suscepi, nihil omninò monui, quia nec ratio erat. Sed quia ad Reverendissimos Cyrillum Episcopum & Memnonem, & reliquos iter direxi, & illic apud eos plurimos reperi congregatos, & rogavi, ne Missas per se ipsi tenerent. Quia & in præcedentibus diebus, etiam priusquàm venirem, & Sanctam Pentecostes & reliquas Collectas usque ad hanc Dominicam celebrare noluerunt, sed reverà Clerici officium compleverunt. Rogavi etiam ut sustinerent de his, quæ egerunt, Responsa Piissimorum Principum, Dominorumque vestrorum. Ego autem neutram partem volo celebrare Collectam, ne fortè aliquod schisma Sanctæ atque Orthodoxæ generetur Ecclesiæ.

Sancta

Sancta Synodus dixit: Rogamus adhuc & hæc addiſcere à Magnificentia veſtra, utrum depoſitionem Cyrilli & Memnonis, & reliquorum excommunicationem, quam & per petitiones edocuimus Magnificentiam veſtram, prædicti cognoverint, quam publicè ob hoc ipſum per omnem propoſuimus Civitatem, ut manifeſta hæc omnibus, qui cum ipſis ſunt, Epiſcopis fieret?

Magnificentiſſimus Comes Candidianus dixit: Si de aliqua vili cauſſa proponeret Sancta Religioſitas veſtra, & hoc quoque notum fieri poſſet. Quantò magis virorum depoſitio præfatorum, quæ tantopere publicata eſt, & per totam propoſita Civitatem? Hoc ipſum namque Civitas commurmurat univerſa. Et magna eam multitudo transſcripſit. Inſuper & me rogante, ut Dominico die Miſſæ non fierint ab eis, reverà Memnon hujus Civitatis Epiſcopus coram omnibus dixit: Quia quantum cognovi, & depoſuit nos Sanctiſſimus Epiſcopus Joannes, cum Synodo quæ cum eo eſt. Qui non dicam contra hanc Synodum prævalere quodcumque non potuit, crede quia nec ſoli mihi ſine Synodo poterat prævalere. Qui ergo iſta dixit, quomodò depoſitionem ſuam neſcire potuerit, me interrogari ſuperfluum eſt.

Sancta Synodus dixit: Quæſumus ut diſcamus à Magnificentia veſtra, ſi obedierint conſiliis vel denunciationibus veſtris, & minimè collegerint?

Magnificentiſſimus Comes Candidianus dixit: Ego in ipſo ſabbatho ad veſperam rogavi, & ſequenti die valdè diluculò vadens ad Reverendiſſimum Epiſcopum Cyrillum, id eſt, Dominico die, non ceſſavi rogare atque precari, ut meæ poſtulationi concederet. Illi verò non acquieſcentes exierunt, Collectamque fecerunt. Contra quos contendere ultra non valui.

Sancta Synodus dixit: Manifeſta ſunt, quæ audaciter & illicitè ab eis conſuetè ſunt facta, quæ in tempore competenti ad pios & Chriſti Amicos perferemus auditus.

CAPUT

CAPUT XIII.

Dominis Reverendis, & Honorandis Presbyteris, & Diaconis, & reliquis Clericis, & Amico Christi Populo in Hierapoli Euphratesiæ, Sancta Synodus Orientalium, & eorum qui ex diversis Regionibus atque Provinciis per gratiam Dei in Ephesum convenerunt, in Domino gaudere.

QUoniam consequens videtur existere, quod hi, qui sursum universa fecerunt ad peremptionem rectæ fidei, & confusione ac perturbationibus atque iniquitatibus res Ecclesiasticas compleverunt, salutem propriam desperantes, dirigant ad vos, ut etiam vestram Reverentiam perturbent illicitis & iniquis literis suis, idcirco agnoscite, quod aliqui eorum propter hæreticam Cyrilli sententiam, quam confirmare præsumpserunt subscriptionibus suis, & propter alias perversitates suas depositi sint, reliqui verò universi excommunicationis nodo suppositi; & nullam vim Sacerdotii retinent ad ligandum sive solvendum, vel aliquid aliud ad Sacerdotes quod pertinet operandum. Non igitur perturbet Reverentiam vestram, si quæ ab eis literæ dirigantur. Infirma enim sunt, & araneis debiliora, quæ à Depositis atque Excommunicatis fiunt. Oportet verò Religiositatem vestram, scientem quoniam de nulla re tantopere cogitamus, quantum de pia fide, quam prædicti tentaverunt suis vocum novitatibus amovere, non solùm pro nobis oretis, sed & fortiter voto animi propugnetis, ut Communicatores efficiamini pro pietate sudantium, & laborum retributiones hujus mundi reportetis ab omnium Deo. Pro rectis autem Dogmatibus æstuamus, pro quibus Divinus Apostolorum Chorus pium sanguinem fudit,

fudit, pro quibus Martyres temporum ſingulorum omni modo in ſuis corporibus excepêre tormenta, & varias mortis ſpecies ſuſtulerunt; quæ Sanctorum Patrum, qui Nicæam ſunt collecti, Concilium ſcripta Confeſſione confirmans, uſque ad nos, & eos qui poſt nos erunt, homines deſtinavit.

Epiſcopus Antiochiæ incolumes vos in Domino perſiſtere oro, Reverendiſsimi atque fideliſsimi.

Joannes Epiſcopus Damaſci Metropolitanus ſimiliter.
Tranquillinus Epiſcopus Antiochiæ, Piſidiæ Metropolitanus.
Alexander Epiſcopus Amaſææ Metropolitanus.
Fritilas Epiſcopus Heracleæ Metropolitanus.
Dexianus Epiſcopus Seleuciæ Metropolitanus.
Cyrus Epiſcopus Tyri Metropolitanus.
Himerius Epiſcopus Nicomediæ Metropolitanus.
Helladius Epiſcopus Tharſi Metropolitanus
Antiochus Epiſcopus Boſtrorum Metropolitanus.
Alexander Epiſcopus Hierapolitanus.
Julianus Epiſcopus Sardicæ Metropolitanus.
Maximinianus Epiſcopus Anazarbi Metropolitanus.
Petrus Epiſcopus Trajanopolis Metropolitanus.
Eutherius Epiſcopus Thyanorum Metropolitanus.
Baſilius Epiſcopus Lariſſæ Theſſaliæ Metropolitanus.
Rabbulas Epiſcopus Edeſſæ Metropolitanus.
Aſterius Epiſcopus Amidæ Metropolitanus.
Bofforus Epiſcopus Gangrorum Metropolitanus.
Paulus Epiſcopus Emeſæ.
Dorotheus Epiſcopus Marcianopolis Metropolitanus.
Macarius Epiſcopus Laodiceæ.
Geruntius Epiſcopus Claudiopolitanus.
Muſæus Epiſcopus Aradiæ.
Polichronius Epiſcopus Epiphaniæ.
Heſychius Epiſcopus Caſtabalorum.
Flaccus Epiſcopus Laodiceæ.
Theophanius Epiſcopus Philadelphiæ.
Theodoretus Epiſcopus Cyri.
Valentinus Epiſcopus Malli.

Jacobus Epiſcopus Doroſtoli.
Jarianus Epiſcopus Auguſtæ.
Olympius Epiſcopus Carpaſiæ.
Aurelius Epiſcopus Irenopolis.
Heliades Epiſcopus Zeugmatis.
Meletius Epiſcopus Neo-Cæſareæ.
Marcellus Epiſcopus Arcæ.
Anaſtaſius Epiſcopus Tenedi.
Marcianus Epiſcopus Abydi.
Theoſebius Epiſcopus Cy.
Euſtaſius Epiſcopus Nutinæ.
Daniel Epiſcopus Fauſtinopoleos.
Helladius Epiſcopus Ptolomaidis.
Auſonius Epiſcopus Himeriæ.
Diogenes Epiſcopus Lonopolis.
Cyrillus Epiſcopus Adanorum.
Cyrus Epiſcopus Marcopolis.
Julianus Epiſcopus Lariſſæ.
Evagrius Epiſcopus Balentiæ.
Zoſis Epiſcopus Hesbuntis.
Petronius Epiſcopis Neuvæ.
Saluſtius Epiſcopus Cortici.
Maximus Epiſcopus Demetriadis.

CAP.

CAPUT XIV.

Ejusdem Synodi alia Epistola ad Imperatorem Theodosium, quam scripserunt post Irenæi discessum, cognoscentes quæ contra eos adversa Pars egerat. Direxerunt verò jam prædicto Comiti, ut cum aliis Principi offerret & hanc.

His igitur præponentes Nicænam fidem subscripserunt universi Episcopi, qui cum Joanne convenerant.

CAPUT XV.

Epistola Nestorii ad Scholasticum Eunuchum Imperatoris Theodosii.

ADmiror Amatricem Dei Animam tuam, & certè dum firma est, & circa fallacias non expansa, quomodo fabulas approbaverit immundorum, dicentes de nobis, quod abjuraverimus vocem, qua *Dei Genitrix* nominatur: Quam, sicut nosti, sæpiùs diximus. Diximus verò ita, ne aut purum Hominem quis suspicaretur Dominum Jesum Christum, aut Deum humanitate nudum. Si enim Dæmonum Filii pro vera satisfactione satagerent, dixissent utique illa, quæ à nobis in Constantinopoli dicta sunt: Sicut & tua Admirabilitas novit. Nunc autem maximè quidem neque collocutio nobis ad invicem fuit. Si enim verba, quæ inter me atque alios Episcopos habita sunt, quæ privatim velut in exercitationis experimentum sunt fa-

cta, has nostras & Cyrilli collocutiones vocant, mentiuntur quidem.

Scito tamen, quia hoc à nobis sæpiùs ad ipsos dictum est, & benè se habere & ab ipsis & à nobis est creditum, *Dei Particen & hominis* Sanctam Virginem nominare. *Dei Particen* non ita, quasi ex ipsa Deus Verbum sumpserit existendi principium. Quomodò enim hoc esset, dum Virginis ipse Creator sit? Sed ne purum quis hominem fuisse illum, qui est genitus, suspicetur. *Hominis* verò *Particen*, ne dispensationem, nostras Primitias, cum Manicheis pariter abjuremus. Hæc enim ab ipsorum velut in præexercitatione sunt Episcopis dicta. Et mutuè ad invicem sæpiùs, & benè se habere frequenter utraque Pars dixit, ita ut hinc plaudentes quoque recederent. Cyrillus tamen colloqui nobis & antè omninò fugit, & hactenus fugit, Capitulorum, quæ scripsit, convictionem, eòquòd absque contradictione sint Hæretica, per hoc evadere putans. Quomodò igitur Admirabilitas tua contra nos accusationem recepit hujusmodi, dum certè retineat, qui sic utrasque voces & in Constantinopoli propter dispensationis Mysterium, unitionemque ineffabilem dixerimus?

Non igitur, quæso, sic facilè factis contra nos accusationibus credatis. Nos enim vocem, qua *Dei Genitrix* nominatur, si cum voce ponatur illa, quæ est *Hominis Genitrix*, integerrimum pietatis credimus characterem. Quando enim dicimus, *Christus*, & *Iesus*, & *Filius*, & *Vnigenitus*, & *Dominus*, ambo hæc appellatio ista significat. Et hanc non approbantibus vocem significat. Tanquam duarum naturarum, id est, Divinitatis & Humanitatis significativum, *Dei Genitricis* & *Hominis Genitricis*, protulimus nomen, ut latere neminem posset, quia nec Manichei errorem, nec Pauli possimus incurrere, undique præmuniti. Qui enim dicit id, quod nobis consubstantiale est, inseparabili Divinitate plenum de Virgine genitum, in re ingenuè totum Dominicæ dispensationis Mysterium prædicat. Negatio verò horum cujuslibet unius est totius dispensationis ablatio. Quam quicumque abjurant, contra eorum caput & conversum est, & citò ampliùs convertetur.

Quod verò est omninò deteriùs, & maximè nunc, & multam Domini Christi indignationem provocat, dignumque est mille ful-

guribus atque fulminibus: Violabilem dicere Unigeniti Deitatem, & mortuum Domini Verbum, & in sepulchro indiguisse solatio, & resurrectionem meruisse cum carne. Quæ universa ab Ecclesiastica Orthodoxia sunt aliena, & quæ nunquam recipientur à nobis. Absit enim à nobis, ut Divinitatem, quæ nostrarum Primitiarum Vivificatrix existitit, hanc aliquando putem vitâ fuisse privatam, aut indiguisse Vivificantis majoris. Cujus enim nec caro vidit corruptionem, quomodò quis hujus Divinitatem dicens cum carne, fuisse corruptam, non erit dignus particeps esse cum Dæmone? Incorruptilis enim Divinitas, & omnis mutationis insusceptibilis secundùm vocem, quam dixit per Prophetam Deus: *Ego sum, ego sum, & non mutabor.* Malach. 3.

Licet autem Deo Amicabili Animæ tuæ, quæ scripserunt Patres, sumere universa, & ab illis addiscere, quia nos orthodoxè prædicamus: Et quia sordidis illis eadit spes, quod per subreptiones verbum superent veritatis. Fingentes enim æquivoca Orthodoxis Patribus nomina, simpliciores seducere tentant. Ut puta est Basilius quidam de Ancyra, vir qui unus ex hæreticis fuit; est Cæsaræ Cappadociæ, unus eorum qui pericula pro fide sustinuit plurima. Est & hæreticus Melithon, est & alius Melithon Orthodoxus. Est Vitalis qui Orthodoxorum fuit Episcopus, est & alius Vitalis, qui ab impio est Apollinario consecratus. Sunt & aliorum multorum similia nomina. Et ut non per singulos horum sumentes similitudinem nominum *simus*; simplicibus proferunt, & ad perditionem trahunt per æquivocationem non intelligentes, quia sit etiam Basilius Ancyræ.

Et à multis verò hujusmodi facilè corrumpitur ars eorum, quod ad decipiendum æquivocationibus abutantur. Sed hæc, quæso, ut ipse devites, sicut qui vas integerrimæ ac sincerissimæ rectitudinis fidei, & temetipsum laboribus exercere dignare ad excidendam, quæ multis innititur fraudibus, hæresim. Testis enim est Deus, quia si hæc apud Ecclesias obtinuerint, quæ nunc ab immundissimis istis, nescio quomodo, nihil aliud restat, nisi ut illa colant Ecclesiæ, quæ Arius, & Eunomius, & Apollinarius tradiderunt. A me verò Dominus omnium nihil exacturus est ampliùs, nisi ut eos, qui possint hæc prohibere, commemorem: Quod

 à prin-

à principio & nunc uſque faciens non quievi. Et vos Dei ſervos ſemper commemorans, ne deſpiciatis perennem Nobilitatem Religionis, ita ut ſi ea, quæ ad Orthodoxiam pertinent, veſtro ſtudio confirmationem debitam potuerint obtinere, à me, teſte Deo, Epiſcopalis honor facillimè reſpuatur.

Et ne forſitan de hoc me fingere arbitreris, ſi fuerit confirmata Religio, & Orthodoxia Eccleſiis reſtituta, exige à me, ut hinc jam vobis per litteras valedicam, & ad priſtinam converſationem Monaſterii valenter redeam. Ab hujuſmodi enim quiete nihil eſt Divinius, neque beatius apud me. Vellem verò & Relationes, quas contra nos & Orientales Religioſiſſimos Epiſcopos direxerunt, venire ad diſcuſſionem coram Pyſſimo & Amatore Chriſti Imperatore, aut illic me quoque præſente, aut coram directis huc aliquibus, ut vel ex ipſis commoveremini ad exterminationem illorum, qui falſiloquiis ſuis omnia turbaverunt. Ex toto enim cunctorum, quæ retulerunt, nihil omninò eſt verum.

CAP-

CAPUT XVI.

Post hæc directus est Comes Largitionum Ioannes cum Sacris de depositione Nestorii, & Beatorum Cyrilli & Memnonis, quæ in priori Codicis parte posuimus. Cujus Comitis ista Relatio est.

Sciens quod ad pietatem pertinet Divinis parere Decretis, omnia juxta intentionem Incontaminabilis Apicis, secundùm quod potui, egi. Quæ verò sint subsecuta, ex istis agnoscere poteritis. Multo labore & celeritate usus *ad* Ephesiorum Civitatem *sum*. Et adhuc celeriùs potui pervenire, nisi diverso impedimento caussæ fuissent, quas, annuente Deo, cum venerim, præsentialiter enarrabo Magnificentiæ vestræ. Continuò ergò tam hos qui hinc, quàm eos qui indè convenerant, sanctissimos Episcopos cum reverentiâ salutavi. Partes namque has conveni nominatim propter discordiam, quæ contigit inter eos. Perturbatis autem cunctis, & Cyrillo ac Memnone includentibus semetipsos, illis qui convenerant per me ipsum præcepi, per alios verò his, qui erant absentes, mandavi ut alio die absque ulla dilatione ad meam mansionem cuncti concurrerent. Ne fieret pugnæ conflictus, intermiscui eis militum turbas, circa loca utrique Parti contigua. Oportebat siquidem me de hoc ipso esse suspectum, propter rabiem, quæ inter eos nescio unde provenit.

Adveniente autem Nestorio, mox ut effulsit aurora, & post non multum Joanne Religiosissimo Episcopo cum Sanctissimis Episcopis qui pariter sunt, etiam Cyrillus advenit cum cunctis Deo Amicissimis Episcopis præter Memnonem solum. Mox itaque multa perturbatio atque confusio nata est, dicentibus his, qui convenerant cum Cyrillo, se nullo modo posse vel ipsum adspectum Nestorii sustinere, qui ab eis fuerat condemnatus. Convenien-

nientibus tamen eis Divinæ *Scripturæ* facere volui lectionem. Dicentibus verò his, qui Cyrillo consentiunt, neque absque ipso Divinorum terribiliumque fieri lectionem, neque præsente Nestorio, sed neque convenientibus secum Orientalibus Sanctissimis Episcopis.

Et multâ propter hoc factâ seditione, magna verò pugna & bello, hæc ipsa dicere cœperant, & qui *cum* Deo Amicissimo Joanne persistunt Sanctissimi Episcopi, confirmantes & ipsi Cyrillum non oportere esse præsentem, dum lectio Divinorum fieret Decretorum. Quippe quia & ipse cum Memnone damnatus esset ab eis. Multâ verò contentione factâ de hoc, & magnâ diei parte consumptâ, expedire providi, ut absque Cyrillo atque Nestorio Decreta Imperialia reliquis vulgarentur. Quia nec scripti in præfatis fuerunt à Dominis Mundi. Reclamantibus verò & ad hoc Deo Amicissimis Episcopis, qui una cum Cyrillo convenerant, & volentibus neque cum his, qui cum Deo Amicissimo Joanne advenerant, patienter audire, eò quod dicerent eos irregulariter fecisse damnationem Cyrilli & Memnonis, vix prævalui persuasione, ac violentiâ, si oportet veriùs dicere, usus, separatis Nestorio & Cyrillo, universam Synodum præparare, ut audire Decreta Imperialia paterentur. Coadunatis igitur omnibus, lectionem celebravi Venerabilium Syllabarum, per quas damnati sunt Nestorius, & Cyrillus, & Memnon.

Patienter verò suscipientibus lectionem, atque faventibus his qui cum Joanne Reverendissimo convenerant, illi qui cùm Flaviano Reverendissimo fuerant congregati, quia non canonicè Cyrilli & Memnonis fuerat damnatio facta, graviter susceperunt hujus lectionis auditum. Sic ergo est lectio celebrata, ad vesperum declinante *die*. Ne verò major adhuc perturbatio fieret, Nestorium quidem suscepit ad custodiendum Magnificentissimus Comes Devotissimorum Domesticorum Candidianus, qui in omnibus, quæ à me vel deliberata vel acta sunt, adfuit. Cyrillum verò custodiendum tradidi Clarissimo Comiti, & Præposito quartæ Scholæ Jacobo. Quoniam verò Memnon, ut prædictum est, aberat, evocans Oeconomum, atque Defensorem, necnon & primum Diaconum Sanctissimæ Ephesinæ

finæ Civitatis vel Ecclesiæ, manifestavi hæc ipsa eisdem, quia idem Memnon cum prædictis fuerat condemnatus. Admonui eos & hoc, ut Ecclesiasticas pecunias suas sub omni *cautelá*, & periculo custodirent.

His ita dispositis, quia oportebat me orationibus quoque vacare, ad Ecclesiam descendi Sanctissimam. Cognoscens verò in Episcopio Memnonem degere, direxi ex his qui mihi ministrabant, Devotissimorum Palatinorum Primicerium ad prædictum, *ut* saltem pariter loqueremur, & discerem si ad me se venturum modis omnibus abnegaret. Ille verò absque mora venit ad me. Cumque à me culparetur, cur manè non venerit, dixit se ægritudine fuisse retentum, atque ideò non venisse, ita ut nec sustineret secundum Admonitum, meumque sibi præberi consilium, sed ad meam Domum, sermones meos præveniens, adveniret, acquiescens Divinis Imperialibusque Præceptis.

Traditus est igitur & ipse eidem Clarissimo Comiti Jacobo, & custoditur tam à Devotissimis Scutariis, quàm ab Honestissimis Palatinis. Hæc sunt, quæ à me primo gesta sunt die. Quoniam verò me oportebat Deo Amicissimis Episcopis etiam pro pace adhibere sermones, ob hoc ne contra Orthodoxam Religionem Hæreses innascantur & Schismata, & ad hos sermones deposui memetipsum, & omni virtute quæ possibilia sunt studeo agere, Domino adjuvante, & pietate atque rectâ intentione, Domini Mundi. Quamvis videam execrabiles & implacabiles ad invicem Deo Amicissimos Episcopos: Nescioque unde ad tantam usque tristitiam asperitatemque pervenerint. Quidquid verò ampliùs agi potuerit, aut per me aut per literas, propitiante Deo, cum multa celeritate manifestabo Magnitudini vestræ.

CAPUT XVII.

Epiſtola Ioannis Antiocheni Epiſcopi, & Synodi quæ cum eo convenit, ad Imperat. Theodoſium, quam direxerunt per eundem Joannem Comitem, in qua etiam Catholicæ fidei illa Confeſſio continetur, quam poſtea Cyrillus Alexandrinus Epiſcopus per Pacificam laudavit Epiſtolam, ſcribens eidem Ioanni Antiocheno Præſuli per Legatum Pacis Paulum, Emeſenum Epiſcopum.

Conſequenter quis eos, qui nunc ſunt, valdè beatificet homines ulrra illos, qui antè noſtram fuère progeniem, eò quod à veſtro gubernentur Imperio. Decem millibus ſiquidem curis pro Mundo veſtra Pietas utens, omnibus cæteris providentiam pro pia Religione præpoſuit. Præhonorat etiam laudandiſſimum regnum veſtrum ea, quæ Dei ſunt, ultra univerſa terrena, quoniam fides in eum optimas cogitationes veſtras & actus ad univerſa bona Pietati veſtræ cooperatur. Hæc ita ſe habere ſemper quidem cognoſcimus ex ipſis effectibus: Maximè verò in præſenti hoc factum eſt tempore manifeſtum. Nam dum Sacerdotes improviſis perturbationibus comprehenſi ſunt, & contra invicem bella commovere confligunt, commotaque ſit noſtra concordia, Ægyptio Mundum conſuetè turbante, Decretum veſtræ Pietatis, quod per Magnificentiſſimum & Glorioſiſſ. Comitem cunctarum Largitionum Joannem promulgatum eſt, ſat eſt ad vanas æſtuationes omnium reprimendas, ſi tamen velimus ſobriè agere. Illud verò magis eſt univerſis, quod in ipſis literis veſtrum præcepit Imperium auferri quidem ſcandala, quæ ab aliquibus rectæ ſuperintroducta ſunt fidei, illa verò uti regula & menſura fidei, quæ de Deo à Patribus in Nicæa expoſita eſt, quæ neque

neque minùs habens aliquid neque ſuperfluum, compendioſam ſalutem præſtat, paucis verbis continens totum, quidquid nobis de pietate tradiderunt Scripturæ Divinæ: Quæ & abjuravit eos, qui nobis volunt inducere novitates ſenſuum errantium.

Hujus rei gratiâ, literis Pietatis veſtræ ſuſceptis, intuentes quod Imperii veſtri intentio rectæ Patrum fidei conveniret, feſtinavimus illa, quæ nuper expoſita ſunt à Cyrillo, Capitula Evangelicæ & Apoſtolicæ Doctrinæ contraria condemnare: In quibus omnes, tam qui nunc ſunt, quam qui olim quolibet tempore fuerunt, Sanctos anathematizare præſumpſit. Quæ ille in præſenti tempore quaſi Epiſcopalis perturbationis quæſitam diu occaſionem reperiens, & cooperatricem ſumens ignorantiam plurimorum, quorundam verò & morbum, qui occultatus olim, nunc manifeſtus effectus eſt, & fraudulentâ pertinaciâ utens, Synodica confirmare authoritate tentavit. Hæc autem, ſicut veſtrum cognovit Imperium, & Deo Amiciſſimus atque Sanctiſſimus Pater noſter & Epiſcopus Acacius Sanctam Synodum per literas edocuit, quod Apollinarii impietati conveniunt. Novit verò hæc clarè vir, qui centum decem vitæ annos explevit, omnem verò vitam in Evangelicis certaminibus deſudando tranſegit; & Synodis multis interfuit; & eos qui Apollinaris dogmata ſentiunt, ſemper ſecundùm locum proximos habuit. Unde & tam facillimè comprehendere valuit, quod illius veſaniæ ſint præfata Capitula,

Hæc ut projicerent, & eos qui olim ſeducti ſunt Epiſcopos, & in eis ſubſcribere fuerunt paſſi, rogavimus cum Joanne Glorioſiſſimo Comite, & ut à recta fide ea faterentur aliena, ac nobiſcum ſubſcriberent rectam Patrum fidem, qui Nicæam convenerunt: Et eos perſuadere nequivimus. Quia tam ſemel eos contigit malè præveniri. Et compulſi ſumus inter noſmetipſos ipſius ſinceritatem fidei confiteri, atque ipſi ſubſcribere, & excutere ſcriptâ Confeſſione illam ſuperfluam, malorum ſenſuum plenam, expoſitionem Capitulorum. Illorum namque paucorum verborum rectæ fidei Confeſſio ſufficit & omnem hæreticum errorem convincere, & veritatem volentes imbuere.

Neque enim de his, quæ ad Unigeniti Divinitatem pertinent,

prædicta Sanctorum fides Patrum huc atque illuc ferri permisit; sed consubstantialitatem prædicans inconcusse intellectus fidelium præmuniit, Arianam destruens hæresim. Et Dispensationi integerrimos terminos tradidit, inconvertibilitatem nos & immutabilitatem Divinitatis Unigeniti docens, & non esse hominem purum Dominum nostrum Jesum Christum, sed reverà Filium Dei credi præcipiens, consonans Divinis Sanctisque Scripturis, annunciat. Undè & nos illa sequentes, fidei quidem confessionisque expositioni neque adjicimus quidquam, neque subtrahimus, sufficiente ad omnia expositione Paternâ. Quoniam verò, Imperatores Piissimi, præcepistis post hunc assensum inviolabilis fidei & de Sancta & Dei Genitrice Virgine innotescere nos vestræ insuperabili Pietati, hoc enim nobis nunciavit Joannes Magnificentissimus & Gloriosissimus Comes, & hoc à Deo auxilium postulantes, ultra hominem namque est de talibus disceptare, innotescimus Pietati vestræ, quæ sumus ex Divinis Scripturis edocti, non quasi contra incomprehensiblia quidlibet annitentes, sed confessione propriæ infirmitatis his, qui contra nos tentant assurgere, præcludentes, inquimus illa quæ sunt ultra hominem.

Confitemur igitur Dominum nostrum Jesum Christum, Filium Dei Unigenitum, Deum perfectum & hominem perfectum, ex anima rationali, & corpore, ante sæcula quidem ex Patre natum secundùm Deitatem, in fine verò dierum eundem propter nos, & propter nostram salutem, de Maria Virgine secundùm Humanitatem: Consubstantialem Patri eundem secundùm Divinitatem, & consubstantialem nobis secundùm Humanitatem. Duarum verò naturarum unitio facta est: Propter quam unum Christum, unum Dominum, unum Filium confitemur. Secundùm hunc inconfusæ unionis intellectum confitemur Sanctam Virginem Dei Genitricem, propter quod Deus Verbum Incarnatus est, & in Humanitate, & ex ipsa conceptione sibimet uniit Templum, quod ex ipsa suscepit. Hæc à Deiloquis Viris edocti, Evangelistis, Apostolis, atquè Prophetis, & his qui per singula tempora piæ Fidei fuêre Doctores, nos quoquè exposuimus in brevi Capitulo, vestrum postulantes ac deprecantes Imperium, piam

piam Religionem, quæ periclitatur corrumpi ab eo morbo, qui illatus est ex Ægyptiacis Capitulis, consuetè protegere, ac decernere, ut omnes, qui præsunt Sanctis Ecclesiis, Sacerdotes damnent ea, quæ ad inficiendas Ecclesias introducta sunt contra Orthodoxam Fidem à præfato Cyrillo, Capitula; soli autem Confessioni subscribant, quæ à Sanctis Patribus in Nicæa congregatis est facta. Nec enim possibile est aliter pacem in Dei Ecclesias obtinere, nisi illa impia expositio fuerit abdicata.

CAPUT XVIII.

Honorandissimis & Deo Amicissimis Presbyteris, & Diaconis, & reliquis Clericis, ac Monachis, & Amicæ Christi Plebi, quæ est in Antiochia Orientis, Sancta Synodus Orientalium, & aliarum Regionum, Provinciarumque, quæ per Dei gratiam in Epheso congregata est.

Esai. 8.

NObiscum Deus, cum Propheta clamamus. Pro Divinis enim Dogmatibus certamus, & hæreditatem Paternæ Fidei intactam servari studemus, & Apostolicam Doctrinam, sicut suscepimus illibatam, sic servare posteris festinamus. Propter quod & audacter longum iter assumpsimus, & itineris labores sustinuimus, & multitudinem, quæ ad hæreticam vesaniam declinavit, fiducialiter despeximus, & impietatis Authorem Cyrillum Alexandrinum ab Episcopatu fecimus alienum, & Ephesium, qui ei ad universa cooperatus est, Memnonem eodem Decreto damnavimus; & subjectos eorum, qui etiam confirmare impietatem ipsorum subscriptionibus præsumpserunt, excommunicatos effecimus. Et nota hæc Piissimis & Deo Amicissimis Imperatoribus fecimus. Et suscipientes quæ à nobis gesta sunt, rescripserunt significantes se condemnationem prædictorum suscipere Patrum. Et præcepère, ut omnes expositæ in Nicæa Fidei à Sanctis ac Beatis Patribus subscribamus, & exorta scandala abscindantur, & à rectitudine Fidei abdicentur. Directus verò est & Joannes Magnificentissimus & Gloriosissimus Comes Universarum Largitionum, ut hæc perduceret ad effectum: Qui in custodia munitissima Cyrillum tenet ac Memnonem, semotim quemque detrudens, & multitudinem militum præfatis Domibus circumsistens.

Sed nec his factis quieſcunt illi, qui ſurſùm verſùm cuncta perturbant, & confuſione ac ſeditione Mundum compleverunt; ſed perpetrantes conſueta perturbant, & contra ſemetipſos Regulam commoventes. Nam dum ſint excommunicati, ſemetipſis audacter Sacerdotii Miniſterium reſumpſerunt, & communicaverunt damnatis, quod fieri non licet: Eò quod clarè id Canones interdicant. Id eſt, ut qui damnantur vel excommunicantur, abſolutionem ſibimetipſis minimè tribuant, ſed ſuſtineant Synodale Judicium. Quod ſi ſemetipſos abſolverint, nullam pro ſe cauſſationem tales objicere ulterius admittantur, ſed & quiſquis eis communicaverit, fiat ab Eccleſiaſtico Miniſterio alienus. Hac confixi Regulâ, & nullam, ſicut placet Canonibus, ſpem reſtitutionis habentes, confundunt atque perturbant, & ubiquè conſtitutas Eccleſias ſeditionibus complent.

Hæc igitur ſciens Religioſitas veſtra pro nobis quidem ſecuro ſit animo, & laudet in Canticis omnium Deum pro ejus circa nos habitâ providentiâ, pro illis verò oret, ut tandem aliquando ab infeſtiſsima ſibi ægritudine liberentur, & invitet Doctores Eccleſiæ continuè in Collecta contra hoc impium Dogma facere ſermonem, & per Sanctorum Patrum veſtigia Dei Populum ducere, ut univerſi cognoſcant, qualis ſit, circa quam pugnamus, impietas. Si verò fuerit quicumquè tranſmiſſus ab his, qui hujus hæreſis languore detinentur, ad noſtram maximam Civitatem, & quæ mater eſt pietatis, hunc tenere cautè Religioſitas veſtra dignetur, atquè Judicibus tradere, ut diſcant, qui ſeditionem agere tentant, quantum bonum ſit diſciplina, & quantum malorum ferculum pertinax tyrannicaque voluntas.

Joannes Epiſcopus Antiochiæ: Incolumes in Domino conſervemini, Domini Honorandiſſimi atque Religioſiſſimi.
Joannes Epiſcopus Damaſci, ſimiliter.
Dexianus Epiſcopus Seleuciæ, ſimiliter.
Antiochus Epiſcopus Boſtri Metropolitanus, ſimiliter.
Alexander Epiſcopus Hierapolitanus, ſimiliter.
Aſterius Epiſcopus Amidæ Metropolitanus, ſimiliter.
Helladius Epiſcopus Ptolomaidis, ſimiliter.

Mu-

Musæus Episcopus Aradiæ Tentaridi, similiter.
Apringius Episcopus Chalcidis, similiter.
Meletius Episcopus Cæsareæ Augustæ, similiter.
Macarius Episcopus Laodiceæ, similiter.
Theodoretus Episcopus Cyri, similiter.
Diogenes Episcopus Seucobeli, similiter.

Eò quod nimiùm Portitoris instaret occasio, non potuerunt universi, qui nobiscum sunt, Episcopi subscribere.

Idem Religiosissimus Joannes Archi-Episcopus interlocutus est supra-scripta.

CAPUT XIX. 107

Domino meo per omnia Sanctissimo Patri, Episcopo Acacio Joannes, Ioannes, Alexander, Alexander, Dexianus, Paulus, Macarius, Apringius, Theodoretus, Musæus, Meletius, Diogenes.

ET olim quidem tuam perdocuimus Sanctitatem, quanto studio egerimus, ut ab Ecclesiasticis Dogmatibus radicitus amputemus Apollinarii vesaniam, redivivam per Cyrilli Alexandrini Doctrinas, & quia deponentes ipsum, vel Memnonem, qui ei ad omnem nequitiam Cooperator accessit, innotuimus Piissimis & Amicis Christi Imperatoribus nostris. Et rescripsit eorum Pietas, se approbasse significans depositionem, quæ à nobis est facta. Et præcepit ut omnes nos expositæ à Sanctis Patribus in Nicæa Fidei subscribamus, abjurantes ea quæ surrexerunt scandala, sicut & tuæ Sanctitatis literæ continent. Nunc verò & hoc tuæ innotescimus Sanctitati, quia & dum jam literæ istæ sunt traditæ, ipsi tamen, quos jam semel erroris præoccupatio tenuit, pugnantes pro hæretica ipsa dementia, id est, qui prædictis Capitulis subscribere præsumpserunt, & nec volunt illa ab orthodoxa fide projicere, sicut Amicorum Christi Imperatorum nostrorum Decreta jusserunt.

Sed nec acquiescunt, ad disceptationem provocati à nobis, nostris objectionibus respondere. Prædictorum namque hæreticorum Capitulorum paratas convictiones habemus, tam ex Scripturis Divinitùs inspiratis, quam ex Sanctorum Patrum Conscriptis, quæ cum multis composuêre laboribus. Omnia verò confundunt, ac perturbant, & implent seditionibus Civitates atque Provincias, iniquas & illicitas contra nos dirigentes Epistolas, quæ nullius quidem virtutis sunt. Quod enim possint robur ha-

bere, qui ab omni officio Sacerdotii ſunt remoti? Poſſunt tamen ſimplices perturbare. Cognoſcat verò Religioſitas veſtra, quia excommunicati olim à nobis, eò quod cooperati ſunt hæretici Cyrilli veſaniæ, & his quæ illicitè atque iniquè ſunt facta, & officium gerere præſumpſerunt, & communicare damnatis. Scit autem Religioſitas veſtra, quæ de talibus ſunt Regulæ conſtitutæ. Et quia eis nullum locum veniæ tribuunt. Et iſta committunt videntes, quod Cyrillus & Memnon injurioſiſſimi, truſi ſerventur à multitudine militum. Semotim namque unumquemque trudentes nocte dieque cuſtodiunt. Exoretur itaque Sanctitas tua hymnire quidem pro nobis omnium Deum, nutumque ejus inexpugnabilem pro noſtris partibus obtinere. Orare verò etiam pro illis, ut tandem aliquando, exuti à noxiis ſenſibus ſuis, ad Paternam redeant fidem. Aliter enim pacem reddi Eccleſiis poſſibile non eſt, niſi impia expoſitio illa fuerit abdicata. Omnem fraternitatem, quæ tecum eſt, plurimùm ſalutamus. Incolumis & orans pro nobis permaneas Domine Sanctiſſime, ac Sacratiſſime Pater.

Similiter omnes præfati Epiſcopi ſubſcripſerunt.

CAP.

CAPUT XX. 108

Epistola Theodoreti, Episcopi Cyri, ad Andream Episcopum Samosenorum.

AB Epheso scribens tuam Sanctitatem saluto. Et infirmitatem beatifico, quam Dei tibi dilectio præstitit, ut auditu potiùs, quâm experimento disceres, quæ hìc mala commissa sunt. Mala superantia omnem verbi veritatem, omnemque vincentia Conscriptorum narrationem,& lachrymis digna perennibus, & continuis luctibus. Periclitatur enim Ecclesiasticum Corpus exscindi. Quin potiùs sectiones recepit, nisi sapiens Medicus divisa & putrida membra revinciat pace,& salute corroboret. Insanit contra Deum rursum Ægyptus. Et repugnat contra Moysen & Aaron, servos ipsius. Et pars maxima Israhelis consentit inimicis. Pauci verò valdè sunt salvi, ac sustinent pro pietate certamina. Conculcata est reverentia pietatis. Damnati ministrant, & damnatores sedent gementes in domo. Qui cum damnatis communione privati sunt, ipsos condemnatos deputant, ab eademque damnatione solverunt.

Talem Synodum ludo fecerunt Ægyptiaci, Palæstini, & cum Ponticis Asiani. Cumque istis & Occidens. Hunc enim languorem maxima jam pars Mundi recepit. Qui mimorum risus sic depompaverunt impietatis tempore pietatem? Quis unquam Comœdiæ Scriptor talem fabulam finxerit? Quis deniquè Tragœdiæ dignæ Poëta hujusmodi commenta conscribat? Tanta ac talia mala intra Dei Ecclesiam concreverunt.Immò verò eorum quæ commissa sunt, breviter narravi particulam. Alia enim nec dici sine periculo possint. Oret ergo Sanctitas tua, & Christum Dominum deprecetur exurgere, & hanc maris reprimere tempestatem,ac desideratam patrare tranquillitatem. Ut hoc impetrantes gratuitum donum, clamemus cum Sancto David: *Secundùm multitudinem dolorum meorum in corde meo, consolationes tuæ lætificaverunt animam meam.* *Psal. 93.*

CAPUT XXI. 109

Epistola Comitis Irenæi, quam cunctis, à quibus fuerat directus, Episcopis ante Comitis Largitionum Ioannis rescripsit adventum.

VIx mihi nunc copia data est vestræ Sanctitati Epistolam destinandi. Et reperiendi literarum, qualem volui, portitorem, ut ea quæ de caussa præsenti per gratiam Christi, nostro secundùm Dominum notificarentur affectu. Venimus namque ad Regiam Civitatem, dum me Ægyptii triduum prævenissent. Quanta verò mox & circa ipsum ingressum pericula sustinuerim, nec ipso facilè est referri sermone, nedum dicam per Epistolam designare. Præintroeuntes enim Optimi, & omnibus apertè atquè æquè usi, sufficiat enim id solùm dicere, omnium penè auditus præventione obtinuerant. Alios quidem quomodocumque falsis locutionibus adducentes, alios verò contra nos calumniis sibimet adsciscentes, omnes verò in communi ac semotim consuadentes, ità ut & Magni Judices, & in Dignitatibus constituti, ac diversis Militiis, assentirent, quoniam & congrua inquisitione, & consequente Judicio, & omnibus pariter Dei Amicissimis Episcopis unà proferentibus eandem sententiam contra eum, qui ab eis abruptè fuerat condemnatus, mirabilis illa depositio sit facta. Magnificentissimum & Amatorem Christi Scholasticum Cubicularium suaserunt, ut evidentissimè diceret, quia in Epheso *Dei Genitricis* vocem nec audire omninò pertulerit.

Verumtamen propter invincibilem fortitudinem veritatis, & orationes vestras prævalui per Divinas miserationes, postquam prima, ut dixi, evasi pericula, magnificentissimis Judicibus colloqui, & eis totam, prout possibile fuit, veritatem nar-

narrare negotii. Qui ea quæ diximus agnoſcentes, & ad ipſos auditus Principum perducere ſunt coacti, quæcumque vel in cauſſam præſentem, vel contra noſipſos hi, qui Ægyptio aſſentiuntur, tyrannicè commiſerunt. Et poſt omnia, ut Epiſtolam minimè producamus, dum multa inter hæc acta vel dicta ſunt, tam ab eis qui quæ noſtra ſapiunt, quam ab illis qui ſentiunt in his cum Cyrillo, placuit, ut videtur, *ut* me & Ægyptios, tam de perſonis noſtris quam de cauſſa certantes, audiret piiſſimus Imperator: Præſentibus quoque judicibus maximis. Dum certè ego ſæpè ſum proteſtatus, nec ob hoc me veniſſe, neque talia ab Epiſcopis Deo amiciſſimis ſuſcepiſſe Mandata, ſed ſolis literis venerim ſicut portitor miniſtrare. Verùm pro iſtis ego verbis paulò minus deceptus ſum. Quod autem placuit, abſque ulla mora completum eſt. Divino igitur nutu etiam tunc favente nobis, & in ipſam veritatem cor Principis dirigente, ac per ipſas res demonſtrante, quia ſecundùm veritatem *Cor Regis in manu Dei eſt*, adjudicati quidem ſunt Adverſarii. Oportet namque ad ipſum finem breviter pervenire. Ita ut nullo modo valuiſſent veracia comprobare, vel depoſitionis Geſta, vel illa quæ hic ſua falſitate dixerunt, ſi inſuper modis omnibus demonſtratum eſt, quia nec Concilium conſequenter Ægyptius convocavit; neque ipſe potuit judicare, dum unus eorum fuerat, qui judicari debuerant. Nec omninò abſque voluntate ſive conſilio Candidiani Comitis inchoare negotium. *Prov. 21.*

Jam & omnes denunciationes Candidiani, magnificentiſſimi Comitis, & Scripta ad Synodum Sacra per ipſum, & hujuſcemodi alia prorsùs ſicut reverà in Judicio, jubente Imperatore, ſunt lecta, & nihil eſt per veſtras orationes quod fuerat prætermiſſum ex omnibus: Quæ oſtendunt illic iniquè fuiſſe præſumpta, quæ facta ſunt: Ità ut mox inimicis veritatis adjudicatio à cunctis conſona redderetur, & approbaretur ac firmaretur Religioſitatis veſtræ Judicium. Et cum Ægyptio duorum dirigeretur condemnatio in Sancta Dei Eccleſia à piiſſimo Principe, tanquam tyrannicè atque illicitè univerſa fecerint fautores Ægyptii: Et aliis, quomodo pro his quæ commiſerunt, digni ſubmitti ſuppliciis. In his igitur finem, quæ ad hanc cauſſam pertinent, habuerunt. Et hic datus eſt audientiæ terminus.

Dum verò venisset Joannes Medicus Cyrilli & Syncellus, & venisset, sicut nostis ex more, judicum plurimos alios quodammodo ex aliis videmus effectos: Et à nobis, qui apud eos & ab eis judicati sumus, nec audire saltem quodcumque contenti sunt. Quidam namque sunt ipsorum, qui jam nunc dicunt: Quia oportet quæ ab utraque parte facta sunt firmari, & damnationes non tantùm duorum, si constent, sed trium personarum confirmari debere. Alii verò quidam: Rationes quidem solvi debent æquè cunctorum. Cæteros verò ex Dei amantissimis Episcopis huc convenit evocari, ut rationes fidei eorum cum veritate quærantur. Et illa, quæ iniquè in Epheso facta sunt. Sunt verò nonnulli, qui omnia quæ possunt faciunt, & omnimodum studium conferunt ad hoc, ut præcipiantur à Piissimo Principe cum quibusdam certis formulis advenire: Et quoquo, inquiunt, modo pervidcrint, sivè potuerint, de tota caussa disponere. Quorum hi qui diligunt vos, orant ne perveniant ad effectum: Integrè scientes malum eorum, qui sic festinant esse, propositum, & à quibus ad hoc sint armati, consilium. Sed hæc quidem sicut Domino placet, ita proveniant.

Pro me autem quæso, qui multa pericula sustuli, quique & jam nunc absque periculo non sum propter hostium multitudinem, quæ augetur per singulos dies, intentissimè Sanctitas vestra orare dignetur. Testis enim mihi est Deus, quia dum vocarer ad Imperatoris Judicium, nihil aliud credidi, nisi in maris mercuma fuisse jactandum. *Dominus* verò, sicut scriptum est, *adstitit mihi, & ereptus sum de ore Leonis.* Magis autem de multorum millium catulorum leonum.

2. Tim. 4.

CAP.

CAPUT XXII.

Sancta Synodus Orientalium Regionum, & horum qui pariter ex diversis Provinciis ac Partibus congregati sunt, id est, ex Bithynia, Pisidia secunda, Paphlagonia, Cappadocia, Europa, Rhodope, Thessalia, Dacia. Interlocuta est quæ subter annexa sunt.

PRopter has, quæ nuper emerserunt, Ecclesiasticas quæstiones convocati ad Ephesum Civitatem ab eis, quibus à Domino Imperium justâ deliberatione commissum est, & quibus sunt totius Orbis credita gubernacula, quique regunt subditos sapienter ac piè, impigrè præfatam comprehendimus Civitatem. In modico verò tempore procurrente, propter turbas, quæ ab Ægyptio Cyrillo sunt factæ, literæ à piissimis Imperatoribus nostris secundò tertiòque venerunt, admonentes ut cum vinculo pacis universæ Dei unirentur Ecclesiæ. Et illâ, quæ in Nicæa exposita est à Sanctissimis Patribus nostris, essemus fide contenti. Abjectis utique his, quæ nuper orta sunt, scandalis.

Unde & persuadere tentavimus illos Episcopos, qui ea quæ sunt Ægyptii non renuunt, & expositis sub eo hæreticis Capitulis subscripserunt, ut auferrent illa, quæ Orthodoxæ Fidei apertè contrariantur, contenti verò essent expositione, quæ in Nicæa facta est, secundùm Piissimorum Principum sanctionem. Persuadere verò illos minimè prævalentes, eoquod illos semel tam malè præoccupari contigerit, compulsi sumus nos, qui sanæ Fidei permanemus, & nihil ei peregrinum subintroduci permittimus, hanc in Scripto exponere, & subscriptionibus Confessionem manu propriâ roborare.

Sufficit enim expositio horum verborum, quæ pauca sunt, & integritatem pietatis edocere, ac semitam veritatis ostendere, & errorem vesaniæ hæreticæ confutare.

Cre-

Credimus in unum Deum, Patrem omnipotentem, visibilium & invisibilium Creatorem. Et in unum Dominum Jesum Christum, Filium Dei Unigenitum, qui natus ex Patre, Unigenitus, id est, ex substantia Patris. Deum de Deo, Lumen de Lumine, Deum verum ex Deo verò. Natum, non factum, consubstantialem Patri. Per quem omnia facta sunt, quæ in Cœlo, & quæ in terra. Qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit: Et Incarnatus, & inhumanatus est. Passus est, & resurrexit tertiâ die. Adscendit in Cœlos, ac venturus judicare vivos & mortuos. Et in Spiritum Sanctum. Eos autem qui dicunt: Erat aliquando quando non erat, & priusquam nasceretur non erat. Et quia ex nullis exstantibus factus est, aut ex altera subsistentia, sive substantia, dicentes esse vertibilem aut mutabilem Filium Dei. hos anathematizat Catholica & Apostolica Ecclesia.

Hæc est fides, quam Patres exposuerunt. Primùm quidem contra Arium, blasphemantem ac dicentem creaturam esse Filium Dei. Et contra omnem videlicet hæresim Sabellii, ac Photini, ac Pauli Samosateni, Manichæi quoque, atque Valentini, & Marcionis. Et contra omnem videlicet hæresim, quæcumque contra Catholicam & Apostolicam surrexit. Quos condemnaverunt trecenti decem & octo in Nicæna Civitate collecti. In hac nos fidei expositione universi persistere confitemur: Tam nos qui sumus in Epheso congregati, quam reliqui quoque Domino amicissimi Episcopi, qui sunt in Regionibus nostris. Profitemur etiam in omnibus, quæ à vobis gerenda sunt, permansuros. Obedimus namque Sapienti, qui dixit: *Noli transferre terminos, quos posuerunt Patres tui.* Hæretica verò Capitula, quæ à Cyrillo sunt nuper exposita, quibus & Anathematismos superfluos subjecit ac varios, quæque etiam vario Decreto ac subscriptione Episcoporum roborare tentavit: Hæc itaque alienat ab orthodoxa fide Sancta Synodus, quæ in Epheso congregata est.

Prov. 22.

Sanctum Decretum Auctores ejus Confessionem Fidei vocaverunt.

CAP.

CAPUT XXIII. 111

Mandatores Synodi Orientalis Episcopi, & reliquorum qui pariter in Ephesum congregati sunt, ad Legatarios suos.

SAncta Synodus, quæ in Ephesum per Dei gratiam congregata est, Domino Amicissimis atquè Sanctissimis, Joanni Archi-Episcopo Antiochenorum Magnæ Civitatis, & Joanni Episcopo Damascenorum Metropolis, & Himerio Episcopo Nicomediensium Metropolis, & Paulo Emesenorum Civitatis Episcopo, facienti sermonem pro Cyro Episcopo, & pro Sanctissimo & Sacratissimo Berrheæ Acacio, & Macario Laodicensi Episcopo Civitatis, facienti sermonem pro Cyro Episcopo Metropolis Tyriorum & Apringio Episcopo Civitatis Chalcidensium, facienti sermonem pro Alexandro Episcopo Apamenorum Metropolis, & Theodoreto Episcopo Cyrensium Civitatis, facienti sermonem pro Alexandro Episcopo Hierapolitanorum Metropolis: Præsentes præsentibus mandamus quæ subter annexa sunt.

Quoniam propter Ecclesiasticam caussam, propter quam Universi sumus in Ephesum congregati, nunc Religiositas nostra secundùm Piissimorum Principum nostrorum Decretum evocata est ad magni nominis Constantinopolim, ad concertandum pro veritate ac Fide Sanctorum Patrum, rectisque Dogmatibus. non autem præcepti sumus Universi adesse nobiscum, oportet omnium nostrum vobis manifestam fieri voluntatem, quia permanemus in eis, ac firma putamus, quæ à nobis geruntur, & ad Domini timorem pertinent, & ad Ecclesiasticam pacem, & ordinis tranquillitatem.

Ob hoc præsens vobis Mandatorium fecimus, per quod man-

damus atquè concedimus integerrimam, quam vobis tradimus, poteſtatem, quam nos quoque ipſi præſentes habemus: Ut cum, Deo juvante, ad prædictam perveneritis Maximam Civitatem, tum ſi oportuerit, ut coram Piiſſimo Principe, aut in Conſiſtorio, vel coram Sacro Senatu, ſive præſente Synodo, de his quæ in quæſtionem venerunt, ſermonem moveri contigerit, hunc cum nobis condecente fiduciâ, ſapientiaque, ac diligentiâ moveatis, pro Eccleſiarum utilitate communi. Et ſuſcipiatis certamen pro omnibus nobis,ità videlicet ut nos quoquè permaneamus, perſeveremuſque, & amplectamur verba univerſa, quæ de hac cauſſa geruntur, & fuerint geſta. Si verò & uſque neceſſarium fuerit, pacto vel pace Eccleſiaſticâ, vel re qualibet aliâ exigente, ut pro nobis omnibus ſubſcribatis.

Et hoc ipſum veſtram quæſumus Sanctitatem, ut indubitatè faciatis, pro hoc quod communiter proficit univerſis, & pro gloria Domini Chriſti. Si verò nobis huc etiam Synodicum viſum fuerit deſtinari, cui ſubſcriptione omnium ſit neceſſe, univerſi communiter ac ſingulatim quiſque profitetur huic cum tota devotione ſubſcribere, atquè ad pium tranſmittere Comitatum. Illâ tamen conditione ſervatâ, ut omnibus modis hæretica illa Capitula, quæ à Cyrillo Alexandrino Nicænæ Patrum ſubintromiſſa ſunt Fidei, cum anathematibus expellantur, ſicut quæ aliena ſunt à Catholica & Apoſtolica Eccleſia.

Et ſubſcripſerunt huic Mandatario Univerſi Orientales Epiſcopi.

CAP.

CAPUT XXIV. 115

Epiſtola Præfectorum ad Neſtorium, ut cum honore ad ſuum Monaſterium remearet, unde ad Epiſcopatum fuerat vocatus.

EA quæ per Synodi viſa ſunt geri Judicium, tempore longo diſtulimus. Licet nos multi valde culparent, & exiſterent importuni. Quoniam verò literæ nobis tuæ Sanctitatis redditæ ſunt, manifeſtantes faſtidioſum tibi eſſe, quod in Epheſo remoraris, & deſiderabile eſſe de reliquo tuæ Religioſitati, ut iter aſſumas, eos qui per omne iter debeant miniſtrare direximus: Sive navigare, ſeu per aſinam, id eſt, ſi per Ponticam viam proficiſci placuerit, ita ut uſquè ad Monaſterium miniſtrent. Et angarias vobis, annonaſquè tranſmiſimus, à Domino clementiam poſtulantes, ut incolumis eat Sanctitas tua, & ita degat, ſicut deſiderat ipſa. Conſolationis enim te non credimus indigere, reſpicientes ad animam tuam, quæ ſapiens eſt, & ad multa bona millia, per quæ ſuper alios emines.

CAPUT XXV. ...113

Epistola Nestorii rescripta ad eundem Præfectum Prætoriorum Antiochenum, ad Epistolam suprascriptam.

SUscepimus tuæ Magnitudinis literas, in quibus cognovimus à Piissimo & omni laude dignissimo Imperatore præceptum, ut nos in Monasterio degeremus. Et Decreti donum sumus amplexi. Nihil enim nobis ampliùs honorabile est, quam pro pietate remotio. Illud autem mentis vestræ magnitudinem quæso, ut pro Religione frequenter ad memoriam piissimi Principis reducatis, ut verbositates Cyrilli, quas adjudicavit Pietas ejus, per publicas Imperiales literas notet ubique. Ut per universas Orthodoxas legantur Ecclesias. Ne forte ob hoc sine literis pii Imperatoris dicantur ab eo Cyrilli Scripta percelli. Simplicioribus hinc scandalorum nascetur occasio, tanquàm non verè dicantur. Et tuis verè est animis dictum, ad defensionem veritatis adhibere quæcumque possibile est. Sufficit namque hoc solùm dicere ad te, qui per omnia, quæcumque tibi committuntur, bonus comprobaris existere.

CAPVT XXVI.. 114

Iterùm alia Epiſtola ab Epiſcopis Orientalibus, & Confidentibus eorum, ab Epheſo, per quam reſpondetur ad literas ſupra ſcriptas.

VEnientes in Chalcedoniam, in Conſtantinopolim ſiquidem nec nos nec Adverſarii noſtri ſumus introire permiſſi propter bonorum Monachorum ſeditiones, ex opinione cognovimus, quia antè octo dies adventus noſtri piiſſimo Imperatori placuerit Domnum Neſtorium ab Epheſo dimitti, quocumque ire voluerit. Et omninò doluit anima noſtra. Quia ſi hoc verum eſt, ea quæ abſque Judicio & illicitè facta ſunt, interim roborari videntur. Nos autem cognoſcat Sanctitas veſtra pro fide totâ mente certare. Et hunc laborem eligere uſque ad mortem. Suſtinemus verò præſenti die, id eſt, Gorpiæi menſis undecimo, Imperatorem piiſſimum tranſmeare, atque in Ruffinianis cauſſæ audientiam facere.

Oret igitur Sanctitas veſtra, ut nobis cooperetur Dominus Chriſtus, quatenùs fidem Sanctorum Patrum confirmare poſſimus, & ea, quæ contra Eccleſiam ſurrexêre, Capitula radicitùs amputare. Hæc ipſa & ſapere & agere veſtram quæſumus Sanctitatem, & permanere pro fide Orthodoxa bono noſtro fervori. Quando autem præſens Epiſtola ſcripta eſt, nondum venerat Himerius. Putamus enim, quod nunc ægritudinis inæqualitate detentus ſit. Hoc autem nihil Religioſitatem noſtram perturbat. Speramus enim, quia & triſtia extinguentur, & veritas refulgebit, prorsùs concertante unà nobiſcum Religioſitate veſtra.

CAPUT XXVII.

Iterum alia Epiſtola quorum ſupra Epiſcoporum ad quos ſupra Epiſcopos.

PEr orationes veſtræ Sanctitatis fuit nobiſcum Imperator noſter collocutus. Et impetrato nutu Divino, facto nunc convicimus interim contraria ſentientes, ita ut omnia quidem noſtra ab amico Chriſti Imperatore ſuſcepta ſint; quæ verò ab iis dicta ſunt, inſuſceptibilia, & inconſequentia videantur. Nam ſursùm versùm Cyrilli memoriam facientes, & rogantes ut ipſe pótiùs uteretur, & pro ſe ipſo ſatisfaceret, nunc uſque obtinere minimè potuerunt. Sed audierunt, quia oportet moveri de pia Religione ſermonem, & Fidem Patrum roborari Sanctorum. Convicimus verò & Acacium, qui inter geſta Deitatem confeſſus eſt eſſe paſſibilem. Eiſque adeò motus eſt piiſſimus Imperator noſter, ut blauteam chlamydem, quam induebatur, excuteret, ſeque retrò ſubduceret præ magnitudine blaſphemiæ. Vidimus verò & omnem Senatum, qui erant in Conſiſtorio, valdè approbare nos ipſos, tanquam reverà pro vera fide laboribus deſudantes.

Placuit igitur Piiſſimo Imperatori noſtro, ut unuſquiſque exponeret propriam Fidem, & Pietati ejus offerret. Nos verò reſpondimus, quia impoſſibile eſt, ut alteram faciamus expoſitionem, niſi quæ in Nicæa facta eſt à Beatiſſimis Patribus. Et hoc quoque placuit ejus Imperio. Reſtat igitur illam, in qua Sanctitas veſtra ſubſcripſit, Pietati ejus offerre. Omnis autem Conſtantinopolitanæ Populus Civitatis ad nos ſine ceſſatione pernavigat, rogans ut pro Fide fortiter decertemus: Et ad eos fortiter compeſcendos, ne occaſionem dare Adverſariis videamur, plurimùm laboramus. Direximus autem veſtræ Religioſitati expoſitionis exemplar, ut duo authentica dignemini exemplaria tranſſcribere, & ſubſcribatis ambobus.

CAPUT XXVIII.

Per omnia Deo Amicissimis, & Sacratissimis, atque Sanctissimis Comministratoribus Ioanni, Ioanni, Eimerio, Paulo, Macario, Apringio, Theodoreto, Episcopis, Synodus, quæ convenit Ephesi, Salutem.

COgnoscentes certamina, quæ à vobis per gratiam Dei pro Fidei pietate sunt habita coram Christi Amico atque Piissimo Imperatore nostro, experimento agnovimus, quia Dominus Jesus Christus suas non derelinquit Ecclesias, ita ut & nobis Orthodoxis dignam præstaret gratiam, & multam confusionem contra inimicos effunderet, & piissimum Principem nostrum rectæ fidei Sanctissimæ Ecclesiæ addicere præpararet. Et confidimus, quia & competentibus Sacerdotibus, Christi fiduciâ dimicantibus vobis, & salvante Domino Imperatoris nostri piissimam vitam, pacificum finem præsens negotium sortietur. Et hæc quidem depompabunt hæreses. Refulgebit quidem rursus per universas totius Mundi Ecclesias Sanctorum Patrum fides Orthodoxa. Inimici verò nec cessant nunc usque consuetâ uti tyrannide, eòquod nullam senserint ultionem. Ubique enim per Ecclesias nostras mittentes damnationes illicitas, perturbant & Cleros & Populos.

Subscripsimus autem in duas uniformes Epistolas, quæ à vestra Sanctitate directæ sunt, pro quibus ut vos usque sanguinem quæsumus opponatis, contra eam, quæ nuper exsurrexit, impietatem pro ueritate bellantes. Scientes, quod in Sanctitatis vestræ concordia permanentes, parati sumus prius animam reddere, quam quodlibet hæreticorum Capitulorum Cyrilli Alexandrini suscipere.

Ea

Ea verò, quæ contra personam, quæ injustitiam pertulit, facta sunt, cognoscentes totius obstuporis sumus taciturnitate perculsi. Qui enim deposuerunt eum, in ipsis gestis hæreticis Capitula hæretica, sicut nostis, Patrum fidei conjunxerunt: Et per hoc semetipsos hæreticos denotantes, & à fide alienos Orthodoxa. Quomodò igitur, quæso, possibile est, ut ad unum, dum sunt contraria, hæc utraque conveniant? Id est, ut depositio approbetur, & Capitula improbentur. Si enim circa damnationem fide sunt digni, & in his, quæ exposuerunt iidem, hæreticis Capitulis fide non habentur indigni. Si verò hæreticos eos convincunt esse Capitula, ab hæreticis etiam depositio facta est. Hæc adlocuti sumus etiam Principem nostrum piissimum, & ad vestram direximus Sanctitatem, ut quod vobis visum fuerit peragatis.

Æstuamus enim, quod tristes dicimus, pro veritate, ne si confirmetur quæ ab hæreticis est facta dejectio, & Capitula hæretica quamcumque obtineant firmitatem: Et alia quæ ab eis contra multos facta sunt Sacerdotes. Quæ omnia dum Sanctitas vestra cognoverit, illa eam confidimus esse acturam, per quæ & universa, quæ contra omnes ab hæreticis sunt facta, cassentur, id est, sive damnatio, sive excommunicatio, per Synodicas literas, Imperialiaque Decreta. Non ignorat enim Religiositas vestra, quod habeamus nobiscum nonnullos Episcopos, qui in propriis mansionibus soli remanserunt. Direximus autem Sanctitati vestræ & eam, quæ nuper facta est, interpretationem hæreticorum Capitulorum ab Alexandrino Cyrillo, impietatem suam etiam per ipsam subtiliùs ostendente. Sicut autem vestram rogavimus Sanctitatem, dignemini habere curam, quatenùs celeriùs dimittamur, maximè quia tempus imminet hyemis.

1. Tranquillinus Episcopus Antiochiæ, quæ est Pisidiæ Metropolis, incolumes vos orare pro me deprecor apud Deum, Domini mei fratres.

Et reliqui similiter scripserunt.

2 Helladius Episcopus Tharsi

3 Alex

3. Alexander Episcopus Apameæ.
4. Julianus Episcopus Sardicæ.
5. Bofforus Episcopus Gangrorum.
6. Petrus Episcopus Trajanopolis.
7. Cyrus Episcopus Tyri.
8. Rabbulas Episcopus Edessenus.
9. Alexander Episcopus Hierapolitanus.
10. Maximinus Episcopus Anazarbi.
11. Dorotheus Episcopus Marcianopolis.
12. Asterius Episcopus Arandæ.
13. Subanus Episcopus Hypatæ.
14. Dexianus Episcopus Seleuciæ.
15. Basilius Episcopus Larissæ Thessaliæ.
16. Eutherius Episcopus Thyanorum.
17. Gerontius Episcopus Claudiopolis.
18. Museus Episcopus Aradi.
19. Placeus Episcopus Laodiceæ.
20. Martianus Episcopus Abryti.
21. Cyrillus Episcopus Adanæ.
22. Fritilas Episcopus Heracleæ.
23. Cyriacus Episcopus Diocletianopolis.
24. Antiochus Episcopus Bostrorum.
25. Daniel Episcopus Faustinianopolis.
26. Marcellinus Episcopus Arcæ.
27. Salustius Episcopus Coriæ.
28. Jacobus Episcopus Dorostoli.
29. Theophanius Episcopus Philadelphiæ.
30. Meletius Episcopus Neo-Cæsareæ.
31. Diogenes Episcopus Ninopolis.
32. Polichronius Episcopus Epiphaniæ.
33. Hesychius Episcopus Castabalorum.
34. Trajanus Episcopus Augustæ.
35. Cyrus Episcopus Marcopolis.
36. Polichronius Episcopus Heracleæ.
37. Helliades Episcopus Zeugmatis.
38. Anastasius Episcopus Tenedi.

29. Valentinianus Episcopus Malli.
40. Julianus Episcopus Larissæ.
41. Diogenes Episcopus Seleucobeli.
42. Theotistus Episcopus Cæsareæ.

Piissimis & Amicis Christi Imperatoribus Theodosio & Valentiniano, Augustis, Synodus Sancta, quæ in Ephesum congregata est.

Edocti ex literis Sanctissimorum & Deo amicissimorum Comministratorum nostrorum, qui ad pium Comitatum vestrum pro tota Synodo advenerunt, quod & introitus eorum propriè à vestra Pietate susceptus sit, & pro pia fide Imperii vestri zelum, ita delectati sumus, tanquam si cum præfatis præsentes fuissemus, cumque ipsis tranquillam Pietatis vestræ faciem vidissemus. Cognovimus enim, quomodo illa quidem, quæ Adversariorum sunt, insusceptibilia facta sint vestro justo Judicio, Nicænorum verò Patrum fides, pro qua & præsentes Deo amicissimi Episcopi, & nos quoque certamus, digna susceptione probata sit. Et credimus, quia sic ex Domino vestra Pietate pendente, ab his qui tentaverunt, nullatenùs commovebitur Apostolica fides, per quam à Progenitoribus olim vestrum regnat Imperinm. Et omnes alienigenas subditos habet. Et circa hæc gratidicas voces & intentas pro Pietate vestra deprecationes consuetè obtulimus cum multa Domino Christo lætitia.

Quoniam verò multa quidem fiducia est Sacerdotibus coram vestro Imperio, & illa ei insinuare præsumimus, quæ in angustam nos æstuationem miserunt, quorum curationem quoque deposcimus. Undè quæsumus, ac nosmetipsos prosternimus vestigiis vestris, ut cum patientia nos humillimè supplicantes Pietas vestra suscipiat pro illa persona, cui præjudicium factum est ab his, qui hæretica Cyrilli Alexandrini Capitula susceperunt, impietatemque contra id, quod Divinitatis est, effecerunt. Qui enim hæretica Capitula subintroduxerunt, Sanctorum Patrum perturbaverunt fidem, quod ad ipsos pertinet, in ipsis Gestis. Et illicitam

citam fecerunt depositionem. Et credimus, quia indeclinabili, rectoque Judicio vestro justum minimè apparebit, condemnationem *ab illis* factam permanere, quos hæreticos dignum *est* condemnari, dum convicti sint hæretici esse.

Quæ verò ab eis facta sunt & contra Canonicas sanctiones, & piissimas literas; à multis jam particulatim didicit Imperium vestrum, dum ille, qui ab eis injustitiam pertulit, in ullo nec vestris sanctionibus contra-isset, & Ecclesiasticam fidem Orthodoxè prædicasset. Nam *etsi* ipse hujusmodi *sit, qui millies fugiens tumultus caveat, & privatim agere malit,* metuendum tamen est, ne fidei læsio quæcumque contingat, eò quod illicita illa dejectio ab illis facta sit, qui hæretica superduxêre Capitula.

Et subscriptiones.

CAPUT XXIX. ...117

Imperatores Cæsares Theodosius & Valentinianus, Victores, Triumphatores, Maximi, semper Colendi, sanctæ Synodo; quæ in Ephesina Civitate convenit.

Intentionem quidem nostram, etiamsi non scriberemus nunc, ex multis aliis noveratis. Et quantum pro recta fide habeamus studium, & pro unitione Ecclesiarum, à Patribus hoc & ab Avis edocti, & nihil usquè hactenùs sanæ Fidei præponentes, propter quam etiam jam paulò ante in Ephesum vestram congregare festinavimus Sanctitatem. Et dum congregati essetis, omnia hujusmodi scripsimus, per quæ consequens esset absque contentione vera Fides. Et quæ olim tenuit, inconcussibiliter permaneret, ad amicitiam vobis unitis. Quoniam verò propter intentionem impietatis, ac sæpè contentiones inter vos factæ sunt quædam, & acta nonnulla quæ dissensiones haud dubiè consequuntur, volentes in omnibus vobis terminari discordiam, Magnificentissimum & Reverendissimum Divinorum Officiorum Magistrum Joannem direximus, ut contentiones, quæ inter vos natæ fuerant, solverentur. Dum verò necessarium videretur & hoc, ut huc vestrum nonnulli venirent, quò Pietas nostra etiam præsens inter præsentes audiret, ut unitio, quam studemus, pio proveniret assensu, hoc quoquè peregimus, universa peraventes suaviter disponenda.

Sed quia permanet adhuc dissensio commissa, laborem reputantes vestram Religiositatem sufferre ex ipsa necessitate Concilii, reverti Epheso ad propria concessimus universos. Et proprias

prias rurſum Eccleſias obtinere. Quod unuſquiſque faciat cum Epiſcopis, qui venerunt à Provincia ejus. Cyrillum verò ſolum, qui Alexandrinus quondam fuit Epiſcopus, & Memnonem qui fuit Epiſcopus Epheſinus, neque vobis connumeramus, & ab Epiſcopatu novimus eſſe alienos, ſicut olim veſtræ à nobis ſcriptum eſt Sanctitati. Ad proprias Eccleſias revertentes Civitatum quieti proſpicite, dignam per omnia manſuetudinem Sacerdotio amplectentes. Eorum ſiquidem, quæ hìc quomodocumque feciſtis, eſſe aliquam ſatisfactionem convenit per ea, quæ ſunt poſtea ſecutura. Erit autem, ſi Eccleſiaſticum decorem cum publica Conſequentia ſervaveritis.

CAPUT XXX. 118

Epistola Theodoreti Episcopi ad Alexandrum Hierapolitanum Episcopum, quam ponit Ireneus.

NEque blandimenti, neque asperitatis ullam speciem reliquimus, nec deprecationis, nec contradictionis, quâ usi non sumus apud Piissimum Principem & Consistorium, clarè obtestantes in conspectu Dei, quae cuncta desuper cernit, & Domini nostri Jesu Christi, qui futurus est orbem terrarum cum Justitia judicare, & Spiritus sancti, & electorum ejus Angelorum, ut non despiceretur, quod corrumpitur Fides ab his, qui illa Capitula hæretica susceperunt, & in eis subscribere præsumpserunt; sed ut Nicæna Fides exponi tantummodò juberetur, & expelleretur quæ superinducta est hæresis ad exterminium, corruptionemque pietatis. Et usquè hodie nihil perducere valuimus ad effectum: Eo quod huc & illuc circumferantur Auditores.

Sed tamen nihil horum nos dissuasit, quod ab instantia proposita cessaremus. Sed in ipsa nunc usque persistimus. Hoc ergo, quod Domino favente sit dictum, peregimus, ut cum Juramento Imperatori Piissimo diceremus, quia impossibile est, ut nos Cyrillum & Memnonem in Episcoporum restituamus officio. Et fieri non potest, ut communicemus reliquis, nisi Capitula hæretica ante summoverent. Nos igitur hanc habemus intentionem. Festinatio verò est iis, qui ea quæ sua sunt quærunt, non quæ Jesu Christi, & extra nostram illos restituere voluntatem. Et nihil horum pertinet nobis. Deus enim nostrum Propositum exigit, perseverantemque virtutem, & eorum quæ contra voluntatem sunt, non exigit ultionem.

De

De illo verò Amico hoc cognoſcat Sanctitas veſtra, quia quoties ejus fecimus mentionem, ſive coram Piiſſimo Principe, ſive coram Conſiſtorio Principis, feciſſe adjudicati ſumus injuriam. Tanta enim eorum, qui intus ſunt, adverſitas contra eum. Et quod eſt omnium peſſimum, quia & ipſe Piiſſimus Imperator nomen ejus pluſquam cæteri averſatur, nobis manifeſtè dicens: *Quia de hoc nullus mihi manifeſtè aliquid dicat. Typum namque jam ſemel ea, quæ ad illum pertinent, ſuſcèperunt.* Veruntamen hìc ſumus, non ceſſaturi totâ virtute curam de iſtâ quoquè gerere parte, ſcientes iniquitatem, quæ in eum commiſſa eſt ab his, qui ſine Deo ſunt. Feſtinamus verò, ut & nos hinc liberemur, & veſtra inde Religioſitas eruatur. Nihil namquè hinc ſuavius ſperare poſſibile eſt. Eò quod auro cunctis ſit ſatisfactum. Et Judices ipſi contendant, quia una ſit Deitatis Humanitatiſque natura. Populus verò, favente Domino, ſalvus eſt omnis, & ad nos inceſſanter egreditur. Cœpimus namquè & alloqui eos, & Collectas celebravimus maximas, & per orationes tuæ Religioſitatis quartâ jam vice feci ad eos de Fide ſermones. Et cum tanta voluptate audierunt, ut uſque ad horam ſeptimam minimè receſſiſſent, ſi patienter ſuſtinuiſſent Solis ardorem. In atrio enim, quod eſt maximum, & quatuor porticus habet, multitudo convenit. Et nos de ſuperioribus locis habitationum ſermonem habuimus,

Clerus verò univerſus cum bonis illis Monachis nos valde impugnat, itâ ut unâ vice pugna commiſſa ſit, quando à Ruffinianis primâ collocutione revertebamur Piiſſimi Principis. Et multi fuerunt vulnerati, tam Laicorum qui erant nobiſcum, quàm Monachorum quoque falſorum. Agnovit autem Piiſſimus Imperator, quod multitudo congregaretur ad nos, & ſolis nobis colloquens ait: *Agnovi quia Collectas extraordinarias facitis.* Egò verò dixi ei: *Quoniam dediſti fiduciam cum venia, audi. Nunquid juſtum eſt, ut illi, qui quidem hæretici & excommunicati ſunt, Eccleſiaſtica Miniſteria peragant; nos verò, qui pro Fide certamen habemus, & propter hoc eos communione privavimus, in Eccleſiam non intremus?*

Ille inquit: *Et ego quid faciam?* Reſpondi ergo ei: *Quod fecit his, qui nunc Magiſter eſt, quando erat Comes Largitionum tuus, dum veniſſet ad Epheſum. Inveniens enim quod illi Miſſas quidem facerent, nos minimè,*

minimè, compescuit eos dicens: Quia nisi inter vos pax fuerit facta, uni parti Collectam celebrare non sinam. *Et oportebat, Pietas tua Episcopo præsentis loci præciperet, ut nec nobis nec illis Missas tenere concederet, donec conveniremus ad pacem: Vt justum Decretum tuum innotesceret universis.* Ad hæc respondens dixit: *Ego Episcopis imperare non possum.* Respondi igitur ego: *Ergo nec nobis imperet aliquid. Et accipimus Ecclesiam, celebramusq́ Collectam. Et cognoscet Pietas tua, quia multò plures nobiscum sunt, quàm cum illis.* Super hæc verò diximus ei: *Quia Collecta nostra nec Lectionem sanctarum Scripturarum habuit, nec Oblationem. Solas verò Litanias pro fide, & pro vestro Imperio fecimus. Et pro Religione pia Sermones.* Approbavit ergò, & nunc usque id non prohibuit fieri. Crescunt igitur subinde Collectæ nostræ, navigante ad nos multitudine populi, cumq́ue omni voluntate audiente doctrinas.

Oret igitur Religiositas vestra, ut finem Domino placitum caussa suscipiat. Nos enim per singulos dies in periculo sumus, de seditioso impetu super nos Monachorum & Clericorum suspecti, facilitatemque Potentissimorum videntes.

CAP.

CAPUT XXXI. 119

Dominis honorandissimis, & Deo Amicissimis Episcopis, qui in Epheso degunt, Ioannes, Himerius, Paulus, Macarius, Apringius, Theodoretus, Episcopi, in Domino salutem.

QUinquies jam coram Principe introivimus, & de hæreticis Capitulis multa contendimus. Et juravimus sæpiùs Imperatori piissimo, quoniam possibile non est communicare nos cum his, qui contraria sapiunt, nisi Capitula hæc fuerint abdicata. Et quia nec si abjecerit Cyrillus Capitula sua, suscipietur à nobis, eò quod Princeps factus sit nuperæ hujus hæresios. Et nunc usque nihil obtinere potuimus, eò quod Adversarii valdè insistant. Et hi qui audiunt, non increpent, eis resistentibus impudenter: Neque compellant eos ad disceptationem, collocutionemque venire. Illi namque Capitulorum discussionem modis omnibus fugiunt, & de ipsis nec loqui omninò contenti sunt. Nos verò per orationes vestras usque ad mortem sumus parati persistere. Et neque Cyrillum suscipere, neque Capitula quæ ab eo exposita sunt. Nec istis communicare, nisi expulsa fuerint quæ malè subintromissa sunt fieri. Rogamus igitur & Sanctitatem vestram, ut nobis eadem sentiatis, & eandem perseverantiam demonstretis. Pro pietate enim certamen habemus, in qua sola nobis est spes, & propter quam speramus Salvatoris nostri benignitate nos perfrui in vita futura.

De Deo amicissimo verò atque Sanctissimo Episcopo Nestorio noverit Religiositas vestra, quia studium nobis fuit, ut misceremus de illo sermonem: Et interim non pervaluimus, eò quod cuncti Adversarii & ad ipsum nomen sint infestè dispositi. Dum

se tamen ista sic habent, festinabimus, si tempus invenire potuerimus, placabilesque Auditores, & hoc facere absque dubio: Tamen si Dominus nostræ intentioni cooperator exstiterit. Ut verò neque hoc ignoret Sanctitas vestra, scitote quia videntes Cyrillianos tyrannide, seductione, adulationeque, ac muneribus omnes ferè, ut ita dicamus, evertisse, frequenter piissimum Principem rogavimus, & Magnificentissimum Judicem, ut & nos ad Orientem, & Religiositatem vestram ad propria ire permitteret: Hoc reputantes, quia in vacuum moraremur, nihil proficientes in caussa præsenti, eò quod Cyrillus nobiscum modis omnibus fugiat habere conflictum, sciens manifestam convictionem blasphemiarum, quas in duodecim Capitulis suis exposuit. Placuit autem post multas preces nostras Piissimo Principi, ut unusquisque nostrum reverteretur ad propria, ita ut Ægyptius & Memnon Ephesius in locis permaneat propriis. Sic enim poterit universos idem Ægyptius obcœcare per propria munera, ut ipse quidem, postquàm mala multa millia perpetravit, ad Sedem propriam revertatur, innocens autem vir ad suum Monasterium mitteretur.

CAP.

CAPUT XXXII. 120

Conteſtatio prima Joannis, Antiochenæ Sedis Patriarchæ, & reliquorum ſex, quam Theodoſio Imperatori á Chalcedone direxerunt, quando eis illic relictis intravit Conſtantinopolim cum his Miſſis, qui erant in Legatione á Beato Cyrillo, & Synodo quæ pariter convenit in Epheſum.

VOtivum fuerat neque à quolibet alio propter ſpes futuras & incongruas pietatis verbum prodi, nedum ab his, qui Sacerdotale officium ſunt ſortiti, & Eccleſiarum defenſionem. Quos neſcimus, quomodo concupiſcentia Præſidendi, & Principatus amor, & frigidæ quædam promiſſiones ad hoc uſque depoſuerunt, ut omnia quidem Chriſtianorum Præcepta deſpicerent, ſoli verò ejus viri intentioni ſervirent, qui ex præventu omnia ſperavit, tam ſibi, quam etiam his, qui ad hoc ei cooperati ſunt, evenire.

Dicimus verò Alexandrini Cyrilli, qui ſolius controverſiæ cauſsâ hæretica Sanctis Dei Eccleſiis ſuperinducens Dogmata, & hæc convincenda præſentiens, per ſolum Memnonis miniſterium & Epiſcoporum conniventiam prædictorum, diffugere ſperavit eorum, quæ peccando commiſerat, ultionem. Undè & quietem nimis cupientes, & in reliquis tenendam patientiam judicantes, circa hujuſmodi tamen quietem patientiamque, perditionem fidei reputando, ad ſolos vos, qui cum ſuperna virtute Mundi ſalus eſtis, ſupplicationem convertimus, ad vos ſpecialiter attinere putantes ea, quæ fiunt pro pia Religione certamina, tanquam qui etiam nunc uſque ſervaſtis eam, & per ipſam valdè ſer-

servamini. Nunc verò adhibemus supplicationem, sicut utique in conspectu sanctissimi Dei futuram satisfactionem, peroraturam pro nobis, si nihil eorum, quæ pro Religione facere possumus, per segnitiem omittamus. Si & publicemus pro ea tuæ Pietatis sermones.

Non est enim quid ampliùs queant temporibus Christianis agere Sacerdotes; quam ut tam fidelem Principem protestentur. Et simul toties promisimus, ut tam vitam nostram, quam corpora in certaminibus, quæ habemus pro fide, ponamus. Propter quod coram Deo, qui omnia conspicit, & Domino Jesu Christo, qui cum justitia judicaturus est universos, & Sancto Spiritu, cujus gratiâ gubernatis Imperium, & electis Angelis, qui vos servant, quos & adstantes videbitis illí terribili Throno, & illas terribiles actiones, quas incessanter offerunt Deo, quas quidam nunc obliterare pertentant: Quæsumus, ut eam, quæ nunc expugnatur, ulciscamini pietatem. Et jubeatis, ut hæretica illa Capitula, quæ superintroducta sunt fidei, expellantur. Quia sunt omnimodè à rectis dogmatibus aliena, & hæreticis vesaniis consona. Aut certè si quis eorum, qui consenserunt & subscripserunt eis, & post veniam, quæ à nobis promissa est, vult ultra contendere, hunc venire ad medium jubeatis, & manifestè illum sub Ecclesiasticis increpationibus tuæ Pietatis judicio vindicate.

Nihil namque ab hac re, ô Imperator, tuo dignius esset Imperio. Pro qua & contra Persas olim, & contra alios Barbaros bello contendere festinasti, Christo tibi præclaras retribuente victorias, eò quod pro eo promptus exstiteris. Fieri verò coram tua Pietate quæsumus inquisitiones in Scripto. Sic enim procul dubio faciliùs dignoscetur. Et omni futuro tempore convincentur, quicumque deliquerint. Si qui verò pro his, quæ peccando commiserunt, hæsitantes ferre sermones, seu reddere rationes, rectam fidem velut ex donatione imperantes subjugare voluerint, tui erit justi judicii providere, si non & ipsum vocabulum perdiderint Magistrorum, qui hæsitantes certare pro his dogmatibus, quæ inducunt, & non convolentes probare quæ direxerunt, ne fecisse impiè convincantur. Nec ea expellere dignantur, ne fortè infructuosa eis, habita inter semetipsos, conspiratio fiat.

Jam

Jam ſiquidem meditantur, ut pro hujus impietatis præmio Sedium reſtituantur Principatus. Et alias ad corruptionem Canonum formulas, quæ & per ea, quæ olim ſunt ab eis tentata, jam proditæ ſunt, & adhuc demonſtrabiliùs eluceſcent, niſi tuum talia compeſcat Imperium. Nam videbit eos non multò poſt etiam Pietas tua hujus proditionis mercedes, tanquam capta de fide Chriſti volentes ſpolia, diſpertire. Nos verò olim quidem, dum quædam præſumpta ſint à Reverendiſſimo quondam Hieroſolymitanorum Juvenali, quievimus, dum certè quæ debeamus bellare pro Regulis, videremus.

Tunc quaſdem feſtinationes & phantaſias ejus hujuſmodi contra utramque Phœniciam & Arabiam minimè ignoramus. Nec tamen de his interim contendere poſſumus, qui certè de ipſis quoque Civitatibus, quarum nobis cura commiſſa eſt, & ab ipſa, ſi oportuerit, vita faciliùs abſcedemus, quam relinquamus devotionem pro fide bellandi. Sed contra horum quidem ſpes tam Dei judicium, quam tuæ Pietatis opponimus. Nunc autem quæſumus, ut de prima & ſola fidei pietate ſit cura. Et ne illum, qui ſub ſanctæ converſationis Conſtantino vix tandem ſplendor eſt factus Religionis Orthodoxæ, & prætereà eſt confirmatus per Beatos Avum tuæ Pietatis & Patrem, à tuo verò Imperio in alteras quoque Barbaricas Gentes, & in Perſarum firmatus eſt Regione, periclitetur in ipſis Imperialibus Aulis, & juxta veſtram mergatur Tranquillitatem. Non enim duplices Chriſtianiſmi doctrinas in Perſidem directurus eſt Imperator, nec aliquid apud eos magnum fides noſtra putabitur, dum contendentibus nobis nemo ſit Judex: Nec duplicibus prædicationibus, ſive Myſteriis communicatur ſanâ mente quilibet. Nec verò piè eſt quis à tantis Patribus abſceſſurus, & Sanctis: Et qui reprehenduntur in nullo. Sed nec ſuavia, quæ ad Imperium pertinent, eorum qui ad invicem contraria ſentiunt, ordinibus adſcribentur.

Nec parum ridiculum erit, quod tribuemus hoſtibus. Et alias, multa millia, quis malæ contentionis eorum denumerare poterit læſiones? Si verò eſt qui parvum cæleſtium rerum putet affectum, faciliùs quidem quilibet ſit alius, quàm cui Deus omnem Mundi tribuit poteſtatem. At verò nobis omninò eſt ſuſcipere

à tua Poteſtate Judicium. Deducit namquè mentem tuam Deus ad integram eorum, de quibus quæſtio eſt, comprehenſionem. Si verò eſt aliquid, quod modò prohibeat, non enim cuncta illa nobis effabilia ſunt, quæ tuæ Pietati de rebus, ſeu circa ipſas res conſtant, certè vel ad propria receſſum nobis facilem, ſecurumque eſſe à tua Tranquillitate depoſcimus. Commiſſas enim nobis Urbes non parum noceri ex hac mora conſpicimus, dum certè hìc nihil hæc ipſa proficiat propter eos, qui & contra tuam, ſicut claret, eligunt contendere Pietatem.

CAPUT XXXIII. 121

Post contestationem Ioannis, & aliorum Episcoporum, qui in Chalcedone retenti sunt intrante Imperatore in Constantinopolim cum Parte adversa, hæc ad Ephesum Sacra directa est Episcopis, qui cum Alexandrino Episcopo convenerant, cujus post præfationem talis est Textus.

NOs Ecclesiæ pacem cunctis aliis occupationibus honorificè præponentes, non solùm per Judices nostros, sed etiam per nos ipsos aggregare vos voluimus: Impium esse & indignum nostro credentes Imperio, si fastidientibus nobis, & non omnia, quæcumque possibile est, facientibus, dividerentur Ecclesiæ. Quoniam verò neque uniri vos possibile factum est, nec ad reddendam rationem de his, circa quæ dubitatio est, venire voluit Venerabilitas vestra; decrevimus ut Orientales Episcopi ad suas Patrias & Ecclesias revertantur, & Synodus Ephesina solvatur. Ita videlicet ut Cyrillus intret Alexandriam, & Memnone in Epheso permanente. Hoc enim significamus vestræ Religiositati tantummodò, quòd quamdiu vivimus, Orientales adjudicare non possumus. Coràm enim nobis nulla ex parte convicti sunt. Si igitur ulla pacis remansit intentio, hanc potiùs eligentes nobis absque contentione rescribite. Aliàs de profectione vestra mox ad ista, quæ scripsimus, cogitate. Nos enim mali alicujus caussa non sumus. Si qui sint, cognoscit Deus.

Missa Sacra ultima omnium. Directa est, quando jam redierat in Civitatem suam Beatus Cyrillus, Alexandriæ Patriarcha.

CAP.

CAPUT XXXIV. 122

Conteſtatio ſecunda, quam Ioannes Antiochenus Epiſcopus, & reliqui.... & totius Synodi, à qua directi ſunt, Imperatori Theodoſio ad Conſtantinopolim direxêre perſonas.

SÆpè jam Pietatem veſtram, & per nos, & per Relationes edocuimus, quia periclitatur rectæ gloriæ dogma corrumpi, & Eccleſiæ Corpus exſcindere moliuntur hi, qui omnia confundunt, quique tam cunctas Eccleſiaſticas ſanctiones, quam omnes calcavère Imperatorias leges, & univerſa pariter miſcuerunt, ut hæreſis, quæ à Cyrillo eſt Alexandrino, promulgata firmetur. Nam dum convocati à veſtra Pietate fuiſſemus ad Epheſum, ut diſcuteremus eas, quæ exortæ ſunt, quæſtiones, &. Evangelicam atque Apoſtolicam Fidem, quæ à Beatis Patribus eſt expoſita, firmaremus: Dum nec cuncti Epiſcopi conveniſſent, qui fuerant convocati, illi fecerunt particulare Concilium, qui hærerica illa Capitula, Arii & Eunomii, atque Apollinarii veſaniæ conſona, inter Geſta, quæ in Scripto ſunt habita, firmaverunt. Et quoſdam quidem ſeducentes; aliquos verò, qui de Hæreſi pulſabantur, ad communionem ſuſcipientes, non præveniente Judicio; aliis verò excommunicationis ſolutionem pro mercede reddentes; nonnullos autem ſpe Principatus incompetentis armantes, ſibimetipſis multitudinem collegerunt: Tamquam neſcirent, quia fidei pietatem non oſtendat multitudo, ſed veritas.

Lectæ ſunt quidem item literæ Pietatis veſtræ, quas per Candidianum Magnificentiſſimum Comitem direxiſtis, quæ continebant, quia oportet cum charitate fraterna, & pacificè eas, quæ pullulaverant, diſcuti quæſtiones, convenientibus his, qui convocati ſunt, Deo amiciſſimis omnibus Epiſcopis pariter: Et nihil

lectio tanta profecit. Venit Palladius devotissimus Magistrianus alteras Imperii vestri literas deferens, significantes quia oportet omnia, quæ particulariter facta sunt, exstirpari, & ab initio reconvenire Concilium, ac verum Dogma firmari. Et hoc quoque pium Dectetum vestrum consuetè contemptum est ab his, qui temerè universa præsumunt. Advenit deindè Magnificentissimus Magister Joannes, qui omnium tunc usque Largitionum Comes erat, alteras deferens, significantes quod trium depositio à vestro Imperio fuerit approbata: Et quia pullulantia scandala oporteret evelli, & solam fidem, quæ in Nicæa à Beatis & Sanctis Patribus exposita est, ab omnibus roborari. Etiam istam legem consuetè transgressi sunt: Quod omnibus ludunt.

Non enim quieverunt etiam pro hujusmodi lectione: Et communicantes Depositis, & eorum nomina, quasi essent Episcopi, nominantes. Nec verò passi sunt abdicare, quæ ad morbum corruptionemque piæ Fidei sunt promulgata Capitula. Et hæc, dum sæpiùs ad disceptationem vocarentur à nobis. Paratas enim hæreticorum Capitulorum convictiones habuimus. Et testis est horum præfatus Magnificentissimus Magister, qui & nos & ipsos & tertiò convocavit & quartò. Dumque hoc proponeremus, audiit. Rogavimus priùs hæc propter illorum pertinaciam, ut huc evocaremur. Et venimus, nec paululum remorati. Nec ex quo venimus, aliquando cessavimus, & coram Pietate vestra, & coram Consistorio excellente rogantes, ut pro Capitulis certamen exciperent: Et aut ad conflictum venirent, aut certè pellerent ea tanquam Fidei Orthodoxæ aliena, & permanerent in sola fidei expositione Beatorum Patrum, qui Nicææ convenerunt.

Et ecce illi quidem, qui nihil horum facere voluerunt, sed in hac hæretica controversia persistunt, quæ ad Ecclesiastica & Sacerdotalia officia pertinent, permittuntur implere; nos verò absque Collecta tanto tempore permanentes, & in Epheso, & hìc, & illic, Atque hìc periculorum millia multa perpessi. Et lapidati à servis amictu Monachali oportectis. Et hac paulò minùs subitò interempti. Quievimus quippè pro fidei pietate omnia sustinentes. Post hæc placuit Pietati vestræ & nos & illos pariter convocare, & eos qui pertinaces sunt, cogere ad Dogmatum ve-

 nire

nire disceptationem. Dumque hoc futurum sustineret Pietas vestra, ad Civitatem profecta est.

Et illos quidem, qui accusantur hæresis, & quorum quidam quidem propter hoc à nobis damnati sunt, alii verò excommunicationi subjecti, qui etiam nnnc jam sub alia Regula obnoxii sunt, ad Civitatem venire præcepit, & Sacerdotii Ministerium gerere, & Episcopum consecrare; nos verò, qui certamen pro pia fide suscepimus, & omne periculum pro rectis elegimus sustinere Dogmatibus, nec Urbem jussit intrare, nec propugnare pro fide, dum expugnetur ab aliis, neque pro Dogmatibus rectis insistere, sed nec ad propria saltem redire concessit.

Et sumus Chalcedone anxii, & coarctati gemimus de schismate, quod contra Ecclesiam meditantur. Hujus rei gratiâ, tamquam qui nullum Responsum potuimus obtinere, necessarium duximus Pietatem vestram per has literas edocere in conspectu Dei, & Christi ejus, & Sancti Spiritus, quia si quis ante restitutionem rectorum Dogmatum fuerit ordinatus ab his, qui hæreticè de fide sentiunt, omnem necesse esse Ecclesiam separari, scindentibus sese & Populis & Cleris, & contra invicem collidentibus. Nullus enim piè sentientium sustinebit, ut illis communicet, qui hæreticè colunt, & perditioni salutem propriam dedicant. Dum verò id contigerit, vestra præter intentionem propriam Pietas agere compelletur. Schisma enim utique contra voluntatem confirmabitur, & contristabuntur hi, qui pro fidei veritate certant, eò quod proditoriè proprias animas tradere minimè acquiescant. Neque consentire his, qui impia Cyrilli Capitula vindicare contendunt. Multi autem sunt, qui pro fidei pietate certant: Tam nos Orientalis Diœcesis Universi, & quæ nobiscum sunt cunctæ Provinciæ, ex Ponti atque Asiæ, ac Thraciæ Regione, Illyricique & Italiæ. Nec enim ulli Episcopi his Cyrilli Dogmatibus acquiescere patientur, qui etiam vestræ Pietati Codicem Beatissimi Ambrosii direxerunt, contraria huic, quæ nunc pullulat, culturæ edocentem. Uti igitur tale nil fiat, nec amplius vestra Pietas æstuetur, quæsumus, deprecamur, rogamus, ut antè Ordinationem non fieri sanciatis, nisi formam susceperint, quæ ad Orthodoxiæ pertinent fidem, propter quam & congregavit nos Amatrix Christi Summitas vestra. CAP.

CAPUT XXXV. 123

Contestatio tertia, quam Theodosio Imperatori eidem septem Episcopi direxerunt.

NOn ad hæc evocationem vestræ Pietatis speravimus perventuram. Vocati enim sumus honorificè, sicut evocari ab Imperatore convenit Sacerdotes. Et evocati ad fidem, & confirmationem fidei Sanctorum Patrum, justè pio Imperatori obedientes advenimus. Et dum venissemus, neque ab Ecclesiastica recessimus Consequentia, neque vestra Constituta contempsimus: Sic conversati sumus à die, quâ in Ephesum venimus, usque hodie vestrorum nutuum Secutores. Verùm nihil nos circa præsentem vitam, sicut apparet, adjuvit custodia ordinis boni. Magis verò, ut videmus, etiam validissimè nocuit. Nam nos quidem, qui eâ usi sumus, usque præsens in Chalcedone detenti degimus, vix tandem verò nunc dimissi sumus, ut ad propria redeamus; qui verò omnia confuderunt, & turbâ compleverunt Mundum, & contendunt Ecclesias separare, ac pietati evidenter obsistunt, quæ Sacerdotum sunt gerunt, & utuntur Ecclesiis, & illicitè speratæ Ordinationis, ut putant, obtinent firma Promissa. Et ea quæ ad Pauperum offeruntur inopiam, expendunt Seditionariis suis. Dum certè non illis solis, sed etiam nobis sis Imperator. Pars enim non parva tui Oriens existit Imperii, in qua semper recta fides effulsit. Super hanc verò etiam reliquæ Regiones atquè Provinciæ, ex quibus congregati sumus. Non igitur despiciat Imperum vestrum, quia corrumpitur fides, in qua & vos baptizati estis, & vestri Parentes: In qua defixa sunt Ecclesiæ fundamenta. Pro qua Beati Martyres multa millia pœnarum mortis libentissimè susceperunt. Cum qua & Barbaros vicistis, & dissoluistis Tyrannos. Quâ & indigetis in bello, quod nunc Africam comprehendit. Erit enim vobis pugna-

tor omnium Deus, si ejus pia Dogmata defensetis, & prohibeatis exscindi Corpus Ecclesiæ. Exscindetur enim, si superinductus fidei à Cyrillo, & confirmatus ab aliis hæreticis sensus obtineat.

Hæc jam quidem sæpius in conspectu Dei, & in Epheso, & hìc obtestati sumus, & vestram docuimus Pietatem, satisfactionem nobis acquirentes apud omnium Dominum. Exigit namque à nobis & istud, sicut Scripturæ Divinæ in Apostolicis atque Propheticis eloquiis docent. Nàm Beatus quoque Paulus exclamavit, ac dicit: *Obtestor in conspectu Dei, qui vivificat mortuos, & Iesu Christi, qui testimonium præbuit sub Pontio Pilato, bonam confessionem.* Et Ezechieli Dèus præcipit distinguere his, qui in Populo sunt. Et interminationem ponit, dicens: *Si non distinxeris, pereuntium sanguinem de manu tua perquiram.* Hoc Judicium metuentes, necessarium fore credimus hinc docere Imperium vestrum, quia ea quæ sunt Apollinarii, & Arii, & Eunomii, docent in Ecclesiis hi, qui eis impermisti sunt, & illicitè ac inregulariter Sacerdotium gerunt, & non salvant animas ingredientium. Si qui tamen illos & audire contenti sunt. Per Divinam siquidem gratiam, quæ omnes homines parcendo gubernat, & misericorditer regit, & cunctos esse vult salvos, maxima pars Populi sana est, & pro rectis Dogmatibus pugnat. Propter quos præcipuè dolemus, ac pungimur animo, metuentes, ne paulatim serpens languor plures obtineat, & commune fiat hoc malum. Hæc nos vestram rursùs docemus Tranquillitatem: Nec unquam docere desistimus. Oramus, ut annuat Imperium vestrum deprecationibus nostris, nihilque subintroduci sanctorum Patrum, qui Nicæam convenerunt, fidei permittatis. Si verò & post hanc nostram deprecationem, & coràm Deo commonitionem non acquieverit Pietas vestra, nos & pulverem pedum nostrorum excutientes cum Beato Paulo clamabimus: *Mundi nos sumus à sanguine omnium.* Non enim quievimus nocte ac die, ex quo in istam benedictam Synodum venimus, & Imperatorem, & Judices, & Milites, & Sacerdotes, & Laicos contestantes, ne fiant traditæ à Patribus fidei Proditores.

1. Tim. 6.

Ezech. 3.

Act. 20.

CAP.

CAPUT XXXVI. 124

Pars Sermonis unius, quo in Chalcedone dicunt usum Theodoretum, Episcopum Cyrensis Ecclesiæ.

CHristus præsit nostro sermoni, per quem & ipsi sermones, & nos ejus Divinorum Ministri verborum. Christus, qui *positus est in ruinam, resurrectionemque multorum:* Et *in signum, cui contradicetur.* Olim quidem ab Israele carnali, nunc verò etiam à spirituali. Christus, qui infidelibus quidem *offensionis est lapis, & scandali petra,* non confundit autem credentes in se. Christus ille *lapis, quem reprobaverunt ædificantes, & factus est in caput anguli.* Christus Ecclesiæ fundamentum. Christus lapis ille, *qui sine manibus est abscissus, & mons factus est magnus,* & operuit orbem terræ, secundùm Prophetiam Danielis. Christus pro quo, & cum quo, & propter quem nos expugnamur: Et propter quem nos sumus ab Imperiali Civitate prohibiti. Sed non sumus Cœlorum Regno privati. Civitatem namquè habemus Hierusalem Cœlestem, cujus Artifex Ædificator est Deus, juxta Pauli Apostoli vocem.

Luc. 2. · 1. Pet. 2. · Isai. 28. · Psal. 117. · Daniel 2. · Hebr. 12.

Christus, propter quem Propontidis undas navigare præsumitis, ut nostram vocem audire possitis, imaginem vocis esse putantes vestri Pastoris. Concupiscitis enim delectabile melos audire vestri Pastoris. Illius Pastoris, quem Compastores ejus calamorum, sicut arbitrantur, subscriptionibus peremerunt. Ad quos Deus exclamat per Prophetam: *Pastores multi corruperunt vineam meam. Polluerunt partem meam. Posuerunt partem meam desiderabilem quasi intransmeabile Desertum.* Dicat de ipsis per alium quoque Prophetam: *Secundùm multitudinem suam peccaverunt mihi. Ponam gloriam ipsorum in ignominiam.* Dicat per alium denuò Prophetam: *Væ filii Desertores, fecistis consilium, & non per me. Et conspirationes,*

Hier. 12. · Osee 7.

tiones, & non per Spiritum meum: Vt adjiceretis peccatum super peccatum. Convertimini, qui profundum inistis consilium, & iniquum. Dicat ad eos Isaias: *Manus enim vestræ pollutæ sunt sanguine, & digiti vestri in peccatis.* Lingua vestra locuta est nequitiam, & os vestrum iniquitatem meditatur.

Esai. 29.

Psal. 7.

Nemo loquitur justa, quia *concipiunt dolorem, & pariunt iniquitatem. Ova aspidum ruperunt, & telam araneæ texunt.* Videte accusationem malitiæ, & fragilitatis nequitiæ convictionem. Ova aspidum, & telam araneæ. Hoc quidem malitiæ partus, illud verò infirmitatis convictio. Addit ergo dicens: *Et comesturus ex ovis eorum, confringens invenit monstrum.* Vidisti malitiam languidam. Vidisti eum, qui expugnatus est, coronatum. Quia comesturus, ait, ex ovis eorum, confringens invenit monstrum. Quod est autem monstrum, nisi quia generare non potest? Ac si diceret: Quia malitia non potest venire ad perfectionem. Prædica igitur nobis etiam spem malitiæ. Ait enim, quod mirum est, sic dicens: *Et in eo est basiliscus.* Hoc est mirum, quia & basiliscus in eo, & monstrum. Basiliscus verò malitiam significat. Quia enim bestia hæc amarissima est omnium Reptilium, ipsi partum malitiæ comparavit. Monstrum verò idem rursus propter fragilitatem malitiæ dixit.

Esai 59.

Esai. 59.

Sequitur demùm sententia hæc: *Telæ eorum non erit ad vestimentum, nec operientur ab operibus manuum suarum.* Cur hoc? Quia opera eorum iniquitatis. Dic & speciem iniquitatis: *Pedes eorum ad malum currunt.* Ad quid faciendum? *Et veloces sunt ad effundendum sanguinem.* Quid ergo ad hæc? *Contritio & infelicitas in viis eorum.* Semitæ namque illorum, per quas ambulant, perversæ sunt? Et viam pacis ignorant. Verè lamentationibus digna sunt ista, ut contra Sacerdotes loquantur talia Sacerdotes. Sed ista nos dicimus, non tam illos accusantes, quam vobis potiùs providentes.

Esai. 59.

Et post aliqua.

Hierem 2.

In veritate expavit super hoc cælum, & ampliore terra est perturbata formidine, dicit Dominus. Quoniam duo, & nequam, fecit Populus meus. Me dereliquit fontem aquæ vivæ, & foderunt sibi lacus contritos, qui aquam continere non potuerunt. Dicit ad eos Dominus per Hieremiam Prophetam: *Transite ad Insulam Cethim, & videte.* Non vultis, inquit, acquies-

quiescere verbis nostris? Non consentitis Prophetis? Non suscipitis legem? Non creditis Scripturis Divinis? Paganorum filios Doctores adsciscite. Ite ad Gentes, & discite, quomodò putativi Dii honorentur ab eis, qui certè non sunt Dii. *Transite ad Insulas Cethim, & videte, & in Cedar transmittite, & omninò perquirite, si facta sint talia.* Quæ talia? *Si mutabunt Gentes Deos suos.* Quales illos? *Qui certè Dii non sunt.* Et cur dicis hæc? *Populus autem meus mutavit Gloriam suam. Et quia nihil ei proderit.* Hæc etiam de istis convenit dici.

Nam Gentilium pueri, ligna & lapides honorantes, immortalia hæc appellant. Tu autem, qui eos illa prohibes adorare, & solum verum Deum admones colere, qui *montes in penso statuit, & in statera colles; qui manu sustinet aquam, & palma cœlum,* & omnem terram gubernat; qui statuit Cœlum sicut cameram, qui tenet gyrum terræ totius, & habitantes in ea tanquàm locustas; qui Verbo suo fecit hæc omnia. Et in uno momento temporis præsentavit: Tanquam futura sint prius, quæ ante non fuerunt. Et qui dedit, quæ non erant, ut essent, propria voluntate. Tu nunc velut hæc omnia oblitus, passionibus subjicis eum, & tamquam passibilem Dominum sic adorari quasi legis latione promulgasti.

Paganorum quidem, sicut dictum est, pueri, cupiditatis nimietate languentes, & Cœlum vocant impassibile, & Solem impassibilem nominant, & leges de stellis velut immortalibus ferunt, & terram, quam conculcant, Deificant; Nos verò invisibilem, increatum, incomprehensibilem, imperscrutabilem credimus esse passibilem? Absit. Salvator noster ac Benefactor, ne unquam sic à tua recedamus adoratione: Ne tuam sic ignoremus naturam. Ne usque adeò circa tua simus indevoti dona. Neque Liberatorem nostrum passibilem suspicemur, qui nos ex passionibus ad impassibilitatem transduxit: Qui donavit impassibilitatem passibilibus. Hanc deprecationem Deo & pro nobis, & pro vobis offerimus, cui gloria in sæcula. Amen.

Sed eam ex nomine Beati Theodoreti posuit Irenæus, qui dum Nestorianus fuerit, ut pro illo in exilium

lium mitteretur, ſciens doctrinam Theodoreti in Eccleſia Dei præfulgere, voluit propter illa, quæ poſt geſta ſunt, ut varium denotare.

CAPUT XXXVII. ...125

Idem verò Irenæus & iſta poſuit poſt prædicta dicens:

Sermo Ioannis Antiocheni, quem dixit in Chalcedone poſt Sermonem Aphthonii Presbyteri, & Epiſcopi Theodoreti.

SAncta lex eſt, ut quæ filiorum ſunt, Patribus deputentur. *Meus eſt igitur Galaad, & meus eſt Manaſſes.* Magis verò non mei, ſed Dei ſunt, qui noſtrum ſanctum Gregem congregavit ad nos, inſtantiamque illi pro pia fide donavit ſuper alia bona. Ego verò ad hoc ſurrexi tantummodò, ut ſalutarem vos pariter, & valedicerem vobis. Carpemus namque iter, vobiſcum manentes: Et rursùm vobiſcum ſumus, ad Fratres noſtros euntes. Permanet enim ſine impedimento ubique dilectionis natura. Saluto vos atque rogo, ut pacem habeatis ad Deum, qui ante quidem Chriſtiani fideles eratis; nunc verò etiam Confeſſores. Omnis qui magnam ſe novit obtinuiſſe ſubſtantiam, fortiter decertat: Et eum pro his quæ poſſidet, laborare non piget. Ne perdat hæc ipſa, quæ poſſidet. Nemo igitur vobis auferat Paternam fidem, quam nos quoque ſicut Depoſitum filiis commendamus. Attendite ad Patres noſtros atque Majores, quos nec tormenta, nec mors, nec aliud quodvis humanum valuit ab affectu fidei ſubmovere. Noſtris verò temporibus parvæ minæ ſunt, magna eſt merces: Parvæ paſſiones, ſed magnæ coronæ. Nemo vobis

Pſal. 19.

De-

Depoſitum rapiat. Dico verò ad integritatem Dogmatum. Nemo vobis Deitatem perſuadeat eſſe paſſibilem. Neque unam naturam Divinitatis & Corporis. Nam illa quidem ſemper eſt per ſe Divina ſubſtantia, illam verò ſuſcepit. Undè conjunctionem prædicamus, non verò confuſionem: Unitionem, non tamquam aliquorum miſturam. Deus iſtud propter illud, Filius hoc propter illud. Omnia hoc propter illud. Adoratur cum illo. Glorificatur cum illo. Et hinc Conjunctum inſeparabiliter, ipſum naturæ noſtræ Primitiæ nominatur. Hæc cuſtodite, & Deus pacis erit vobiſcum, defendens vos, quo ipſe novit modo. Ipſi honor & gloria in ſæcula. Amen.

CAPVT XXXVIII. 126

Epistola Sancti Ioannis Antiocheni Episcopi, quam Præfecto scripsit ab Ancyra.

INsatiabile quiddam reverà nequitia est. Et insatiabile nimiùm. Et hoc ex aliis quidem quis plurimis videat. Nihilominùs verò & ex istis, qui omnes quidem Principum leges, omnes verò calcaverunt Ecclesiasticas Sanctiones. Et sursùm versùm cuncta fecerunt. Non sauciati enim Firmus atque Theodotus, & qui cum eis, iniquitatibus quæ in Ephesо, & quæ in Chalcedone factæ sunt. Et seditionibus quæ in Constantinopoli. Eversione piorum dogmatum. Nunc rursùs illicitis omnia tentant loca turbare. Nam nunc quoque cooperatorem sibi sumentes illum, quem in Constantinopoli produxerunt, direxerunt contra nos ad Ancyram literas, infirmiores araneis, & inaniores umbris: Multam tamen eorum nequitiam prædicantes. Nam dum priùs ipsi à nobis excommunicati sunt, eò quod hæreticis subscripserint Cyrilli Capitulis, eorumque impietatem roborare præsumpserint, dumque excommunicationis conculcaverunt terminum, & comministrant condemnatis, & secundùm Sanctorum Patrum Regulas per hoc ipsi quoque depositi sint, suspensiones contra nos segregationesque miserunt: Simile aliquid facientes, velut si quis vinctus, & adhuc ipsis vinculis obnodatus, vincientem se vincire conetur. Memor est autem Magnificentia vestra, quia & quando Chalcedone degebamus, sæpiùs & piissimo Principi & vestræ Magnitudini diximus, quia quicumque à damnatis atque excommunicatis ordinatus fuerit, Ordinationem habet illicitam & iniquam. Quomodò autem veniet Spritus gratia orantibus eis, quibus interdicta est Sacerdotis Oratio? Hoc & olim docuimus Magnificentiam vestram. Et notum facimus in præsenti, quia nos

nos nec istos esse scimus Episcopos, nec illum qui ab istis est factus. Nam illi quidem transgressione Regulæ sub Regulæ facti sunt pœna; Ille verò ab eis nihil accepit. Quia nihil habebant quod impertirentur illi, qui semetipsos ante privaverunt. Hæc si Potestas vestra probaverit, quæsumus ut etiam piissimo & amico Christi Imperatori nostro legantur, & Magnificentissimo Gloriosissimoque Præposito, & omni amico Christi Consistorio, sive Senatui: Ut universi cognoscant, quia nos usque ad præsens nulli nosmetipsos subjecimus crimini, & ordinabiliter omnia, & consequenter, secundùm quod placet Regulis, egimus.

CAPUT XXXIX. 127

Epistola Ioannis Antiocheni Patriarchæ, & omnium, qui in eadem Civitate pariter convenerunt, Episcoporum ad Imperatorem Theodosium post certamina, quæ hi habuerant Episcopi in Epheso & Chalcedone.

SCientes quia vestrum Pietate ornetur Imperium, & quia Evangelicis & Apostolicis Dogmatibus faveatis, evangelizamus Serenitati vestræ, præ omnibus hoc vos lætificare præcipuè cognoscentes, quia per Divinam gratiam, quæ Orthodoxam fidem omnibus modis evacuari non sinit, nec permittit effluere, sed semper scintillam relinquit, & per hanc reaccendit extincta, quia omnes Orientalis Diœcesis Episcopi, & Clerici, & populi rectis sunt salvi Dogmatibus, & perseverant in fide, quæ à Beatis Patribus exposita est in Nicæa congregatis. Et eligunt potiùs omnibus privari corporis membris, quàm vel unam rectæ illius Confessionis syllabam prodere. Propter quod & Cyrilli Capitula, tanquam valde contraria & sanctorum Apostolorum Doctrinæ, & sanctorum Evangeliorum Prædicationi, & expositioni fidei, quæ in Nicæa facta est, execramur Universi. Et amicam Deo vestram quæsumus Summitatem, in nulla Ecclesiarum, quæ sunt sub Cœlo, permittere Dogma illud impium prædicari; sed ut nefas & blasphemiam ab universo Mundo fugari præcipere. Decet enim vobis, quia ab ipso Domino Christo sumpsisti Imperium, servare illi mundam Dogmatum traditionem, omni additamento hæresios liberatam. Sic enim super præsens Imperium fruetur vestra Pietas & futu-

futuro, quod & curis eſt liberum, & non recipit fidem, ſed illud, quod ſeneſcere non poteſt, immortale gaudium tenet.

Joannes Epiſcopus Antiochiæ.

Incolumem veſtram Pietatem, & multis annorum curriculis perdurare oro Eccleſiis Chriſti, & Romano Principatui; Deo amiciſſimi, & optimi Dei Cultores, & piiſſimi Imperatores.

Similiter & omnes pariter convenientes Epiſcopi ſubſcripſerunt.

CAPUT XL. 128

Epiſtola Theodoreti Epiſcopi Cyri, quam ſcripſit ad Populum Conſtantinopolitanum, per quam oſtenditur, quia nonſolùm priùs & poſteriùs, ſed et quando ab Epheſo ad Chalcedonem, & à Chalcedone rediVit ad Eccleſiam ſuam, ſemper fidem Catholicam prædicaVit, licèt Neſtorium damnare diſtulerit, non credens illa ejus eſſe Dogmata, quæ & ipſe Neſtorius denegabat, & in Epheſo ex Quaternionibus ſub ejus nomine, nullo teſte probata credebat.

Quale quiddam patiuntur & faciunt avium matres, quoties nidos ſuos deprædandos adſpiciunt. Anxiantur enim, & garrulæ ſtridunt. Et ad ſimilem volatum teneros adhuc pullos hortantur, ut Aucupantium manus effugiant. Tale aliquid patior ſimul & facio, lamentationes veſtras ex litteris audiens, & quaſi vos garrulè ſtridentes ac tremulè, mentis oculis cernens. Inſpectis namquè ipſis literis, mox lachrymarum cunctos humores expendi, & ſicut dicit Propheta, *Exitus aquarum depoſuerunt oculi mei.* (Pſal. 118.) Et tacens ſimul ac gemens permanſi diutiùs: Hoc improviſum cogitans malum,& diviſionem Corporis Eccleſiæ, & prælium omni bello Civili deterius.

Non enim de una Tribu tantummodò ſumus, ſed de utero uno: Eundem gloriantes habere nos Patrem omnium Deum, eandem Matrem, ſanctiſſimum Fontem. Non ſolùm verò unius uteri ſumus, ſed & unius quoquè Thori: Unius menſæ, unius & victus. Et licet membra multa ſimus atquè diverſa, unum tamen Corpus efficimus, juxta Apoſtolicam doctrinam dicentem:

Vos estis Corpus Christi, & Membra de Membro. Si nec naturæ cognatio, nec communio partuum, nec quod mystica Mensa perfruimur, nec quod manus invicem sumus, ac pedes, & oculi, & quia unum Corpus universi complemus, vinculum sufficit servare concordiæ, contemptis verò cunctis legibus pacis, tamquam laniantes propria membra discerpimus, & Adversariis facti sumus præda facillima, atque insultationis & illusionis occasio, eò quod invicem nobis sicut Adversariis abutamur: Incidentesque cuneum nostrum, & partes ejus in invicem vertimus.

1. Cor. 12.

Unde rident quidem Gentilium pueri: Rident quoque Judæi. Exiliunt agmina hæreticorum. Ovantque cuncti Adversarii veritatis. Et nostris malis insultant, nos respicientes partitos. Et propriam pacem nostrum prælium ducunt. Hos autem, qui horum caussæ sunt facti, nec hoc evigilare facit, atque ad semetipsos reverti, ut radicitus evellant quæ malè sunt seminata Zizania, salutaribus Apostolorum contemptis seminibus, quæ Spiritus per omnia Sancti gratia præstitit. Hæc igitur, mox ut Epistolam legi, mente percipiens, ingemui, lamentatus sum, in lachrymis tunc rationes expendi, quas peperit dolor. Quando super ista quædam in animo introëunt: Non error solùm seducentium, sed & illorum, qui seducuntur, læsio.

Sed dum recognovissem eum, qui est à principio usque nunc, Ecclesiæ statum, & quomodò semper expugnata, expugnans superans proficit, dum virtus à Domino in infirmitate *perficitur* ac probatur, juxa ipsius Domini vocem, aliquantulum recreatus sum, nimietatemque dissolvi tristitiæ. Rememoratus enim etiam Sanctorum Evangeliorum Doctrinas, inveni Salvatorem Dominumque nostrum nihil suave, neque festivitate dignum in terrena vita Sanctis suis promisisse Discipulis; labores verò atque sudores sua lege proferentem, & injuriosa jurgia, & plagas atque flagella prædicere. *Ecce,* inquit, *Ego mitto vos sicut oves in medio luporum. Et ante Præsides & Reges ducemini propter me: Et in Synagogis suis flagellabunt. Et eritis odio omnibus propter nomen meum.* Et post ista insurrectiones in invicem docens ait: *Tradet autem frater fratrem in mortem, & Pater filios. Et insurgent filii in Parentes, & morte eos afficient.* Eorum verò, quæ

Matth. 10.

quæ dicta sunt, finalis, extremaque sententia continet etiam fructum: *Qui enim perseveraverit usque ad finem, hic salvus erit.*

Discimus ergò ex his nihil remissum, plenumque lætitiæ quærere in præsenti vita. Bonorum verò, quæ sperantur, servationem viriliter sustinere. Et fortiter ferre, quæcumque propter veritatem contigerint tristia. Hujusmodi enim perseverantia futura nobis bona providebit. Dicit enim Beatus Paulus: *Quia tribulatio patientiam operatur, patientia verò probationem, probatio autem spem, spes autem non confundit.* Confessionis nunc liberatio festivitatis initium est. Qui verò illa sustinent, eis non potest misceri tristitia. Et nunc experimenta innituntur rebus. Exspectationes fructuum pondus laboris exonerant. Vnde & Sanctorum Apostolorum Contubernium, dico autem, Petrus & Joannes, dum miracula & perflagellati fecissent, *Exierunt gaudentes, quia digni facti sunt injuriam pro Christi nomine sustinere.* Et Paulus pietatis Procertator exclamat: *Complacemus in infirmitatibus, in injuriis, in necessitatibus, in persecutionibus, in angustiis, in seditionibus pro Christo.* Explicans rationem dicit: *Quando enim infirmor, tunc potens sum.* Et non ait, *Tolero infirmitates & injurias*, & reliqua, sed, *Complaceo*, inquit. Id est, gaudens suscipio, cum voluntate flagellor, tormentis gaudeo, festivitas doloribus commiscetur.

Rom. 5.

Act. 5.

2. Cor. 12.

Et illa quidem natura sensibus ingerit, hanc verò voluntas adducit. Et mox infert, inquiens ità: *Si gloriari oportet, de infirmitate mea gloriabor.* Et alibi: *Non solùm verò, sed & gloriamur in tribulationibus.* Non autem dicit, *Perseveramus*, vel *Toleramus*, vel *Tribulationes patienter ferimus*, sed ait: *Gloriamur in tribulationibus.* Inter tribulationes declarans voluntatem, animæque fiduciam de spe notificans futurorum. Quia enim in principio certaminum summitas est dolorum, & circumvallantium se malorum multitudinem cernens, & deprecans ut erueret ex tribus certaminibus, Judicem dicere audiit: *Sufficit tibi gratia mea. Virtus enim mea in infirmitate perficitur.* Lætabatur posteà flagellatus, insultabat cum torqueretur, extentus quasi in Choro gaudebat. Cum plagis finderetur, hymniebat, gratias agebat in vinculis, & Ecclesias ex carceribus faciebat, noctes Psalmodiis mutabat in dies. Irascebatur contra eos, quos flere audiebat propter futuras ei tentationes, atque dicebat: *Quid fletis,*

2. Cor. 12.

Ibidem

Act. 21

Fletis, & confoditis cor meum? Ego enim non solùm ligari, sed & mori pro Domini nostri Iesu Christi nomine paratus sum.

Ista omnis Apostolorum Chorus faciens permansit. Hæc qui post illos fuerunt veritatis Athletæ. Hæc sunt etiam multi, qui pro pia Religione contemnant atque perficiant. Non enim nos omninò deseruit illius gratia, qui cernit desuper universa. Dereliquit autem nobis Dominus semen, ut non similemur Sodomis & Gomorrhis. Et est etiam per misericordiam Salvatoris aurea grana in Botro cernere: Quæ juxta imaginem Propheticam Benedictio Domini nominantur. Et spicas non duas aut tres, sed multa millia solidâ in valle radicatas est videre. Olivas quoque non quatuor aut quinque tantùm, sed numero plures super extremitatem plantatas montis excelsi, quæ ab inimicis furantibus auferri non queant. Hæc enim tropicè sancivit de his, quos pietas nutrit, qui Divinum Depositum minimè perdiderunt, sed intentabile atque incontaminabile servavêre.

Scit Dominus qui sunt ejus, & adest Præconfirmator. Et excitatione levigat, & clamat: *Non te deseram, neque derelinquam, & adhuc loquente te dicam, Ecce adsum. Ecce ego vobiscum sum omnibus diebus usque ad consummationem sæculi. Et confidite, ego vici Mundum. Et sufficit vobis gratia mea: Virtus enim mea in infirmitate perficitur.* Ob hoc enim quia in pugnatione multa undiquè sagittarum millia excipientes neque fugiebant, neque cadebant, sed fortiter stabant, & habebant immobilem virtutem, hoc ipsum ait amplius prædictam ejus Regni virtutem. Expendentes enim sagittas impugnabant adversum nos: Et lapides ac lanceas. Nostros nos dejiciunt milites. Hoc igitur audientes verbum, contra insurgentes molestias hæsitare non convenit, sed fortiter stare hæreditatemque Paternam inadibilem furibus custodire: Et supernum custodire nutum. Veniet enim quicumque venturus est, & non tardabit, & Athletas proprios coronabit. Credimus verò, quia & Gregem suum, qui divisus est, celeriter uniet. Et pascit nos continuò. Tamen sinit fieri sicut in principio, quando non erat nobis. Et eos qui erraverunt convertet, & languentes salvabit, & salvos custodit in omnibus.

Esai. 58. Math. 28. Ioan. 15. Ioan. 10. 2. Cor. 13.

Confidite igitur vos, qui estis piæ Religionis peculiare nutri-

trimentum. Et vestram ipsorum salutem operamini, ad virtutes animi invicem provocantes, & Divinas Leges ad memoriam reducentes, deprecantesquè Dominum, ut hanc caliginosam nubem, pinguemque dissolvat, & omnibus lumen veritatis ostendat, & doceat Universos, quia impassibilis & immutabilis est Trinitatis natura, secundùm Sanctorum Patrum Doctrinam, qui in Nicæa convenerunt, dicentem: *Eos enim qui dicunt, Erat aliquando quando non erat, & antequam nasceretur non erat; aut quia ex non exstantibus procreatus est, vel ex alia quacumque substantia, dicentes esse vertibilem aut mutabilem Filium Dei, hos anathematizat Sancta Catholica Ecclesia.* Qui ergò Divinæ naturæ passiones apponunt, eam vertibilem dicunt atque mutabilem. Mutatur namque ac vertitur, quod se aliter atque aliter habet. Qui autem vertibilem dicunt atque mutabilem, sub Patrum maledictione sunt Sanctorum. Si enim quod impassibile naturaliter existit, vertibilitatem, mutabilitatemque sustinuit, quod autem convertitur ac mutatur, jam non est inconvertibile, neque incommutabile, quomodò igitur per Prophetam Dominus exclamat: *Ego sum, ego sum, & non mutabor?* Si ergò & Deus semetipsum immutabilem vocat, & Beati Patres huic voci obedientes anathematizant, qui hunc vertibilem atque mutabilem vocare præsumunt, quis ita propriam salutem despiciat, ut & adversa alleget contra Deum, & his, qui subtiliter Divina edocti sunt, apertè repugnet?

Malach. 3.

Oportet igitur credere in Patrem, & Filium, & Spiritum Sanctum. Et Patrem quidem, qui non sit ex aliquo alio, nec existendi caussam ab aliquo habeat. Filium verò ex Patre quidem genitum consempiternum, non tamen eum, qui hunc genuit, existentem. Et nulli hoc verbum absque omni persuasibilitate videatur. Nam sicut Filius quidem genitus est ex Patre, sicut Verbum verò est Splendor Gloriæ consempiternus Patri. Et quidem sicut Filius ex Patre, sicut Verbum in Patre, sicut autem Splendor cum Patre. Sicut verè considens unà cum Patre. Idem quidem credimus de Spiritu Sancto, quem nos Dominus docuit ex Patre procedere. Et Apostolus tradit dicens: *Nos autem non Spiritum Mundi accepimus, sed Spiritum qui ex Deo est.* Credimus igitur unam esse Patris & Filii & Spiritus Sancti Divinitatem, unam Dominatio-

1. Cor. 2.

nationem, unum Regnum & Poteſtatem, atque Conſilium in tribus Proprietatibus, ſive in Subſiſtentiis agnoſcendam. At verò illis relinquamus minus & majus, qui ea, quæ infinita ſunt, tanquam per linguam penſare præſumunt. Nos autem unam Trinitati offeramus adorationem. Præcipimur enim ſic honorare Filium, ſicut adoramus & Patrem. Et in omnibus Spiritum Sanctum Patri & Filio communicare ſumus edocti. Tanta nobis ad præſens de Divinæ naturæ Deiloquio dicta ſint. Iſthic docens enim, non ſicut diſceptans feci Sermones. Et doctrinam fratribus, non inimicis offerimus.

De Diſpenſatione verò credere convenit, quia unigenitus Dei Filius, Deus Verbum, qui ante ſæcula eſt, propter noſtram ſalutem incarnatus eſt, & inhumanatus, & habitavit in nobis. Et factus eſt Caro non vertibilitate Divinitatis, ſed aſſumptione humanitatis. Forma enim Dei exiſtens formam ſervi accepit. Et in terra viſus eſt per humanam naturam, & cum hominibus converſatus eſt. Propter quam etiam Templum vocavit ſumptam naturam, differentiam ejus qui accepit, ad id quod aſſumpſit, oſtendens. Et quia hoc quidem Deus eſt, illud verò Templum: Utrumque autem unus Chriſtus, unus Dominus, unus Filius unigenitus. Et idem primogenitus. Hoc enim nos etiam Beatus Paulus edocuit: *Vnus Dominus Ieſus Chriſtus, per quem omnia.* Et in Epiſtola ad Hebræos: *Ieſus Chriſtus heri & hodie ipſe, & in ſæcula.* Et alibi: *Vnus Dominus, una Fides, unum Baptiſma.* Et Patres autem, qui in Nicæa congregati ſunt, inquiunt: *Et in unum Dominum Ieſum Chriſtum, Filium Dei.* Quos ſequentes unum quidem Chriſtum & Dominum confitemur Filium Dei, in ipſo uno autem duas naturas agnoſcimus. Et novimus unum eundemque recentem & ſempiternum: Ex Abraham recentem ſecundùm humanitatem, ſempiternum ſecundùm Divinitatem. Paſſibilem circa id quod viſibile eſt, impaſſibilem circa inviſibilem naturam. Ex Deo, quia Deus eſt; ex Abraham, quia homo eſt. Sic Filium confitentes agnoſcimus, quæ cujuſque naturæ ſunt propria.

Hæc vobis iterum, velut in Summa, de Dogmatibus pietatis ſcripſimus. Direximus autem vobis & ea, quæ à nobis ad Monachos Sanctiſſimos ſcripta ſunt, & Divinorum Dogmatum latiùs

opus habentes, & claram Conciliorum cognitionem. Super hæc autem direxi vobis Amatrici dilectionem: Amatrici Dei Congregationi. Et ea quæ ad Deo Amiciſſimos Epiſcopos à nobis dicta ſunt, qui diſcere voluerunt, quæ ſit eorum, quæ moventur, cauſa. Petierunt enim à nobis hanc eis manifeſtam ſtatuerem & claram. Si verò vacare potuero, & ea quæ de Sancta Trinitate, & de Divina Diſpenſatione olim à me ſcripta ſunt, dirigo vobis: Non ut ſatietatem vobis faciam Divinorum, ſed ut accendam deſiderium veſtrum, ardentiuſque perficiam. Potens verò eſt Deus omni vos implere ſapientia per Spiritum: Et quod deeſt ex Magiſtrorum interpretationibus adimplere, ut etiam dicat ipſe de vobis: *Oves meæ vocem meam audient, & cognoſco eas.* Et vos ei reſpondeatis: *Dominus regit me & nihil migi deerit.*

Ioan. 10.
Pſalm. 22

CAP.

CAPUT XLI. 129

Epiſtola ſancti Acacii, Berrhœenſis Epiſcopi antiquiſſimi, & illo tempore clari Sacerdotis, qui etiam Confeſſor Arianorum temporibus fuit. Cujus & ſcriptas contra Beati Cyrilli Capitula litteras approbavit Theodoſius Imperator, ſcribens ad Synodum, quæ in Epheſo congregata eſt, per Joannem Comitem Largitionum, ſicut ſupra oſtenſum eſt. Cui & in ipſa diſcordia poſito & Sedes Apoſtolica, & Beatus Cyrillus cum magna veneratione reſcripſit.

Domino meo ſanctiſſimo, & Deo Amiciſſimo Fratri & Comminiſtro Alexandro Acacius.

SIcut pridem nunciavi Religioſitati tuæ, pervenit huc Dominus meus per omnia Sanctiſſimus Joannes Epiſcopus cum Deo Amiciſſimis Epiſcopis, Alexandro Apameæ, Archelao, Theodoreto, Thalaſſio, Euſtatio, Mari, & Maru. Et nunciaverunt quæ dicta ſunt, & quæ acta, priùſquam evocati ſunt à Religioſiſſimo & Deo Amiciſſimo Imperatore noſtro. Quæ talia ſunt, ut nequeat complecti oratio. Omnem namque linguam ſuperant ad loquendum, quæ per concinnationem Diaboli dicta ſunt. Diſcuſſione verò factâ coram piiſſimo & Deo Amiciſſimo Imperatore noſtro inter utraſque Partes, dum omnia piiſſimus Imperator cum Orientalibus ſentiret ac diceret, multâ pecuniâ, quam dedit Cyrillus, pro pecca-

tis nostris obruit veritatem. Nam postquam mortuus est Scholasticus Eunuchus, Piissimus Imperator res ejus inquirens, & aurum, quod reliquerat, infinitum, invenit Hypomnysticum continens, quia multas auri libras acceperit à Cyrillo. Et verò aurum tradebatur à Paulo quodam, filio fratris Cyrilli Alexandrini, qui illic Comes erat Consistorianorum: Præter alia numera, quæ in variis speciebus sunt diversis oblata personis. Depositio verò Cyrilli & Memnonis fuerat confirmata. Et ut prædicaretur quoque convenerat. Et sic tempus inveniens, dum custodiretur in Epheso, fuga est usus. Maximianus verò, qui in Constantinopoli est ordinatus Episcopus, Orientalibus in Constantinopolim non permisit intrare. Cognovit autem Religiositas, sicut oportebat agnoscere. Videns enim multam turbam Monachorum piissimus Imperator, valefecit Episcopis, satisfaciens eis. In angustia igitur nimia sunt qui ad Ecclesiam pertinent. Et ad salvandum Dei omnipotentiâ indigent atque remedio. Qualiter verò hi, qui ad nos à vobis venerunt, consolati sint cum multitudine quæ pariter venit, & quomodò nos fuerint consolati prædicti Religiosissimi Episcopi, Reverendissimus Panicius Diaconus edocebit. Omnem, quæ tecum est, in Christo Confraternitatem plurimùm salutavi.

CAP

CAPUT XLII. 130

Epistola, quam præfatus Irenæus direxit à Beato Theodoreto Cyri Episcopo ad Candidianum Comitem Domesticorum, ante pacem missa.

PRopter multa & ipsam memoriam Ephesi odio habens, gratias ei de una re ago præcipua, quia manifestam nobis fecit animam tuam, quæ est plena virtutibus. Sic enim Athletas luctamina, & equos currendi certamen, & aurigas currus, & aurum coticula ostendit: Utrum probatum sit, an adulterinum, ipsa decernit. Sic & Civitas illa, & illa vehemens tempestas, & densi atque crebri fluctus, & diversi atque contrarii flatus stabilitatem vestram, & fortitudinem, firmitatemque pro Justitiæ partibus ostenderunt. Et ferventes Dilectores nos vestræ Magnitudinis effecerunt. Ob hoc Epheso gratias agere cogar, in qua illud pessimum naufragium sustinuimus. In qua Ecclesiæ membra contra invicem seditione armata sunt, & unum Corpus incisum est. Et mala illa sunt perpetrata, quæ taciturnitate sunt digna: Quæ plus nobis tua scit Magnitudo. Unde & de Sanctissimo, ac Deo Amicissimo Episcopo, & Comministratore nostro Theophanio scribens, verbis non egeo longis: Et ipsum namque manifestè novit Magnificentia vestra, & scit injustitiam, quæ præsumpta est contra eum. Quia igitur & adversamini, & odistis eos, qui talia commiserunt, linguam pro manu porrigite: Et suadete illos, qui habent hujus sententiæ vim, extinguere tandem flammam, quæ malè succensa est, & restituere malè pulsis Ecclesias, & sistere risum, qui contra nos est, pietatis Adversariorum.

CAP.

CAPUT XLIII. 131

Epistola sanctæ memoriæ Venerabilis Andreæ, Episcopi Samosatæ Civitatis, ad Alexandrum Episcopum Hierapolitanum; de Rabbula Episcopo Edesseno, qui se ab Orientali Synodo separavit.

HI qui pro recta fide laborant, scripserunt mihi ab Edessa, quia Rabbulas apertissimè declinavit à Dogmatibus veritatis, & persequitur rectæ fidei Defensores. Ita ut Theodorum quidem Beatum rectæ Glorificationis Magistrum præsumeret anathematizare in Ecclesia, & multa mala contra eum diffunderet. Anathematizaret verò & illos, qui ea, quæ illius sunt, legunt. Insuper & qui illa, quæ scripsimus. Et quicumque veniunt, & non portaverint ad combustionem Theodori Codicem. Et eos qui præter illa, quæ Cyrilli sunt, sapiunt. Dicitur autem & prædicare, quod una tantùm natura sit Christi. Et expellere validè hos, qui aliquid aliud dicunt. Superfluè igitur, ut apparet, Dominos confingimus, qui per taciturnitatem proditores veritatis efficimur. Et festivitas quidem, quæ sistit in januis, nunc convenire nos prohibet. Rogo verò, ut mihi tua Probitas indicet, quæ oportet dicere vel agere super his, & priusquam nos convenire contingat. Amici verò, qui persecutionem sustinent, interrogant nos, si oporteat jam scissionem fieri, & ostendi fiduciam: Quia circa ea consilium minimè id nunc usque fecerunt. Mihi autem rationabile videtur, ut qui fiducialiter impiè agit, & omnes abjuravit Orientales, & nos contra eum clarè pugnemus. Si verò essent quidam fortes, & illud aliud fieri debuit. Et mihi quidem videtur, quod in Constantinopoli suscipiens literas, quas nunc usque sustinuit, erupisset: Et impietatem quam olim conceperat, clarissimè peperisset. Nobis verò tutum sicut arbitror, non est, ut de talibus ulteriùs taceamus.

CAPUT XLIV. 132

Synodicum Decretum Ioannis Antiocheni Episcopi, & reliquorum, ad Episcopos Osrhoënæ Provinciæ contra eundem Rabbulam, Edessenæ Civitatis Episcopum.

A Multis & dignis fide viris subtiliter & integrè didicimus, quia honorandissimus Rabbulas & Edessam perturbat, & omnes qui vicinas Provincias habitant, Apostolicæ fidei valdè contraria perpetrans, & eos qui rectè sapere elegerunt, vertit in fugam. Et multa molitur contra Orthodoxam fidem. Unde compulsi sumus, hæc discentes à plurimis, vestræ Religiositati Epistolam destinare, ut si vera sint ista, quæ hìc diffamantur à pluribus, immunes vos ab ejus communione servetis, donec eum evocantes ad nos, & integrè discutientes quæ ad eum pertinent, aut ignoscamus satisfacienti, aut convictum subdamus satisfactionibus Regulæ. Oportet enim vestram Deo Amabilitatem in fidei caussa uti fiducia, quâ & præter literas nostras vestra Sanctitas utique uti potuerat. Quippè quæ in Divinis Legibus ante conscripta est. Omnem Fraternitatem, quæ vobiscum est, ego & qui mecum sunt, plurimùm salutamus.

CAPUT XLV. 133

Hypomnysticum Theodoreti ad Alexandrum Metropolitanum.

VEnientibus quibusdam, & qui præsentes se fuisse ipso tempore in ipsa Thyanensi Civitate, & hæc vidisse confirmaverunt, cognovimus quia Firmus subtrahens aliquos, qui erant de Provincia sua, cum multitudine venit super Deo Amicissimum Eutherium, & quemdam ex Assessoribus ordinavit. Et quia Magnificentissimus Comes Longras Isauros ad auxilium Sanctissimi Episcopi Eutherii destinavit. Et portas quidem Civitatis ad eos, qui contra Episcopum venerant, Cives claudebant. Dum ergò ingressi fuissent universi, supervenientes tenuerunt, inter quos & eum, qui ab eodem Firmo fuerat ordinatus. At verò ipse, qui ordinatus est, negavit Ordinationem suam, dicens & contra voluntatem se ordinatum fuisse, & non acquievisse, ita ut mox se indueret Chlamydem, & in Theatrum vadens exspectaret ludos. Aliqui verò, qui cum ipso erant, fugientes ad Nazianzum pervenerunt. Hæc agnoscens multo dolore atque angustia sum repletus, cogitans Ecclesiarum, quæ ubique sunt, perturbationem & procellam, solam & per omnia pessimam. Oret igitur Sanctitas tua, & Dominum deprecetur, ut extinguat hanc validissimam tempestatem, & vel modicam serenitatem donet Ecclesiis. Quæ verò & contra Deo Amicissimum Episcopum Dorotheum Martianopolitanum tentaverunt Adversarii veritatis efficere, & ex ipsis agnosces Domine, quæ ab eo ad Amatorem Christi Regiæ Urbis Populum per Epistolam dicta sunt. Hujus enim rei gratia, nobis ab aliis directum, exemplar earundem literarum tuæ Sanctitati direxi.

CAP.

CAPUT XLVI. 134

Epiſtola Dorothei Metropolitæ, miſſa ad Populum Conſtantinopolitanum.

REvertente Reverendiſſimo Martino Compresbytero, ſuſcipimus à veſtra Charitate literas, & colligentes nosmetipſos in idem, & legentes eas confuſi ſumus immodicè, colligentes quia in tali tempore multorum millium Chariſmatum plena, & amica Dei navis veſtra piorum Sacerdotum ſiti nunc æſtuat: Ita ut nonnulli quidem veſtrorum Catechumeni de hac vita exierint; alii verò vitâ deſiderantes ultimâ Communionis Judicium, in ipſo vitæ termino id non potuerint obtinere, eò quod adverſarentur communicare cum impiis, ſed ſic ad Dominum migraverunt. Verumtamen noſtræ fidei nobilitatem recordati, quam didicimus à prioribus temporibus, ad gratiarum actionem converſi ſumus, omni tribulatione depoſitâ, Quia & ille juſtus Judex, cum ſit etiam clemens, & per omnia noſtrum Propoſitum noverit, etiam ſolâ voluntate contentus eſt. Et ad noſtram ſæpè intentionem menſurat divitias miſericordiæ ſuæ, ac fontem propriæ largitatis. Verumtamen veſtræ Charitatis Epiſtolam non nos ſoli cognovimus, ſed etiam legi eam Chriſto amicis Plebibus, cum literis Orientalium Deo amiciſſimorum Epiſcoporum, coram Eccleſia fecimus. Communem orationem cuncti pro veſtra ſtabilitate ac fiducia, quæ ſecundùm Deum eſt, cum compunctione cordis & lachrymis obtulimus Domino Chriſto, ut ad ſumma Eccleſiæ Gubernacula in tempeſtate hac maxima deprecantes.

Sed his ita geſtis à nobis in Domini corde, nequam Dæmon ſtimulatus de his, quæ ab omnibus pariter atque affectu ſincero fiebant, præparavit ut ſuperveniret ad Civitatem noſtram cum Magnificentiſſimo & Religioſiſſimo Magiſtro militiæ Plintha

Saturninus quidam, qui diffamabat semetipsum ab Apostatis & Prævaricatoribus Episcopum fuisse ordinatum nostræ Metropoli. Qui & per violentiam capere hanc studuit patrocinio viri prædicti. Sed Spiritus armati virtute Populi nostri, Imitatores vestræ in Christo fortitudinis facti sunt. Omnia enim reliqua in præsenti postponentes, intus intra sanctæ Ecclesiæ Septa Psalmis & Hymnis, & Canticis Spiritualibus semetipsos armantes, machinamenta Adversariorum omnia, & Saturnini artes, & concinnationes eorum, qui etiam patrocinabantur, telam araneorum ostenderunt. Præparaverunt semetipsos ante de vita exire præsenti, quam nequam & impium suscipere Pseudo-Episcopum: Maximè cognoscentes, quia unam Domini & Salvatoris nostri naturam prodigiosè denunciet, alteram negans.

Si enim, sicut putat, una natura est, necesse est eam aut mortalem esse aut immortalem. Et si mortalis est hæc circa eorum impiam factionem, igitur Deus Verbum passibilis atque mortalis est. Si verò hanc impassibilem dicunt, clarè circa illos Christianorum gloria est convicta, & salutaris Baptismi evertitur Donum. Ad quid enim jam pertinebit, quod Apostolus ait: *Quicumque in Christum baptizati sumus, in mortem ipsius baptizati sumus. Consepulti enim sumus ei per Baptisma in mortem?* Ubi verò est & id, quod est scriptum: *Sicut plantati facti sumus similitudini mortis ejus, sic etiam Resurrectionis erimus?*

Rem. 6.

Propter ista igitur simili zelo Reverentiæ vestræ motus nostræ Ecclesiæ *Populus* festinavit non deserere vestra vestigia. Undè & clementis Dei gratia effulgens super nos hoc præparavit, ut omnem inimicorum conatum fumi vice dissolveret. Saturninus autem, sicut venerat, sic discessit. His igitur ita factis, & dum prædictus Venerabilis Presbyter Martinus propter id ad Regiam pergeret civitatem, justum esse arbitrati sumus per humiles literas nostras hæc ipsa sicut Dilectis nobis innotescere, & rogare amicam Christi Dilectionem vestram, ut reaccendentes, per pium zelum ad Deum, pium desiderium circa Patrem vestrum, quoque Episcopum nostrum, hujus quidem sine oblivione habeatis memoriam vos, qui per ea, quæ docuit, ac docet nunc usque, dum leguntur, semper juvamini.

Per-

Permanete verò in ſana Confeſſione Patrum, qui in Nicæa congregati ſunt, abſque omni ſimulatione clamantes: *Credimus in unum Dominum Ieſum Chriſtum, Filium Dei unigenitum. Ex Patre natum ante omnia Sæcula.* Conſubſtantialem nobis quippè, ut ex ſemine Abraham & David, circa humanitatis naturam. Neque enim quieſcimus unquam dicere duas naturas in Filio. Licet non videatur Hæredibus impiæ culturæ Apollinarii, qui dignus eſt exuri. Et unde tamen confitentes *Creatorem, Operatoremq; univerſorum?* Secundùm Deitatis rationem. *E Spiritu Sancto & Maria Virgine?* Secundùm humanitatis fructum. *Impaſſibilem & immortalem?* Secundùm humanitatem. Hæc inceſſabiliter meditamini, in his permanete: Ut profectus veſter manifeſtus in omnibus ſit. Rogamus autem vos, ô amice Dei Grex Chriſti, quò per operationes ac deprecationes ſupplicetis Domino Chriſto, ut quantociùs hanc totius orbis terrarum increpet tempeſtatem; & profundam nobis Eccleſiarum pacem donet.

CAPUT XLVII. ...135

Alia Epistola Theodoreti ad Populum Constantinopolitanum, commendatitia.

QUantum nos anxios facit error eorum, qui rectam viam dereliquerunt, tam lætificat vestræ Deo Amabilitatis fervens Zelus pro Evangelica fide. Invenimus enim & Beatum Paulum dolentem quidem nimis de insania inimicorum, reanimatum tamen de unitate fidelium. Unde & Timotheo scribens tristitiam, quam de illis habebat, revelavit & refrigerium, quod de istis, inquiens: *Nosti quia aversi sunt à me omnes, qui sunt in Asia. Quorum est Philetus & Hermogenes.* Et ostendens factam sibi per illam angustiam Divinitùs consolationem, mox superadjecit & hæc: *Det Dominus misericordiam Onesiphori Domui, qui sæpe me refrigeravit, & catenam meam non erubuit. Et veniens Romam studiosiùs me quæsivit, & invenit. Det illi Dominus invenire misericordiam à Deo.*

2. Tim. 1.

Maximam igitur & nos habemus consolationem, Deo Amabilitatis vestræ devotionem. Et firmitas fidei vestræ dissolvit tristitiam nostram, quam parit hyems, quæ comprehendit Ecclesias. Unde etiam sæpiùs scribens festinamus etiam *accipere* sanctam lectionem vestram. Et indicamus quia nos nocte ac die pro pietate laborem suscipimus, & speramus nos non perdituros usque ad mortem doctrinam traditam nobis à sanctis Apostolis. Attestantur verò his literis & Domini mei sanctissimi, & Deo Amicissimi Episcopi Joannes, & Petrus, & Eliseus, & Alphius, & Jephthahe: Qui elegerunt expelli ab Ecclesiis sibi commissis, & multa millia luctuum species sustinere, quàm perdere Apostolicam hæreditatem. Confidentes igitur, quia non sustinebimus despicere, ut vel *una syllaba* Doctrinæ, quam percepimus, corrumpatur, state in Fide, viriliter agite, & confortamini. Omnia vestra in charitate fiant. Et Deus pacis erit vobiscum.

CAP.

CAPUT XLVIII. 136

Epiſtola Ioannis Antiocheni Epiſcopi ad Helladium Tharſi Epiſcopum, quando allata ſibi Maximiani Synodica, noluit ejus nomen in Dypticha recipere.

Condelector tuæ Religioſitati, quæ ſic clarè pugnavit. In circuitu namque ambulantibus impiis veſtra effulſit Eccleſia. Non enim pacificè ramum portabant Olivæ, qui venerant, ſed ſanguinem & mortem inſatiabiles requirebant. Undè defendentes in omnem prædicabimini Orbem terræ, & claritatem vobis univerſa ſæcula non deducent. Tales enim ſunt piorum fortes animi, ut faciliùs univerſa deponant, quàm piæ fidei poſſeſſionem. Circá quam quicumque damnificati fuerint, nihil eis prodeſt, etiamſi totum Mundum lucrentur, juxta Domini vocem. Qui verò lucrati hoc fuerint, hæredes quidem æternæ ſunt vitæ, obtinentes poſſeſſionem, quâ nihil dignum eſt eorum, quæ præſentia ſunt, niſi futura tantùm: Et quæ parata ſunt piis, his qui parvo quidem tempore habent pro pia Religione fiduciam, in illum verò, qui abſque ſenecta & fine eſt, ordinem mutabuntur.

CAP.

CAPUT XLIX. 137

Item Epistola Ioannis Antiocheni Episcopi ad Clerum & Populum Tharsensis Ecclesiæ, quandò personuerat, quod Imperator jussisset, ut inde pelleretur Helladius, eò quod minimè suscepisset Maximiani Episcopi Constantinopolitani Synodica.

FAma quædam novelli Facti contra Ecclesiam vestram significata, nobis etiam annuntiata est. Sive autem fama est, sive res, quam fore venit in notitiam vestram, quæ benè ac magnè inchoavit pro Christi Fide certamina fortiter propugnare, & favillam arbitrari ipsam Facti, quæ contra vos nuntiata est, novitatem. Talia enim novit quidem dextera Dei dissolvere. Scit verò & egregius animus irrisione digna monstrare. Unde rogo vestram in Christo Beatitatem, neque corpore, neque animâ præter illa, quæ olim nobis cognita sunt, aut sapere, aut in consilium sumere. Vult enim Deus, ut ex nulla re, quæ apud homines vel tristifica est vel suavis, occasionem perditionis Fidei faciamus. Nam si quæ ventilantur caussæ dissidii, de Sedibus aut Præsidentibus essent, & non de piis impiisque Dogmatibus, forsan haberet aliquam veniam remissio animi. Si verò Confessionis est tempus, quæso ut Fidem, quæ sola, omnibus præferamus: In qua & spem salutis habemus. Pro qua hi, qui ante nos fuerunt, & vitam despexerunt & mortem. Neque ad patiendum quodlibet hæsitantes, neque ad agendum. Ne appareat inter vos aliquis, qui Commune prodat in animæ suæ damnationem. Magis autem nè quis appareat in Ecclesia vestra, qui non sit Defensor pietatis: Et putans bonum esse segnitiem. Decet enim & amicum Deo esse, ut omnis, qui apud vos, perstet unusquisque

in

in ordine suo & ætate ostendere fortitudinem pro pietate Religionis ad Deum, & Sacerdote sancto, & pro Civitate, quæ & magnum dixerim quoque Paulum protulit: Illum, quem nullum periculum à Christi charitate sejunxit. Quamvis vel si famam vanam, ea quæ dicuntur esse, noscamus.

CAPUT L. 138

Epistola Ioannis Antiocheni Episcopi ad Alexandrum Hierapolitanum de Aristolao, quem pro pace facienda misit Theodosius Imperator ad eundem Joannem, & Cyrillum Alexandriæ Patriarcham cum Epistolis suis, per quas Synodis omnibus inter eos pacem fieri iussit.

QUi me vocavit ad Constantinopolim, jam in januis est Mirandissimus Tribunus Aristolaus. Si autem in nostra fuerit potestate ire vel non, responsione congruâ opus est, & quæ ex communi deliberatione descendit. Si verò violentum sustinuerimus aliquid, vel hoc eveniat ut valedicamus ad invicem. Licet nostrum corpus ita sit fragile, ut si Cyrillus millibus contra me necessitatibus abutatur, vias me assumere possibile non sit. Scriptum mihi est enim ab aliquibus amicis & propriis, quia & in via mihi dolus interfectionis compositus sit, si passus fuero iter assumere. Et hæc agnoscens, quæso, ut post Collectam, quæ hoc tempore Cyri fieri solet, simul cum Domino meo, Deo Amicissimo Episcopo Theodoreto, & his quoscumque repereris, advenire absque mora digneris. Ea enim, quæ ad fidem pertinent, si cum fastidio cœperint agi, ad extrema pervenient, dum quid sim responsurus, ignorem. Propositiones verò, quæ nunc adferuntur, apertè sunt impiæ. Nam Cyrilli quidem Capitula obumbratam habent incongruitatem, nunc autem qui pote-

ſtatem obtinuerunt, inimici Dei proponunt anathematizandos eſſe hos, qui dicunt duas naturas: Quod néc ipſe, qui primus exſtat illorum, Cyrillus dicere clarè præſumpſit. Volo autem, ut dum veneritis, quaſi ſub occaſione honoris Domini mei Magnificentiſſimi & Glorioſiſſimi Magiſtri militum veniatis. Nam & ipſe Præceptum habet, ut nobis violentus inſiſtat de his ipſis importabilibus propoſitionibus. Hæc autem ſcripſimus per Reverendiſſimum Presbyterum Eliam. Omnem quæ tecum eſt fraternitatem plurimùm ſalutamus.

CAPUT LI. 139

Hypomnysticum Imperatoris Theodosii ad Acacium Episcopum Berrhææ.

HOc fuit à principio tuæ Reverentiæ opus, ut Orthodoxia maneret, & insuper augeretur. Jam enim & ante hoc tuo labore ac nisu Divina membra Catholicæ ac veræ fidei benè conjuncta sunt. Et nunc quia Diaboli cujusdam nequitiâ, & non simplici neque regulari doctrinâ semina discissionis unitis, & unum idemque sapientibus sparsa sunt, virtutem te recipere hortor illam, quæ omnibus nota est, ut simul orationibus ad Deum, & circa Sacerdotes consiliis colligere quæ partita sunt, atque conjungere quæ nec justè nec sanctè in pugna sunt, universa festines. Erit verò, ut arbitramur, hoc facile tuæ Sanctitati, si Reverendissimum Joannem Antiochenorum Episcopum non contendere, neque insistere humanæ voluntati, sive errori, fueris exhortatus, magis verò institeris, ut ab illo recedat. Contra ejus adinventiones, novitatemque doctrinæ universi certant. Decet enim, ut in hac senectute & hoc certamen tua Religiositas exequatur. Quod dum perelaboraveris, etiam eorum, quæ olim fortiter peregisti, prædicaberis victor.

CAPUT LII. 140

Hypomnesticum ad Sanctum Simeonem Stylitem per eundem Aristolaum

TOtam Reverentiæ tuæ vitam, ad Deum conversam, & ita viventem, ut possis habere fiduciam & circa nos ejus conciliare propitiationem, intelligentes, necessariè ad has nunc sumus venire litteras invitati, ut rem, quæ reverà ad Divinam Providentiam pertinet, in hoc præcipuè tempore agere festines. Dicimus verò pacem, quæ bene fuerat radicata, firmari; litigium verò, molitione cujusdam Diabolicæ malignitatis immissum, præpares amovere. Benè autem novimus hoc futurum, confidentes de tuæ orationibus Sanctitatis, & instantia atque hortationibus ad eos, qui fundare hanc poterunt & redintegrare dissciffam.
Reverendissimus enim Joannes Antiochenus Episcopus, si subscribere ejus depositioni voluerit, qui semina contentionis immisit, & patefecerit non se consentire ipsi dogmati, vocum novitate insipientiaque præsumpto, dissciffsorum membrorum rursùs sequetur unitio, in hoc simul concurrentibus universis. Si enim fecerit hoc, & Reverendissimo Episcopo Alexandriæ Cyrillo consenserit, cui & qui in Occidente, & qui hic sunt, & qui ubique, concurrunt, ea quæ olim Divinâ clementiâ cohærebant, nunc quoque jungentur. Molestiam namque hanc & perturbationem superflua & inutilis, magis verò & noxia generavit illa doctrina, quæ depulsa ab animabus nostris, longèque fugata, orationibus vestris requiescere nos, sicut de adjutorio Dei confidimus, & reficere poterit.

Sic enim nos dissolutio perturbat, ut hanc & primam causam eorum, quæ durè contingunt esse putemus: Et confidimus, Quia

quia ſecundùm Divinæ clementiæ arbitrium cuncta Imperio noſtro proficiant, ſi Eccleſiæ rectæque Fidei membra conjuncta fuerint & unita. Ad hunc effectum & optimum certato certamen, ut ſuperes Dæmonum tentamenta. Deputabitur enim tibi & hoc ad maximum bellum, fortiſſimamque victoriam: Quâ obtentâ eris tui ſequax, ea quæ profeſſus es agens. De quibus & confidens eſto, deprecatus, ut indeſinenter interceſſionibus conſuetis nos, noſtrumque Imperium, atque omnes qui ſub noſtro Principatu ſunt, Deo commendes. Quoniam nobis præcipuè, qui convenientem curam pro ejus exhibemus pace, culturæ ipſius virtute larga bona præſtantur.

CAPUT LIII. 141

Propositiones, quæ directæ sunt ab Acacio Berrhæensi Episcopo per Aristoldum Tribunum & Notarium Cyrillo Episcopo Alexandrino ex Concilio Episcoporum, Ioannis Antiochiæ, Alexandri Hierapolis, Macarii Laodiceæ, Andreæ Samotatæ, & Theodoreti Cyri, de pace facienda.

PErmanemus in Fide sanctorum Patrum, qui in Nicæa convenerunt, quæ Evangelicam & Apostolicam doctrinam continet, & additamento non indiget. Manifestum verò ejus effecit intellectum & Sanctissimus ac Beatissimus Athanasius, Episcopus Alexandriæ, atque Confessor, in epistola ad Beatissimum & Deo Amicissimum Epictetum Episcopum Corinthi. Permanemus igitur & in ipsa, tamquàm integram interpretationem habente prædictæ fidei. Quæ verò nuper super-introducta sunt Dogmata, vel per Epistolas, vel per Capitula, tamquàm quæ id quod est commune turbantia, excutimus, contenti antiquâ Patrum Legislatione, & sequentes eum qui dixit: *Ne transferas terminos æternos, quos posuerunt Patres tui.*

Prov. 22.

CAP.

CAPUT LIV. 142

Epistola Alexandri, Andreæ, & Theodoreti, Episcoporum, ad Helladium Tharsi Episcopum, sicut posuit Irenaus.

SCientes quantam curam, sollicitudinemque tua Sanctitas habeat, necessarium duximus indicare, quia intravimus Antiochiam convocati, & invenimus per Divinam gratiam non vera esse, quæ fuerant diffamata: Et inimicorum veritatis superfluam verbositatem, & araneis similem. Habentes igitur de his, quæ sunt agenda, Concilium, & intuentes quia salva pietate etiam de pace oporteat cogitare, quasdam propositiones direximus, & rerum composuimus modos, ut si quidem susceperint unam earum, suscipiamus eos in communionem, non consentientes his, quæ contra sanctissimum Episcopum Nestorium ab eis facta sunt, sed ipsum quidem, sicut habuimus, habeamus. Alios verò, qui nostras Propositiones susceperint, suscipiamus ad communionem pro Ecclesiæ pace. Direximus verò Propositiones ipsas; ut agnoscat Religiositas tua, quia non neglexímus Dogmata nostra, sed curam fecimus competentem. Ut verò & hoc tuæ Religiositati manifestum faciamus, scito Domine Deo Amicissime, quia nos usque ad mortem pro pietate persistimus, vindicantes eos, qui nobis commissi sunt, Greges. Prius quam scripta est Epistola, placuit ut una ex Propositionum, quæ vivacissima est, & Dogmatum collectionem tenet, proponeretur eis cum Epistola Beatissimi & Sanctissimi Athanasii, Alexandrinorum Civitatis Episcopi, quæ scripta est ad Sanctissimum Epictetum Corinthi Episcopum, quam putamus habere tuam quoque Religiositatem, quam resistens Apollinarii Hæresi scripsit Sanctissimus prædictus Episcopus, integrè atque subtiliter Apostolicam doctrinam exponens. Et incipit; *Ratus ea, quæ exposita sunt à Sanctis Patribus, qui Nicæam convenerant.*

CAP

CAPUT LV. 143

Epistola S. Acacii Episcopi Berrhææ ad Alexandrum Hierapolitanum Episcopum.

REdiit ab Alexandria non Aristolaus, per omnia Admirandissimus & fidissimus Tribunus atque Notarius, sed Nobilissimus Magistrianus Maximus, qui cum eo est. Hunc enim ditexit ad nos, deferentem & ipsius literas, & Sanctissimi Episcopi Cyrilli. Et Episcopus quidem qui Romæ est, unam ad me scripsit Epistolam, Alexandriæ verò tres vel quatuor, ex quibus unius Rescriptum tuæ Religiositati direxi. Si igitur possibile est, fatigationem usque ad nos facies; si verò, sicut scripsisti, nunc usque pedibus doles, inspiciens literas Deo Amicissimi Episcopi Cyrilli, & cognoscens quantâ usus sit atribia, in fidei caussa scribens ad nos, aequiesce ad ea, quæ nos rescribemus cum Concilio Deo Amicissimi atque Sanctissimi Ioannis Episcopi, & Pauli, ac reliquorum, qui Antiochiæ reperti fuerint Domini Episcopi. Ipsum verò Rescriptum epistolæ cùm eis literis destinavi, & Domino meo, Deo Amicissimo Episcopo Theodoreto, rogans eum, ut veniat usque ad nos. Si autem retinetur ob hoc, quod illuc advenerit Magnificentissimus Magister Militiæ, scribat ad nos, quia consentit ad ea, quæ nos definiemus, & quæ ad Alexandriam rescribemus. Profundissimæ autem senectuti nostræ ut parcatis, quæso: Et detis manum hoc maximè agenti, ut hoc nobis auferatur opprobrium, & ad differentiam intolerabilis læsio. Scitis enim, quia in omnibus vobiscum sum inconductus: Et quia in Ephesо quidem Deo Amicissimus Paulus Episcopus subscripsit pro me. Ego verò, sicut allegatis, ad pium Imperatorem nostrum retuli per Epistolam, ut hæreticum commemorans Deo Amicissimum Episcopum Cyrillum, qui & reprehendit nos in his, quæ ad nos scripsit in præsenti, quodammodò submurmurans, quod de ipso tanquam de Hæretico fecerim mentionem in his, quæ ad Imperatorem Serenissimum per literas retuli. Omnem, quæ tecum est, Fraternitatem ego, & qui mecum sunt, salutamus.

CAP.

CAPUT LVI. 144

Domino meo Dilectissimo Fratri & Comministratori Acacio Cyrillus in Domino salutem.

DEcentem se etiam nunc curam suscepit Sanctitas tua. Intentio est enim illi secundùm bonam voluntatem Salvatoris omnium nostrûm Dei, ut conjungantur Ecclesiæ, & ut de medio quædam fiat pusillanimitas; persuadeantur verò hi, qui debent, unanimes esse, atque omne quod contristat auferatur, & ea quæ dirupta sunt, charitatis vinculis restringantur. Sed sicut videtur, nonnulli eorum, qui illic sunt, videntur quidem putari ad superficiem clarè injungere ad usque tuæ Perfectionis intentionem: Aut ipsam verò latent, aut quasi celare se studentes efficiunt. Ea namque agere expetunt, quæ fieri non queunt. Quid aliud est, nisi rebus ipsis reclamare? Quod pacis faciendæ non habeant voluntatem. Et hæc dico Epistolam relegens à tua Perfectione transmissam, per quam didici expetere illos, ut omne Conscriptum, & omnis Epistola, quæ ante Synodum peracta est, adjudicari aut abjurari à nobis debeant, consentiri autem rectæ fidei Symbolo, quod definitum est secundùm tempus à Sanctis Patribus, in magna Nicæna Synodo.

Ego verò quoniam Sanctum quidem illud Symbolum sufficit ad omnem scientiam bonam, & de illo nihil omninò est, dicam utique atque consentiam: Etiamsi aliquibus aliis hoc sapere minimè videar aut dicere. Admiratus verò sum illud. Nestorio enim retortas illas & abominandissimas eructante voces contra omnium nostrum Salvatorem Christum, & hoc coram Ecclesia, scripsimus quæ scripsimus, contradicentes scilicet, & pollutis vocum novitatibus ejus producentes contrariam veritatem. Et per gratiam Dei omnes ipsis intendentes, plures quidem mirati sunt,

& recto intellectu honoraverunt, quæ à nobis dicta sunt contra eum. Sed nescio quid hi, qui nunc debent anathematizare polluta illius Dogmata, & ab illius impietate semetipsos alienos efficere, ad omne contrarium studium convertentes, exterminari quærunt, quæ adversùs eum scripta sunt. Quam rationem, quæso, id habet?

Intelligit enim Sanctitas tua, quantam res habeat incongruitatem, si nos, quæ pro recta fide scripsimus, quoniam nostra sunt, abnegemus, immò potiùs accusemus piam fidem. Ergò si se illa contra Nestorium rectè non habent, sive quæ contra perversa ejus Dogmata scripta sunt, sine caussa depositus est. Immò magis & ille quidem forsitan rectè sapit. Erravimus autem nos, non ei consentientes. Immò qui jam scripsimus his, quæ dixit, adversa. Et certè Nestorii multi feruntur Codices, omnia confundentes, & perturbantes Ecclesias. Deinde quomodò nos ea, quæ contra ipsum sunt scripta, delebimus, quæ forsan aliquibus juvamen, vel breve, contigit efficere? Pervidet igitur tua, quæ omni sapientiâ est plena, Perfectio, quia rem impossibilem quærunt. Et tantum longè sunt à voluntate mitigandi interjacentem discordiam, ut eam reducant ad principium contentionis illius, quæ narrari non potest.

Cur enim non potiùs ad Ephesinam Metropolim venientes, cum Synodo unum protulêre Decretum contra eum, qui talia & tanta impiè prædicavit? Nam si vel modicum tardaverant, quid prohibebat, ut Commentaria inspicientes Gestorum satisfacerent eis, quæ legitimè fuerant facta, & consentirent, sicut dixi, recto, & quod increpari non debet, Decreto cunctorum? Sed è contra nec Dominum cogitantes, neque caussam pro qua congregati sunt (non enim de communi quacumque caussa sermo erat, sed de fide, per quam Mundum salvavit Deus & Pater) omnem cruditatem, & omne fraternum odium in nobis ostenderunt: Tam Sanctam & universalem Synodum excommunicatione injuriantes, & hoc absque judicio, quam etiam velut immiti dexterá gladium sævitiæ intingentes in me, ac Reverendissimo Episcopo Memnone.

Ponamus enim quia secundùm veritatem & transiit nos aliquid, quod ad rectitudinem Dogmatum pertinet, aut circa alios modos

modos subjecti aliquibus culpis eramus sive peccatis, non oporteret dignos fieri priùs sermone colloquii? At qui dum certè omnes sustinuerimus Nestorium, dum triennale tempus blasphemando consumeret, & nobiscum verò Sanctitas tua & omne Concilium, fecimus abducere quidem illum ab eis, tranformare autem potiùs ad illa Dogmata, quæ ad rectitudinem veritatemque respiciunt. Dum verò persisteret, & multò deteriora verbo laberetur adversùs gloriam Christi & in ipsa Ephesiorum Metropoli, de reliquo tanquam incurabili languore detentum sancta Synodus removit à Sacerdotio. Volo autem tuam Sanctitatem, ut ille, aliquid commemorare; quod ad præsens pertinet tempus.

Quando enim in magna Constantinopoli sancta vestra Synodus congregata est, tunc quando Joannes est accusatus, deinde gesta sunt super eo à multis in Scripto Commentaria, cum futurum esset ut contra eum definitio proferretur, & essem ego unus adstantium, scio me audisse Sanctitatem tuam Sanctæ Synodo sic dicentem: *Quia si scirem quod nunc, si Ioanni veniam largiremur, melior fieret semet-ipso, & recederet à duritia & asperitate, quæ in eo est, omnes vos rogassem pro eo.* Admirabilis ergo etiam circa hoc iterum judicata est Sanctitas tua. Quippe ut quæ dixerit veritatem. Quid igitur oportebat Sanctam Synodum facere, quæ impœnitentem, & sic pertinacem reperit illum, qui rectæ fidei repugnavit?

Quoniam verè dicit, quia oporteat soli Symbolo consentire, vel certè expositioni fidei trecentorum decem & octo, & ego ad hæc dico, quia intentio fuit una sanctæ & universali Synodo, quæ congregata est in Ephesina Metropoli, ut Symbolum confirmaret, quatenùs & omnes ità confiterentur, & crederent, ac docerent: Neque adjecto quolibet, neque detracto. Non enim est adjicere super illud, nec est auferre ab eo. Propter hoc enim & contra Nestorium decrevit: Sicut qui non suaserit illud, quin potiùs removerit atque oblitteraverit, & secundùm nullum quidem modum secutus sit illud, altera verò quædam & Dogmatibus Ecclesiæ peregrina insanè auribus insonuerit populorum.

Actum est igitur in Epheso super hoc proprium Commentum Gestorum, confirmante Synodo expositam fidem à trecentis decem & octo Patribus nostris, qui circa suum tempus in Nicæa

congregati sunt. Et direxi hoc, ut tua Sanctitas bene cognoscat. Quia enim rectè se atque irreprehensibiliter habet, clarè ipsa lectio docet. Adjecimus verò & sanctorum beatorumque Patrum testimonia, ut sciant Adeuntes, quomodò intellexerint illi fidei Symbolum, qui & nos ipsos Mysteriis imbuerunt. Igitur olim tam hoc ab omnibus facto, quare non magis & ipsi consentiunt? Si enim quod omnibus placuit ab omnibus confirmetur, obtinebit omninò pax: Dum omninò à nullo ei fuerit contradictum. Igitur etsi nimis plura, & valde pessima contra nos ab eis facta sunt, & omnis species adversa humanitati tentata est, sed considerantes quia Deo, ac piissimo amicoque Christi Imperatori *placitum*, & ipsum verò quod Ecclesiis utile est, & tuæ Sanctitatis admonitiones omni Reverentiâ dignas habentes, consequenter ut fratribus dimittimus quæ in nos commiserunt.

Illud autem potiùs quærimus, quod omnibus videtur benè rectèque se habere. Complacet verò etiam Deo Amicissimo Imperatori, ut consentiant depositioni Nestorii, anathematizantes ejus blasphemias & polluta Dogmata. Et nihil ultra residuum est, ut contentio de medio auferatur. Recipiunt enim semetipsas Ecclesiæ invicem, Christo eis donante præmium pacis. Nec verò simpliciter quidam alienantium & inconsideratorum contra nos evomant verba, ea quæ sunt Apollinarii vel Arii, sive Eunomii, me sapere diffamantes, sicut in Epheso conscripserunt. Ego per gratiam Salvatoris semper fui & Orthodoxus, nutritus verò sum & inter manus Orthodoxorum Patris. Et neque illa quæ sunt Apollinarii sapui unquam: Absit. Nec ea quæ alterius cujuslibet hæretici. Immò verò anathematizo illos.

Neque enim inanimatum dico Christi Corpus. Confiteor verò, quod animatum sit animâ rationali. Et neque confusionem, vel confermentationem, vel refusionem factam confirmo, sicut aliqui dicunt; inconvertibilem verò & immutabilem subsistere secundùm naturam Dei Sermonem novi, & omnis passionis insusceptibilem secundùm propriam naturam. Impassibile enim est quod Divinum est, & conversionis obumbrationem minimè suffert. Quin potiùs requiescit in propriis bonis. Hæc habet verò inconvertibile, in quibus est *ejus* existentia. Unum verò eundem Christum

ſtum & Dominum Unigenitum Dei Filium, ipſum dico paſſum pro nobis carne ſecundùm Scripturas, ſive ſecundùm Beati Petri vocem.

Capitulorum verò virtus contra ſola Neſtorii Dogmata ſcripta eſt. Quæ enim ille non rectè dixit ac ſcripſit, ipſa ejiciunt. Qui verò anathematizant atque negant ejus veſaniam, ceſſabunt hæc, quæ à nobis ſcripta ſunt, increpare: Videbunt enim Capitulorum Senſa ſolis illius contrairè blaſphemiis. Redditâ verò communione, factâque inter Eccleſias pace, quando reſcribere abſque ſuſpectione licuerit, vel eis qui illic ſunt ad nos, vel nobis rurſùs ad eos, tunc & ſatisfaciemus facillimè. Quæcumque omninò eorum, quæ à nobis ſcripta ſunt, rectè non intelliguntur à quibuſdam, & hæc excandidabuntur. Satisfaciemus enim, Deo favente, non jam ſicut repugnantibus, ſed ſicut Fratribus, quia omnia rectè habeant. Et eorum, quæ ſcripſimus nos, Neſtorii Dogmata impugnantes, nihil eſt omninò quod diſſonet vel Sanctis Scripturis, vel certè fidei definitioni, quæ expoſita eſt à Sanctis Patribus. Dico autem illis, qui in Nicæa ſuo tempore congregati ſunt.

Noſtra igitur intentio ad pacem ſe habet, non impetere quæ ſunt definita. Ita videlicet, ſi Neſtorii depoſitioni conſentire voluerint, & anathematizare contaminata Dogmata ejus, & communicare, & ad concordiam venire, Chriſto juvante ad idem, qui eſt pax noſtra ſecundùm Scripturas. Eis verò qui dicunt, quia oportet ejici ea, quæ contra polluta Neſtorii Dogmata ſcripſimus, nullus acquieſcet. Apertiſſimè enim elingues nos eſſe volunt illius blaſphemiis, cunctorum nundinantes taciturnitatem. Aut forſan magis & nos perſuadendos reputant, ut ea quæ ſunt illius ſapiamus, ſi quæ noſtra ſunt abnegemus, rectè ſe atque immaculatè habentia, & contra illius vocum novitates ſtantia.

Si verò illorum, qui illic ſunt, quidam ſecundùm quod eis videtur, detrahunt aliquibus, ad ea quæ nec convenit transvertentes ſenſus eorum, ſciant quia præter omnes, qui in toto orbe ſunt, ſoli hi perpetrantes ſapiunt. Conſenſerunt enim his quæ à nobis facta ſunt, atque conſentiunt univerſi, & rectè ſe habentibus, & dictis, qui certè ſubtiles perſcrutatores ſunt Dogmatum Divi-

 norum.

norum. Et illud autem super hæc tua Religiositas cogitet, quia oportet ita componi pacem Deo Amicissimorum Episcoporum, ut non ulli displiceat eorum, qui per omnem Romanorum sunt Principatum. Et universalis fiat: Ne minima scissura ingentes plures alias faciat. Omninò enim non consentient, si tale aliquid fuerit factum, quod non sequens videatur. Et maximè hoc cogitari oportet.

Cunctis namque instantibus in Epheso, & non acquiescentibus communicare his, qui ex Oriente sunt, proponentibus verò, quia non erit priùs hoc, nisi susceperint depositionem Nestorii, & anathematizaverint nobiscum Dogmata ejus, quomodo nisi hoc fuerit factum, ea quæ ad communionem pertinent, stabunt? Quis autem non clamabit contra nos, dum perdiderimus animas nostras, & negaverimus rectam fidem, & quæ rectè dicta omnibus placuerunt, nos ejecerimus, tanquam non rectè sint dicta? An non oportet factâ pace nos Epistolas mittere his, qui ubique super alios Religiosissimos Episcopos eminent, ut & ipsi concordes effecti reddant eis communionem? Deinde quis sit, qui eis suadeat, si quid factum fuerit præter quod omnibus placet, & in quo omnes institerant, ut oporteret depositum haberi Nestorium, & anathematizare insanissimam ejus doctrinam, quin potiùs verbositatem contra omnium nostrum Salvatorem Jesum Christum?

Contristatos verò nimis, & intolerabiliter dolentes propter illa, quæ contra me gesta sunt ab Orientalibus, tam ex Clero Alexandriæ, quam cunctos Ægyptiacæ Diœcesis Episcopos Religiosissimos sic mitigavit Dominus meus admirandissimus Tribunus Aristolaus, ut mihi etiam levissimam pacis faciendæ redderet viam, & omnes venirent in hujusmodi voluntatem. Et plurimùm quidem me fateor ejus Admirabilitati esse debitorem, quia modò mihi sit cooperans ad omnia, & competentibus rationibus, quæ contristabant, aboleverit. Saluta Fraternitatem quæ apud te est. Te quæ nobiscum est, Fraternitas in Domino salutat.

CAP.

CAPUT LVII. 145

Epistola Alexandri Hierapolitani ad Acacium Berrhæensem Episcopum.

ARbitror Dominum Christum, præcipientem Discipulis suis, ut essent prudentes sicut serpentes, & simplices sicut columbæ, principaliter instruere, ut caput omnium bonorum, quæ in nobis sunt, rectam fidem sincerissimam conservarent. Sicut enim nulla salus est Repentibus, si capite conterantur, sic neque Christiano, qui sanam fidem corruperit. Propter hanc crucifixus est Petrus, Paulus capite cæsus est, diversis mortibus Evangelistæ atque Apostoli compleverunt pium cursum. Obsecuti sunt Martyres. Irridebantur verò & subsannabantur omnes passionum temporibus, ab his qui multiformes eis mortes crudeliter ingerebant.

Scit Sanctitas tua, quia secundùm Syricam vitam quidem peccator ego sum. Unde etiam quadragesimum jam annum ago, quibus mea plango peccata. Fidem verò rectam à prima die, sicut testatur Sanctitas tua, usquè ad mortem dilexi. Unde nec unquam cessavi his, qui vicini sunt, de hac abominabili hæresi inferre certamen, quam Cyrillus ipsâ quidem virtute renovat, Apollinarium verò anathematizat, simile aliquid faciens, tamquam si & aliquis ex non existentibus Dei filium dicens anathematizet Arium. Et ut sub una dicam omnes hæreses, ea quæ ipsorum sunt sapiens, hæc prædicat. Ubi enim Dei iter, nullum revereor. Cyrillus hæreticus est, unam naturam prædicans Christi, & ipsi universas passiones adjungens. Et ipsam mortem. Et lucidum est cuilibet legenti cum veritatis amore Capitula ejus, & Epistolæ ad Hebræos interpretationem, & Epistolas, vel Festivas vel alias, & universa ejus Conscripta, invenire quod unam naturam Dei & Hominis dicat, & quod sunt unum. Et circa hunc sensum

Caro-

Caro sit factus, & mortuus fuerit Carne, & primogenitus factus fuerit Deus Verbum ex mortuis Carne. Sparsit verò Carnis nomen propter unius naturæ confessionem.

7 Quod si non ita est, minimè opus est multiloquio, confiteatur quia Christus, qui è Sancta Virgine genitus est (Deus namque Homo unus Filius, unus Christus, unus Dominus) passus secundùm humanitatem, crucifixus secundùm humanitatem, & resuscitatus fuerit à mortuis per Verbi Divinitatem, quæ dixit: *Solvite Templum hoc, & in tribus diebus resuscitabo illud.* Si verò permanet in Capitulis suis hæreticis atque Conscriptis, nulla nobis pars est cum illo. Certamus enim circa Tribunal Christi, & Apostolum Gentium, præcipientem bonum Depositum custodire, per Spiritum Sanctum, qui habitat in nobis.

Joann. 2.

Licitum verò considerare volenti verba ejus ad seductionem. Quia verbo quidem seducens impassibilem dicit Deum Verbum, inconvertibilem, immutabilem, inconcussibilem, habentem, ut ejus Dicto utar, in quibus est per substantiam; in unam verò naturam concludens duas, omnia prædicta Divinitati Unigeniti circumponit. Propter quod non recusavit interpretationem Epistolæ ad Hebræos dicere: *Quia & revixit Deus Verbum, passus Carne.* Et hæc verò ex aliis ejus Conscriptis, & maximè ex Epistolis ejus, quas tuæ nuper Sanctitati transmisit, possibile est his possibiliter qui diligunt discere, subtiliter pervidere. Quia dicens Dei Sermonem immutabilem subsistere, & omnis insusceptibilem passionis secundùm propriam naturam, passionem fraudulenter cointroducit, dicens Deum Verbum Carnem factum fuisse, non verò Carnem assumpsisse. Hoc enim in totis ferè ponit Capitulis suis, Carnem Deum Verbum ubique factum dicens, tamquam sit antè dispensationem quidem impassibilis, post dispensationem verò passibilis: *Per seipsum* namque, inquit, *impassibilis, Caro autem factus ut homo sustinuit passionem.* Si verò confessus fuerit evidentissimè duas naturas, liberat semetipsum ab hæretico sensu.

Scit enim Sanctitas tua, sicut olim mihi per Epistolam scripsit, quia & in Roma coram *S.* memoriæ Episcopo Damaso, præsente tua Sanctitate, motum est de hæresi Apollinarii: Et nobis duas naturas confitentibus, ut non Divinitati passionem tribuamus, dice-

dicebant hi qui erant Apollinarii, duos nos dicere Filios. Quod & isti sursùm ac deorsum diffamant contra nos. Dicat igitur, quia *Christus mortuus est* , *Filius passus est* , *Vnigenitus passus est*. Cur addit , quod *Verbum Carne sit passum* ? Homine moriente anima carne patitur mortem? Si verò blasphemum est, ut hoc anima passa dicatur carne , ultra impietatem omnem est dicere Filium Dei , vel Dei Verbum, vel Unigenitum circa intellectum hæreticorum passum Carne. In Divinis enim Scripturis reperimus , quia *Christus mortuus est* , *Filius mortuus est* , *Vnigenitus mortuus est* , *Sanctus mortuus est* , *Iustus mortuus*. Hæ namque appellationes universæ utrasque naturas ostendunt. Vox autem *Dei Verbi* unam naturam signat. Secundùm quem sensum nunc & Filium dixit in Epistola Carne passum, ut significaret Unigeniti passionem Divinitate.

Scio autem me ab Epheso scribentem direxisse tuæ Sanctitati allegationem Melitinensis Acacii, ubi sequens Cyrilli Capitula & ejus intellectum , sic in Scripto deposuit : *Mentitus est*, inquit , *Divinam Scripturam Nestorius*, *tamquam Nativitatem mortemq; non Divinitatis* , *sed humanitatis edoceat. Calumniatus est & Sanctissimum Episcopum Cyrillum* , *tanquam Deum passibilem dicentem*. Et habemus totum Tomum apud nos ad satisfactionem pro salubri fide bonæ hujus instantiæ. Nos igitur nullam communionem habemus cum his , qui talia docent. Si verò potuerit ostendere aliquis Sanctissimum Episcopum Nestorium contraria Prophetis, & Apostolis,& Evangelistis aut sapuisse aut sapere , & Doctrinam ejus anathematizamus, & ipsum, donec Orthodoxiam prædicat, quam multis in Codicibus ejus & habemus & legimus. Nulla necessitas Christi potentiâ per ipsius gratiam violenter fiet, sed parati sumus omnia sustinere, ut neque impii neque iniqui simus.

CAPUT LVIII. 146

Epistola ejusdem Alexandri ad Andream Episcopum Samosatenorum.

CRedidit mihi Religiositas tua, quia relegens ea, quæ scripta sunt à Domino meo Sanctissimo Episcopo Acacio, & ea quæ ab Ægyptio illi per Epistolam scripta sunt, quæ & tu omninò credo quod legeris, admiratus sum propter velocem ejus nutum ad mutabilitatem. Et oravi ut mihi terra dehisceret. Et nisi timor Dei retinuisset me, forsan continuò Eremum petens extremum spatium requisissem. Meminit enim Sanctitas tua, quales Epistolas olim Sanctissimis Episcopis destinavimus ab Antiocheno persuasi, quando adveniente Mirandissimo Aristolao, ejus literis convocati convenimus, & euntes ad Antiochiam Concilium fecimus, & multa millia pertractantes deliberavimus, ut propter Ecclesiarum perturbationem, mollem quandam propositionem, & habentem vel modicum pietatis vestigium, proponeremus Ægyptio.

Sed & perquisivimus, scrutati sumus, invenimus vix qualem voluimus levem, & rursus ab ipsa molliorem, & denuò ab hac marcidiorem. Sed breviter dedimus Clarissimo Tribuno propositiones. Complacuit verò ei, quasi jam quæ mollior esset, una, & quæ volebat Nicænâ fide nos esse contentos, expulsis his, quæ quod commune est turbaverunt, sive per Epistolas, sive per Capitula. Ad quam etiam ipsam contradixit, sicut scripsit, Ægyptius. Certat enim, sicut vides, pro Capitulis suis, & reliquis hæreticis, superbisque Conscriptis, confirmans ubique, quod impossibile sit hæc unquam expelli, quæ ab eo secundùm Scripturas sint dicta Divinas, & contra Nestorii, ut dicit, hæresim. Sed nos tentamus, ut video, sic manifestam illius hac fiducia, & tam cruda pro hære-

hæreſi inſtantiâ Orthodoxiam diffamare, etiamſi non poſſimus propellere impietatis Torrentem,& in noſtra deflectere.

Ego verò in Dominum Chriſtum credo, quia oculus meus dexter, & dextera manus mea, ſi proponatur,Cyrillo neque ejiciente hæretica dogmata, neque aperte confitente Chriſtum & Deum eſſe & Hominem, & paſſum ſecundùm humanitatem, & reſuſcitatum per Dei Verbi virtutem ſecundùm ſententiam Domini dicentis, *Solvite templum hoc, & in tribus diebus ſuſcitabo illud*, abſcindam potiùs membra mea per virtutem Domini, quam cum iſtis impiè agam. Quando ergo volunt, veniant: Ordinent. Paratus ſum ego, coram Deo dico, diſcedere cum omni lætitia. Sicut enim in veritate credo,quia Deus eſt, ſic & ſatisfactum habeo,quod pium ſit manifeſtaturus Eccleſiæ dogma, quando novit ipſe. Et veritatem non permittet abſorberi. Verumtamen eorum, quæ ſcripta ſunt,omnium exemplaria tuæ Religioſitati direxi.

CAPUT LIX. 147

Epistola Andreæ Episcopi, per quam respondit ad Epistolam hanc Alexandri.

RElegens ea, quæ Cyrillus per Epistolam scripsit, & quæ de his à tua Sanctitate ad Sanctissimum Episcopum Acacium sunt rescripta, sine falsitate dico, non sine Spiritu Sancto arbitratus sum ea, quæ in tua epistola rescripsisti. Nam & quod verum est, & quod subtilitas Dogmatis habet, in eis inveni, & obumbratum occultumque inimici dolum benè ac manifestè nudatum, ac fiduciam multam quæ decet Christi servum, qui pro sana fide certat. Consors igitur & ego tuæ Sanctitati, uniusque sententiæ. Et nunquam præter hæc alia sapiam, confortante me Deo. Quomodò enim non turpe sit, ut ille, qui notha & reproba Dogmata subinducit, tamen pro eis certet; nos autem pacis obtentu perdamus fidem? Admiratus verò sum & propositionem, quam in ipsis literis posuit Sanctitas tua. Si enim veri jam dogmatis est, & rectam fidem servat, & non intellectum suum fraudulenter occultat, si & duas naturas confitetur, & impassibilem Christi Divinitatem, quid prohibet, ut & Hominem eundem confitens Christum dicat, Quia passus est secundùm humanitatem? Et de his quidem superfluum est multiloquio uti ad tuam Sanctitatem. Ex literis verò Sanctissimi Episcopi Acacii videntur quodammodo hi, qui sunt in Antiochia, cessisse, atque his quæ scripta sunt consensisse. Et benè quidem facit Sanctitas tua, præcipiens nobis ut minimè perturbemur. Ego verò trepido, ne per eos circa ipsas res illud confirmetur somnium, quod non ante multum quidem tempus vidi, nimis autem coarctat meam animam. Videbam namque me esse cum tua Religiositate, præsentibus aliis quibusdam non paucis Episcopis, loquens verò ad me dicebas Apollinarium hæreticum vivere. Me autem sæpiùs cum admiratione interrogante, si verè viveret, confirmabas eun-

eundem virum supereſſe. Verùm quodammodò, improvisè utique, in domum quandam facti ſumus, in qua Apollinarius ſenex valdè jacebat in lecto. Oportebat autem nos ad viri ipſius venire colloquium. Quod dum eſſet futurum, ipſe ad aurem mihi dixiſti, quia ille impius nunquam perſuaderetur acquieſcere his, quæ dicebantur à nobis. Ego verò alterum quendam præter ipſum ſedentem videns dicebam, quòd ipſe eſſet cauſſa ut Apollinarius noſtris verbis minimè flecteretur: Dum verò venimus ad colloquendum ego & Sanctitas tua, ſedes autem ego portabam tam mihi, quam tuæ Sanctitati, juxta illius lectum ſubitò video Apollinarium quidem ſtantem, & Eulogias diſpertientem, Sanctiſſimum verò Joannem jacentem in lecto, & ſuſcipientem ab eo. Deindè & tuam Religioſitatem ſupponentem ei manus, propter condeſcenſionem iniquè coactam. Ego autem ſtans ad me ipſum dicebam: *Qualis eſt condeſcenſio iſta? In Sanctum Spiritum peccat. In ipſam Domini inhumanationem impia eſt. Et qualis eſt iſta condeſcenſio?* Et hæc dicens evigilavi. Et oro ut phantaſia ſit ſomnium hoc, & nihil ſignificans.

CAPUT LX. 148

Epistola Theodoreti Episcopi, scripta ad Acacium Berrhea Episcopum, de literis quæ ab Ægypto venerunt ad eundem Acacium.

Ego quidem non solùm vocatus, sed etiam non vocatus vellem semper venire juxta tuam Sanctitatem. Tantum autem ab hac intentione delinquo, ut nec tuæ possim Sanctitatis literis obaudire. Rursùs enim languor mihi validè supervenit, & pessimum Tercranium post regressum de montuosis partibus incidi. Super hæc & Magnificentissimus atque Gloriosissimus Magister militum hic est, propter quod & veniam peto. Et innotesco tuæ Sanctitati, quia in literis, quæ ab Alexandria directæ sunt, inveni ea quidem, quæ ab eo dogmaticè dicta sunt, contraria his quæ olim sunt ab eo exposita; consona verò magis Doctrinæ Patrum. Et valdè affectus sum, & laudavi Dominum Christum super mutatione, quæ facta est per tuæ Sanctitatis admonitiones. Aliquas verò partes Epistolæ multis vidi volutionibus & multiloquiis falsis plenas. Nam dum oporteret à nobis sex positas propositiones, cum breves essent, approbari ab eo, nescio cujus rei caussâ multis verbis usus effugit brevem pacis viam. Sic enim Propositionem temperavimus, ut nullis fuerat fugienda. Proposuimus enim, sicut Tua Sanctitas novit, permanere nos in fide, quæ in Nicæa exposita est à Sanctis & Beatis Patribus, & in Epistola Sanctissimi ac Beati Athanasii, tamquàm quæ hanc subtiliter interpretata fuerit. Quæ verò nuper exsurrexerunt Dogmata, seu per Epistolas sive per Capitula, ejici, tanquam id quod commune est perturbantia: Hæc relinqui, quæ dissensionem præcipuè fecerunt. Subscriptionem nos exigit depositionis illius viri, cujus Judices non sumus effecti. Scit autem

autem Sanctitas tua, quia ab omni carnifice duriùs nos trucidat conſcientia noſtra, ſi illa fecerimus, quæ arbitramur non debere committi. Unde & Beatus Paulus dicit. Tuæ igitur ſapientiæ ſit ſic diſpenſare cauſſam, ut facienda pax complaceat univerſis, & ante omnia Chriſto omnium Deo ſuper hac obediatur.

CAPUT LXI. 149

Epistola ejusdem Theodoreti ad Andræam Episcopum de hac ipsa re.

MIrandissimus Aristolaus direxit ab Ægypto Magistrianum cum literis Cyrilli, in quibus anathematizavit & Arium, & Eunomium, & Apollinarium, & eos qui dicunt Divinitatem Christi esse passibilem, & eos qui confusionem & remixtionem duarum naturarum dicunt. Et in his quidem sumus affecti. Licet fuerit nostra propositio. Exigit verò subscriptionem depositionis, quæ ab eis facta est, & anathematismum Dogmatis Sanctissimi & Deo Amicissimi Episcopi Nestorii. Scit autem Sanctitas tua, quia indeterminatè anathematizare præfati Deo Amicissimi & Sanctissimi Episcopi Doctrinam, idem est anathematizare pietatem. Si verò convenit ut aliquid nos *anathematizemus*, anathematizemus hos, qui dicunt purum hominem Christum, aut qui in duos Filios incidunt unum Dominum nostrum Jesum Christum, & qui ejus Divinitatem negant. Hæc enim cum omni satisfactione unusquisque piorum anathematizat. Si verò volunt, ut indeterminatè & virum, cujus judices non sumus facti, anathematizemus, & Dogma ipsius, quod novimus rectum, impiè facimus, ut arbitror, si ei obediemus. Arbitror verò hæc etiam tuæ Sanctitati complacere, qui egregius pietatis Propugnator existis, & verus atque accommodus Orthodoxiæ Magister.

CAP.

CAPUT LXII. 150

Epistola Andreæ Episcopi, quam Theodoreto Episcopo ad suam rescripsit.

ALexandrini literas legi, & à sua quidem putredine non recessit ullo modo, sicut & tua utique Sapientia reperit, easdem literas legens. Quia verò condescensione opùs est, ut solvatur orbis terrarum schisma, & non ampliùs discissam despiciamus Ecclesiam, forsan enim ad majus procedunt mala, si compositio nulla proveniat, benè tuæ placuit Sanctitati, illius quidem propositionem sicut impiam fugere; uti verò his quæ scripsisti, & anathematizare eos qui purum hominem dicunt Christum, & qui in duos Filios unum Deum secant. Arbitror verò quod & subscriptionem modis omnibus exigat depositionis. Aliqui verò & hoc forsitan facient. Et arbitror etiam Cyrillum, etsi omnes minimè subscribamus, illorum fore subscriptione contentum. Scit tua Sanctitas, quia hæc & antè in locutionem venerint, quando in Antiochia convenimus pariter. Ora igitur, quæso, ut nullum fiat impedimentum paci, & ordinationi Sanctarum Ecclesiarum.

CAPUT LXIII. 151

Epistola ejusdem Andreæ Episcopi ad Alexandrum Episcopum Hierapolitanum.

EOrum quæ ad me Dominus meus Sanctissimus Theodoretus Episcopus scripsit, exempla tuæ Sanctitati direxi. Et quia quidem Cyrilli errorem multoties millies anathematizet, manifestum est his qui pervidere subtiliùs volunt. Quia verò tempus non permittit, ut secundùm acribiam ratiocinemur propter schisma generale, quod factum est, & quia majora sustinentur mala de Persistentia nostra, puto quod benè se habeat, ut aliquâ condescensione utamur pro Ecclesiastica pace. Et illius quidem propositionem fugiamus, quæ impia est, sicut nec ille nostram suscepit. Anathematizemus verò eos, qui duos Filios dicunt, quod nobis objiciunt insanissimè: Vel qui Hominem purum Dominum nostrum Jesum Christum. Et super his suscipiamus pacis compositionem. Reddent autem rationem, qui impiè sapiunt, Judici omnium. Et nobis, vel si dispensatoriè pacem suscipiamus, pars nulla est cum his, qui impiè sapiunt. Prævideo autem, quia de Persistentia nostra nihil evincitur ampliùs, nisi ut Orthodoxi pellantur Ecclesiis, & Dogma ex toto absorbeatur. Quæro igitur Sanctitatem tuam, ut quantâcumque possibile est condescensione magis utamur. Scit enim Spiritualis Sapientia tua, quia sicut zelus in tempore suo multa millia peragit, sic & condescensio in tempore apto magna bona operatur. Et mihi quidem placent ista. Si verò meliùs aliquid pervidet Perfectio tua, quæ secundùm Deum est, notum nobis fac. Literas illas ad Sanctissimum Episcopum Theodoretum dirigere dignetur Sanctitas tua. Omnes, qui circa tuam Religiositatem sunt, ego, & qui mecum sunt, salutamus.

CAPUT LXIV. 152

Epistola Alexandri Hieropolitani Episcopi ad Andream Episcopum rescripta.

LEgens quæ nuper à tua Religiositate sunt scripta, pervidi quia Sathanas secundùm veritatem petiit, ut cribraret omnes nos sicut triticum. Ego verò fide propositâ nullo modo impietatem esse condescensionem, neque communionem cum hæreticis pacem Christi appello. Absit. Et da veniam, velocitatem permutationis adspiciens oravi, ut terra mihi dehisceret. Et verè, nisi timor Dei retinuisset me, continuò Eremum petens extremum spatium perquisissem. Puto enim quia & tuæ Sanctitati dixi, jurejurando satisfaciens ei, & maledictionem contra memetipsum suscipiens, si alienationem à Mysteriis conscius mihi sum, aut per contentionem, aut per odium, aut per rebellationem, aut per cujuslibet alterius gratiam facere aliquid in caussa præsenti, sed ponens Deum & Joannem ante oculos & affectum nostrum. Et superat timor Dei, & hæreditas Christi. Unde & à cunctis veniam postulo.

CAPUT LXV. 153

Epistola ejusdem Alexandri Episcopi ad Theodoretum Episcopum.

QUâ horâ suscepi Sanctitatis tuæ literas, epistolam susceperam scriptam à Domino meo Religiosissimo Episcopo Andrea, quæ contraria omnibus est prioribus. Et paulò minùs alienus effectus sum, videns quod nos Sathanas expetierit ad cribrandum. Direxit autem mihi & ad se scriptam tuæ Religiositatis Epistolam, continentem quod eos, qui dicunt Divinitatem Christi passibilem, anathematizet Ægyptius: Et eos qui confusionem & remixtionem duarum perhibent naturarum. Et ego quidem Cyrilli Epistolam nullatenùs hæc continentem vidi: Quin potiùs inveni eum certantem, & in primis, & in mediis, & in ultimis, pro Capitulis suis, reliquisque Conscriptis, in quibus omnem impietatem suam perexemplificat. Si verò vobis & rectè se habere videntur quæ scripta sunt, & de reliquo qui hæc per Epistolam scripsit inter Orthodoxos deputatur, indifferenter verò & alia recepistis, quæ ille quidem proposuit literis, Joannes verò traducit omnes, ut inquiunt, dispensativè, propter pacem condescensionem amplexus, innocens ego sum à sanguine omnium. Unusquisque verò, sicut novit, ea quæ ad se pertinent dispenset. Uivit omnium Dominus Deus meus, & Oasim & quemlibet extremum vicum præfero communioni hæretici, & eorum qui Orthodoxiam prodiderunt.

CAP.

CAPUT LXVI. 154

Epistola Theodoreti Episcopi Cyri, quam scripsit Alexandro Episcopo. Sicut posuit Irenæus.

PUto plus ab omnibus nosse Dominum meum Sanctissimum, & Deo Amicissimum Joannem, quia depositioni Domini mei Sanctissimi, & Deo Amicissimi Episcopi Nestorii consentire non patiar. Quia memor est eorum, quæ in Tharso, & in Chalcedone, & in Epheso facta sunt: Et nuper post reditum in Antiochia à nobis sæpiùs dicta. Non igitur quisquam Sanctitatem *tuam* inducat, quia hoc ego facere patiar aliquando, Deo utique cooperante mihi, meque firmante. Dogmata verò ista Cyrilli, quæ nunc ad Berrhæam per Epistolam scripsit, prava mihi esse non visa sunt, sed & valdè contraria tam Capitulis, quam aliis ejus Conscriptis. Unde & Epistolam scribens Domino meo Sanctissimo, & Deo Amicissimo Episcopo Acacio hoc ipsum significavi. Et verè, si possem, venissem utique, & contulissem cum tua Sanctitate. Vellem siquidem discere, quid esset in veritate occultatum in eis, quod ab Evangelica doctrina sit alienum. Et hæc dico non quasi cui ad communicandum cum eo ista sufficiant. Oportet enim clarè illa exponi cum fide Nicæna, & subscribi ab eo, & ab omnibus, quorumcumque suscipiemus communionem. Noverit enim Sanctitas tua, quia tam longè sum suave aliquid existimare venturum, ut Archi-Mandritæ Monasterii mei de Cella mihi ædificanda mandaverim. Hìc namque illum in his diebus contigit inveniri.

CAPUT LXVII. 155

Epiſtola Maximini Epiſcopi Anazarbi ad Alexandrum Epiſcopum.

LIteras ſuſcepi Domini mei Deo Amiciſſimi, & Sanctiſſimi Epiſcopi Joannis, quaſi Ægyptius anathematizaſſet Apollinarium, & Eunomium, & Arium, & eos qui dicunt remixtionem factam, duas autem naturas confeſſus fuiſſe Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum. Et ſimpliciter, ut non plura dicam, laudat eum de his, quæ nuper dogmatizavit. Alius verò aliquis, unus ex his qui diligunt nos, direxit nobis exemplar Epiſtolæ, quæ ab Ægyptio ad Dominum meum Deo Amiciſſimum Acacium Epiſcopum ſcripta eſt, confirmantem quidem priora Capitula, & fortiter inſtantem pro eis; dicentem verò non ſe communicaturum nobis, niſi anathematizaverimus Dominum meum Deo Amiciſſimum, & Sanctiſſimum Epiſcopum Neſtorium, fidemque ipſius. Ego verò hæc legens & illa, nimium incurri torporem, & incertus ſum, utrum præfatus Sanctiſſimus Antiochenorum Civitatis Epiſcopus illa laudaverit, an alia. Dignetur igitur tua Sanctitas, quæſo Domine mi & Amiciſſime, hanc anguſtiam noſtram ſolvere, & per Epiſtolam nos docere, quid horum ſit verius. Dum verò intraverit veſtra Sanctitas Antiochiam, mox mihi dignare tua Scripta dirigere, & univerſi continuò pariter ingrediemur. Orare verò pro nobis, & pro pia pace Sanctarum Eccleſiarum inceſſanter, quæſo, dignare.

CAPUT LXVIII. 156

Epistola Helladii Tharsensis Episcopi ad eundem Alexandrum Episcopum.

PEr omnes literas, per priores dico & per præsentes, cognoscentes ad integrum, Sanctissime Amice Dei, animæ tuæ pro pietate intentionem, beatificantesque tuam Sanctitatem de Apostolico Proposito, oramus ut nos tuæ Sanctitatis vestigia consequamur, quò possimus & hostes adversos Apostolico animo fortiter sistere, & eos qui ab incepta stabilitate desistunt, dijudicare similiter. Nihil enim isti ab aliquo hæreticorum videntur languore distare, quia dum necessitas nulla evenerit, confessionem rectam perdiderunt, fingentes jam Ægyptium Patrum fidem fuisse complexum, & priorem abnegasse errorem. De confusione verò præsenti utatur quibus quomodolibet liberemur, atque in silentio convivamus. Et nos similem habemus, ô Sanctissime, voluntatem, & volebamus, sicut conscien- nostra testatur, conversationem in Monasterio assumere, nisi nos similis tuæ Sanctitatis discretio detineret: Et non esse absque periculo crederemus Gregem nostrum absque violentia & necessitate deserere. Oramus verò ut resolutionem vitæ potiùs impetremus. Nec enim aliam solutionem calamitatum præsentium sustinemus, nisi ut liberati à præsenti vita eam, quæ sustinetur, recipiamus spem.

CAP.

CAPUT LXIX. 157

Epistola Alexandri Episcopi Hierapolis, quam rescripsit Helladio Archi-Episcopo Tharsi.

IN præsenti confusione sanæ fidei, & Ecclesiarum Dei dissensione, quorum caussam Cyrillus impius præbuit principaliter, nullam talem, si verum est, habemus mitigationem consolationemque, qualem tuæ memoriam Sanctitatis, & per sermonem & per literas addiscentes & pro pietate instantiam tuam, & duarum Ciliciarum consonantiam, & pro Orthodoxiæ Prædicatore concordiam, id est, Sanctissimo Episcopo Nestorio. Et Beati vos, sicut veritas habet, qui hujus estis Propositi atque constantiæ. Præstet autem Dominus, ut etiam firmamentum totius efficiamini Orientis, & eorum qui per diversas Provincias pro fide certant orthodoxa.

Pervenerunt enim, quæ ad vos pertinent, in universam terram :- Quia verò cognovit Sanctitas vestra ex his, quæ nobis innotuistis, quia hæreticam Cyrilli Epistolam ad Sanctissimum & Sacratissimum Acacium, in qua pro universis decertat hæreticis Conscriptis suis, quidam sic justificaverunt, ac si esset Orthodoxa, rogo Sanctitatem vestram, ut quidquid verbo sive Scripto de hoc ad vos fuerit demandatum, non hoc absque inquisitione ac discussione suscipiatis, sed cum omni præinquisitione perscrutemini. Et primum quidem, ut quæ de ipso dicant, ab ipsis quæ ab eo diriguntur literis cognoscatis. Deinde non excusetis, quatenùs & duo & tres ex vobis ad Ægyptum pergant, & si Orthodoxa sunt, quæ ab eo dicuntur, renuncient, ut ab eis certissimè de his, quæ nunciata sunt, agnoscamus. Et si quidem consenserit sua esse, quæ nunciata sunt, seu præter Scriptum sive Scripto, cum sint Orthodoxa & hæreticorum Capitulorum negationem habentia, & præcedentium dolorum, tenebrosorumque Dogmatum

tum ejus, & communicemus ei, & amplectamur eum, & ejus genua teneamus, & nihil eorum, quæ ad ejus honorem pertinent, omittamus. Si verò contraria significata fuerint his, quæ dicuntur ab eo, habeamus qualiter cum conscientia bona, & firmitate, securitateque usque ad sanguinem fidem veram defendere.

Cognoscat enim Sanctitas vestra, quia si toties millies esse illum diffamemus Orthodoxum, non tamen corrigat de præteritis, nihil proficiemus ampliùs, nisi ut proditores rectæ fidei judicemur. Non enim patietur de cæterò, nisi ut cum majori audacia, cooperante sibi tempore, ipse quidem fiducialiter agat per hæresim, nos autem ita dedititios suos in toto Mundo nobis detrahens asserat: Quippè quasi qui hæresim negaverimus, acquieverimus verò ejus Orthodoxiæ secundùm ipsum. Olim namque, olim votum est natum: Quia & his qui Romæ sunt, & ubique nostram correctionem annuncient. Quæso igitur Sanctitatem vestram non transitoriè, neque indiscussè acquiescere his, quæ nunc nunciantur ab Ægypto; sed, ut prædixi, omnia facere, nihilque relinquere eorum, quæ ad laborem & opus, vel pertinent ad itineris fatigationem atque studium, ut dignoscentes veritatem, aut reverà pœnitentem suscipiamus, aut persistentem refutemus Ægyptium. Sic enim & reliquâ rectæ fidei Permanentiâ Sacerdotium radicabitur, & nullus nos, tanquàm si ipsi magis quam Christo serviamus, blasphemabit.

Si verò & oportuerit per hanc perseverantiam & Provinciâ & civitate, & vitâ carere, arbitror Sanctitatem vestram pronè universa suscipere, & pati, & facere, quam a sola spe nostra, dico verò, rectæ glorificationis fide recedere, pro qua & Patriarchæ, & Prophetæ, & ipse Salvator noster est passus, & reliqui universi. Confidamus verò in Domino, quia habebimus cooperatorem & ipsum Dominum Christum, qui & nostri certaminis fautor existet. Qui utique præstaturus est nobis, tanquam promptè pro sua fide certantibus, ut & pro Prædicatore Orthodoxiæ, qui injustitiam pertulit, ad piissimum Imperatorum nostrum legatione fungamur.

CAPUT LXX. 158

Epistola Theodoreti Episcopi ad Helladium Episcopum de Himerio Episcopo Nicomediæ. Et hanc, sicut posuit Irenæus, duximus transferendam.

TAciturnitatem præsenti tempore servare deliberans, inveni hanc noxiam nimis, ferentemque periculum. Unde taciturnitatem solvens non prohibebo labia mea. Cum Propheta clamabo. Sed ea quæ mihi recta videntur & justa, his qui sunt à tua Sanctitate innotesco, & à vestra Sanctitate, omni cum voluntate suadebor quæcumque expediunt. Igitur manifestum tuæ facio Sanctitati, quia ex Ægypto missam legentes Epistolam, invenimus doctrinæ Ecclesiasticæ congruentem, & contrariam duodecim Capitulis è regione: Illis, quibus hactenùs perstitimus ut hæreticis repugnantes. Et deliberavimus pro Ecclesiæ pace eos quidem, qui super his, quæ peccaverunt, se correxerunt, in communionem suscipere; injustæ verò atque iniquæ damnationi Sanctissimi & Deo Amicissimi Episcopi Nestorii neque manu, neque linguâ, neque mente acquiescere. Iniquum namque reverà, & ultimo supplicio dignum est illi quidem, qui Mundum confudit, & terram & mare turbis complevit, & vix nunc expositionem nostram suscepit, impartire veniam; illum verò, qui ab ipsa pueritia hæc esse è doctrina docuit, injustæ homicidali huic tradere interfectioni. Nam simile quoque est istud, ac si omnes illos Deo Amicissimos perdamus Episcopos, qui nobiscum in Epheso, & Chalcedone, & Constantinopoli pro veritate certarunt, & usque ad præsens cum fervore certant. Et despiciamus leges, quæ pro omnibus impugnantur, & foris ab Ecclesiis degere compelluntur. Deliberavimus igitur non priùs vel Ægyptiis, vel Constantinopolitanis communicare,

do-

donec Propugnatores pietatis proprias receperint Ecclesias. Scribat igitur Sanctitas tua Deo Amicissimo & Sanctissimo Episcopo Himerio, & persuadeat ejus Religiositati, quia & pietatem non prodidimus, & curam fraterni amoris habuimus, & studium votumque habemus aut cum eis traditos nobis Populos regere, aut cum illis expelli, & quietem, quæ absque periculo est, recipere. Et mihi autem intentionem dignare tuæ innotescere Sanctitatis, Deo Amicissime. Nimis enim coarctor, eò quod nihil à vestra Amabilitate de his, quæ aguntur, sumus edocti.

CAPUT LXXI. 159

Epistola Theodoreti Episcopi, sicut idem Ireneus posuit, ad Himerium Nicomediensem Episcopum.

ET cui decet, ut superet omnibus bonis, nisi ei, qui possessionem bonorum omnium congregavit,& hanc in semetipso circumfert? Vicisti, Deo Amicissime Domine, sicut in aliis omnibus, sic in festinatione allocutorias literas dirigendi. Et dum nos sumus & inertes & somnolenti, & circa urgentia fastidiosi & negligentes, tuo nos alloquio suscitasti, & pari illius, atque spirituali reverà, affectu ad memoriam revocasti. Verùm ne omnes caussas literarum tarditatis occultans, memetipsum fastidii culpæ subjiciam, modicam quandam, veramque satisfactionem pro nobismetipsis adhibebo. Habitamus civitatem longè alicubi sitam ab illa via, quâ equi transcurrunt: Et ideò neque ipsos, qui ad nostram Provinciam veniunt, cernimus. Nec cum illis verò esse contingit, qui hinc proficiscuntur. Et propterea non obtinemus consolationem dirigendi literas ad vestram Sanctitatem.

Ad hæc cum priùs assueti fuissemus sæpius ire ad Antiochiam, atque illic moras habere, undè facilè erat & dirigere & suscipere literas, à multo jam tempore in domo habitare, atque illic elegimus quiescere. In præsenti enim hóc, tamquam quod ampliùs expediret, sumus amplexi. Hæc sunt quæ nos usque ad præsens prohibuerunt Sanctum tuum Caput amplecti per literas. Sed Sanctitas tua & hac necessitate superior facta est, quæ Dominum meum honorandissimum, & Deo Amicissimum Strategium Comministrum direxit ad nos, quem omni festivitate conspeximus, ut Salvatoris nostri Christi Diaconum, & tuæ Sanctitatis dilectione ferventem, & omnia facere ac pati eligentem pro te, qui pie-

pietatis Athleta es, & fortis pro pietate Certator. Beatificamus enim, ut benè novisti, Domine Deo Amicissime, tua clara & magna certamina, & fixum firmumque fortis tuæ animæ sensum, & pro Apostolica fide sudores & labores, atque pericula, per quæ tibi æternæ, & à corruptione superiores, & ut complexè dicamus, perficientur Divinitùs datæ coronæ, & Domini charum Caput ornabunt. Nos enim circa nihil utiles Ecclesiæ Dei sumus effecti: A piis enim, fidelibusque omnibus, ac pleni zeli fervorem & piam Sanctorum Patrum confessionem spirantibus, circumoperti despicimur potiùs, quam despiciamus; & regimur, quam regamus,

Tua verò Sanctitas in ipsa flamma existens, & circa tres illos Adolescentes in medio camini choros exercens, unam magnamque habuit consolationem, Sancti Spiritus auram, quæ & flammæ impetum sparsit, & ejus caminum permutavit in rorem. Et quidem de tuæ certaminibus Sanctitatis à nobis tanta sint dicta. Superat enim non solùm mensuras Epistolæ, sed & maximam conscriptionem tuorum bona fama certaminum. Quod verò de pace fit murmur, significavimus tuæ Sanctitati: Quia dum certè omninò proximi sumus, nihil ad integrum novimus, sed tanta scimus, quanta nobis nunciant hi, qui huc ad nos revertuntur ad propria. Intentionem nostram tuæ manifestam facimus Sanctitati: Legentes literas, quæ nunc ex Ægypto directæ sunt, & crebrò eas apud nosmetipsos discutientes, Ecclesiasticæ doctrinæ illas congruentes reperimus, & contrarias duodecim Capitulis, quæ usque ad præsens permansimus expugnantes. Et deliberavimus, ut si receperit Sanctitas tua Divinitùs sibi commissas Ecclesias, communicemus quidem Ægyptiis & Constantinopolitanis, & aliis qui cum eis militaverant contra nos, quia nostrum, magis verò Apostolorum, Dogma confessis: Ei verò, quæ dicitur, damnationi Sanctissimi & Deo Amicissimi Episcopi Nestorii minimè assentiamus. Injustum namque secundùm veritatem, & clarè impium perspicitur, etiamsi eisdem subjectus esset criminibus, quibus & alter, illi quidem veniam impertire, huic verò claudere pœnitentiæ januam. Multò magis iniquum, & ampliùs impium est, illum qui est insons, interfectioni contradere.

 Sciat

Sciat igitur Sanctitas vestra, quia priùs eis non communicabimus, nisi vestras receperitis Ecclesias. Hæc verò non ego solus, sed omnes Sanctissimi hujus Regionis Episcopi in unum convenientes habito Concilio deliberavimus.

Jam supra ostendimus, quia Nestorius sua Dogmata denegabat. Et Orientales Episcopi judicium fieri cupiebant se præsente atque Nestorio Et si reverà talia sentire convinceretur, eum se anathematizaturos cum tali ejus Dogmate promittebant. Hoc enim Alexander in sua ad Acacium dixit Epistola. Theodoretus verò scribit: *Quia hominem, cujus non sumus judices facti, inauditum non possumus damnare.* Nemo ergò Catholicus & Deum timens potest Theodoretum de fide reprehendere, cum maximè audiat eum laudantem Dogmata Epistolæ, quæ antè Unitivam directa est ab Ægypto, contra quam multi Episcoporum Orientalium clarè dixerunt, quia Apostolicæ fidei esset adversa. Et quod pro omnibus est notandum, antè Ecclesiæ pacem legitur facta. Hæc tamen diximus salvâ illâ quæstione, si ejus sunt.

CAP.

CAPUT LXXII. 160

Epistola Theodoreti rescripta ad Alexandrum Hierapolitanum. Irenæus dicit, sicut apparuit, suspectus.

TUæ factus sum Sanctitati, tamquam prodiderim pietatem. Non enim me scribente, quomodò intellexerim Epistolæ Cyrilli Dogmata, & discere volente si quid sit in eis aliud latens, quod Hæreticis ejus Capitulis conferatur, admonuerat Religiositas tua nihil scribere super hoc. Ego verò testem Deum invoco in animam meam, neque Sedis desiderium, neque Civitatis cupido, neque persecutionum timor subegit me usque ad præsens, sed incorrupto Decreto, & indeclinatâ mente illas literas legens, convenientes nostris esse duxi intellectus earum. Quid enim aliud orabam audire, ut hoc venerarentur hæretici, nisi quia inconvertibilis est Dei Sermo, & impassibilis atque immutabilis? Et neque fermentatio, neque confusio, neque retemperatio facta est in unitione Dei Verbi ad Carnem. Et hæc tamen in literis comperiens minimè tutum putavi esse, ut super his solis communio fieret, sed ut evidentiùs fieret, & clariùs horum exponeretur intellectus: Sicut & olim literis, quas antè has scripsi, mandaveram, vitans omninò damnationis subscriptionem. Et hæc autem per condescensionem suscepi: Et putans nec tuam contradicere Sanctitatem. Hæc verò & in Antiochia, & in Berrhæa, & in Hierapoli sumus sæpiùs collocuti. Hæc & Domino meo Sanctissimo, & Deo Amicissimo Episcopo Andreæ per Honorandissimum & Reverendissimum Diaconum fortissimorum tertiò Stabilistanorum, dum illuc adveniret, scripsi. Et quia non de quolibet nobis certamen est, sed de ipsa spe nostra, venissem utique, si mihi hoc corpus infelix concederet, ad Sancti-

ctitatem tuam, ut majori diſcuſſione & communi colloquio comprehenderetur ſententia literarum.

Ubique notandum, quantum diſtet Theodoreti intentio ab his, qui pro ea uſque ad finem cum Neſtorio permanſerunt. Item ab Alexandro & Eutherio, vel aliis ſimilibus. Et quantum conſonet his, qui pacem Eccleſiaſticam aſſerunt. Item Joanni, & Acacio, & Andreæ, & ſimilibus.

CAPUT LXXIII. 161

Epiſtola Eutherii Epiſcopi Metropolitani ſecundæ Cappadociæ, Thyanenſis Civitatis, ad Ioannem Antiochiæ Archi-Epiſcopum de eiſdem literis.

MAgnos Patres atque Doctores vos dedit nobis Dominus Chriſtus ad defendendum, ad docendum, ad omnem animæ Ducatum. Neceſſe eſt igitur nos quidem & importunos eſſe, & diſcere quæ oportet, veſtram verò Sanctitatem & non graviter ferre deprecationes, & Monita paterna præſtare. Quod autem nunc me movit, hoc eſt. Legi Alexandrini Epiſtolam, multa quidem & alia incongrua continentem: Ut contra Dogma pertinaciam malam, & alias Propoſitiones non pias. De his juſtum judicavi, ut indicarem quæ meæ Humilitati placuerunt: Ut aut confirmentur, quæ benè ſe habent, tuæ Sanctitatis nutu, aut corrigantur quæ forſitan per ignorantiam fuerint viſa contraria.

Et priùs quidem de Capitulis hoc ſuſpicor, ut non priùs uniamur Expoſitori eorum, niſi omninò ea voce propriâ & ſubſcriptione repulerit, quæ habent præcipuè blaſphemiam. An ad hæc manebunt, ſicut ille præcepit? Sed nos qui ei concedimus id, & inſuper eum tot laudibus atque præconiis, quæ feciſtis, ab omni excuſatione nos ipſos efficiemus extraneos.. Si enim tunc quidem ſic ea judicaverimus mala, ut eorum Scriprorem unanimiter dejiceremus, & excommunicatos illos, qui ea ſuſceperant, faceremus, nunc autem ſic tolerabilia, ut uniamur Scriptori eorum non corrigenti hæc, quæ tunc nobis damnatione viſa ſunt digna, quis nos à juſta increpatione liberabit, qui eum tunc quidem depoſui-

posuimus velut constitutum meritò sub reatu, nunc autem rursùs excipiamus eum velut insontem? Impugnant enim se invicem judicia hæc, & faciunt nos illi reatui subjici, quem pronunciat Apostolus dicens: *Si enim quæ destruxi, hæc iterùm reædifico, prævaricatorem memetipsum constituo.* Galat. 2.

Sed & Capitulorum incongruitas cui benè susceptibilis apparebit? Quis carnaliter Dei Particen Sanctam Virginem suscipiat? Quis unitatem naturalem, & per hoc coactivam, quia super omnem naturam, virtutemque? Quis unam naturam, Dei & Hominis formam? Quis anathematizare præsumat eos, qui piè adscribunt excelsa quidem Divinitati, humilia verò Humanitati, non scissa unitione ullo modo, quam Apostoli & Evangelistæ facientes ab hac legislatione anathematizati sunt? Quis consentiat terribili contra Episcopum Sanctum, Gloriosumque Basilium sententiæ, qui Dei-feram dixit Domini carnem, qui etiam cum his, qui præsumunt Dei-ferum nominare, anathematizatus est? Quis autem communicet ei, qui Paulum, vas electionis, anathematizavit per illa, quæ inquiens ait: *Si quis quasi hominem vi operatum Dei Verbi Iesum dicit, anathema sit?* Dum Sanctus Paulus clarè dicat: *Secundùm operationem potentiæ virtutis ejus, quæ operatus est in Christo, suscitans eum à mortuis.* Quis verò incidit à Verbo carnem, & sic fert adorationem debitam, sicut jussit iste qui ait: *Si quis præsumat dicere assumptum hominem coadorari oportere Deo Verbo, & conglorificari, anathema sit?* Ephes. 1.

Quis verò ab ipso Domino audiens, quod in Spiritu Dei ejiciat ipse Dæmonia, & discens à Paulo id quod est, *Qui manifestatus est in Carne, justificatus est in Spiritu*, glorificari à Spiritu Dominum nostrum Christum Jesum confiteri recuset? Immò quis eos qui hoc confitentur, & anathematizare præsumat? Quis verò pronuntiare audeat, circa hujus ineffabilem vocum novitatem, Deum Verbum Apostolum factum, ac Principem Sacerdotum, ut per hoc eum Facturam quoque pronunciet, ter Beato Paulo clamante: *Considerate Apostolum & Pontificem Confessionis nostræ Iesum Christum, qui fidelis est ei, qui fecit eum?* Aut quis est qui Domini Carnem non ex nostra natura sumptam, sed ipsius Verbi propriam, tanquam si aliundè substiterit, dicere eligat vel audire? 1. Tim. 8. Hebr. 3.

Quis

Quis verò cunctos simul Sanctos Anathematismo supponat? Quis enim dixerit Deum Verbum passum Carne, & crucifixum Carne, & Primogenitum ex mortuis eum qui semper vivit, & est immortalis? De quibus convincere quidem latiùs facilè est, sicut factum in Contradictonibus, quæ à multis, & quæ à nobis ipsis factæ sunt; nunc verò, quippè ut in Epistola, breviter necessè est subsignare. Dum certè etiam sine omni impietate manifesta essent, oportebat tamen ea ut novella refutari, & non suscipere ad injuriam præcedentium, quæ perfecta existunt, horumque ad receptionem non egent.

Si dicis, bonum est quod nunc habeo: Facta est expositio Dogmatis ad succurrendum pestilentiæ Mundi. Languorem minimè sistes, nisi materiam languoris evacuaveris effectricem. In vanum mederis extrinsecùs, qui intùs plantasti & radicasti perniciem. Si enim deterioribus excussis meliora fuerint introducta, meliora obtinebunt locum, manentibus autem blasphemiis, quæ superinducuntur, egregia injuriam sustinebunt; & reprobabilia fient. Quæ enim communio lucis ad tenebras, & quæ pars fideli cum infideli? Statio enim secundi est interemptio prioris. Undè dicit Apostolus: *Interimit prius, ut statuat secundum.* Qui verò se dicit anathematizare Apollinarium & vesaniam ejus, dum non evertantur illi consonantia Dogmata, inductio est & risus: Tanquàm si quis accusans eam, quæ genuit multa venena, offerat tamen ipsa venena, & qui per potum multos extinguens idcircò se arbitr[illegible] demonstrare, quoniam illos, qui crudeliter perempti sunt, ipse non læserit, quia accusat terram.

Super hæc subscriptiones tanquam victor exigere gloriatur ad illius impudentem damnationem, qui neque judicatus, neque convictus, neque peregrinum aliquid fidei, quæ ab olim tradita est, nobis consciis dixit. Quem vel undè culpemus, omninò non novi. An fortè quia illis novis Dogmatibus non assensit, quæ nos adjudicavimus, priùs quàm novitates vocum, quas Scriptura non tradit, ipse testimoniis Sacræ Scripturæ præposuit? Quare ea quæ sunt Apostolorum, & Prophetarum, & Evangelistarum, & ipsius Christi, qui est omnium Dominus, absque vitiatione prædicavit. Sed contra illos sententiam proferemus, si adjudica-

mus hunc ea, quæ illorum ſunt, prædicantem. Quæcumque autem in mirabilibus illorum Geſtis ſive Commentis ex hujus adſcripta nomine à veritate diſſonantia inveniuntur, niſi oſtenſa fuerint audaciâ Falſariorum confićta, hiſque nocentem deprehendi contigerit, modis omnibus ſuſcipiemus addićtionis ſententiam. Et nullus ſic odit animam ſuam, ut non mox anathematizet ea, quæ manifeſtè fuerint prava, cum ipſo qui ea dixit: Sive ille, vel Angelus de cœlo fuerit, qui dicere præſumpſerit incongrua.

Quis autem poterit oblivifci illa verba congrua tua, quæ memoria digna ſunt, quæ nos inſtruxerunt in Epheſo: Quia dum duo mortifera præcipitia proponuntur, hinc quidem quia dicitur Dogma fuiſſe corruptum, illinc verò quia contra ipſum iniquus exſtiterit, nihil hìc intereſt utrùm ex illo præcipitio, quod minus videtur, aliquis ruat, quia æquè periclitabitur; nihil prohibet & ex illo, quod minus videtur, aliquis ruens ſimiliter periclitetur. Et quidem quod mihi placuit, breviter indicavi, ſciens melius eſſe, quidquid illud eſt, paci. Quapropter temporalem peccati punitionem *ſatius eſt*, *quam* æternum ſentire tormentum. Tuæ verò eſt Sanćtitatis & manifeſtare quæ certa ſunt, & tam literis quam orationibus confirmare, & quæ meditata ſunt nunciare, ut præveniatis Adverſariorum nequitiam, & quietem beneplacitam magis eligere, ſi nihil præter pacem fiendum eſt atque concordiam. Didicimus enim, quia ſit & falſi nominis pax, ab eo qui clarè dixit: *Quia zelatus ſum in peccatoribus, pacem peccatorum videns.* Pſalm. 72.

CAP.

CAPUT LXXVI. 162

Epistola ejusdem Eutherii Thyanensis Archi-Episcopi, quam scripsit Helladio Tharsensi Archi-Episcopo, lectis literis ab Alexandriâ, & Ioannis Archi-Episcopi ad Alexandrum Episcopum, & Alexandri ad Ioannem.

QUantùm nos vulneraverunt literæ aliorum, quorum quidam rectam fidem impudenter expugnant, alii verò Dogma ex parte maxima prodiderunt, tantùm me tuæ Sanctitatis lætificavit Epistola: Et nisi hanc pro omni medicamine habuissem, quæ operaretur contra universam passionem, subitò tantâ me tristitia velut transitoriè irruens peremisset. Lætificaverunt autem me & aliorum Orthodoxorum literæ, ostendentium dignum zelum de contradictione & resistentia pro pietate. Hæc verò dico ostendens, quam habebam Deo cooperante, intentionem, sequi festinans in his, quæ proposita sunt, non errantia tuæ vestigia Sanctitatis, cujus ad bonum nutibus oro servire, & omnia, quæ piè ab eo deliberantur atque judicantur, rata habere atque servare, & ad effectum, quanta mihi est virtus, adducere, & per ipsa æternum lucrum in memetipsum acquirere. Omnem Fraternitatem, quæ cum tua est Fraternitate, plurimùm salutamus.

CAPUT LXXV. 163

Post hanc Epistolam sua verba posuit Irenæus, dicens ita.

HÆc quidem de literis ex Ægypto tam ad Antiochenorum Præsulem, quàm ad alios Sacerdotum, hic qui Thyanensem regebat Ecclesiam scripsit. Joannes verò omne, quidquid poterat, agens persistebat, & scribens ut ad sententiam propriam transduceret universos. Propter quod & ad Servum Dei Alexandrinum mox de his ipsis similia scripsit. Et hæc dum de prioribus literis hæsitaret.

Hìc priùs notandum de Epistola Eutherii, quia Orienris Episcopi non credebant Nestorii illas Epistolas vel sententias, quas ex ejus nomine Synodus Ephesina damnabat. Quod si ejus esse probarentur, parati erant & ipsi, & hujusmodi ejus Scriptis anathema dicere, sicut & Theodoreti attestantur Epistolæ. Demùm qui cum Nestorio perstiterunt, Joannem & Theodoretum inter fidei proditores & ante pacem notare nitebantur Ecclesiæ: Quia Theodoretus fidem Cyrilli Epistolæ ad Acacium valdè laudabat, quam cuncti isti & Irenæus apertissimè Hæreticam scribunt. Constat igitur, quæ sit Theodoreti fides, quia literis in melioribus consonans à deterioribus valdè dissentit.

CAP.

CAPUT LXXVI. 164

Epistola Ioannis Archi-Episcopi Antiocheni ad Alexandrum Episcopum Hierapolitanum, quam rescripsit de literis ex Ægypto, propter ea perculpatus ab Andræa Samosateno Episcopo.

LIteras tuæ Religiositatis accepi, & hoc ipso quod susceperim, lætificatus sum. Solent enim literæ piorum, qualescumque sint, gaudium suscipientibus exhibere. Legi verò & illas, quas ad Dominum meum, perque omnia Sanctissimum communem Patrem Acacium Episcopum direxisti: Et vidi subtilitatem, magis autem minutiarum Dialecticæ minutissimas, quæ in Epistola ferebantur. Non tamen hanc subtilitatem video præsenti tempori utilem. Dum enim vos oporteat delectari, eò quod de comedenti exierit cibus,& ex amaro dulcedo, & ab eo, qui non sapit ea quæ nostra sunt, illa quæ nostra sunt, illa quæ sapimus nos, patimini illud, quod in Proverbiorum libro dictum est: *Is qui vincit, negavit se esse victorem.* Homo Dei commemora temetipsum, quoniam totietas hæresis Apollinarii in naturarum mixtione & confusione omnem consistentiam habet. Ipse verò id latiùs repulit, anathematizans mixtionem, quæ apud eum jacet in multis ejus, sicut & ipse nôsti, Conscriptis, & confusionem naturarum. Et alterum dicens esse Divinitatem, alterum corpus. Sic enim supersignans adjecit: *Quia impassibilis est Divinitas, quia duæ naturæ.* Quod nullus hactenùs eorum, qui nunc sunt in Ponto habitantes, aut dixit aut sapuit.

Et sunt hæc manifestissimè convictio contra eos. Et utinam contingat eum, qui est ex vicinis tuis, occurrere in hanc confessionem, & alios qui ultra Taurum sunt: Et omnia ipsis quoque soluta sunt. Vides enim quia omninò his quæ illi dicunt, & his quæ-

quæ ipſe in Capitulis poſuit, ſunt iſta contraria. Verùm ne ſermonem producam, ad aliud eorum, quæ nobis viſa ſunt, venio. Fui in Berrhæa, & dum multa nobis hic exercitatio facta fuiſſet, & communis Pater, Dominus meus, Acacius Sanctiſſimus Epiſcopus omne bonum moveret, ut Eccleſiarum ſtatus in ſemetipſum redeat, placuit ut rogatus à nobis Dominus meus Religioſiſſimus, & communis Frater Dominus meus Epiſcopus Paulus ad Ægyptum iter aſſumat pro pace univerſali, ut ibi conflictu habito per vivam vocem, quæ dicuntur ad majorem manifeſtationem clarioremque perveniant. Ut illud fiat, quod ab his, qui foris ſunt, Sapientibus dicitur: *Ea quæ de Deo dicuntur, & ſæpius audiuntur, vix tandem ſicut aurum purgantur.*

Noli ergò eſſe puſillanimis, quæſo. Sufficiens eſt enim Deus inchoatam ſuavitatem & clariorem reddere & firmiorem, dum facta fuerit iſta profectio ad bonum, ſicut arbitror, Eccleſiæ Dei. Et verè magnum eſt, ut adſumat animum Dominus meus Paulus, deſpiciens & infirmitatem corporis, & ſenectam, & multa millia fluctuationes, quas dinumerare facilè non eſt, ac ſemetipſum committat & Provinciæ peregrinæ, & viro qui non parum eſt exaſperatus à nobis, licet non ex nobis. Si verò dicis, quia crucifixus ſis Mundo, & Mundus crucifixus ſit tibi, ad te quod benè ſe habet, ad Mundum verò id nihil eſt. Nec enim Philoſophiæ nunc, nec Martyrii tempus eſt, ſed correptionis totius Orbis terrarum, & perturbationis Eccleſiaſticæ.

Significo Deo Amabilitati tuæ, quod Piſcator demiſſus ſit, magis verò ſublatus, & quieverit turpiter. Adfert verò id non modicam conſolationem. Valdè enim eum & ipſa Ægyptus execratur, ſicut cognovimus à Magiſtriano, qui venit, ipſi plus perturbationis adſcribens. Hæc per Epiſtolam ſcripſimus ſtudioſè, ut undè luctus noſtros mitigemus, habeamus. Hæc quidem ſic ſe habent. Deo Amiciſſimus verò Epiſcopus Archelaus, & ſi pro Dogmate nihil eſt paſſus, verumtamen per orationes tuas multatus eſt ad octo millia Solidorum ab Auguſtino Seleuciæ. Et placuit ut deſcriberent univerſi. Para igitur quantum devotio tua ſuggeſſerit. Quod ſi non habeas, vel legitima ei proſpice. Peremptoriè enim addictus es.

CAP.

CAPUT LXXVII. 165

Epiſtola Ioannis Archi-Epiſcopi ad Alexandrum Epiſcopum de Paulo Epiſcopo

ARbitratus ſum me aliquid utile incepiſſe: Quia verò Religioſitas tua neceſſaria quidem meæ Epiſtolæ reprehendit ut prava, reliqua verò velut inſana projecit, melius eſt me acquieſcere tuis, quàm te illa, quæ mea ſunt, durè ſuſcipere. Tamen vel hoc unum tibi ut placeat, quæſo: Quia iter Domini mei Religioſiſſimi & communis noſtri Fratris Pauli Epiſcopi non ſit ſuperfluum, ſed utile ac neceſſarium. Veriſimile eſt enim euntem ipſum obtinere aliquid, quod non diſcrepet à noſtra ſententia. Propoſitiones enim meas illas decem, quas communiter compoſuimus, portans receſſit. Et veriſimile eſt, quod vir ille velut majorem quandam ſatisfactionem perficere ſuper eas impetrabit. Amat quippè colloquium multas difficultates adimere. Si igitur aliquid votivum per gratiam Dei obtinens remeaverit, benè ſe habet: Aliàs communiter nobis deliberandum eſt, quid agi oporteat.

CAPUT LXXVIII. 166

Epiſtola Dorothei Metropolitani Mœſiæ, & ejuſdem Provinciæ Epiſcoporum, ad Ioannem Antiochenum Patriarcham de ipſa Legatione Pauli ad Alexandriam pergentis.

BEnedictus Deus, qui & olim ſub Apoſtolorum temporibus novum & benedictum nomen quaſi aroma quoddam, id eſt, à veſtra Metropoli in omnem orbem terrarum diffudit, ut Chriſtiani vocentur. Et nunc autem feſtinante Adverſario evertere Orthodoxiæ confeſſionem, mox vos armavit zelo Divino, & oppoſuit contra omnia machinamenta nequiſſimi, ut noſtra, quæ à Patribus ad aures noſtras miſſa eſt, hæreditas fidei inconcuſſa ſervetur, pro qua & multum ſtudium exercentes minimè fatigamini, omnia propter Dominum ſuſtinentes, ita ut debili corpore ad Deo Amiciſſimum iter aſſumeretis Acacium, & per eum Deo Amiciſſimum Comminiſtrum noſtrum, Emeſenorum civitatis Epiſcopum Paulum dirigeretis: Et cum ſic tranſmitteretis Ægyptio, ſicut Medicum ad languentem. Quin potiùs, ut arbitror, putridum, ut in ipſo providentiam facientes Eccleſiaſticæ tòtius Orbis tranquillitatis. Hæc namque univerſa per literas veſtræ proſpici agnovimus Sanctitatis: Et valdè nobis, quæ à vobis proviſa ſunt, placuerunt.

Præcipuè verò circa hanc partem, quâ cum pia cautela & recta noſtra confeſſione curare Anguem feſtinatis, ut duæ naturæ Domini Chriſti inconfuſæ per confeſſionem dicantur, rationabiles occaſiones ab ipſis, qui reciderant à pietate, ſumentes. Dignetur verò Amatrix Chriſti Sanctitas veſtra, ſicut & cœpit, ante omnia, ut illa pars piæ confeſſionis noſtræ muniatur, neque aliqui duas inconfuſas Chriſti naturas negent, neque hi, qui eas Orthodoxè præ-

Prædicant, abjurentur ab eis, neque manus aliter his, qui lubricati ſunt, porrigatur, niſi ſcandala in Scripto peremerint, anathematizantes Capitula, quæ impiè ab eis expoſita ſunt; & omnia, quæcumque Orthodoxæ piæ noſtræ Religioni & ipſi ſubintroducere abſque probatione tentârunt, & quæ introducta ab aliis receperunt: Subſcriptionibus ea roborantes, quæ aliena ſunt ab Orthodoxa fide. Hæc non tamquam præcipientes ſcribimus, Deo Amiciſſime, ſed ſicut filii Patribus damus conſilium ſuggerentes.

CAPUT LXXIX. 167

Ad manifestandam divisionem eorum, qui cum Ioanne Antiochenorum Archi-Episcopo sentiebant, & eorum qui Nestorium cum ejus Dogmatibus, quæ & ipse negaverat, post istam Epistolam Proœmium Irenæi, de quo sæpè diximus, transcribamus. Quod ita se habet.

TErtia, inquit, pars hujus Codicis continet illa, quæ acta sunt in Alexandria, quando inter se consenserunt. Et Cyrilli circà ea malas artes. Et Pauli ad eum impias pactiones. Et ut in Summa dicatur, ea quæ antè sunt gesta, quam Paulus & Aristolaus ad Antiochiam remearint. Post quam Codicis partem ea, quæ de ipsa Antiochenorum *Episcopus* primùm per literas ubique scripsit, nihil eorum, quæ cum Ægyptio eis composita sunt, faciens manifestum Sacerdotibus Orientis.

CAP.

CAPUT LXXX. 168

Epiſtola prima poſt Eccleſiæ ſciſſionem, quam Ioannes Antiochenus Epiſcopus per Paulum Emeſenum Epiſcopum Cyrillo Alexandrino Epiſcopo pro pace facienda direxit.

IPſe Salvator & Dominus noſter Jeſus Chriſtus & alia quidem multa millia ſalutarium Præceptorum tradidit Diſcipulis ſuis, & duo iſta, quæ quidem videntur eſſe ad invicem quaſi è regione contraria, omnem verò inter ſe conſonantiam ſervant. Dico verò pacem & bellum. Bellum quidem pro ſemetipſo, & pro pia, quæ de ipſo eſt, confeſſione. Pacem verò, quæ ab eo eſt ad eoſdem, ſecundùm quam cunctorum conſtans conjunctio ubique fidelium una intelligatur Eccleſia. Eorum, qui inter gentes ac Barbaros ubique per totum Mundum intellectum pium conſervant. Ipſis verò potiùs æquivocibus eſt utendum, per omnia ſanctis, in quibus bellum initur, & ſuam nobis tribuit pacem: *Non veni mittere pacem in terram, ſed gladium. Et pacem meam do vobis.* Hanc tunc quidem, quando diſcerpſerit pia in Chriſto confeſſio, hoc melius bellum eſt: Et eos qui conteruntur, ſalvos facere novit, dum non defendunt illa, quæ ſua ſunt, ſed illa quæ Domini. Quando verò pia *Confeſſio intrò* miſſa eſt, tunc idem ſapientium pax totius Eccleſiaſtici corporis ſalus eſt.

Hæc à me ſic ſimpliciter dicta ſunt, neque honoris amore. Longè enim hoc à conſuetudine mea eſt, ſed ut oſtendam, quia diviſio quidem, quæ contra te, Deo Amiciſſime Frater, in tempore facta, eſt pro veritate magis, non pro re aliqua corporali, nec inimicitiis vel puſillanimitate proveniens. Erat enim quædam nobis ad invicem, ampliùs quam aliis ſcilicet, circa nos dilectio & affectus, quem licet ſecundùm faciei adſpectum non

 plan-

plantaverat collocutio, sed unitio rerum, valdè optimè atque firmissime, sufficienterque contigerat. Sed accepi discordiæ caussam illorum Capitulorum transmissionem, quæ utinam nunquam fuisset, effectam. Credere enim mihi tua à Deo Amabilitas debet, quia in tantum nos obstuporem miserunt, ut nec putaremus tua hæc esse inter ipsa principia (& utique forsitan cognovit id Sanctitas tua ex Epistolis nostris, quæ ad aliquos scriptæ essent) sed alicujus eorum, qui non illa, quæ nostra sunt, id est, Ecclesiæ, sapiunt. Et hoc, inquam, suspicati sumus, super eis valdè turbati. Quorum Capitulorum non modica salvatio facta est.

Et spem verò adhuc nobis præstant perfectæ sanationis ea, quæ nuper à te, Deo Colendissime, scripta sunt. Quæ directa quidem sunt ad Dominum meum Deo Amicissimum, communem Patrem Acacium. Lætificaverunt autem cunctos, qui sunt pacis Ecclesiasticæ Amatores. Super quibus & nos nimis sumus super modum affecti. Licet conjuncta essent multis quidem, quod attinet, fraternis accusationibus, præstabant enim nobis satisfactionem quandam non modicam. Et indigent non multò addimenro, quod ipse te peracturum esse promisisti, illud dicens: Quoniam cum pax fuerit facta, adhuc ampliùs excandificabitur, quod ad satisfactionem pertinet. Plus autem nos illud lætificavit, quia Beati & communis Patris Athanasii Epistolam gratissimè suscepisti, quæ sufficiens est omnes discordias solvere, eò quod non solùm rectè contineat, sed & ob hoc, quod ille, dum fide sit dignus, auferat conflictus earum. Sit enim nobis hic interpres, cui merito debeat credi illius fidei, quæ in Nicæa à Patribus Sanctis exposita est.

Eò quod sint quidam vel eorum qui intra Ecclesiam sunt, vel illorum qui foris Ecclesiæ, qui proferunt eam tanquam quoddam magnum juvamen ferat hominibus, divertat verò eorum, quæ impia sunt quorundam, ad proprium sensum: Et ad id, quod simpliciter unicuique placuerit; sufficit hoc tantummodò dicere. His igitur benè inchoatis, illa per quæ inter nos ad invicem fuerat facta diversitas, de reliquo jam quiescant, illa verò quæ ad pacem pertinent, maneant. Occurramus laborantibus per universum

ſum Mundum Populis per diverſas opiniones, quibus huc atque illuc diſtrahuntur, dum multi eos diſtrahentium neſciant neque quid loquuntur, neque de quibus affirmant. Exundant enim ubique Anathematiſmorum nimbi ingenti numero, & contumeliæ, quas fratres adversùs fratres, & Sacerdotes adversùs Sacerdotes exquirunt, & in Populos Populi.

Nam alii quidem Judæos nominant Chriſtianos. Eſt Apollinarii iſta contumelia, contra univerſalem Eccleſiam, quem cum ſenſu ejus plurimi ſuſceperunt. Ille enim impius & Adverſarius Dei oppugnantes errores ſuos, dico autem Patres Eccleſiæ, Judæos nominare minimè reveretur. Alii verò iſtos Paganos, Gentilibuſque deteriores appellant, qui forſan ſæpiùs unà ſecum communionem ſumpſerunt ineffabilium Myſteriorum. Et nihil eſt aliud videre fieri per omnem terram, niſi perturbationem, bellumque infandum, & iram irrevocabilem, & crudelitatem, quæ omnem ſuperat inhumanitatem Barbaricam. Et non eſt qui condoleat ſuper contritione Joſeph, invicem voluptatem præſtantes hoſtibus pietatis.

Et hæc dico non velut illos quidem inculpans, hos verò à culpa excipiens, ſed omnia deputans confuſioni, quæ facta eſt propter peccata communia. Proficient namque Evangelio. Et Paganis atque hæreticis imminentibus neceſſarò contra nos, pietatis inimici deſæviunt, qui præſentis perturbationis tempus amplexi impudenter omnia corruperunt. Undè ipſiuſmet Chriſtianitatis reverentia conculcata eſt, inimici verò Dei ſubitò ſonuerunt, levaverunt caput ſuper Populo Dei, & adversùm te cogitaverunt conſilium.

Propter hæc omnia meum Fratrem, tuæ verò Deo Amabilitatis Dilectorem, Dominum meum Sanctiſſimum Epiſcopum Paulum ego & Dominus meus Sanctiſſimus Epiſcopus Acacius invitavimus, ipſe verò libenter arripuit, ut ad veſtram perveniret Sanctitatem. Ut qui ſemper inter Eccleſiaſticos exſtitit clarus, & ſciens rebus competere & verbis, & habens ad Dominum reverentiam, quâ utens præclarè ſæpiùs in commune profuit, regente ſe Deo. Magis verò prodeſt propter eam, quæ ſibi inſerta eſt, devotionem. Hunc adſpicere dignare ſuaviter, confidenter

ter te committens,tanquam mihi : Et tanquam ſi ego,ita fiducialiter ſe tibi ipſe committet. Et unà conſideretis illa, quæ Mundum recolligere valeant. Non enim tantùm vel me vel te conſiderare *debet* Deo Amabilitas tua, quantùm, quomodò ablatis ſcandalis in ſemetipſam revertente parte, ad Eccleſiam Chriſti : Ut his factis, & ea, quæ placuerunt piiſſimo Amatori Chriſti Imperatori, de Eccleſiaſtica pace proveniant.

CAPUT LXXXI. 169

Epistola Theodoreti Episcopi ad Alexandrum Euphratesiæ Provinciæ Metropolitanum. Irenæus dixit.

MUrmurando nos aliqui pulsant propter opiniones, quæ veniunt ex Ægypto, revereri nos arbitrantes, si liberemur à cunctis, & nesciunt quia quies à nobis valdè diligitur. Dulcior est cunctis, quæ in hac vita delectant. Usque adeò enim desideramus eam, ut absque alicujus impulsione ad hanc currere cupissemus, nisi terror nos illius Judicis prohiberet. Quia verò id ità fieri minimè tutum est, sustinet necessitatem voluntas, ut desiderio cùm venia perfruatur. Quia igitur quæ diffamat rumor, multa sunt atque distantia à veritate, *& nata* animam perturbare, tuam Sanctitatem quæso, ut quæ vera sunt, nos per litteras doceas: Quatenus ad hoc ipsum nos præparantes aptemus. Nam & cum pietate desideramus pacem, & cum iniquitate ac impietate refugimus.

CAPUT LXXXII. 170

Epistola Andreæ Episcopi Samosateni ad Alexandrum Episcopum Hierapolis.

PRæcolligit quidem Sanctitas tua rectè ab ipsis initiis finem Ecclesiasticæ caussæ. Ego verò ex literis, quas modo accepi, non eundem præcolligam, sed unum sciam: Manifestas caussas habeo. Et quæ quidem sint, necessarium non est in literis ponere. Sciat autem Sanctitas tua, quia suave sit nihil, sed Alexandrinus quidem, sicut apparet, neque permutare aliquid vult eorum, quæ semel malè conscripta sunt, neque transire à proprio sensu. Et ideò nihil ab Ægypto in tanto tempore scripserunt per Epistolam, qui profecti sunt. Nos verò, etsi multoties millies persistat in impio Dogmate, contenti sumus his, quæ olim per Epistolam scripta sunt, quæ integrè Orthodoxiam prædicant. Talia quidem præsentia sunt, qualem verò habeant finem, & usque ad quid sit statuta perditio, noverit Deus omnipotens. *Dum* verò indignè mortalem nunc prædicant eum, clarè pro sua impietate fiduciam gerunt: Dum qui eos pascere videntur, studiosè illos incitantes exerceant non ad blasphemiam solùm, sed ad omnes impudentias atque malitias. Et qui non consenserit, impius & Dominnm negans ubique prædicatur, & multarum millium mortium dignus.

Et hi verò, qui olim quidem nec ferebant hujus impietatis auditum, incongrui nunc & segnes facti penè ubique ad reprimenda hæc quodammodò cesserunt, atque ipsi quoque curvati sunt, ne fortè & illa, quæ Adversarii proferunt, benè se habeant requirentes: Et illos maximè, qui valdè Primores inter nos videbantur pro Orthodoxia certare, videntes ad aliud declinatos, & pacem ad illos amplexos. Et super his quidem Ecclesiæ calamitatem gemi-

mimus, & nos ipſos nocte ac die & aliis verò multis triſtitiis vulneramus, eò quod præſens ſit omnium temporum peſſimum tempus. Et frequenter deſideravi ob hoc in ſolitario loco alicubi devacanti tuæ colloqui Sanctitati, & quidem nihil aliud agere, flere verò ac lamentari tantummodò, tam pro his quæ dicta ſunt, quam pro aliis quæ penè jam duci perdidici.

Hæc dum geruntur in Oriente, pax in Alexandria facta est, Paulo ad Cyrillum Episcopum Alexandriæ dante Epistolam Pacis, & Cyrillo per eundem Episcopum ad Joannem Antiochiæ Episcopum Pacificam Epistolam transmittente per Clericos suos. Quia verò culpantur aliqui Orientalium, quod de hac pace quasi aliter, quam debuerant, suspicati sint sive conscripserint, videamus & Cyrilli Archi-Episcopi post pacem diversis directas Epistolas. Sic tamen etiam Synodales Codices debitè & sincerè cum Dei timore quæramus, & videbimus puto, quia nemo possit unam partem, eorum dumtaxat, qui Theodoreto idem senserant, de Nestoriani Dogmatis suspicione culpare, qui tamen & alteram de Eutychiani Dogmatis favore, si tamen non est ex ejus parte, pulsaverunt.

CAPUT LXXXIII. 172

Epistola Acacii Episcopi Melitinensis ad Cyrillum Archi-Episcopum Alexandriæ de pace, quæ inter ipsum & Orientales Episcopos facta est.

Hanc verò pro Dogmatibus suis proferunt Sectatores Dioscori & Eutychis contra Catholicos: Ubi & addunt aliquod nomen Theodori Episcopi Mopsuestiæ:

QUoniam didici, quod per gratiam Dei prævalueris orationibus etiam præter præsentiam corporalem, ut in Ecclesiis statueretur, quod in studiò fuit, & literæ Deo Amicissimi & Amatoris Christi Imperatoris venerint ad Clarissimum, & per omnia habentem virtutem mentis Tribunum Aristolaum, jubentes ut unumquemque Episcoporum compelleret in sua Ecclesia anathematizare polluta Nestorii atque Theodori Dogmata impietatis, gratias agens Honorabili Dominatori Deo, & multùm pro vestro studio orans, scribo pro omnibus quidem salutans Reverentiam tuam, & rogo zelum tuum, qui secundùm Deum est, ut pro cunctis quidem æqualiter Ecclesiis cogites, & nec quamlibet Ecclesiam despicias, sed aut per vestram ipsorum præsentiam, aut directis aliquibus cum Admirandissimo & Clarissimo Tribuno, fidelibus atque zelantibus viris ex tuis sodalibus, cogatur unusquisque publicè anathematizare Nestorii & Theodori Dogmata. Præcipuè hós, qui dicunt duas naturas post unitionem, propriè unamquamque operantem. Eorum namque, qui in Germanicia sunt, aliquos experimentatus inveni quidem duos filios dicere recusantes, at verò duas naturas dicere non abnuentes. Undè si concedatur, ut dicatur atque do-

ceatur ab eis, quia unaquæque natura per ſemetipſam operatur, & hæc quidem paſſa eſt, impaſſibilis verò illa permanſit, nihil eſt aliud, niſi duos iterùm filios confiteri, & partes induci. Rogo igitur incomparabilem tuam & devotam Deo animam, pervigila in cauſſa, à Domino Chriſto tempus accipiens, & perfice Eccleſiarum ſine ſcandalo, ac ſine cicatrice, vel macula unionem.

Ad hanc Cyrillus Epiſcopus illam de Eccleſiæ pace dicitur Epiſtolam reſcripſiſſe, quæ nota eſt, quamque infra invenies loco & numero ſuo. Id eſt.

CAPUT LXXXIV. 173

Teſtimonium ex Epiſtola Cyrilli Epiſcopi Alexandriæ ad Succeſſum Dio-Cæſareenſis Civitatis, Provinciæ Iſauriæ, Epiſcopum ſecunda.

ETſi unus dicatur à nobis Unigenitus Filius Dei incarnatus & inhumanatus, non tamen fermentatus eſt ab his, ſicut illis videtur. Neque verò Incarnatura mutaſſet Verbi naturam, ſed nec carnis in Verbi; ſed in proprietate, quæ ſecundùm naturam, utroque manente atque intelligendo ſecundum modum, quem modò reddimus, ineffabiliter, & inenarrabiliter unitus, unam nobis oſtendit Filii naturam. Verumtamen, ut dixi, incarnatam. Hæc falsè intelligunt, qui putant unam incarnatam naturam ita dictam, quaſi ex duabus unam per unitionis compoſitionem factam. Hoc enim & continuè ſequentia verba, & adjectum de natura hominis compoſita monſtrant exemplum. Nullis enim mediis adjicit & hæc: *Non enim de ſolis ſimplicibus ſecundùm naturam verè dicitur unum, ſed & de illis, quæ per compoſitionem conſcripta ſunt, ſive in idem conducta: Qualis quidem res eſt homo ex anima & corpore. Alienâ enim ſpecie ſunt alia, & ad invicem non conſubſtantialia; unita verò unam perfecerunt hominis naturam. Licet in rationibus compoſitionis differentia inſtet ſecundùm naturam eorum, quæ ad unitatem conducta ſunt.* Audiamus jam nunc, quomodò dicat eſſe contrarium dicere duas naturas Chriſti poſt unitionem, & dicere unam incarnatam. Et quia hæc, ut dicit, impugnent ſe invicem, undè ampliùs conſtet, quia unam naturam poſt unitionem vult dici compoſitam ad negationem duarum. Nam poſt paucillum ipſius Epiſtolæ ſic ait: *Addiſco autem, quod ſuper hoc & aliud ſit, quod in quæſtionem venit. Qui enim dicit carne pati Dominum nudâ, irrationalem facit, & non ſpontaneam paſſionem. Si verò quis dicat cum anima intellectuali pati eum, ut ſit ſpontanea paſſio, nihil prohibet dicere naturâ humanitatis eum-*

eum paſſum. Si igitur hoc verum eſt, quomodò non dabimus duas naturas ſubſiſtere per unitionem indiviſibiliter? Ergo quiſquis dicit, Chriſto igitur paſſo pro nobis carne, *nihil aliud dicit, niſi, Chriſto pro nobis paſſo naturâ noſtrâ.* Hæc verba, quæ ſunt omninò catholica, hic Sacerdos ſibi pro quæſtione magis opponens, & quaſi deſtruens quæ fuerat per Epiſtolam Pacificam paulò antè confeſſus, mox contra hoc indiviſè hujuſmodi verba produxit: *Repugnat iterum nihilominùs nhac Propoſitio his, qui dicunt unam naturam Filii eſſe incarnatam, & quaſi vanum id volentes oſtendere contendunt utique duas naturas ſubſiſtentes oſtendere. Sed ignorauerunt quoniam quæcumque non ſecundùm ſpeculationem dici amant, hæc omninò in alteritatem, quæ in parte ſemota eſt, & ſepoſita eſt, modis omnibus abſcedunt ab invicem. Sit autem nobis rurſùs ad exemplum ſecundùm nos homo. Duas etenim etiam ſuper eo naturas intelligimus, unam quidem animæ, alteram verò corporis, ſed puris dividentes intuitibus, & tanquam in ſpeculationibus ſubtiliſſimis, ſeu mentis phantaſiis ſuſcipientes differentiam, non per partes ponimus naturas, neque verò abrupta per utraſque inciſionis permittimus ire virtutem, ſed unius videlicet eſſe intelligimus: Ita ut duæ jam non ſint duæ, videlicet utramque apud ſemetipſum, per ambas verò unum perficiatur animal.*

Ubique Deum hic comparans animæ, & humanitatem carni, uſque ad hoc venit, ut unum ex Deo & homine factum diceret animal. Unum verò animal unum genus eſt, una ſubſtantia, una natura, una etiam ſpecies. Nos verò non ſecundùm ſolam ſpeculationem duas naturas intelligi dicimus, ut ex utriſque dici poſſit & una. Abſit. Nec rurſus, ut ait, omninò in alteritatem, quæ in parte ſemota eſt & ſepoſita, modis omnibus abſcedere ab invicem. Abſit. Nec verò dicimus, quia in ſolis ſubtiliſſimis mentis phantaſiis ſuſcipimus differentiam. Nec iterùm, quia per partes ſint ponendæ naturæ. Neque abruptæ per utramque inciſionis permittimus ire virtutem. Sed illâ utimur ratione, quâ Beatus Gregorius Nazianzenus Epiſcopus ſcripſit, quamque ipſe Cyrillus Alexandriæ Patriarcha in Epheſia ſynodo inter teſtimonia Patrum cum reliquis approbavit Epiſcopis, dicens: *Quia in Chriſto, qui ſecundùm Deitatem ſuam coadimplet cum Patre & Sancto Spiritu Trinitatem, è converſo ſe habeat quam in ipſa verè Sanctiſſima Trinitate.* Sicut enim in Trinitate Divinitatis humanitas non præjudicat

numero

numero Personarum, & sicut ibi rursus trium numerus subsistentium Personarum Divinitatis singularitatem minimè secat; sic hìc naturarum subsistentium numerus singularitatem subsistentis personæ incidere non potest. Ac per hoc sicut ibi una trium subsistentiarum non est persona, sed natura; sic hìc una duarum naturarum non natura est, sed persona subsistens. Subsistere verò dico, quod nec accidens sit, sicut dicitur pars civitatis & Populi, nec translatitia, sicut vicem suscipiens alterius alter agit utilitates & caussam alterius. Nam quia unam naturam Christi ex duabus factam fuisse permixtionem, usque adeò non licet dicere, ut inter Apollinarii Dogmata ab Ecclesia Christi antè damnatum sit, quam nascerentur hi, de quibus nunc sermo fit. Beati Ambrosii Mediolanensis Episcopi enim dignissima Scripta testantur, viri apud Ecclesiam Dei ultra cæteros Episcopos famosi, & quem pro meritis suis non solùm Catholici, sed cæteri Principes ejus temporis ultra omnes sunt veriti Sacerdotes: Cujus etiam testimoniis Ephesina Synodus usa est. Dicit ergò Ambrosius in libro contra Dogmata Apollinarii scripto inter multa similia & hoc: *Et hos igitur, qui in phantasmate venisse Dominum Iesum Christum prædicant, & illos condemnare debemus, qui diversâ erroris lineâ non unum eundemq; Filium dicunt, sed alium esse qui ex Deo Patre natus sit, alium qui sit generatus ex Virgine. Cum Evangelista dicat, quia* Verbum Caro factum est, *ut unum Dominum Iesum Christum, non duos crederes. Non nulli etiam aliud Dei Verbum, aliud Dei Filium crediderunt, cum ipsum, qui in principio erat Verbum apud Patrem, in sua propria venisse Evangelista testetur. Sunt autem qui tanquam ad unum Prophetarum, ita ad Christum factum esse verbum arbitrati sunt, non ipsum esse Dei Verbum. Sed de nullo Prophetarum dictum est, quia* Verbum Caro factum est. *Nullus Prophetarum abstulit peccata Mundi. De nullo alio dictum est:* Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi complacui. *De nullo Prophetarum legimus, quod sit Dominus Majestatis: Quod de Christo Apostolus dixit. Quia Iudæi* Dominum Majestatis crucifixerunt. *Sed dum hos redarguimus, emergunt alii, qui Carnem Domini dicunt & Divinitatem unius esse naturæ. Quæ tantum sacrilegium Inferna vomuerunt? Iam tolerabiliores sunt Ariani, quorum per istos perfidiæ robur adolescit, ut majore contentione asserant Patrem, & Filium, & Spiritum Sanctum unius non esse*

ſubſtantiæ: Quia iſti Divinitatem Domini & Carnem unius ſubſtantiæ dicere tentaverunt. Deindè cum iſti dicant, quia Verbum in carnem, capillos, ſanguinem, & oſſa converſum eſt, & à natura propria mutatum eſt, datur illis locus, ut infirmitatem Carnis ad firmitatem Divinitatis quadam factâ Divinæ naturæ mutatione detorqueant. Sunt etiam qui in tantùm impietatis prodierint, ut putent quia Divinitas Domini circumciſa eſt, & imperfecta de perfecta facta eſt, & in ligno non caro, ſed illa operatrix omnium ſubſtantia Divina in carnis ſpecie coagulata pendebat. Quis autem non horreſcat, quis audiat, quia non ex Maria Virgine, ſed ex Divina ſubſtantia paſſibilem ſibi Carnem fecerit Dei Verbum? Quod aſſerendo eò prolabuntur, ut non ex tempore Corpus Domini eſſe ſuſceptum, ſed coæternum Deo Verbo ſemper fuiſſe contendant. Horum omnium Authores ſunt, qui Divinitatem & Carnem Domini unius naturæ fuiſſe dixerunt. Legi enim, quod non crederem, niſi ipſe legiſſem: Legi, inquam, in quibuſdam libris ſic poſitum, & Organum, & eum à quo movebatur Organum, unius in Chriſto fuiſſe naturæ. Quod ideò poſui, ut ex Scriptis nomen deprehendatur Authoris: Et advertant, quamvis exquiſitiſsimis argumentis, & phaleratis ſermonibus non poſſe vim veritatis obduci. Et hic mihi frequenter Nicæni Concilii Tractatum ſe tenere commemorat. Sed in illo Tractatu Patres noſtri, non Carnem, ſed Dei Verbum unius ſubſtantiæ cum Patre eſſe dixerunt: Et Verbum quidem ex Paterna proceſsiſſe ſubſtantia, carnem autem ex Virgine eſſe confeſsi ſunt. Quomodò igitur Nicæni Concilii nomen obtenditur, & nova inducuntur, quæ nunquam noſtri ſensère Majores? Cum utique Scripturæ dicant, quia Chriſtus ſecundùm Carnem paſſus eſt, non ſecundùm Divinitatem: Scripturæ dicant, quia Virgo in utero accipiet, & pariet Filium. *Accepit enim virtutem, & peperit Filium, quem & ipſa ſuſcepit. Denique hoc etiam Gabriel proprio ſermone declarat, dicens:* Et quod naſcetur ex te Sanctum, vocabitur Dei Filius. *Ex te, inquit, ut ſecundùm hominem quod ex ipſa naſceretur adverteres. Ex ſe enim generavit Maria, ut quod generaretur ex ipſa, in eo, ſalva generationis Dominicæ Prærogativa, corporis eſſet vera natura. Sed & Paulus dicit* ſe prædeſtinatum eſſe in Evangelium Dei, quod antè, *inquit*, promiſerat per Prophetas de Filio ſuo, qui factus eſt ei ex ſemine David ſecundùm Carnem. *Et ad Galatas:* Poſtquàm autem venit plenitudo temporis, miſit Deus Filium ſuum factum ex muliere: *Et ad Timotheum dixit:* Memor eſto Jeſum Chriſtum reſurrexiſſe à mortuis ex ſemine David. *Ergo ex*

go ex nobis accepit, quod proprium offerret pro nobis, ut nos redimeret ex nostro: Et quod nostrum non erat, ex suo nobis Divinâ suâ largitate conferret. Secundum naturam igitur se obtulit nostram, ut ultra nostram operaretur naturam. De nostro Sacrificium, de suo præmium est. Multaque in eodem & secundùm naturam invenies, & ultra naturam. Secundùm conditionem corporis in utero fuit, natus est, lactatus est, in præsepi est collocatus. Sed supra conditionem Virgo concepit, Virgo generavit, ut crederes quia Deus erat qui novabat naturam, & homo erat qui secundùm naturam nascebatur ex homine. Ergo si Caro omnium & in Christo subjacuit injuriæ, quomodo unius illa cum Divinitate dicitur esse substantiæ? Verbum & Caro, quæ de terra habet naturam? Et unius substantiæ Verbum atque anima, quà perfectam naturam suscepit humanam? Vnius autem substantiæ Verbum cum Deo, secundùm Paternam professionem, & ipsius Domini assertionem, qui ait: Ego & Pater unùm sumus. *Vnius ergo substantiæ Pater cum terreno corpore prædicatur? Et adhuc indignamini Arianis, qui dicunt Filium Dei Creaturam esse, cum ipsi dicatis Patrem cum Creaturis unius esse substantiæ? Quid autem dicitis aliud dicendo ista, nisi ut aut limum Adæ, terramque nostram Divinæ substantiæ comparetis, aut certè Divinitatem in terrenæ corruptelæ injuriam transferatis? Dicendo enim, quia* Verbum Caro factum est, *in terram dicitis utique esse conversum: Quia Caro & ossa de terra sunt. Scriptum est, inquiunt, quia* Verbum Caro factum est. *Scriptum esse non nego, sed considera quid sequatur. Sequitur enim:* Et habitavit in nobis. *Hoc est, illud Verbum, quod Carnem suscepit, hoc habitavit in nobis. Hoc est, in Carne habitavit humana. Et ideò Emmanuel dictus est, hoc est, nobiscum Deus. Hoc ergo est,* Verbum Caro factum est, *pro eo quod est, Homo factum est. Sicut etiam Iohel dixit:* Effundam de Spiritu meo super omnem Carnem. *Non enim super irrationabilem carnem, sed in homines futura promittitur Spiritus effusio. Et si secundùm literam vos tenetis, ut putetis ex eo quod scriptum est, quia* Verbum Caro factum est, *Verbum Dei in Carnem esse conversum, nunquid negatis scriptum esse de Domino, quia non peccatum fecit, sed* Peccatum factus est? *Ergo in peccatum conversus est Dominus? Non ita: Sed quia nostra peccata suscepit, peccatum dictus est. Nam & Maledictum dictus est Dominus. Non quia in Maledictum conversus est Dominus, sed quia nostrum suscepit in se Maledictum:* Maledictus omnis, qui pendet in ligno. *Miraris ergo, quia scriptum est,* Verbum Caro factum est, *cum Caro assumpta*

ſit à Dei Verbo, quando de peccato, quod non habuit, ſcriptum eſt, *quia* Peccatum factus eſt? *Hoc eſt, non naturam operationemq; peccati, utpote in ſimilitudinem Carnis peccati factus, ſed ut peccatum noſtrum in ſua Carne crucifigeret, ſuſceptionem pro nobis infirmitati obnoxiam corporis peccati carnalis aſſumpſit. Deſinant ergo dicere naturam Verbi in corporis naturam eſſe mutatam. Ne pari temperatione videatur natura Verbi in contagium mutata peccati. Aliud enim eſt quod aſſumpſit, aliud eſt quod aſſumptum eſt. Virtus venit in Virginem, ſicut & angelus ad eam dixit:* Quia virtus Altiſſimi obumbrabit te. *Sic natum eſt corpus ex Virgine. Et ideò Cæleſtis quidem deſcenſio, ſed humana conceptio eſt. Non ergo eadem Carnis potuit eſſe Divinitatisq; natura.*

Licet hæc lectio tota ſufficienter notet hæreſim, quæ unam ex duabus dicit in Chriſto factam naturam, finis tamen ejus quaſi è contrario eſt hanc tenentibus nunc uſque dementiam. Non minus verò & præfatas denotant lectiones, quæ non ſolùm in Epiſtola ad Succeſſum ſecunda, ſed & in Epiſtola ad Acacium Melitinenſem, & Eulogium jacent. Et in aliis verò pluribus ante pacem Scriptis ſimilia continentur. Sed hoc plus eſt hìc, quia & poſt pacem contra univerſæ Eccleſiæ fidem illa denuò renovare reperiuntur, propter quorum ſuſpectionem mota ſunt univerſa litigia. Ergo qui Theodoretum culpant de Epiſtolis, quas bona intentione ſcriptas, ſi tamen ejus ſint, per gratiam Dei oſtendere poterimus, aut contra Ambroſium dicant non eſſe hæreſim dicere unam naturam Chriſti poſt unitionem tantummodò, & ſequacibus Eutychis atque Dioſcori apertè jungantur, ac ſecernantur à cæteris, aut certè non reprehendant quæ neſciunt, quomodò Theodoretus dixerit, ne alterius, quem venerantur, quæ ſcimus quomodò dicta ſint, damnare omni rationis conſequentia compellantur. Si enim de utriſque non tacere partibus præ timore Dei, ſed utraſque voluerimus humanâ præſumptione diſcutere, ad utriuſlibet impietatis omni neceſſitate rationis præcipitamur abrupta, & quod eſt deterius, ſi unam naturam ex duabus poſt unitionem benè poſſe dici putemus in Chriſto, pariter quoque audeamus de mortuis judicare. Quomodò non horremus dicere, quod excludemus Ambroſium, quaſi pietatem pro graviſſima impietate damnet, ſicut & alii plurimi Patres. Sed jam ex ipſius Cy-

rilli

rilli Alexandriæ Archi-Episcopi Dictis probemus, quod hæc ipsa ante pacem prædicaverit, quæ post pacem.

CAPUT LXXXV. 173

Cyrillus Theognosto, & Charmosyno, Presbyteris, & Leontio Diacono in Domino salutem.

De omnibus rebus scribimus vobis. Deinde tanquam nihil agnoveritis, sic scribitis, turbis nos replentes. Scio igitur scripsisse me vobis, quia benè Sanctissimus & Dei Colentissimus Acacius Berrheæ per adhortationem aliquorum de Oriente Reverendissimorum Episcoporum scripsit ad me per Dominum meum Magnificentissimum Aristolaum, quia oportet omnia oblitterari, quæ in Codicibus vel Epistolis scripta sunt, & solo Symbolo esse contentos, quod in sancta Nicæna Synodo expositum est. Ego verò ad hæc multorum versuum Epistolam rescripsi ad eum, quam & utique modis omnibus accepistis. Hoc enim edocuit Dilectissimus Euloguis Presbyter. Et nunc verò veniente Reverendissimo Emesenæ civitatis Episcopo Paulo ad Alexandriam, omnia sunt formata, suaviter quidem atque pacificè, cautè verò: Sed sicut oportuit. Nec enim depositionem Dei Colentissimi Episcopi Maximiani recepimus aut Communicatores habere, aut absolvere à *sententia*, quæ prolata est super eis. Neque simpliciter præfato Paulo communionem dedimus pro sua persona tantummodò, nisi obtulisset priùs chartam, confitens quia Dei Genetrix est sancta Maria. Et quia anathematizat Nestorii Dogmata. Sumens verò dicendi in Ecclesia locum magnâ voce dixit: *Quia Dei Particem sanctam Virginem confitemur, & quia anathematizamus eos, qui non dicunt hoc. Et quia unus Filius Christus, & Dominus, non duo.*

Quia verò non venit chartam habens, quod anathematizaret Joannes Neſtorii Dogmata,& confiteretur, quod & depoſitum haberet, ſed erant ſimpliciter Epiſtolæ, quæ ab eo directæ ſunt, nihil neceſſarium habentes, dixi quia non ei poſſumus communionem reddere, antequàm faciat hæc. Dum verò vidiſſem faſtidientes eos ob hoc, & ipſum Reverendiſſimum Epiſcopum Paulum nimiùm coarctatum, & Dominum Magnificentiſſimum Tribunum & Notarium Ariſtolaum, ſolutionem dans cauſæ, & ne pacem refutare putaremur, dum cauſa per dilationes adhuc longas traheretur, ſcripſimus communicatorias literas. Dictata eſt verò charta cum conſilio Reverendiſſimi Epiſcopi Pauli, in qua debeat ſubſcribere & Antiochenus. Et miſi cum Admirandiſſimo Ariſtolao duos Clericos, ita ut ſi ſubſcriberet Joannes dejectioni vel damnationi Neſtorii, & anathematizaret Dogmata ejus, daret ei communicatorias litteras, alioquin detineret eas, ſuſcipiente cum juramento Admirandiſſimo Ariſtolao, quia charta ipſa minimè perderetur. Dixit autem, Quia ſi noluerit ſubſcribere, recto curſu Conſtantinopolim petam, & edocebo ipſum Piiſſimum Principem noſtrum, quia nihil paci obeſt Alexandrina Eccleſia, ſed Antiochenus eſt qui non diligit pacem. Nullum igitur æſtuare ſinatis. Non enim ſic deliramus, ut anathematizemus quæ noſtra ſunt. Et in his, quæ conſcripſimus, permanemus, & eadem ſapiemus.. Recta enim ſunt, & quæ accuſari non debeant, & Scripturis Divinis conſona, & Fidei quæ à ſanctis Patribus noſtris expoſita eſt.

CAP.

CAPUT LXXXVI. 174

Epiſtola Ioannis Epiſcopi Antiochiæ ad Theodoretum Cyri Epiſcopum de Pace inter Eccleſias facta.

QUis loquetur potentias Domini, auditas faciat omnes laudes ejus ? Pervenerunt ab Alexandria ſuavia & bona Nuntia, quæ ſperari non poterant, uno ſenſu conjungentia pietatis, quæ ubique ſunt terra marique, Eccleſias Chriſti. Et per Dei gratiam futurum eſt poſt paululum, ut ipſa, quæ nobis fuerint ſcripta, tuæ Religioſitati vel Dei-Colentiæ deſtinemus. In quibus Dominus meus Religioſiſſimus Epiſcopus Cyrillus uſque ad ſatietatem uſus dogmatis acribia, ſuſcipiens atque approbans ea quæ à nobis ſunt deſtinata, magis verò per hymnos laudans, quippè ut bona, & benè compoſita, & Patrum Confeſſioni conſonantia, componens verò & ipſe ſimilia, & omni ſatisfactione pleniſſima : Unde juſtum duximus eſſe, hoc ſuavium rerum Nuntio te ut peculiariter perlætificarem. Ut ex parte etiam unuſquiſque ſuſcipere gaudium queat. Arbitror enim quod omnes, qui Deum diligunt, feſtivitatem celebrabunt. Quoniam ſuſcipimus auditum, quod omnium ſenſus fidelium reſtauret & erigat. Periclitantem namque & ſciſſam in multas & varias opiniones piam Patrum Confeſſionem ex inſperato Deus in ſemetipſam reduxit, gaudium donans his, qui in Cœlo ſunt, & qui in terra.

Expulſus eſt enim clarè ab Epiſtola ille adulterinus ſenſus unius naturæ, immò potiùs languor : Et confeſſa quidem eſt differentiam naturarum. Porrò verò unius ſingularitas & ſumma conjunctio expulſa eſt, etiam ſubintroducta illa conſubſtantiatio : Et unitio prædicatur. Et dividimus voces ut naturas, non ſolùm nos,

nos, quibus à principio & à Patribus vocum eſt ſuper Salvatore amica diviſio, ſed hi qui ſunt in Ægypto, ſicut & nos qui ſumus in Oriente. Totum verò id Dei opus eſt per exercitationem collationis, quæ cum charitate eſt habita. Scit enim affectus ſæpiùs majora neceſſitate prævalere: Et ſæpè quod contentio revocare non potuit, hoc gratia ſuâ perſuaſione reſtituit. Et ut non in prolixum ducam ſermonem, ipſa in Scriptis ad vos poſt paululùm veniet rectæ fidei confeſſio, cum ſecundæ literæ eas fuerint ſubſecutæ, per quas manifeſtè omnia ſcitura eſt Deo Amabilitas tua. Exivit enim ab Ægypto, & in via eſt, annuente Deo, Dominus meus Sanctiſſimus Epiſcopus Paulus, qui illa potuit pro generalitate peragere. Quæ nos quidem orabamus, Deo autem complacuerunt. Et hujus præſentiam ſuſtinentes, ne lateret aliquid de Dei colentia, hæc interim ſcripſimus, volentes communi corpori ſatisfacere Sanctæ Dei Eccleſiæ. Omnem, quæ tecum eſt, Fraternitatem ſalutamus.

CAPUT LXXXVII. 175

Epistola Theodoreti Episcopi Cyri ad Ioannem Antiochiæ Episcopum rescripta, & suprà appositæ respondens nunciæ pacis.

OPtima Magistrorum militia & contra hostes in totum cunei cornu stant, & pro his, qui laborant, fortiter pugnant. Et cum pacem celebraverunt, non præsentes tantum, sed & absentes præliantium in pace facienda connumerant secum. Et magnus David, dum progressus aliquando ad prælium victor existeret, & *spolia ad* civitatem retulisset, non solis his qui bellati fuerant, sed & his qui vasa custodire præcepti sunt, æquam distribuit portionem. Et lex facta est ex illo, præcipiens ut hi, qui fuerunt bellica instrumenta, cum bellantibus partem prædæ similiter sortiantur.

Quomodò igitur non sit incongruum, ut dum lex præcipiat, ut *cum* illi, qui longè à prælio sedent in custodia vasorum, facti fuerint utiles, aliis participent æqualia, nos perdamus eos, qui nobiscum decertarant pariter, ac despiciamus, dum ab his, qui priùs communes inimici fuerant, expugnentur viri, qui in Epheso, & in Chalcedone fortiter pro pietate præliati sunt, & usque ad præsens steterunt unà nobiscum, & laudabiliter agere minimè quieverunt? Si igitur pax, quæ diffamatur, firma subsistit, & vera est, oportet ut omnes eâ fruantur, & nemo à nostro cuneo foris sit. Si verò res pacis inanis, & nudum nomen hujus fæderatores dederunt, Deo odibilem, & omni pio indignam pacem, quia talem, esse arbitramur.

Nec enim sanctum est, nec salubre, ut nos quidem depositiones sive damnationes justas solvamus, & Ordines illicitos suscipiamus, et his qui omnia sursùm ac deorsum fecerunt, imper-

tiamus veniam; ab illis verò, & in ipso pacis tempore, quæ sunt hostium perpetrentur: Et egregios nostri cunei pellant ab Ecclesiis. Scribat igitur Sanctitas tua & Amatori Christi Imperatori, & magnis judicibus, & eis faciat manifestum, quia minimè patiemur hanc suscipere pacem, communionemque illorum amplecti, nisi priùs hi, qui certaminum tempore nobiscum fuerunt, suas receperint Ecclesias. Tuam enim Sanctitatem decet talem pacem Ecclesiis providere, quæ ab omni macula sit libera, & quæ pios non ampliùs, quàm ipsum prælium vulneret.

Hæc ad præsens scribere sum coactus, literas iterùm suscipiens Sanctissimi & Deo Amicissimi Episcopi Himerii, culpantis nos tanquam communis certaminis proditores. Ergò & ipsum refoveat Sanctitas tua, & Imperatoribus significet, quia nos deteriorem prælio arbitremur hanc pacem. Nam pugna quidem illa nos & apud Deum coronat, & apud eos, qui Divina sapiunt, ornatos efficit; pax autem talis & hìc nos confusione replet, & apud justum judicem dignos efficiet supremo supplicio.

CAP.

CAPUT LXXXVIII. ...176

Epistola ejusdem ad Theosebium Episcopum. Ambas Ireneus ponit.

EX quo quidem mali nominis reliquimus Ephesum, neque scripsi tuæ Sanctitati, nec frui me contigit tuis literis. Et ut communem satisfactionem faciam, arbitror caussam fuisse non itineris longitudinem, sed ex eo, quod ab illa via, quâ currunt equi, longiùs & nos & tua Religiositas habitet. Veruntamen etsi literas non accepimus, tuis continuè deliciamur in laudibus. Audivimus enim zelum tuum pro pietate, & fortitudinem contra iniquitatem, & multùm miramur animi perseverantiam. Nam nos quidem longè ab hostibus existentes, & extra sagittarum, sicut dici solet, casum sedentes, nihil *valemus* arduum, *nisi* bonorum virorum virtutem sermonibus elevare, ab ipsis operibus abstinentes. Tua verò Deo Amabilitas in medio hostium constituta, & ab eis undique circumdata, cum circumfusi sint inimici, fortior exstat à malis, & quasi vir fortissimus aliquis armis amictus, galea quidem emissarum nubem repercutit sagittarum, lancea verò fugat instantes: Sic Sanctitas tua omnimodis spiritualibus armis amicta, scuto quidem fidei ignitas iniquorum sagittas extinguit, gladio autem Spiritus & Divinorum doctrina sermonum falsitatem convincit, fortitudinem verò veritatis ostendit.

Propter quod beatificamus te, Sanctissime, & Dominum deprecamur: Simile aliquid facientes his, qui sedentes in terra pro eis, qui pugnant inter pelagi fluctus, ferventer exorent, ut si placet ipsi, tempestates Cælicus solvat. Si verò adhuc oportet eos, qui nobis sunt similes, corripi, & eos nobis ostendi, hoc vobis robur donet usque in finem certaminum. Communis namque confidentia erit, & virilitatis Principalitas omnibus, qui in hoc

ſtadium deſcendere eligunt. Quod quidem Malignus aperuit, noſtræ naturæ ſuperbiens, utile verò fecit, bonorumque procurationi accommodum Deus ille, qui Maligni machinationibus utitur ad ſalutem. Denique & nunc illos, qui contraria Doctrinæ Apoſtolicæ adſtruebant, & qui unam naturam factam docebant Chriſti naturas, & temperationem ſuper inconfuſa unitione dogmatizabant, & illas paſſiones, quæ pro noſtra ſalute Carni Domini ſunt illatæ, inconvertibili & incommutabili Divinitati adſcribere tentaverunt, in alteram doctrinam, quæ his eſt è regione contraria manifeſtè, reduxit, & Evangelicam redoceri regulam compulit.

Undè duas confiteri naturas præſenti tempore perſuaſi ſunt, & vertibilitatem confuſionemque ab Eccleſiaſticis exiliantes dogmatibus, naturarum *differentiam* clarâ prædicant voce, & paſſiones Carni coaptantes, impaſſibilem Divinam confirmant eſſe naturam. Tantum & ipſis Adverſariis hoc ſtadium profuit: Non propter Diaboli nequitiam, ſed propter Dei noſtri miſericordiam & ſapientiam. Credimus quod & iniquitatem convincat, ſicut impietatem nudavit; et juſtitiæ proſpiciat, ſicut pietatem oſtendit: Et omnibus perſuadeat, quia nihil eſt, quod non regatur ab eo. Neque quid negligat, ſed omnia ſapienter gubernans permittat ad modicum contra navem ſævire procellas, ut virtutem propriam navigantibus innoteſcat. Viriliter igitur age, Domine, & confortetur cor tuum, & ſuſtine Dominum. Et me autem ſuffulcias tuis orationibus, quæſo, qui valdè tali præſidio egeo, tam propter animæ infirmitatem, quàm propter corporis quoque languorem.

CAPUT LXXXIX. 177

Verba Irenæi, quæ post Ioannis Epistolam supra scriptam contra Theodereti dixit.

HIs credens, immò verò inductus iste Amator Dei, & Ecclesiæ quondam Doctor, qui regebat currum, est valdè quidem obductus de bonis pacis nuntiis. Quomodò enim posset aliter evenire? Nondum verò sciens hujus modum famosissimæ passionis, sed neque omninò in animo pro nimietate impietatis accipiens, quæ molimina essent, non ad ipsum solum, sed insuper ad alios multos similibus usus est literis.

CAPUT LXXXX. 177

Epistola Andreæ Samosateni Episcopi ad Alexandrum Hierapolitanum.

MUlti & per literas, & per semetipsos pacem nobis annunciant: Et hi videntur nobis condelectari de hoc bono nuncio. Ego verò ea, quæ sunt in medio, cernens, sicut & tua Sanctitas novit, videor quidem cum fastidio suscipere nuncios, ingemisco verò apud memetipsum cogitans; quasi non aliquid novius nunc nobis ab Alexandria deferatur: *Pax cum corruptione fiet fidei.* Nam literas quidem, quæ ab Alexandria directæ sunt, legens, quas & olim tuæ Sanctitati transmisi, clariorem vidi impietatem divulgari. Video autem multos eorum, qui videbantur pro fide certare, particulariter subdeponentes, & satisfacientes pro his, qui nos ad jurgia concitaverunt, tanquam perducti sint, & sapiant rectè. Et quem exitum caussa suscipiat, videre non possum. Vereor autem, ne circa Anthoninum meum inveniam ut Eulogias ab Apollinario accipientes. Tua verò Sanctitas, Domine, sufficienter pro pietate decertans, & nos confirmat atque corroborat, & Deus cunctis te foventibus columna, & firmamentum veræ fidei existet.

CAP.

CAPUT LXXXXI. 179

Epiſtola Joannis Antiocheni Epiſcopi ad Imperatorem Theodoſium de pace Eccleſiæ.

Deo Amiciſſimis & Piiſſimis Imperatoribus noſtris, qui dignè ſunt honorati à Deo vel ordinati, Theodoſio & Valentiniano, Auguſtis, Ioannes Epiſcopus Antiochiæ veſtræ, devexæ Syriæ, in Domino gaudium.

OPportunum nunc illo eloquio Prophetæ dicere: *Quia erunt prava in directa.* Quando enim Deus aliquid facit, conſequitur in his, quæ fiunt, facilitas nominis, & nullus Divinæ reſiſtit voluntati. Voluit nunc, & complacuit ei, ut per intentionem veſtram piam, & has beatas curas, quas pro Eccleſia Chriſti veſtrum ſuſcepit Imperium, ad pacem conjungere orbem terrarum, & dare unitionem, in qua non alius aliud quid ſapit de Eccleſiaſticis Dogmaribus, ſed unus ſenſus ſalvatur & idem de Humanatione Domini noſtri Jeſu Chriſti. Idem ſapimus igitur univerſi. Et communis nobis eſt facta confeſſio, convenientia complectens his, quæ olim & à principio expoſuerunt Patres, ſatisfacientibus nobis ad invicem in his, de quibus nos ambigebamus, decertando contra Dominum meum, Dei Colentiſſimum Epiſcopum Cyrillum. Ipſe vorò uunc ea, quæ à nobis ſunt directa, ſuſcipiens, & quæ componentes Pietati tuæ in Chalcedonenſi civitate tradidimus, his acquieſcens, & approbans ea, ſimilibus intellectibus contexuit nobis idem confitentem fidei Apoſtolicæ traditionem. Expulſa eſt igitur univerſa hæreſis atque contentio, Pietate veſtra incolumi Orbi terræ, cujus Sceptra cum pia confeſſione nutrita ſunt: Et certè obtinuerunt, & obtinebunt in perpetuum, Divinâ dexterâ continente.

Et

Et ut vestrum nosse possit Imperium vel ea, quæ à nobis ad eum scripta sunt, vel ab eo ad nos, in quibus unum eundemque sensum Paternum in ministrando servamus, ipsas ad invicem nostras epistolas his litteris nostris subdentes direximus, tradentes epistolam Clarissimo Tribuno & Notario vestro Aristolao, quo Ministro est usus in causa, ut voluntas vestra proveniret, cum pia & sancta sit. His igitur ita se habentibus, & fide indubitabilitatem suscipiente, secuti sumus omnia, quæ præcepistis, Piissimi Imperatores, per Dei Colentissimum, sive Religiosissimum Episcopum Paulum, Virum, quem nostis & vos, ut arbitror, pace gaudentem, & scientiam non modicam possidentem in Ecclesiasticis rebus. Suscipimus igitur & Ordinationem Sanctissimi & Religiosissimi, sive Dei Colentissimi Episcopi Maximiani, Viri, cujus virtutem conversationemque ab olim novimus. Et depositum sive damnatum habemus Nestorium, qui olim fuit *apud* magni nominis Constantinopolim Episcopus, Anathematismo subjicientes quæcumque ab eo aliènè ac peregrinè dicta sunt contra Apostolicam Doctrinam.

Supplicamus autem Pietati vestræ, ut perfectam festivitatem præstetis Mundo, quatenùs nulla civitas ab hac celebritate communis festivitatis extorris sit: Et jubeatis, ut Deo Amicissimi Episcopi, qui inter præcedentes turbas expelli Ecclesiis visi sunt, ad priorem habitum reducantur, & ab omni importunitate sint liberi, ut nullæ pusillanimitatis Reliquiæ Ecclesiis resideant. Facilè verò est, ut id à vesto Imperio fiat, eò quod hujusmodi correctionum vetera quoque habeatis exempla, quæ antiquos quidem Deo Amicissimos Episcopos propriis Sedibus reddiderunt, eos verò, qui inter turbationem fuerant ordinati, vacare fecerunt, & sustinere illorum de vita præsenti recessum.

His enim, sicut diximus, Deo favente, benè ac rectè provenientibus, orationes ac deprecationes pro Imperio vestro fient à cunctis hominibus. Per vos enim, & per vestram Pietatem Ecclesiis quidem prior est restituta tranquillitas, Chrtstianæ verò salvatæ sunt res. In pace de reliquo degunt civitates, & Populi, atque Provinciæ. Superdecet etenim vestro Imperio, ut sine turba sit. Et quales vos estis, tranquilli & mansueti, talem convenit

nit

nit eſſe etiam rerum ſtatum, dum debeant & in commune omnes, & proprie unuſquiſque complecti hanc unitionem, quæ præter omnem facta eſt ſpem. Laudabilis enim, & apud Deum quiſque beatus eſt, qui etiam per ſingulas partes, quæ fuerant confuſa, reſtituit. Et ſecundùm Domini vocem, quæ inquit: *Beati Pacifici, quoniam Filii Dei vocabuntur.* Cujus inexpugnabilem virtutem novimus nunc etiam cooperaturam huic veſtræ Deo Amabilitatis intentioni. Fons namque omnis boni vos eſtis. Et diffunduntur à veſtris Regnis in omnem Mundum beneficiorum rivi. Et fruuntur de reliquo Dei Sacerdotes anteriori quiete, qua ad hoc præcipuè indigent, ut ſinceras & ſtudioſas pro veſtro faciant orationes Imperio.

Matth. 5.

CAPUT LXXXXII. 180

Epistola Meletii Episcopi rescripta ad Alexandrum Episcopum Hierapolitanum contra Paulum Episcopum Emesenum.

NOn delectabamur quidem nec antea Divinâ hac, quæ vituperatur, condescensione, dum certè obumbrantes eam plurimi essent. Nunc autem post incontradicibilem, claramque demonstrationem modis omnibus per gratiam Dei firmabimus, quam priùs quoque de ipsis sententiam tenebamus. Meliùs est enim, ut quis illâ stabilitus in fide Apostolorum Dogmatum, & nullo modo in quocumque remissus ab illa acribia, quam circa ea, quæ Divina sunt, oportet ostendere, ipse Doctor sit veritatis ex ipsis operibus, his qui piè vivere volunt, quàm condescensionis occasione ab optima pietatis altitudine decidat lubricando. Illud namque omni modò consequetur, ut ipse saltem periclitetur in nullo, etiamsi nullus fuerit cui prosit. Licet volentibus, licet absque terrore in adamantinam turrim veritatis adscendere. Et via enim jacta est, & nemo qui vetet. E contra verò & plures omninò sunt qui hortentur: Si tamen aliquis Sanctorum, qui dormierunt, multitudinem computet aut etiam turmas Angelicorum exercituum, qui gratanter utique complectentur, atque ad adscensum perducent, quoscumque desiderare adspexerint veritatem, ut petant eam. Quia & multi sunt, quibus bona Persistentia prodest. Undè & meliùs puto ad hanc descensionem non esse debere festinos: Nec alteros tali saluti præponere ex hoc. Undè ne ab alio quidem erit quicumque protectus: Utrumque verò similiter perditionis retibus capi necesse est. Nec rem quidem humilitatis per gratiam Dei iste proposuit.

Dileximus verò & Ægyptii Epistolæ Rescriptum, quod nobis nuper allatum est, quam fecit ad aliquos Constantinopolim Clericos

ricos ſuos, qui eum culpaverunt, quaſi anathematizaſſet quidem propria dogmata, præparaſſet verò univerſos ab eis abſiſtere, eaque conſpuere. Unde clarè conſpicere poteris, & qualis pax Eccleſiaſtica facta ſit, & quæ ſint à Diviniſſimis Legatis noſtris acta: Et quia potiùs ſit receptus, Deo Amiciſſime Domine mihi. Dignare autem, quæſo, conſuetè pro mea Humilitate intercedere.

Et ex iſtis Scriptis ſatis oſtenditur, quod ubique notandum eſt, quia omnes illi Orientales, qui nolebant damnare Neſtorium, non Cyrillum, ſed Joannem ceſſiſſe dicebant. Et qui habebant contrariam voluntatem, contrariâ opinione de utroque tenebantur.

CAPUT LXXXIII. 181

Item Epistola Alexandri Episcopi ad Andream Episcopum, hoc ipsum probans.

VEnit finis, & communio reverà facta est ad impium Cyrillum, non Cyrillo hæresim relinquente, sed nobis ipsis per unum verbum, quod est in Epistola positum, inferentibus hæresim. Verùm qualem de illa Epistola sententiam teneam, tua Religiositas non ignorat. Quoniam verò nulla mihi pars, neque sors est cum eis, sed sive exilium, sive mors mihi, sive præcipitium, sive ignis, sive bestiæ proponantur, Deo me roborante, universa sustineam potiùs, quam communicem talibus. Firmè teneat Sanctitas sua. Scripsit autem mihi & Antiochenus Epistolam. Orthodoxum diffamavit, universos tentans consuete decipere. Sic & nunc, quasi nullus neque aures, neque oculos, neque cor habeat, correctionem fidei, mutationemque Ægyptii diffamavit: Non erubescens & illa, quæ in ipsa ipsius Ægyptii leguntur Epistola. Et continuò dictavi Hypomnysticum: Nec enim eum Episcopum scribo, de reliquo incìdens memetipsum à communione Cyrilli, & & eorum qui eis additi. Et ipsum Hypomnysticum interim retineo. Non quod aliud quid cogitem, sed ut & tuæ Sanctitati mitterem, & Deo Amicissimo Episcopo Theodoreto. Hæc ipsa igitur necessarium duxi tuæ nota facere Sanctitati, ne circa nos contristaretur, quasi nihil super hoc indicassem.

CAP.

CAPUT LXXXXIV. 182

Ejusdem Alexandri Episcopi ad Theodoretum Episcopum similis Epistola.

VIx tandem quæ parturiebant & sculpebant mox post dejectionem Ægyptii, qui circa honorandissimum Paulum cum Domino Joanne parere nunc, & ad lucem deducere valuerunt. Memor est autem Sanctitas tua, quia nec ullo pertuli eis communicare consilio. De Epistola illa, quæ apud Ephesum facta est, in superficie quidem quasi ex occasione Joannis Comitis scripta est, tanquam dixisset Imperator, ut ei aliquid indicaremus de voce, qua dicitut *Theotocos*, id est, *Enixa Deum*, in veritate autem vox hæc, ut quærebatur à nobis, ad proditionem & calumniam illius, qui rectam fidem docebat, inserta est.

Ut igitur nihil eorum, quæ sentio, tuam lateat Sanctitatem, indico quia chartas, quæ factæ sunt Ephesi, per quas & Orthodoxorum constantiam, & hæreticorum recessionem Scriptis teneo, & Cyrilli Hæretici Codices ad præsentiam unanimini cuidam commendavi. Volo enim ad animæ meæ satisfactionem in his, præcipuè à curis remotus, iterando meditari. Nec enim satis ad me attinet de chartis & vilibus libris, sive dentur mihi, dum exiero à loco meo, sive non dentur. Hæc ut in brevi à me ad tuam Religiositatem scripta sunt, non volente quidem contra quemlibet quodcumque movere de eis quæ aguntur, nec sustinente verò communionem eorum, qui eis adjiciuntur, ut si qui remanserint consoni nobis, & placuerit eis permanere in Paræciis nos, hoc fiat. Alioquin continuò de medio nos tollamus, & segregans animam meam salvem. His enim quæ à Paulò oblata, & ab Ægyptio recepta sunt, consentire non patiar, confirmante me Deo, neque

si mihi præcipiantur multa millia mortium. Sed nec si Orbis consenserit universus.

Quod quidem conditionaliter dico. Quia & metuo eum, qui ait usque ad mortem pro veritate certare. Et insuper novi, quod præmeditata à multo tempore nunc venerit ad effectum proditio Catholicæ vocis. Et quidem ut in festivitatibus, sive præconiis atque Doctrinis incircumspectè *Dei Genitrix*, sive *Deum enixa*, ab Orthodoxis tantummodò sine adjectione diceretur, vel *Dei-Cidæ Iudæi*, vel quia Verbum *incrassatum est*, & quæcumque sunt talia, quæ magis insuspectè dicta ob Orthodoxis invenimus, sanè nullâ accusatione sunt digna, eò quod nec dogmaticè sint posita ista, & ut dixi, non malignè sint dicta. Quippe non à sordida voluntate, sed nec tali tunc quæstione proposita. At verò post corruptionem totius Orbis, & ex quo prædicari nunc cœpit passibilis Deus ab impiis Cyrilli Capitulis, dogmaticè poni solam vocem, quæ enixam pronuntiat Deum, id est, *Theotocon*, absque illa, quæ pronuntiat hominis Genitricem, id est, *Anthropotocon*, nihil est aliud, nisi ea quæ Cyrilli sunt prædicari. Universas siquidem passiones ac mortem hoc unum Dictum pariter introducit, licet multoties millies altera vox per quoslibet circuitus apponatur, & subtiliter legenti epistolam totam perspicere licet ab ejus hæresi nullo modo liberam.

Verùm si sana conscientia & hi, qui offerebant, obtulerunt, & ille, qui suscepit, suscepit, quid vetuit ut Sanctam Virginem dicerent *Christotocon*, id est, *Christum enixam*, hi qui clarè Deum hominemque perfectum consubstantialem nobis prædicabant Dominum Christum? Si verò & voce hâc compositâ delectantur, cur respuerunt ad vocem, quæ est *Theotocos*, & *Anthropotocos* adjungere? Absit enim ut unquàm quemlibet piorum *Dei Genitricis* nomen pigeat confiteri, si unà ponat & *Hominis Genitricem*? Nam sicut est impium refutare vocem *Anthropotocos* cum *Theotocos*, ita & *Theotocos* cum *Anthropotocos*. Quando verò utræque voces ponuntur, & eorum, qui Deum passum prædicant, hæresim, & illorum qui purum dicunt Hominem Christum, simul abjurant. Manifestati autem sunt Patres hæresios utriusque, sicut & magni Doctores Ecclesiæ, qui pro sana fide certarunt contra hæresim Apollinarii

Dog-

Dogmatum resistentes, utrisque usi vocibus: Per quas & omnes hæreses perspicuè notaverunt, & Orthodoxiam irreprehensibiliter prædicaverunt.

Et hæ epistolæ, & quæ sequuntur Theodoreti Cyrensis Episcopi, ab Irenæo sunt in ea, quæ ejus dicitur, Tragœdia per ordinem positæ. Declarant autem sufficienter differentias utrorumque, & qui Catholicâ, qui autem videantur alterâ voluntate moveri. Si verè tamen sunt.

ris ipsis, & quasi è regione contrarium reperientes eis, quæ antè conscripta sunt, conlaudavimus Deum, qui blesorum linguas solvere dignatus est, & incertum sonum in articulatam vocem suavemque traduxit. De his igitur hanc habuimus sententiam. Altera verò diffamata sunt quædam, quæ nos nimiùm turbaverunt. Dicunt enim quod is, qui hìc pœnitudine usus sit, non solùm dejectionis sive damnationis subscriptionem à vestra Sanctitate nitatur exigere, sed anathematismum quoque doctrinæ Sanctissimi & Deo Amicissimi Episcopi Nestorii.

Quod si id verum est, quod hæc velut ex arce præcipit civitatis, simile aliquid facit, tanquam si quis vix tandem perductus ad consubstantialem Deo & Patri Filium confitendum, mox iterùm anathemate feriat eos, qui hoc à principio sapuerunt atque docuerunt. Et iste siquidem postquam vix tandem nostris dogmatibus est adjunctus, mox eorum anathematismum conatur exigere, quasi pro ipsa rerum rectitudine pœnitens. Quia igitur hoc omne nostros valdè perturbat, quæso Sanctitatem tuam, & iterùm quæso, ut doceas nos, utrum vera sit, quæ omnes nos perturbavit, opinio. Nam de subscriptione tuæ scribere Sanctitati, arbitror esse superfluum, quæ sæpè promisit nullum se contra voluntatem ad ista compellere. Hæc in communi scribere cuncti voluimus, sed deliberavimus, potiùs ego & Sanctissimus & Deo Amicissimus Andreas Episcopus, non Synecliticis literis, sed amicabilibus hæc tuæ innotescere Sanctitati, & sapientibus medicaminibus tuis eam, quæ ex opinione nata est, perturbationem restituere sanitati. De meo autem Domino Sanctissimo & Deo Amicissimo Episcopo Alexandro rogamus tuum Sanctum Caput, ut tuâ utens consuetâ sapientiâ sustineas patienter. Credimus enim, quia & ipse unà nobiscum voluntate consentiet: Etsi nunc ambigit, subtilitatem nominum quærens, ac minimè intellectâ confessione contentus.

Hanc quoque Scripturam ex nomine Theodoreti Episcopi interserit Irenæus. Quæ utrum sit vera, nescimus. Quippe quam viventi ei nullus legitur

objecisse, vel docuisse quod ejus sit. Nec tamen mihi, si ejus est, inexcusabilis, fateor, videtur epistola. Nam quod pro omnibus potuerit rectæ fidei intentione conscribi, illud ostendit, quod laudet fidem unitivæ epistolæ Beati Cyrilli: Quam non solus, ut probavimus, execratur Alexander. Sed nec ullus alius approbavit eorum, qui cum Nestorio separati ab Ecclesia remansêre. Quod autem in dejectionem Nestorii non consentit ad præsens, hoc ei commune cum cæteris Coëpiscopis. Et priùs fuit, & post non parva in parte tunc usque permanserat Concilio Orientis. Quorum nullus quasi ab Hæreticis tunc reversus est pœnitens, quia sufficiebat Ecclesiæ Dei eos mutare sententiam. Aliud porrò est de persona, aliud de fide non recta sentire. Sicut aliud est ipsum malum furti laudare, & aliud nondum tibi compertum furem quasi insontem, eò quod insontem putaveris, vindicare. Similis de Dogmate ratio est. Nam non solùm de Theodosio tunc Principe, sed et de aliis pluribus legitur, immò & de Sanctis Celestino Papa & Cyrillo Alexandrino, quod approbaverint ejus initia. Quippe quem tantæ civitati, sicut & Scripta eorum loquuntur, consenserant præsidere: Dùm Presbyter Antiochiæ fuerit. Quod Canones nisi pro magnis Doctrinæ ac
morum

morum meritis non permisissent. Talis verò ut adhuc apud Orientales tunc usque putaretur, idcirco contigit, quia negabat se in Constantinopoli talia prædicasse, qualia vulgabantur. Et insuper Joanni Antiocheno Episcopo rescribens, & Dei Genitricem clarissimè dixerat, & alia, quæ illum scribere potuisse mirantur, qui ipsa legerunt. Et quod est ampliùs, ipsi fidei apud Ephesum se assensisse conscripsit, quæ communiter in Unitivis Cyrilli & Joannis, mediante Paulo Episcopo, litteris continetur. In quam tamen fictè consensisse Nestorius postea deprehensus est. Quippe cujus Complices, quorum unus est iste Irenæus, hanc Fidei confessionem clarissimè arguunt, quam tantopere Theodoretus laudat. Nam reprehendens hic ipse Irenæus suprascriptam Theodoreti Epistolam, & contra hanc laudans Alexandri, sic ait: *Divino ardens zelo magnus ille Alexander, & quodammodò futura prophetizans, proditionem vocis accusat.* Et hoc clarè conspicimus ex ipsis Cyrilli literis. Omnes namque deceptionis materias hinc accepit, & hoc primum atque ultimum, quin potiùs solum deducens ad medium. Orthodoxam quidem Doctrinam exprobrat ut pollutam, proprium verò hac occasione exaltat errorem, & interserens mox aliqua ex nomine Beati

 Cy-

Cyrilli, adjecit ita: *Hæc providens magnus Alexander ab olim, proditionem vocis exhorruit, tanquàm quæ sufficiens exstat, si* Theotocos *solùm, non adiecto* Anthropotocos *nomine, proferatur, hæreseos inferre languorem, & Ecclesiastica corrumpere Dogmata.*

Idem verò Irenæus paucis mediis subjunxit & hæc.

CAPUT LXXXXVI. ...184

EPISTOLA ALEXANDRI AD THEODORETUM, PER QUAM VOCIS QUIDEM PRODITIONEM ACCUSAT, DECLARAT AUTEM, QUOMODO EPISTOLAM FALSANTES, QUI CIRCA PAULUM EMESENUM, CYRILLO ÆGYPTIO OBTULERUNT.

MEmor sum, quia quando sumus ad invicem collocuti in loco qui dicitur Arbathimilas, tunc tuæ dixerim Sanctitati, dum certè nihil antè prætexuerim, quasi verum aliquid aliundè audiverim, ne fortè pacis hujus Legatus solam vocem, quæ est *Theotocos*, Ægyptiis detulisset. Et puto non absque Dei providentia fuisse id dictum. Ad nos namque pervenit Epistola Joannis, quæ nuper facta est ad Cyrillum, & à Cyrillo ad eum: Quæ circumferebatur in Urbe, in qua nomen, *Enixa Deum*, tantummodò Ægyptius obtinens, tanquam cunctis erroribus propriis accommodum, multis eam laudibus prædicavit, dicens nunquam se aliter sapuisse, nec sapere præter hoc. Et verè dixit: Quia hoc est quasi arx totius ejus hæresios. Et memor est utique Sanctitas tua, qualiter Ephesi positus communionem talis Epistolæ totâ virtute refugerim: Dum certè illa valdè accusaret eas, quæ inerant Cyrilli Capitulis, blasphemias. In novella namque Epistola, dum transcurrissem totam partem, quæ etiam Cyrilli jacet in litteris, & contulissem ad eam, quæ tunc à vestra Reli-

Religiositate conscripta est, reperi quia neque initia, neque fines illius ipsius Epistolæ posuerunt hi, qui ad Ægyptum directi sunt. Hoc autem claret non ex illis solùm vocibus, quas idem transscripsit Ægyptius, sed & ex illis, per quas multis jurgiis & accusationibus & ipsum & ejus Capitula perfuderunt, & ipsius hæresim detestati sunt, qui tunc Ephesi conscribebant. Accipiet igitur, tunc ut dixi, Ægytius per hunc unum sermonem eorum consensum ad omnia Conscripta sua hæretica: Et in nullis, in quibus pridem simulaverat veritatem, habet de cætero hæresis tutamentum. Et intentè legentibus Epistolam manifestus est ipse quoque, propriè veneni semper jaciens semina. Direxeram verò & easdem literas, nisi nossem, quod eas tua Sanctitas habeat.

Idem Irenæus ait.

CAPUT LXXXXVII. 185

Epistola Theodoreti, quam rescripsit Episcopo Alexandro.

CUlpavi & ipse hujus rei caussa Paulum: Falsa est. Et eorum memor sum, quæ Ephesi contigerunt. Novi subtiliter caussam, tanquam si hodie facta sit. Et tanquam coram ipsis veritatem sic dico, quia mox ut legi redargutionem à te factam, dolui animo, sciens discretionem Sanctitatis tuæ. Mihique valdè displicuit, quod Mediator ejus, quæ dicitur, pacis factus, quia sciens perturbationem, quæ Ephesi facta est, atque molestiam, hac magis propositione usus est, & non illis aliis, quæ in Antiochia factæ sunt. Ego verò propter omnia necessarium arbitror, ut ubicumque jubes, conveniamus. Sed & Dominus meus Deo Amicissimus Episcopus Andreas. Si verò tuæ placuerit Sanctitati, ut & alii Episcopi veniant Hierapolim, aut in zeugmate, quatenùs pariter, utrum si quid agendum sit deliberemus (non enim parva caussa versatur, sed principalissima omnium) scribere igitur dignetur Sanctitas tua prædicto Deo Amicissimo Episcopo & Domino Andreæ: Et si promiserit se adfuturum, dignetur Sanctitas tua significare mihi, quò veniam, & continuò adero.

CAP.

Hæc Epiſtola, ſi vera credatur, non inexcuſabilis mihi videtur. Potuit enim non ob hoc ei diſplicere Paulus Emeſenus Epiſcopus, quia quaſi non convenientem fidei Catholicæ pacem fecerit, ſed quia non ita ut infirmioribus conſuleret Orientis Epiſcopis. Et certè ipſas unitivas Epiſtolas circa fidem paulò antè laudaverat. Immò nec unquam laudare deſiit.

Idem Ireneus ait:

CAPUT LXXXXVIII. 186

Epiſtola Andreæ ad Alexandrum, indicans quod neque ipſe in aliquo iudicet contra Neſtorii perſonam, ſed potius contra eos, qui non ita habebant.

GRatias egi Deo ſuſcipiens tuæ Religioſitatis literas, per quas juſſiſti nos Zeugmate convenire. Primùm quidem, quod fruar Sancto & Paterno Capite; ſecundò verò quia, & de propoſito negotio forſan aliquid conſiderabimus, quod & nobis proſit, & expediat Orbi. Nec enim ad verborum pugnas, neque ad contentiones, neque ad concuſſiones conveniemus. Sed & nos parati ſumus Paternæ tuæ Pietati acquieſcere in his, quæ utiliter & ſecundùm Deum proponit. Atque ipſe rursùs novi, quia piè ſis diſpoſitus circa nos: Nec te negabis noſtro con-

conſilio, ſi quid apparuerimus utile ſuggerentes. De Sanctiſſimo verò Epiſcopo Neſtorio quod deliberatione ullâ non egeam (nec enim quidquam contra eum vel dicendum habeo, vel agendum, ſicut nec adverſus Sanctitatem tuam) et per alias litteras ſignificavi jam ſæpiùs. Conveniamus igitur, ſicut placuit. Aut enim & in commune aliquid utile ex noſtra deliberatione proveniet, aut ſaltem nos ipſi multâ conſolatione levabimur, invicem benevolentia noſtrâ fruentes. Dignare verò, Domine, & omnium Domino conſuetas orationes offerre pro nobis.

CAPUT LXXXXIX. 187

Item verba Irenæi.

Epiſtola, *inquit*, Theodoreti ad Alexandrum, per quam promittit anathematizare quæ circa Joannis perſonæ doctrinam, nec ipſe eorum pariter Communicator exiſtere. Has ad hoc præcipuè poſui, ut notum ſit, quæ ſint, undè impetitur vel Beatus Theodoretus, vel quiſquis conſcripſit.

SCit Sanctitas tua, etiamſi minimè dixero, quia propterea & Marbathimas priùs, & in Hierapolim tunc adveni, et nullius alterius rei cauſſa, niſi ut communiter tractaremus, quid agere deberemus. Et quod conveniſſet, manciparetur effectui. Quia igitur tuæ Sanctitati complacuit, ut conveniremus in zeugmate, quæſo Sanctitatem tuam, ut minimè differas. Omnia enim, quæ deſiderat Religioſitas tua, ut ſpero, facienda ſunt: Et nullus in ullo tuæ Sanctitati reſiſtet. Omnes enim & ut Patrem, & ut Dominum & reveremur, & reveriti ſumus, & venerabimur. Quæſo igitur iterùm Sanctitatem tuam, fatigari dignare. In veritate enim credo, quia bonorum Author Deus, quæ ad nos attinent, diſpenſare dignatus eſt. Nec nos relinquet, ut aut offendamus in eum, aut confundamur apud homines, illuminans mentem noſtram, & quod placitum ſit oſtendens. Nam & olim veſtræ Sanctitati dixi, quia anathematizaverunt dogma Domini mei Sanctiſſimi, & Deo Amiciſſimi Epiſcopi Neſtorii. Neque ego his, qui hoc fecerunt, communicabo. Et ſi tuæ complacuerit Sanctitati, & hoc inſeri literis, quæ à nobis ſunt dirigendæ, fiet & hoc. Noli igitur immorari, quæſo, per veſtigia tua ſancta. Deo tuo rem cedo: Et ipſe gubernabit, uti novit, Sanctitatem tuam, & Humilitatulam noſtram.

CAPUT C. 188

Ejusdem Irenæi.

Epistola, inquit, *Alexandri ad Theodoretum, per quam suum tali conditione promisit adventum, si eis per literas satisfieret de his, propter quæ satisfactionem nitebatur exigere.*

ET tua Religiositas novit, quod propter ejus rectam *fidem* etiam *nolim &* nunc venire, *& tractare* vobiscum de his quæ aguntur ut paria. Quoniam verò cognovi de reliquo, quæ jam data sit ab eis forma damnationis ejus personæ, nimis mihi ridiculum videtur anathematismum Capitulorum petere à viro, qui Orthodoxum cum suo dogmate condemnavit. Et maximè quia tuæ quidem Religiositati videtur inmutatum fuisse Cyrillum. Et nihil distat, an quis te condemnare compellat, si communicaveris ei, qui damnavit Orthodoxa prædicantem. Verumtamen quæ tunc in Antiochia inter nos collocuti sumus, dicentes, Quod si Cyrillus illam conditionem susceperit, abjeceritque Capitula, pacem fieri convenit, scientes videlicet illud hæc diximus, quod hæreticorum Capitulorum ejectio sit & rectæ fidei robur, & eorum quæ contra illam personam sunt gesta, subversio, & scandali generalis solutio. Quia igitur certum habeo, quod impius Cyrillus magis impius apparuerit ex his, quæ modò sunt scripta, & ipse non mutatus sit, sed eos, qui ei adjecti sunt, ut suos receperit, quomodo est possibile, ut ego ab eo anathematismum Capitulorum petam, qui per ipsam communionem cum Cyrillo initam & personam deposuit, ac damnat; sicut integerrimè credimus?

Continuò namque veraciter & opprobrio & ridiculo erimus, si

si postquam prodiderimus Orthodoxam fidem, nunc derisoriam satisfactionem voluerimus exigere. Hæc necessariò arbitratus sum innotescere tuæ Religiositati, ut mihi des veniam, quod nusquam fatiger. Si autem quæ dictavit Religiositas tua, voluerit dirigere, & addatur etiam de ipsa persona, ut Antiochenus per sua nobis Scripta satisfaciat de anathemate illorum Capitulorum, & quia Orthodoxiæ Prædicatorem nec ipse damnat, & nobiscum resistit usque ad mortem eis, qui expetunt ejus condemnationem (non propter Personam, sed propter Orthodoxiam, quam prædicat illa persona) et dictaveris hæc mihi, quæ direxeris, ut & scriptum eorumdem exemplar accipiam cum subscriptione omnium vestrum, qui estis ejusdem Diœcesis Deo Amicissimi Episcopi, insuper autem & illud Authenticum, quod ab ipso transmittitur, si tamen voluerit satisfacere nobis, non abnuam fatigari. Dominus enim Nestorius non propter pravitatem vitæ circa eos est condemnatus, sed propter hæreticam damnatus est fidem. Qui igitur eum condemnat, & ejus fidem pariter damnat. Ego igitur dupliciter scandalizor in Domino Joanne, tanquam *qui* & fidem prodiderit, & damnaverit eum, quem novit Orthodoxum, cum propria fide. Si autem vos nullo modo hæc offendunt, superfluè ego de cætero vobiscum convenio.

CAPUT CI. 189

Epistola, inquit, *Andreæ ad Deo Amicissimum Episcopum Alexandrum, quam scripsit invitans eum, ut mox consentiret ad factam pacis compositionem.*

AB hac, tuæ Sanctitati scribo, Provincia exii, multis adversùs nos perturbatis ex calumniis Gemellini & Rabbulæ satisfacere volens. Undè modò præcipuè insistens, quæso Sanctum Caput tuum, ut vel nunc considerans opportunæ condescensionis utilitatem, cogites de communione ac pace cum cæteris Sacerdotibus ineunda. Nec enim vel ipsi à veritate recedentes, neque nos proditâ pietate amplexi sumus pacem, sed duarum naturarum confessionem reperientes in Scriptis, & impassibilitatem Divinitatis, quod maximè priùs erat oppositum, seu resistens. Si verò non sunt anathematizata Capitula ab illo, qui fecerat ea, maximè quidem & illa respuit ea, quæ post facta est, recta confessio. Cogitet verò tua perfecta in Christo Sapientia, quod nec erat possibile illum sic accusatorem suum fieri evidenter, qui suspectus erat periculi sui. Et idcircò pax & conjunctio Ecclesiarum provenire non poterat; sed in suo statu schismata permanebunt, & contra invicem cujusque nostra contumacia, & adversùs Ecclesiam à Paganis, & Judæis, & Hæreticis risus.

Nunc verò intendat Divinitas tua, quia ex quo in hoc condescensio facta est, quiescunt quidem scandala universa. Sopitur verò & quæ nunc usque diffusa est adversùs Deum blasphemia, mortalem Divinitatem dicens, ut in Ecclesia adstruunt Sacerdotes. Quantùm igitur bonum est, ut per ipsas Alexandrini literas suadeatur universis, quod impassibilem & immortalem Divinam naturam oporteat confiteri? Hæc ex multo affectu, quem

quem circa tuam habeo Sanctitatem, ſcribere audeo. Licet enim inſtar Capitis in omnibus nos præcellas, ſed integrè noſti, quod & à minimis membris ſæpè ſolatium adferatur. Et ſi volueris, Domine, ſuaſus à nobis aliquid paululùm cedere, non longo temporis intervallo videbis, quanta utilitas ex hac cauſſa proveniet. Omnes tuæ proprios Sanctitatis ego, & qui mecum ſunt, valdè plurimùm ſalutamus.

CAPUT CII. 190

Epiſtola, inquit, *Deo Amiciſſimi Epiſcopi Alexandri, quam reſcripſit rogans, ne de hoc ei ulteriùs inſtaretur ab eis.*

DE hoc Eccleſiaſtico negotio nihil tibi habeo quod ſcribere valeam, ab his quæ tuæ Sanctitati olim per epiſtolam intimavi. Biennii enim tempus eſt, ex quo univerſa aſſecutus, quæ Scripto & abſque Scripto à contrariis, vel à nobis prolata ſunt, comprehendi, ut arbitror, Propoſitum Cyrilli hæreticum, & rectæ Fidei, quæ vindicatur à nobis, *contrarium*. Si verò cuicumque aliter videtur de Directis ſive Reſponſis, ſuæ quiſque voluntatis eſt Dominus. Hoc verò dedi Reſponſum & Dominis per omnia Deo Amiciſſimis Epiſcopis, & Domino Theodoreto, qui ſcripſit, ut hæc ipſa ſentirem, quæ & tua Sanctitas ſcribit. De cætero igitur eſt ſupervacuum, ut aut ego ſcribam, aut tua Sanctitas aliquid ſuper hoc indicet. Volo enim noſſe tuam Religioſitatem, quod nulla ſit mihi pars cum communicantibus eis. Relinquere verò Eccleſiam propter violentiam ſæcularem ob hoc differo tantùm, ſub teſtimonio veritatis, ne videar veluti deſertoris, & proditoris Ovium Chriſti incurrere adjudicationem.

CAPUT CIII. 191

Epistola, inquit, *Andreæ*, *quam super his rescripsit Deo Amicissimo Episcopo Alexandro, iterum rogans eum, ut cæteris adsentiret.*

MUltùm contristor de Sanctitate tua, Domine, cogitans quantam festinationem, machinationemque instruat Dæmon ad perturbandam Dei Ecclesiam, quæ tuo est commissa regimini, invidens ei, quod sub te valdè profecerit. Pro qua re ego vinctus in Lecto ad has literas prosilivi. Et rogo Sanctitatem tuam, & tango vestigia, ut accommodum sive aptum tuæ vitæ præteritæ etiam nunc facias cogitatum, committens Deo exitum rerum. Non enim ita vixisti, nec talia sunt quæ per omnem vitam peregisti, ut despiciaris à bono Deo. Nec sic eum coluisti, ut de te omninò non cogitet. Sed valdè confido, quia exitum quemdam mirabilem inopinatumque præstabit his hujus temporis tristibus, quem nos interim cogitare non possumus. Quia ipse, sicut solet, post augmentum pessimorum potest solatium suum erga proprios Cultores ostendere. Quæso igitur, ut neque turberis, neque ab Ecclesia exire disponas. Hoc enim nimis est impium, & Mercenarii potiùs quàm Pastoris opus. Nec inultum tot prodere animas, sed eversionem cunctorum, quæ priùs mirabiliter operatus es, habens. Cogita verò, ut dixi, potentiam Dei: Et quia ille, qui & ea quæ in Cœlo, & quæ in terra sunt, reconciliavit ad pacem, & membra Ecclesiæ divisa conjunget, & dabit tuæ satisfieri Sanctitati, ut aliis Sacerdotibus communices atque consentias. Quia & nos non simpliciter, nec velut si quis dicat, impiè ad hanc intentionem respeximus, sed cogitantes quid expediret Ecclesiis.

Idem Irenæus ait.

CAPUT CIV. 192

Epistola Alexandri Episcopi, quam rescripsit Andreæ, culpans eum, quod dum rectam fidem prædicant, communicent tamen Cyrillo, nullo modo recedenti ab hæresi.

GRatias quidem tuæ admonitioni ago, venienti ex affectu benevolentiæ; ut autem non multam chartam propter nos expendas, quiesce quæso, à Monitis. Nam quia & impius Cyrillus hæreticus est, & qui ei, sicut scripsit, illam chartulam obtulerunt, Cooperatores facti sunt, magisque Principes perditionis contra Orthodoxam fidem, scit amans Deum anima tua. Nam & ea, quæ pertinent ad Sanctissimum Episcopum Nestorium, qualiter disposuerint, suis animabus nequaquàm parcentes, omittantur, Dei Judicio reservanda. Forsan verò & ille injustitiam committit, qui Religiositatem vestram velut irritantem accusat. Nam & Orthodoxi estis, & rectam fidem prædicatis, & estis operati confusionem, & dispensativè Orthodoxiæ hæresim miscuistis. Undè quiesce, quæso, monere nos: Nec vobis enim, Deo me confortante, nec Cyrillo communicò, non anathematizanti evidenter hanc hæresim, neque communicantibus ei. Vos autem quod ad vos attinet peregistis, festinastis, cucurristis, Ovem perditam requisistis. Non vult ipsa inveniri, de reliquo quiescite. Coram terribili enim illo Tribunali utique videbimus invicem.

CAPUT CV. 193

Epiſtola, inquit, *ejuſdem, quam ſcripſit ad Ioannem Germaniciæ, qui ſimiliter eum pro pace rogaverat.*

ET olim veſtro congregato Conventu in zeugmate, id eſt, Deo Amiciſſimorum Epiſcoporum atque Paſtorum, ad quærendam ſalvandamque Ovem, quæ perierat, & omnem Paſtoralis diſciplinæ ſpeciem oſtendentibus, dum ego non poſſem ad altitudinem præſtitæ vobis ſcientiæ pervenire, & inſpicere penetralia pœnitentiæ abominationis Ægyptiacæ, multis aliis inter hæc motis, ut propoſitiones veſtras minimè repetam & pœnitudines, cognoviſtis quod adjaceat mihi, cooperante Deo, qui & lumen ſcientiæ nobis rectæ fidei donat, omnem piam condeſcenſionem recipere, & impiam diſpenſationem refugere, quæ fit ſub pacis obtentu. Et nunc autem nihilominus eandem tenemus ſententiam. Intentio enim mihi eſt, ut ubique inconcuſſam conſcientiam ſervem, & ab omni hæretica mixtione diſcretam terribilem Myſteriorum Divinorum & Cœleſtium communionem. Si autem mihi, quod abſit (præceptum namque habemus Dominicum, ut oremus, ne intremus in tentationem) ex Imperiali neceſſitate jubeatur, ut aut impii illius communionem amplectar (modò enim nobis, ut exercitatis in aliis cauſſis, facilia videntur univerſa) aut decem millia mortes excipiam, Deo me & tunc denuò roborante, noſcetis quod vos ad perſuadendum nobis ſitis infirmi, ſed nos proclives non ſimus ad perdendum, quod accepimus à Domino Chriſto, Depoſitum. Cujus procul dubio & reſtitutionem depoſcemur ab eo.

CAPVT CVI. 194

Epiſtola, inquit, *Andreæ ad Oeconomos Deo Amiciſsimi Epiſcopi Alexandri, quod communicaverit Antiochenis, & reliquis omnibus.*

AUdio quod valdè iraſcatur Sanctiſſimus Epiſcopus, & per multa loca contra nos Epiſtolas dirigat, quaſi viderimus Religioſiſſimum Epiſcopum Rabbulam. Quod quidem nondum contigit. Quod ſi & eveniſſet, neſcio ſi quid commune commiſſum ſit, unde indignari debuerit. Qui enim ſemel communicavi Sanctiſſimo Epiſcopo Joanni, pacemque amplexus ſum, ab ejus communione, & colloquio, aſpectuque *repulſus*, repulſurus ſum & hanc ultionem mihi imponere majorem. Nec ſi impiè, quod abſit, egiſſem, mihi imponere valuiſſet. Quippè qui & judæis colloquitur & Paganis, in præſentiam noſtram venire non pertulit, quia Sanctiſſimo Epiſcopo Joanni communicavimus, quem dixi Orthodoxum. Forſitan verò & per ſingulos Epiſcopos expetendus ſum ſingulas ultiones. Igitur ne ſemper noviter perturbetur, ecce apertè dico, ſicut & olim ſcripſi, quia & poſtquam allata eſt ultima Epiſtola ex Ægypto, clarè continens Orthodoxæ fidei Dogmata, ego & amplector pacem, & omnibus ubique Sanctiſſimis Epiſcopis communico: Et Sanctiſſimo Epiſcopo Sixto, & Cyrillo, & Maximiano, & Rabbulæ, & Melitinenſi, & omnibus Ponticis, & à nullo diſciſſus ſum, dum apud eos omnes obtineant Dogmata veritatis, & unitio atque pax Eccleſiæ ad gloriam Dei pertineat. Et confiteor Dominum Chriſtum Deum eſſe atque hominem, duas naturas, unam Perſonam, humilia & ſublimia de eo Divinis Scripturis inſerta: Hæc quidem ut de homine, illa verò ut de Deo, inconfuſa unitate obtinente, & uno exiſtente, ut dixi, Domino & Chriſto. Si ergo vult de cætero ipſe ut Catholicus cum Catholicis amplecti pacem,

pacem, & liberare à ſcandalis naufragantes per diſcordias & contentiones noſtras, faciet benè; ſi autem non vult, ego quidem contriſtabor, quod ita diſpoſitus ſit: Judex verò Deus eſt omnium. Nullus ergo mihi de cætero quæſtiones importet. Clarè enim ſententiam meam à principio aperui & nunc nihil novi deliberavi, ſed quæ ab initio tenui, mox ut allatæ ſunt literæ. Atque utinam poſſibile mihi eſſet, ut omnes, qui non conſentiunt, conjungerem adunaremque Eccleſiæ: Eſſetque mihi à Deo donata efficacia hæc, qua me arbitrarer maximum ad æterna reperiſſe remedium ſive ſolatium.

CAPUT CVII. ...195

Epistola Pauli Emeseni Episcopi, ostendens ejus intentiones.

DOmino meo, & propter omnia Magnificentissimo Magistro Militiæ Anatholio, Paulus claré sciens, quod Magnificentia vestra valdè desideret cognoscere declarari Dei Pacem & ordinationem, nota facio, quæ per Dei gratiam Berrheæ unà cum viro devoto Maximo Magistriano cognovi ex eis, quæ scripsit Deo Amicissimus Cyrillus Episcopus: Quia per Dei gratiam propositionibus nostris assensit, & omnia suscepit atque approbavit ex plurimis, quæ à nobis sunt. Quomodo enim non ita faceret, cum recta essent Dogmata, & Patrum sensibus consona? Pro qua re, Domine Magnificentissime & Gloriosissime, in omni voluptate esto, cognoscens quod per gratiam Dei velociter in Oriente vestro & Dei Ecclesia ordinem suscipiens competentem, pace consuetâ fruetur, vestra Magnificentia magis, quam magni æstimante, ut cœpta pax perfectum perducatur ad terminum. Festinat verò ad Berrheam Dominus meus Sanctissimus, & Deo Amicissimus Joannes Archi-Episcopus, ut manifestissimè de omnibus colloquatur & statuat. Dato enim per gratiam Dei principio, universa de reliquo ad correctionem perfectam prona erunt. Vobis namque incolumibus, Orienti nihil deerit ad integram dogmatum emendationem, & omnimodam Ecclesiarum tranquillitatem. Hæc scripsi sciens quod ea, quæ nunciata sunt, Magnitudinem vestram valdè lætificent propter amorem, qui in vobis est, Dei, & validum atque ferventem zelum circa Orthodoxiam. Prædictus verò Sanctissimus Archi-Episcopus jussit, ut per nos hæc bona nuncia vestra Magnanimitas disceret.

CAP.

CAPUT CVIII. .....196.

Epistola, inquit, *Cyrilli ad Rabbulam Edessenum Episcopum, nuntians quod omninò non recipit propositiones, quæ à Ioanne sunt destinatæ.*

Piissimo & Amatore Christi Imperatore dirigente Dominum meum Mirandissimum Tribunum, Notariumque Aristolaum, Christianum virum, & pro recta fide valdè certantem, ut ad pacem copularet Ecclesias, & scribente clarè, quod Antiochenus deberet priùs subscribere quidem Nestorii damnationem, anathematizare verò scelesta ejus Dogmata, & tunc communionem nostram quærere, scripsit ad me Dominus meus Religiosissimus, & optimus senex Episcopus Acacius incongruam quandam propositionem: Quasi ab Orientis Episcopis, magis autem, si oportet dicere, veritatem *oporteret discere* ab eis, qui ea, quæ sunt Nestorii, saperent. Nàm dum eos oporteret sequi quod congruit, & *juxta* intentionem piissimi Principis, omniumque Orthodoxorum, anathematizare scelesta Nestorii Dogmata, è contrario petunt vacare universa, quæ à nobis scripta sunt sive in Tomis, sive in Conscriptionibus: Et sic, inquiunt, Ecclesiæ communicabunt ad invicem. Hoc autem clarè dicere est, quod oporteat nos rectam Fidem denegare, & Nestorii consentire blasphemiis. Si enim nostra exterminamus, quæ se benè habent, & inexprobrabiliter asserunt veritatem, & rectæ Fidei militant, approbavimus ea, quæ sunt Nestorii, & erimus admirantes ejus insaniam. Sed illorum quidem propositionem intelleximus. Contristati enim sunt, quod blasphemante Nestorio, ab Orthodoxis contra eum sermones scripti sunt, & epistolæ. Qualia verò & nos scripserimus, sciet tua Perfectio, dum legeris paria eorum. Ob hoc enim tuæ illa Religiositati direxi.

CAPUT CIX. 197

Epistola Maximini ad Alexandrum, quam scripsit, dum cognovisset de Andrea, & de Germaniciæ.

VAlde confusus sum, cognoscens ex literis tuæ Sanctitatis illum, qui est Germaniciæ, & eum qui est Samosatenorum, semet ipsos à sancto vestro dirupisse *Iudicio*. Non crederem, si id nuntiaretur ab altero. Vetuntamen & nos hæc ipsa pertulimus ab Alexandrino & Rossio. Reliqui enim cuncti per bonum Deum & sanctas Orationes tuas firmi persistunt. Qui verò sunt in nostro confinio, præcipuè qui Montana habitant, quibus & in Cappadocia & in Armenia negotiandi necessitas, multa millia malorum sustinent: Eò quod mihi Cæsareensis scripserit, & à me nec Rescriptum potuerit impetrare, nec ut ipse susciperem literas ejus. De reliquo igitur adversùs nostros implacabile prælium assumpserunt. Sed rogo Sanctitatem tuam, ut assiduas pro nobis preces digneris effundere: Ut & illius in semet ipsum nequitia convertatur, & nostri perfectissimè roborentur.

CAP.

CAPUT CX. ...198

Epistola, inquit, *Theodoreti ad Helladium, indicans quod non abscesserit ab illis, quæ inter ipsos semel in negotio convenerunt, neque injustitiæ, quæ in illam personam commissa est, acquiescere patiatur.*

QUandò præcipuè literarum consolatione nos oportuit frui, vehementior quippè nunc est erecta tempestas, tunc & ipsâ fraudamur, & damnificamur eâ, quæ nobis sola supererat. Ego quidem semel secundòque scripsi de his, quæ vertuntur, & poscens commune consilium, & manifestans sententiam meam, & claram mihi tuæ Sanctitatis intentionem rogans, & nec semel impetravi Rescripta. Unam verò solam per totum tempus commendatitiam suscepi Epistolam. Et valdè me obstupuisse confiteor. Vereor quippè, ne qua adversùm nos accusatio veniens, opus namque tale multorum est, licet semper, præcipuè tamen hoc tempore, tuæ Charitatis turbidaverit puritatem, suadens quod relictâ acie dedititii fuerimus effecti, & quasi quidam multipedes aut chamaleontes colorem secundùm petras & folia verterimus.

Undè ad has rursum literas venio, ac rogo ut Sanctitas tua eadem sit circa nos. Adjuvante siquidem gratia Dei, non imitamur varios reumatum cursus, qui interdum quidem huc, nonnunquam verò illuc recurrere solent, sed festinamus in eis, quæ à principio deliberavimus, quæ recta sunt, permanere, & tristia, quæcumque venerint, sustinere, & nutum desuper exspectare. Undè eam quidem, quæ ex Ægypto est directa, Epistolam, quia orthodoxa, recepimus; mercedes verò, quas pro eadem sua recta

ҫta fide popoſcit, qui eam vix tandem diſcere valuit, ut odioſam Deo, & abominandam ſumus averſati.

Nam quis unquam eorum, qui ſub pietate nutriti ſunt, mercedem rectæ fidei homicidium poſtulavit? Vel quis tribuit poſtulanti? Aut quis veracem appellet eum, qui ſine mercede honorare noluerit veritatem? Demus enim non eſſe malam, quæ eſt petita, mercedem: Docuerit. Mihi enim videtur nec illum nominare perfectum, qui propter Regnum Cœlorum virtute animi pollet, ſed quem boni detinet amor, & qui bonum propter ipſum complectitur. Et teſtatur hoc Dominus, dicens ita: *Qui diligit me, implebit Mandata mea.* Et non ait: *Qui deſiderat Regnum Cælorum.* Sed, *Qui diligit me.* Si verò & meminit ubique mercedum, aliquando quidem dicens, *Quoniam ipſorum eſt Regnum Cælorum*, aliquando verò, *Quia ipſi hæreditate poſſidebunt terram*, & quæcumque ſunt talia, hoc facit oſtendens propriam largitatem, & animas faſtidioſorum ad bona ſuſtollens; perfectorum verò eſt proprium proclamare: *Mihi vivere Chriſtus eſt, & mori lucrum. Et ego enim non tantùm ligari, ſed & mori paratus ſum pro nomine Domini noſtri Ieſu Chriſti. Et complaceo mihi in infirmitatibus, in perſecutionibus, in ſeditionibus, pro Chriſto. Quando infirmor, tunc potens ſum.* Sed iſte Orthodoxiæ Aſſertor, ſeu Præceptor egregius, mercedem Orthodoxæ fidei expopoſcit. Et mercedem ſceleſtam, & beſtiis ſanguinem potantibus condecentem.

Ioann. 14.

Philipp. 2.

Actor. 21.

2.Cor. 12.

Verùm clamemus ei: *Quia Diis tuis culturam non exhibemus. Et imaginem, quam ſtatuiſti, auream non adorabimus.* Talem tenemus ſententiam, Deo Amiciſſime Domine. Nullus igitur nos apud vos impetat, velut alia ſapiamus. Sed orate ac deprecamini Deum, & animam noſtram, quæ infirma eſt, roborare, & corpus, quod graviter eſt diſpoſitum. Dexter enim pes meus torpore detentus Lecto nos rursùs affixit. Sed novi, quod & hoc utiliter atque ſalubriter diſpenſaverit univerſitatis Inſpector.

CAP.

CAPUT CXI. 199

Epiſtola, inquit, *Helladii ad Alexandrum, indicans quod propter eam, quæ facta eſt, cauſſæ proditionem Cilices convenire placuerit.*

IN omnibus gratias agimus communi Domino & Salvatori Chriſto, qui nos dignos fecit propter deſiderium ſui, & piæ fidei confeſſionem, in medio ebriorum plurimorum ſpiritales amplecti vigilias. Magis autem gaudemus, quia inſtar Capitis tuam inſcribimus Sanctitatem in certaminibus: Quæ hic, qui tentationes exercitari permiſit propter noſtrorum multitudinem delictorum, hoc quo voluerit modo, ipſe compeſcet. Maximè ſi pro pietate certantes firmo ſtatu Adverſariis reſiſtamus. Quia verò conſequens erat, ut poſtquam cognovimus execrandas impiorum pactiones, colligeremus Deo Amiciſſimos hujus regionis Epicopos, ut deliberarent unà nobiſcum, quid ſit agendum, hoc facere Deo propitio habemus paratum. Ea verò, quæ tali Epiſcoporum Synodo formari contigerit, nota utique faciemus tuæ Sanctitati. Ora pro nobis Domine per omnia Deo Amiciſſime.

CAPUT CXII. ... 200

Epistola, inquit, *Maximini secundæ Ciliciæ ad Alexandrum, quâ indicavit, quoniam convenientes certa quædam definierunt de caussa, quæ agebatur.*

QUoniam nihil eorum, quæ hìc fiunt, tuam latere convenit Sanctitatem, necessariò & nunc, quæ statuta sunt à nobis, tuæ Sanctitati innotescere festinavi. Quorum direxi & paria. Dignetur ergò, his inspectis, Religiositas tua, quæso, huic caussæ auxilium ferre, tam per sanctas orationes tuas, quàm per eam, quæ tibi inest, boni constantiam. Universam tecum constitutam Fraternitatem ego, & qui mecum sunt, salutamus.

CAPUT CXIII. 201

Synodus Anazarbensis. Sancta Synodus secundæ Ciliciæ, quæ per gratiam Dei in Anazarbo Metropoli convenit, interlocuta est quæ subjecta sunt.

MOtâ immodicâ perturbatione contra piam fidem, & infamibus vocibus aures hominum circumsonantibus, ex literis piissimorum & Amicorum Christi Imperatorum, quæ omnes Deo Amicissimos Episcopos pariter convenire jusserunt, ad Ephesiorum Metropolim venimus. Sed Cyrillus, Alexandrinorum quondam civitatis Episcopus, manu, qua Patrum in fide non permanens eam duodecim Capitulis commovere tentavit, & Anathematismos adjecit, per omnem terram monstrans propriam putritudinem: Hic priusquam cuncti Deo Amicissimi Episcopi convenirent, circa quod Amicis Christi nostris Imperatoribus placuit, præsidens ex authoritate Concilii usurpavit sibimetipsi Judicium, & calumnia circumvento Deo Amicissimo Episcopo Nestorio, qui & absens erat, nec à fidei pietate recesserat, ut putavit, condemnationem suppofuit.

Nos igitur, qui undique conveneramus, Orthodoxi Episcopi ex Orientali regione, diversisque Provinciis, deposuimus eum, alienumque à Sacerdotio fecimus, unà cum Memnone Ephesio, qui & in omnibus ei cooperatus est, & impiam voluit hæresim roborare. Reliquos verò, qui eis assenserunt, communione privavimus, donec suum cognoscentes errorem, impia quidem Dogmata Cyrilli anathematizaverint, sanæ verò Patrum confessioni acquieverint. Hæc dum cognovissent Amatores Christi Imperatores, atque approbassent, confirmassentque damnationem, quæ super eos à nobis facta est, jusserunt unumquemque Sanctorum Episcoporum ad propriam reverti Provinciam.

Verùm quoniam nunc convenientes in Anazarbo Metropoli

 propter

propter Ecclesiasticas curas, agnovimus quod nonnulli præter illa, quæ tunc in commune placuerunt, non ejectis Cyrilli Capitulis, ab eoque ea quæ exposuit admittentes, in communionem receperunt eundem Cyrillum, placuit convenientibus nobis, ut Cyrillum quidem sic habeamus, ut habuimus & antè, damnatum, eos verò, qui eùm receperunt in communionem, non respuentem per propriam subscriptionem hæretica, quæ exposuit, Capitula, esse nobis à communione alienos, donec ea, quæ pridem communiter placuerunt, effectui mancipentur: Et anathematizet Cyrillus impia Capitula sua, permaneat verò in fide trecentorum decem & octo, qui Nicææ convenerunt, neque adjiciens ei, neque auferens aliquid. Non patiemur autem, cooperante nobis Domino Christo, aut Cyrillum quasi Orthodoxum in communionem recipere, aut eos qui ei adjuncti sunt, nisi hæretica Capitula illa omnibus fuerint modis expulsa; Etsi ad ignem, & ferrum, ferarumque dentes nos oporteret congredi.

Maximinus Episcopus Anazarbi consentio Sanctis, & subscripsi.

Secundùm hanc suscriptionem universi subscripserunt.

CAP.

CAPVT CXIV. 102

Epistola, inquit, *Deo Amicissimi Helladii ad Deo Amicissimum Episcopum Alexandrum, per quam indicavit, quòd convenientes Episcopi secundæ Ciliciæ certam formulam dederint de caussa, quæ vertitur: Quam primæ quoque Ciliciæ Episcopi approbant.*

QUoniam quidem Synodus Deo Amicissimorum secundæ Ciliciæ Episcoporum colligenda erat, agnovisti utique omninò, Deo Amicissime. Quia verò & congregata sit, & formatum sit ab eis, sicut & mandaverunt nobis per Deo Amicissimum Presbyterum Mopsuestiæ Olippum, ut in illa damnatione habeatur Ægyptius, cui olim suppositus est, donec anathematizet impia illa Capitula, & hi verò, qui ei communicant, excommunicati habeantur: Necessariò & nos amplectentes hunc pro pietate zelum, Apostolicisque dogmatibus, Sanctorum verè Episcoporum, sequentes quoque Apostolicum eorum Propositum, & acquiescentes his, quæ ab eis synodaliter exposita sunt, tuæ mandavimus Sanctitati, ut si quidem possibile est, huc usque fatigeris, subscripturus ipsi Synodico, quod & facere debes; si verò ab hoc aliqua fortè violentia prohiberis, quamquam nihil sit hoc violentius, sicut & tu Deo Amicissime utique dicis, nisi fortè corporalis infirmitas, innotescere nobis dignare per literas, quod placet. Impossibile est quippe, sicut nos æstimamus, etsi hoc multoties millies simulent hi, qui susceperunt Ægyptium, nihil obesse pietati, subsistere Apostolicum dogma, nisi fuerint abjurata illa scelesta Capitula.

CAPUT CXV. 203

Epistola, inquit, *Deo Amicissimi Episcopi Dorothei, Metropolitani Mœsiæ, ad Antiochenum Ioannem, quam scripsit ex opinione advertens, quod Alexandriæ inter Paulum & Cyrillum convenerit.*

QUi naufragaverunt à pia Fide nostra, quæ unit sarparis proprii fulcita, inter multas hic opiniones disseminant, dicentes, quod Religiositas tua, & qui cum ea sunt, Sancti Episcopi acquieverint ad Ægyptii communionem, non damnatis Conscriptionibus duodecim cognitis. Blasphemia eò quidem ora sumpsit, quod ipsa Capitula perfectis quidem sint probabilia, his verò, qui capere nequeunt, aliena. Unde, inquiunt, rogati Ægyptii in communionem Orientis Sanctam Synodum receperunt. His ita disseminatis ab ipsis, alteram fraudem machinati sunt contra pios. Integrâ siquidem civitate simpliciores volentes decipere, proprios servos atque Domesticos, & alios quosdam colligentes ante auroram, in forum, quod dicitur Constantini, sub prætextu litaniæ, convenire fecerunt, præparantes ut unus occurreret Populo cum Crucibus & Cereis: Ille Deceptor, qui ab illis Desertoribus est illicitè ordinatus.

Sed non diu fraudem suam tegere valuerunt, sed deprehensi nolendo fortiores operati sunt Populos, persistentes in sua pietate, qui discentes hunc dolum declinaverunt errorem. Dum verò eis nec ista sufficiunt, finxerunt ab Admirandissimo Aristolao literas ad Maximianum fuisse transmissas, quas & in publicum in ambone legi fecerunt: Narrantes sic pacem factam fuisse inter Sanctitatem vestram & Ægyptios, ut vestræ calculo Sanctitatis

&

& Maximiani Ordinatio firmaretur, & Sanctiſſimus ac Deo Amiciſſimus Epiſcopus Neſtorius condemnatus reputaretur. De his igitur univerſis ſubtiliter diſcere volens, coactus ſum Reverendiſſimum Presbyterum Euſtochium, cumque ipſo Thomam Monachum deſtinare, rogans ut nos per veſtras literas digneris inſtruere veritatem. Omnem, quæ tecum eſt, Fraternitatem ego, & qui mecum ſunt, ſalutamus.

CAPVT CXVI. 204

Idem hanc posuit Epistolam. *Deo Amicissimis, & Sanctissimis Dominis meis, & cum omni reverentia nominandis, Sanctis Comministratoribus, Alexandro & Theodoreto, Eutherius Gaudere.*

DIvinum Sanctitatis vestræ zelum, qui ubique pervenit, nocte dieque fulgentem, clamant jam universa terra & mare, à quo & nos, valdè segnes, stimulati sumus ad bonorum desiderium, piæque confessionis instantiam, ita ut audeamus per literas deprecari, & de eis, quæ agenda sunt, commonere. Perclaruit igitur hoc esse justum præsenti in tempore, ut adjiciat Sanctitas vestra cæteris rectitudinibus suis & hoc studium, quod nunc exigit tempus, ut dirigatis aliquos cum communi hac formula, & literis accommodis ad Occidentis partes, & excitetis ad hoc pro fide certamen eos, qui illic sunt habentes insitum fidei zelum. Timor est enim, ne prævenientibus literis aliorum, quasi unitio facta sit, & rebus incongruis consentientibus universis, segniores appareant ad ea, quæ malè acta sunt, corrigendum. Et nos quidem quasi in libro, quæ sunt placita, exponentes, id est, ego & Dominus meus per omnia Sanctissimus Episcopus Helladius, horum Rescripta vestræ, quæ secundùm Deum est, Charitati direximus. Vestræ autem Religiositatis est & probare, & proferre, & ad finem perducere. Quæ cum Sanctitate vestra est, Fraternitatem ego, & qui mecum sunt, salutamus.

CAPUT CXVII. 205

Epistola, inquit, *Deo Amicissimi Eutherii Thyanensis Episcopi, & Helladii Tharsensis, scripta ad magni nominis Romæ Episcopum Sixtum.*

MUltam providentiam humani generis per singula tempora faciens Dominus Christus alio tempore alia luminaria præparavit ad eorum Ducatum, qui bonæ sint voluntatis, convictionemque contrariorum, & mendacii quidem destructionem, veritatis autem confirmationem. Sicut etiam sub illo majori Pharaone Beatum Moysen contra Jamnes & Mambre, & sicut super Simonem Magum, Petrum benè vincentem, sic & contra eos, qui nunc insurrexerunt, inimicos tuam protulit Sanctitatem, per quam bonæ spei sumus & nos, quod Orbis terrarum ab Ægyptio liberetur errore, qui Moyses novus existens omnem quidem Ægyptium hæreticum percuties, salvabis verò omnem Israëlitam Orthodoxum. Igitur contra veritatem multis millibus gestis, & mundissima Orthodoxiæ margarita multas excipiente inimicitias, & quantas nulla unquam tradit historia, ab his qui harum vocum novitatem contra Paternam Fidem Apostolicam repererunt, nostrum quidem est, qui triplices multiplicesque patimur tempestates, & penè in Pyratas incidimus, ad eum clamare, qui à Deo productus est Gubernator, eumque pro amore veritatis quanta possibile est edocere; tuæ autem Gratiæ Sapientiæque est non despicere, neque otiosè transcurrere hujusmodi quæstionem, tantamque caussam. Sed & perscrutari cum dilectione boni laboris, & imponere emendationem cum tota constantia, & Deo dilecta fiducia. Et olim siquidem sæpiùs jam ex Alexandria hujusmodi hæreticis Zizaniis insurgentibus,

tibus, ſuffecit veſtra Apoſtolica Sedes per univerſum tempus illud ad mendacium convincendum, impietatemque reprimendam, & corrigenda quæ neceſſarium fuit, muniendumque Orbem terrarum ad gloriam Chriſti, tam ſub illo ter Beato, & inter ſanctos habendo Epiſcopo Damaſo, quam ſub pluribus aliis, glorioſis atque admirabilibus. Cujus rei gratia & nos præſumimus has ſupplicationes offerre, ut adjuvetis Orbem terrarum: Et in illa parte, quæ errat, & in illa, quæ tyrannidem ſuſtinet. Quæque ad hoc impugnatur, ut ad ea, quæ non conveniunt, aſſenſum præbeat: Eo quod nec velit, nec expedire judicet, ut Ægyptiorum Capitulorum varias vocum novitates excipiat.

Scribens enim Cyrillus Alexandrinus blaſphemam vocum novitatem per bis ſena Capitula, univerſæ Divinitus inſpiratæ Scripturæ contrariam, & anathematizantem legitimas & antiquas Sanctorum Patrum traditiones, & maximè illorum, qui excelſa quidem Chriſti Divinitati adſcribant, humilia verò humanitati ejuſdem, nuſquam unitione ejus intercidenda, propoſuit ei, qui tunc Sanctam Sedem regebat magni nominis Urbis, qui fuit à principio probatus, & notus circa fidem, circa vitam, circa doctrinam verbi, & circa univerſa, Neſtorio, ut aut conſentiret Capitulis ejus, atque ſubſcriberet ea, & permaneret Epiſcopus, aut certè periclitaretur in gradu, & à Sancta Eccleſia pelleretur. Ille autem propoſitioni nequam Dei timore prælato, elegit potiùs multis millibus periculis ſibi injuſtè inferendis tradere ſemetipſum, quam dolis hæreticis præbere conſenſum, & confirmare totius Orbis errorem. Ad hæc Synodus convenit in Epheſo: Et in nullo correptus, neque rationem reddere expetitus, antequam convenirent, qui ſuſtinebantur, univerſi, exactus eſt ultionem, dum illorum Capitulorum blaſphemiæ obviaverit, & omni crudelitate ei, quæ dicitur, damnationi, & aliis aliquibus ſubjectus eſt. Dum certè Cyrillus authoritatem judicis non haberet, ſed ejus qui judicandus eſt ordinem, eò quod contra invicem moverint quæſtiones. Et erat præſidens Reus: Et ſententiat Princeps, qui ſuſtinebatur multis ſententiis ſupponendus.

His geſtis, aliis quidem cuncta, quæ acta ſunt, lachrymis digna, aliis verò ridicula videbantur, ita ut & ille, qui Antiochenam

nam

nam tenebat Ecclesiam Dei, post hæc veniens Cyrillum quidem & Memnonem damnationi subjiceret, communi Decreto Deo Amicissimorum, Sanctissimorumque Episcoporum, usque ad viginti duorum Metropolitanorum, cæterorumque qui pariter aderant, qui illos hæresios ac seditionis Principes judicarunt, & Ecclesiasticarum æmulos Sanctionum. Cæteros verò, qui eis ad omnia incongrua Complices exstiterant, alienos à communione fecerunt. Sed illi egregii contra veritatem simul & Regulas sibimetipsis indulgentiam relaxantes, terribilium Mysteriorum communionem irreverenter sibi continuò præsumpserunt. Alios verò communicare sibi periculosè fecerunt. Ita ut omnes Divinæ Regulæ Decreto subjaceant, quæ eos qui ita regunt, omninò perdamnant. Hæc addiscens Deo Amicissimus & bonus Victor Princeps continuò definivit vacare, quæ sic inordinatè inconsequenterque sunt gesta contra eum, qui in nullo convictus est, abruptè verò & furiosè addictus: Denuò autem de dogmate cum veritatis amore fieri quæstionem per interrogationem & responsionem, & demonstrationem quæ omnibus suaderet, non quæ authoritate tyrannicâ imperaret. Illi verò ad solutionem Canonum id quoque adjecerunt, ut nec his piis literis obedirent.

Et nihil de fide dicere vel audire acquiescentes ulterius, ad solam se universi pertinaciam contulerunt: Ad consensum cœperunt trahere judicii, alios quidem fraude, alios violentiâ, alios præmiis. Constupentes super his nos per multum tempus rogabamus, obtestabamur cum omni fiducia, provocabamus ut nihil irrationabiliter fieret aut teneretur, sed de quæstione quidem dogmatum, & de Cyrilli Capitulis communis proponeretur Tractatus atque Concilium. Et quod omnibus placuisset, una sententia firmaretur. De eo verò, qui tyrannidem sic apertè pertulerat, judicium verax fieret atque legitimum, ut convictus quidem de corruptione veritatis adjudicationem consonè sustineret ab omnibus; si verò ex toto innoxius probaretur, in Scripto abdicaret illa nobiscum, quæcumque incongrua quidam vel ex ejus persona, vel ex aliorum nomine, ex suspicione aut accusatione jactaverant.

Sed ista quidem displicebant his, qui ex sola authoritate devincere,

vincere, non autem vel suadere, vel suaderi volebant. Præcipiebant verò universis, ut abruptè anathematizarent, & damnationi subscriberent. Quicumque autem se integriori deliberationi servasset, damnabatur, ordinabatur ab eis, subjiciebatur calumniis, malæ doctrinæ vocabatur. Ordinabantur pro talibus alteri, quia consentire nolebant: Laudare quidem damnatione digna Capitula, damnare verò eum, qui, quantum nos conscii sumus, nihil aliud dixit, nisi ea, quæ à Sanctis Prophetis, & Evangelistis, & Apostolis per Spiritum Sanctum manifestè sunt tradita. Volebant enim & Apostolos criminari, dum supervacuè adjudicant illum, qui ea, quæ ipsorum sunt, prædicabat. Talem namque & eorum, quæ dicuntur, Gestorum fecerunt actionem, ut inconsona & incerta adversùs illum virum proferrent, & plerumque irreprehensibilia reprehenderent. *Cur*, inquiunt, *Nestorius dixit, quod passio non Deitatem, sed humanitatem Christi attigerit?* Interdum verò falsa scriberent, ponendo quod ab ipso dicta fuissent verba, quæ nec quicumque infidelium, immò nec agrestium Dæmonum dicere præsumpsisset. Id est, quod Christus esset Christi Dominus, sicut Saul, sicut David, sicut infidelis Cyrus: In quibus facilè est convincere volenti calumniam.

Ea verò, quæ de Antiocheno Joanne sunt gesta, si esset possibile, tacere velimus. Sic irrationabilis apud nos ejus mutabilitas facta est, & manifesta transgressio, & proditio veritatis, quæ ex improviso completa est, sive peracta. Ille enim, quia antequam veniremus ad Ephesum, hæreticam Capitulorum reperit fraudem, plurimis per literas indicavit. Per primam Cappadociam, secundamque, & per diversos locos, ut ab eis se observarent, admonuit, quasi Eunomio, & Ario, & Apollinario consonarent. Et qui acutè ac fervidè in Cyrilli damnationem prosilivit, & ad hoc omnes hortatus est: Quippè adiit & ipsam Regiam civitatem, ut huic impietati resisteret. Et idem nobis scripsit adhuc Ephesi constitutis, priùs quidem dicens, quia illum, id est, Nestorium demissum cognoscentes ab Epheso, valdè doluerunt animæ nostræ: Eò quod illa, quæ sine judicio & iniquè sunt gesta, videntur interim roborari. Deindè quia etsi illa blasphema Capitula Cyrillus abjecerit, eum ne tunc quidem suscipere per Sacramenta pro-

promisimus: Eò quod Princeps ipse sit factus iniquæ hæresis. Unde alterum cor accipiens ignoramus, omnibus motibus suis est adversatus, & Cyrilli Communicator effectus, non repellentis quæ malè conscripserat, qui eum nunquam suscepturum se, vel si ea refutasset in Scripto, juraverat. Et solus vinculum solvit, quod cum tantis Cyrillo & Memnoni noxiis consequenter intulerat. Et nullam securitatem his, qui pro pietate fuerant offensi, procurans, ipse quidem reconciliatus est ei, quem pridem sic amarè notaverat: Permisit verò Ecclesias perturbari, & Præsules quosdam manere depulsos, alios autem adhuc multipliciter exturbari.

Sed etiam literas mirabiles fecit, in quibus ait damnatum se habere Nestorium, & anathematizare quidquid impiè dixit aut sapuit. Sic & accusatione ac demonstratione defecit, ut nec diceret, *Illam vel illam, sive illam anathematizo sententiam*, sed ait: *Quidquid ab eo impiè dictum est.* Dum certè apertè dicere debuisset, ut ab eo sensu quisque cautior redderetur. Sicut clarè abominamur nos Cyrilli Capitula, & quæsumus universos, ut se ab insita illius malignitate custodiant; præconvincentes eas, quæ in ipsis sunt, blasphemias, & eas clarè omnibus publicantes. Hæc pauca de plurimis cum multa abbreviatione conscripsimus, scientes quod horum malorum nimietas non solùm Hieremiæ lamentationibus digna sit, sed & universam Tragædiam superaverit.

Rogamus verò, & Sanctis tuæ Religiositatis provolvimur Pedibus, ut manum porrigas salutarem, & auferas Mundi naufragium, omniumque horum inquisitionem jubeas fieri, & his illicitis Cœlestem superduci correctionem: Ut revocentur quidem Sancti Pastores, qui injustè sunt à suis Ovibus effugati, & reddatur Gregibus ordo; & antiqua concordia. Et ut non ultra lamentatus & mugitus pro votis offerantur ac Psalmis: Dum multi dispersi sunt. Et ne quiquam periclitentur circa ea, quæ præcipua sunt, dum vitant ab hæreticis vel Lavacrum Regenerationis; vel mysticam comunionem accipere, quæ ab Orthodoxis sumere ad salutem minimè permittuntur.

Quæ ex parte quidem videntes, ex parte verò audientes olim concurrissemus ad Sanctitatem tuam nos, qui è diversis Regionibus sumus, id est, ex Euphratesia, ex utraque Cilicia, secun-

da Cappadocia, Bithynia, Theſſalia, & Mœſia: Ut & fontes effunderemus lachrymarum, & publicè defleremus peregrina & inſueta hujus vitæ mala, niſi detineret nos Luporum terror, inſidiantium Gregibus ad rapinam, & ad errorem, omnemque adverſitatem. Undè coacti ſumus noſtra vice dirigere Religioſiſſimos Clericos & Monachos, qui impleant locum noſtrum. Quæſumus igitur, ut abſque dilatione exſurgatis, & fervido zelo magnum victoriæ Trophæum contra Æmulorum cuneos erigatis, antè oculos habentes boni Paſtoris diligentiam, ſimul & ſtudium circa Ovem, quæ erraverat. Et non abſque periculo deputetis, ſi quid faſtidiosè circa tot Paſtores & Oves agatur: Dum illæ quidem errent, illi verò tyrannicam ſuſtineant violentiam.

Imitamini potiùs & magnum pietatis Præconem Paulum, Oculum Mundi, quem nos ut pignus habere familiaritatis noſtræ erga veſtram credimus Sanctitatem. Civis enim noſter exiſtens, errore totius Orbis extincto, illius Apoſtolicæ Sedis factus eſt ornamentum, & à Beato Petro dexteram ſocietatis accepit, ut appareret ab utriſque æquam ſubtilitatem dogmatum cuſtodiri. Etiam quæſumus, ne deſpiciamur à vobis nos, quos tot mala circumdant. Non enim de pecuniis vel gloria, aut quolibet alio temporalium decertamus, ſed pro pietatis poſſeſſione communi, pro Paterno fidei theſauro, pro ſpe communi Fidelium, pro bona confeſſione Apoſtolorum, pro immortali certamine Martyrum, & maximè pro Adventu Clementiaque Dominica, cujus virtutem invincibilem invocantes ſine ceſſatione clamamus: *Parce Domine Populo tuo, & ne dederis hæreditatem tuam in opprobrium.*

Eutherius Epiſcopus Metropolis Thyanenſium ſubſcripſi. Et quæſo, ut me ores incolumem, Deo Amiciſſime, & Sanctiſſime Pater.

Helladius Epiſcopus Metropolis Tharſi ſubſcripſi. Et rogo, ut me ores incolumem, Deo Amiciſſimè, & Sanctiſſime Pater.

CAP.

CAPUT CXVIII. 206

Multa inter has Epiſtolas abſtuli, quæ ex ſua perſona intulit Irenæus. Sed hæc, quæ ſequuntur, ab eo dicta non inutilia, ſicut cætera, credens, ad hoc præcipuè tranſtuli, ut homo Neſtorii ſequaciſſimus, quam ſe hoſtiliter habeat ad ea, quæ in Epiſtola Ibæ, quæ ad Marim Perſam cunctis ſuæ regionis innoteſcenda facta eſt, continentur, ſicut & de aliis ſtudiis fautorum prædicti, ſatis appareat.

COmpoſitores, inquit, oportebat revera, ut ne hoc quidem præterirent iſti Propugnatores veritatis egregii, quatenùs univerſa, quæ erant agenda, implentes, inconcuſſam propriam conſcientiam cuſtodirent. Nec enim Rex Cœlorum plus à nobis exigit, quam Propoſitum. Ad quod reſpiciens & bravia donat, & mercedes deputat, & exigit ultiones. Et hujus quidem rei Abraham Patriarcha eſt teſtis. Qui nec filio eſt privatus, & maximam illam pro Sacrificio mercedem recepit. Illius verò ille, cui creditum talenti negotium: Quem quia id neglexit tantummodò, tormentis deputavit, oſtendens damnum, quod ex eorum, quæ in nobis ſunt, negligentia ſuſtinemus. Quæ iſti Deo Amiciſſimi Paſtores memoria retinentes, qui in lege Domini meditantur die ac nocte, dum certè jam comperiſſent, quod deceptus jam Cyrilli verſutiis, qui Romanæ Eccleſiæ præſidebat, adversùs Neſtorii perſonam calumnias perverſis reprehenſionibus approbaſſet, Legatos tamen ad Occidentem impigrè direxerunt, manifeſtaſque fecerunt hujuſmodi fraudes, quæ in hanc cauſſam etiam de recenti fuerant paratæ. Hoc idem verò mox & magnus fecit Alexander, accuſans illas impias pactiones, quæ ſuper

per alia incongrua & in fide auxerunt diſcordiam. Non ſolùm ſiquidem quia per ea, quibus interluſerunt, fœdera iſti mirabiles, extincta non eſt Orientalium contra Ægyptium rixa, ſed & omnes contra invicem ſunt diviſæ, præcipuè Orientis, Eccleſiæ, occaſione diſſenſionis accepta ab hac falſi nominis pace. Quod autem illa, non pax, ſed potiùs piæ concordiæ diſſipatio, & cunctis pugnis deterior fuerit, ſufficiunt quidem & ſupra ſcripta declarare. Clariùs verò multis ipſe rem prædicat.

CAP.

CAPUT CXIX. 207

Domino, inquit, *meo per omnia Deo Amicissimo*, *&* *Sanctissimo Episcopo Alexandro*, *Theodoreto*, *Abbibo*, *Heliadi*, *Mari*, *Davidi*, *Acilino Meletius.*

DIgnum & gratum est vestræ Sanctitatis etiam præsens studium. Et gratum Domino Christo, qui nobis speculatores hujusmodi in præsenti quoque largitus est, ut ad eos intendentes habeamus qualiter, prout est in tanta hujus vitæ tempestate possibile, nostra itinera dirigamus. Non enim nostra sunt cuncta, sed ejus qui continet universa. Sat est nobis ut vel intentione sincerâ, si nihil ampliùs, contendere valeamus, ad quam respiciens omnium Dominus præstiturus est, utique vestræ Sanctitatis orationibus, ut nec triplicibus voluminibus submergamur. Eos quidem, qui ad Occidentem directi sunt, Deo Amicissimos Clericos ita suscepimus, ut consequens erat nostros, & qui pro tali caussa sunt destinati. Quos etiam dimisimus, ut per gratiam Dei ad ulteriora procedant. Festinamus autem, si Dominus annuerit orationibus vestræ Sanctitatis, & nos similia gerere: Quia oportet omninò ut offeramus & nos, quæ credimus expedire. Forsan enim volens Deus ampliùs probare eos, qui se sunt digni, & redarguere noxios, permisit usque adeò Adversarios crescere. Erit verò id his, qui benè certant, non ad defectum meriti: Quomodò enim fieri hoc potest, dum futuram magis coronam provideat? Sed potiùs ad animarum erectionem, eò quod opportunum tempus invenerint ad sui Propositi virtutes ostendendas, & ad eam, quam quieti meditabantur, fortitudinem. Sicut & hi, ut arbitror, qui aliter priùs, *aliter* certant post ea studia.

CAPUT CXX. 208

Deo Amicissimo, inquit, *secundùm veritatem*, *&* *Sanctissimo Patri Episcopo Nestorio Theodoretus.*

QUod habitare in villa non metuam, & obsequi Regulæ, & excelsi Throni non sim desiderio compeditus, tuam nosse arbitror Sanctitatem. Nam si & aliud nihil, saltem sollicitudo civitatis, cujus gubernacula sum sortitus, satis est ad docendum me hanc Philosophiam. Præter ipsam siquidem sollicitudinem, & caussarum turbas plurimas, habet quæ sufficiunt ad abigendum eos quoque, qui nimis talibus gaudent. Nullus igitur Religiositati tuæ suadeat, quod ego Præsulatus amore oculos claudens, idcircò ut Orthodoxas susceperim literas ab Ægypto. Dico enim, sicut coram veritate ipsa, frequenter eis perlectis, subtiliterque discussis, inveni ab illa eas hæretica amaritudine liberas. Easque timui ullo modo maculare. Dum certè oderim, non minùs aliis, illarum Patrem, sicut totius Mundi perturbationis Authorem. Et spero non me soluturum pœnas ob hoc in die judicii. Quia justus judex est inspector intentionis. His autem, quæ contra tuam injustè & iniquè facta sunt Sanctitatem, nec si ambas manus meas quilibet abscindat, patior assentire: Procul dubio Divinâ mihi cooperante gratiâ, & animæ imbecillitatem roborante. Et hoc manifestum feci & illis per litteras, qui exigere nitebantur. Direxi verò & Sanctitati tuæ eorum, quæ illis respondi, Rescripta: Ut agnoscas, quia Divino nutu à nullo sumus tempore permutati, neque multipedes aut chamaleontes ostendi, quorum hi quidem petras, illi verò folia, quibus adhæserint, colore imitantur. Omnem, quæ cum tua Religiositate est in Christo, Fraternitatem ego, & qui mecum sunt, plurimùm salutamus.

CAP.

CAPUT CXXI. 209

Ea quæ rescripta sunt, inquit, *ad Prophetam de ea, quæ dicitur Ægyptii pœnitentia. Vel si veram quis putet, vel si fictam Ægyptii pœnitentiam, mihi utique plurimum est odium contra eam.*

ODi enim fictam, sicut hypocrisin meretricis, honestam faciem præferentis. Abominor verò eam, quæ vera nominatur, ut immaturam, similemque circa Esau pœnitentiam, quæ valdè & eum, quem correxisse videtur, accusat. Eò quod de pristinis malis, quasi de bonis insultet, & illa solum digna sit voce Propheticâ: *Væ qui vocat amarum dulce, & dulce amarum.* At ille conditiones contra Orthodoxos, quasi mercedem, qua peccantibus veniam dederit, ita proponit. Et dum proposuit, celeri est adoratus assensu. Quasi Dominus misericordiæ loquens, qui ab adorantibus se, tanquam veniam perceperint, diffamatur. Et misit per eos satisfactionis pœnitentiam, multis lachrymis plenam, & ad eos, qui ei clementiam donaverunt, ita loquentem: *Quia supervacua omninò, & inopportuna Ecclesiarum discordia facta est.* Nunc præcipuè ab eo satisfactum. Quis non ei, sicut misericordiá digna loquenti, misereri queat? Aut veniam lugenti non præstet? Penè enim genua tangens, & lachrymis utens pro literis, his qui eum deposuerant, clamat: *Superflua & vana sunt quæ fecistis, & occasione rationabili nuda. Sed ego de vobis subtiliter persuasus fero sententiam.* Multum ejus, qui deliquit, obsequium circa eos, qui exstitere clementes, irrationabiles eos integerrimè, ac non ambiguè appellantis. Nunc quippè, inquit, *Vana.* Sic maximè mihi est satisfactum, quod vana sint & superflua, quæ fecistis. Ea enim, ait, quæ mea sunt sentientes, imperitè hactenùs faciendo subspicabamini me à vobis diversa sensisse. Et pœnitentiæ quidem ipsius tale est procemium.

 Post

Post pauca verò istæ sunt ejus voces ampliùs compunctivæ pœnitentis: *Chartam nobis*, inquit, *ille porrexit, irreprehensibilem confessionem fidei continentem.* Vide pompam; quæso, uniuscujusque sermonis, quæ cum Diaboli est damnata superbia. *Chartam* dixit, & ei nec literarum nomen donare dignatus est. Et addidit: *Nobis porrexit.* Et ad judicandum rogatus extollitur. Et adjecit: *Irreprehensibilem confessionem fidei continentem.* Tamquam parcens aliquid infamatis, irreprehensibiles eos decernit. Et hoc post ista declamans: *Quam Chartulam ille*, inquit, *à te affirmabat esse compositam, & ab eis Deo Amicissimis Episcopis, qui illic sunt.* Quid est aliud quod ait, nisi ac si diceret: Diffidebam quidem dogmatis apud vos esse irreprehensibilem fidem; deposui verò suspicionem; quam contra vos habui, eò quod essetis de impietate dogmatum diffamati, juranti plurimùm illi, qui mihi chartam obtulit, credens, & quod non falleret affirmanti. Quomodo igitur aliquis insultantis, quasi ipse magis ignoverit, pervicaciam putet pœnitentiam? Sed forsan superat quidem ut justè damnatus, ne salvari videatur. Progrediens verò exposuit veritatem.

Videamus ergò, si placet, & sequentia literarum. Et priùs quidem ad medium deducamus primum bonæ hujus circa eos pœnitentiæ Capitulum: *Si de cœlo*, inquit, *& non ex Virgine sanctum Corpus dicimus factum Salvatoris omnium Christi, quomodò jam Dei Genitrix intelligitur? Quem namque omninò non peperit, nisi verum sit, quod Emmanuel genuerit secundum carnem.* Hæ voces ejus & insensatæ, & blasphemæ plurimùm sunt. Insensatæ quidem, quia ut benè dici demonstret carnem non esse de cœlo, utitur hac voce, quâ Dei Genitrix nominatur. Qui per omnia immurmurat auribus omnium, quod majus est deceat appellari. Si igitur ampliùs est *Genitricem Dei* vocari, quomodo majoris nomen id, quod minus est, designet? Qualiter verò ille, qui eam vocem, quæ est *Emmanuel*, tanquam Divinitatis, quæ ex Virgine nata est, Dei Verbi significativam accipiens, dum Propheticum testimonium profert, & frequenter sursùm ac deorsum clamat de Virgine, *Genuit secundùm carnem Emmanuelem*, nunc humanitatis partus significationem suscepit hoc nomen? *Theotocos* nomen quare prætulit *Emmanuelis* nomini, ut nomen Verbi tantummodò, vel tantummodò Deita-

tis partæ de Virgine? Si verò *Emmanuelis* vocabulo Verbum, quod partum est, significari dicit, eò quod idem vocabulum prædicet *Nobiscum Deus*, quare rursùs id ipsum, ut non Deitatis, sed carnis, quæ est ex Virgine, significativum dicit, & proclamat quasdam voces sibimetipsis contrarias? Et hoc quidem demonstratio est eorum, quæ ab ipso sunt dicta, dementiæ.

Verùm repetens easdem voces cerne etiam, quanta sit blasphemia: *Si enim de Cœlo*, inquit, *& non ex Virgine sanctum Corpus dicimus factum, quomodò jam Dei Genitrix intelligitur? Quem namque omninò non peperit, nisi verum sit, quod Emmanuelem genuerit secundùm carnem.* Non perterretur vesanis hominibus prædicans, quia Dei nomen significatione est Geniturae carnalis, ita ut Carnis Genitrix sit *Dei Genitrix.* Quod ergo sit nomen Divinitatis illius, quæ unita est carni, & quæ est cum genita carne, si dum *Dei Genitrix* dicitur, illius est vocabulum partus, qui consubstantialis est Virgini? Alterum è duobus: Aut Deus Verbum significatur, cum Dei Genitrix dicitur, & hinc absque nomine Carnis est partus; aut si *Dei Genitricis* nomen constitutivum Carnis est, circa ipsum ergo idem est Carnis Genitrix, quod Dei Genitrix. Et quomodò ei stabit, quod ait: *Genuit secundùm Carnem Emmanuelem?* Nisi fortè dixerit, quod Virgo peperit Carnem secundùm Carnem. Præter hæc verò suave ducerem requirere illum, quem putet à Propheta Emmanuelem fuisse prædicatum? Utrum inseparabile illud Dei Verbi templum, in quo nobiscum per opera Deus videbatur; an ipsum propriè Verbum? Nam si propriè ipsum Verbum, dixit ab ea, quæ est *Emmanuel* appellatione, illud hominem nudum eâ, quæ illi indè est, dignitate, quem nobis quasi parum facientibus se fingit objicere; si verò id ipsum nomen soli propriè visibili deputat, Emmanuelem nobis quasi alterum quemdam præter Dominum Christum ex Virgine diffamat genitum. Sed hæc quidem nobis hactenùs dicta sint.

Veniamus verò & ad secundam talis pœnitentiæ falsitatem: *E Cœlo*, inquit, *descendens Deus Verbum exinanivit semetipsum, formam servi accipiens, & appellatus est Filius hominis, cum id, quod erat, maneret, hoc est, Deus. Inconvertibilis enim, & immutabilis est secundùm naturam, tanquam unus jam intelligendus cum propria carne.* His occultè pro-

prietates naturarum instar fermenti commiscet. Et cavens quidem consuetum sibi *Unius naturæ* vocabulum, ne signum notum sit blasphemiæ, prout diceret, *Una natura*, interposuit: *Tanquam unus. Inconvertibilis enim*, inquit, *& immutabilis est Deus Verbum secundum naturam, tanquam unus jam intelligendus cum propria Carne.* Dicit: *Unus intelligendus cum propria Carne.* Et quod *Unus*, non adjecit. Nec enim dixit, *Unus Filius*, aut *Unus Christus*, aut *Unus Genitus*, aut aliquid tale *intelligendus cum propria Carne*, ne aliam Verbi, & aliam Carnis intelligamus proprietatem. Et evidentiorem nolens in his, quæ sequuntur, blasphemiam fecit, dicens: *Nominatus est Deus Verbum & homo de Cœlo, perfectus existens in Deitate, & perfectus idem ipse in humanitate.* Non dicit: *Perfectus Deus existens in homine perfecto*, sed *Perfectus existens in Deitate.* Et iterùm: *Perfectus idem ipse in humanitate.* Ut ipsas naturas tanquam partes ponens invicem completivas, benè sonantem naturarum confusionem auribus intromittat. Propter quod ab eo & id, quod est *Idem ipse*, supponitur ad occultè fallendum. Non Christus, non Filius idem ipse, sed *Verbum nominatum est*, inquit; *& homo de cœlo, perfectus idem ipse in humanitate.* Idcircò & naturarum fecit post modicum mentionem, eò quod Orthodoxis suave sit has voces audire.

Et post capturæ escam inducit confusionem. Quippe ut qui supervacuè naturarum nomine ad suspicionem cavendam est usus erroris. Quid enim dixit? *Et si non ignoratur differentia naturarum, ex quibus unitionem dicimus ineffabilem factam.* Rursus id quod dixit, *Ex quibus*, tanquam partes sint invicem naturæ Dominicæ in unum quiddam factæ, sic addidit. Oportebat namque, ut diceret, non *Ex quibus*, sed *Quarum dicimus unitionem ineffabilem factam.* Non enim ex naturis, sed ipsarum naturarum ineffabilis est unitio. Taceo quod & carnis per crucem obitum per propriificationem Divinitatis naturæ deputat: Et sic Divinam substantiam inducit esse passibilem. Et quia Verbi dorsum ad verbera datum fuisse prædicat. Et nec hoc intelligere potest, quia injuriæ ad id, quod Divinum est, per propriificationem facta relatio est, non autem passionum, quæ naturaliter carnis sunt, facta est Divinitati proprietas.

Et hæc non confunditur dicere, qui paulò antè sacras voces illic

illic dixerat, quæ ita se habent: *Scimus verò Deiloquos viros quasdam quidem vocum communificantes, ut super una persona, quasdam verò dividentes, ut super duabus naturis, & Deo quidem dignas secundùm Divinitatem Christi, humiles verò secundùm humanitatem tradentes.* Et iterùm: *Confitemur Dominum nostrum Iesum Christum, Filium Dei Vnigenitum, Deum perfectum, antè sacula quidem ex Patre genitum secundùm Divinitatem; in ultimis autem diebus ex Maria Virgine secundùm humanitatem.* Verùm manifestus est, quod per necessitatem Divinitùs & ineffabiliter sibi ingestam ad ista consenserit: Sicut & Balaam nolens benedixit. Rursùs verò ab ea relaxatus, ad semetipsum revertitur, & ad consuetam confusionis blasphemiam. Nusquam ergo inter verbositates suas apparet de duabis naturis, quod mortua quidem fuerit caro, Deitas verò resuscitaverit eam.

Et quid oporteat ampliùs in gurgite conversari, qui forsitan nec de his quodcumque dixissem, nisi tua me Religiositas per suas literas excitasset? Quid enim mihi commune sit ad discernendum, quis verè, mendaciterve pœniteat, qui apud memetipsum quiesco, & ea quæ ait David, cum voluptate proclamo: *Quoniam tu Domine singulariter in spe constituisti me?* Ego igitur semel ea, quæ ad me attinent, Deo commendans, impietatis hujus vanum laborem derideo, recipere hanc à Divina dextera sustinens ei à me commendatam spem, quæ voces illas non audit, quæ indè ineffabiliter emittuntur: *Quia nullus eas rapit de manibus meis.* Gratias verò ago, Deo Amice, misericordiæ tuæ, quæ secundùm Deum tantùm circa nos habet affectum, quem semper narramus & aliis, qui culpant fortè aliquid ex ignorantiæ falsitate. Absit enim, ut tantùm apud nos valere unquam possit oblivio, ut obliviscamur illa certamina, quæ pro recta fide à tua Religiositate sunt gesta. Quibus & donaturus est utique omnium Dominus ex victoriis adversùs impietatem & hic & in futuro coronam. Non enim est piorum Patronus Christus infirmior Patrono impiorum Diabolo. Omnem, quæ tecum est, Fraternitatem ego, & qui mecum sunt, plurimùm salutamus.

CAP.

CAPUT CXXII. 210

Domino meo Reverendissimo, & Dei Colentissimo Comministratori Theodoreto Episcopo Ioannes in Domino salutem.

QUoniam quæ inter nos olim Deo tantùm mediante placuerunt, pro tua munitione & existimatione etiam in Scripto à nobis dari tuæ Sanctitati postulasti, Deo Amicissime Frater, promittens sub testimonio Dei nulli interim hæc prodenda, nisi fortè post hæc tempus exegerit atque necessitas, utile arbitratus sum, ut has literas ad tuam scriberem Sanctitatem. Undè Divinâ gratiâ complacente, omnem potestatem tuæ tradidi Sanctitati, uti fiducialiter machinationibus atque dispensationibus, ut Fratres nostros, qui à nostra unitione discissi sunt, suorum membrorum coaptatione rejungas: Ut sciens Divinitati esse complacitum omnibus ad hoc uti modis; universisque, prout est possibile, consiliis in eam causam ita uti ad eos, si ita oportuerit, leniendos, seu molliendos. Et hoc fieri mihi nullam ingeret contristationem, sicut confiteor coram Deo. Dico autem, etiamsi videar apud illos à tua Charitate & contumeliis affici. Nam quid tam magnum se putet aliquis sustinere pro tot & talium Fratrum salute & pace, quando ipse omnium Dominus, unicus filius Dei, tantam condescensionem ultroneè ostendit pro nostra salute? Cujus & nimium peculiaris Discipulus pro suis secundùm carnem fratribus anathema esse à charissimo & omnipotente optabat Magistro. Nihilominùs verò & beatus Moyses pro Israël secundùm carnem de vita æternâ deleri proposuit: Et certè dum loqueretur omnium Deo. Hæc igitur, hisque similia sæpiùs atque indesinenter in mente tua volvens,

Deo

Deo Amicissime Frater, confortante te Domino Christo, tota, *quâ* consuevisti, diligentiâ aggredere rem prædictam.

Joannes misericordiâ Dei Episcopus Antiochiæ Syriæ scripsi atque subscripsi.

Incolumis, orans pro nobis, permaneas Deo Amicissime Frater.

CAPUT CXXIII. ...211

Epistola, inquit, *Ioannis Antiocheni, quam scripsit Tauro atque Patritio, congaudens quidem eis de Ordinatione Procli Constantinopolitani Episcopi, rogans verò eos adjuvare se contra obstinatos, qui se ab ejus communione sejunxerant.*

LIteras Magnificentiæ vestræ suscipiens, per quas dignati estis innotescere factum per gratiam Dei Constantinopoli Præsulatum, hoc gaudium plena voluntate suscepi, propter Bona quæ universis Ecclesiis Christi ubique futura sunt. Quod & Magnificentia vestra, dum Bona nunciat, designavit. Scitote siquidem, Magnificentissimi Domini, quia non parva mihi Viri illius experientia sit, sed & quædam multa notitia, & noverim quam se ad universa accommodè habeat. Et confidenter dico, quia magna Deus Constantinopolitanorum donavit Ecclesiæ per studium vestrum, & curam Deo Amicissimi Principis, qui cum benè viderit, velociter quoque deliberata complevit, ne ulla invidia bonum judicium violaret. Sed sicut effectum est per Magnificentiam vestram, sic rogo ut annuatis & de istarum pace partium cogitare. Sunt enim pauci quidam effrœnati, qui pacem, quam Deus donavit, & quam pius executus est Imperator, propriam duxerint læsionem, & præferant non esse sub Principe super omne, quod expedit tam sibi, quam cunctis Ecclesiis, dum certè omninò sit dignum, ut approbent Ordinationem Domini Sanctissimi Episcopi Procli. Non injuriemur à paucis, quorum inordinabilitas ubique est diffamata. Et ad deteriora indè proficiunt, quia nunc usque & nos & vos circa eos lenes existimus.

CAP.

CAPUT CXXIV. 212

Epistola, inquit, *Meletii Episcopi ad Maximinum Anazarbi, per quam significavit de Domitiano Quæstore, & de Sacris, quas contra eos impetraverit Ioannes Antiochenus.*

ANtequām tristia dicam, solutionem eorum tuæ innotesco Sanctitati. Si verò & ad illa commemoranda perducor, ad eorum confirmationem, quæ dicuntur, compellor id facere, simul & ut ordinem Gestorum in mea narratione custodiam. Audivimus olim, quod multùm sategerit Verius, qui pro Joanne Constantinopoli latitat, & aurum multum distribuerit aliquibus, ut posset obtinere Sacram, quæ nos cogeret aut communicare Joanni, aut exire ab Ecclesiis. Quod etiam veraciter contigit. Nam Domitianus, qui nunc Quæstor est, scripsit Deo Amicissimo Episcopo Helladio, quod Sacram quidem contra nos obtinuisset Verius, prædicta jubentem, ipse autem benignitate, qua circa eum detinetur, hanc interim cohibuerit publicari, necessarium putans, antequam publicetur illa, & præcepta per eam necessitas ingeratur, ut ille his, quæ ab eo scripta sunt, acquiescens absque ulla necessitate reconcilietur Joanni. Ob hoc enim Decanum quoque se direxisse dixit, ut reconciliationis inter utrumque futuræ Ministrum.

Erat verò tantùm scœnica simulatio, ad præstandum Joanni pro auri acceptione composita. Sic enim nunciavit nobis, qui huc venit, Admirandissimus Judex, qui & præsens Constantinopoli fuit, & unumquodque eorum, quæ gesta sunt, novit. Quippe cujus erat caussa. Sacra quidem contra nos data est plena, sed per omnia Magnificentissimus Taurus Præfectus hoc cognoscens, & sicut reverà Divino aliquo impetu motus, illam quidem publicari non sinit. Intrans verò ad Principem, futuras ex hoc

everſiones obteſtatus eſt urbium, & apertè dixit, quod qualis eſt Thracia, talis & Cilicia erit, quæ penè ſola remanſit ad Tributa ſolvenda, ſi hoc impleri permiſerit. Et ſic vacare Sacram modis omnibus fecit. Hinc jam Domitiànus, quaſi mercedes recepti reſtituens, primùm, quia aliud quod ageret non invenit, Decanum Joanni direxit, jactitans quidem quod retinuerit Sacram, interimque ſi non parueritis, ut ait, his quæ ab eo ſcripta ſunt, dirigendam. Qui etiam ſuadet, ut abſque ulla dilatione Joannis amplectamur communionem.

Quem quia & venturum didicimus ad tuam Sanctitatem, hæc ei innoteſcere feſtinavimus, ut noveris quomodò cum eis agas, Deo Amiciſſime Domine mi. Direximus verò & Reſcriptum eorum, quæ à Domitiano ad Deo Amiciſſimum Epiſcopum Helladium ſcripta ſunt, & eorum quæ ab eodem Deo Amiciſſimo Epiſcopo Helladio ſcripta ſunt nobis. Ex quibus magis, quæ à nobis dicta ſunt, intelligere poteris: Et quod vir ipſe deſpiciendus omninò ſit, illa ad decipiendum excolens, quæ olim Divino nutu repulſa ſunt. Quæ etiam, ſi prævaluiſſent, nullatenus nobis perhonoranda eſſent Imperatoris Præcepta terreni contra cœleſtis, & ſempiterni Regis.

CAP.

CAPUT CXXV. 213

Epistola, inquit, *vel hypomnysticum Magnificentissimi Quæstoris ad Episcopum Tharsi Helladium, hortans eum Antiocheno adjungi.*

OMnem Bonorum affluentiam quæ Sanctitati adesse perfectam integrè sciens, non leviter affligor, ea quæ nunc aguntur considerans, amator pacis Ecclesiarum, & hanc votis & opere sanctissimam inconcussamque conservans. Quomodò eam nuper minimè amplectaris, mihi valdè mirabile videtur. Sed & si quis concedat, quod *si* unus homo his, quæ justa sunt, non fruatur, & pro meliore utilitate multorum quod uni est utile omittatur, tolerabilis hujusmodi *sit* compensatio; quando verò nec illi nocetur qui sibi noceri putat, immò è diverso ipse aliis nocet, quomodò non quod multis est utile Sanctitas tua consuetè lucratur? Scit enim Sanctitas tua, quod benè de aliis dicens in ipso, quod est principale, commisit: Et sibimetipsi reputare debet, quod à Potestate detectus est.

Et hæc meliùs à me novit Sanctitas tua. Rogo igitur, ne, ut dixi, multipliciter noceamus, confusionem quidem multitudini inferentes, & civitatibus indisciplinationem & inoptandorum multis Pessimorum provisores efficiamini. Ut acceleret continuò cum Deo Amicissimo & Sanctissimo Joanne Episcopo inire colloquium, & ut amplecti tua Sanctitas ejus pacem communionemque festinet unà cum cæteris Episcopis primæ & secundæ Provinciæ Cilicum. Sciat enim Divina virtus, quod Decretum Divinum completum, subscriptumque, etiam promulgandum, hujus rei gratia interim retinui, quod spem suavem mihi ipsi dictaverim, quod meis hortatibus, quin potiùs ipsi veritati, tua Sanctitas acquiescat, & corrigat quæ contristant. Quæso igitur Religiositatem tuam, ut celeriter id fieri jubeas: Ne dum

Divinæ literæ editæ fuerint, correctio desperetur. Et quidem certum est, quod in nullo noceatur Sanctitati tuæ, cui nunc potiùs valdè nocetur, eò quod utilitates multorum proprias reputet, & similiter plurimorum suas faciat læsiones. Sed & Divinitas solet ab illis exigere rationes, quibus corrigenda commisit.

CAP.

CAPUT CXXVI. 214

Epistola, inquit, *Ioannis Episcopi Antiocheni ad Deo Amicissimum Episcopum Alexandrum, per quam indicavit, quod præcepit Imperator, ut nullus Orientalium Episcoporum Constantinopolim proficisceretur.*

PLacuit piissimo & Amico Christi Imperatori nostro præcipere, ut nullus Deo Amicissimorum Episcoporum nunc ad ejus Comitatum fatigetur, sed unusquisque in sua persistat *Ecclesia*. Hæc nota per me fieri vestræ Religiositati prospexit. Quia igitur nec justum, nec absque periculo esse arbitramur, quæ nuper nobis præcepta reticere, manifestamus vobis oportere omnibus parere Præceptis, & vestrum quemque quiescere, foventem Ecclesiam suam. Quia sanctum est pio Imperatori & Amico Christi indubitabiliter obedire. Dignare igitur hæc eadem nota facere his, qui sub tua Religiositate sunt, Deo Amicissimis Episcopis. Caussam verò post paululùm cognoscet Religiositas tua. Omnem, quæ tecum est, Fraternitatem plurimùm saluta.

CAP.

CAPUT CXXVII. ....215.

Epiſtola, inquit, *Alexandri Epiſcopi in Perſonam Magiſtriani, qui præfatas attulerat litteras.*

EPiſtolam mihi reddebat Admirabilitas tua Antiocheni. Quam non ſuſcepi propter aliquas Eccleſiaſticas quæſtiones. Lecta verò mihi eſt à Bonitate tua. Et ut hoc poſſis oſtendere, hanc Epiſtolam feci ad tuam Nobilitatem, declarans quod in his, quæ præcepta ſunt à Piiſſimo & Amico Chriſti Imperatore noſtro, permaneo: Ut nec fatiger nunc ad ejus pium Comitatum, & in mea Eccleſia perſiſtam, orationes faciens pro ejus Imperio. Notarius verò, qui mecum eſt, accepit ejus exemplar.

CAP.

CAPUT CXXVIII. 216

Irenæus ait: *Et hæc Epistola Theodoreti ad Meletium Neo-Cæsareæ de his, quæ Ioannes in diversis vicibus iniquè commisit.*

MEmor sum eorum, quæ mihi locuta est in Hierapoli Religiositas tua, quando mihi Antiocheni intentionem nunciasti, dicens quod pacem desideraret, *promittens* nihil unquam, quod nos contristaret, se esse facturum. Vide igitur, Deo Amicissime, Sacramentorum veritatem. Vide vineæ Nabuthæ direptionem: Et injustas contra legem Ordinationes. Vide transgressionem Canonum, & Divinarum legum despectum. Quæ ei concedit Regula, ut in aliena Parochia consecret? Immò quæ non hanc injustitiam vetat? Non ei suffecit illicitè ordinare, sed & adjecit alteram impietatem, ut talibus viris committeret Sacerdotium. Et Marinianum Deo Amabilitas tua plus omnibus novit; & *de* Athanasio clarè audis. Undè cognoscat Religiositas tua, quod à communione talia præsumentis nos ipsos abscidimus, timentes judicium Dei. Similiter verò & eorum, qui has consecrationes iniquas suscipiunt, communionem vitamus. Hæc verò in præsenti scribere sum coactus, memor quæ tuæ sit charitas Sanctitatis, & volens ut in omnibus eminens nulla reprehensione maculeris. Omnem quæ tecum est, Fraternitatem ego, & qui mecum sunt, salutamus.

CAPUT CXXIX. 217

Idem Irenæus inquit. *Per omnia Deo Amicissimis & Sanctissimis Episcopis Syriæ, & Ciliciæ primæ ac secundæ, & secundæ Cappadociæ, Alexander, Theodoretus, Heliades, Abbibus, Maras, David, Acilinus, in Domino gaudere.*

PRopheta quidem Hieremias, unius civitatis incendium & hominum captivitatem lugens, fontem petebat lachrymarum, solitudinis ultimum requirebat, & lamentationes conscripsit, ut angustiam, qua intus urebatur, efferret per lamentationem, quasi per fumi evaporationem. Nos verò Ecclesiæ Dei oppugnationem, Sanctorumque ulterius proditionem, ac Sacerdotii corruptionem lugentes, vos, ó Com-Pastores, ad lamentationum participationem vocamus. Non ut ignorantes doceamus, neque ut lætos perducamus ad luctum, sed ut luctus communione vel parva quædam consolatio acquiratur.

Novit enim Sanctitas vestra, quæ iniquè atque illicitè vel sint facta vel fiant. Illam, quæ præter omnium Episcoporum Orientalium voluntatem ad Alexandriam est directa, Legationem. Illam, quæ tyrannicè, & non Ecclesiasticè ab eo facta est, damnationis, ut putavit, solutionem. Dum paulò minùs ducenti in Ægyptii damnationem consenserunt, duos aut tres in communionem Tyrannidis assumens, & omnes alios respuens, hunc quidem, sicut suspicatus est, solvit. Illum verò, qui neque judicatus est, neque præter Apostolicam doctrinam quodcumque prædicat, sed vestigia Paterna secutus est, id est, Deo Amicissimum & Sanctissimum Episcopum Nestorium, crudeliter & latrocinaliter interemit, non accipiens in mente Oculum cuncta cernentem, non futurum judicium metuens, non continuis conscientiæ sagittis arctatus,

non

non homines miseratus, quos vulnerant ista, non scripta pro illo viro *retinens* testimonia, quæ ubique transmisit, ante paululùm quidem, quàm synodus fieret, Galatas & Cappadoces suadens, quod ille vir esset Orthodoxus, in Synodo autem ubique terra marique Epistolas dirigens, & accusans impietatem, iniquitatemque commissam.

Omnibus his exclusis, non solùm iniquam & injustam damnationem suscepit, sed anathematizavit doctrinam ejus orthodoxam. Verumtamen & his gestis, silentium nunc usque tenuimus, aliquam mutationem horum tristium sustinentes, & Ecclesiæ tranquillitatem videre cupientes. Dum certè penè per singulos dies plurimis, immò cunctis murmurantibus audiamus, quod potestas Sacerdotii, quæ Divinum munus est, sit facta venalis: Et qui gratis acceperunt, & gratis dare præcepti sunt, quæ Divina sunt, pecuniis vendunt. Et filii Sion pretiosi, dum præ Sole fulgere debuerunt, *ut vasa testea facti sunt, opera manuum figuli.* Quod verò est deterius omnium Pessimorum, dum contra leges ordinet, ipsam iniquitatem nec celare contentus, Divinis rebus insultat, & pompam de sanctis Mysteriis ducit. Mox post ipsas Ordinationes de Ordinatorum vita triumphans, & talia dicens, quæ etiam his, qui sæculariter vivunt, curam tamen adhibent castitati, abominanda & execrabilia sunt: Nedum dixerim illis viris, quorum Propositum est castitatem, sanctitatemque docere. Unde jam taciturnitatem putantes non impunè constare, ab ejus quidem communione separavimus nosmetipsos, futurum judicium metuentes.

Vos autem, qui præsidetis Ecclesiis, & Ovium Domini estis boni Pastores, rogamus ut Oves Domini vindicetis, quæ tam nimiè corrumpuntur, & tantâ pestilentiâ devastantur. Et non despiciatis, dum conculcentur Apostolicæ leges, & violentur Patrum Decreta; sed rememoremini doctrinam Beati Pauli. Corinthiis enim scribens ait: *Si quis fratrum nominatur aut fornicator, aut avarus, aut idolis serviens, aut contumax, aut ebriosus, aut rapax; cum hujusmodi nec cibum sumere.* In præsenti autem non una species præfatorum, sed omnis simul Malorum cuneus per hunc se ingessit Ecclesiis. Undè oportet Sanctitatem vestram, quæ illud terribile judi-

1. Cor. 7.

judicium novit, non deſpicere Eccleſias Dei, quæ in tanta ſunt tempeſtate, & periclitantur commune ſuſtinere naufragium; ſed vindicare tota virtute, & impetus voluminum frangere, & creſcentem nequitiam ſiſtere, quæ & univerſos deſiderat obtinere, & peſtilentiâ ſui omnia certat implere.

Ego verò Alexander, qui veſtram Sanctitatem ſaluto, ultra annum jam, ſicut noſtis, habeo, quod poſt adventum Pauli memetipſum ab Antiocheni communione ſejunxi.

Religioſitatem veſtram, & eos qui cum ea ſunt, nos, & qui nobiſcum ſunt, plurimùm ſalutamus.

CAPUT CXXX. ...218

Domino, inquit, *meo*, *per omnia Deo Amicissimo Patri*, *atque Sanctissimo Alexandro*, *Theodoreto*, *Heliadi*, *Abbibo*, *Maræ*, *Davidi*, *Acilmo*, *Helladius*, *Matronianus*; *Cyrillus*, *Zenobius*, *in Domino gaudere.*

DOlenda & intolerabilia quidem, quæ à vestra nobis nuper scripta sunt Sanctitate, ô Religiosissimi, non autem nova, nec aliena à confusione præsentium temporum, & ab his quæ ex illo præsumpta sunt tempore, quo vel in Ephеso, vel post hæc inconvenienter ac pessime in Canonum contumeliam gesta sunt. Quæ per ordinem recordati, & ingemiscentes à profundo, tractavimus apud nos communem Deo Amicissimorum Episcoporum Synodum congregare, ac literas Synodicas vestræ Deo Amabilitati *destinare. Sed possibile* non fuit, prohibentibus, ut uidetis, diebus, eò quod Paschæ festivitas instet. Nos qui in Metropoli sumus inventi, & Deo favente unam sententiam novimus esse cunctorum, sicut ex persona communi hoc tantum vestræ Deo Amabilitati rescribimus, quia oportet ad cunctorum Dominum deprecandum nos ferventiùs erigi, quia nec est possibile, sicut ipsi quoque fatemini, Deo Amicissimi, aliunde operiri tantorum malorum solutionem. Licet enim propter nostrorum multitudinem peccatorum deteriora firmentur, & augeatur apud eos, qui sic volunt, contumelia Regularum, sed si voluerit Deus, solâ voluntate placabit multiplicem & importabilem Diabolicarum magnitudinem tempestatum.

Et hæc scribimus, non quasi Sanctitas vestra Monitis nostris indigeat, sed quia nimia difficultate temporum desperamus. Et quod tanta & talia, quæ audivimus, mala fieri permittantur:

Quæ tamen Deus ſuæ benignitatis more potens eſt amovere, & præſtare ſuis Eccleſiis celerem pacem. Orate pro nobis, Deo Amiciſſimi, & omnem, quæ vobiſcum, Fraternitatem ex nobis, & ex eis qui nobiſcum ſunt, plurimùm ſalutate.

CAPUT CXXXI. ... 219

Dominis, inquit, *meis, & per omnia Deo Amicissimis, & Sanctissimis Episcopis, Alexandro, Theodoreto, Heliadi, Abbibo, Maræ, Davidi, Acilino, Hermogenes, Meletius, Hesychius, Heliodorus, in Domino gaudere.*

NOs quidem, ex quo iniquitates commissæ sunt contra sanctarum Dei Ecclesiarum Decreta, ex tunc lugemus, & sumus in multo dolore. Nunc autem Sanctitatis vestræ suscipientes Epistolam, & quæ sunt facta noscentes, alterius tristitiæ augmenta suscepimus, cogitantes quod per omnia Ecclesiastica Decreta calcentur. Oportebat verò & Sanctitatem vestram, quia id quod docet omittunt, & super peccata sua majores adinveniunt injustitias, per singulos dies esse attentos in caussa, & celerrimè ordinare, & non protrahere tempus, ut illi nocentes faciant quæ fecerunt. De communione enim arbitramur meminisse Sanctitatem vestram, quia rescripsimus Religiositati vestræ & anno præterito, indicantes vobis hoc ipsum, quod nos separassemus ab eis usque adeò, ut non quiescant per singulos dies, in quibus possunt, debellare nos. Sed qui pugnat pro injustitiam patientibus Deus, ipse per orationes vestras, quod expedit sanctis ejus Ecclesiis, celeriter faciat, & det nobis de reliquo à malis requiescere. Et nunc verò id ipsum rescribimus, acquiescentes eis, quæ vestræ visa sunt Sanctitati. Religiositatem vestram, & eos qui cum ea sunt, nos & qui nobiscum sunt, plurimùm salutamus.

CAP.

CAPUT CXXXII. 220

Epistola*, inquit, *Alexandri Episcopi Apameæ ad Deo Amicissimum Alexandrum Episcopum, quam rescripsit rogans, ut ubi possibile est convenirent ad deliberandum de his, quæ geruntur, quid fieri oporteret.

VOlebam tuæ colloqui Sanctitati, & de his, quæ aguntur, conferre. Quod non nunc priùs deliberare concepi, sed olim: Et diversis impedimentis revocatus sum. Aliquando quidem ab instante corporali infirmitate, cujus adhuc reliquias fero, nonnunquam verò ex caussis, quæ nos coarctant. Quia igitur nec me illuc modò, nec tuam Sanctitatem huc venire sancti dies permittunt, dignare in itineris medio, in aliquo Monasterio, aut Vico, ubi tibi placuerit, fatigari, & colloqui nobis. Hoc enim & mihi, & tuæ expedit Sanctitati. Et sicut coram Domino dico, nisi præsens sanctus dies officeret, non me illuc venire pigeret. Si igitur hoc fieri approbas, dignare innotescere mihi, & ubi & quando aderis, ut eadem die concurramus.

CAP.

CAPUT CXXXIII. 221

Epistola, inquit, *Theodoreti Episcopi ad Magnificentissimum Magistrum Militum scripta de his.*

QUanticumque Divinæ agnitionis lumine digni facti sumus, & illius radii nitorem suscepimus, credimus & esse Deum, & humana intendere, & sapienter omnem gubernare creaturam: Quippè quam produxit, & cui esse donavit. Cernens igitur atque conspiciens eam, utique bonis gaudet operibus, iniquitatem verò, & alia malignitatis studia respuit. Dum verò abominetur ista, & illa recipiat, omninò utique justas retributiones metitur operariis horum: Et neque dignitatem, neque divitias, neque Potentatum, neque aliquid horum, quæ in hac vita præclara sunt, judicat computanda, sed mentis fructus, & cogitationum partus, & rerum discutit actiones. Eos autem, quibus majores dispensationes commisit, majores exigit ultiones. Inquit enim Scriptura Divina: *Potentes potenter tormenta patientur: Et cui multum est datum, multum ab eo & exigent. Et omnia nuda & aperta sunt coram eò. Et omnes adstabimus Tribunali Christi, ut recipiat unusquisque per corpus qualia egit. Seu bonum, sive malum.* Et Beatus David clamat ad Deum: *Quia tu reddes singulis secundùm opera eorum.*

Sap. 6. Heb. 4. 2. Cor. 5. Psalm. 61.

Quia ergo hanc habes, Optime, fidem, & in terminis ac legibus Scripturæ Divinitùs inspiratæ permanere desideras, & magnam illam, terribilem, desiderabilemque Salvatoris nostri præsentiam sustines, in qua retributiones quisque secundùm vitam suam conversationemque recipiet; noli, oro, deceptoribus credere, nec facilem præbeas aurem tentantibus fallere. Sed fortissimo Job crede, dicenti: *Quia auris verba dijudicat, gustus autem cibos degustat, in multo verò tempore sapientia invenitur, & in longa vita disciplina.* Et ab eis, qui nos calumniari & ac[illegible]sare pertentant, exige ultio-

Job. 12.

nem. Si unquam in vico Ecclesiastico agrestium multitudinem congregantes armavimus; si Operariis, Curatoribusve præcepimus reditus non præstare Præpositis; si aliquid eorum, quæ ad eos pertinent, retinuimus. Dum certè multa millia injustitiarum nobis ab eis irrogata ferremus.

Grandem siquidem contra nos multitudinem congregantes, incendere minabantur Sanctorum, bonorumque Victorum, & Athletarum Christi, Cosmæ & Damiani Basilicam: Et quod minabantur, forsan opere perpetrassent, nisi occursum nostrum reverita multitudo fugisset. Expetat ab eis ultionem Magnificentia tua pro impietate commissa in Sanctissimum Abbibum Episcopum, quem nobis ejecerunt semi-vivum, nec vitæ finem in lectulo eum suscipere permittentes, qui nec libellos refutatorios dedit, neque delirus est factus, & perdidit intellectum, sicut mentiuntur, se excusare tentantes. Et cognoscet hoc Magnificentia tua ex literis, quæ ad nos ab eo sunt scriptæ, cujus vestræ Magnitudini paria destinavi, ut ex eis agnoscatis impietatis, quæ in illo præsumpta est, magnitudinem. Nonne perquam optimè à communione eorum nos ipsos abscidimus? Sed justi judicis judicium formidantes.

Scimus namque subtiliter Athanasii vitam. Deprehensus est enim & apud nos in Xeneona, turpiter vivens. Et vivunt adhuc ex eis, qui eum detexerunt, multi, & testimonio digni. Sed & in Regia urbe multos habet, qui conspexerunt ejus illecebras, Præfectianos, Magistrianos, & Publicos civitatis, quorum testimonia, in Scripto nobis Chalcedone oblata, nos legimus, & qui eum consecravit illicitè. De Mariniano enim dicere superfluum puto, qui omnibus ferè Antiochiæ habitatoribus parvo tempore factus est notus. Multi sunt Canones, qui præcipiunt non debere Episcopum consecrari, neque absque Metropolitano suo, neque sine Decreto suæ regionis Episcoporum, sed ut aut cunctis præsentibus Ordinatio celebretur, aut illis solis absentibus, qui vel propter infirmitatem, vel propter alias necessarias occupationes abfuerint, & per Scripta consentiunt: Ut Christi Gregum Pastores cum concordia consecrentur ac pace.

Si quis verò his omissis fuerit ordinatus, hujusmodi Ordinatio-

nem

nem infirmam, reprobamque esse dixerunt. Contra Legem verò agentes, & in aliena Provincia ordinantes*, & ipsos Canones deponi præcipiunt. Hæ nos Leges, ab illis transgressæ, ab iniquitatis Authorum communione recedere compulerunt. Non enim discordiæ & rixæ servivimus, sicut tua suspicata est Magnitudo, nec perturbationibus delectamur & turbis, sed omnia eligimus pati, quam calcari Ecclesiasticas sanctiones. Idcircò illum alium Absalon contra Patrem reunivimus oblatrantem, atque ab eo accepimus juramentum, quod Dolichiensium non invaderet civitatem, adhuc illo superstite, qui eum Presbyterum, Dispensatoremque constituit, commisitque ei sacras pecunias, & continuò dimisimus eum.

Qui jurans decem millibus Sacramentis, non per Scripta solùm, sed etiam sine Scriptis sub testium præsentia plurimorum, moxque impietatem tantam despiciens, & nec Patris senectam miseratus, nec communionem mensæ formidans, nec naturam reveritus, tanquam Tyrannus Dolichium comprehendit. Propter hæc adversùm nos pugna surrexit, & nos illam equorum phalangem cum voluptate suscepimus, & vituperationem, quæ variis Præceptis est posita. Memores Domini Legum, qui dixit: *Beati estis, cum exprobraverint vos, & persecuti vos fuerint, & dixerint omne verbum malum contra vos, mentientes propter me. Gaudete & exultate, quoniam merces vestra multa est in cœlo.* Et iterùm: *Si Mundus vos odit, scitote quia & me priorem vobis odio habuit. Si de Mundo fuissetis, Mundus quod suum erat diligeret. Quia verò de Mundo non estis, sed ego elegi vos de Mundo, ideò odit vos Mundus.* Sed & B. Paulus consolatur nos dicens: *Omnes qui volunt piè vivere in Christo Iesu, persecutionem patientur. Mali autem homines & Seductores proficient in pejus, errantes, & in errorem mittentes.*

Matth. 5.

Ioan. 15.

2. Tim. 5.

Et propter hæc quidem delectamur, dum contumeliam vel irrisiones patimur, & tam fortiter ac pessimè impugnamur. Dum verò recordamur, quia vir pius, fide ornatus, habens charitatis maximam curam, resurrectionem judiciumque exspectans, & justam retributionem sustinens, nequidquam contra nos tale iter assumpsit, & publicè in nos proposuit contumelias, & Deo Amicissimos Circitores injustè trahi præcepit, dolemus animo, & mag-

 nis

nis tribulationibus vulneramur. Ait enim magnus David: *Si inimicus meus exprobrasset mihi, supportarem utique. Et si hic, qui odit me, super me magna locutus fuisset, absconderem me utique ab eo.* Undè injuriam quidem fortiter sustinemus, & Domino supplicamus veniam dare peccatis. Didicimus namque à Divinissimo Paulo dicere: *Injuriam sustinentes benedicimus. Dum persecutionem patimur, toleramus: Dum maledicimur, supplicamus. Sicut purgamenta Mundi facti sumus, omnium peripsema usque nunc.* Rogamus verò Magnificentiam vestram non facilè credere his, quæ dicuntur, nec abruptè adversùm nos accusationes excipere, sed subtiliter quærere veritatem. Sic enim & placabis omnium Dominum, & fructus gloriæ carpes apud homines universos.

Psal. 54.

1. Cor. 4.

CAP.

CAPUT CXXXIV. 222

Libellus Reverendissimis & Deo Amicissimis Episcopis, Alexandro, Theodoreto, Maræ, Davidi, Acilino, ab Abbibo Episcopo Dolichii missus, per quem indicavit quæ ab Antiocheno iniquè commissa sunt.

PErvenit ad me, quod apertam contra Sacerdotii culmen tyrannidem, & suam coram cunctis metuentes infamiam, qui me ab urbe mea pepulerunt, opinionem falsam ubique seminaverint, quod non priùs in Dolichio Episcopum fecerint, quam refutatorios à me libellos acciperent. Innotesco igitur vobis, per orationes vestras jurans, quia neque libellos refutatorios Antiocheno direxi, neque unquam volens ab hoc Episcopatu recedam, & violenter expulsus silere non patiar, sed vestra nihilominùs Sanctitate pro me suis orationibus concertante, non me pigebit, ut spero, nec subire itineris longitudinem, nec ad pluriumq concurrere Episcoporum Concilium. Talia enim sustinui pacis tempore, qualia nullus, dum contra pietatem facere cogeretur, sustinuisse monstratur. Nullum igitur locum apud vestram Religiositatem illorum falsitas habeat, qui excusant excusationes in peccatis. Et nunc quidem dicunt, quod à me defuncto ad alterius Ordinationem perducti sint; nunc autem quod à me fuerint dati libelli, per quos Episcopatus repudiaverim curam.

CAPUT CXXXV. 223

Epistola, inquit idem, *Deo Amicissimi Episcopi Alexandri, Theodoreti, Abbibi, Heliadis, Maræ, Davidis, Acilini, Euphratesiæ Provinciæ Episcoporum, ad Augustas, quibus scripserunt innotescentes quæ ab Antiocheno diversis vicibus in eos commissa sunt.*

DEus pietate ornavit Imperium vestrum: Undè & diutissimè permansit, ac permanebit. Ipse enim vos protegit. Et hoc sæpius per ipsas res docuit Imperium vestrum. Defendite igitur & vos, ô Amicæ Christi, ejus quæ oppugnatur Ecclesiam. Non quod indigeat manus humanæ solatio, sed ut vobis ipsis insenescibiles & æternas procuretis coronas. Quæ autem sit pugna, hoc in brevi edocebimus. Venimus ad Ephesum pridem propter eas, quæ natæ sunt, Ecclesiasticas quæstiones. Sed nec judicio facto, nec inquisitione, nec conflictu, neque colloquio, quidam quidem deposuerunt Sanctissimum Episcopum Nestorium, quidam verò contradixerunt depositioni, injustam eam iniquamque dicentes. Quorum unus fuit & Antiochensium Præsul, sicut & vestra Pietas novit. Et multa quidem certamina pro eo fecit Ephesi: Ac plurima Chalcedone in Consistorio, & *coram* piissimo & Amico Christi Imperatore nostro, orthodoxum nominans eundem virum, & ipsam depositionem de iniquitate accusans. Sed postquam rediit inde, & dejectionem suscepit, & anathematizavit dogma veritatis. Adjecit verò his & alteram iniquitatem, his quoque pejorem. Eos enim, qui communicare sibi in hoc homicidio & impietate noluerunt, è diverso impugnat. Undè & contra nostram Provinciam oblatravit, & contra Sanctorum Patrum Regulas duos Episcopos ordinavit, abominabiles viros atque perversos, & totius ope-

operatores lasciviæ. Pervasit verò & Martyrium Sancti & boni Victoris Sergii Martyris, quod sub Hierapolitana erat Ecclesia,& noviter illic contra morem ordinavit Episcopum, cujus nec latet iniquitas, sed omnibus nota est. Ob hoc compulsi sumus Deo Amicissimos Clericos ac Monachos destinare cum præsentibus literis, per quas vestram quæsumus Pietatem, ne despiciatis Ecclesias Dei, sed edoceatis de his, quæ contra nos fiunt, iniquitatibus piissimum & Amicum Christi Principem nostrum, suadeatis verò, ut jubeat ejus Imperium iniquas Ordinationes vacare, Episcopos verò nostræ Provinciæ secundùm Sanctorum Beatorumque Patrum Regulas Ordinationes celebrare. Basilicam verò Sancti & boni Victoris Sergii Martyris, secundùm pristinum morem, sub Ecclesia hujus esse Metropolis, *uti erat* antequam & magnum id ipsum templum fabricatum est, & illi altissimi muri, & alia intra eandem munitionem ædificia. Decet enim Sanctitatem vestram, & hanc iniquitatem removere, & Sanctorum Beatissimorumque Patrum Regulas roborare, quorum orationibus vestrum munitur Imperium.

CAP.

CAPUT CXXXVI. 224

Epiſtola Alexandri Epiſcopi, reſpondentis ſuper his Ioanni Archi-Epiſcopo.

SApientiſſimo Salomone determinante per Divinam gratiam contraria tempora,& dicente, *Tempus flendi, & tempus ridendi*, arbitror tempus præſens non infantilis ludi, ſed eſſe lachrymarum, & gemituum, & multorum luctuum. Quis enim non lamentetur legens impii Cyrilli Capitula, & reliqua illa Conſcripta, quæ conveniunt eis, & hanc, quam nunc ad Dominum meum Sanctiſſimum, & Deo Amiciſſimum Epiſcopum Acacium ſcripſit, Epiſtolam (cujus procemium ſic ſe quodammodo habet, *Decentem ſe etiam nunc*, inquit, *curam ſuſcepit Sanctitas tua, videns cum omni inſtantia, & fortitudine*,) his ipſis ubique utentem, tam in procemiis, quam in finalibus? Per quæ & Primogenitum ex mortuis factum fuiſſe Deum Verbum, & reviviſcere Deum Verbum, & Conventum naturalem, & ſecundùm ſubſiſtentiam unitionem ſuſtinere, & in unam naturam redactum evidentiſſimè prædicavit. Et pro his decertat, tanquam piè ſe atque orthodoxè habeant, & Divinis Scripturis conſona ſint, ita ut nec unquam projicere hæc aſſumat, tanquam Divinis quidem Scripturis conſona, evertentia verò impia & polluta, juxta ipſum, Neſtorii dogmata.

Nec unquam nos aliter in communionem vel à ſe eſſe recipiendos, vel ab eis, qui ei eadem ſapiunt, excommunicationem fore ſolvendam, niſi & Neſtorium condemnaverimus, & blaſphema, ſicut ipſe dicit, & impia ejus Dogmata anathematizaverimus. Et in medio Epiſtolæ, pollutas ſuas vocum novitates, & objectiones falſi nominis ſcientiæ, & tortuoſitates oſtentans cogitationum ſuarum, ſcripſit ita: *Quia inconvertibilis*, inquit, *& immutabilis, & omnis paſsionis inſuſceptibilis eſt Dei Sermo, impaſſibile eſt enim quod Divinum*

vinum est, & conversionis obumbrationem minimè suffert. Et reliqua. His verò adjecit: *Quia omnis passionis insusceptibilis est secundùm propriam naturam.* Et superinduxit: *Quia passus est Christus, & Dominus, & Vnigenitus Filius Dei carne.* Quæ dicens conclusionem delusit. Et magis hoc omnibus subtiliùs Sanctitas tua *novit*, *sciens* ejus impia Dogmata. Quæ & per multas direxit Provincias, antequam proficisceremur ad Ephesum: Per Cappadociam, & Galatiam, & omnem Orientem. Et omnes contra ipsa movit, quocumque conscribere potuit. Sed & post reditum ab Epheso per Epistolam scribens Sanctitas tua, ea quæ in Epheso facta sunt, Admirandissimo & Magnificentissimo Appiniano, Duci Mesopotamiæ, integerrimè abominabilem Capitulorum Conscriptorem, illiusque exposuit hæresim.

Si igitur, sicut Sanctissimo Episcopo Acacio orthodoxa esse visa est Epistola, sic etiam tuæ Sanctitati, superfluam arbitror fatigationem Domini mei Deo Amicissimi Episcopi Pauli ad Ægyptium. Tuæ enim Sanctitatis Epistolam, & Cyrilli ad Sanctissimum Episcopum Acacium perlegens, cum pariter essent nobiscum & Deo Amicissimi Episcopi, & multi Reverendissimi Clerici, & eorum qui nostræ sunt civitatis, & eorum qui de Provincia sunt, aliorumque multorum, nihil inveni, neque ego, neque qui erant præsentes, consonans quodcumque vel simile. At verò cognoscat Sanctitas tua, quia impius non nunc his decipulis utitur. Direxi primi Anathematismi ejus interpretationem, ubi impium Apollinarium *in* fidem Patrum exponit, ad seductionem utens Dictis his: *Quia neque fermentatio, neque retemperatio, neque refusio substantiæ ejus ad carnem facta est.* Posuit verò in ipsa interpretatione: *Quia & semen Abrahæ apprehendit, & similiter nobis participatus est sanguine & carne.* Et mox sceleratus & impius adjicit: *Genitus est enim ex Sancta Virgine secundùm carnem, & homo apparuit secundùm nos.* Et possibile est ei, qui timore Dei & reverentia interpretationem primi Capituli legit, plurima invenire, in quibus & obumbrare videtur, & manifestissimam hæresim suam exponit, sicut & in multis suis Conscriptis.

Si igitur persistat in iisdem Ægyptius, & non negat quidem Capitula, *nec* confitetur verò Christum, ex quo evangelizavit Sanctæ

Virgini Angelus, Deum esse & hominem, eundem sine dubio & filium hominis propter naturam, quæ est ex semine Abraham & David, & ipsum procul dubio Dominum David propter Divinitatem, Deo Verbo templum à mortuis suscitante secundùm sententiam Domini Christi, & in sæculum infinitum duas naturas in uno Filio, Domino, & Christo inconfusè & indivisè cognoscendas, nos nullam communionem cum eo habemus, neque cum his, qui communicent ei absque hac confessione. Ut enim & Prophetas, & Apostolos, & Evangelistas, & Martyres taceam, nunc vel Beatam Susannam sequi studeo, dicens: Sive enim hoc fecero, non effugiam manus Ægyptii, & Communicantium ei; omnia verò eligibilius est nobis sustinere ab Imperatoribus, & Judicibus, & aliis hominibus, quam piam confessionem & sanam prodere fidem. Vel si multa millia essent subsannantium nos. Undè Epistolam supremam de caussa proposita dirigens tuæ Religiositati, manifestam rationem sentiat jam meam. Ego enim Sanctissimum Episcopum Nestorium scio in sermonibus suis ea, quæ Prophetæ, & Apostoli, & Evangelistæ, prædicantem. Et oportebat obturare nos aures, proponente nobis impio Cyrillo, ut anathematizaremus dogmata ejus velut impia atque polluta. In Tharso quinque ex his deposuisti hæreticis: Et consonavimus vobis. Nunc autem promittit Cyrillus, quia si facti fuerimus hæretici, dabit nobis ipse communionem.

CAP.

CAPVT CXXXVII. 225

Epistola, inquit, *Dorothei*, *Metropolitani Mœsiæ*, *ad Deo Amicissimum Alexandrum*, *Episcopum Euphratesiæ*, *& Theodoretum*.

PActionem, quæ pridem sub pacis simulatione non benè cum Ægyptio facta est, nunc claré detexit Proclus, qui in magna illa ordinatus est civitate. Scripsit enim contra nos literas calumniis plenas, tam ad Reverendissimum Clerum, quam ad Amicum Christi orthodoxum Populum. Igitur ad integriorem præfatorum Scriptorum comprehensionem compar Epistolæ ejusdem propriis meis literis junctum vestræ Religiositati direxi, ut si vobis rectum videtur & utile, quò omnes nos ad magnam civitatem pariter concurramus, ut cum competenti in Deum fiducia colloquamur Amico Christi Imperatori pro orthodoxa fide, id minimè negligamus. Notum vestræ facio Sanctitati, ut mihi secundùm Deum congaudeatis, quia Reverendissimus Clerus, & Amicus Christi Orthodoxorum Populus per dies in Domino provehuntur, concertantes Evangelicæ fidei. Omnem, quæ vobiscum est, Fraternitatem ego, & qui mecum sunt, plurimùm salutamus.

CAPVT CXXXVIII. 226

Epistola, inquit, *Theodoreti Episcopi ad Dorotheum, Mœsiæ Metropolitam.*

AUdientes vestram fortitudinem roboramur, & in vos intenti segnitiem deponimus. Exemplar enim principale virtutis omnibus, qui imitari voluerint, vos certaminibus his præsidens proposuit Deus, ut per imitationem vestris insigniamur characteribus. Quia igitur multa vobis est apud Deum fiducia, sic ferventem illic nobis sustinentiam providete, & orationibus stabilite, ut firmi & in Dogmatibus persistamus, & claudamus oculos, ne sanguinis injustum judicium videamus, & claudamus aures nostras, ne audiamus, & cadamus in terram. His enim bonis ac talibus perfruemur, si vestras impetraverimus orationes.

CAP.

CAPUT CXXXIX. 227

Epiſtola, inquit, *ejuſdem ad Amicum Chriſti Conſtantinopolitanum Orthodoxorum Populum, per quam eos hortatur ad patientiam, & circa dogmata Contrariorum pœnitentiam declarat.*

QUi nauticæ arti dant ſtudium, & in mari vivere diligunt, dum peſſimis tempeſtatibus repugnant, à contrariis flatibus,ſævis voluminibus oppugnantur,ac multâ caligine detinentur, ſi ſubitò eis ignis illuxerit, conſolantur, & reſumunt excuſſo terrore fiduciam, quæ eos meliora ſperantes deſperare non ſinit. Tale aliquid etiam nos perpeſſi nunc ſumus, veſtræ Deo Amabilitatis literas perlegentes. Multam namque Eccleſiarum concuſſionem videntes, & tempeſtates & procellas undique cernentes illidi, & hinc volumen fervens & accreſcens, & naufragium minitans, & pinguem nebulam diffuſam, & quæ ſunt cominùs conſpici non ſinentem, velut ſi igniculum ſubito quemdam ; & introitum portus, veſtras vidimus literas, & conſolatione perfruimur, & fiduciam ſumpſimus, & fortiter patimur impetus tempeſtatis, & puram ſuſtinemus ſerenitatem. *Fidelis enim Deus eſt, qui non permittet nos tentari ultra virtutem, ſed cum tentatione faciet & proventum, ut ſuſtinere poſſimus.* 1. Cor. 10.

Et falſitatem quidem convincere valeamus, veritatem verò lucidiùs comprobare. Convicta ſiquidem nunc quoque eſt compoſitio falſitatis, & virtus veritatis oſtenſa. Ecce enim qui Salvatoris noſtri Chriſti naturas impio ſermone confuderant, & unam præſumpſerant ejus prædicare naturam, & ut Divinitati paſſiones deputarentur, legem protulerant, & ob hoc Sanctiſſimum & Deo Amiciſſimum Præpoſitum Sacerdotum Dei Neſtorium oppugnaverant, tanquam in camo & frœno maxillas confracti, & à ſiniſtris ad dexteram tracti,didicêre veritatem, & contraria docent,

 illo

illo Ducatu retrahentes ad veritatem, quem pro veritate oppugnaverant. Pro una enim natura duas nunc confitentur, & eos qui contemperationem vel confusionem dicunt, anathematizant, & Divinitatem Christi impassibilitate venerantur, & carnis esse passiones docent, & Evangelicas dividunt voces, & excelsas quidem Deoque dignas Divinitati adscribunt, humiles verò humanitati coaptant. Tales enim nunc ab Ægypto allatæ sunt literæ.

Sed hi, qui vix tandem veritatem dogmatis didicerunt, & Evangelicam Regulam normamque edocti sunt, adhuc sunt malevoli hactenùs circa illum, qui eis horum Doctor est factus, atque illum, qui eos ab errore liberavit, & ad veritatem deduxit, ut impium & hostem & operibus & verbis impetere tentant: Et latrando adversùs eum satiari non volunt. Sed non superabunt veritatem. Quia res firma est veritas Ipse enim Christus est veritas. Et convicit quidem jam, sicut dixi, adversitates mendacii, & veritatis radium subindicavit, qui coronat veritatis Amatores: Ostensurus verò est eam clariùs, & falsitatem omninò disrumpet. Et discent qui usi sunt eâ, quod sit Deus in cœlo, qui & ea quæ fiunt conspicit, & quæ dicuntur audit: Et ponit suis Athletis certamina; & leones fame ac furore diffluentes mansuetudinem docet, & ignem sine mensura nutritum, & nimis accensum, in auram roris immutat, & incensu magno istum fugacem salvum conservat; & in cisternam cæni cum Propheta descendit, & qui illuc eum miserant, per bella captivos expellit; ipsum verò æneum murum & turrim robustam statuit Barbarorum, qui ei præstat obsequium; & in bellis verò enitescere præstat, & per duos plerumque fideles multoties dena millia infidelium fugat.

Et hujus rei testis est Jonathas & Armiger ejus, qui soli contra Alienigenas confidentes nutu Divino universa Alienigenarum millia fugaverunt, & ab invicem fecêre consumi. Sed deficiet me tempus narrantem Dei mei Mirabilia, & ejus Providentiam, quæ fit in nobis per singulos dies. Hæc igitur scientes, Dilectissimi & Deo Amicissimi fratres, in eum præsumite, qui dixit: *Confidite, ego vici Mundum.* Etsi enim nos misericordiâ ejus sumus indigni, tamen propter David servum suum, & Hierusalem quam elegit, & procellas extinguet, & tempestatem sistet, & in directum denuò ferri præcipiet Ecclesiæ navem.

Joan 16

CAP.

CAPUT CXXXX. ... 228

Sacra, inquit, *à Ioanne Antiochiæ impetrata tam contra Deo Amicißimum & Sanctissimum Episcopum Hierapolios Alexandrum, quam contra Helladium, & Maximinum, & Theodoretum, Deo Amicissimos Episcopos.*

ECclesiarum pacem, & hanc procurantium diligenter omnimodum honorem & affectum, cunctorum caussam bonorum existere, ambiguum non est. Quia enim concordiæ & Religionis viam intactam & immaculatam custodiunt, hujus rei gratiâ, honore maximo, ac præcipuo fruuntur affectu. Si qui autem sub simulatione Religionis putari custodes quærunt, præcipui dogmatis Corruptores rerum testimonio demonstrantur.

CAP.

CAPUT CXXXXI. 229

Epistola, inquit, *Meletii ad Neotherium Comitem, qui eum per literas fuerat exhortatus, & admonuerat, ut Antiocheno reconciliaretur.*

IGnorare videtur Admirabilitas tua, quod nec pro pecuniis, nec pro possessionibus, neque pro ulla alia, quæ ad hanc vitam pertinet, caussa sit hoc nostrum certamen. Neque ut placeamus hominibus, nunc usque perstitimus. Absit enim sic nos esse vesanos. Qua enim sub præmii spe *pro* propria caussa eligimus mori? Qua utilitate sustinemus Principum minas, distorsiones, seu eversiones, & prætensionem exiliorum? Aut quid eorum, quæ humana sunt, prævaluit contra nos usque adeò, ut ob hoc adversum cunctos instituamus certamen? Et certè videmus eos, qui valdè contentionibus studeant, illatis sibi à Majoribus violentiis cedere, etiam dum nolint. Unum tantummodò in rebus humanis invictum est: Deo dedita conscientia, illi placita ex toto corde defendens. Recolit enim futurorum spes, & eam, quæ sustinetur, beatitudinem, & ad Deum confidentiam: Et alia, quæ multò sunt universis hujus vitæ meliora, quantò per infinita sæcula porrigentur.

Hinc homines universorum præsentium fiunt despectores, sciendo quia etsi à præsenti vita solvantur, succedit procul dubio Beatitudo cœlestis, & cum Domino Christo Regni consortium. Et idcircò non solùm pro nihilo præsentia deputant quidam, sed & pro summo beneficio habent, ut liberentur ab eis, bene scientes quod futura obtinere non possint, nisi à præsentibus liberati. Neque nos igitur, per gratiam Dei, pro gratia vel inimicitiis cujuslibet hoc certamen inivimus, sed pro pia fidei confessione, pro conscientia Christo devota: Propter quem pro nihilo ea, quæ in præsenti sunt sæculo, deputamus. Et quia hæc

non

non fingam, audi per partes cum brevitate, quâ possibile est. Capitula Cyrillus exposuit plena universis hæresibus, propter quæ universus perturbatus est Orbis. Collecta est Ephesi Synodus: Advenit illuc & iste ab Antiochia. Et adjudicans tunc Expositoris insaniam, deposuit eum cum toto Orientali Concilio. Juravit coram Principe: *Quia etsi pœnituerit Cyrillus, non ei restituo Episcopatum. Eò quod Hæresiarcha sit factus.* Et habemus exemplaria horum.

Reversus est à Constantinopoli ad Orientem idem Antiochenus: Collegit rursùs in Tharso Concilium. Scripsit Synodicas literas, in quibus & Cyrillum deposuit, & eos qui pro eo adscenderant Constantinopolim. Quorum manifesta sunt nomina. Ad ultimum venit Aristolaus, accepit propositionem, ut anathematizaret Cyrillus ipsa Capitula, & ea quæ malè exposuerat universa, & esset rectæ fidei confessione contentus. Suscipiens Cyrillus hanc conditionem, per Aristolaum scripsit Acacio Berrheensi Epistolam versuum plurimorum, affirmans de Capitulis quod benè se haberent, & nunquam repellerentur ab eo. Post hæc misit Antiochenus ad Cyrillum Paulum Emesenum, qui vadens, agensque illa, quæ nunc dinumerare non possum, ad ultimum reportavit Epistolam, quæ Anathematismum Capitulorum nec per somnium contineret, minùs verò deteriora Capitulis in superficie prædicaret. Ex hac Epistola diffamabatur, jam quasi Cyrillus de his, quæ conscripserat, pœniteret: Et ab Antiocheno ita susceptus est. Hæc Cyrillus addiscens scribit Constantinopolim quibusdam Clericis suis; quod neque pœnituerit de his quæ conscripsit, neque omninò aliquid eorum, quæ exposuerat, moverit. Sed neque rogans quemlibet ita receptus sit, sed potiùs è diverso ipse rogatus sit, & Antiochenum susceperit. Et horum omnium exemplaria detinemus.

Hæc ipsa verò ad Melitinensem scripsit Acacium, quod nec submoverit aliquid eorum, quæ à se exposita sunt, neque ullum de Reconciliatione rogaverit, quin potiùs è diverso Antiochenum rogatus exceperit, ubi unam filii post unitionem dixit esse naturam. Et ipse hujusmodi per totum Mundum clamat, & singulis vicibus asseverat, quod nec respuerit quæ ab eo sunt scripta,

nec repellere patiatur usque ad mortem. Propterea nosmetipsos ab Antiocheno sejunximus, eò quod Cyrillo sic existenti perverso post tanta succubuit, & per ipsam communionis cum eo unitatem semetipsum comparticipem ejus effecit. Non propter aliquas quippè, quas nec habemus, inimicitias ad Joannem, sed propter conscientiam nostram, quæ Deo devincta est, quam non possumus pro humana decipere gratia, etsi multa millia nobis quis inferat mortium. Unde & magnoperè agimus pro illa Persona, eò quod Deo vincta sit conscientia nostra. Sed dicit, quod Cyrillus Capitula illa respuerit. Ostendat ergo ejus Epistolam, nominatim anathematizantem illa Capitula, & Nicænæ fidei confessione contentam.

Sed non habet quod ostendat. Sed pro magno profert nobis Epistolam, quæ tantum differt à Capitulis, quantum non per omnia sic apertè blasphemat. Sed de hac nobis nullus est sermo. Verùm si vult inter nos inimicitias solvi, persuadeat Cyrillo anathematizare per Epistolam nominatim omnia quæ malè exposuit, & Nicæna illa Expositione Beatorum Patrum esse contentum, sicut ea Beatus ille Theodoretus Dominus noster explanavit. Ipse enim est verus illorum, quæ exposita sunt, intellectus. Aut si hæc non fecerit, anathematizet ipsum cum Capitulis ejus: Hæc ausus videlicet in communicantes omnes, qui eadem, quæ Cyrillus, adstruunt. Et soluta sunt omnia. Nos enim per gratiam Domini Christi diligimus Ecclesiæ pacem. Diligimus verò ita, ut eâ perfruamur devotâ Deo conscientiâ; non verò ut nosmetipsos per illam gehennæ tradamus. Hoc enim non jam pax est, sed omnimoda exterminatio. Et nulla nobis alia remanebit adversitatis occasio, nisi propter piam fidei confessionem. Alioquin omni sumus damnatione digni. Et revera infelicissimi omnium, si propter viles occasiones quæ sunt Divina turbamus.

CAP.

CAPUT CXXXXII. ...230

Rescriptum, inquit, *publicatum ut terminus eorum quæ scripta sunt ad Magnificentissimum Comitem & Vicarium Titum à Gloriosissimo Magistro Militiæ Dionysio.*

QUid de Helladio, & Maximino, & Alexandro, & Theodoreto, Reverendissimis viris Episcopis, definiri censuerit Imperialis Clementia, ipsæ Divinæ literæ præfulgentes tuam Magnitudinem poterunt edocere. Quomodò verò & à nobis iidem sint commoniti, subjecta designat. Undè Diligentia tua Præceptum nostrum suscipiens elaboret, ut omni arte & subtilissima argutia perveniant ad effectum, quæ Imperialis decrevit Authoritas. Nec enim parvâ gloriâ tua Magnitudo fruetur, si celeritatem tantæ caussæ afferre valueris. Pertinet ad animarum nostrarum religionem. Pertinet, ut ita dixerim, ad cœlestis Divinitatis curam præsentis qualitas caussæ. Undè dum tuam Magnificentiam & Divinæ literæ, & nostra Authoritas præparant, commoneat verò per dies ac noctes orthodoxæ pietatis reverendissimus cultus, totâ urbanâ tranquillitate servatâ, absque ullo strepitu ac perturbatione, Divinitùs imperatis competens præbebis obsequium.

CAPUT CXXXXIII. 231

Epistola, inquit, *Magnificentissimi Dionysii*, *Magistri Militum*, *quam scripsit ad unumquemque Episcoporum, qui nominantur in Sacra*, *ut aut consentirent his*, *quæ ab Antiocheño sunt gesta*, *& communicarent ei*, *aut ab Ecclesiis & civitatibus exirent.*

INvictus Dominus non ignorat, quantum suo prosit Imperio cultus sinceri devotio, quantamque securitatem & illuminationem Provinciis præparet fidelis investigatio cultus orthodoxi. Hinc utique & dignus efficitur impetrare, quidquid à propitia poscendum Deitate crediderit. Necesse est enim, ut prosperè universa contingant, si Deo parverit eâ, quæ apud ipsum definita est, veritate. Motus igitur sanctitate congruâ, dum cognovisset Beatitudinem tuam Joanni Antiochenæ civitatis Episcopo non adesse in Sanctis, neque communicare in Mysteriis adorandis, cœleste Decretum dare dignatur, quod in his, quæ sunt priora, præfulget, ut aut communices præfato, ac relquis qui cum eo consentiunt in cœlestis Divinitatis cultu, aut recedas à civitate & sancta Ecclesia, cui præesse dignosceris. Igitur Divinis literis pertractatis, unum è duobus facies. Necesse est enim, ut aut communices Joanni Episcopo catholicæ Ecclesiæ, ut ablatis contentionibus sancta Ecclesia quiete fruatur ac pace, quam peperit, aut contendens formam Divinitùs datam subire cogaris. Privaberis enim urbe, privaberis & Ecclesiâ, si meliori fortè obedire & assentire nolueris. Sit igitur deliberationis tuæ, ut Divina & adorabilia Præcepta recipias, si iram Principalem declinare desideras.

CAP.

CAPVT CXXXXIV. 232

Epistola, inquit, *Helladii Episcopi ad Deo Amicissimum Episcopum Meletium, quam scripsit indicans ei, quod sunt á Constantinopoli Mandata, & de his petens quæ essent gerenda Tractatum.*

SUnt verò, quæ mandata sunt, hæc. Quia & orthodoxè docet Proclus, & Patrocinator est, & multam habet fiduciam apud Imperatorem. Et missurus est ad Antiochenum cum Sacris Synodicam suam, ut eam suscipi ante omnia præparet: Et quam qui non receperint, pellantur Ecclesiis. Necesse fuit, ut quæ scripta sunt nobis à Regia urbe; à Religiosissimo Com-Presbyterò Anastasio, & Reverendissimo Con-Diacono Thartitio, ad tuæ cognitionem Religiositatis perducerem. Igitur exemplaria destinavi, ut legens atque pertractans celeriter nobis, quod placuerit, demandare digneris, & quid agere debeamus. Nos enim ex tua Religiositate pendentes, cum tuo gerere volumus universa consilio. Ora verò antè omnia pro nobis, Domine.

CAPUT CXXXXV. 233

Epiſtola, inquit, *Deo Amiciſsimi & Sanctiſsimi Epiſcopi Meletii ad Helladium, per quam reſcripſit, quod neque ipſe ab eis, quæ ſemel piè placita ſunt, abſiſtet, neque credere juſtum eſſet his, qui illa nunciaverunt, dum per opera ipſa docuerint, quod propter tempus á Procli ſint ſuſcitati fautoribus.*

GRatias quidem tuæ Sanctitati ago, Deo Amiciſſime Domine mi, quod talis curæ participes nos adſciſcere dignatus eſt. Ego verò ad ea, quæ nunc ſcripta ſunt, hoc remando tantummodò, quod neque hunc, qui beatificat Maximianum, qui nuper obiit, quique à Cyrillo, & eis, *qui* ea, quæ ejus ſunt ſentiunt, ordinatus eſt, & qui eos pro impietate adversùs veritatem, quantumcumque potuit, adjuvit, neque quemquam novi, quiſquis ſit, qui Joannem vocat Epiſcopum. Neque aliquid eorum, quæ ab ipſo dicuntur, accipio. Sed nec ſi Angelus de cœlo, ſecundùm beati Pauli Præceptum, me perſuadere voluerit. Nam ſi eſſet verè credendum, quod idem vir Neſtorium Deo Amiciſſimum Epiſcopum haberet Epiſcopum, & Cyrilli, deterioriſque ab eo Joannis communionem reſpueret ut Diabolicam, ne tunc quidem per omnia inculpabile foret ejus Ordinationem recipere, etſi multoties millies ante hoc ſchiſma conſecratus eſſe dicatur: Eò quod omninò hæc omnia ex priori perturbatione & inordinabilitate, per quam cuncta dirupta, & in invicem per partes incisa ſunt, pendeant, nihilque ratum ſit legitimè apud eos. Forſan tamen nihil nobis nocere videretur injuſtitia illa, quæ in Perſonam commiſſa ab aliis videretur, quos à noſtra omninò communione ſuſpendimus; nunc autem quomodò ſanè his credere poterimus, teſtimonium ferentibus quod exiſtat ortho-

orthodoxus, qui pium nominat & Joannem, & manifeſtè dicit quoddam Decretum dirigendum eſſe, per quod pii cogantur ejus approbare Synodicum. Ego igitur, Deo Amiciſſime Domine mi, non abſcedo à priori ſententia, neque patior conſcientiam meam in quocumque decipere, etſi omnes ſe dediderint præſentis ſæculi vanitati, propter eum qui me à principio adſcivit, ut devotam Deo ſervare ſtudeam conſcientiam meam. Jam de reliquo quidquid voluerint agere contra nos, ipſorum ſit hoc in tempore poteſtatis. Hoc ſolum rogo, ut conſuetis orationibus tuis nobis cooperari digneris.

CAPUT CXXXXVI. 234

Epistola Theodoreti, inquit, *Episcopi ad Alexandrum Deo Amicissimum Episcopum, per quam significavit, quod Magnificentissimus Comes Titus, & Sanctissimi Monachi insurrexerint in eum per literas, tanquam qui debebat pacem, communionemq; amplecti Antiocheni Joannis.*

MUltas per hos dies sustinui perturbationes, multasque tristitias, quales nunquam, quarumque alias prætermittam. Venit Admirandissimus atque Clarissimus Tribunus Euricianus cum literis Magnificentissimi & Gloriosissimi Comitis Titi, tam ad Sanctos Monachos scriptis, quàm ad Dominum Jacobum, & Dominum Simeonem, & Dominum Baradatum, & ad nos. Quæ literæ minas continebant, ut si non acquiesceremus pacificari, mox nobis projectis ordinarent alios. Et quidem risi de minis, pessimè autem me Sancti Monachi afflixerunt, multa pro pace rogantes, ut culpantes. Dum verò irascens ego, & malè accipiens ista, paratus essem & civitatem relinquere, & Provinciam, & ad vitam Monasticam confugere, afflicti promiserunt usque ad Gindarum mecum discedere, & Antiocheno suadere ut illuc adveniret, mecumque loqueretur. Me autem dicente, quod nisi ejicerentur illi, impossibile esset fieri pacem, direxerunt tres Deo Amicissimos Presbyteros & Archi-Mandritas, tam ad eum, quam ad Magnificentissimum Comitem Titum, mandantes eis *non esse justum, ut viros Sanctos, & qui suas Provincias ornaverunt, sic injustè & iniquè projicerent: Si quid enim tale fuerit gestum, perturbationem necesse est subsequi. Si igitur pacis curam geris, dignare venire ad Gindarum, & sumentes Episcopum nostrum, veniemus ad te.* Igitur necessarium duxi hæc ipsa tuæ innotescere Sancti-

Sanctitati, ut eam nihil eorum, quæ agimus, lateat. Ire verò ad Antiochiam omninò interim recuſavimus. Oret igitur Sanctitas tua hoc, quod Deo placeat, diſpenſari, & ea fieri, quæ expediunt ſanctis Eccleſiis.

CAPUT CXXXXVII. 235

Epiſtola, inquit, *Deo Amiciſſimi Epiſcopi Alexandri ad Theodoretum, quam reſcripſit ad hæc, quæ ab illo ſunt ſcripta, dirigens ei conditiones quaſdam de ipſo negotio.*

TUa quidem Sanctitas benè fecit, in Scripto nobis, quæ nuper acta ſunt, indicare. Ex parte autem nobis hæc ipſa & opinio nunciat, quæ ſuper ea quæ dicuntur, & ea quæ aguntur, ſolet adjicere falſitatem. Verumtamen ego per gratiam Dei, quæ me nunc uſque roboravit, ſpero quod nullius metuam minas, ut aut impio Cyrillo communicem, aut Orthodoxiæ Proditoribus, qui & anathematizaverunt eam, & orthodoxum dejecerunt, ut ex hoc, quod ad ipſos attinet, clarè ubique falſitas prædicetur. Nam quod creſcat apud eos atque proficiat mali nominis hæreſis, puto quod & ipſa, quæ nunc à Conſtantinopoli ſcripta ſunt, tuam docuerint Sanctitatem. Et in Antiochia verò non unus, nec duo, nec decem tantùm de Hierapolitanis adfuerunt in Eccleſia, inter quos erat & Dominus meus Deo Amiciſſimus Presbyter Maranas, quando & Macedon in majori hebdomada in Cœmiterio, & Anthonius Chalcidis Epiſcopus in Eccleſia ſancti Zachæi apertè Deo-Paſſianam hæreſim prædicaverunt. Hæc ſcribere ſum coactus, nimis ægrè ſuſcipiens, propter ſanctorum Monachorum contra nos curioſitatem. Rogo igitur, ut etiamſi omnes mortuos ab initio Mundi reſuſcitent, ſiquidem quieſcant. Orent pro nobis. Si autem damnant nos, parcat illis Deus. Nec enim majoris authoritatis ſunt, quam de cœlo Angeli, & quam Chorus ille Apoſtolorum: Quos anathematizavit per Paulum Chriſtus, ſi quid præter Evangelium Chriſti evangelizare præſumpſerint. Si unquam verò contigerit, ut alicui

alicui eorundem Sanctissimorum Monachorum tua Sanctitas colloquatur, & super hoc moverint ipsi sermonem, suade illis ex me, quia secundùm veritatem, nec si mihi totum cœlorum Regnum Joannes, cujus non est Dominus, dederit, non autem dico Rasaphas, & alias hujus solitudinis civitates, ei communicare sustinebo, nisi priùs correcta fuerint consequenter illa, quæ per Orbem terrarum sunt operata hoc fidei naufragium. Memor enim sum dicentis: *Quia neque altitudo, neque profundum, neque præsentia, neque futura, neque alia creatura poterit nos separare à charitate, quæ est in Christo Iesu, Domino nostro.* Et gratias ago Deo, quod cum illis sunt & Synodi, & Sedes, & Regna, & judices: Nobiscum verò Dominus Deus, & munda atque intemerata fides in eum. Et per sanctas orationes tuas, quia nisi me timor Dei retineret, non exspectarem violentiam per sæculi Potestates inferendam: Sed ne Christi Gregem videar prodidisse, necessitatem sustineo. Sciens igitur Sanctitas tua Propositum meum, si ei id placuerit, & Antiochiam introire non renuat: Et quidquid novit aliud agere. Ego enim quæ à principio definivi, in ipsis permaneo. Quia verò non sim contentiosè dispositus, sed habeam piæ condescensionis affectum, & eam gratè suscipiam, & hæ, quas nunc direxi chartas, tuæ satisfacient Sanctitati.

Rom. 8.

Satis ostendit Beati Theodoreti subjecta responsio, si tamen verè has ejus esse approbemus Epistolas, eum reverentiâ & affectu Archi-Episcopi tunc sui hujus Alexandri, & adversitate beati Joannis Episcopi, & voluntate omnes secum pariter uniendi, non verò Nestoriani erroris assensu ad universalem pacem tardiùs accessisse. Quippe qui & unitivæ beati Cyrilli Epistolæ fidem, quam tantopere nititur impugnare Nestorius, perseverantissimè ab initio approbavit, & prætulit duorum E-

piſcoporum cauſſæ, dejectioni Neſtorii, & Anathematiſmo Dogmatis ejus. Et nunc ad hæc ad omnes illius conditiones Alexandrum Epiſcopum ſuum conatur adducere. Et poſteà hoc per multas cum ſingulis efficaciſſimè egit Epiſtolas, ut omnes ad unitionem perduceret. Quod & in cunctis, eo ſuadente, pauciſſimis exceptis, ſuo ſtudio, annuente Dei gratiâ, adimplevit. Vndè & magnas inimicitias ſuſtinuit eorum, qui uſque ad finem ſuo errori pertinaciter adhæſerunt.

CAPUT CXXXXVIII. 236

Epistola, inquit Irenæus, *ad Deo Amicissimum Episcopum Alexandrum*, *quam* Theodoretus *rescripsit*, *significans ei*, *quod legerit directas sibi conditiones*, *&* *unam tanquam minùs se bene habentem* non *probaverit.*

LEgens tuæ Sanctitatis Epistolam, inspiciens verò & tria exemplaria, magis illud sine nomine approbavi. Duorum namque priorum unum quidem simplex erat, alterum verò intemperatè ardens. Benè autem se habens mihi illud est visum, quia & condescensionem cum mensurâ habuit, & acribiam laudabilem. Continebat enim, ut intenderemus in illa synodica, & quæreremus si superfluum nihil haberent, & rectæ fidei consonarent, nullumque haberent assensum ad ea, quæ Ephesi malè sunt gesta. Et susciperentur pro Ecclesiæ pace. Alioquin omni modo fugiantur atque refutentur. Dignetur igitur Sanctitas tua, ut si ab Oriente redierint, qui hæc ipsa deportant, inspicias & quæras, & nobis quod verum sit innotescat. Ego enim murmur audivi, quod is qui nunc obtinuit Sedem, orthodoxè docet. Et docuit verò me hoc per literas clarè Dominus meus Sanctissimus, & Deo Amicissimus Episcopus Helladius: Et eorum, quæ mihi ab eo scripta sunt, tuæ Sanctitati Rescripta transmisi. Direxit verò mihi & exemplar Epistolæ Domini mei Sanctissimi, & Deo Amicissimi Episcopi Eutherii, eandem virtutem continens. Rogo igitur Sanctitatem tuam, ut legens hæc, sicut de recta fide, sic & de Ecclesiarum cogites pace, quæ secundùm veritatem nimis commoventur, & facti sumus universo Populo ridiculum. Si autem tuæ Sanctitati videtur, ut conditiones Antiocheni pro pace suscipiamus Ecclesiæ, ut exclusis his, qui ab eo iniquè sunt ordinati, foris ab Antiochia colloquamur, & hoc

hoc facies ſicut tuam decet Religioſitatem. Non autem tuam lateat Sanctitatem, quia & ego Antiocheni ad Piiſſimum Principem literas legens, valdè meâ animâ dolui: Quia evidenter novi, quod Scriptor ejus, idem ſentiens, abſque judicio & juſtitia condemnavit eum, qui nihil noviter ejus doctrinam docuit. Anathematiſmus verò illic inſertus ſufficiens eſt quidem plus & ab ipſo dejectionis aſſenſu perturbare legentem. Verumtamen non indefinitè, ſed cum quadam determinatione poſitus modicam quandam præbet conſolationem. Non enim dixit: *Anathematizamus ejus doctrinam*, ſed *Quæcumque ab eo alienè, ſive quocumque modo dicta vel ſenſa ſunt præter Apoſtolicam doctrinam.* Ego quidem præſumpſi rogare, tuæ verò ſit Sapientiæ & pertractare quod expedit, & non iraſci, ſed intentionem noſtram perquirere.

CAPUT CXXXXIX. 237

Epistola, inquit, *Deo Amicissimi Episcopi Alexandri, quam denuò rescripsit Deo Amicissimo Theodoreto, dirigens ei & procemium Synodicorum Procli.*

NOn ignorat Sanctitas tua, quid sit quod me à communione Antiocheni à principio sequestravit. Scit hoc & Oriens, & Occidens, & Septemtrio, atque Meridies. Et nullus mihi eorum sermo est, quia aut vituperent, aut accusent me, aut mihi contumelias ingerant. Semovit autem me non Ordinationum turba, per quas iniqui viri promoventur, & illis Dei proponuntur Altaribus, quæ ad Antiochenum minimè pertinent; sed proditio fidei, & communio Hæretici, depositi quidem priùs à ferè ducentis Episcopis, cedente verò nunc ei communionem Joanne & Paulo. Et hanc constantiam & habui & habebo, confortante me Deo, ut nulli eorum communicem, qui communicant Cyrillo, non excutienti & anathematizanti in Scriptis impia sua Capitula. Et si hic, qui nunc communicat ei, dicatur orthodoxus, & vel nunc ab orthodoxis ordinatus, vel ante confusionem & iniquitatem, quæ Ephesi facta est, consecratus, & si ipse multis millibus vicibus anathematizet impia Cyrilli Capitula, non verò etiam communionem Cyrilli confutet: Quicumque talis est, meus Communicator esse vel dici non poterit. Quæ autem subindè cognovi, & quæ agnovero, aut per verbum, sicut coram Domino à dignis fide viris, aut per literas, vel quæ sit confusio prædicationis in Ecclesia Constantinopolitana, vel quæ virtus ex indè allatorum Synodicorum, vel quæ corruptio quorundam nostræ Provinciæ Episcoporum, qui Antiocheno adjunguntur, & in omnibus circumferuntur cum Ægyptio, scribere superfluum duco, unam habens intentionem, quam & cuncti, qui nos sciunt, noverunt, ut habeam constantiam pro

pro ſana fide, & fugiam hæreticam communionem. Verumtamen prædictorum Synodicorum Proœmium ſtudiosè tranſcribens, quippe ut quod mihi ſat eſt ad ſatisfactionem cauſſæ præſentis, exemplar ejus tuæ Religioſitati direxi. Memor enim ſum & eorum, quæ paulò antè mihi à tua Sanctitate mandata ſunt, quam ea teſtificari pro me arbitror, quod hoc fuerit planè Propoſitum meum, Deo, niſi fallor, illuminante mentem meam, talemque ſatisfactionem condente in ea, ut neque tribulatio, neque anguſtia, neque perſecutio, neque fames, neque nuditas, neque periculum, neque gladius ſeparet nos à ſana fide, ut tempori potiùs, quam pietati militemus.

CAPUT CL. 238

Initium Synodicæ Ecclesiæ de Proclo factæ.

NOn minùs, quam quandolibet, etiam nunc opportunè ostendit gratia Dei suam manifestissimè bonitatem, contra malitiæ magnitudinem, Ecclesiæque ægritudinem virtute clementi resistens: Et dum grave profundum metueretur, veloci efficacique medicamine curans, & futurum periculum admirabili & insperato quodam salvationis modo præveniens. Quoniam quidem multa medio tempore tempestas tenuit seditiosorum, qui ex corruptificis seminibus Doctrinæ Nestorii surrexerunt, & insistebant, dum pro sanctissima Ecclesia in medium staret sanctæ memoriæ Maximianus, qui omni quidem diligentia usus est ad hujus mali peremptionem, nec tamen suffecit hanc malam plantationem eradicare. Igitur dum subitò idem Beatissimus à præsenti vita migrasset, tanquam facultatem præsumptionis susciperent, qui hanc parturiebant seditionem, neque in occulto habere, neque absconditam nequitiam suam continere dignati sunt, sed coacervatæ Multitudines in multis partibus civitatis Nestorium publico clamore reposcebant. Et urbi pericula, Ecclesiæque minabantur incendium. Et certè ista etiam sub illo beatæ memoriæ, huic repugnante languori.

CAPUT CLI. 239

Epistola, inquit, *Theodoreti ad Deo Amicissimum Episcopum Alexandrum, quam scripsit indicans, quod multa oportet cogitare de pace, & maximè quia certi essent, qui Thronis eorum insidiarentur.*

PRæstitit gratia Dei regressum Domini mei Reverendissimi, & Deo Amicissimi Donati Presbyteri, & Acacii Diaconi. Et ab illa, quâ desruebamur consumebamurque, cura liberavit. Quæ verò sit eorum, qui sursum sunt, intentio, ex allatis ab eo literis tua Sanctitas noscet. Omnes enim vel in quocumque nobis ferre adjutorium desistentes, pro pace nobis consilia obtulerunt. Qui verò valdè sunt zelotæ, verentes hoc pessimum tempus, nec literis nos dignos esse duxerunt. Integriùs verò hæc addiscet Sanctitas tua à prædictis Deo Amicissimis viris. Quæ agnoscens rogo, ut quod Ecclesiis expedit, in commune cogitetis. Instantia enim nostra, ut video, ad nihil suave proficiet, sed perturbationes Ecclesiis, & Populos, qui pascuerunt à nobis, lupis cruda vorantibus tradet. Claret enim quod exitus nostros intendunt. Et erunt producendi pro nobis. Et timor est, ne pro hac nimia acribia pœnas Deo solvamus, ea quæ nostra sunt intendentes, & non considerantes quod Populis expedit. Omnia ergo pensans & librans Sapientia tua, & lucrum lucro, & damnum damno contraponens, eligat majus lucrum, & minus damnum. Sic enim & Deo, ut puto, placebimus, & conscientiam minimè vulneramus, & eis, qui ubique in nos adspiciunt, proderimus, & commissos nobis populos non perdemus. Sufficiens verò est Dominator omnium Deus, & sanctarum Gubernator Ecclesiarum, quid agi debeat, per tuas nobis orationes ostendere, & ab his multis ac pessimis nos voluminibus liberare, & modicam nobis serenitatem, tranquillitatemque donare.

CAP.

CAPVT CLII. 240

Epistola, inquit, *Deo Amicissimi Episcopi Alexandri ad Theodoretum, quam rescripsit rogans quidem non sibi de eisdem fieri importunitatem, dirigens verò ei literas à Constantinopoli Deo Amicissimi Monachi Parthenii.*

DUm sæpè tuæ scripserim Sanctitati de his, superfluum puto eadem de eisdem rescribere. Rogo igitur Religiositatem tuam legere Epistolas, quas tibi ante transmisi, & non mihi existere importunum. Vivit enim Dominus Deus, lucrum conferens lucro præfero ante omnia desiderium Dei, & Regnum cœlorum honori & gloriæ sæculi hujus. Et damnum damno comparans approbo magis eam, quæ hìc est, expulsionem, & exilium, & temporalem mortem, & opprobrium hominum, & irrisiones æterno tormento. Non verò miretur Religiositas tua: Quod tu quidem scribas illa, quia Cyrillum putas orthodoxum; ego verò ista, quia Cyrillum habeo hæreticum ab omnibus, quando expellebant temporibus nostris Beatissimi Episcopi, ut pauca de pluribus dicam, Meletius, Eusebius, Barses, & reliqui omnes. Sciebat hæc Deus, & præ omnibus pro Ecclesia cogitabat. Et rationem non exegit ab eis, qui idcircò propulsi sunt. Quare non communicantes hæreticis *non* permanserunt in Ecclesiis suis. Et ideò, confortante me Deo, paratus sum cum omni satisfactione & coram Principibus, & Præsidentibus, & coram Synodis de sola nostra spe fiducialiter agere, & omnia, si Deus permiserit, sustinere. Quidquid ergò tua Sanctitas novit expedire Dei Ecclesiæ, quæ tibi commissa est, id agat: Meam namque sententiam novit Deo Amabilitas tua. Verumtamen ea, quæ mihi sunt scripta à Deo Amicissimo Presbytero, & Archi-Mandrita, servo Dei Parthenio, Religiositati tuæ *transmitto*, hoc necessarium putans. Qq 2 CAP.

CAPUT CLIII. 241

Epistola, inquit, *Parthenii Presbyteri & Archi-Mandritæ, ad Deo Amicissimum Episcopum Alexandrum.*

SCripsit mihi Sanctitas tua, quia diminutum sit tuæ Sanctitatis gaudium, eò quod ego de his, quæ transierunt inter hos dies, tuæ Religiositati non scripserim: Quasi nos remissiores utique fuerimus effecti Hoc ergò cognoscat Sanctitas tua, quia quælibet insurgat tribulatio contra nos, sicut & multæ per dies singulos excitantur, quas & tacemus, ne arroganter fingere aliquid videamur, non nos evertunt à recta confessione, quam tenemus in Christo. Et quod ita dispositi simus, ipse Dominus vobis innotescet. Sicut enim qui quotidiè incipit pati, sic stamus, scientes quod & mercedis Retributor finem cujusque sustineat: Quia non inchoare tantummodò unumquemque apud eum, sed & perficere facit esse laudabilem. Quod & tua nos Sanctitas sæpè edocuit cum Sanctissimo illo, & Deo Honorabili Archi-Episcopo nostro, & teste Christi, Domino Nestorio.

Scito Domine mi, quod hi qui hìc sunt, proficiunt magis in reprobam mentem. Nunc quidem impassibile id quod Divinum est, prædicantes, nunc autem velut ex pœnitentia aut oblivione evertunt id, quod paulò antè dixerunt, & dispensationem denegantes prædicant phantasiam: Et omnia omnibus & dicere licet & facere. Et sicut scriptum est, *Labia nostra à nobis sunt: Quis noster Dominus est.* (Psalm 11.) Volunt autem & nos sibi communicare ad hominum deceptionem. De credulitate autem dicunt: *Habe qualem vis fidem, tantùm communica nobis.* Sed absit, ut nos à veritate alieni esse patiamur usque ad vitam & mortem. Veritas verò est confiteri Dominum nostrum Christum Filium Dei vivi, Deum perfectum, hominemque perfectum. Et damus passiones quidem humanitati-

tati Christi, Divinitati verò miracula: Unum Christum, unum Dominum prædicantes, qui descendit, passus est secundùm Carnem, venturus in gloriâ Patris judicare vivos & mortuos. Hanc tenemus fidem, quam & à vestra Sanctitate didicimus. Et in ipsa persistimus. Et ab hac confessione usque ad vitam & mortem nullus nos poterit separare. Constantia enim Sanctitatis tuæ circa veritatem clausit omnibus os, & excitavit etiam dormientes. In uno enim climate Orientis existens usque ad Occidentem, & ultra perlucens, clarior conspiceris à Sole visibili, illâ quâ Christum diligis charitate. Dignare verò orare pro nobis, & bonum nuncium de optabili tuæ Sanctitatis incolumitate præstare.

CAPUT CLIV. ... 241

Epistola, inquit, *Deo Amicissimi Episcopi Alexandri ad Acilinum Barbalissi Episcopum, qui indicaverat ei, quod multam instantiam sustineret Magnificentissimi Loci Servatoris Titi, his qui sunt in Castro mandantis, ut aut præparent eum introire ad Antiochenum, aut de eodem Castro propellerent.*

UT eadem scribam, mihi quidem segnities non est, tuæ autem Religiositati est munimen. Sciens ergò Sanctitas tua, quia & permansionis & exitus tui rationem reddituta est Domino Christo, id faciat quod cum tractatu & deliberatione perspexerit. Hanc Epistolam verò scripsi, non quod mihi displiceat tuæ Sanctitatis actio, absit; sed potiùs ut quæ me muniunt, dispensarem. Si verò illa etiam nunc firma sunt, quæ priùs indicaveras, quæso ut minimè contristeris. Juxta Apostolum namque dicendum est: *Non sunt condigna hujus temporis passiones ad futuram gloriam, quæ revelabitur in nobis. Et quia nobis donatum est, non solùm ut in eum credamus, sed & patiamur pro eo.* Ego verò hoc scribo, quod & præsente Religiositate tuâ crebrò dicebam, quia duæ me caussæ ab omni ambiguitate perliberant: Quod mihi conscius non sim esse me militiæ desertorem, & Christi Ovium relictorem, ut aut Imperiali necessitate compellar, aut ab universo consonanter meo Grege repudier. Quæso igitur, ut hæc ipsa apud te etiam ipse confirmes, & aut publicam necessitatem, aut refutationem tui Castri sustineas.

Rom. 8. Ad Phil. 1.

CAP.

CAPUT CLV. 243

Epistola, inquit, *Meletii ad Deo Amicissimum Episcopum Alexandrum, quam scripsit cognoscens, quod post introitum Deo Amicissimi Episcopi Theodoreti in Antiochiam commoti Cilices de rebus propositis diversa tractarent.*

CLarè Deus tuæ revelat Sanctitati, & non nulli abscondere volunt, quod omnes quæ sua sunt quærunt, non quæ Jesu Christi. Ego autem promissionibus credens eorum, qui hæc à tua percunctati sunt Sanctitate, id est, utrumne oporteret scribere, an minimè. Erant enim nimii, ut & esse videntur, pro pietate omnia gerere promittentes. Sic præsumpsi tuæ pridem scribere Sanctitati, ut minimè pigritares usque ad nos iter assumere. Nescio autem quomodò contra verba propria venientes, in rebus alio tempore alias nobis formas ostendunt, perturbationemque animæ. Id est, in his, quæ eis ex necessitate placuerant. Quippè per ista monstrantes, & nunc quidem ista interrogantes, nunc verò alia proponentes, *quia* nullam stabilitatem suæ sententiæ habent: Sicut de illis animalibus fertur, quod in adspectu cernentium colorum varietates subitò mutent. Et videtur mihi, quòd eos tœdeat, quod & usque ad præsens simulationem servaverint, & non primi aliorum Diabolo semetipsos addiderint. Sed quidem quid alii velint, nos satagere non oportet. Nam & priùs mandantes, si oportet dirigi eas, quæ dicuntur, Benedictiones, an non, & ex mea sententia cognoscentes non modo eas dirigi non debere, sed nec ab eis suscipi literas, omnia contraria peregerunt. De me autem noverit, Deo Amicissime Domine mi, quod ex quo cognovi factam cum Impio Cyrillo conjunctionem ab Antiocheno, semel tantùm per Ma-

Magiſtrianum literas ejus accepi, quas & in Latoris faciem jeci, ita ut nec ipſe præſumeret à nobis reciprocas poſcere, neque ille nobis ulterius Scripta tranſmitteret. Omnem, quæ cum tua Religioſitate eſt in Chriſto, Fraternitatem ego, & qui mecum ſunt, plurimùm ſalutamus.

CAPUT CLVI. 244

Epistola, inquit, *Deo Amicissimi Episcopi Alexandri ad Deo Amicissimum Episcopum Meletium, quam scripsit, eum quidem approbans pro tali constantia, reliquorum verò inconstantiam reprobans, & indicans persecutionem factam Deo Amicissimo Episcopo Acilino.*

QUia Cilices, paucis exceptis, semper & calidi & tepidi fuerint, ut non dicam, frigidi, & sublimes & humiles, quales etiam nunc inventi sunt apud nos, tuam non latuit Sanctitatem: Quæ & meam de his sententiam novit. Semper enim, dum ad eos scriberem, in tuæ Sanctitatis judicio posui, utrùm hæc eadem dirigerentur, an non. Habemus verò etiam nunc, per gratiam Dei, eandem de Cilicibus consolationem, sicut & priùs habuimus. Hoc est, Divinitùs datam constantiam, & invincibilem zelum sanæ fidei, tuam Sanctitatem. Suffecit enim Deo & unus, quando submersit Orbem generale naufragium: Et tres in Babylone, quando per terrorem fornacis accensæ omnes Idolo servierunt. Rogo igitur Sanctitatem tuam, ne refutes sæpiùs nos ad præsens instigare certamen. Ecce enim clarè videmus illud Isaiæ impleri Prophetæ, quod ait: *Contritio & infelicitas in viis eorum, & viam pacis non cognoverunt. Et non est judicium in viis eorum. Semitæ namque eorum, per quas ambulant, perversæ sunt, & nesciunt pacem. Ideò Iudicium recessit ab eis.* Et Beati, ac ter Beati, qui oppugnantur à talibus per Ecclesiam malignantibus. Quapropter beatifico nunc Dominum meum Deo Amicissimum Episcopum Acilinum, à Barbalisso ab eis expulsum, qui pariter est nobiscum, & olim coronas emeruit. Sole enim clariùs ferè ab incunabilis conversatus est, nunc verò per calumnias & factiones à sua abjectus Ecclesia per Magnificentissimum loci Servatorem, atque fortissimum. Sed ora, quæso, & pro hoc ipso, qui me rogavit id scribere: Et pro constantia, ut Dei voluntatis signaculo roboretur.

Psal. 13. Isaie 59.

CAPUT CLVII. ...245

Epistola, inquit, *Hesychii Castabalensis Episcopi ad Episcopum Meletium, indicans quod persuaso Antiocheno, ut in literis nihil superfluum poneretur, id est, de Nestorii depositione, Persona communicaverint hi, qui erant ex secunda Cilicia.*

SIcut illic de præsenti tuæ Religiositati promiseram, quæ in caussa contigerint, nunciare, studui per has literas id implere. Convenit igitur per gratiam Dei Christi, ut his, quæ in illa Epistola superfluè legebantur, exclusis, suscipiantur illa, quæ benè & Apostolicè dicta sunt à Domino meo per omnia Deo Amicissimo, & Sanctissimo Joanne. Ut & Sanctitate ejus perfeci, ut per has nunciemus, & quæ sint, quibus assensimus, & quæ, à quibus abstinemus. Sciat autem subtiliter Sanctitas tua ex his, quas ad eum dictavimus literis, quarum destinavi Rescriptum. Et dignare, quæso, quod tamen non ut ministrans consilium scribo, sed ut commemorans, sic de hac caussa tractare, sicut à sancto ac beato Domino illo nostro nutritus: Ut modis omnibus maneat indisruptum corpus Ecclesiæ Domini Christi.

CAP.

CAPUT CLVIII. 246

Velut ut Anagnosticum, inquit, *Deo Amicissimi Episcopi Meletii ad Maximinum Episcopum Anazarbi.*

HI quidem, qui scripserunt, quâ intentione scripserint, non habeo dicere. Sed illud novi, quod nos ad impia manifestè invitent. Namque præbendo consilium, ut ne Ecclesias obtineant hæretici, nos eas potiùs Joanni communicando teneamus, quid est aliud dicere, nisi ne alii hæretici futuri sint, vos potiùs esse hæretici festinate? Claret enim, quod qui his communicare delegerit, qui omnes hæreses incongruitate vicerunt, unus eorum ipse quoque suâ communione reddatur. Sicut enim qui adhæret Domino, unus est spiritus, sic & qui adhæret hæreticis, unus estspiritus. Nam quid est aliud cum talibus una communio, nisi ad eos conjunctio per animæ affectum? Quare de his propriè fortasse dicetur, quod qui eis adhæserit, unus sit spiritus. Hæc autem clariùs indicavit Humilitati meæ Deo Amicissimus Episcopus Helladius per literas, quæ mihi sunt redditæ tertiâ sabbathi, meridie, quas etiam mandare tuæ disposueram Sanctitati, nisi Lector cum tuo, ad quod respondeo, Anagnostico pervenisset. Illi autem rescripsi, quod per gratiam Dei nec noverim illos, qui semper quidem contra nos synodos facere meditantur. Sunt verò à semetipsis depositi: Nec reputo eos ullatenus. Qui enim sunt illi, qui nos ad Synodum provocent? Quos oportebat, si tamen justitia servaretur à nobis, ad judicium provocari, & eorum, quæ ab ipsis iniquè & insanè sunt præsumpta, reddere rationes. Igitur nec respondebo ullatenus ei, quem direxerint, si tamen reverà venerit aliquis; sed ad Directores suos inhonoratum remittam. Si verò habere visi fuerint Principis nutum, tunc credens ex permissione Dei esse hanc rem, & per has tentationes bonam circa se devotionem monstràre, abscedam potiùs ab Ecclesia ista, opere docens per gratiam Dei quemque volentium, ut Barathrum

perditionis effugiant, quàm patiar communicando eis in hac Ecclesia permanere, & memetipsum omnibus prodere.

Quæ ad tuam Sanctitatem nunc à me dicenda provideo super contestatione Clericorum. Ridiculum namque est, sicut illi non trahuntur ad curiam, ego meam fallam conscientiam coram Deo, & perdam & me & Populum, quem mihi commisit, dum me illi sequi debeant, si benè præfuero, & sicut dux fuerit Dominus Christus. Manifestum verò est, quia eum qui pro pietate certat, non solùm nihil metuere oporteret, sed & ad sustinendum dira omnia esse totâ devotione præparatum, nè perdat pretiosissimam Margaritam. Me verò confortante Deo, de Ecclesia mea exiero: Si ita contigerit, non solùm mancipem nominent, sed & si quid est pejus, & quidquid aliis vilius. Si autem volunt, & ad Forum purgandum me deputent, ut manibus meis plateæ pulverem mandem: Sicut in Judicum fieri solet adventu. Si verò & his est aliquid deterius, ad aliud adjudicent. Nam cujus votum est pro conscientia Christo devincta & per custodias expendi, & per omnem tormentorum speciem trahi usque ad ultimum spiritum, huic quid de omnibus cæteris pertinebit? Pro qua re mihi eveniet tuæ Sanctitatis orationibus, ab Ecclesia, si hoc Deo videtur, & si tempus restat, abscedere, opere cunctis, qui mihi commissi sunt, demonstrante, quomodo sit ab eis perditorum fugiendus assensus. Si verò aliquis me sequi voluerit, lucrabitur semetipsum. Alioquin ego, quod facere debui, faciam, si me dignatus fuerit Dominus Deus. Credo autem quod dignetur pro sua clementia. Quid autem mea interest, utrùm multi, an pauci sint mei consortes.

Nam si quidem Antiochenus institerit, non contristat, etiamsi nullus adjutor sit. Si verò Imperiale Præceptum necessitatem simul intulerit, nihil proderunt solatia plurimorum. Quippe qui & absque hoc, si à me non perditus fuero, nec sic quidem aliquid mihi pertinet propter Christum, cui commisi spes meas. Excepto quod infelicium perditionem potero lamentari: Quia non oro ex ipsorum perditione lucrari. Verumtamen Dominus Macarius, sicut scimus, ex quo ejus agnovi miseriam, nec scripsit ei, nec fecit ut de Episcopo mentionem. Quod si eum minimè deposuit, non tamen idcircò ei communicare dicendus est. Non enim

enim potuit Synodum facere contrà eum. Quod autem ad se attinet, fecit, ab eo se animo separando, qui ulterius nec scripsit ad eum, nec eum nominavit Episcopum. Immò & è contrario in collocutionibus amarissimè ejus faciens mentionem. Nam nec nos nunc Cyrillum & Joannem ab Ecclesia fecimus alienos, sed non ob hoc communicare eis credendi ullatenus sumus, donec illorum perditionem nostris animis inducamus. Et quidem miseriæ meæ per gratiam Dei ista voluntas est. Si verò Joannes anathematizaverit ista Capitula, cumque eis Cyrillum, qui ea exposuit, & agit pro eis, & non subscripserit Ordinationem Procli, per hoc utcumque compensans ea, quæ contra Deo Amicissimum Episcopum Nestorium iniquè præsumpsit. Etenim Proclus amplectitur proculdubio Cyrilli & Joannis communionem. Undè & de ea, quæ dicitur, ejus confirmatione Synodicam utrisque transmisit. Si ergò Joannes hæc fecerit, & Deo Amicissimum Nestorium Episcopum fuerit se habere confessus, non dictum tantummodò, sed ut eum in Ecclesiam introducat, & cum eo sedeat, tunc cum nostra ipsorum securitate, seu munitione amplectemur ejus communionem. Præter hæc autem decies millies ab Ecclesia pelli exorem, & per universa mortis genera transire, quàm communionem ejus amplecti. Etiamsi nullus è Clero vel Populo hanc beatam viam carpentem me sequi voluerit.

CAPUT CLIX. 247

Synodica, inquit, *Maximini*, *& eorum qui erant ex secunda Cilicia*, *ad Antiochenum de communione. Et de Capitulis fecit ut hæreticis mentionem.*

SUſcipientes tuæ Sanctitatis literas per Dominum Admirandiſſimum Comitem Neoterium, omninò delectati ſumus ſuper expoſitione fidei Sanctitatis tuæ. Quomodò priùs ſanctorum beatorumqùe Patrum, qui Niceæ convenerunt, tua Sânctitas fecerit mentionem, deinde illorum Sanctorum propoſuerit nomina, qui ſemper claritate rectæ fidei micuerunt, & pro pietate fortiter decertando coronati ſunt. Hæc clarificaverunt animas noſtras: Hæc corda noſtra feſtivitate repleverunt. Nihilominus verò Anathematiſmi contra omnis contaminationis & impietatis Apollinarium, & abominandiſſimas expoſitiones ejus nos ſupergaudere fecerunt. Et oramus ut ſanctum tuum caput donetur nobis longiſſimo tempore, perpetuò hæc exponens, ſimul & admonens. Quæ enim præterita vel ſcripta vel dicta ſunt, aliena ducimus à ſanctorum, beatorumque Patrum fide. Expoſitioni verò tuæ Sanctitatis, Orthodoxæ exiſtenti, & ſatis clarè prædicanti piam fidem, acquieſcimus. Et non nos dijudicet Religioſitas tua, eò quod hactenus ad Paternas tuas ulnas non percurrimus. Etenim ſemper nos omninò turbaverunt illa Capitula, quæ & tua Religioſitas ſæpiùs ut prava exiſtentia repulit. Nunc autem optimâ expoſitione tuæ Religioſitatis accenſi, rogamus Sanctitatem tuam, ut ores pro nobis, quod in fidei pietate perſtemus, & diligenter ſervemus vitæ munditiam. Hoc namque de nobis tuæ Religioſitatis eſt lucrum, ut filii tui animi virtute proficiant. Omnem, quæ tecum eſt, Fraternitatem ego, & qui mecum ſunt, plurimùm ſalutamus.

Judi-

Judicent & de iſtis, qui Beati Theodoreti ac Beati Ibæ Dicta condemnant: Et pariter de Antiocheno Præſule Sancto Joanne, qui talia ſcribentes minimè reſpuit.

CAPUT CLX. 248

Epistola, inquit, *Theodoreti Episcopi ad Helladium Tharsensem, qui ei scripserat, & direxerat literas, quæ à Constantinopoli venerant. Scripsit verò ei hortando eum, ut uniretur Antiocheno, firmans, quod à nemine cogeretur depositioni consentire Personæ.*

ET literas, quas tua Sanctitas destinavit, inspexi, & Magnificentissimi atque Gloriosissimi Quæstoris Epistolam legi, quam per Deo Amicissimos, Donatum Presbyterum, & Acacium Diaconum nobis destinavit. Legi verò & alias literas Amicorum, & inveni quod omnes pro pace nobis hortatus offerrent. Memor verò est & Sanctitas tua, quia & à principio dixerim Orthodoxam esse Epistolam, quæ ab Ægyptio directa est. Et nullam circà eam quandolibet discordiam habui. Hæc igitur apud memetipsum cogitans omnia, & quod unum sit Ecclesiæ dogma, & quia hæreticorum illorum Capitulorum virtus evacuata est, dum duæ naturæ pro una prædicentur, & confessa impassibilis Deitas, collocutus sum Domino meo, Deo Amicissimo Episcopo Joanni, & inveni eum pro Orthodoxia studiosè certantem, & Ecclesiæ unitionem fieri festinantem, & depositionis subscriptionem minimè exigentem ab eis, qui facere nollent. Inveni verò & eos, qui sunt secundæ Ciliciæ, ad eum communionis Epistolam destinasse. Necessarium igitur æstimavi dirigere honorandissimum & reverendissimum Presbyterum Basilium cum his literis, & rogare Sanctum tuum Caput: Ne perdas gregem tibi commissum, dum caussæ nullius intersit. Nam per gratiam Dei & recta fides obtinuit, & ad injustitiam nos secum nullus impellet. Quæso igitur Sanctitatem tuam, iterumque, ne differas literas, sed ut scribas, & salves Ecclesiam. Quando-

doquidem nec tua conſcientia vulneratur. Nec enim nos juſtus judex alienæ injuſtitiæ exiget ultiones. Inquit enim: *Qui ligat ſarcinam, ipſe & portabit. Et qui uvam acerbam comederit, ejus dentes obſtupeſient.* Nos convenit & contentiones ſiſtere, & Eccleſias conjungere, & commiſſas à Deo non perdere Oves: Ne ob hoc tormenta ſolvamus.

Ierem. 31.

CAPUT CLXI. 249

Epistola, inquit, *ejusdem ad Cyrillum Adanensem, quam scripsit rogans & ipsum, ut pro pace satageret, confisus, quia nihil ab eo expeteretur, nisi sola communio.*

TEmpus pugnæ, & tempus Pacis, inquit sapiens Salomon, res benè dispertiens, & quid sit proprium tempori cuique determinans. Igitur præsens tempus non belli, sed pacis est. Nam & Apostolica Doctrina per Dei gratiam tenet, & hæreticorum quievit nova vox Dogmatum, & unus est sensus Ecclesiæ. Et secum nos injustitiam facere nullus impellit, nec ad damnationem quisquam cogit insontis. Et hæc manifestè cognovi colloquens Domino meo Sanctissimo, & Deo Amicissimo Episcopo Joanni, & subtiliter ejus intentionem comperiens. Dignare igitur, Sanctissime Domine, quia & hi, qui ad secundam Ciliciam pertinent, ad me Synodicam direxerunt, Communicatores se ejus literis confitentes. Hortare Dominum Deo Amicissimum Episcopum Helladium, ut pro unitione curet Ecclesiæ: Quandoquidem nec ejus conscientia vulneretur. Oportet enim Sanctitatem tuam pacem Ecclesiæ procurare. Sufficienter quippe invicem, velut in nocturna pugna, consumpsimus: Et operare ut nosmetipsos de reliquo cognoscentes jam tandem amplectamur & pacem.

Et has superiores Epistolas ex nomine Theodoreti positas non me arbitror inaniter transtulisse, licet rationabiliter ambigam utrùm verè sint ejus. Sed idcircò id egi, ut quia talibus adversarii abutuntur,

utuntur, etiam circa hæc instruantur Orthodoxi per gratiam Dei. Qui enim beati Ibæ adamarint Epistolam, ejus abnuunt esse: Quæ etiam Gestis universalis Concilii absolutè sub ejus nomine continetur. Absque dubio Theodoreti credi desiderant, eò quod eam operi suo Irenæus ille contexat, qui dum priùs acerrimus Nestorii Defensor exstiterit, postea anathematizanti eum cum Dogmate suo communicavit Ecclesiæ. Unde aliis, & ipsi Theodoreto, magnopere duxerat exprobandum. Ac ne hoc tantùm laicus agere videretur, à Domno Antiocheno Præsule Tyriorum Metropolis Episcopus ordinatus est. Multa enim talia ejus inter has Epistolas Dicta pro inutili longitudine prætermisi. Cujus ad hoc aliqua transtuli, ut ejus intentio nosceretur. Primus ergò hic ipse Irenæus, deinde consimiles ejus sunt abusi talibus, ut quasi de mutabilitate Theodoreto exprobarent. Abutuntur his & Acephali, dum certè in non dicendo Ephesi secundo Concilio apud eorum Authorem Dioscorum nulla ex his legantur objecta. Quod certè immaniter videntes ad hoc impulit Indigentia objectionum, ut de illis quoque addicendus judicaretur, quæ adversùm duodecim Capitula ante pacem conscripserat. Sed hanc objectationem serotinus & novellus

 error

error à veteri mutuatus eſt, Adverſariorum teſtimonia digna fide dicendo. Ego autem Scripta hæc tantò in melius accipienda perſpicio, quantò Theodoreti probare potuerint. Licet in eis illâ intentione, quam videre non volunt, poſt Eccleſiæ ex parte unitionem de beati Cyrilli Dictis deſtruere, & injuriâ damnatum videatur dixiſſe Neſtorium. Tota namquè intentio pro charitate, ſecundùm Deum, proximorum fuiſſe monſtratur. Per hoc ſolum ſuadere ſtuduit, ut ad Eccleſiæ Chriſti pacem trahens Orientis Epiſcopos, nullum foris ab ea æternæ tradendum perditioni relinqueret. Quod tunc eis aliter ſuadere non poterat, niſi talia interim verba miſceret. Quippè quando & ipſe Sanctus Joannes Antiochenus Præſul cum adunatis ſibi Co-Epiſcopis ſuis, id eſt, magno illo Sene Acacio Berrhæenſi, & Paulo Emeſeno, & aliis, ſimili hæc intentione tolerabat. Quis igitur ſic malevolentia cœcus ſit, quem ad malam ſuſpicionem ſola hæc Dicta inclinent, & non potiùs ad boni propoſiti effectuſque intellectum trahant? Qui longè clariùs meliores exiſtunt, quoniam tot Paſtores & Plebes abſtulerunt Neſtorio, & Eccleſiæ reddiderunt unitati. Nam fructus horum Scriptorum illi nimirum ſunt, quos legemus poſt paululum, uno ſpiritu damnatis.

tis erroribus, Ad quod nisi tali dispensatione perduci non poterant. Intellexisse verò eos integrè Theodoreti intentionem, & ex ipsa circa fidem Nestorii & ejus adversitate cognoscitur. Nam dum Nestorius unitivæ Cyrilli ad Joannem Epistolæ fidem clarissimè impiam demonstrare festinat, eam Theodoretus constantissimè asseverat orthodoxam. Et insuper post tales ad se Nestorii literas, hoc idem faciendo persistit, ad Helladium Metropolitanum Episcopum in sua Epistola dicens: *Memor est autem Sanctitas tua, quia & à principio orthodoxam esse dixi Epistolam quæ ab Ægypto directa est. Et nullam circa eam quandolibet habui discordiam.* Quod ei ille Alexander, qui ab hoc ipso Irenæo per omnia valdè laudatur, in Epistola, quam supra posuimus, improperat dicens: *Non verò miretur Religiositas tua, quod tu quidem scribas illa, qui Cyrillum putas orthodoxum; ego verò ista, qui Cyrillum habeo hæreticum.* Quæ omnia evidentiùs elucent, si Scriptis his Theodoreti illa Nestorii conferamus.

CAPUT CLXII. 250

Epiſtola, inquit, *ejuſdem ad Mocimum, Deo Amiciſſimum Oeconomum Hierapolitanæ Eccleſiæ, per quam ſignificat quod in Antiochiam ingreſſus Joanni collocutus ſit, & ea de quibus agitur, decenter & optabiliter compoſuerit.*

QUi facit omnia longè meliùs, quàm petimus vel intelligimus, præparavit nos colloqui cum Domino meo Sanctiſſimo Epiſcopo Joanne. Et ſermone de ſingulis habito, terminum quem volebamus, accepimus. Invenimus quoque remedium, quod ſufficiat Domino meo Deo Amiciſſimo Epiſcopo veſtro, ſubtilitatis dogmatum cauſsâ. Dignare igitur, Deo Amiciſſime, præloqui Religioſitati ejus, & eum nobis ad perſuadendum facilem præparare. Speramus enim, quia jubente Deo, circa diem menſis hujus vigeſimum omnem vobis collocutionem noſtram narrabimus, ut & vos Domini mirabilia obſtupeſcatis. Qui nobiſcum ſunt, ſalutant tuam Religioſitatem.

CAP.

CAPUT CLXIII. 251

Epistola, inquit, *Meletii, quam scripsit ad Deo Amicissimum Episcopum Alexandrum, indicans quod communicaverint secundæ Ciliciæ Sacerdotes, primæ verò eos sequi potiùs vellent.*

REverà nisi Dominus Sabaoth reliquisset nobis veritatis semen, Sanctitatem tuam, sicut Sodoma fuissemus,& quasi Gomorrha similes essemus effecti. Qui enim videntur adhuc pro pietate confligere, ut non dicam cuncti nos, erubescendo tuæ Sanctitatis pro pietate constantiam, videntur utcumque hactenus recertantes, ut post bella inviti tentantes: Quasi rationes Deo non simus reddituri, ad quem referri contingit hujus certaminis caussam. Dum certè fructus servetur, restituendus in tempore suo his, qui ex tota virtute diligunt Deum,& ob hoc sincerissimè in præsenti ostendunt pro pietate constantiam. Sed optamus donari nobis tuam diutissimè Sanctitatem: Eam, quæ in hac vita emersit, caliginem dissolventem perfectæ circa Deum notionis festâ lampade. Nos autem sicut jussisti,Domine mi Deo Amicissime, Episcopo Helladio Sanctitatis tuæ misimus literas, & reciprocas accipientes tuæ Sanctitati direximus. Quæ autem circa nos agantur, veremur edicere. Undè id omittens, quæso Sanctitatem tuam, consuetè ora pro nobis, ne nos valeat impietatis unda submergere, quæ intolerabilis, ut videtur, existit, nisi dives quædam desuper gratia venerit.

CAP.

CAPUT CLXIV. 252

Epistola, inquit, *Helladii ad Deo Amicissimum Episcopum Alexandrum, quâ indicavit, quod secundi quidem Cilices communicaverint, compellatur verò & ipse ab omni Clero, & Episcopis Provinciæ suæ, Antiocheno conjungi, dicentibus sibi præfatis, ne deteriora mala contingant his, quibus nunc coarctatur Ecclesia.*

CONvenientia quidem tui Apostolici propositi & zeli, quem pro pietate geris à principio usque ad finem, & ista sunt quæ nuper nobis per Deo Amicissimum Episcopum Meletium tuæ Sanctitatis porrecta sunt Scripta. Ego verò & quæ scripsi, & quæ locutus sum Reverendissimo illi & optimo, minimè obliviscor, & nunc tuæ Deo Amabilitati hæc ipsa significo. Quoniam dum multa ac pessima contra Ecclesiam Dei mala versantur, ad medium venditionis & emptionis præsunt homines, prava sentientes, & indiscreti, & alia inoptabilia & vitanda, quorum nec numerus potest explicari, quid agam reperire non valeo. Nam quiescere quidem, & meam solius observare animam, æstimo amplectendum, sicut testis est conscientia mea: Et multis emere velim, ut à principio usque ad finem æquali uterer vita, nihil pro commissi Ministerii necessitate relaxans, neque meliore velut ita dixerim, conversatione prælata. Sed si prodidero iterùm, quibus non oportet, Ecclesiam Dei, & fidelissimos Christi Populos, nescio an vel parva mihi satisfactionis particula in diem judicii relinquatur. Undè omnem simul securitatem, omnemque pariter curam jactans in omnium Dominum, in ipsum solum confido: Præcipuè videns, quod omnis noster Deo Amicissimus Clerus, & ferè cuncti sanctissimi Episcopi compellunt nos ad conjunctionem prospicere. Et secundi quidem Cilices,

ces, quod & tu Deo Amicissime, jam fortassis audisti, & pacificati sunt, & Antiocheni amplexi communionem. Et apud nos peragere hæc ipsa festinant. Egò verò remansi cum duobus Deo Amicissimis Episcopis tantùm, non minor zelo, ut arbitror, pietatis à tua Sanctitate, deliberans unà cum eis, neque præter Domini Christi facere voluntatem, neque Ecclesiam Dei, & fidelissimos & amatores Christi Populos prodere. Tuæ sit orationis, Domine, mihi de reliquo, ut sicut desiderii nostri est, ita hæc pia dirigatur intentio.

CAPUT CLXV. 253

Epistola, inquit, Deo Amicissimi Episcopi Alexandri, quam Tharsensi rescripsit, vituperans quidem Scripta ipsius, admonens verò eum, ne desereret ea, quæ semel Deo amabiliter judicasset.

IUdicium quidem de talibus, Deo Amicissime Domine, tuæ est per omnia Deo Amabilitati conveniens, per omnes spiritales viventi virtutes. Ego autem rogo, ut illud mente percipiat Deo amabilis Anima tua, quod ubique per Orbem tempore isto publica exercitur audacia ab ægrotantibus eâ hæresi, quæ nuper emersit, aut ei præbetur locus ab eis, qui esse sani videntur. Et clarè illud Propheticum opere perpetratur: Quia & *ipsi commiscebantur meretricibus, & cum consecratis Idolo sacrificabant. Et intelligens Populus*, quin immò, ut veterius repetatur, Sacerdotes, qui intelligunt, *compelluntur fornicari*. Quid igitur, quæso, convenit ulterius sustinere eos, qui secundùm veritatem pro pietate certant, nisi utique ut pellantur, & exilientur, & persecutionem sustineant, omnemque speciem tormentorum, juxta Apostoli sententiam, qui ait: *Omnes enim, qui volunt piè vivere in Christo, persecutionem patientur. Mali verò homines & deceptores proficiunt in pejus, errantes, & in errorem mittentes?* Sed ecce, ut scripsimus pridem, Serenissimus & Mansuetissimus Imperator noster, dum certè sicut contra hæreticos ad eum accusatores nostri retulerint, nihil nobis proposuit aliud, nisi ut aut communicemus Orthodoxiæ Proditoribus, aut segregemur ab eis. Nos autem, qui pro pietate certamus, quid oportuit sustinere? Requiem, honorem, gloriam, permansionem temporalem, & ut complexè dicamus, præsentis temporis fruitionem, an omnem speciem tormenti & pœnæ? Nullus enim, dum pro pietate certaret, distributis unquam deputatisque tormentis abscessit; sed è diverso suo quidem Propo-

Osee. 4. (marg.: *nnm. 25.*)

2 Tim. 3.

posi-

posito ad dira omnia præparatur. Necessitate verò corruptibilis corporis, unâ vel secundâ pœnâ ad finem pervenit. Meliusque jam fuerat à principio nos exivisse, nec multos ad pietatem in nobis attonitos roborasse, quam nunc ad tam mansuetam clementemque propositionem torpescere.

Et hæc nunc mihi non ad tuam Religiositatem dicta sint, sed ad meam meditationem, propter secundas has literas. Tria sunt ab Antiocheno commissa: Communio cum hæretico, rectæ fidei Anathematismus, orthodoxi hominis depositio. Quid horum, quæso, excusare valebimus, & pro quibus ei communicare vitabimus? Nam duo quidem manifesta sunt, quod ab eo in Deum commissa sint, tertium verò in hominem: Verùm quia Dei Sacerdos est læsus, & hoc quodammodo refertur ad Deum. Illud verò Heli cogitato Sacerdotis: *Si peccaverit*, inquit, *homo in hominem, orabunt pro eo.* Quomodò igitur est possibile, ut nos pro pietate certantes deseramus quæ prima, & quæ necessariora sunt caussæ, & pro iniquitate, quæ in personam commissa est, resistamus? De pietate quidem pro nihilo taceamus, objiciamus verò non nos esse in dejectione participes, ex quo semel ejus communionem fuerimus amplexi? Ego verò ordine & consequentiâ progrediens, credo in Dominum Christum, quia etsi exilium nobis minentur & mortem, communicare ei nullatenùs sustinebo, quando & decies millies Orthodoxus esse prætendatur. Idcircò præcipuè, quia communicavit hæretico, & abjuravit rectitudinem fidei.

1. Reg. 2.

Qui verò nunc boni sunt circa vos, per suos proprios, per quos ad nos Scripta miserunt, & ipsam, tempori succumbentes, addixêre personam: Quidquid ipsi personæ scripserint pridem, quando meliorem deea gerebant spem, tuam non latuit Sanctitatem. Nonne autem stupendum seu mirum, quod nobis in præsentis certaminis tentatione contingit idem, falsâ eorum, qui nos amare videntur, misericordiâ, veritate verò oderunt? Et reprehensiones, & contumeliæ, & subsannationes, & exprobrationes eorum, quæ circa tempora immutantur: Nec pro veritate certant. Et blandimenta propriorum, & ipse circa eos nec rationabilis, neque necessarius noster affectus. Per hæc namque universa & tentati & probati sunt, qui Christi Martyres, Confessoresque

ſunt pietatis effecti. Et alii quidem vicerunt, nonnulli autem plerumque ſuccubuerunt. Quem namque eorum non circumdedit multitudo Affinium, Conjugum, Filiorum, Fratrum, Parentum, Amicorum, Vicinorum, Sodalium, affectus firmitatem monſtrantium, & à conſtantia circa Dominum revocare tentantium?

Non habemus pecunias, & munera, & naves plenas oneribus, quæ mittamus; ſed habemus orationes, & lachrymas, & gemitus compunctionem, & ad Dominum vigilias. His namque armatur veritas, illis autem multitudo contra veritatem. Sed ſub debito ſunt, inquiunt, Eccleſiæ noſtræ. Ergone ob hoc deſpicienda eſt pietas? Undè verò debent? Nunquid deliciati ſumus ex eis? Nunquid donavimus noſtris? Nunquid noſtra ſolvimus debita? Quod etſi eis theſauros decem millia congregemus, nonne bonum eſt, ut verba Domini Chriſti teneamus in mente: *Quid enim prodeſt homini, ſi totum Mundum lucretur, anima verò ſua faciat detrimentum?* Inſtant enim nobis cogitationes hujuſmodi, quas per gratiam Dei alteris cogitationibus ſobriis, & verbis Scripturæ deſtruimus. Bonum verò eſt in ſtatu ſiſtentibus illa Divina Monita meditari, quæ inquiunt: *Hi in curribus, & hi in equis, nos autem in nomine Domini Dei noſtri invocabimus. Et contra me,* inquit, *garriebant qui ſedebant in porta. Et in me Pſallebant, qui bibebant vinum. Ego verò & oratio mea ad te, Deus: Tempus beneplaciti; Deus.* Et illud Hieremiæ: *Ego autem non deſtiti poſt te conſequendo, & diem hominis non deſideravi. Et quia non ſunt condignæ paſſiones hujus temporis ad futuram revelari in nobis gloriam.*

Math. 16 · *Pſal. 19.* · *Pſal. 68.* · *Cap 17.* · *Rom. 8.*

Quæ autem nuper magnis contra me elicuerunt ſtudiis, requies mihi ſunt & libertas, ſi hoc permiſerit Deus, ab hoc prælio non dicendo. Quam enim ſpeciem contrarietatis adversùm me Antiochenus non exercuit? Nonne militum Magiſtros, & judices adversùs meam armavit Humilitatem? Nonne Martyris Eccleſiam a me abſtulit, in quam ferè trecentas auri libras expendimus, & Eccleſiam ſub debito fecimus? Nonne invaſit Parochias meas? Nonne militarem commovit Cohortem contra Epiſcopum ſenem, eoque expulſo introduxit ſacrilegum? Nonne alibi fornicarios, & criminum ſtigmatibus inuſtos ordinavit? Nonne hanc omnem, quod ad ſe attinet, Regionem adversùs nos inuitavit? Et per eum, qui me confortavit, gaudium, & corona,

&

& exultatio, & exercitium, & unctiones mihi hæc omnia facta ſunt, ut experimento diſcerem, quia in multa probatione tribulationis abundantia gaudii noſtri eſt. Ad recommemorandam verò Religioſitatem tuam & eorum, quæ ab Epheſo pridem ſcripſimus ad ſanctas Dei Orientales Eccleſias, transſcribens ex chartis Eccleſiaſticis, quæ apud nos ſunt, exemplar tuæ Sanctitati direxi.

Hìc illud non poſui, quia ſupra jacet.

CAPUT CLXVI. 254

Epistola Theodoreti, inquit, *Episcopi ad Deo Amicissimum Episcopum Alexandrum, quam scripsit postquam ingressus Antiochiam Ioanni est collocutus, & præfatus Senex Deo Amicissimus eius, id est, Theodoreti, colloquium non est passus ulterius.*

EGo, etiamsi me tua Religiositas persequatur, & pellat, & utatur vectibus contra nos, non desinam procidens supplicare, & provolui pedibus ejus Sanctitatis, & tenere illa genua, quæ in orationibus expendisti, & ad quorum obsequium pertinet vniversa peragere, & quibus testimonium perhibent ea, quæ nuper sunt acta. Post turbas enim decem millia, & non pauciores perturbationes, quas sustinui, videns in magno periculo animas, quæ commissæ sunt nobis, in domo facto colloquio universa nobis per gratiam Dei votivè peracta sunt. Servo autem narrationem collocutioni futuræ. Invenimus enim & satisfactionem, quæ tuæ mundæ conscientiæ satis sit, & ab omni eam dubitatione valeat prævenire: Cui & Isauri cedentes & Cilices, amplexi sunt communionem ad Dominum meum Sanctissimum Episcopum Joannem. Spero autem, concedente Deo, ad tuam venire Sanctitatem circa diem mensis hujus vigesimum. Omnem, quæ cum tua Religiositate est, in Christo Fraternitatem ego, & qui mecum sunt, plurimùm salutamus.

CAPUT CLXVII. 255

Epiſtola, inquit, *Deo Amiciſſimi Epiſcopi Alexandri, qua reſpondit indicans quidem cauſſas, quæ id non ſinerent fieri, rogans verò ne ob hoc ſibi de cætero inſtaretur.*

ARbitror quod Religioſitas tua non ſolùm nihil omiſerit eorum, quæ ad ſalvationem pertinent infelicis animæ meæ, ſed & ſupergreſſa ſit illum Paſtorem velociſſimum, qui in Evangelio legitur. Ille enim ſemel ivit ad ovem, quæ perierat, inquirendam; tua verò Sanctitas & Harbath, meum montem, & Hierapolim, & Zeugma, & Antiochiam nunc adiit ad animam meam, quæ periit, inquirendam. Quieſce igitur, quæſo, de cætero & ipſe fatigari, & conterere vos. Ego enim non quomodo agant Cilices & Iſauri, intendo, ſed ſi omnes qui fuerunt à ſæculo, homines à mortuis reſurgentes Ægyptiæ abominationis impietatem, Pietatem vocent, digniores eos fide nullatenus duco à ſcientia, quæ mihi Deo largiente donata eſt. Et nihil horum, quæ ſcripturus ſum, dicerem, ſicut teſtis eſt veritas, niſi talia nobis, quaſi exquiſita propter nos ſatisfactione, per Epiſtolam tua Sanctitas indicaſſet.

Arbitror autem quod ego potiùs locum habuerim tuæ ſcribere Sanctitati, depoſuiſſe quidem me talem proventum, inveſtigaſſe autem veritatem. Pro talibus cauſſis ſancti Monachi, qui ſunt Alexandriæ, Epiſtolas direxerunt per Chometum his, qui in Ægypto fuerunt, Acacio Reverendiſſimo Diacono & Xenodocho, & Scyllacio Religioſo Presbytero & Archi-Mandritæ, & Agapio Reverendiſſimo Presbytero & Gazophylaci, execrantes impietatem Cyrilli, & peſtilentiam quæ comprehendit Eccleſiam Dei, & ſibi indicari rogantes, ſi aliqui Deo Amiciſſimorum Epiſcoporum per Orientem

tem relicti sunt, qui non sunt hujus temporis facti: Ut si remanserint, scriberent iisdem Monachis, ut venirent, & habitarent sub umbra eorum. *Hic namque*, inquiunt, *ab altis Sedibus Deus passibilis predicatur.* Deo Amicissimus Presbyter, & Archi-Mandrita Parthenius & mihi & tuæ Religiositati direxit Epistolam, quia cum fiducia nunc in Constantinopolitana dogmatizantes Ecclesia dicunt, quia *Ille immortalis est mortuus.* Et ante paulùm, quam susciperem tuæ Religiositatis Epistolam, undecimo quidem die, veniens indicavit, quod propter hanc hæresim ab ipsa Ecclesia infinitæ multitudines se separarint. Andreas verò Deo Amicissimus Episcopus ante hos mihi dies per Epistolam scripsit, quod in tota Pontica Regione Deus passibilis prædicetur. Deo Amicissimus & Sanctissimus Episcopus ex Ægypto tuæ Religiositati per Epistolam indicavit: *Rabbulas de vobis quidem sapit, quod pietatem cognoveritis; de nobis verò ubique scribit evidenter nos hæreticos nominans.*

Qui sunt à secunda Cilicia, mihi Synodicum direxerunt, in quo & Cyrillo dederunt Anathema, excommunicantes eos, qui eum ut Episcopum habent. Simili mihi Epistola indicavit Helladius, quod simul & ipse decreverit unam sententiam in his, quæ Deo Amicissimis secundæ Ciliciæ Episcopis placuerunt. Et quia nonnulli illius Regionis Episcopi altera sapiunt, sui permutatione tempori servientes, quinque Epistolas habeo Deo Amicissimorum Presbyterorum Photii atque Martyrii: Duas quidem communiter scriptas, in quibus Orthodoxam Epistolam, tres verò à solo Deo Amicissimo Photio, in quibus eam nominavit Hæreticam. Deo Amicissimus Zebinas, qui in Antiochia fuit, Proponianus Eurethæ, Eustolianus in Anazarbo cum reliquis Episcopis coram Ecclesia anathematizavit Cyrillum, & Communicantes Cyrillo. Verumtamen & comperi nunc: Aurelius Flavius est. Potui ex his, ut prædixi, tuæ Religiositati investigandæ veritatis dare consilium, sed præsenti tempore judicavi tacere. Et per sanctas orationes tuas, omnes hi qui condemnaverunt impium Cyrillum, sicubi dixerint Orthodoxum, permutati sunt: Circa hanc partem illorum fortè ponentur à me, quorum Sanctus meminit Paulus.

Rogo igitur Religiositatem tuam, quia nec insanus sum, nec

nec delirus, ut parcas ſenectuti meæ: Sic enim verè noſcet Sanctitas tua in orationibus ita mea genua laboraſſe, ut ipſe dixiſti. Ego enim antè triginta annos, dum Julianus quidam, vitâ Evangelicâ vivens, Apollinaris morbo langueret, & nominaretur ſuper Oblationem in Eccleſia Chalenti, & vicino Monaſterio, uſque *laboravi, dum* auferretur nomen, ſciret etiam illud, quia decem millia mortes ſuſtinere paratus ſum, quam tali communioni præbere conſenſum.

CAPUT CLXVIII. 256

Epiſtola, inquit, *Theodoreti ad Deo Amiciſſimum Epiſcopum Alexandrum, qua ſignificavit, quod Cilices & Iſauri ſubſcriptis conditionibus Antiocheno ſint adunati.*

SEu ſuſcipiat, quæ à nobis vel apud nos aguntur, Sanctitas tua, ſive etiam non, nos non quieſcimus, illa facientes totâ virtute, quæ coram terribili illo Tribunali dámnationem qualemcumque nobis non inferant. Etſi in aliis enim negligentes & faſtidioſi ſumus, nullamque rerum Divinarum facimus curam, ſed in talibus & oramus & ſatagimus, ne ſtudioſis bonorum multò infirmi ſimus. Innoteſco igitur Sanctitati tuæ, quia Cilices & Iſauri & Eulogias Antiochiam direxerunt, & in literis ſuis ut Epiſcopos nominarunt & Alexandrinum & Conſtantinopolitanum: Adjicientes non ſe communicare depoſitioni Sanctiſſimi Epiſcopi Neſtorii. Hæc mihi indicaverunt nonnulli communium Amicorum, mandantes ut etiam nunc tuam deprecer Sanctitatem, & ad ſanctos pedes tuos cadam, & perſuadeam, quatenùs his, quæ cunctis placuerunt communiter, acquieſcas. Putant enim me cuncta poſſe apud Sanctitatem tuam. Undè iterum rogo animam tuam Sanctam, ut ſuſcipias hanc deprecationem meam, & condeſcendas pro Eccleſiæ pace.

CAP.

CAPUT CLXIX. 157

Epistola, inquit, *Deo Amicissimi Episcopi Alexandri, quam rescripsit Deo Amicissimo Episcopo Theodoreto, insinuans quia nihil interesset apud se, quod Cilices & Isauri Antiocheno communicassent, quando ipse omnia sustinere pro pietate delegerit.*

AB initio ego nec vos nec Cilicas sum secutus. Et maximè vos, qui aliquando quidem super nubes volatis, aliquando verò ad illius genua ut dedititii observatis. Quippe Orbis terrarum notatus à vobis est, & utraque propriâ estis voluntate perpessi. Vos autem dixi, ut facerem commune, quod tuum est. Sed à principio memetipsum à Cyrillo impio separavi, & à communionibus eorum, qui usque ad præsens pro sua impietate certant, vos maximè suæ hæresis Cooperatores accipientes. Nihil enim nunc usque nos latuit eorum, quæ ab illo conscripta sunt, sed inter manus habemus & ea, quæ Berrheensis scripsit Acacius. Et ea quæ per Emesenum Paulum, & quæ adversùs tuam Religiositatem scripsit, & quæ ad Clericos suos Constantinopoli remorantes, & quæ ad Melitinensem Acacium, postquam cum Paulo fœdus communionis iniit. Ubi & acriter pro sua hæresi agit. Antiochenum namque nec habui hæreticum unquam, nec habeo. Etsi propter tempus inter utramque in non nullis variari partem potuerit.

Et post alia.

Conjuro igitur te per sanctam Trinitatem, ut ad me desinas. Spero siquidem in eo, qui Crucifixus est. Quippe apud me valere fecit amplius pietatem: Et quatuor Gubernatores, & alios

 Mundi

Mundi Judices quietè ſuperavit. Nec permiſſurus me ſcandalizari per te. Ego enim cum tanto jam gaudio me expulſuros excipiam, ut ſi auri mihi ulla copia, exceptis vaſis Eccleſiaſticis, eſſet, plures eis Eulogias, quàm pro bonis nunciis darem. Nam quia Eccleſia noſtra nec habet quodcumque, nec habuit, neque ego accepi, neque tribui cuilibet uſque ad obolum unum, ſæpè me arbitror intimaſſe. Unde nec Codicem quemlibet ejicere pertuli. Sed nec unum per gratiam Chriſti obolum ex Eccleſiaſtica facultate. Sed ex his, quæ mihi direxerint Amici, habeo ad animalium conductionem: Et ſic ſum quotidie quaſi in frixoria poſitus, Domino teſte. Abſque enim neceſſitate irrefutabili Paſcua non relinquo, Dei judicium metuens, ne & hìc inter tentationes ab eo conſtitutus, & in futuro rationem relictionis exſolvam. Neceſſitas autem & hìc nos à dubitatione, & illic à damnatione liberos præſtat. Non igitur hujus rei gratia tua Religioſitas fatigetur, ſed oret pro nobis tantummodò.

CAP.

CAPUT CLXX. 258

Theodoreti ad Nestorium, inquit Irenæus, sanctissimum, ut persuaderet sanctissimum Alexandrum adunari Antiocheno.

Domino meo, & secundùm veritatem Deo amicissimo, atque sanctissimo Patri & Episcopo Nestorio Theodoretus in Domino salutem.

PEssimè quidem ægrotavi, postquam redii à Germanicia, amplius verò me conficiunt, & validiùs cruciant ea, quæ geruntur circa Dominum meum sanctissimum Episcopum Alexandrum. Nec enim Domini verbis acquiescere patitur dicentibus: *Bonus Pastor animam suam ponit pro Ovibus suis.* Nec juramentis Beati Pauli, quibus usus est ad suadendum nobis, quod anathema fieri à Christo juraverit pro impiis Judæis; sed vult commissa sibi Pascua perdere. Et ultiones ob hoc debitas pro nihilo deputat. Unde iterum tuam Sanctitatem rogo, ut ei scribas, & ejus Sanctitatem persuadeas Paulum audire dicentem: *Quia non quæro quod mihi soli expedit, sed quod pluribus, ut salventur.* Et acquirere, ut pusillum delinquat. Sic enim ponamus, quasi & hoc fiat, ut à multo Delicto cæteros liberet. Scis enim clarè quod dico, Deo Amicissime Domine: Et nosti caussas mei doloris. Unde nec pluribus verbis indigeo, sed tuæ supplico Sanctitati, ut eum vehementiùs increpes. Arbitror enim, quia si id fiat, non refutabit nostra colloquia, atque ita, Deo favente, difficilia cuncta solventur.

Joan. 10.

1. Cor. 10.

Dubitare me fateor, an Epistola Theodoreti sit cre-

den-

denda, quâ hortari narratur Nestorium, ut ejus correctione Alexander, id est, quasi alter Nestorius corrigatur, dum tria & eadem uterque proponeret. Id est, ut Cyrilli Scripta decernerentur Hæretica; Vt non damnarentur Nestorii Dogmata; Vt ejus dejectio solveretur. Alioquin ut, quod erat residuum, non communicarent his, qui ista tenuerent. Theodoretus autem contrario evidenter tramite means, perspicuè ad id quærere colloquium apparebat Alexandri, ut ei de communione cum Joanne ineunda *persuadere* posset. Tale igitur erat, si credendum est, quod Nestorio suadere susceperat, ac si diceret: Increpa Alexandrum, cum communicat tibi ac tuis, & non potius Communicatoribus Cyrilli, Depositoribus tuis, & Anathematizantibus tua Dogmata. Nisi fortè, ut assolet, Theodoretum magnæ utilitatis spes, & nimia charitatis intentio assumptæ rei difficultatem non sivit intendere. Nihil namque ampliùs erat agendum, quam quò suas partes Nestorius ipse dissolveret, & sui causâ disruptos Ecclesiæ restitueret. Una quippe caussa erat Alexandri, & cæterorum partis ejusdem: Et quod iu illo obtineretur à Nestorio, Ecclesiæ tot Episcopis non absque Gregibus suis Theodoretus magno utique charitatis cupiebat instinctu.

Unde

Undè necessariò & illud evenerat, ut *charitas* in illo jam cœpta haberi firmaretur, ab ipso authore destructa. Quod si per hanc obtineretur Epistolam, de fructu ejus omnes, puto, Catholici lætarentur. Quin etsi, ut contigit, impetrare non posset, ille interim vir ita excitavit, quidquid pro Ecclesia contra hæresim facere valuit, ut nihil, quod fieri deberet, omitteret. Quæ usque adeò mihi Summum tenere videtur intentio, ut nec optato fine melior esse potuerit, nec eo, quod evenit, debeat judicari deterior. Neque illud autem credo, quod talia Scripta Theodoretus, si tamen ejus sunt, quod ubique dicendum est absque suæ opinionis apud aliquos offuscatione, legenda crediderit. Sed quid mirum, si æstimationem apud quosdam despexit pro tali negotio, pro quo despicere posset & vitam? Nonne apud Sapientes & justos hinc clarus enitescet?

Sciendum namque est usque adeò veritatis esse sententiam, qua hi, qui per animi tumorem ex sua corripi persona non sustinent, seu ad recertandum continuò irritantur, detortâ in alterius personam correptione monendi docentur, ut eam Sanctus Joannes, præclarus Ecclesiæ Doctor, Constantinopolitanus Episcopus, & utatur multoties, & valdè commendet, Scripturæ Di-

vinæ explanando ſententias. Itaque quantumlibet quis præfationem laceret hujus Epiſtolæ, quæ fortè ſola falſantis eſt, illius tamen calumniarum tenebris involvere non valet charitatem, ſi Theodoretus hortando Neſtorium, qualiter ad Eccleſiam revocaret Alexandrum, obliquè ipſi Neſtorio monſtrare cupivit, quia & ſemetipſum debuit Eccleſiæ reddere pœnitendo.

CAPUT CLXXI. 259

Epistola, inquit, *Meletii ad Deo Amicissimum Episcopum Alexandrum, quâ scripsit, quod hi quidem, qui erant ex secunda Cilicia, communicaverint, alii verò Cilices & Isauri similiter sint transgressi, quæ piè judicaverunt olim.*

GRatias Domino Deo, qui per singulas generationes elegit eos, qui protegunt veritatem, ut quæ perire periclitatur in plurimis, in paucis ejus tuitione servetur, demonstrationem donans per ista plenissimam, eò quod impossibile sit omninò conspirationem mali hujus ex toto exterminium fieri. Manet verò in paucis testimonium, quod hæc Deo sint placita, etsi omnes pariter àd contraria studia convertantur. Gratias autem Domino Deo, qui hæc semper quidem ad munimen pietatis dispensat, & nunc verò tuam Sanctitatem ad simile pro nobis obsequium, ut dum periclitetur pietas in omnium voluntate, apud Religiositatem tuam maneat Mysterium veritatis. Verumtamen Humilitatem nostram similibus Paulo illi Beato ad tuam verbis uti Sanctitatem convenit, & dicere: *Omnes nos Cilices reliquerunt, præsens sæculum diligentes, & abierunt unus-quisque post cor suum.* Magis autem tuam quidem Sanctitatem valde ista dicere convenit, quæ & antè hoc aliis præfulgebat, quando videbantur defendere pietatem; & nunc in universam terram sola præfulget. Nos autem solum grates convenit reddere omnium Domino Deo, qui reliquit nobis tempore Christianorum penuriæ Sacerdotem, & cunctorum simul bonorum solitudinis Summitatem, & Basim, & Robur, & Fundamentum, tuam Sanctitatem, ut nullâ exurgente tempestate turbemur. Qui & hoc præstet, ut usque ad finem nobis tua Sanctitas constet. Est enim Dominus

minus omnium, quò perficiat, ad confusionem quidem uniuscujusque ruentium, & ad munitionem permanentium: Si tamen adhuc aliquis est relictus. Sicut enim video, Sacerdotum nullus remansit ubique, nisi tua Sanctitas. Sed dignare, quæso, & pro Humilitate nostra orationes facere consuetas, ut digna efficiatur omni, quâ dignum est, voluptate tentationes sufferre pro Christo.

Irenæus continuò interposuit, inquiens pro eo qui composuit.

Sapienter quidem Deo Amabilis iste Sacerdos Epistolam intimavit huic magno veritatis Athletæ. Erant verò omni verbo superiores ejus meritorum divitiæ, & pietatis desiderium. Omnia enim quæ præsentis sunt sæculi, damnum putabat, ut lucrifaceret Christum, juxta vocem Pauli Apostoli, omnia postponens charitati, quam habebat ad Deum. Vnde usque in finem perstitit incommotus idem pietatis Propugnator egregius: Quin immò turris Adamantina, quam tantæ amicorum simul & hostium phalanges ab Jesu charitate dividere nullatenus valuerunt. Sed opus est in ejus laudibus immorari, dum liceat ex literis, quæ sequuntur, addiscere quæ Pastor Cyri Theodoretus ad Antiochenum suâ Epistola indicaverit, quantaque & ipse eum semper veneratione coluerit, qui adversùs eum tales inimicitias exercebat.

In-

Inquit enim: *Recolat Sanctitas tua & illa verba, quæ ab ea olim dicta ſunt nobis. Quia Dominum Alexandrum omnes pariter ferimus & portamus, & ei importunitatem quamlibet inferri à quocumque non ſinimus.* Hæc enim clara voce ſic dixit. Iſte verò in ſuis literis poſuit, ſicut continuò videbimus. Veruntamen nos non ex his hunc Sanctum Senem miramur, per quæ eum quidam vel verbis vel literis laudaverunt, ſed ex confidentia circa Deum, & pro veritate certaminibus, ſicut ipſæ res prædicant.

CAPUT CLXXII. 260

Epistola Deo Amicissimi Episcopi Theodoreti ad Ioannem Antiochenum, caussâ Deo Amicissimi Episcopi Alexandri.

NOn per neglectum distuli ad tuam Sanctitatem literas destinare, sed nesciens nunc usque quid scriberem. In suo siquidem tenore permansit Dominus meus sanctissimus, & Deo Amicissimus Episcopus Alexander, credens eum summæ esse justitiæ. Cujus rei gratiâ neque amicos affatus, neque preces admittit, sed Evangelicorum transgressionem Mandatorum deputat dispensativam condescensionem. Quia igitur eum clarè à principio, Domine, nôsti, sed & aliam virtutem viri expertus es, quæso Sanctitatem tuam, ut patienter agas, & eos qui ei tentant importuni esse, prohibeas. Hoc enim coram veritate dico, quia & tuæ Sanctitati decus plurimum providebit, nec non lætificabit ipsum, qui nullam consolationem ullâ habet ex parte.

Nec enim colloqui, nec scribere patitur Dilectoribus suis, nec ab eis excipere literas: Unumque nunc habet tantummodò votum, ut quacumque occasione à cura liberetur. Consequens verò est, ut & emolliatur temporis spatio. Si verò idem ipse perstiterit, nec hinc Sanctitati tuæ ulla læsio erit, nec nobis, nostrove in commune Collegio. Quæ enim per Dei gratiam docet, sunt Orthodoxa, & convenientia Ecclesiasticæ fidei; perturbare autem neque valet, neque tentaturus est. Quoniam silentium tenet, Ecclesiæ pacem in nullo contaminans. Si verò ejectus fuerit, cognoscet Sanctitas tua, quod maxima læsio indè contingat. Apertè siquidem divisio ex hoc Ecclesiastici Corporis fiet Constantinopoli, & in aliis plurimis urbibus, eò quod per simplicitatem nesciam, nunc nonnulli putent eum integerrimæ fidei Defen-

Defensorem. Alii verò Factis juvenilibus aggaudentes, & propter hoc contentiones in Excelsum attollere festinantes, occasiones assumunt.

Multam verò & tuæ Religiositati, ignosce mihi hæc præ dolore scribenti, blasphemiam congregabit, si hoc contigerit; sicut nihilominùs id, quod priùs dixi, omnem gratiam & patientiæ laudem afferet. Qui enim nactus copiam ulciscendi non utitur potestate, nullis laudibus minor est. Recolat autem Sanctitas tua & illa verba, quæ ab ea olim dicta sunt nobis: *Quia Dominum Alexandrum cuncti pariter & ferimus & portamus, & ei quamlibet importunitatem inferri à quocumque non sinimus.* Et propter universa tam quod est commune disponens, quam quæ proprii sunt decoris, prohibeas eos, qui illi infestari tentaverint. Hoc enim & placere arbitror omnium Deo, & homines, non amicos tantum, sed & inimicos, ad laudem movere.

Et reliqua per ordinem scripta sicut ab Ireneo sunt posita, exequar in

CAPUT CLXXIII. 261

Domino meo per omnia Deo amicissimo, & sanctissimo Episcopo Meletio Titus.

MUlta & diversa subinde hic diffamantur de Sanctitate tua, quibus exitus consonat: eò quod nolit usque ad præsens Sanctitas tua totius Orbis & Catholico & Orthodoxo communicare Conventui, ab aliquibus forsan, qui quod expedit comprehendere nequeunt, dissuasa. Nunc igitur serò tandem revigilare desidera contra versutias inimici, & omnium sanctorum Episcoporum affectum recupera, & noli ad præventiones & multiloquia tendere, quæ juvare nihil possunt: Quin immò & hic & in futuro sæculo nocent. Claret enim, quod Dei providentia omnes sanari homines velit. Quomodo ergo credibile est, quoniam solam Sanctitatem tuam jusserit suis teneri judiciis?

Cognoscat igitur Angelus tuus, quod Divinæ literæ venerint, certa quædam contra eos, qui non obediunt, sancientes, & contra non communicantes Sancto Universalique Concilio. Nos enim, qui semper oramus, ut nequaquam Diaboli mala prævaleant, rogavimus Deo Amicissimum Archi-Episcopum Joannem differre, donec hæ literæ redderentur. Omne igitur tuæ Religiositatis studium sit malas quidem cogitationes deponere, prodire verò, & ad Antiochiam pervenire. Hoc enim multis modis fieri expedit. Si autem post has literas Sanctus Angelus tuus occurrere non voluerit, nullus habebit ulterius unde in quoquam vituperet aut eundem Sanctissimum & Deo Amicissimum Episcopum Joannem, aut nos ipsos, quando sub omni velocitate hæc ipsa exequi cæperimus, quæ à Divino Vertice sunt præcepta. Si enim Divinæ litteræ inobedientes comprehenderint in eis, in quibus videntur degere, urbibus, intolerabilis eis tristitia fiet. Incolumes sitis.

CAP.

CAPVT CLXXIV. 262

Domino meo per omnia Reverendissimo, & Admirandissimo, & Magnificentissimo Tito Meletius.

QUoniam quidem providentia Dei, ſicut in literis ipſe prædixiſti, ô Admirandiſſime Domine mi, omnes homines ſalvare velit, conſtat, ſed non utique Divinam voluntatem, ſicut videmus, ſequuntur hominum voluntates, quarum nos dominos faciens Deus, ſicut cuique videtur, eis uti permiſit, ad probandam rationalis animæ vel benevolentiam, vel malevolentiam circa Deum. Sic namque Cain quidem fratricidium præſumpſit, parum cogitans Divina Præcepta. Sodomitæ verò ad omnes impietatum & iniquitatum declinaverunt ſpecies, nullam facientes memoriam voluntatis Divinæ. At Populus Judæorum crucifigere omnium Salvatorem Chriſtum minimè formidavit, dum certè debuerit eum, qui ex eis ad omnium ſalutem apparuit, cum feſtinatione recipere: Sicut & volebat ejus Diſpenſationis intentio. Et ut breviter dicam, omnis Scriptura Divina talibus exemplis referta eſt, per quæ clareat quod innumeri ſemper exſtiterint, qui præter Divinam voluntatem ad deteriora dilapſi ſunt. Omninò autem pauci, qui ſalutem ſecundùm Dei obtinuerunt voluntatem. Non tamen ob hoc aut mali præferendi ſunt optimis, aut optimi criminis rei eſſe putandi ſunt, eò quod non ſint malis admixti.

In nullo enim reprehendimus Abel, quia Cain moribus non aſſenſit. Nec nos tanquam de inſania incuſamus eum, qui reliquos ſui temporis univerſos non fuerit imitatus. Nec Abraham deliraſſe putavimus, qui ex omnibus generis ſui ſolus Deo complacens factus eſt, & Idololatriæ errori peregrinationem pro pietate præpoſuit. Nec Loth ab eo quod decet exceſſiſſe dicemus, qui ſolus ex omnibus Sodomitarum renuit opera. Nec deſpicie-

piciemus Moyſen, qui Regali obſequio præpoſuit pro pietate pericula. Nec præteribimus tres Pueros, qui ſoli ex omnibus noluerunt imaginem Nabuchodonoſor auream ſimiliter aliis adorare, ſed pro benevolentia ſui erga Deum flammas elegére fornacis. Sed nec Apoſtolos, tanquam gentis nulla pars fuerint, qui cum duodecim numero eſſent ex omni populo Judæorum, in illum ſoli crediderunt, qui ab iſtis Deceptor, & Dei Adverſarius vocabatur. Et certè hoc ipſo eis ad præſens nihil aliud promittentem, niſi tribulationes, & perſecutiones, & mortes. Sed nunquid eis infructuoſa vel præſenti in tempore facta eſt diligentia competens?

Et certè vide, quod Abel quidem majorem fiduciam poſt mortem poſſidet apud Deum. Et Noë mire ſalvatus eſt à totius Mundi naufragio. Vide Abraham, qui principium & radix correctionis omnium factus eſt, & propter virtutem Pater cunctorum fidelium meruit appellari. Vide Loth, qui ignem largiſſimum evaſit. Vide Moyſen, cui totius Iſraelitici Populi commiſſus eſt Principatus,& figuris honoratus eſt veri Paſtoris. Vide Pueros, qui Babylone ſuper omnes apud Chaldæos ſint Prælati mirabiles, & honoribus primis ac maximis benigni apud alienos effecti ſunt. *Dignitas eadem obvenit* Sanctis Apoſtolis: Quare *& ipſi facti ſunt*, qui & apud omnes, & Imperatores, & privatos, ſive ſubjectos, tanta veneratione colantur, ut pro ſummo beneficio habeant, qui omnibus dominantur, ſi Pauli Scripturæ quiſque ſciat attendere ad conſonantiam plurimorum: Et quæ ad ſe attinebat diligentiam virtutis, nullius putaret eſſe juvaminis. Neque aliquoquam dignus exiſteret & *idoneus*, *niſi* eorum quiſque penè particeps eſſet. Nunc autem quia & ſoli apud ſemetipſos virtutes diligentes vitâ tali, apud omnes veneratione coluntur, & in futura vita ſuſtinent beato & infinito lumine comprehendi.

Non igiur vel nunc abjectos faciet apud Deum paucos, qui totâ pendent benevolentia circa eum, & ob hoc vituperantur, injuriantur, effugantur conſpiratione plurimorum. Etſi enim nos, ſicut illi pauci ac beati, non ſumus, ſed tamen illos modis omnibus imitari jubemur. Cujus rei gratia ſicut in ſimulacris &

Ima-

Imaginibus similitudines corporum, sic illorum virtutes Divinis inscriptæ sunt literis, ut nos eorum exemplar attendentes, Facta ipsorum confidenter æmulemur. Et non arbitremur nos novi aliquid instituere præter illa, quæ apud veteres gesta sunt, etiamsi id ab omnibus incusetur. Et ne nos putes hæc nunc vanè percurrere, & ut scias ex ipsa necessitate & Deo devincta conscientia nos ad imitationem cogi Priscorum, & ipsam caussam breviter audi, pro qua non inconsequenter nos ab Antiocheni separandos communione putavimus.

Dogmata Cyrillus exposuit omni impietate repleta. Propter ipsa eum Ephesi Antiochenus deposuit ut impium, participes adsciscens ad hoc plurimos alios è diversis Provinciis, & omnes Orientalis Regionis Episcopos. Abjuravit ejus ubique Doctrinam, ut errori Apollinaris per omnia consonantem. Imperatore præsente juravit, sicut ipse Chalcedone scripsit Ephesi Constitutis, quorum Rescripta salva sunt apud nos, quod nec si pœnituisset Cyrillus, & sua Capitula rejecisset, cum ad communionem recipere acquiesceret, qui Princeps exstaret hæresios. Deposuit eum rursùs in Tharso, & cum septem, qui pro eo adscenderunt Constantinopolim, factis Synodalibus literis, quas & cuncti subscripsimus. Super hæc permansit Cyrillus, non solùm suorum Scriptorum nihil abjurans, sed & prædicans ea cum majori fiducia: Et ille, qui coram Imperatore juraverat nec pœnitentem Cyrillum se ad communionem recepturum, ad eum in Ægyptum misit supplicem Paulum: Sicut & illud, quod apud nos est, exemplar ostendit. Et ipse ubique Cyrillus affirmat, tam per ea quæ scripsit Constantinopoli degentibus Clericis suis, quam per illa quoque quæ ad Acacium Melitinensem, qui exprobraverat ei quasi à suis recesserit, & ad communionem fuerit ab Antiocheno receptus.

Taceo de ejusdem Cyrilli literis ad Acacium Berrheensem scriptis, inconvincibilem habentibus instantiam, tam pro iisdem Capitulis, quam pro omnibus, quæ priùs & postea impiè exposuit. Post quæ Antiochenus Paulum in Ægyptum direxit, tam Dogmata Cyrilli suscipiens, pro quibus eum Secundò damnaverat, quam rectitudinem fidei anathematizans in Scripto, & om-

nia faciens ſicut ei placuit. Et horum teſtis eſt ipſe Cyrillus, qui ejus ſatisfactionem ſuſcepit, qui in ſuis ad Acacium Melitinenſem literis hanc eandem commemorans Epiſtolam ad Acacium Berrheenſem quam fecit, mox intulit inquiens: *Quia niſi Antiocheno ea, quæ à me ad Acacium ſcripta ſunt, placuiſſent, non utique à principio Paulum direxiſſet ad me.* Interpretatur verò Cyrillus idem in eiſdem literis ſuis Epiſtolam, quam detulit Paulus, quæ ſursùm ac deorsùm ab Antiocheno profertur, ut nihil omninò à Capitulis differentem, ſed eâdem intentione conſcriptam, & malè ex invidia intellectam ab eis, qui eam Orthodoxam quidem dicunt, ſed his, quæ ab eo priùs ſunt expoſita, eſſe contrariam, nec non & doctrinæ Neſtorii conſonantem.

Verùm nos hæc omnia omittentes, hujuſmodi conditionem dedimus Antiocheno, ut aut ſuaderet Cyrillum anathematizare omnia ſua, & ſolâ Apoſtolicâ doctrinâ eſſe contentum circa eorum, quæ ſcripta ſunt, intentionem, & ſic conjungerentur Eccleſiæ, aut ipſe Antiochenus anathematizaret in Scripto Cyrillum cum impiis Dogmatibus ejus, contra quæ priùs ſæpè decrevit, & nomen Deo amiciſſimi Epiſcopi Neſtorii, qui pro ſola pietate tanta perpetitur, ſanctis inſcriberet Dyptichis. *Sed nihil* horum facere voluit. Propter hæc nos diſſentimus ab eo, atque ab ejus communione disjungimur. Si enim pro incongruis ille perſiſtit, quantum eſt ut nos pro pietate perſtemus? Pro qua utique & à communione ejus avertimur, non ab illa fide recedentes, cum qua eum euntem ad Epheſum, & ab Epheſo revertentem ſuſcepimus, ſed ipſam ſervantes ut Apoſtolicam, & à beatis Patribus traditam, quam à Magno Theodoro, qui ea, quæ illi tradidêre, tradens claruit, accepimus.

Et ignoſce, quæſo, nobis non valentibus decipere conſcientiam noſtram. Si autem propter hæc tranquilliſſimus Imperator præcepit nos ab Eccleſiis eiici, facito quod juſtum eſt, nec malevolentiæ gratiâ differas ad finem, quæ ſunt præcepta, perducere. Ego enim mox ut ipſam videro authenticam Sacram, nec enim Reſcripto ero contentus, & ut didicero quæ illi relata ſunt, ne fortè adversùm nos Clementibus mentiti ſint Auribus Adverſarii veritatis, & invenero quod omninò me exire ab Eccleſia jubeat,

glo-

glorificans & nunc, ſicut priùs, in quo me reperiri contigerit ſchemate, abſcedo ab Eccleſia, Imperatorum legibus omnibus modis cedens. Paratus ſum per gratiam Dei, non ab Eccleſia egredi ſolùm, ſed etiam decies millies mori, quàm poſſim apud Chriſtum lædere meam conſcientiam. Nec enim licet minorem me inveniri ab illo infante annorum ſeptem, qui cum beato Babyla propter Chriſtum capite cæſus eſt, cui totius Eccleſiæ, & Eccleſiæ, cujus Theodorus exſtitit Doctor, commiſſus eſt Præſulatus.

Ut verò & illud propter prædicta commemorem, ſcito, Admirandiſſime Domine mi, quia etſi non pro ipſo bonæ cauſæ merito ſtarem, & ipſe terror tam civitatis, quam Territorii hujus me in hac adversùs Joannem diſcordia detinere ſufficeret, qui ſi me ei tantummodò communicaſſe cognoſcerent ante Sacram, me & vita privaſſent. Nec enim cujus ſint diſcipuli, neſcis, vel quomodo pro zelo dogmatum Divinorum univerſi moveantur, ita unanimes exiſtentes, tanquàm ſi una ſit anima omnium. Pro qua re omnibus modis eſt tutius ex neceſſitate repelli, quam vel abſque ipſa nocere apud Deum conſcientiæ ſuæ, & ab eis, qui nunc mihi ſubjecti ſunt, vitam inſtar canis amittere. Si verò quiſquam nos abruptè in quibuſcumque accuſare voluerit, pro nihilo deputamus. Calumniari namque, & contumeliam facere facile eſt, & omnibus adjacet: Non omnium verò eſt dicere veritatem.

CAPUT CLXXV. 263

Epiſtola, inquit, *Zenobii Epiſcopi Zephyrii ad Deo Amiciſſimum Epiſcopum Alexandrum*, *inſinuans exiiſſe ab Eccleſia Deo amiciſſimum Epiſcopum Meletium.*

PErſonali quidem præſentiâ tuæ Sanctitatis benedictione repletus ſum, quando ſolus benè ab Epheſo remeaſti, ſicut ipſæ res omnibus oſtenderunt; literis verò tuæ non ſum fruitus Sanctitatis. Unde nunc præſumere ſum coactus, ut literas incipiam tuæ Sanctitati dirigere. Et rogo ut des mihi veniam. Multa enim, & amabilis Deo Conſtantia tua hoc me præſumere præparavit. Hic enim nullus pro pia fide perſiſtit, ſed univerſi tempori ſerviunt, & pariter ſimulatores effecti ſunt, qui videbantur eſſe conſtantes. Solus inter hujus Ciliciæ Epiſcopos perſtat ad finem Dominus meus Deo amiciſſimus Epiſcopus Meletius, qui ejectus eſt militari ſuper inducta Cohorte, juxta eorum, qui ſunt Antiochiæ, juſſionem. Ora igitur, Domine, & nos fieri dignos tam ejus celeriter comitari veſtigia, quàm tuæ etiam Sanctitatis, ut poſſimus in die Domini Chriſti vos interceſſores pro noſtra Puſillitate proferre.

CAPUT CLXXVI. 264

Deprecatio Joannis Episcopi Antiochiæ contra Deo Amicissimum, inquit, Meletium Episcopum.

Piissimis & Amatoribus Christi Imperatoribus nostris, Flaviis Theodosio & Valentiniano, Triumphatoribus, Victoribus, Augustis, postulatio & deprecatio à Ioanne Antiochenæ Dei Ecclesiæ Episcopo.

GEneris vestræ Pietatis Imperium in excelsum tulit, & hanc provexit ad gloriam fides in Deum. Quâ Sanctissimam & Catholicam semper augeri vultis Ecclesiam, & cuncta, quæ in ea exurgant, zizania desideratis abscindi. Quia igitur hoc utimini zelo, ô Piissimi & boni Victores Imperatores, & eos qui oblitterare volunt Patrum Doctrinam, alienos à Sacerdotali existere dignitate post nos, quibus Canones de hac re concedunt judicium, decrevistis, expelli verò à sanctissimis Ecclesiis & urbibus, in quibus videntur existere, & talis ad Orientem Sanctio vestra pervenit. Hanc promulgavimus Magnificentissimo & Gloriosissimo Præsidi utriusque Militiæ,& Ex-Consuli Dionysio. Et consonans ejus accipientes Præceptum prævalere potuimus malignitati Meletii,qui pridem Mopsuestiæ Episcopus fuit, subjicientes eum depositioni. Introduximus autem & præfecimus ipsi populo è Gregibus Christi Chomatium Deo amicissimum Episcopum. Præfatus verò Meletius major esse legibus vestris, & tranquillitate Romanâ volens, in partibus ejusdem Territorii delitescit, concussionem, perturbationemque sanctis Dei Ecclesiis ingerens, & præsumens post dejectionem Sacerdotale Ministerium. Et justum est supplicare, ut qui peregrinus est à sancta disciplina & Ecclesia, peregrinus fiat

fiat & ab universa Provincia Cilicum, præcedente piâ Sanctione ad Magnificentissimum & Gloriosissimum Magistrum Militiæ Orientis vestri: Ita ut indè quidem pellatur, deducatur verò, ubi vestræ Pietati placuerit. Et hoc impetrato, consueta vota solvemus pro permansione & Victoria Imperii.

CAP.

CAPUT CLXXVII. 265

Epistola, inquit, *Deo Amicissimi Episcopi Meletii ad Deo Amicissimum Alexandrum, quam scripsit, postquam militum superventu expulsus est.*

ET cui priùsquam tuæ Sanctitati, quæ circa nos geruntur, referri conveniens sit? Sive enim congaudere oportet de his, quæ nobis à Christo donata sunt, sive etiam pro his, quæ residua sunt, orare, ad eam necesse est ut ad Patrem pro cunctis filiorum bona referri. Dignatus est enim nos Dominus Christus orationibus tuæ Sanctitatis incorruptum sibi Ovile usque ad exitum custodire, quod nobis indignis & pro virtute commisit, & permisit rursus auferri, quando id benè se habere judicavit. Nec enim quod ejus desierit unquam providentia, etsi ad præsens esse difficile videatur. Et quidem Diabolus ab olim grande habuit prælium contra eum, & nunc illud perturbare omninò per Ministros suos studuit, non solùm inimicos armando, sed & ex nobis ipsis ad hoc quosdam Ministros accipiens: Qui & observavit Dominicum diem, & sub uno cunctos ad introeundum contra nos concurrere præparavit.

Dominus autem Christus, qui contra eum semper ejus convertit insidias, & propriis dispensationibus subjicit, & nunc ei inutilem fecit universum contra Ecclesiam impetum, dum nos perturbari non sivit, sed omnem Ecclesiam in sua devotione construxit, ita ut non solùm clareret malum, sed & civitas tota cum Provincia universa consonam pro fide acciperent voluntatem, ipsis quoque à pietate alienis, id est, Judæis, & hæreticis aliis, non parvo quodam contra Adversarios odio motis, nec circa nos parvum quemdam ostendentibus affectum, dum certè nos latentes sæpiùs degeremus, ne quiscumque putaret, quod à nobis instigarentur ad hoc. Quod & valdè suspecti inimici dexteræ Altissimi

mi non ab Ecclesia nos tantùm, sed & à civitate repulerunt, nec usquam juxta eam manere sinentes. Sed hæc quidem à Domino Christo etiam nunc cuncta pro nostra sunt dispensata Humilitate. Nos verò magis pluribus debitis sumus obstricti, quos dignos majoribus fecit, quàm nostræ virtutis est.

Undè modis omnibus deficimus ad solvendum. Quam enim Deo possumus gratiarum actionem reddere, qui nimietate clementiæ sustinere tentamenta pro se & nostram dignatus est Parvitatem? Non quo grave aliquid pateremur, quia perfectiora sufferre sumus indigni, sed & Propositum tantummodò haberemus, quod & maximum nimis est ad nos, qui sumus voluntatis omninò despectæ. Sed rogo ut orare digneris, quatenus usque ad finem digni efficiamur gratiâ Domini Christi, ut sicut ei placet, ita residuum præsentis sæculi transigamus. Dominum meum & sanctissimum Episcopum Acilinum plurimùm salutamus.

CAP.

CAPUT CLXXVIII. 266

Epistola, inquit, *Deo Amicissimi Episcopi Alexandri ad Meletium Deo Amicissimum Episcopum, quam rescripsit ad præfatas litteras post exitum ejus.*

SI esset mihi desiderium meum adimplere possibile, literis non erat opus, sed adventus præsentiâ; vel potiùs juxta Psalmistam, columbæ pennas expeterem, ut veniens requiescerem juxta habitaculum Coronati, & viderem, juxta Prophetam, Sanctitatem tuam sicut in solitudine uvam, aut ut magis propriè dicatur, ut acinum botri cunctorum totius Ciliciæ Sacerdotum, quem exterminaverunt vulpes, quæ propemodum, secundùm veritatem, vineas deleverunt. Non exterminaverunt autem, eò quod benedictio Domini sit in eo. Verè enim præsenti in tempore sufficeret tuæ Sanctitatis adspectus adamante nos facere firmiores. Nam si cogitatio tantùm tuæ, secundùm Domini certamina, Sanctitatis omnibus nos circumdat Domini armis, ut nullo modo emissis variis multimodisque sagittis vertamur in fugam, quomodò non nos omni modo roborasset talis adspectus, qui nos non per verba, sed per res ipsas armaret, & in semetipso exponeret, quid sit: *Ne disperdas in finem?* Intendisti enim, Domine per omnia Deo Amicissime, indeclinabiliter in Authorem fidei, & Consummatorem Jesum, & sunt repositæ tibi coronæ. Non expulsionis tantùm, non enim te ad definitum præparasti tormentum, sed claret quod præparatus sis omnia sustinere. Sic contra impietatem parasti temetipsum. Undè & ille, qui donis suis nostros supervincit labores, tuæ Sanctitati coronam justitiæ reddet, circa varietatem tui Propositi passionum, spiritalium munerum Divinitate effulgentem. Certasti enim bonum revera certamen, & cursum consummasti, fidemque servasti. Undè & quod ista consequitur, Deus qui mendax non est, illud tuæ Sanctitati retribuet. In quod hìc jam bona conscientia tua intendendo lætatur, & gaudio Sancti Spiritus adimpletur.

Poteſt autem Sanctitas tua noſtram conſolari abſentiam attentioribus orationibus, donec donet & nobis per clementiam ſuam Dominus veſtris comitari veſtigiis. Certus enim ſum veraciter, quod ego intentionem habeo hanc, ut tuam Sanctitatem ſequar, & unà eos, quipriùs certarunt, & coronati ſunt. Pauci quidem, ſed apud Deum pretioſi. Melior namque eſt unus Domini voluntatem faciens decem millibus injuſtorum. Fruenſque ſanctis orationibus tuis non deſciſcam à veſtro conſortio: Nec à veſtra ſeparabis me charitate tribulatio, aut anguſtia, aut perſecutio, aut fames, aut nuditas, aut periculum, aut gladius. Maximè quia Religioſitas tuis, quæ portum Dei voluntatis obtinuit, majorem circa nos habet curam, tanquam qui adhuc marinis undis obſiſtimus, & omnimodis malorum ſpirituum tentamentis. Nunc quidem tentantium nos minis, nunc verò ſubruere adulationis blandimentis. Undè & talem mihi poſui legem, ut fugiam cunctorum, loqui mihi volentium, & adſpectum & verba, & ipſam quoque memoriam. Quod non ex propria aſſumpſi ſententia, ſed ex Divinis Scripturis edoctus. Nec enim Dominus reſpondit perverſis, cum judicaretur, ſed ſicut ovis ad occiſionem ductus eſt, & ſicut agnus coram tundente ſe ſine voce. Non enim quò dicant aliquid, ſed quò capiant, collocutiones & alloquia nobiſcum conferre captant. Docemur verò & in veteribus Scriptis, quod Ezechias pius poſt Rapſacis, Dei Adverſarii, voces Magiſtris militiæ tacere præceperit, nihilque Dei Adverſariis reſponderi. Undè & nos, repellentes eorum colloquia, qui in Ægyptum corde ſunt reverſi, & qui non ſolùm dicunt, Demus initium, & redeamus in Ægyptum, ſileamus, & tantam miſericordiam ſuſtineamus à Deo, qualiacumque ſæva ſuperinducere adversùm nos conceſſi fuerint æmuli. Quæ omnia ſuſcipiamus cum lætitia, & cogitemus, quod ſicut beatus inquit Paulus, non ſunt condignæ paſſiones hujus temporis ad futuram gloriam, quæ revelabitur in eos, qui ſtigmata Chriſti, quorum tu dignus effectus, in ſuo circumferunt corpore. Undè rogo, ut digneris nos per venerabiles literas tuas juvare ad inſtantia certamina. Dominus meus Deo amiciſſimus, & ſanctiſſimus Acilinus, quia tecum coronatur, ſalutat & complectitur Religioſitatem tuam.

CAP.

CAPUT CLXXIX. 267

Interpretatio, inquit, *Præcepti Magistri militum Dionysii, quam scripsit ad Clarissimum Iudicem secundæ Ciliciæ.*

DIvina authoritas per annotationem terribilem Meletium, quondam Mopsuestenæ civitatis Episcopum, in Melitina degere Armeniæ Provinciæ civitate præcepit. Susceptis igitur præceptionibus nostris, lectis verò & Divinis Responsis, quæ in missis præfulgent, observare debes quæ ab Immortali sancita sunt Vertice, utens militari solatio ad iter idem, si tale solatium necessarium fortè perspexeris, admonendo utique nostrum Vicarium, ut competens solatium deputetur, ad quem de hac parte scripsimus. Quamvis competenter sufficere Civiles Ordines arbitremur.

CAPUT CLXXX. 168

Domino meo Deo Amicißimo, & Sanctißimo, inquit, *Patri Alexandro Episcopo Titus.*

QUemadmodum Sanctitatem tuam ſemper peculiari amore dilexerimus, & magnopere obſequi ei ſategerimus, arbitramur & ipſam clarè noſſe rebus ex ipſis. Quia igitur & nunc ex eadem voluntate detinemur, & ſecundùm Chriſtum Religioſitatem tuam egregiam deſideramus exiſtere, dignare, ſanctiſſime Domine, vel nunc, cum ſusceperis literas noſtras, communicare Sancto Catholicoque Concilio, ſecundùm Divinas & adorabiles literas. Nam & ſanctiſſimus Theodoretus, & ſanctiſſimus Helladius, & alii, qui ad modicum voluerunt ſeparare ſeipſos ab hoc Sancto Concilio, agnoſcentes quod eſt inrecuſabile, & quod eſt impoſſibile, & quod placitum Deo, & quia univerſali Synodo oporteat obedire, & Imperialibus Sanctionibus, à diſcordia quidem receſſerunt, communicarunt autem Sanctæ & Catholicæ Synodo. Hoc autem facere tuam Sanctitatem præ omnibus oportebat, quæ manifeſtè novit res, & tempore eſt provecta. Rogamus igitur, ne deſpicias precatorias præſentes literas noſtras, nec des locum Diabolo, volenti diſcordias contra ſanctam conſubſtantialemque immittere Trinitatem; ſed ut conculces aculeos ejus, & concordiam Synodi Sanctæ recipias. Nam ſi poſt has literas meas Sanctitas tua in dilatione perſtiterit, eiſque communicare noluerit, claret quod non ſit de cætero neceſſarium Divinis literis. Utique apertè præcipiunt, ut hi qui Sanctæ Synodo communicare noluerint, in exilium à ſanctis Eccleſiis repellantur.

CAP.

CAPUT CLXXXI. 269

Domino, inquit, *meo ſanctiſſimo*, *& Deo Amiciſſimo Patri Epiſcopo Alexandro Dionyſius.*

DIvina & immortalis Veritas pacem deſiderat, adhibet verò plurimam curam, & ſuæ Pietati decentem circa rectæ Fidei cultum. Scientes igitur intentionem pii Principis noſtri, priùs per has litteras noſtras tuam Religioſitatem duximus ſalutandam, & adhortandam, ut quæ decent faciat: Inter hæc verò & illud eſt, ut communicet Sanctitas tua Deo amiciſſimo Epiſcopo Joanni. Hæc namque cauſſa pacis erit omnibus ſanctis Eccleſiis. Nec enim volumus Eccleſias ampliùs perturbari, & animas imperitorum perverti, quid faciant neſcientes, dum perturbatio detinet vos, qui pacem prætenditis univerſis. Dignare igitur, tantùm memor & amicitiarum noſtrarum & adhortationis, omnem triſtitiam deponere, & convenire in idem Religioſiſſimo Viro: Ne cogamur Divina & Imperialia Conſtituta executioni mandare. Salvam Religioſitatem tuam, & orantem pro nobis ſalvet omnium Deus, Domine ſanctiſſime Pater. Ignoſcere mihi habet Religioſitas tua, ſi quid facere compellendus ſum, Divinam formulam ſequens, ſi huic Epiſtolæ conſentire nolueris.

CAPUT CLXXXII. 270

Epistola, inquit, *Deo Amicissimi Episcopi Alexandri, quam rescripsit ad literas suprascriptas, in caussa eadem suum demonstrans Propositum.*

BEnevolentiæ quidem circa meam Vilitatem retributiones clemens Deus præstet vestræ Clementiæ. De caussa verò, quæ vertitur, quoniam nostræ vitæ caput est pietas, coram terribili Tribunali Christi omnem reservo satisfactionem. Ut verò etiam Magnitudini vestræ in brevi respondeam, indico quod ille, qui nunc contra nos quatuor Imperiales has literas clementer obtinuit, & antè Ephesum, & in Epheso, & post Ephesum hæreticum sciebat Ægyptium. Quod manifestè cognoscere licet ex literis ejus, quæ usque nunc apud plurimos salvæ sunt. Postquam verò suscepit Hypomnysticum per Admirandissimum Aristolaüm, ut & Cyrillo communicaret, & Nestorium deponeret, & anathematizaret ejus doctrinam, dum sit Orthodoxa, sicut ipse per plura Scripta confessus est, cedens Hypomnystici minis, fecit universa. Et nunc adversùm nos usque ad sanguinem pugnat, eò quod parati simus per virtutem Dei contra Cyrilli hæresim repugnare usque in finem, & orthodoxam fidem absque permistione servare, non incundo communionem, neque cum hæretico, neque cum communicantibus ei. Habemus namque præ oculis illam terribilem vocem Domini Christi, quæ per Apostolum Gentium Paulum dicta est: *Quoniam si nos, aut Angelus de cælo evangelizaverit vobis præter id, quod evangelizavimus, anathema sit.* Undè quæso, ut quando tibi placuerit illam persecutionis, quæ contra nos lata est, formam promulgare, mihi vestra jubeat Magnitudo, ut sub silentio & absque strepitu abeam, & hoc modo, quæ sancita sunt, impleam. Quando enim de pietate proponitur, obedire oportet Deo potiùs quàm hominibus.

Galat 1.

CAP.

CAPUT CLXXXIII. ...271

Præceptum, *inquit*, Gloriosissimi loci Servatoris Titi ad Clarissimum Libianum Euphratesiæ judicem.

Flavius Titus, Gloriosissimus Comes Devotissimorum Domesticorum, implens locum Magistri militiæ Potestatis, Flavio Libiano Clarissimo Præsidi Euphratesiæ Provinciæ.

DIvinissimi Principes nostri, ut hi qui non assentiunt Deo amicissimo Episcopo Joanni, perturbant autem sanctas Ecclesias, dum pacem renuunt Orbis, à locis propriis amoveri, propriâ lege præceperunt, sicut & veneratio adorabilium, præfulgentiumque literarum manifestiùs edocebit. Quia igitur Alexander Hieropolitanus Episcopus à sorte Reverendissimorum Episcoporum semetipsum fecit alienum, nec enim patitur præfato Archi-Episcopo in Divinis communicare Mysteriis, curet Charitas tua, hac authoritate susceptâ, eundem Alexandrum, si in Proposito ipso perstiterit, loco proprio amovere, eumque in ejus loco suscipere, quem sanctorum Episcoporum Synodus probaverit ordinandum. Si verò id tuam virtutem, quod non arbitramur, excedit, dum Devotissimi milites in ea constituti sint civitate, utêris eorum solatio. Etenim quæ oportet ad ipsos quoque direximus, ut cum deliberatione communi nostra Præcepta festinetis implere. Si verò & majori opùs est manu, aut si hæc res & nostram præsentiam postulaverit, sufficies continuò indicare. Nam dum id clarè constiterit, Divinis Præceptionibus ministrantes cum sufficienti solatio continuò veniemus. Quò autem Tu mox ad præfatam civitatem vadas, & nostra

ſtra Præcepta implere feſtines, Hypatium ſpecialiter deputari præcepimus, cui & Mandata dedimus, ut non ſolùm Te cogat noſtris Præceptionibus obedire, ſed & de tua nos præſumptione, ſi ita contigerit, noſſe faciat. Ultio enim contrà neglectum tuum competens conſequetur.

CAPUT CLXXXIV. 272

Relatio, inquit, *Libiani Euphrateſiæ Iudicis ad Magnificentiſſimum Vicarium Titum.*

PRæceptum Magnificentiæ veſtræ decimo ſeptimo kalendas Maii per Hypatium, qui eſt ex ordine Magiſtri militiæ, noſtræ eſt redditum Parvitati, cui Divinæ & adorabiles literæ præfulgebant, jubens Reverendiſſimum & Deo Amiciſſimum Alexandrum, Hierapolitanum Epiſcopum, aut communicatorem Sanctæ Synodi fieri, aut ab Epiſcopatu quieſcere. Inſinuo igitur, quod ſuam prædictus, quæ in ſe eſt, opere declaraverit voluntatem, & Hierapolim dereliquerit, Epiſcopatum tenere minimè delectatus, Domini magnificentiſſimi, & per cuncta Sanctiſſimi.

CAPUT CLXXXV. 273

Relatio, inquit, *ſecunda Euphrateſiæ Iudicis, qui perturbationem civitatis agnoſcens propter exitum Sanctiſſimi Epiſcopi Alexandri factam, direxit Magnificentiſſimo Comiti Orientis, tranſmittens & Populi acclamationes, tam ad ſe, quam ad Magnificentiſſimum Comitem Titum factas, & ad ipſum quoque Antiochiæ Præſulem.*

HIerapolis & devotioni ſerviens, & pio deſiderio ſtimulata, Divino quidem motui ceſſit, & Præcepto Magnifico gemens. Nunc verò expetit miſericordiam, quâ diligatur ejus deſiderium, expanſa ſuper Alexandro ſene, & luctus quidem ſuſcitans per plateas, inundans autem lachrymis ſolum, & ferè in ipſam jam Divinitatem quid auſa præſumere. Nec enim conſuetas actiones exbibet gratiarum. Et receſſit claudens ſanctas Eccleſias, & tale quid agens, quale cui veniam competat impartiri. Quoniam percutiente conſcientia vel quid perpetrent neſciunt, anhelantes defectum, ne illum, quem valdè complectuntur, amittant. Hoc quidem per Puſillitatem meam pervenit ad finem. Nam Sacra quidem loca reſerata ſunt, & conſueta complentur. Quod autem reliquum fuit, petitiones ſub conjuratione depoſitas inſpexi omnium, qui boni videntur, & qui pro Patre precantur, ac ſupplicant ut ab illo paſcantur, qui eos à pueris Magiſter mitiſſimus educavit. Eidem namque nec vitam ſe vivere arbitrantur, niſi ſuper eos Epiſcopatum Deo Amiciſſimus Alexander teneat, cujus vitam quidem mirantur, obſtupeſcentes Sacerdotii pietatem, & pietatis pondus diligentes, & doctrinas juſtitiæ ſuis circumferentes in linguis, colligenteſque cuncta, quæ multa ſunt, ad roborandum ſui amoris ardo-

ardorem: Adjicientesque præfatis, quod ante tempus suum de hac vita recedant, & nisi efficiatur quod petere instant, in semetipsos mali aliquid perpetrabunt, pueri simul ac senes, mulieres ac virgines, & omnes maturæ ac senilis ætatis, si defuerit adhuc ad sanctæ Ecclesiæ præsidendum, qui eam est habere sortitus, dum necdum quieverit lege naturæ. Dum tuæ intersit Magnitudinis, cujus operis est, quidquid illud mali sit, discutere â Subjectis, & ea, quæ plena sunt tristitiæ ac difficultatis, abigere, & pacem lætitiamque civitatibus introferre, ea quæ subsecuta sunt indicavi, ut quidquid steterit, fiat. Cæterum dum pridem talia facere institissent, Reverendissimus Alexander Relationem fieri non permisit, Domine Admirandissime & Magnificentissime. Oro Deum, ut tu, Domine mi, incolumis & per omnia felix temporibus longis perdures, communis Salvator, & beneficiorum Præstitor.

CAPUT CLXXXVI. ...274

His Irenæus illa subiecit. Ideò posuimus, ne quis miretur, cur hic voces Populi minimè scripserit.

MAnifestat quidem Relatio illius Provinciæ Judicis illam plurimam civitatis lamentationem, quin immò & confusionem, quam pro reparatione illius Deo Amicissimi Pastoris Grex Christum diligens sustulit. Multò amplius verò ea, quæ ab universa Multitudine acclamata sunt, circa eum quanto affectu constringerentur, ostendunt, desiderii æquitatem, & orbitatis amaritudinem, & angustiæ rationem. Etsi superfluum duxerimus easdem voces adscribere, quippè ut nimis plurimas existentes, & contra aliquos blasphemias valde multiplices continentes. Unde & bonus Joannes omninò formidans, atque eos, qui his usi sunt, metuens, has protulit voces, & per hanc allocutionem scriptam eis consolationem, seu potiùs deceptionem obtulit.

CAP.

CAPUT CLXXXVII. 276

Hypomnysticum Deo Amicissimo Clero Hierapolitano, & Christi Amatoribus Plebibus, ab Ioanne.

AUdivi supplicationem vestram, quam per acclamationes in Ecclesia fecistis ad nos, & Magnificentissimum & Gloriosissimum Comitem Dominum Titum. Et ego ipse hæc eadem opere provenire oro vobiscum. Cognovistis enim procul dubio Propositum nostrum, quia nihilominùs ad illum suavem hominem deprecandum, pro quo ipsi rogastis, ut vanæ suæ phantasiæ præferret Ecclesiasticam pacem, quam totus Orbis cum pietate amplectitur. Sed quod patitur, quia sic aversus est ab omni medicamine, ut nec colloqui cum Dei Sacerdotibus sustineret, neque ullatenùs ad eorum virorum veniret affatus, quorum precibus Mundus ipse salvatur. Eligens enim optimos Deo Amicissimorum Episcoporum sæpiùs destinavi, qui eum commovere potuissent, ne infestaret Ecclesiasticam pacem, quam Mundo Deus inopinatè largitus est; ille verò ex arrogantia, & ea, quâ detinetur, obstinatione aures obsurdans inexorabilis perstitit. Quin immo permansit mala sibimet coacervans, dum nos ab hac viri malevolentia sumus insontes, & nunc ad satisfactionem vestram, & ut possit videre Amatrix Christi Ecclesia vestra, quod non occasione captata quasi contristantem adversùm nos, & tantas nobis contumelias ingerentem, quantas ipsum decebat inferre, dum nos per gratiam Dei nihil læderemus, ex eis à sua illum removerim Ecclesia; sed quia nobis inobediens exstitit, volentibus ut nostrum fieret membrum, & Ecclesia vestra toti communicare demonstraretur Ecclesiæ. Unde circa eum cuncta servavimus, quæ ad remedium pertinebant. Sed & nunc quæ nobis sufficere dignum est peragentes, spondemus, quia si possibile fuerit, ut correctione resipiscens

cens deponat ſuperbiam priſtinam, parati ſumus excipere, & ad vos cum noſtra atque illius feſtivitate remittere: Si autem jam ſemel ſtatuit præcipitare ſeipſum ad communionis quidem læſionem, perditionem verò animæ ſuæ, nos quidem & Deo & hominibus ſatisfecimus; vos vero, quod vobis ipſis expedit, quæſo, perquirite.

Erubescant jam veritatis inimici, qui credentes præfatis ſub nomine Theodoreti Epiſtolis, eum Neſtorianæ impietatis volunt criminari fautorem, cui tale teſtimonium præbet Joannes Archi-Epiſcopus, nimiùm cunctis Neſtoriani erroris fautoribus inimicus. Sicut ipſi quoque apertiſſimè clamant, dum contra obſtinationem pertinaciamquè Alexandri veraciter dicit: *Vt nec colloqui cum Dei Sacerdotibus ſuſtineret, neque ullatenus ad illorum virorum veniret affatus, quorum precibus Mundus ipſe ſalvatur. Eligens enim optimos Deo Amiciſſimorum Epiſcoporum ad eum ſæpiùs deſtinavi, qui eum commovere potuiſſent, ne infeſtaret ſeu violaret Eccleſiaſticam pacem, quam Mundo Deus inopinatè largitus eſt.* Quod per nullum Epiſcoporum feciſſe, niſi per Theodoretum & Andream, ſicut ex ſuperioribus claret, poterit inveniri. Ex his verò & illud verum roboratur, quod à nobis intentio Theodoreti integerrimè comprehenſa ſit.

CAP.

CAPUT CLXXXVIII. 277

Interpretatio, inquit, *Sacræ, quæ promulgata est Magnificentissimis & Gloriosissimis Præfectis de exilio in Petram Magnificentissimi Comitis Irenæi.*

DAmnato Principe portentuosæ culturæ Nestorio, justum est, ut impiæ ejus culturæ participes sentiant validissimam pœnam. Ob hoc Irenæum, qui maledictum Nestorii cultum non solum secutus est, sed & instituit, & studuit multas cum eo Provincias, eò quod ipse tali culturæ præesset, evertere, nudatum cunctis dignitatibus, & insuper ipsa propria facultate; et Photium verò, eisdem impietatibus implicatum, adæquè facultate nudatum, quæ & in publicam proficiet rationem, in Petris exiliari decrevimus, ut paupertate perpetua & locorum solitudine crucientur, Isidore Pater honorandissime. Gloriosa igitur atque Magnifica Authoritas tua huic nostro Decreto pragmatico competenter obediet, deputato sufficienti solatio, ut ad præfatum exilii tramitem præfati Religionis nostræ violatores abigantur.

CAP.

CAPUT CLXXXIX. 278

Interpretatio, inquit, *præfati Præcepti.*

QUæ ſint, quæ de Irenæo & Photio ſunt ſancita à Divino & Immortali Vertice, præfulgens Divinarum literarum tenor oſtendit. Magnificentia igitur tua his, quæ ſunt decreta Divinitùs, abſque mora obediens, ad loca, in quæ juſſi ſunt duci, cum competenti ſolatio præparet Veredos duos cum duobus Parippis, Oreſti & Stephano, qui ſingulariter directi ſunt ad peragenda quæ Divinitùs decreta ſunt, quæque noſtris præceptionibus continentur, coadjuvantibus eos ex Syria, tam Regionum judicibus, quam Provinciarum quarumque Ordinibus: Inſuper & Defenſoribus, & reliquo ſolatio vel auxilio, & Decurionibus vel Curialibus.

CAPUT CXC. 279

Quanti, inquit, *á sanctis Ecclesiis exierunt, nolentes suam conscientiam vulnerare, neque acquiescere Factis Cyrilli, seu ejus sustinere communionem.*

I.

ALEXANDER Episcopus Hierapolis Euphratesiæ, qui & exiliatus est in Famothin, Ægypti metallum.

II.

ABBIBUS Dolichii, quo ejecto ab Ecclesia alter ordinatus est à Joanne.

III.

DOROTHÆUS Marciano-Politanus, Metropolitanus Mœsiæ. Iste ejectus, exiliatus est in Cæsarea Cappadociæ.

IV. & V.

VALEANIUS, & Eudocius Mœsiæ, qui sub eodem Dorotheo existentes ultrò ab Ecclesiis recesserunt.

VI.

MELETIUS Mopsuestenus secundæ Ciliciæ. Hic exiliatus in Melitina Armeniæ civitate defunctus est, multa millia passus ab Acacio ejus Ecclesiæ Præsule.

VII.

ZENOBIUS Episcopus Zephyrii, primæ Ciliciæ, qui ultrò quidem reliquit Ecclesiam; post hæc verò in Tiberiadem relegatus est. Sed & indè fugatus, dum se hunc ipsum denunciasset existere.

VIII.

Eutherius Episcopus Thyanensium, Metropolitanus Cappadociæ secundæ, qui ab Ecclesia ejectus, relegatus est quidem Schytopolim. Similiter & indè fugatus, in Tyro defunctus est.

IX.

Anastasius Tenedi, qui ultrò cessit Ecclesiâ, & eos, qui erant per exilia, circumcirca iniens, ita defunctus est.

X.

Pausianus Hypatæ, qui & ultrò cessit Ecclesiæ.

XI.

Basilius Metropolitanus non acquievit: Qui multa millia passus non acquievit, ut cum reliquis eum, qui non deliquerat, condemnaret.

XII.

Julianus Metropolitanus Sardicensis, qui & ipse se insontem à fraterna punitione servans, ad multa millia periculorum pervenire præelegit.

XIII.

Theosebius Episcopus Chii; qui erubescentibus eum ejicere habentibus potestatem, in sua est defunctus Ecclesia. Nec tamen Nestorii depositioni consensit. Nec communicare ullatenus pertulit his, qui Cyrillo adjuncti sunt.

XIV.

Acilinus Barbalissi, Euphratesiæ. Hic à Castro quidem fugatus est, dum communicare Antiocheno non acquiesceret; post hæc autem communicavit quidem, non tamen & Homicidio assensit.

XV.

Maximinus Demetriadis, Thessaliæ, qui mox seipsum post factam in Nestorio iniquitatem ab Ecclesia separavit.

CAP.

CAPUT CXCI. 280

Lex quæ contra Neſtorium propoſita eſt.

IMperatores, Cæſares, Theodoſius & Valentinianus, Victores, Triumphatores, Maximi, ſemper Auguſti. Debita à nobis Piiſſimæ Religioni cultura. Et cætera, quæ poſita ſunt priùs, quibus jubetur ut Neſtorii vindices vocentur Simoniani, ut libri ejus urantur, ut nuſquam talibus liceat convenire, ut proſcribatur qui eis locum conveniendi ubicumque præbuerit. Quód hìc ponitur ab Irenæo.

CAPVT CXCII. 281

Synodica, *inquit*, Helladii, & aliorum Ciliciæ Episcoporum, qui ſcribentes poſtea Principi direxerunt, veniente ad hoc cum Decreto Imperiali Admirandiſſimo Tribuno & Notario Ariſtolao.

Religioſiſſimis & piiſsimis Imperatoribus noſtris, dignè honoratis á Deo, Theodoſio & Valentiniano Auguſtis, Helladius, Cyrillus, Valentinus, Minodorus, Iatianus, Epiſcopi primæ veſtræ Ciliciæ.

SCientes, ò Amici Dei, & Amici Chriſtì Imperatores, veſtrum circa pietatem Zelum, quod ab initio habuiſtis erga Eccleſias Dominatoris Chriſti ſtudium & providentiam, & Dominatorem Chriſtum glorificantes perſiſtimus, quod tam pio dignos fecit Imperio, & pro veſtra diuturnitate atque victoria non deſinimus exorare. Hac nobis actionis gratiarum prædiţis voluntate, hæc ipſa gratiarum actio præſenti in tempore magis ſuſcepit augmentum. Adveniente ſiquidem ad veſtræ Ciliciæ Provinciam Clariſſimo viro Ariſtolao, Tribuno & Notario, verum ſecundùm piam ſanctionem veſtram & ipſo quoque nobis declarante ardorem, fervoremque veſtrum circa Orthodoxorum piam Religionem, & quod ab unitione Eccleſiaſtica nihil ampliùs ſtudeatis, pronam noſtram quoque voluntatem, & obedientiam, quam circa veſtræ Deo Amabilitatis pias ſanctiones habemus, oſtendimus. Juxta enim Divinas Præceptiones veſtras communionem cum Sancta Synodo, quæ in Epheſo facta eſt, amplectimur, & Neſtorium, qui quondam fuit feliciſſimæ Conſtantinopolis Epiſcopus, habemus depoſitum, & anathematiſ-

mo

mo ſubjecimus ſuper omnibus, quæ impiè coram Eccleſia docuit, ſeu in ſcriptis expoſuit, ſeu ſemotim locutus eſt, ſequentes ſanctos Epiſcopos Xixtum Romæ, & Proclum magni nominis Conſtantinopolis, & Cyrillum Alexandriæ, & Joannem Antiochiæ, & omnes reliquos Religioſiſſimos Epiſcopos, in omnibus quæ piè definiuntur ab eis, coanathematizantes ipſum Neſtorium, & eos qui eadem, quæ ille, impiè aſſerunt. Id eſt, Neſtorianos, quos juſtè veſtrum ſic cognominavit Imperium.

CAPUT CXCIII. ...282

Has Irenæus literas multiloquè impetens sic adjecit: Epistola, *inquit*, Helladii, quam priùs scripserat, quando Sacrâ contra eos promulgatâ, ex necessitate Communicatoribus Ægyptii communione conjuncti sunt.

Domino meo Deo Amicissimo & Sanctissimo Episcopo Nestorio Helladius in Domino salutem.

ETsi ab initio usque ad finem multitudo peccatorum prævaluit, ut omnia nobis in contrarium, quàm orabamus, verterentur, verumtamen nos in æqua circa tuam, Religiosissime, Sanctitatem voluntate persistimus, & pro pietate certare tuam novimus Sanctitatem. Ac propter ipsam ea, quæ apud tuam Sanctitatem, festivâ voluptate ab ipsa credimus sustineri. Unde beatificantes animam tuam, quæ tantis ac talibus tentationibus probata perclaruit, Deo Amicissime, oramus circa amorem Divinum tui inveniri participes in Judicii die. De aliis verò audisti utique, Sanctissime. His qui circa Deo Amicissimum Theodoretum sunt, nos quoque connumera, ideò magis quæ eligimus eligentes, nè deteriora proficiant: Maximè quia hæ, quæ directæ sunt, literæ omnem ferunt in semet-ipsis traditionis Apostolicæ acribiam. Pro nobis verò ora Domine.

Qui tanquam de hypocrisi accusant Theodoretum propter illa, quæ ex ejus nomine posuit Irenæus, satis

ſatis terreri debent, ne ipſi potiùs ut reverà hypocritæ ſuo in ſupremum diem judicio condemnentur. Nam de illis quidem Perſcriptis graviter queſti, de iſtis Helladii nomine poſitis hactenus interim ſilent, nec condemnanda prætendunt. Unde benedicendus eſt Deus, qui in hoc quoque ſecundo non celat veritatem, clariùs in die judicii propalandam. Ecce enim ſuæ damnationi accumbunt, ecce Dei Adverſarii eſſe produntur. Videte attentiùs, quæſumus: Nonne per Imperatorem Juſtinianum, omni conſpirata totius ſæculi Poteſtate, toto tricennali ferè tempore id egerunt, ut Theodori, & Ibæ & Theodoreti Scripta acerrimè condemnarent? Quare de hac Helladii Epiſtola omninò tacuerunt, niſi quia Helladius nominatim receptus in Chalcedonenſi Concilio omninò non legitur, nec aliquid illic actum de eo, per quod, ſi condemnetur, præfatæ Synodi ſubruatur authoritas, per quam Neſtoriani Complices adſtruuntur erroris? Nam ſi Irenæo, qui & illas ex Theodoreti nomine poſuit, creditur, ecce Epiſtola Helladii, illa continens, quæ magno ſtrepitu in aliis accuſantur, & nunc uſque à nullo fuit ſpecialiter impetita. Sed ſoli hoc merentur ab æmulis, per quos illorum deſtrui poſſe putatur authoritas, qui Dominum noſtrum Jeſum Chri-

ſtum

ſtum in duabus perpetuis ſubſtantiis agnoſcendum, in una verò perſona, eademque ſubſiſtentia, Synodicâ definitione docuerunt. Sed nunquid eorum fraudes, quæ etiam peccatoribus, & puſillis & tardis hominibus, immò & omni Orbi patent, occultæ erunt eidem Domino Jeſu Chriſto, qui omnia novit, & judicaturus eſt omnes? In quo, quæſo, jam puri ſint, qui fraudulentiſſimi ſunt in quo ſe putant adjutores Dei, & vindices veritatis? Duo adverſa ſunt veritas & falſitas, ſicut dolus & puritas. Si dolus adjuvat veritatem, poteſt adjuvare puritas falſitatem, ac per hoc conſonare virtus & vitium: Et virtus *virtuti* eſſe contraria. Quæ dum ſint impoſſibilia, neceſſariò arbitror ſequi, ut non ſit veritas, quæ dolo defenditur atque dilatatur.

CAPUT CXCIV. 283

Epiſtola, inquit, *Cyrilli ad Ariſtolaum Tribunum, quam ſcripſit rogante Beroniciano Epiſcopo Tyri, formas dans anathematiſmi, qui ab eis fieri debuiſſet.*

DOminus meus Religioſiſſimus Epiſcopus Beronicianus ſcripſit ad me, quod pium Decretum Deo Amicorum Principum tuæ Admirabilitati ſit traditum, per quod præcipitur, ut univerſi Religioſiſſimi Epiſcopi Orientis anathematizarent impium Neſtorium, & omnes ejus contra Chriſtum blaſphemias dicere Simonianam, ſeu Neſtorianam hæreſim. Hoc eſt, ut arbitror, & aliud nihil. Significavit autem, quia parati ſint univerſi æſtimationes vel opiniones ſuas à tali ſuſpicione liberare, eò quod ſint omnibus modis liberi ab illius blaſphemiis. Ego pacem, quæ per Chriſtum præſtita eſt Eccleſiis, firmari volens, oro quidem ut cuncti hanc habeant intentionem, & à Neſtorii vocum novitatibus ſint mundi.

Quia verò dicunt, quod nihil ampliùs expetere debeamus ſuper ea, quæ Imperiales & piæ literæ continent, & hoc petunt à tua Virtute, dignare, omnium juvando opinionem, præparare illos anathematizare Neſtorium, & polluta ejus Dogmata, eumque habere dejectum, credentes unum eſſe Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum Filium Dei, utique Unigenitum ejus Verbum inhumanatum & incarnatum, non in duos filios incidendum, ſed eundem ex Deo ineffabiliter genitum ante omne tempus, & in ultimis ſæculi temporibus eundem ſecundùm carnem ex muliere, ita ut & una ejus perſona ſit. Sic enim Dei Genitricem intelligimus Sanctam Virginem, eò quod ſit idem Deus ſimul atque homo. Quippe qui inconvertibiliter, & inconfusè incarnatus & inhumanatus eſt Unigenitus. Eſſe verò eum paſſibilem quidem humanitatis naturâ, pati verò eum impoſſibile

naturâ Divinitatis. Pati eum propriâ carne secundùm Scripturas.

His namque conjunctis Anathemati adversus Nestorium, omnis de cætero, ut tamen arbitror, vacabit incusatio, & munda erit conscientia hominum, ut nec hi, qui per civitates sunt, Populi confligant ulteriùs contra se, vel omninò scandalizans aliquid in Magistris confitentes, quod cuncti teneamus in nobis rectam & inaccusabilem fidem. Hæc enim scripsi Domino meo Episcopo Beroniciano. Arbitror verò, quod ad idem respiciat virtus Imperialium Decretorum, & nihil his, quæ præcepta sunt, adjecerimus.

CAPVT CXCV. 284

Idem Irenæus, ubi propter ista injuriavit Orientis Episcopos, ait: *Epistola Cyrilli ad Ioannem Antiochenum, per quam caussatur, quod Orientales anathematizassent quidem Nestorium, sed eadem, quæ & ille, illi prædicarent. Format autem & quomodò de cætero Anathematismus expeti debeat.*

PAcem quidem desiderare summum bonum est atque præcipuum: Et oporteret, dico, ut qui sapere Christo placita volunt, contineant circa hoc studium suum, non remissè, sed fortiter. Veruntamen non ob hanc caussam despici oportet pietatis in Christo virtutem. Possimus quidem & aliter diligere pacem, & bona, quæ ex ipsa sunt, obstupescere nimis, deducere verò ad medium non ea, quibuscumque roboratur, & inconcussibilis fit, sed potius illa, quæcumque eam resolvunt & evertunt, & circa eam, quæ composita est, permanere non sinant. Hæc scribo contristatus valdè. Dicuntur enim quidam illic Religiosissimorum Episcoporum impium quidem Nestorium anathematizare, & dementissima dogmata ejus, tentare verò rursùs quasi ex permutatione ea, quæ ejus sunt, sapere & loqui, & dissolvere conscientiam fratrum, pro quibùs Christus est mortuus.

Miror autem, quomodo, dum sint sapientes, lateat eos, quia si quæ ejiciunt, dogmata sapiunt, semetipsos anathematizant. Dicitur namque, & hoc pro veritate, etsi esse videtur onerosum, & hos, qui nescio quomodo ea quæ Nestorii loqui audent, clarè dicere: *Non-præsumpsi.* Volo namque in talibus ad credendum tardus existere pro magnitudine mali. Tua autem Sanctitas, si tamen omninò sunt aliqui tales, dignetur eos monere atque confundere, & sistat sapientes vocum novitates Nestorii, & loquentes.

tes. Nam quomodò anathematizant eas, vel quomodò pacem permanere desiderant, repugnantes ei, eamque evertentes ut iniquam.

Sufficiebat quidem insuspectis anathematizare tantùm impium Nestorium, & dogmata ejus, seu contra Christum blasphemias, quoniam verò verisimile est, quod deludant quidam hanc rem, dicantque, *Ob hoc ejectus est solum, quod Dei Genitricem minimè fateretur, & aliud nihil*, ideò arbitror esse dicendum, quoniam non hæc sola dejectionis fuit caussa dictio, sed etiam plurimæ, contra dogmata veritatis elevantes aculeum. Oportet igitur profiteri, quia & anathematizant Nestorium, & polluta ejus atque insana dogmata, & eum depositum habent, credentes unum esse Dominum nostrum Jesum Christum, Filium Dei utique Unigenitum.

Et cætera ita sequuntur his verbis subjuncta, sicut in Epistola ad Beronicianum, usque ad locum, ubi habet: *Et inaccusabilem fidem*. In quo & finitur.

Et post hæc Irenæus multa contra Orientis Episcopos ait. Et testimonia Ligiorum revocans ad medium, postremò adjecit: Ostensum quidem est integrè per suprascriptas literas, quia qui doctrinam Nestorii damnaverunt, semetipsos alienos ab Ecclesiasticis pronunciavêre doctrinis. Per quæ enim contra illum sunt visi decernere, ipsam clarè abjuraverunt veritatem. Joannes verò, & certè nihil nesciens horum, dum præfatas Cyrilli literas suscepisset, per omnem viam venit & artem, donec Consacerdotes suos ad illud impelleret perditionis abruptum. Sed nec hoc Ægyptium

gyptium valuit ſatiare, aut ſaltem ſiſtere latrantem contra veritatem. Volebat enim Homicidio ſuo univerſos de cætero per Orientem ab Apoſtolicis quidem dogmatibus abſcedere, & ab ipſis quoque, quæ ipſe per Paulum quidem in Scripto confeſſus eſt, unam verò naturam clarè, & quæ ſunt talia prædicare, nihil ulteriùs contra expoſitorum rurſus ab eo Capitulorum veſaniam recertantes. Nihil igitur ob hoc curans vel de eis, quæ ab eo pro acquirenda gratia ejus impudenter & impiè acta ſunt, mittens ad Regiam Civitatem, eoſque ad ſolatium conſuetè aggregans, quorum patrocinio & à principio fretus inierat bellum contra Neſtorium, aſſumit etiam nunc ſui Propoſiti participes. Hi igitur ſcientes quæ ab Orientalibus paulò ante fuerant acta, & quia omnia priùs ſibi propoſita ignominiosè opere compleverunt, alteram continuò contra eos, Cyrilli conſilio, ædificavit factionem, longè deteriorem prioribus. Etenim Maximum quemdam, Monachi habitu circumpoſitum, & ferventer Apollinarii errore languentem, cum literis Imperialibus, & Præceptis Præfectoriis, & virtute maximè plurimâ, ad Orientem dirigunt, ut quaſi per Joannis concordiam ejus jam ſtudium monſtrantes, hæreſis quidem languorem diſſeminent per Orientis Ec-

cleſias, præparent verò anathematizari qui Orthodoxiæ egregiorum Prædicatorum luminaria fuêre clariſſima, & Apollinarii deliramenta, & præcipuè novæ hujus venena hæreſios detexerunt. Sed hi quidem, qui propter iſta directi ſunt, valde Orientem perturbaverunt: Et ſi propter ſanitatem Populorum nihil amplius perficere valuerint, ſalutem ſaltem ſuam fugâ lucrati ſunt. Joannes autem colligens Orientis Epiſcopos, ſubjectis Synodicis literis eſt uſus.

CAP.

CAPUT CXCVI. 285

Epistola scripta Proclo Constantinopolitano Episcopo ab Orientali Concilio pro Theodoro & Diodoro, quondam. Episcopis.

SI quidem sobriè agere velint, qui turbis & juvenilibus levitatibus contra commune corpus Ecclesiæ nunc nescio undè potestate sumptâ utuntur, & suas quidem Patrias relinquentes, venientes verò ad Imperii urbem, & calumniâ adversùm proprios Episcopos eorum, qui illic sunt, sordidantes auditus, non utique nunc necessarium fuerat.

His dictis, duas ponit Epistolas Joannis Antiocheni Pontificis, & totius sub eo Concilii Orientis, pro piæ memoriæ Diodoro & Theodoro Episcopis, & mediam solius Joannis, dicens:

CAP.

CAPUT CXCVII. 286

Epistola Ioannis ad Proclum, per quam gloriatur, quod totum perverterit Orientem. Et Personam veró in ipsis literis accúsavit.

ET priùs & nunc suscipentes Piissimi & Amatoris Christi Principis de pace Ecclesiastica Sanctionem per conspicuum, fidelissimumque Tribunum & Notarium Aristolaum, agnovimus & nunc & priùs, quæ sit Secta Nestorii, quam contra rectam Patrum fidem noviter adinvenit: Et ipsum quidem ab eis dejectum. Quæ autem malè sapuit vel dixit, seu in Conscriptis, sive in Expositionibus, hæc omnes abjecimus & anathematizavimus, & qui eum excipiunt, & qui ea eadem, quæ ille, alienè à pia confessione sapiunt. Quod fecerunt omnes Religiosissimi Orientis Episcopi, sicut & hi, qui ubique sunt, id est, tam nos, quam cuncti, qui undique in Ephesum convenerunt Deo Amicissimi Episcopi, quibus assensimus Nestorium deponentes dejectum.

Et complacemus atque sentimus, ut nihil neque adjiciatur, neque dematur de expositione in Nicæa à sanctis Patribus facta, sed ut permaneatur in ea. Et ut *omnibus præfulgeat* venerabilis hæc ipsa de fide confessio Sanctorum Patrum, qui in Nicæa congregati sunt, quam roboravimus etiam nos, & confirmantes per Dei gratiam permanebimus, in qua & nati, & nutriti, & baptizati sumus, eò quod ipsa trahat firmitatem credulitatemque in semetipsa, existentem in Scripturis Divinitùs inspiratis, & his quæ Prophetæ, & Evangelistæ, & Apostoli prædicarunt: Nec non & omnes Gloriosi Patres, qui post eos usque ad Nicænum Concilium omni spirituali Charismate micuerunt, & qui post ipsos quoque usque ad nos ipsos fuerunt.

Adjicere verò aliquid ei, aut auferre ab ea, vel divertere, impium

pium periculosumque judicamus. Non est enim tutum auferre terminos, quos posuerunt Patres nostri. Anathematizamus igitur eos, qui alienè ab ipsa exponunt coram Ecclesia, vel qui malè interpretantur hanc ipsam, vel qui eam studiosè corrumpunt. Et qui circa eam non fortè ex ignorantia tale aliquid patiuntur, quale hæretici pertulerunt. Id est, Arius, & Sabellius, & Photinus: Et ante eos Valentinus, & Marcion, & Manicheus, & Paulus Samosatenus, seu Simon, & quicumque his similis Sectæ sunt. Uti verò & volumus & commendamus universis, illis verbis, & illo sensu, qui in præfato Symbolo continetur: Nec ullatenus abscedere præter eum. Qui verò id corrumpit, hunc esse ab omni Christiana confessione & communione *alienum*. Intelligimus verò eam, traditamque recipimus circa intellectum & verbum, & sermonem, sicut hi, qui ante nos fuerunt, Deo Amicissimi Episcopi: In Occidente quidem Damasus, Innocentius, Ambrosius, & alii Patres; In Hellade verò & Illyrico Methodius, & alii Patres, qui pietate claruerunt; & in Africa Cyprianus; in Alexandria Alexander, Athanasius, Theophilus; in Constantinopoli Nectarius, Joannes, Atticus; in Ponto qui circa Basilium atque Gregorium; in Asia Amphilochius, Optimus; in Oriente Eustatius, Meletius, Flavianus. Et omnes, quicumque similiter talibus pietate micuerunt.

Habet verò expositio fidei sic: *Credimus in unum Deum, Patrem omnipotentem, omnium visibilium & invisibilium factorem. Et in unum Dominum Iesum Christum, Filium Dei, genitum ex Patre, Vnigenitum, id est, de substantia Patris, Deum ex Deo, Lumen ex Lumine, Deum verum ex Deo vero, genitum, non factum, consubstantialem Patri, per quem omnia facta sunt, quæ in cælo, & quæ in terra. Qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit, incarnatus, & inhumanatus est. Passus est, & resurrexit tertiâ die, adscendit in cælos, sedet ad dexteram Patris; venturus est judicare, vivos & mortuos. Et in Spiritum Sanctum.*

Eos autem, qui dicunt, Erat quando non erat, & quia ex non Entibus factus est, aut ex altera subsistentia, dicentes esse vertibilem, aut mutabilem Filium Dei, hos anathematizat Catholica & Apostolica Ecclesia.

Hæc ad eorum satisfactionem, qui satisfactione indigent, per tuam direximus Sanctitatem. Nos enim omnia, quæcumque o-

 por-

portuit fieri, antè quatuor annos, mox ut venit ab Ægypto ter beatus Paulus, & fecimus, & egimus, & diximus. Sed nescio undè nobis & Ecclesiis ab olim procuratus est malus iste circuitus, qui revolvitur mordens, non solùm, quantùm videtur, nos, sed & eos, qui ubique sunt, nisi nunc Deus per vestram Deo Amabilitatem restinguat incendium.

Hi qui ex Paralia sunt Deo Amicissimi Episcopi, his consona componentes & subscribentes direxerunt. Illi qui ex secunda Phœnicia venientes propter Ordinationem Religiosissimi Episcopi Theodori, qui tuâ dignus est Sanctitate, quemque te arbitror nosse, illum dico, qui est à secunda Cathedra, id est, Consessu, ipsi quoque subscripserunt. Cilices utrique ab anno praeterito his convenientia & consona per conspicuum Tribunum Aristolaum compleverunt. Arabes per Metropolitanum suum, qui hìc adfuit, Religiosissimum Episcopum Antiochum, his acquieverunt. Mesopotamia, & Osrhoëna, & Euphratesia, & Syria secunda, omnia quæ fecimus, unanimiter vindicarunt. Ab Isauris quæ facta sunt olim, vestra Deo Amabilitas longè antè suscepit. Primæ Syriæ hæc ipsa nobiscum per semet & sapiunt & subscripserunt universi. Qualiter autem Deo Amicissimus, qui apud nos est, Clerus & audierit hæc, & tuam Religiositatem laudaverit propter has tuas beatas curas, adjacet tuæ Sanctitati à Clarissimo & Fidelissimo Tribuno & Notario Aristolao discere, quem sicut Filium proprium adspeximus, & per eum nota fecimus universa.

Cessent igitur, quæso, hæc de cætero usque in finem per te, & sapientiam tuam, & sudores, & labores singulorum dierum, qui semper Ecclesiis prosunt, pro quibus constituat te nobis Deus Ecclesiæ Propugnatorem in longa & pacifica tempora, ut paulùm ex his improvisis malis respirantes, quæ propter maledictum Nestorium Mundus expertus est, adversùm Gentiles Phœniciæ possimus obsistere, & Palestinæ, & Arabiæ, & adversùm cuncta Judaica, & maximè quæ sunt Laodiceæ. Subitò enim impii Judæi Archi-Diaconum, mirabilem virum, in Theatrum deducentes puniverunt. Insuper & contra eos, qui in Cilicia effrœnatè resistunt. Sunt namque adhuc rebellantium ex conspiratione Nestorii

ſtorii contra veneratorem veſtrum Domnum Choneum, quem invare dignare. Præſtet verò Deus miſericordiam & adjutorium ſuum Magnificentiſſimo & Glorioſiſſimo Præpoſito Domino Felici, qui clarâ coronâ indutus eſt, eò quod tali operatione magnam hyemem tempeſtatemque ſedaverat.

CAPUT CXCVIII. 287

Postquam longo multiloquio præcipuè Joannem Sanctæ memoriæ,& ejus Co-Episcopos maledixit, hic ipse Irenæus,

Epistola, inquit, *Cyrilli ad Imperatorem, accusantis contra eos, qui circa Antiochenum Ioannem, eò quod quasi anathematizare*, inquit, *visi Nestorium, ea ipsa sentiunt, quæ & ille, eò quod Theodori & Diodori Scripta mirentur.*

Ioann. 17.

ÆTernam vitam providere à terra est inculpabile *iter* ad Deum, Patremque, qui in cœlis est, inquiens: *Hæc est autem sola & æterna vita, ut cognoscant te solum & verum Deum, & quem misisti Iesum Christum.* Sed nescio quomodò quidam fingunt quidem rectis circa hoc pedibus ambulare, dum claudicent, & veritatis viam deserentes vertantur ad alteram, quæ ad exterminium, perditionemque perducit. Adhærent enim quorundam Conscriptionibus interdictis. Et ut clarè dicam rei naturam, siquidem scriptum est, *Et loquebar de testimoniis tuis coram Regibus, & non confundebar*, Theodorus quidam fuit, & antè hunc Diodorus Episcopus, hic quidem Tharsi, ille verò Mopsuestiæ. Hi Patres fuerunt Nestorii blasphemiæ. In libris enim, quos composuerunt, agresti insaniâ usi sunt contra omnium nostrum Salvatorem Christum, ignorantes ejus Mysterium. Voluit igitur impius Nestorius ea, quæ illorum sunt, ad medium deducere, & à Deo Sacrâ privatus est Aulâ. Dum verò anathematizassent, quæ ejus sunt, nonnulli Orientis Episcopi, altero modo hæc ipsa rursus inducunt, dum ea, quæ sunt Theodori, admirantur,

Psal. 118.

tur, & eum rectè ſapere dicunt, & conſonè Patribus noſtris, Athanaſio, dico, & Gregorio, atque Baſilio. Sed mentiuntur contra Sanctos Viros. Scripſerunt enim quantacumque Theodori & Neſtorii malis ſunt adverſa ſentientes. Quia igitur didici, quod de his & veſtris piis Auribus ingerant quædam, rogo ut animas veſtras intactas omninò, impollutasque ſervetis à Theodori & Diodori impietatibus.

Sicut enim ſupra jam dixi, Neſtorius ea, quæ ipſorum ſunt, eſt locutus, & ob hoc ut impius condemnatus eſt ab univerſali Synodo apud Epheſum congregata juxta Dei voluntatem. Quoniam verò ſimulant quidem ſe Symbolum confiteri, quod expoſitum eſt in magna & antiqua Synodò Nicæna, declinant verò ejus falsâ interpretatione virtutem, rogaverunt Archi-Mandritæ Orientis Orthodoxi interpretari à me idem Symbolum, quod & interpretatum eſt. Et neceſſarium fuit, ut in veſtras pias & Chriſti amicas Aures perveniret hoc opus. Veſtræ ſiquidem Tranquillitati ineſt inter alia bona & hoc, ut in ſermonibus de recta fide ſine ceſſatione delectari velitis.

Sanctam Epiſtolam pro ſuis Patribus ad hoc præcipuè protulit Irenæus, ut Neſtorium probaret non eſſe novitatis authorem, dum conſtet, quod multæ hæreſes Patrum pro ſe ob hoc ipſum proferant lectiones, nec tamen ob hoc eorum Principes non ſint novitatis authores. Nam ut de aliis interim ſileam, Euſebius in opere Apologetico pro Origene & dogmatibus ejus, id eſt, pro Præexiſtentia & Reſtitutione compoſito, quod Martyris & ipſius Euſebii Cæſareenſis nominibus prænotatur, multis valdè præcedentium Patrum teſtimoniis uſus eſt pro prædictis erroribus. Nec tamen

men idcircò ab Ecclesia Dei vel Origenes absolvitur, quasi non fuerit novitatis Inventor, sed illi pariter addicuntur.

Similiter Ariani & Macedoniani abutuntur testimoniis Dionysii Alexandrini Pontificis, & cum eis etiam Donatistæ Sancti Martyris Cypriani, & octoginta sex Co-Episcoporum ejus, Concilio facto: Et de omnibus his idem, quod dixi, servat Ecclesia. Et Pelagius, Diabolici author erroris, etiam Beati Joannis Constantinopolitani Præsulis, & Mediolanensis Ambrosii, & aliorum, ipsiusque Augustini, laudabilis tantæ Expugnatoris hæresios. Nec tamen ob hoc vel ipsi Nestoriani dicere potuerunt, quod nullus prædictorum fuerit novitatis inventor. An fortè idcirco alios novitatis repertores asserunt nominari, quia de præcedentium Patrum nominibus, Scriptisque mentiuntur? Sed contra hoc nobis testis est illa vetustas & consonantia Codicum, cui qui non credit, nec contra Manicheos de novi testamenti librorum invenit quod adstruat veritate. Si ergò verè Manetis blasphemias execrantur, quomodò ei in maxima & summa suæ hæresis confirmatione poterunt consonare? Cur ergo ipsi novitatis inventores nostros Patres accusant, dum longè antiquiores ab Ephesino, sed &

alii

alii ab ipſo quoque Nicæno Concilio Magiſtri Clariſſimi, verè ac propriè, id eſt, ſummi ac ſempiterni Dei Genitricem Beatam Virginem, quæ ſubſtantialem Patri Filium peperit, dicant, & quæ ille ipſe in noſtram naturam ſuſcepit, ejus dici per unitionem in unam perſonam ſubſiſtentiamque definiant, quæ primus prorſus Neſtorius abjurando damnatus eſt? Et ne nunc quidem correctus eſt, ſicut ejus, quantùm ſuprà poſuimus, ipſo Irenæo dicente, ad Theodoretum Scripta teſtantur, quæ contra fidem pacificæ Alexandrini Pontificis ſcripſit Epiſtolæ. Hæc breviter diximus ad id ſolum, quia non ob hoc negandus fuit Neſtorius novitatis inventor, quia Theodorus & Diodorus à Cyrillo eadem ſapuiſſe dicti leguntur.

CAP.

CAPUT CXCIX. 288

Pars, inquit, *Theodoti Ancyræ ad Sanctum Vitalem Monachum, qui erat in Cappadocia.*

ETſi enim Cilicum quidam vobis impietate communicant, quos ante Neſtorium decepit Theodorus, ſed non oportet tuam Religioſitatem poſt tantam virtutem, & tot tempora vitæ Monachicæ, ſubduci novitatibus dogmatum, quæ ſuperductæ ſunt pietati ex quæſtione juvenili, non ex noſtra priſtina fide. Diſpenſationis enim Chriſti miracula fides quidem fecit omnium lucrum, quæſtio autem hoc lucro quærentem privavit. Præfuit verò huic ineffabilium & omnem ſuperantium rationem Myſteriorum Unigeniti quæſtioni priùs quidem Thodorus, poſt illum verò Neſtoriùs, quem nunc ſequuti ſunt Thyanenſes.

CAPUT CC. 289

Pars, inquit, *Epistolæ Rabbulæ Edesseni, scriptæ ad Ægyptum, significans quod qui ab eis oppugnabatur, id est, Nestorius eos qui circa Beatum Theodorum secutus, sic usus est coram Ecclesia doctrinis.*

EPiscopus enim quidam Provinciæ Cilicum, vir verisimilis dictu, & sufficiens ad persuadendum, altera quidem pro Tribunali præferebat ad placendum Populo, altera verò per Dæmonis capturas ferebat in Scriptis. Quin quorumdam suorum librorum principiis Anathematismum legenti circumponebat, ne aliis proderet Scripta. Iste primus exposuit non esse Dei Genitricem secundùm veritatem sanctam Mariam, tamquam Deo Verbo non recipiente eam, quæ secundùm nos est, genituram. Hoc nunc usque latens, ne tempore diuturniore roboratum firmius putaretur, secundùm dispensationem Dei oblitus Nestorius, novæ incisionis author, in publicum protulit.

Idem Irenæus & ad hoc his testibus utitur, ut quasi talem faciat Syllogismum.

Ecce his tribus testibus est credendum, quod Nestorius Theodorum in sua prædicatione secutus sit. Rursus quod Theodorus ea ipsa docuerit, quæ omnes Clarissimi Patres, testis est Synodus Orientis. Igitur, *inquit*, Nestorius eadem prædicavit, quæ cuncti Clarissimi Patres. In his ideo erravit, quia temperantiam non attendit Ecclesiæ Dei, qua

uſa Synodus Orientis ad Imperatorem Theodoſium in Epiſtola pro Theodoro & Diodoro Epiſcopis, quam & ipſe Irenæus poſuit, inter alia inquit: *Si quis verò, Imperator Sancte, immanifeſtum de tali dicat inveniri in ejus, aliorumve Conſcriptis, nec hoc jam nunc eſt neceſſarium retractare. Quorum enim in Sacerdotio & Sacris operibus optimum finem vita ſuſcepit, his priſtinam gloriam dedicamus, & non eos eſſe judicamus ab eis, ex quibus eos audacter quidam reprehendere volunt.* Apertè Synodus Orientis Dicta Theodori ſub ſana exceptione ut laudavit, ità & Clariſſimis oſtendit conſonare Doctoribus, dicens: *Ex quibus quidem defunctos Magiſtros Eccleſiæ temperantia laudet, ex quibus judicare non debeat.* Id eſt, ex his, quæ communia omnium ſunt, non ex his, ſi qua non inveniuntur eſſe communia. Quoniam verò præfatus Irenæus dicit, quod Joannes & Co-Epiſcopi ejus eadem, quæ Neſtorius, ſentientes, ſub hypocriſi ejus dejectioni conſenſerint, quædam teſtimonia ex libro Eutherii, cohæretici ejus, contra unitivam Beati Cyrilli Epiſtolam, ubi & ejuſdem Neſtorii teſtimoniis utitur, hìc tranſcribenda proſpexi, per quæ etiam nunc Catholicorum & hæreticorum differentia dignoſcatur, & maximè circa fidem, de qua nunc ſpecialiter ſermo eſt.

CAP.

CAPUT CCI. 290

Epistola Eutherii, quondam Thyanensis Episcopi, ad Alexandrum Hierapolitanum, contra pacem scripta Ecclesiæ Dei, quæ facta est inter Cyrillum & Ioannem Episcopum.

MOvet me ad scribendum consuetè à Deo-Passianis adversùs pietatem pugna conscendens. Nunc verò duo me ista compellunt intacitum movere sermonem contra eos, qui impiis assenserunt. Unum, quia Oriens benè degens in pace priùs, nunc sicut & cæteræ Provinciæ perturbatur. Et quia is, qui hujus perturbationis est causa, ut admirabile aliquid, Delictum suum per Epistolam laudat. Scribit namque ad Cilicum Patres: *Si quis verò, quod absit, ab hoc bono avertitur, hic manifestus est, quod ab olim, & à principio non ea quæ Domini sunt, sed quæ sua quæsierit.* A quo inquirere bonum est: A te interim quæ Domini sunt quæremus, quæ in Epheso perdidisti, non veniens tempore definito, atque nunc in Ægyptum dirigens contra fidem perpetrasti. Taceo interim quæ contra personam, quæ in invidia est, fueris machinatus, sciens quod jurisdictio, quæ pro pietate movebatur, illius defensioni proficeret. Sæpe enim potente persona pietas utitur circa fidem pro suo contra impietatem statu, quoties se viderit impugnari. Sicut quondam sanctæ memoriæ Meletio Antiocheno Episcopo, & ante ipsum immortalis memoriæ Alexandrino Episcopo Athanasio. Dic igitur nobis, quando tu ea quæ Domini sunt quæsieris, præteritis temporibus, an præsentibus? Sed ne scrutatores tuæ conversationis putes, contra Ægyptii impietates sine pudore debellatus es. Ex tuo & ejus novello negotio, qualiter de præteritis dijudicatio nulla sit, hoc nobis ostende. Et utrum correctio cujuslibet putanda sit, judicemus: Il-

Illiusne, qui deliquit atque correptus est, an tua qui dijudicasti & corripuisti? Dic quis alterum sit lucratus? Quis sit peccati absque sua confusione correptor? Quis imitatus Petrum, & ad pœnitentiam paratè susceptus? Perscrutemur, si placet, & eorum, quæ ad te ab Ægyptio scripta sunt, virtutem.

Videamus si pacem, quam redditam prosperè Mundo annuntias, rixæ adjectione factam non reperimus in te. Et veni, ut attingentes ipsarum principium literarum, Ægyptiacæ illius interim dejectionis specimen videamus. Qualiter in ipsis Epistolæ procemiis Salvatoris quidem Christi præteriens faciat mentionem, Imperialem verò mox dilatet laudem. Et hoc namque impiorum est proprium despicere quidem patientiam Salvatoris, obsequi verò eorum, qui in terra prævalent, Potestatibus. Sed mihi dona, ut de vanis illius circa hæc sermonibus taceam, ipsam virtutem earundem inspiciens literarum. Quod verò est deterius, qui deludit irreprehensibile Domini consilium, semetipsum cælitus Consiliarium Divinæ gubernationis efficiens. Nam sensum, quem volentes ejus adhibent blasphemiis, nomine pacis appellat, & ipsam à Salvatore attributam quadam quasi lege pronunciat. Adhuc autem conspectione digna est & ipsa insynceritas adulationis ad Principes. Miratur enim eorum pietatem à Parentibus traditam, & per hoc eos suadere volens hanc ejus suscipere impietatem, quæ illis Beatis adversa est. Unde coronas iterum plectit ei, qui occurrit ad ipsum, & auget ejus superbiam contra fidem. Ipse namque Epistolæ verborum crepitus interpretatur illius animæ crudum tumorem. Quæ commemorari est bonum. Nam quo quidem modo Ecclesiæ sint divisæ, superfluum dictu est. O protervia! Insontem semetipsum censet, & sola, qua contra alios dicat, interminatione seu comminatione contentus, probationem culpæ alterius putari vult, quod ad accusandum pronè paratus sit. Ubi sunt nunc, qui tuba canunt hujus pœnitentiam? Ubi sunt illusionis hujus impudentes Præcones? Quid loquimini contra illum, qui ab eo & apertè theatrezamini? Videte quam de vobis exhibet pompam.: Et eos lætissimo risu traducit, qui pridem quidem bellati sunt contra eum; nunc verò ejus facti sunt fœderati. Quid enim dixit? *Quoniam verò superflua*

omnin.

omnino & inopportuna Ecclesiarum discordia facta est. Nunc nobis est præcipuè satisfactum. O incongruitas! Superfluam dicit suæ discordiæ increpationem impiæ culturæ suæ discoopertionem. Sed & satisfactionem superfluitatis hujus annunciat. Dic, ô Optime, hujus satisfactionis speciem, de forma hypocritarum subsannationem triumphi in eos, qui tibi prodidêre veritatem. Scribe tuorum supplicum confessionem. Scribe occultas Judæ nunc contra Divinitatem nundinas. Dic proditionis & modum.

Domino meo, inquit, *Religiosissimo Episcopo Paulo chartam nobis offerente, irreprehensibilem confessionem fidei continentem, & hanc à Sanctitate tua, & ab his, qui illic sunt, Religiosissimis Episcopis compositam confirmante.* Intende, quæso, confessionis conjunctioni. Ait enim: *Irreprehensibilem confessionem fidei continentem.* Judex etiam nunc fit fidei, qui damnatus est. Judicat Judices, qui addictus est. Et exigit testimonium quasi veracior. Ait enim: *Et hanc à Sanctitate tua, & ab his, qui illic sunt, Religiosissimis Episcopis compositam confirmante.* Quantam simulationem demonstrat absconditam? Confirmante, inquit, erroris eorum correctionem, Gestorum contra me ab eis pœnitentiam, præcedentis errorum confessionis incongruitatem, mei Magisterii utilitatem, meorum Capitulorum conservationem. Etenim expetam, inquit, eos fidei hujus testimonium, ut eorum contra expositionem meam calumnia publicetur. Dico & *irreprehensibilem eorum Confessionem*, ut adversantes mihi, accusatos nuper, credidisse convincam. Sed quid me detinet impœnitens Ægyptii elatio, dum me abstrahat jam fratricidii perpetratio. Video namque illos hæreditate ejus, qui iniquitatem ipsam passus est, adornari, & illius nitescere floribus. Dicite enim mihi, cujus doctrinas & exponitis, quo priùs hæc estis prædicante confessi? Et si quidem talia plurimos latent, fingite solos vestra vos discere; si verò clara sunt omnibus, cur occiditis hæreditatem, quam diripitis? Veruntamen legamus, & horum demonstrationem videamus.

Confitemur, inquit, *Dominum nostrum Iesum Christum Filium Dei, Deum perfectum, & hominem perfectum ex anima rationali & corpore, ante sæcula quidem de Patre genitum secundum Deitatem, ultimis verò diebus eundem ipsum propter nos, & propter nostram salutem, ex Maria Sancta*

 Virgine

Virgine secundùm humanitatem. Consubstantialem Patri eundem secundùm Divinitatem, & consubstantialem nobis secundùm humanitatem. Hæc nunc scripsistis vos. Audite & ejus Dicta, qui expugnatur à vobis, quam clarè eadem dixerit. Sequens enim Sanctos Patres, qui Nicææ convenerunt, & coràm Ecclesia circa illorum expositionem verbum faciens, sic ait: *Vox significans & Divinitatem & humanitatem, id est; id nomen, quod est Christus, Patres vera dicere facit utraque. Consubstantialis Patri Christus, verum est. Etenim secundùm Divinitatem consubsistit. Consubstantialis nobis secundùm humanam naturam, verum est. Et homo est enim.* Vides quomodo unius linguæ sint prædicationes. Cur igitur abnegatis Prædicatorem veritatis? Cur qui ei assensistis, contra ipsum, cui consensistis, furiosè pugnatis? Cur refutatis eum, cum quo ipsa sentitis, & alii, qui blasphemat, communione jungimini? Non mihi sitis verbis Orthodoxi, & operibus blasphemi. Res pietatis ostende, & vera eris de pietate conscribens.

Sed dic, inquiunt, & residuæ confessionis identitatem: Et de Virgine Sancta præcipuè. *Confitemur enim nos*, inquiunt, *Sanctam Virginem Dei Genitricem, eò quod Deus Verbum incarnatus sit & inhumanatus, & per ex ipsa conceptionem univerit sibi templum ex ipsa susceptum.* Ego tibi ostendam & hujus confessionis similitudinem: Etsi ab acribia recidisti. Participatus namque est cum hæreticis, cumque orthodoxis, quæ de Virgine sapis. Et audi qualiter nec hoc Prædicator veritatis omiserit. Sermonem namque de inhumanatione coram Ecclesia faciens, & infirmioribus auribus condescendens, sic ait: *Oportet id & clariùs dicere, ut omnibus sit perspicuus ejus, quod dicitur, intellectus.* Liber generationis Jesu Christi. *Non ait:* Liber generationis Dei Verbi. *Neque:* Liber generationis hominis. *Nam si diceret,* Liber generationis hominis, *Christum purum nobis hominem demonstrasset; si verò dixisset,* Liber generationis Dei Verbi, *puram nobis induceret Divinitatem. Comprehendit igitur utrasque naturas in appellatione Christi, ut nullum sine altero intelligatur. Hinc Sanctæ Virgini convenit quidem & ex eo, quod Christi facta sit mater, ut duplici nomine appelletur. Quoniam verò oportet & propter eos, qui clariorem appellationis hujus exigunt intellectum, & maximè filios existentes Ecclesiæ, & Dicto ad eos uti manifestiore, ideò & nunc quæ pridem breviore*

appella-

appellatione de Beata illa & Sancta Virgine prædicabantur, hac manifestioribus appellationibus confitemur: Quoniam Sancta Virgo Dei Genitrix est, & hominis Genitrix. Dei Genitrix quidem, eò quod templum illud, quod in ea à Spiritu Sancto creatum est, unitum sit Deitati; hominis verò Genitrix, eòquod assumpserit nostra natura primitias Divina natura. Quis igitur præfatæ confessionis expositionem secutus est? Tu qui Dei Genitricem dixisti tantummodo, an & iste, qui Dei Genitrici conjunxit hominis Genitricem? Perimis confessionem fidei, quam priùs exposueras. Dixisti namque ex ipsa genitum Christum secundùm humanitatem. Noli igitur perimere priora fugiendo quod sequitur.

Quod verò non secutus sis Patres Orthodoxos, & maximè beatæ ac sanctæ memoriæ Episcopum Tharsi Diodorum, audies à beato condescensoriè quidem dici Dei Genitricis vocem concedente, non verò abscidi ab ea & hominis Genitricem dogmatizante. Inquit enim: *Verumtamen dicatur propter unitionem Maria Dei Genitrix. Deus enim fortis est semen Abraha per unitionem ad Deum Verbum. Fatenda verò & hominis Genitrix. Sic enim propter naturam hominis Genitrix est Maria.* Dei verò Genitrix, *non tanquam natura sit partus, sed quia is, qui est ex Deo, homo natura, Deo Verbo conjunctus est.* Vidisti subtilitatis expositionem. Cur igitur non secutus es Sanctos Patres? Major enim est accusatio illa. Quia & dum promisissetis pariter omninò nihil adjicere fidei Sanctorum Patrum, qui Nicææ congregati sunt, vocem quæ ab illis dicta non est, adjecistis, secuti plures consonantes illorum; nunc verò & Patribus illusistis, & discipulorum non estis secuti vestigia. Omnia autem fecistis soli placere festinantes Ægyptio. Unde & fictas illius assentationes vos suscepistis soli, dum sanctas ad decipiendum vos appellaverit voces.

Has, inquit, *adeuntes sanctas voces*. O multiformis error, Impiissime & veritatis inimice! Nunc sanctæ sunt pietatis voces, nunc dixisti fidei verba, nunc tibi est rectæ glorificationis confessio prædicata. Tandem tege impudicentiæ faciem. Nonne impugnatus à te Doctor hæc te imbuit priùs? Lege infelix inscriptos ad te apices. Vide, impudentia plene, clariùs tibi explanatas has sanctas voces, & aut temetipsum ut fidei adversarium increpa, aut

aut ironiam ſanctæ hujus appellationis denuda. Quid enim tibi ſcripſit, etiam quando ei contumelias ingeſſiſti? *Et mihi*, inquit, *aures ad fraternam medicinam præſtiteris. Ipſas tibi illorum Sanctorum voces proponens, liberabo te à calumnia contra eos & contra Divinas Scripturas per illos.* Credo, *inquiunt*, in Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum, Filium ejus Unigenitum. *Attende quomodò priùs ponentes*, Dominus, *&* Chriſtus, *&* Unigenitus, *&* Filius, *quæ nomina Divinitati & humanitati communia ſunt, quaſi quædam fundamenta, tunc inhumanationis, & reſurrectionis, & paſſionis ſuperædificant traditionem; ut præpoſitis nominibus quibuſdam utrarumque naturarum ſignificativis, neque eam, quæ filiationis & dominationis ſunt, incidantur; nec ea, quæ naturarum, in ſingularitate filiationis confuſionis exterminio periclitentur.*

Nonne hæc tibi ſcripta ſunt priùs? Sed iſtis & ea, quæ ante nuper laudata ſunt, confer. *Confitemur*, inquit, *Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum Filium Dei, Deum perfectum, & hominem perfectum.* Hìc intende, quia edoctus es olim, quod ut fundamenta ſint Divinitatis & humanitatis nomina. Dic verò & reliqua: *Ante ſæcula quidem ex Patre genitum ſecundùm Divinitatem; in ultimo verò dierum propter nos, & propter noſtram ſalutem, ex Maria Virgine ſecundùm humanitatem. Conſubſtantialem eundem Patri ſecundùm Divinitatem, & conſubſtantialem nobis ſecundùm humanitatem. Duarum enim naturarum unitio facta eſt, propter quam unum Chriſtum, unum Dominum, unum filium confitemur.* Secundùm hanc inconfuſæ unitionis intelligentiam diſcute & hìc rurſus conſonationis virtutem. *Vt præpoſitis*, inquit, *nominibus quibuſdam communibus utrarumq; naturarum ſignificativis, neque ea, quæ filiationis & dominationis ſunt, incidantur; nec ea, quæ naturarum, in ſingularitate filiationis confuſionis exterminio periclitentur.* Vides quomodo tibi eundem quidem ex indiviſa & ſingulari filiationis intelligentia clariùs ſcripſit. Ad hæc ubi tuam factam laudem ſuſcipiemus? Hæc ipſa enim & odiſti, & miraris: Et anathematizas, & ſacra dicis. Sed inquit: *Nunc admiror, ex quo vocem Dei Genitricis accepi. Tunc enim non ſolùm tacebatur, ſed è contrario etiam projiciebatur. Chriſti enim Genitrix, & non Dei Genitrix dicebatur.* Hæc eadem. Oſtenſum quidem tibi eſt & ex prædictæ vocis vi. Quin potiùs vocum expugnabilis ratio. Quia verò his literis inten-

tendens abſcindis conſequentiæ rationes, ego tibi expediam Epiſtolæ verba, oſtendamque illum virum hanc vocem nullatenus repuliſſe.

Ait enim hæc ipſa. *Vbique*, inquit, *Divina Scriptura, quotieſcumque Dominicæ diſpenſationis memoriam facit, generationem paſſionemq; non Divinitatis Chriſti tradit, ſed humanitatis. Ita ut vocetur juxta ſcrupuloſiorem appellationem Sancta Virgo Genitrix Chriſti, & non Genitrix Dei.* Secundùm ſcrupuloſiorem, inquit, appellationem. Ubi autem quæritur quod ſcrupuloſius eſt, ibi non omninò perimitur quod ſimplicius eſt. Utrumque enim ſuſcipientium commenſuratur auditus. Sic enim ad eos & poſtea dictum eſt: *Quia propter eos, qui clariorem appellationem hujus expetunt intellectus.* Et id quod eſt: *Verumtamen dicatur propter unitionem & Dei Genitrix. Si non juxta hæreticum ſenſum.* Sufficiat igitur & iſta convictio fraudis, quæ contra illas literas facta eſt. Incongruum namque eſt relinquentes nos importabilem tuam contra Salvatorem blaſphemiam, de ſimpliciori Virginis appellatione contendere. Ipſa enim, quæ viſus es admirando laudare, mox pace niſus evertiſti. Nam ſi quidem ſolùm vocaſſes ſacras illas voces, & continuò tacuiſſes, multorum ſubrepſiſſes auditibus. Quò verò compellit te ultio veritatis? Simulationis tenebras amiſiſti.

Age igitur, & nos rursùs utamur gladiis contra te. Et priùs quidem ſibimetipſi repugnare monſtremus tuæ temeritatis inſaniam. Nam qui in ſuperioribus Epiſtolæ partibus decentia tempori pacis & ſapere te & dicere promiſiſti, mox ex inſidiis erigis prælium, & veſpas agreſtes appellas eos, qui ad tuarum conſcripſerunt blaſphemiarum convictionem. Ubi autem ſunt etiam nunc, qui tubâ canunt hanc pacem; qui eum, *qui* contumelias ingerit, prædicant pœnitentem? Quid erratis, immò verò quid tentatis decipere? Non ſunt hæc verba pœnitentis. Sed nec iterum dicere: *Sic & nos ſapere invenientes.* Pro eo ut dicat: *Non nunc hæc ex pœnitentia ſapimus, ſed ſemper ita ſapuimus, & ſumus varè depoſiti.* Dic & aliud huic demonſtrationi conveniens. Oportebat namque clarè intelligere, quod omne ferè nobis fuerit de fide certamen. Certamina prætendit, ô homo, & tu pacem nominas prælium. Ille exſpoliatur ad luctamen, & tu profers de pace leges.

 Si

Si autem mihi hæc dicenti non credis, vide & ipsos sudores ejus certaminis. Vide impietatis fomenta. Defige mentem blasphemis ejus captionibus.

Ecce enim sequens impia Capitula sua, rursus ipsa defendit, & confirmat apud nos. Interim namque Emmanuelis appellatione in generatione secundùm carnem denuò utens, carnalem ac non Deo decibilem generationem Virginis recommemorat. Deindè ad reliqua, velut quadam consequentiâ ad ipsam editionem Capitulorum, pergens, introducit scribens temperationis confusionisque unitionem. Audi enim quæ post hæc verba posuerit. *Qui verò*, inquit, *desuper ac de cœlo descendens Deus Verbum exinanivit semetipsum, formam servi accipiens, & vocatus est Filius hominis, perstans esse quod fuit, id est, Deus, inconvertibilis namque est & immutabilis secundùm naturam, ut unus jam intelligendus cum propria carne, de cœlo dicitur descendisse. Nominatus verò est & homo de cœlo, perfectus existens in Deitate. Et perfectus idem ipse in humanitate.* Attende subtilitatem verborum: Vide sermonum longitudinis intellectum. Quia inquit: *Desuper ac de cœlo descendens Deus Verbum.* Et quid post pauca? *Vt unus*, inquit, *jam intelligendus*, O optime, & quomodo jam cum carne est? Jam non solum Verbum intelligitur, sed caro & Verbum. Inseparabiliter quidem ut una persona contemplandus, non verò unum Verbum, vel unus Sermo intelligendus. Quid àdoperis conversionis credulitatem? Quid corrumpis Scripturam, quæ furto non subjacet? Quid nomen fugiens *Christi*, ad hoc Divinæ naturæ circumvolueris, ut eam dispensationis passionibus subdas? Sequere Apostolum Paulum, & ne illudas Christum, qui in eo locutus est. Non ait: *Ipse de cælo descendens Deus Verbum exinanivit semetipsum, formam servi accipiens.* Sed quid dicit? *Hoc sentiatur in vobis, quod & in Christo Iesu, qui in forma Dei existens non rapinam arbitratus est esse se æqualem Deo, sed semetipsum exinanivit, formam servi accipiens.* Quæ verba & Sanctorum Patrum, qui apud Nicæam convenerunt, secuta est fides.

Solus verò intellectus vestri Apollinarius institutor, nominum remutationem contra eorundem Sanctorum Patrum Nicænam confessionem, & contra ipsam Divinam Scripturam fraudulenter induxit, pro *Domino*, & *Iesu Christo*, & *Filio*, quæ sunt duarum natura-

naturarum ſignificativa nomina, *Deum Verbum* tantummodo exponens. Ut dum ſolam Divinam naturam perſonæ ſignificat, tanquam quæ ſuperet alteram, ipſam prædicet pro perſona, & contemperet ambas in unam benè ſonantem naturam. Hanc namque intentionem & tui ſequuntur multiloquia verbi. *Deus*, inquis, *Verbum ut unus jam intilligendus cum propria carne.*

Dic & reliqua. *De cælo*, inquit, *dicitur deſcendiſſe. Nominatus verò eſt & homo de cælo, perfectus exiſtens in Deitate, & perfectus idem ipſe in humanitate.* Et quid eſt, quod in Divinitate & in humanitate cognoſcitur eſſe perfectus? Quid eſt alterum, quod præter illas, quæ unitæ ſunt, naturas inducitur? Quid eſt præter ipſas, quod in ipſis ſpeculandum ſit? Nam quod in aliquo eſt perfectum, alterum præter ipſum eſt, in quo oſtenditur eſſe perfectum. Quomodo nobis in tres duas ſcidiſti naturas? Dic quid ſit præter Deitatem & humanitatem alterum, quod in eis perfectum debeat ſpeculari? Ne tranſeàs quod eſt tuum. Noli fugere convictionem. Habes demonſtrationem præ manibus. Profer expoſitionem Capitulorum. Oſtende inde manifeſtè quod quæritur, clamans *naturalem* & *ſecundùm ſubſiſtentiam* unitionem. Hæc tibi enim objectum ſolvunt. Hæc tibi ædificant circa materiarum modum præter naturas ex naturis figuram. Figuram, quæ ex eis & fit, & in eis eſt contemplanda. *Perfectus*, inquis, *exiſtens in Deitate. Et perfectus idem ipſe in humanitate.* Putaſne, Perfectus Deus Sermo ſecundùm te in Divinitate, an potiùs confiteberis ſecundùm nos Divinitate perfectum? Et rurſus: Putaſne, Perfectus idem ipſe, ut inquis, in humanitate, an potiùs iterum credes nobiſcum perfectum Deum in homine perfecto? Deum namque tantùm & hominem glorificamus. Nihil alterum præter unitas agnoſcentes naturas.

Dic verò & quod ſequitur. *Et tanquam in una*, inquit, *perſona intelligendus.* Quæ eſt latrantium tanta veſania? Non enim ſufficit, quod in naturis inducitur aliquid alterum, id eſt, ex naturale, & ſecundùm ſubſiſtentiam unitione figura quædam; ſed & in ipſa figura alterum quoddam peregrinum & inconſtans dogmatizat. *Et ut in una*, inquit, *perſona intelligendus.* Non jam dixit unam contemplari debere perſonam, ſed alterum in perſona intelligendum. O intolerabilis iſta confuſio! O hæc contemplantia

 natu-

naturarum! Sed nos hanc similiter insilientem despiciamus ejus blasphemiam. Intendamus verò, quomodò naturas Dominicas completivas filiationis inducat. Nam dum perfectum supponit in eis alterum, introducit ex eis compositionem factam, qua filius perficeretur. Et ubi est inhumanationis filii perfectio? Ubi permansio indefecta filiationis ante sæcula? Ubi est quem consubstantialem Patrum fides absque mendacio dixit? Non sine caussa, ut arbitror, qui vocati à te sunt vespæ, de cœlo te ominari carnem dixerunt. Nam si & caro implet filiationem, perfecta verò & ante adventum filiatio fuit, necesse est consempiternam dicere huic perfectioni & carnem. Consempiternam verò dicens, consubstantialem quoque dicturus es. Consubstantialem verò dicens, cœlestem sapere convinceris. Ne despicias. Non est tibi aculei parva plaga vesparum. Strangulat enim tuæ impietatis fauces, ut aut neges filietatem ante inhumanationem fuisse perfectam, aut hoc volens dicere, fatearis illud nolens, quod carnem sentias esse cœlestem. Expedit porrò tibi accipienti plagam magis benignè suscipere vesparum doctrinas, quam vanitatem tantæ impietatis amplecti. Reliqua enim verba sæpius forsan dixeris pietatis. Si verò impudenter agis, & hoc disce, te ipsum rursus in blasphemiis permanentem, latrantemque deterius.

Vnus enim, inquit, *Dominus Iesus Christus. Etsi non ignoratur differentia naturarum, ex quibus unitionem dicimus ineffabilem factam.* O insania! O insipientia! O amari & venenosi latratus! Quomodò dulce & amarum contemperavit in idem? Quomodò mel veneno conjunxit? Scimus, Seductor, quod unus sit Dominus Jesus Christus: Et quod non ignoretur differentia naturarum. Dic autem nobis, quid tibi vult illud, quod aïs: *Ex quibus unitionem dicimus ineffabilem factam?* An utique iterum illud, quod ex naturis plena est filiatio? Etsi enim simulas non dicere nunc unitionem naturalem, volens ineffabilem nominare, sed tamen altero verbo idem composuisti. Hoc ipso namque quod dixisti, *Ex quibus*, alterum rursus præter naturas significas, quod ex ipsis est. Vides quomodo in eisdem volueris? Nec lates irridens. Nos namque, ô Mirabilis, non ex ipsis unitionem dicimus factam, sed ipsarum tantummodò naturarum confitemur unitionem. Sic enim & perfectio-

fectionem filiationis, quæ eſt ante ſæcula, abſque repugnatione prædicamus. Et gratiam, quæ nobis ex inhumanatione donata eſt, in glorificatione ſervamus. Non enim ipſe indiguit ad plenitudinem filiationis primitiis noſtris, ſed nos indigentes adoptionem digni facti ſumus ab ejus carne ſuſcipere.

Ad prædicta & illud pariter videamus, quod non ſolùm Capitulorum impietati hæc Epiſtola convenit, ſed etiam, ſicut diximus pridem, & illas voces, quas Sacras vocavit, evertit. Audi enim Deum perfectum, hominemque perfectum. Perfectum è contrario prædicavit, veriſimilem ſeductionem commutans, ac dicens: *In Divinitate perfectum, & in humanitate perfectum*. Et rurſus hæc dicens, quarum *naturarum* è contrario docuit obtegens confuſionem, *unionem* dicit ineffabilem. *Ex quibus*, inquit, *unitionem dicimus ineffabilem factam*. Surſum atque deorſum adjectione ſyllabarum temperans blaſphemiam. Huc enim ex Arii & Eunomii Magiſterio adductus eſt contentioſus hic Dæmon, impudentiſſima beſtia, inverecundus draco. Et quaſi parva fuerit præcedens impietas, ejus additamentis aliis quod dirum eſt, ſupernutrit.

Et verbis rurſus transformatis impietatem colorans, ad intentionem ſuam paſſibilis apud eum Divinitatis recurrit. Quid enim dixit ad hæc? *Impaſsibilem Dei Sermonem ſubſiſtere confitemur univerſi*. Etſi omni ſapientiâ diſpenſans ipſe Myſterium, ſibimetipſi impartire videatur eas, quæ contigerunt carni propriæ, paſſiones, impaſſibilem Dei Sermonem ſubſiſtere confiteris. Et cur præcedens eum paſſibilem dogmatizas? Dic quid tibi velit, quod inquis, ſibimetipſi impartire paſſiones, niſi utique illud, quia voluntariè paſſus ſit? Novimus enim tuorum verborum conſuetudinem. Sed poſſibile eſt, ut quidam ſimul cum blaſphemo irridentium contendat adversùm nos, quod *impartire* iſte impius dixerit, quaſi proprias facere. Ad quos dicimus nos, quia primùm vocem, quâ dicitur, *Impartit*, non id ſolùm ſignificare putetis, quod pertinet ad propria facere, ſed etiam comparticipationis eſt res. Impartire namque quaſi inter ſe & alterum partiri aliquas res, corrupto per compoſitionem ſermonis verbo nominatur. Si igitur ſibimetipſi impertit, conſtat quia id ita dicitur, ſicut voluntariè vel ſpontaneè paſſionem participat. Confirmat verò, quod

quod & nunc passum Deum Verbum dogmatizet iste Adversarius legum, positi ab eo super hoc Scripturæ testimonii lectio. Quale est, inquit, illud quod per Prophetæ vocem præconatur ut ex ipso? *Dorsum meum dedi ad verbera, & maxillas meas ad colaphos, faciem verò meam non averti à confusione sputorum.* Obstupefacit me illius sensus incongruitas. Si enim Verbum carnis passiones proprias facit (concedatur enim quia id quod est *Impertit*, ita ponit, ac si dicat, Proprias facit passiones) quómodo ad id testimonio utitur isto, ut carnales has passiones sustinere dicatur? Aliud quippe est propria facere verbera carnis, & aliud ipsum verbera pertulisse, & ipsum fuisse colaphizatum, ipsumque consputum. Scripturæ siquidem testimonio Deum Verbum per semetipsum prædicat pertulisse. Quomodò enim eum; qui semel impassibilis exstat, & incompositus, & liber à formis, Creatorque formarum, aut ut ex partibus compositum, & membris constantem, quicumque eorum qui benè sapiunt, suspicetur, nisi ejus inseparabile templum, quod constat dorso, & maxillis, & facie, quæ consputa est, ut prædixi? Iste verò figurans infigurabile, ipsi passiones impertit universas. Si enim, sicut dixi, ex ipso, quod sibimetipsi passiones carnis impertit, ante præconatum est, *Dorsum meum dedi ad verbera*, &c. alteras præter carnem convincetur habere Deus Verbum figurales figuras, quæ passiones carnis in participationem recipiant.

O insuperabilis insania! O innumerabilis contaminatio! O ineffabilis temeritas! Divinitatem figurat impius, & flagellat. Obstupesco de contaminata hujus temeritate formidans. Et tremò dum loquor. Sed parco jam mihi, reliquorum jactans alienationem, & desolationis abominationem, quæ & iterum circa Apollinarii phrenesim nihil se de Sanctorum Patrum fide corrumpere irrisoriè jactitat, & similiter contra Spiritum Sanctum illius blasphemias solitè sequitur. Lugeo autem solos, qui cum eo contra Divinitatem manus extenderunt. Qui invocat Christum, & ejus perfert hostem, quam is in vos habet jurisdictionem? Quam excusationem, qui addictis impiis paci, impietatis hujus estis refugæ facti? Projicientes fructus, fovistis radicem. Quin imò & fructus recepistis, & radicem complectimini. Quas

frau-

fraudes vestras ad memoriam reducemus? Illasne, quibus tardiùs perveniſtis ad Epheſum? An deceptiones, quas in ipſa Epheſo perpetraſtis? An de proditione facta Conſtantinopoli? An de irriſione Tharſi compoſita? An de ſubdola aſſentatione Antiochiæ geſta? Nonne illum, quem punire meditabamini, feſtivis muneribus alliciebatis? Nonne Patres Orthodoxos per Scripta ſubegiſtis, jurationibus inducente te? Nonne Conſtantinopolitanos & Antiochenos Populos fovebatis? Digna ſunt impietati Ægyptiacæ, quæ à vobis ſunt perpetrata. Conſonant ſibi ad invicem nundinæ veſtræ. Quæcumque enim deſiviſtis blaſphemare per linguam, hæc ſtudetis ſimulatione firmare. Sed vos, qui horum non eſtis participati peſtilentiâ, inviolatum ſervate bonum Depoſitum, quod & accepiſtis, in quo & baptizati eſtis, per quod & ſalvamini, declinantes omne impietatis Collegium: Maximè ne communicetis infeſtè illis, qui polluti jam fuerint. Hi enim dum rectæ fidei ſe ſimulent aſſertores, impietati miniſtrant. Ad eos benè teſtificatur clamans Scriptura Divina: *Non poteſtis duobus Dominis ſervire. Vnus enim Dominus, una Fides, unum Baptiſma.* Unus quippè per omnia, & ſuper omnia, & in omnibus Deus, qui reddet unicuique ſecundùm opera ejus. Ipſi gloria in ſæcula. Amen.

CAP.

CAPVT CCII. 291

Presbyter Claudianus.

PRæsumentes de Sanctitate tua, quippe tanquam de nostro fratre, quia omnia etiam, quæ efficibilia sunt, ut nosti, potes complere, Religiosissimum Presbyterum Paulum virtute Eulogiarum illuc sumus parati dirigere, præsumentes, ut diximus, de Deo, & de tua, Domine, Religiositate.

CAPUT CCIII. 292

Epiſtola, *inquit*, Epiphanii Archi-Diaconi, & Syncelli Cyrilli, ad Maximianum Epiſcopum Conſtantinopolitanum, in qua magis convincitur intentio Cyrilli, & eorum qui circa eum.

Domino meo Sanctiſſimo, & Deo Amiciſſimo Epiſcopo, Patri Patrum, & Archi-Epiſcopo Maximiano Epiphanius tuus.

QUæ nobis ſæpiùs à tua ſcripta ſunt Sanctitate, non erant ita perturbatione plena, ſicut quæ nunc tranſmiſſa ſunt Domino meo per omnia Sanctiſſimo, Sanctitatis veſtræ Fratri, Cyrillo. Quæ plus eum fecerunt incidere ægritudinis recidivam. Et Admirandiſſimi Tribuni Ariſtolai, & quæ meæ Humilitati directa ſunt. Et ad utraque, petitâ veniâ refero, tam quæ olim facta ſunt, quàm quæ nunc denuò definita, & in quibus contriſtatus eſt Sanctiſſimus & Deo Amiciſſimus Frater veſter Cyrillus: Inſimiliter Clariſſimus Tribunus Ariſtolaus. Nam dum priùs id Orientales expeterent, ut Capitula, quæ Sanctiſſimus Frater veſter Cyrillus expoſuit, hæc ipſa anathematizans idem extra Eccleſiam Catholicam faceret, in hoc idem Dominus meus Sanctiſſimus Pater Cyrillus recertabat, atque dicebat, quod ſancta & magna Synodus agnoſcens, quorum veritatem ſancivit, ea rectæ & ſanæ fidei eſſe, & Joannem cum reliquis ſegregationi ſubjecit. *Et quomodò*, inquit, *ego cum eis faciam pacem, & evertam Synodale Iudicium?* Admirandiſſimus autem Tribunus Ariſtolaus inſiſtebat ei, ut Divinitûs ſancita perageret. Et hoc ex neceſſitate diſpoſuit per omnia Sanctiſſimus Dominus

meus Cyrillus, ut ejus quidem Sanctitas anathemate interposito dicat, quod non juxta hæreticum intellectum hæc ipsa exposuerit, sed quidquid videtur reprehensibile esse, zelo & calore circa Dominum nostrum Jesum Christum, qui abnegatus est à Nestorio, dictum sit; Orientales autem cuncti anathematizent Nestorium, ejusque sententiam, & ita suscipiantur ad pacem. Hoc autem mandante Magnificentissimo Aristolao eis, qui circa Joannem sunt & Dominum Acacium, quod deberet Dominus Acacius Joannem compellere, direxerunt Paulum, vitantes hoc, ut de illo nihil in memoria aberret, sed ille quiesceret. Igitur Domino meo Sanctissimo Patre Cyrillo magna ægritudine detento, placuit ista differre. Post aliquot autem dies ostendit Magnificentissimo Tribuno Paulus Episcopus literas piissimi Joannis, quod Episcopi Orientis, & qui ulterius sunt, hæc fieri non sinant: Quæ & habebant quasdam illius impii, id est, Nestorii paginas. Dum rursus Magnificentissimus Aristolaus hæc per literas intimaret, increpitans eis scripsit. Verum Magnificentiæ ejus *rescriptum est*, quod quædam decreta fuerint nuper ab Episcopis, *qui* Antiochiæ convenerunt, & Alexander Episcopus cum certa formula, quæ esset prolata, ad ejus esset Magnificentiam destinandus. Hæc igitur addiscens Dominus meus Sanctissimus Cyrillus circa tuam quidem Sanctitatem valdè contristatur, quod pro ejus non posueritis animam tuam, qui sæpè laborat, Sanctitate. Et quia insuper & cum Domino Philippo & Domino Claudiano non curet, quomodo hinc exire faciatis Aristolaum Clarissimum virum: Sed præter ipsorum consilium, aiens, nihil feceris. Et iterum recidivam incurrit.

Nunc igitur, Domine mi Sanctissime, impone tibi omne in hac caussa studium. Scriptum est & à Domino meo, Fratre vestro, & Dominæ Ancillæ Dei Reverendissimæ Pulcheriæ, & Præposito Paulo, & Romano Cubiculario, & Dominæ Marcellæ Cubiculariæ, & Dominæ Droseriæ. Et directæ sunt benedictiones, dignæ eis. Et ei, qui contra Ecclesiam est, Chrysoreti Præposito Magnificentissimus Aristolaus paratus est scribere de nonnullis, quæ Angelus tuus debeat impetrare. Et ipsi verò dignæ transmissæ sunt Eulogiæ. Scripsit autem Dominus meus Sancti-

ctissi-

ctissimus, Frater vester, & Domno Scholastico, & Magnificentissimo Arthebæ, ut ipsi conveniant & persuadeant Chrysoreti tandem desistere ab oppugnatione Ecclesiæ. Et ipsi verò benedictiones dignæ directæ sunt. Festina igitur & tu ipse, Sanctissime, supplicare Dominæ Ancillæ Dei, Pulcheriæ Augustæ, ut iterum ponat animam suam pro Domino Christo. Puto enim quod nunc non satis curet pro Sanctissimo vestro Fratre Cyrillo: Ut & omnes qui sunt in Palatio Regis. Et quidquid avaritiæ eorum deest. Quamquam non desint & ipsi diversæ benedictiones. Ut scribat increpativè Joanni, quo nec memoria illius Impii fiat. Scribatur verò & Magnificentissimo Aristolao, ut instet ei celeriter. Et roga Dominam Olympiadem, ut & ipsa coadjuvet nos. Et ut insuper roget Marcellam & Droseriam: Quia satis eam patienter auscultant. Et studium namque est Orientalium nonnullorum, ut impium Nestorium recipiant. Etsi non voluerit, nocte ac die pro temetipso curans, multos habes perturbare Sanctorum. Et Dominum meum Sanctissimum Dalmatium Abbatem roga, ut & Imperatori mandet, terribili eum conjuratione constringens: Et ut Cubicularios omnes ita constringat, ne illius memoria ulterius fiat. Et Sanctum Eutychen, ut concertet pro nobis, & Domino meo, Fratre vestro Sanctissimo ac Reverendissimo. Clericos nostros inseparabiles habeat Sanctitas tua. Et super hoc enim hìc aliqui contristantur, quod contra promissiones, quas fecit Angelus tuus, Eulogio Alexandrino Presbytero geras. Subjectus autem Brevis ostendit, quibus hinc directæ sint Eulogiæ, ut & ipse noveris, quantum pro tua Sanctitate laboret Alexandrina Ecclesia, quæ tanta præstat his, qui illic sunt. Clerici enim, qui hìc sunt, contristantur, quod Ecclesia Alexandrina nudata sit hujus caussâ turbelæ. Et debet præter illa, quæ hinc transmissa sunt, Ammonio Comiti auri libras mille quingentas. Et nunc ejus denuò Scriptum est, ut præstet. Sed de tua Ecclesia præsta avaritiæ, quorum nosti, ne Alexandrinam Ecclesiam contristent: Quæ præter præmissa gerat Sanctitas tua. Ut nosti, loquere Ammonio Comiti, & suadeat ei ea, quæ scit Religiositas vestra. Et fac illum scribere huc, ne sit etiam de hoc tristitia. Magnificentissimus Aristolaus, qui pro tua Sanctitate laborat, contristatur om-

 ninò,

ninò, quod ei talia ſcripſeritis. Roget itaque Sanctitas tua Dominam jugalem ejus, ut ſcribat ei, rogans illum, ut perfectè laboret. Et ut Reverendiſſimus Eutyches ſcribat ei. Feſtinet autem Sanctitas tua rogare Dominam Pulcheriam, ut faciat Dominum Lauſum intrare, & Præpoſitum fieri, ut Chryſoretis potentia diſſolvatur, & ſic Dogma noſtrum roboretur. Alioquin ſemper tribulandi ſumus.

CAPUT CCIV. 293

Incipiunt Epiſtolæ, quas inveni in Codicibus Dioſcorianorum, quarum ſignum à Capite.

Domino meo Dilectiſſimo Fratri, & Comminiſtro Donato Cyrillus in Domino ſalutem.

CONvenit & omninò peculiariter tuæ me Religioſitati ea, quæ Eccleſiarum ſubſecuta ſunt pacem, facere nota. Fuit, igitur Dominus meus Admirandiſſimus Tribunus & Notarius Ariſtolaus ad Antiochiam, Imperiales ſyllabas ferens, quæ jubebant Reverendiſſimum Antiochenæ Eccleſiæ Epiſcopum Joannem anathematizare quidem polluta Neſtorii Dogmata, acquieſcere verò & dejectioni ejus ad ſimilitudinem Synodi, ac tunc quærere, ut eſſet ſibi nobiſcum una communio. Et virtus quidem eorum, quæ ſcripta ſunt, hæc fuit. Quidam verò Orientalium Epiſcoporum, nondum, puto, eundem judicantium, vel etiam patrocinium illi præbentium, qui rectam fidem noſtram contriſtat non mediocriter, & gloriam Salvatoris omnium noſtrum Chriſti non mediocriter offendit, præparaverunt ad me ſcribere Religioſiſſimum Berrhæenſium Epiſcopum Acacium fatua quædam, quaſi ipſa depoſcerent: Oportere quidem cuncta, quæ à nobis adverſùs Neſtorium ſcripta ſunt, ſolvi, & ut infirma projici; conſentire verò ſoli fidei Symbolo, quæ à Sanctis Patribus noſtris in Nicæna definita eſt civitate.

Scit verò Sanctitas tua, quod tales rurſus eorum propoſitiones & in Epheſina fuerint civitate. Ego verò ſcripſi ad hæc, quod rem quærerent, quæ fieri non poſſet. Scripſimus enim rectè quæ ſcripſimus, rectam immaculatamque aſſerentes fidem, & nihil omninò negamus ex noſtris. Nec enim, ſicut ipſi dicunt, aliquid excedenter eſt dictum, ſed ubique juxta rectitudinem, & verita-

tis virtuti concurrentia ſunt. Illos autem potiùs oportere à *non* neceſſariis *ceſſare*, ſed circa id *acquieſcere* quod benè habens placuit, & ipſi Piiſſimo, & Deo Amiciſſimo Imperatori, & Sactnæ Synodo, ut Neſtorii verboſitates, & contra Chriſtum factas blaſphemias anathematizent, fateantur verò & eum ſe habere dejectum, & Ordinationi conſentiant Sanctiſſimi & Religioſiſſimi Epiſcopi Maximiani. His igitur literis à me directis ad eos, conſpicientes quod eis communio minimè redderetur, niſi perducerent ad finem, quæ ab eis fieri oportebat, mittunt ad Alexandriam Emeſenorum Epiſcopum Reverendiſſimum Paulum, ferentem literas ad me, communicatorias quidem, non tamen valde competenter dictatas. Simulabant enim & reprehenſiones inferre, tanquam non rectè quædam dicta & geſta in Sancta Synodo fuerint. Et Epiſtolas quidem tales minimè attendi, ſed dixi quia illi; qui & veniam poſtulare in his, quæ acta ſunt, debuerunt, quoniam & ſecundas injurias inferunt. Excuſante autem prædicto Religioſiſſimo Epiſcopo, & cum Sacramento affirmante, quod talem non habuerint intentionem, ſed potiùs ex ſimplicitate ad has venerint literas, pro charitate & iſtud omiſimus.

Non autem priùs ei Miſſas nobiſcum celebrare conceſſi, niſi libellum dans in Scripto anathematizaſſet Neſtorii Dogmata, & confeſſus fuiſſet eum ſe habere depoſitum, & conſentire Ordinationi Reverendiſſimi & Religioſiſſimi Epiſcopi Maximiani. Interrogabat quidem tanquam pro omnibus, qui in Oriente ſunt, Religioſiſſimis Epiſcopis tales libellos dans, ut nihil ultra hæc aliud poſceremus. Conſenſi verò nullatenus, ſed enim ſimul direxi cum Domino meo Admirandiſſimo Tribuno & Notario Ariſtolao duos è Clericis noſtris in Antiochiam, tradens eis chartam, & dicens: Quia ſi ſubſcripſerit Religioſiſſimus Epiſcopus Antiochenorum Joannes, & receperit eam, tunc ei date communicatorias literas. Anxiabatur enim pro tarditate præfatus Admirandiſſimus Tribunus Ariſtolaus. Subſcribente igitur Religioſiſſimo Epiſcopo Joanne, & his, qui cum eo ſunt, Clarioribus, & anathematizantibus Neſtorii Dogmata, & confitentibus eum ſe habere depoſitum, conſentientibus quoque Ordinationi Religioſiſſimi Epiſcopi Maximiani, communionem reddidimus.

Hæc

Hæc namque illis & in Ephesina Metropoli proposita sunt à Sancto Concilio.

Noverit verò & illud Sanctitas tua, quod institerit quidem à principio plurimùm, rogans Reverendissimus Episcopus Paulus pro his, qui depositi sunt: Helladio dico, & Eutherio, & Himerio, & Dorothæo. Et rogabat vacare ea, quæ decreta sunt similiter eis, prætendens non aliter Ecclesiarum pacem posse definiri, nisi adjicerentur & hi. Ego verò dixi, quod impossibilem rem tentaret, & impossibile hoc esset obtineri unquam à nobis. Permanserunt igitur in eo, quo nunc sunt, habitu: Et nulla eorum mentio facta est in compositionibus de pace Ecclesiarum. Scripserunt verò eandem Epistolam, quam direxerunt ad me, & ad Religiosissimos & Sanctissimos Episcopos, tam Xixtum magnæ Romæ, quàm & Maximianum Sanctæ Ecclesiæ Constantinopolitanorum. Et necessarium fuit, ut de his subtiliter doceretur Perfectio tua, ne fortè aliquando multiloquiis assueti, alia pro aliis seminantes, perturbent aliquos fratrum, quasi nos ea, quæ adversùs Nestorii blasphemias scripsimus, negaremus.

Direxi autem paria Epistolarum, tam scriptæ à me ad Reverendissimum Episcopum Antiochiæ Joannem, quàm & ejus, quæ ab eo ad me scripta est, anathematizando Nestorii blasphemias, & assentiendo ejus dejectioni, ad instructionem integram tuæ Perfectionis. Et alias nemo proferat præter istas Epistolas. Saluta Fraternitatem, quæ apud te est. Te, quæ nobiscum est, in Christo salutat.

CAP.

CAPUT CCV. 294

Epiſtola ejuſdem ad Acacium Melitinenſem Epiſcopum.

REverendiſſimus & Religioſiſſimus Diaconus & Archi-Mandrita Maximus venit ad me. Et dum talis ſit vir, vidi eum ſicut oportuit. Eum qui per multum tempus videri deſideratus. Admiratus verò ſum & zelum ejus, & rectitudinem, & aculeum pietatis, quæ in Chriſto eſt. Ita enim cogitat, & plenam curis habet mentem, ut & omnem laborem velit ſuaviter ſuſtinere, quatenus mala doctrina Neſtorii radicitùs ab Orientis partibus exſtirpetur. Legit autem mihi & tuæ Sanctitatis Epiſtolam, ſcriptam ad Reverendiſſimum & Religioſiſſimum Epiſcopum Antiochenorum Joannem, multâ fiduciâ & Dei amore plenam. Scripſi verò ei & ego tales Epiſtolas. Sed ut videtur, deteriora vicerunt. Fingentes enim ſe ea, quæ Neſtorii ſunt, odiſſe, altero rurſus ea detinent modo, quæ ſunt Theodori admirantes, qui certè æquâ, immò multò deteriori potiùs impietate languebat. Non enim Theodorus Neſtorii Diſcipulus fuit, ſed iſte illius: Et quia ambo quaſi ex uno ore loquuntur, atque unum conſpuunt mali ſenſus ex corde ſuo venenum.

Scripſerunt igitur ad me Orientales: *Quod non oporteat ea, quæ ſunt Theodori, accuſare. Vt non*, inquiunt, *& ea, quæ ſunt Beati Athanaſii, & Theophili, & Baſilii, & Gregorii, accuſentur. Quæ enim locutus eſt Theodorus, hæc & illi.* Ego verò iſta ſcribentes non pertuli, ſed fiducialiter dixi: Quia Theodorus quidem blaſphemam habuit & linguam, & ei calamum miniſtrantem; illi verò totius Orthodoxiæ fuerunt Magiſtri, & enituerunt in iſtis. Sic verò eos, qui ab Oriente ſunt, affecerunt, ut & exclamationes in Eccleſiis à Populis fierent: *Creſcat Theodori fides. Sic credimus, ſicut & Theodorus.* Et iſta, qui eum quondam lapidibus inſectati ſunt, in Eccleſia, quæ apud eos eſt, breve aliquid ſubloqui præſumentem. Sed ſicut vult Magiſter, ita ſapit & Grex. Ego quidem nec quievi increpare ea, quæ ab ipſis ſcripta ſunt, nec quieſcam. Quoniam verò oportuit, velut contradictiones in Scripto apud eos eſſent, intendens in Theodori & Diodori Codicibus, qui ſcripſerunt non

non de Incarnatione, *sed magis contra Incarnationem*, elegi quædam Capitula, & quo fuit possibile modo egi contra ea, ubique pronuncians abominatione plenam eorum esse sententiam. Hortante autem me præfato Reverendissimo Diacono & Archi-Mandrita Maximo interpretari Symbolum fidei, quod expositum est à Sanctis Patribus, qui Nicææ convenerunt, & ad hoc disposui memetipsum. Asseverat enim, quod quidam versutè fingunt se dicere illud & sequi, sed non sensibus rectis utantur, sed disutantur potiùs eis, quæ rectè & indeclinabiliter directa sunt, ad id quod ipsis videtur. Ut verò tuam non lateat Sanctitatem, direxi codicem simul & Tomum. Quæ legens consuetas pro me preces offerre dignetur.

Qui talia pro se Scripta proferre consueti sunt, ex ipsis quoque alieni à Christi Ecclesia demonstrantur: Posito priùs, quod reverà Cyrilli sint, & quod talia ejus Scripta & Gesta probanda sint. Vident quod post damnationem Nestorii & hæresis ejus ipse Princeps totius exclusionis eorum, deteriora dicens à Nestorio scripsisse Theodorum, à communione tamen ejus judicum se minimè separavit: Dum certè hos ipsos, id est, Orientales Episcopos, ipsumque Concilium tota caussa divisisse legatur, non solùm judicandi Theodorum, sed & ita ejus, quæ accusabantur, Scripta laudandi, ut in Ecclesiis à Populis clamaretur Orientis: *Crescat Theodori fides. Sic credimus, sicut ipse.* Isti autem, qui se quasi Cyrilli sequaces extollunt, usque adeò se ab ejus judicum communione diviserunt, ut non solùm Scriptis & nomini Theodori anathema in Scripto dicerent, sed & non judicantibus & ana-

thematizantibus ea. Et hoc tunc fieri cœpit, quando non, ut pridem, ſolius Orientis, ſed totius eum vindicabant Orbis Eccleſiæ. Nonne ſi hoc ſanè factum dicatur, pro antiqua communionis talium tolerantia, quæ nunc intolerandiſſima judicatur, conſequentiſſimè & ipſe Cyrillus juſtè damnatus proponetur? Longè igitur rectiùs facimus, qui utrumque defendimus ab eis: Nec unum acerbè damnando, nec alteri rationabiliter parcendo. Hoc authores eorum, id eſt, clariores ſequaces Dioſcori obruit. Si enim tunc Cyrillus Beatiſſimus, & per talia reclamans, toleravit tamen ſolius Orientis Concilium, quomodò veſtri Authores Chalcedonenſe totius Orbis Concilium anathematizare præſumpſerunt, & ab Eccleſiæ ubique diffuſæ ſemetipſos communione ſejungere? Jam ſi hæc idonea non ſunt ad utriſque partibus oſtendendum, quod timore Divini judicii ſchiſma relinquere, atque ad Chriſti debeant Eccleſiam remeare, quid unquam dici poterit, quod gehennæ metus, & æternæ vitæ deſiderium humanis poſſit animis commendare? Per Chriſtum, quæſumus, univerſi qui legitis, ſtudere meminiſſe quæ diximus: Et quia ob hoc ipſum & cætera Scripta ſimilia in hoc Synodico vertimus in latinum.

CAP.

CAPUT CCVI. 295

Epistola quædam Lamponi Presbytero & Clericis.

DEgente me in Ælia, vir quidam præcipuus eorum, qui in Palatio militant, Epistolam mihi obtulit multorum versuum, & grandem atque signatam, quasi qui acceperit eam ab Orthodoxis Antiochiæ. Subscriptiones verò erant in ea multorum valde, & Clericorum, & Monachorum, & Laicorum. Impetebat verò Orientis Episcopos, quasi tacuerint quidem pridem Nestorii nomen, & fingunt se ei adversos, transilierunt verò ad Theodori de inhumanatione Codices, in quibus multæ deteriores jacent à Nestorii blasphemiis. Pater enim fuit malæ Sectæ Nestorii, qui impius loquendo ea, quæ illius erant, ad ista, in quibus nunc est, pervenisse verisimiliter mihi videtur. Et scripsimus Gloriosissimo Episcopo Antiochenorum, ut Theodori impia Dogmata in Ecclesia nemo loquatur.

Veniens verò Alexandriam Reverendissimus *Diaconus* & Archi-Mandrita Maximus multùm clamavit contra eos, qui sunt in Oriente, dicens quod Orthodoxi nullum illic habeant locum, neque fiduciam ad loquendum quæ rectæ sunt fidei. Dixit autem quod simulent Ecclesiæ se Symbolum confiteri, quod in Nicæa est à Patribus editum, interpretentur verò id malè. Et hortatus me est, ut omnem expositionem eorum, qui Nicææ convenerunt, clarè interpretarer, quod non subreperent altera pro alteris, exponens. Quod & feci. Deportate igitur Tomos, ut offerantur & Piissimis Dominabus, & Amatori Christi ac Piissimo Domino. Feci enim in membranis fieri Tomum. Contrecta igitur eum, quando benè se habere conspicitis, opportunè proferre. Oportet enim nos ubique pro recta fide certare, & eam, quæ contra Christum excitata est, impietatem, quantùm possibile est, tentare ut è medio auferatur.

CAPUT CCVII. 296

Epistola ejusdem Ioanni Episcopo Antiocheno.

LIteras à tua Perfectione transmissas, plenas festivitate multâ, etiam suavissimè nunc suscepi. Quod enim bonum, aut quid jucundum, nisi habitare fratres in unum? Per unanimitatem & eandem circa Christum voluntatem in charitate conjunctos ad invicem, diruptis è medio scandalis, quæ nescio qualiter subintroducta sunt, quæ gratiá Salvatoris per tuam Sanctitatem perempta quidem sunt olim, perimentur verò & in reliquis. Et hoc est, arbitror, quod à Deo dictum est voce Propheticâ: *Ambulate per portas meas, & lapides ex hac via projicite.* Contingat igitur ut cuncti, quæ meliora sunt honorantes, vel nunc tandem contra veritatem contendere desinant, & addictâ verbositate Nestorii, rectum & immaculatum resumant fidei verbum. Et hi quidem, qui ad hoc olim vocati sunt, plurimâ valdè nos, ut dixi, festivitate repleverunt. Det verò omnium Deus tuæ Perfectionis orationibus & educationem, adductos ad mansuetudinem capere nosse quod utile est. Si verò quidam sævè contendunt, Ecclesiæ mansuetudinem non culpabunt. Sed sibimetipsis, quod passuri sunt, haurientes, à vobis audient: *Abite in lumine ignis vestri, & flamma quam arcessistis.* Oportet enim distortis jam non mansuetè concurrere.

Esai. 50.

CAP.

CAPUT CCVIII. ...297

Epistola ejusdem Maximo, Ioanni, Thalassio, Presbyteris & Archi-Mandritis.

EGregius quidem zelus Religiositatis est vestræ, & omni laude studium plenum. Zelantes enim Deo zelatis, ut scriptum est, ut non & nunc ab his, qui ea, quæ sunt Nestorii, sapiunt, exhonoratus inquiat: *Sustinuimus qui simul contristaretur, & non fuit; & consolantem, & non inveni.* Et hi quidem, qui Dogmatibus Religionis, sive Dei culturæ obsistunt, contra stimulos calcitrant, & suis ipsorum nocent animabus, offendentes in Christum, & contra eum calumniis se oblectantes. Alienum verò est ab anima Sacerdotis, & quæ Populis præsidere sortita est; linguâ quidem anathematizare polluta & contaminantia Nestorii Dogmata, refertam verò eis habere mentem, & evertere animas Fratrum, pro quibus Christus est mortuus.

Psalm. 68.

Scripsi ergò & Domino meo Admirandissimo Tribuno & Notario Aristolao, quæ utique scriptura est Religiositas vestra. Scripsi verò & aliis quibusdam. Cognoscens verò & hoc à Reverendissimo Presbytero & Archi-Mandrita Adamantio, cujus & mores, & conversationem, & disciplinam cum intellectu & rectitudine circa fidem miratus sum, & quasi omnes in uno præsentes adspexi. Quoniam verò mihi multi Orthodoxorum & Religiosissimorum Episcoporum scripserunt opposita sibi, seu Populis, qui sub eorum manu sunt, ab insensatis Nestorianis *obtrudi*, colligens ea librum brevem scripsi de Incarnatione Unigeniti, ut in tribus Capitulis redigens omnem de fide sermonem. Et primum quidem est, quod Sancta Virgo sit Dei Genitrix. Secundum, quia unus est Christus, & non duo. Tertium verò, quia manens impassibilis Dei Sermo pertulit propriâ carne pro nobis. Igitur Religiositas vestra præparet eum ab

Orhodoxis legi. Placebit enim, ſicut arbitror, omnem ferè illorum ſolutam habens excuſationem. Pro me verò facere Orationes ne pigeat vos. Multa enim undique ſe effundens negotiorum coarctatio inſtar fluctuum conflictum habet intolerabilem: Credo autem & per orationes Religioſitatis veſtræ erit iterum tranquillitas & pax.

CAPUT CCIX. 298

Ejusdem Cyrilli Epistola Aristolao Tribuno & Notario.

PIarum Sanctionum, quæ nuper ad Admirabilitatem tuam sunt transmissæ, virtutem addidicerunt omnes, tam qui sunt in magna Alexandria Zelotæ, quam qui per universam quoque Ægyptum Episcoporum Religiosissimi, & rursus orationes pro donis obtulimus intentissimas Deo de victoria, & permansione amicorum Christi, & Religiosissimorum Principum nostrorum, quos & contingat magnificari contra hostes, & corroborari adversùs omnem resistentium manum, ut simus omnes in pace atque lætitia. Est verò id & tuæ Admirabilitatis studio dignum. Oportuit enim ut tibi, qui talis es, & qui multùm intendis quod pium est, & habes fervidum zelum, dico autem, pro pietate & immaculata fide committeretur & hoc. Et orabam quidem, ut omnes per Orientem Religiosissimi Episcopi nec suspecti à principio ullatenus fierent de malo sensu Nestorii, sed sinceram & omni inquinamento liberam opinionem, & ipsum cor habuissent. Sic enim verbum veritatis rectè tractantes curam decentem probatissimi induissent. Sed, ut addisco, linguâ quidem nonnulli, & quod attinet usque ad sermonem, anathematizant vesaniam Nestorii, audent verò rursus ea & sapere & loqui, quæ ejus sunt. Et incredibile quidem est, si sint quidam tales ullatenus eorum, qui sortiti sunt Sacerdotium.

Quia verò multa est consusurratio, & non despicienda, immò & omni reverentia dignæ sunt personæ hæc testantium, dignetur tua Virtus semetipsam Deo commendandam cura attentiori intendere, ut præcipuè qui in suspicione sunt hujusmodi mali, anathematizent contaminatum Nestorium propter multas blasphemias ejus. Non enim id tantùm dixit, quia Sancta Virgo non esset Dei Genitrix, sed & alia super hæc adjiciebat mendacii patroci-

trocinia contra rectam & Apostolicam traditionem. Duos enim nominabat Christos Filios: Unum quidem semotim ex Deo Patre Verbum, alterum verò præter eum semotim, illum ex semine David, & quem Divinitatis Organum nominabat. Et dividens ubique, & quasi oblitus Beati Pauli dicentis: *Unus Dominus, una fides, unum Baptisma.* Non enim in Deum & hominem baptizati sumus, ut in duos per differentiam Filios, sed in unum Christum. Id est, Unigenitum Dei Verbum inhumanatum & incarnatum. Ut sit idem ipse Deus simul & homo. Ut ex Deo quidem Patre genito Deo unico, ex Sancta verò Virgine eodem secundùm carnem.

Ephes. 4.

Non igitur patiatur Admirabilitas tua eos, qui alia sapiunt, & nequidquam garriunt illic. Unus est enim, sicut dixi, Jesus Christus Dominus, & ejus una persona: Inhumanati ejus, qui naturâ & verè est Filius. Eundem verò dicimus impassibilem quidem esse secundùm Divinitatem, pati verò propriâ carne secundùm Scripturas. Cujus enim proprium est corpus, illius esse dicuntur & quæ carni ejus contigerunt, passiones. Impassibilis ergo secundùm Divinitatem subsistens in propriâ carne pertulit propter nos, & pro nobis. Sic & universa dicuntur, ut vivificante Deo unitam sibi carnem & propriam ejus, & nos in ipso & morte & corruptione potiores efficiamur. Si verò & anathematizant quidem voce & linguâ, & sapiunt altera, videant impendens sibi à Deo periculum, & prolatum terminum ab universali Concilio, quod in Epheso congregatum est. Definivit enim, ut qui ea, quæ sunt Nestorii, loquuntur aut sapiunt, sive Episcopi fuerint, sive Clerici, à Sacerdotio repellantur. Ne dicant, quod eam, quæ in Epheso congregata est, Synodum nesciant: Ut non eos abnegemus & nos tanquam nescientes Episcopos esse.

CAPUT CCX. ..299

Hanc sequitur illa, quam & Irenæus posuit, ab eodem Cyrillo ad Aristolaum scriptam. Epistola ejusdem Ioanni Antiocheno contra Theodoretum.

EGo quidem abstersisse à se maculam Nestorii vocum novitatis unà cum aliis Religiosissimis Episcopis suspicabar Reverendissimum Episcopum Theodoretum. Credebam namque, quod postquam semel scripsit & amplexus est pacem, ac recepit à me salutationis pacem, quæ pacationi videbantur officere, abstulerit & ipse de medio. Sed mihi tradidit Reverendissimus Presbyter Daniel, *quod* nunc usque persistit. A pluribus enim recedens, permanet forsan in ejus blasphemiis. Et clarum est, si nec anathematizavit eas, *quod* neque pertulit ejus dejectioni subscribere. Et mihi det fiduciam Sanctitas tua ex charitate dicenti: Quam ob caussam sic pertinaces sunt aliqui, ut non sequantur probabilem tuæ Religiositatis intentionem, neque in his, quæ cum Orbe fecisti? Sed quasi quidem dehonorantes congregationem sint, ita quod sibimetipsis videtur confirmant. Et si ea, quæ didici, vera sunt, debet intrare in experimentum tuæ Religiositatis aculeorum prædictus Religiosissimus vir.

CAPUT CCXI. 300

Epistola ejusdem Mesao Episcopo Antaradi.

EGo quidem semper tuæ Religiositati scribere non omisi, & literas ab ea directas accipere. Quæ verò mota sunt inter hæc, taciturnitatis caussa sunt facta mihi & tibi. Quæ & det Deus radicitùs cadere, atque è medio fieri. Volunt quidam spinas, quæ inter erigunt sepem, & disruptionem, quâ nostri affectus ad invicem convenire non valeant. Perturbaverunt enim me omninò, qui circa Reverendissimum Archi-Mandritam Maximum, scribentes quædam, quæ ad summam blasphemiam pertinent, & dicentes quod illa ad eos à tua Religiositate sint dicta. Oportet verò nos, ut sicut ad corda scientem super omnia Deum sic purè accedamus, & non ut linguâ quidem confiteamur contradictionem pollutorum Dogmatum Nestorii, in anima verò aliud habeamus. Et hæc scribò, his quidem quæ dicta sunt non valde credens, sed opinionem tuæ Religiositatis præmunire volens. Valde verò sum delectatus inspiciens ea, quæ à tua Religiositate sunt scripta, & per Dominum meum desideratissimum filium vestrum Thomam.

CAP.

CAPUT CCXII. 301

Epistola ejusdem Acacio Melitinensi.

LAtere tuam non oportuit Sanctitatem, quæ forsan & didicit: Quod venerint omnes Religiosi Orientis Episcopi in Antiochiam, dirigente eis Tomum meo Sanctissimo Episcopo Proclo, bonis sensibus & rectis dogmatibus plenum. Erat namque sermo multus & longus de dispensatione Domini nostri Jesu Christi. Subdidit verò & nonnulla Capitula ex codicibus excerpta Theodori, & Nestorii malis sensibus convenientem habentia intellectum. Et hortatus est, ut anathematizarentur ab eis. Ipsi verò non passi sunt. Deinde scripserunt ad me, quia si anathematizari contigerit Scripta Theodori, omninò percurrere hanc maculam & ad Sanctos Patres nostros: Athanasium verò dico, & Basilium, & Gregorium, & Theophilum, & cæteros. Scripserunt enim, inquiunt, & ipsi quædam Theodoro consona. Erat necessarium scribere, & non qualiacumque, ad eos: Quæ & nota tuæ faciet Sanctitati Reverendissimus Presbyter Daniel, qui Alexandriâ navigat advenire. Et per singula integrè novit ea, quæ mota sunt.

CAPUT CCXIII. 202

Epistola Acacii Melitinensis ad Cyrillum post Synodum Ephesi habitam.

QUoniam didici, quia per Dei gratiam prævaluisti per orationes, & absque corporis præsentia, quæ studebatis pro Ecclesiis obtinere, & literæ Piissimi & Amatoris Christi Imperatoris directæ sunt ad Clarissimum per omnia virtutum Virum, Tribunum Aristolaum, præcipientes ei, ut cogat unumquemque Episcoporum in sua Ecclesia anathematizare polluta Nestorii & Theodori impietatis dogmata, gratias agens adorando Domino Deo, & multùm pro tuo studio orans, scribo priùs quidem salutans Reverentiam tuam, & rogo zelum tuum, qui circa Deum est, ut æquè quidem pro cunctis Ecclesiis cures, & neque quamlibet Ecclesiam despicias, sed aut per verba ipsorum præsentia, aut quosdam dirigendos cum Admirandissimo & Clarissimo Tribuno fideles & zelantes viros ex tuis sodalibus cogas unumquemque publicè anathematizare Nestorii & Theodori Dogmata, & præcipuè dicentes duas naturas post unitionem, semotim quamque operantem. Expertus namque eos, qui sunt in Germanicia, inveni quidem illos dicere duos filios, olim duas naturas dicere minimè devitantes. Unde non concedatur dici ab eis & doceri, quod unaquæque natura secundùm semetipsam operetur: Et hæc quidem susceperit passiones, illa verò impassibilis manserit. Nihil est enim aliud, nisi rursus duos filios confiteri, duasque introducere personas. Rogo igitur compassibilem & Deo deditam animam tuam, ut pro caussa invigiles, à Domino Christo tempus accipiens, & obtineas sanctis Ecclesiis absque scandalo & macula unitionem.

Post hanc jacet descripta, ut aiunt, ad hanc longa Epistola, cujus initium: *Res quidem est inter Fratres collocutio dulcis*, &c. Quam posuimus olim ab alio translatam, ut erat.

CAP.

CAPUT CCXIV. ... 303

Epistola ejusdem ad Successum Episcopum Dio-Cæsareæ, Isauriæ Provinciæ.

PErlegi quidem Commonitorium, quod à tua est Sanctitate transmissum, nimiùm verò sum gratulatus: Quod & dum valeas nobis, aliisque prodesse, ex multo amore doctrinæ hortari dignaris, ut ea quæ tenemus omninò, & benè se habere perspicimus, hæc ipsa & scribamus. Sapimus ergo de Salvatoris nostri dispensatione ea, quæ & Sancti Patres, qui ante nos fuerunt. Legentes enim labores illorum, sic nostra coaptamus nunc, ut illos sequamur, & nihil novi eorum dogmatum rectitudini invehamus. Quia igitur tua Perfectio percunctatur, utrùm dici oportet super Christo duas naturas, an non, arbitratus sum respondere ad ista.

Diodorus quidam Pneumato-Machus, id est, Spiritui Sancto repugnans erat, qui, ut dicunt, circa tempus Orthodoxorum communicavit Ecclesiæ: Deponens, ut putavit, Macedonianæ hæresis maculam, languorem incurrit in alterum. Sapuit enim & scripsit, quod alter quidem semotim sit Filius, qui est ex semine David, ex Sancta Virgine genitus; alter verò propriè Filius, Sermo qui ex Deo est Patre. Velut ovis autem pelle obumbrans lupum, simulat quidem unum se dicere Christum, referens nomen ad solum Dei Patris Verbum genitum, ex Deo Unigenitum. Ut verò in ordine gratiæ deputat hoc, ut ipse dicit, & ei qui est ex semine David. Et Filium vocat. Unitum verò non sicut nos glorificamus, sed circa dignitatem solam, & circa authoritatem, & secundùm honoris æqualitatem.

Hujus Discipulus fuit Nestorius. Et ex illius obtenebratus Codicibus simulat quidem se unum & Christum, & Filium, & Dominum confiteri, partitur verò & ipse in duo unum imparti-

 bilem,

bilem, hominem dicens Deo esse conjunctum æquivoca nuncupatione, æquo honore, dignitate. Quin etiam voces, quæ in Evangelicis prædicationibus de Christo sunt positæ, definit ac dicit has quidem coaptari debere homini, manifestum est utique quod humanas; illas verò Deo Verbo singulariter convenire. Manifestum est utique quod Deo decentes. Et quoniam sequestrat multipliciter, & quasi à parte ponit ut hominem semotim eum, qui est ex Sancta Virgine genitus, & semotim similiter & à parte Filium eum, qui est ex Deo Patre, Sermonem. Ob hoc Sanctam Virginem dicit non esse Dei Genitricem, sed Genitricem potiùs hominis. Nos verò non sumus ita hæc se habere dispositi, sed à Divina Scriptura, & à Sanctis Patribus sumus edocti unum Filium, unum Christum, & Dominum confiteri. Id est, ex Deo Patre Sermonem, genitum quidem ex ipso ante sæcula, Deo decenter & ineffabiliter; in novissimis vero temporibus sæculi eundem propter nos genitum secundùm carnem ex Sancta Virgine. Et quia Deum inhumanatum & incarnatum genuit, idcircò eam & Dei Genitricem nominamus.

Unus est igitur Filius, unus Dominus Jesus Christus, & ante incarnationem, & post incarnationem. Non enim alter est Filius ille ex Deo Patre Sermo, alter verò rursus hic ex Sancta Virgine, sed ipse ille, qui ante sæcula, & secundùm carnem ex muliere genitus creditur. Non tanquam Divinitas ejus initium quoque esse acceperit, vel certè ad subsistendi principium per Sanctam Virginem sit vocata, sed quia potiùs, sicut dixi, ante sæcula existens Verbum ex ipsa secundùm carnem natum esse dicatur. Propria namque erat ejus caro, sicut cætera uniuscujusque nostrum: Et proprium ejus corpus. Quoniam verò quidam objiciunt nobis Apollinarii Sectas, & dicunt: Si unum dicitis per unitionem integram & constrictam Filium ex Deo Patre Verbum inhumanatum & incarnatum, forsitan & illud utique somniatis, & cognoscitis sapiendum, quod confusio, aut contemperatio, aut confermentatio facta sit Verbi ad corpus, seu certè corporis translatio in Divinitatis naturam.

Ob hoc igitur & valde sapienter repellentes calumniam dicimus, quia Sermo, qui ex Deo Patre est, inæstimabiliter atque ineffabi-

effabiliter univit sibi corpus animatum animâ intellectus capaci, & processit homo ex Virgine, non per mutationem naturæ secundùm nos factus, sed magis dispensativâ benevolentiâ. Voluit enim fieri homo, & secundùm naturam Deus esse non perdidit. Sed etsi in his, quæ secundùm nos sunt, depositus est mensuris; & portavit formam servi, & sic permansit in excellentiis Deitatis, & in Dominatione naturali. Adunantes igitur nos sanctæ carni, habenti animam intellectualem, ineffabiliter ac sublimiter intellectum ex Deo Patre Verbum, inconfusè ac inconvertibiliter unum Filium, & Christum, & Dominum confitemur. Eundem Deum & hominem, non alterum & alterum, sed unum & eundem, hoc & illud existentem & intelligendum.

Igitur aliquando fidem, ut homo dispensativè, humanè loquitur, aliquando verò ut Deus facit cum potestate Deo decente sermones. Dicimus verò & illud, disquirentes bonâ arte in carne dispensationis modum, & subtiliter Mysterium calculantes videmus, quod is, qui ex Deo Patre est Sermo, inhumanatus est & incarnatus, & non sibi ex Divina natura sanctum illud corpus plasmavit, sed magis ex Virgine id accepit. Alioquin quomodò factus est homo, nisi quia corpus portavit humanum? Advertentes igitur, ut dixi, inhumanationis modum, videmus quia duæ naturæ ad invicem convenerunt unitione indisrumpibili inconfusè atque inconvertibiliter. Caro enim caro est, & non Deitas, etsi Dei facta est caro. Similiter verò & Verbum Deus est, & non caro, etsi carnem dispensativè propriam fecit. Quando igitur intelligimus hoc, nihil nocemus ei, qui est in unitate, concursui. Et ex duabus naturis factum fuisse dicentes, verumtamen post unitionem non dividimus naturas ab invicem, nec in duos incidimus Christum, & ut Patres dixerunt, *dicimus* unam naturam Verbi incarnatam.

Igitur quod quidem pertinet ad intellectum, & ad solùm animæ oculorum visum, quomodò *fit* inhumanatus, duas naturas dicimus esse unitas, unum verò Christum, & Filium, & Dominum Dei Verbum inhumanatum & incarnatum. Et si videtur, ad exemplum suscipiamus compositionem secundùm nos ipsos, qui homines sumus. Compositi enim sumus ex anima & corpore.

Et

Et videmus duas naturas, alteram quidem corporis, alteram verò animæ; sed unus homo ex ambabus circa unitionem: Et non ex eo quod ex duabus naturis sit homo compositus, duo homines unus efficitur, sed unus homo, ut dixi, secundùm compositionem ex anima constat & corpore. Nam si auferimus quod ex duabus diversisque naturis unus & solus sit Christus indisruptus existens, unitionem dicunt Orthodoxæ fidei repugnantem. Si una natura est totum, quomodo inhumanatus est, aut qualem carnem propriam fecit?

Quoniam verò in ipso Hypomnystico talem sermonis inveni sententiam, quod post resurrectionem sanctum corpus Salvatoris omnium nostrum Christi in totum *fit* sola Divinitas, oportere arbitratus sum & ad hoc respondere. Scribit Beatus Paulus, caussas inhumanationis Unigeniti Filii Dei nobis enarrans, aliquando quidem: *Quod enim impossibile erat legi, in quo infirmatur, mittens Deus Filium suum in similitudinem carnis peccati, peccatum damnavit in carne, ut justificatio legis impleretur in nobis, qui non secundùm carnem ambulamus, sed secundùm spiritum.* Aliquando verò: *Quia igitur pueri communicaverunt carni & sanguini, & ipse similiter communicavit eisdem. Vt per mortem destrueret eum qui habebat mortis Imperium*, id est, Diabolum, *& liberaret eos, quicumque timore mortis per totam vitam obnoxii erant servituti. Non enim Angelos apprehendit. Vnde debuit per omnia Fratribus similari.* Dicimus igitur quoniam ex transgressione in Adam corruptionem pertulit humana natura, & quasi tyrannidem sustinet animus noster ex voluptatibus, seu motibus carnis insitis in naturam, *necessarium fuisse*, ut humanam carnem corruptioni subjectam, & voluptatis amore languentem, propriam faceret. Et quoniam vita est & vivificans, destrueret quidem corruptionem, quæ in ea est, increparet verò in natura insitos motus, hos videlicet qui ad amorem provocant incongruæ voluptatis. Sic enim congruebat in ea mortificari peccatum. Recordemur verò & Beati Pauli, legem peccati vocantis motum, qui nobis est insitus. Igitur quoniam caro humana propria Verbi est facta, quievit quidem corruptionem sufferre. Et quia peccatum nescit ut Deus, ipse eam faciens propriam, & suam, sicut dixi, monstravit, *illa* desiit & voluptatis amore languere. Et non sibimetipsi id impe-

Rom. 8.

Hebr. 2.

impetravit, Sermo unicus Dei est enim, qui est semper, sed utique nobis. Si enim subjecti sumus his malis, quæ sunt ex transgressione Adæ, venient modis omnibus in nobis & ea, quæ sunt in Christo: Id est, incorruptibilitas mortificati peccati.

Ergo factus est homo, non hominem recepit, ut videtur Nestorio. Et ut factus homo crederetur, dum certè permaneret quod erat, utique Deus secundùm naturam, ob hoc & esurire dicitur, & laborare, & sustinere. Sustinere verò & somnium, & perturbationem, atque tristitiam, & alias irreprehensibiles passiones. Ut autem rursus satisfaceret videntibus se, quia homo simul erat & verus Deus, Divina operabatur signa, increpans mare, suscitans mortuos, & alia inopinatò perficiens. Sustinuit verò & crucem, ut carne patiens mortem, & non Divinitatis naturâ, fieret primogenitus ex mortuis, & iter perveniendi ad incorruptionem panderet humanæ naturæ, & Infernum spolians misereretur animabus, quæ illic tenebantur obtrusæ. Post resurrectionem verò idem quidem corpus, in quo paulò antè pertulerat, veruntamen non habebat in sese infirmitates humanas. Non enim de cætero esurit, aut famis, vel laboris, aut cujuslibet talium esse susceptibile dicimus, sed de cætero incorruptibile. Et non hoc tantùm, sed & vivificum: Vitæ siquidem corpus est. Id est, Unigeniti. Effulsit verò & Deo decentissimâ gloriâ: Et intelligitur Dei corpus.

Igitur & si quis dixerit id Divinum, sicut & hominis humanum, orationis decore non deviat. Undè arbitror & Sapientissimum Paulum dixisse: *Si verò & cognovimus secundùm carnem Christum, sed nunc non cognoscimus.* Dei enim, sicut dixi, corpus existens proprium omnia humana transcendit. Translationem verò vel transitum in Divinam naturam corpus ex terra pati, possibile non est, sed est impossibile. Alioquin Divinitati derogabitur quasi factæ, & quasi recipienti id in seipsam, quod ejus secundùm naturam proprium non sit. Æquum namque est dicere, quod mutata caro in Divinitatis naturam, & dicere, quod mutatum sit Verbum in humanam naturam. Nam sicut impossibile est hoc, inconversibilis namque & immutabilis est, ita & alterum. Nec enim dici potest in Divinitatis substantiam vel naturam

2. Cor. 5.

posse quamlibet ex creaturis transire: Creatura verò & illa caro. Ergo esse quidem corpus Christi Divinum, quia Dei est corpus, & ineffabili gloria illustratum, incorruptibile, sanctum, vivificum; quod verò Divinitatis mutatum sit in naturam, neque Sanctorum Patrum sapuit ullus, neque nos ita sentimus.

Non ignoret verò & illud Sanctitas tua, quod Beatæ memoriæ Pater noster Athanasius, qui fuit tunc Alexandrinus Episcopus, motis tunc temporis aliquibus, scripsit Epistolam ad Epictetum Corinthi Episcopum, per omnia rectâ fide refertam. Quoniam verò & ex ipsa convincebatur Nestorius, & rectæ fidei Assertores legentes hanc ipsam, vincebant eos qui similia sapere voluissent, ad convictiones suas ex ea quid dicere non habentes, amarum quiddam machinati sunt, & impietate hæretica dignum. Corrumpentes enim eandem Epistolam, & alia quidem subtrahentes, alia verò adjicientes ediderunt, ita ut videretur ille prædicandæ memoriæ vir consona sensisse Nestorio & similibus ejus. Erat igitur necessarium, ne fortè & illuc perferantur quibuscumque corrupta, de exemplaribus, quæ apud nos sunt, paria sumpta tuæ Religiositati dirigere. Etenim Reverendissimus & Religiosissimus Emesenorum Episcopus Paulus, ad Alexandriam veniens, movit de his sermones, & inventus est habens quidem exemplar illius Epistolæ, sed corruptum ab hæreticis & infectum, ita ut supplicaret, quatenus ex nostris exemplaribus Rescriptum dirigeretur his, qui sunt Antiochiæ: Quod & destinavimus.

Sequentes igitur per omnia Sanctorum Patrum sententias, contra Nestorii dogmata scripsimus codicem, & contra aliorum quorundam Capitulorum, quæ sunt vituperanda, virtutem: Et ista tuæ Religiositati transmisi, ut si qui sunt alii confideles & unanimes Fratres nostri, quibus quorundam multiloquio sit subreptum, & putent quod pœnituerimus de his, quæ contra Nestorium scripsimus, ex lectione addiscant, quia benè & rectè corripuimus & increpavimus ut errantem. Et nunc nihilominùs resistimus ubique ejus blasphemiis repugnantes. Tua verò Perfectio, quæ & ultra *valet intelligere, tum scribendo, tum orando nos quoq; juvabit.*

Aliorum quorundam Capitulorum, quæ sunt vitu-

pera-

peranda, virtutem dupliciter interpretari quis potest, ut etiam dicatur contra alios quosdam, qui accusati erant illorum Capitulorum virtute: Ut de suis id intelligatur dixisse Capitulis. Ubique tamen de omnibus hujusmodi Scriptis, ubi una sonat ex duabus dicta natura, hoc generaliter dico, quia multa satis potui non perfectissimæ acribiæ Dicta monstrare contra eos, qui velut ex hujus viri authoritate opiniones impetunt & memorias Patrum. Nisi quia nunc hoc propositum non est: Exnodicum quippè, non Apologeticum solum scripsimus. Et hìc, prout inveniuntur apud diversos diversa, absque integrioris inquisitionis præjudicio collocamus.

CAPUT CCXV. 304.

Epistola secunda ejusdem Sanctissimi Cyrilli Episcopi Alexandriæ ad eundem Sanctissimum Episcopum Diocæsareensem Isauriæ.

CLaram quidem semetipsam constituit veritas diligentibus eam, abscondit verò, ut æstimo, & tentat latere intelligentias Versutorum. Non enim dignos semetipsos pronunciant, ut eam claris oculis cernant. Et immaculatæ quidem fidei dilectores quærunt Dominum in simplicitate cordis, ut scriptum est; qui autem per distorta & aspera itenera meant, & cor habent sinistrum, seu vanum, sicut in Psalmis scriptum est, perversis intellectibus multiplices coacervant sibimetipsis occasiones, *ut pervertant vias Domini rectas*, & avertant animas simpliciorum ad ea, quæ non licent, quasi liceant sentienda. Et hæc inquam tuæ Sanctitatis Hypomnysticis agnitis, & inveniens in eis quædam incautè proposita ab his, qui nescio qualiter falsæ scientiæ diversalia diligunt. Erant verò hæc.

Psalm. 100.

Si ex duabus naturis, inquiunt, *collectus est Emmanuel, post unitionem verò una natura Verbi incarnata, sequetur omninò dici oportere pati eum in sua natura.*

Beati Patres, qui Sanctum rectæ fidei Symbolum nobis definierunt, inquiunt ipsum ex Deo Verbum, quod ex ejus est substantia Unigenitum, per quod facta sunt omnia, incarnatum atque inhumanatum, & quemadmodum dicemus nescisse illos Sanctos, quia unitum Verbo corpus erat animatum anima intellectuali? Consequitur ex hoc, ut qui incarnatum dicit Verbum, non absque intellectuali anima illam fateatur carnem, quæ unita est ei. Sic enim, sicut quidem arbitror, quin potiùs ut cum fiducia dico, & Sapientissimus Evangelista Joannes Verbum carnem factum dixit, non tamquam, quod absit, inanimatæ carni unitum sit, seu

seu quod tanquam conversionem mutationemve sustulerit. Mansit verò quod erat, idem natura Deus. Assumens verò, ut esset homo, sive secundùm nos ex muliere secundùm carnem, rursus unus perstitit filius. Veruntamen non jam sine carne, sicut olim, vel ante tempora inhumanationis, sed potiùs velut vestitus etiam nostrâ naturâ Sed etsi non est consubstantiale Verbo corpus, quod ei unitum est, & in quo intellectualis est anima, tamen phantasia quidem mentis adspicit ea, quæ unita sunt, alterius esse naturæ, unum verò Filium, & Christum, & Dominum confitemur, ut carnem facto Verbo. Quando autem dicimus carnem, hominem dicimus. Quæ igitur necessitas est pati eum in sua natura, si post unitionem dicatur una natura filii incarnata? Si enim non esset in sermonibus de dispensatione id, quod solet succumbere passioni, rectè diceretur, quod dum non sit id, quod pati solet, omni necessitate sequeretur Verbi naturæ contingere passionem; si verò in eo, quod dictum est, *Incarnatum*, universus à nobis sermo dispensationis cum carne habita introductus est, incarnatus enim non aliter, nisi *Apprehendens semen Abrahæ*, & *Assimilatus per omnia fratribus*, & *Formam servi accipiens*, vano multiloquio sunt usi, qui dicunt consequi oportere omninò in sua eum pertulisse natura, dum subjaceat caro, circa quam consequentissimè passio intelligitur contigisse, Verbo impassibili existente. Sed non ob hoc à passionibus excludimus eum. Quia sicut ejus proprium corpus est factum, sic universa quæ corporis sunt, excepto solo peccato, nihilominùs dicentur ipsius per adscitionem dispensativam.

Hebr. 2. Philipp. 2.

Si una, inquiunt, *natura Verbi incarnata, omni quodammdo necessitate consequitur dicere fermentationem factam & contemperationem, quasi imminutâ & subtractâ in eo nostrâ naturâ.*

Ignoraverunt iterum, qui recta pervertunt, quod secundùm veritatem una natura Verbi sit incarnata. Nam si unus est Filius, qui natura & veritate est Sermo, qui ex Deo Patre est ineffabiliter genitus, deinde circa assumptionem carnis, non inanimatæ, quin potiùs animatæ intellectualiter, homo processit ex muliere, non in duas partietur personas filius; sed unus permansit. Veruntamen non absque carne, neque foris à corpore, sed habens

id proprium circa unitionem indecifcibilem. Qui verò hoc dicit, non fermentationem, non confufionem, non aliud aliquid tale modis omnibus fignificat. Nec verò id unquam quafi ex neceffaria ratione confequitur. Si enim & unus dicatur à nobis Unigenitus Filius Dei incarnatus & humanatus, non ob hoc, ut illis videtur, fermenti modo commixtus eft. Neque verò in carnis naturam Verbi natura tranflata eft. Sed nec carnis in hujus. Sed in proprietate, quæ eft fecundùm naturam, utroque manente, atque intelligendo fecundùm hanc, quæ à nobis nuper eft reddita, rationem, ineffabilis & inenarrabilis unitio unam nobis oftendit Filii naturam, verumtamen, ut dixi, incarnatam. Non enim in folis fimplicibus fecundùm naturam unum verè dicitur, fed in illis quoque, quæ compofitione collecta funt. Qualis quædam res eft homo ex anima & corpore. Quæ quidem diverfæ funt fpeciei, & non confubftantialia ad invicem, fed tamen unita hominis naturam perfecerunt: Etfi compofitionis rationibus differentia ineft circa eorum, quæ ad unitionem funt conducta, naturam. Superflua igitur loquuntur hi, qui dicunt, quia fi una natura eft Verbi incarnata, modis omnibus confequitur fermentationem fieri & contemperationem, quafi imminutâ & fubtractâ ei hominis naturâ. Nec enim diminuta eft, neque ut dixerunt, fubtrahitur. *Ad pleniffimè enim declarandum, quod fit factus homo*, fufficit *fateri illud fuiffe incarnatum.* Si id tacitum fuiffet à nobis, habuiffet eorum calumnia locum. Quoniam neceffariò adjectum eft id, ubinam mutationis vel fubtractionis eft locus?

Si perfectus, inquiunt, *Deus Chriftus, idemq; intelligendus homo perfectus, & confubftantialis quidem Patri fecundùm Deitatem, fecundùm humanitatem verò confubftantialis nobis, ubi eft id ipfum, quod perfectum eft, fi hominis natura non fubfiftit? Vbi verò & confubftantiale nobis, fi non manfit fubftantia, quæ noftra natura?*

Sufficit & huic ad manifeftationem folutio præmiffi Capituli, feu certè excufatio ejus. Si enim dicentes unam naturam Verbi, tacuiffemus non adjicientes *Incarnatam*, fed quafi extraponentes difpenfationem, effet eis, & forfan non nifi verifimilis, ratio interrogare fingentibus: *Vbi eft in humanitate perfectio, vel quomodo fubfiftit noftra fubftantia?* Quoniam verò & in humanitate perfectio,

ctio, & nostræ substantiæ manifestatio introducta est per hoc, quod dicitur *Incarnata*, quiescant incumbere canneæ virgæ. Hoc namque erat refutare dispensationem, & incarnationem negare, & ob id justè inclamare: *Si à Filio perfecta humanitas auferetur?* Si verò, ut dixi, in eo quod dictum est *Incarnatus*, clara est atque indubitabilis satisfactio, quod homo sit factus, nihil jam prohibet intelligere, quia unus existens & solus Filius Christus, idem Deus & homo est, ut in Divinitate perfectus, ita & in humanitate perfectus.

Rectissimè ergò & nimiùm sapienter tua Perfectio rationem salutaris passionis exponit, non ipsum Unigenitum Dei Filium, seu qui intelligitur & est Deus, pati in sua natura quæ sunt corporis asseverans, sed terrenâ potiùs pertulisse naturâ. Oportet enim necessario ambo servire uni, & secundùm veritatem Filio, & non pati Divinè, & dici pati humanè. Ejus enim passa est caro. Sed arbitrantur rursus illi nos eam, quæ apud ipsos Dei passio vocatur, inducere per ista, quæ diximus, & non intelligunt dispensationem. Fraudulentissimè verò tentant transferre in hominem sepositè passionem, damnum sibi pietatis per suam satientiam providentes, ut non à Deo Verbo dicamur esse salvati, tanquam qui proprium pro nobis sanginem dederit, sed ab homine potiùs, qui sepositè ac sequestratim Filius intelligendus sit. Hoc quicumque sic sapit, omnem dispensationis cum carne rationem, & Divinum mysterium nostrum non immanifestè ad hominis culturam redigit. Et non cogitat quod eum, qui ex Judæis est secundùm carnem, id est, ex semine Jesse & David, Christum Dominum gloriæ, & Deum benedictum in se & super omnia Beatus Paulus dixerit, proprium illud corpus Verbi pronuncians, quod ligno adfixum est, & ipsi per hoc deputaverit crucem.

Addisco autem quod super hac & aliud sit, quod in quæstionem venit: Quod qui carne nuda pati Dominum dixerit, irrationalem dicit; & qui dixerit eum anima intellectuali eum fuisse perpessum, ut sit spontanea passio, nihil prohibet ut dicat humanitatis eum pertulisse naturâ. Si verò ita, quomodo non dabimus duas naturas post unitionem subsistere indivisè? Quare quicumque dixerit, Christo igitur passo pro nobis carne, *nihil alterum dicet, nisi Christo igitur passo nostrâ naturâ.*

Con-

Confligit rurſus hæc nihilominùs propoſitio his, qui unam dicunt naturam Filii incarnatam, & quaſi ſuperfluum ſeu vanum id pronunciare volentes, contendunt ubique duas naturas ſubſiſtentes oſtendere; ſed ignoraverunt, quia quæcumque non circa ſolam contemplationem dividi amant, hæc ipſa utique modis omnibus & in alteritatem partium, & omnimodam ſemotionem diſciſcant ab invicem. Sit verò nobis ad exemplum rurſus ſecundùm nos homo. Duas namque in eo intelligimus naturas: Unam quidem animæ, alteram verò corporis. Sed in puris intellectibus dividentes hæc quaſi in ſubtilibus contemplationibus, vel certè animæ phantaſiis differentiam capientes, non per partes ponimus has naturas, neque abruptè per omnia inciſionis virtutem linquimus inter eas, ſed unius eſſe deputamus, ita ut duæ jam non ſint duo, per ambas autem perficiatur animal unum. Igitur vel ſi dicatur humanitatis natura & Divinitatis ſuper Emmanuele, vel in Emmanuele, ſed ipſa humanitas facta eſt propria Verbi, & unus intelligitur Filius cum ea. Cum verò dicat Scriptura Divinitùs inſpirata carne eum paſſum, meliùs eſt, ut nos ita dicamus, quam *Naturâ humanitatis*. Quamvis ſi & hoc ab aliquibus *ſine* malo dicatur, nihil obſit tanti Myſterii rationibus. Nam quid eſt aliud humanitatis natura, præterquam caro intellectualiter animata? Et dicimus Dominum carne perpeſſum. Curioſiſſimè igitur dicunt humanitatis eum paſſum fuiſſe naturâ, à Verbo eam quodammodo deſciſcentes, & extrinſecus ſemoventes atque ſequeſtrantes, ut duo intelligantur, & non jam unus incarnatus & inhumanatus is, qui ex Deo Patre eſt, Sermo. Adjectum verò ab eis, *Indiviſè*, apparet quidem quodammodò apud nos eſſe rectæ culturæ ſignificativum, hi autem non ita intelligunt: *Indiviſè* namque apud eos ſecundùm vocum novitates Neſtorii circa alterum ſuſcipitur modum. Dicunt enim quod æqualitate honoris, eadem voluntate, & unâ authoritate indiviſus à Deo Verbo exiſtit homo ille, in quo habitavit. Igitur non ſimpliciter proferunt verba, ſed cum quodam dolo atque inſidiis malignis.

CAP.

CAPUT CCXVI. 305

Exemplar ab Hypatia, quæ Philoſophiam docebat in Alexandria, ad Beatum Cyrillum Archi-Epiſcopum in Dyptichis.

LEgens hiſtorias temporum reperi factam Chriſti præſentiam antè annos *quater* centum quadraginta. Fuerunt verò Diſcipuli ejus, qui poſtea Apoſtoli nominati ſunt: Qui & poſt aſſumptionem ejus in cœlos Chriſtianam prædicavêre doctrinam. Qui ſimpliciùs quidem & abſque omni curioſitate ſuperflua docuerunt, ita ut invenirent locum plerique Gentilium, malè intelligentes atque ſapientes, hanc accuſandi doctrinam, & inſtabilem nominandi. Quod enim dixit Evangeliſta, *Deum nemo vidit unquam*, quomodò ergò, inquiunt, *dicitis* Deum fuiſſe crucifixum? Et aiunt: Qui viſus non eſt, quomodò affixus eſt cruci? Quomodò mortuus atque ſepultus eſt? Neſtorius igitur, qui modò in exilio conſtitutus eſt, Apoſtolorum prædicationes expoſuit. Nam dicens ego ante longa pridem tempora, quod ille ipſe duas naturas Chriſtum ſit confeſſus exiſtere, ad eum qui hæc dixerat, inquam: Solutæ ſunt Gentilium quæſtiones. Dico igitur Sanctitatem tuam malè feciſſe, illi contraria ſapiendo, Synodum congregare, & abſque conflictu dejectionem fieri præparaſſe. Ego verò adhuc paucis diebus ejuſdem Viri expoſitiones inſpiciens, & Apoſtolorum prædicationes conferens, atque intra memetipſam cogitans, quod bonum mihi ſit fieri Chriſtianam, digna effici ſpero Dominici generatione Baptiſmatis.

Ioann. 1.

Accepi exemplar ab Epiphanio Monacho Alexandrino ante ferè annum Chriſtiani Imperatoris.

CAPUT CCXVII. 306

Cyrilli Archi-Episcopi Alexandriæ ex Sermone de fide, cujus initium hoc proœmium.

EGo contemperatum non recipio. Alienum namque est ab Apostolica fide, & recta Dei traditione. Contemperatio enim exterminium operatur naturarum. Ineffabilis verò unitio, quam rectè sapientes confitentur, ambas naturas inconfusè servat.

Ex eodem.

Si enim naturæ in unum contemperatæ sunt, mixtione quæ sunt ad invicem diversæ substantiæ.

Et in fine sic ait.

Ioann. 2. *Solvite templum hoc, & in tribus diebus suscitabo illud.* Et solutum quidem est. Templum triduanæ tempore sepulturæ, ipso volente, & rursus suscitavit illum, & unitus est ei ineffabili ratione post triduum, non temperatus in eo. Nec extra carnem factus est, sed servans in seipso duarum naturarum, quæ sunt diversæ ab invicem substantiæ, inconfusam proprietatem. Nec enim quoquam mixtæ sunt aut contemperatæ duæ illæ naturæ, id est, ineffabilis Divina natura, & inconfusa humana, sed unitæ sunt inexplicabili & ineffabili modo, qui omnem rationem transcendit.

Ejusdem.

Numquid siquidem destitit à propria Deitate, etsi evacuavit semetipsum, formam servi accipiens propter nos, amittens formam Divinitatis, ut secundùm te ad Deificandum præpararetur ut homo? Absit. Sed templum sibi componens animatum, & perfectus in sanctæ Virginis vulva, & indutus eo, & unitus ei ineffabili ratione, in ambabus eisdem naturis non contemperatus, processit homo apparens, intelligendus autem Deus Jesus Christus.

CAP.

CAPUT CCXVIII. 307

Ejusdem ex interpretatione Epistolæ ad Hebræos.

SEd non in nobis mortificata lex peccati fuisset, sed nec ipsa cunctis inimicissima mors destructa fuisset, nisi factum fuisset verè proprium Verbi id, in quo illud per ejus virtutem propriam damnabatur. Non enim communis hominis, & ejus qui secundùm nos intelligitur, erat posse destruere mortis imperium: Destructum verò est id per Christum. Est igitur *in* confesso, quod certè secundùm nos fuerit multùm Deus. Ergo fuit, quoniam homo, multùm valdè ultra nos, ut Deus. Et templum erat sanctum, quod plenitudinem Divinitatis accepit. Veruntamen per unitionem dispensativam unus esse creditur ad eum, qui inhabitavit, & dicitur. Sicut enim est in nobis Spiritus Sanctus, ostendens nos vel efficiens Templum Dei, juxta eundem modum & in ipso dicimus Christo habitasse quidem in carne, ut in templo, illum Dei Sermonem, sanctificasse verò eam, ut inhabitantem. Dicimus verò, quia licèt dicitur Templum, sed tamen proprium ejus erat id, quod assumptum est, ut unum reputetur ad eum. Non quia transit ad Deitatis naturam, sed potiùs compositionem circa unitionem dispensativam. Deus namque erat in carne propter nos.

CAPUT CCXIX. 308

Epiſtola Imperatoris Theodoſii ad ſupra ſcripta.

Imperatores Cæſares, Theodoſius & Valentinianus, Victores, Triumphatores, Maximi, ſemper colendi, Auguſti, Deo Amiciſſimo & Beatiſſimo Archi-Epiſcopo Ioanni, & ſanctæ Synodo, quæ cum eo convenit.

PErturbationem & tumultum, qui contigit in Oriente, noſtrum cognovit Imperium à Religioſiſſimo Patre noſtro & Epiſcopo Proclo. Et quia univerſorum quietis & pacis providentiam gerimus, maximè autem pro recta fide, quæ nos noſtrumque cuſtodit Imperium, per hanc Epiſtolam ſcripſimus veſtræ Sanctitati, ut patrocinemini paci, & nullius eos momenti deputetis, qui contra ſalutem propriam volunt Religionem ſaluberrimam perturbare. Illa eſt enim noſtræ Divinitatis intentio, ut cum quiete omnes homines degant. Præcipuè autem ſanctæ Eccleſiæ Dei, per quas & nos ſalvamur, & noſtrum creſcit Imperium. Hac itaque voce quieti Eccleſiæ providete. Nos enim aliquid de vobis utilius exſpectamus ✠ Deus vos multis *annis* conſervet, Venerandiſſimi Patres.

A cruce uſque ad *Deus*, Irenæus non habet.

CAP.

CAPUT CCXX. 309

Tranflatum ex Codice Monafterii Acœmetenfis. Epiftola, *inquit*, Tractoria, five Generalis, à fanctiffimo & univerfo Concilio.

Sancta & univerfalis Synodus, quæ in Ephefo congregata eft ex Decreto Piiffimorum Principum, unicuique fanctæ Synodo, quæ per fingulas Mundi partes eft, in Domino falutem:

NObis fecundùm pias literas congregatis in Ephefia civitate, receflerunt nonnulli ex nobis, numero paulò amplius quam triginta, Principem fuæ apoftafiæ habentes Antiochenorum Epifcopum Joannem. Quorum & nomina hæc funt. Id eft; Joannes Antiochiæ Syriæ, Macarius, Julianus, Alexander, Diogenes, Apringius, Placus, Alexander, Theodorus, Heliades, Meletius, Joannes, Paulus, Matheus, Marcellinus, Helladius, Maximianus, Helladius, Dexianus, Gerontius, Afterius, Antiochus, Dorothæus, Jacobus, Zebinus, Petrus, Fritilas, Himerius, Theodoxius, Eutherius, Anaftafius, Tranquillinus, Bafilius, Paufianus, Maximus, Daniel, Euftachius. Qui habentes fecum quofdam depofitos, ante omnia quidem Neftorii & Celeftii fententias vindicantes manifeftiffimè demonftrati funt, eò quod nobifcum contra Neftorium minimè acquiefcant. Quos & communi fententiâ fancta Synodus & ab omni Ecclefiafticâ communione alienos effecit, & cunctâ Sacerdotii operatione privavit, per quam poffent vel nocere vel juvare.

Quia verò oportuit & eos, qui defuerunt à Synodo, & perftiterunt in unaquaque Provincia, non ignorare quæ de his

decreta sint, notum vestræ facimus Sanctitati, quia sive Metropolitanus quis cujuslibet Regionis, abscedens ab hoc sancto & universali Conventu, adjectus est ad illud Apostasiæ Concilium, vel post hæc si se illi commiserit, vel si ea, quæ sunt Celestii, post hæc sapuit sive sapuerit, contra suæ Regionis Episcopos nihil poterit prævalere, omni Ecclesiasticâ communione à præsenti jam hac Synodo factus extorris, atque privatus effectu. Sed & ipsis suæ Regionis Episcopis, & affinibus undique Metropolitanis, qui orthodoxè sentiunt, subjacebit, ut in totum & Episcopatus gradu privetur.

Si verò aliqui Parochiales Episcopi, relicto hoc sancto Concilio, eidem discessioni adjuncti sint, aut adjungi tentaverint, aut si quis ex his, qui subscripserunt dejectioni *Nestorii*, ad Conventum reversi sint discessionis ejus, hos omninò, secundùm quod huic Sanctæ Synodo placuit, esse à Sacerdotio alienos, & ab eodem cadere gradu.

Si verò & quidam Clericorum, qui in unaquaque sunt civitate, à Nestorio, vel ab his qui unà sunt, eò quod rectè saperent, ab officio suspensi sunt, & hos proprio gradui restitui sanximus.

Communiter verò eos Clericos, qui eadem sapiunt, quæ hæc Orthodoxa & universalis Synodus, jubemus his qui abscesserunt, sive abscessuri sunt, omni modo non esse subjectos, neque ullo modo subjacere.

Si qui verò abscesserint Clericorum, & præsumpserint, vel clam vel palam, ea quæ Nestorii, aut ea quæ Celestii sunt sentire, & hos à sancta Synodo esse depositos.

Quicumque verò ob incongrua Facta ab hoc sancto Conventu dejecti sunt, seu ab Episcopis propriis, & his irregulariter citra discretionem per omnia sua Nestorius, aut hi qui ea quæ ejus sunt sentiunt, reddere communionem vel gradum tentaverint, absque ullo eos esse solatio, & nihilominùs illos depositos permanere sanxivimus.

Similiter verò & si quicumque voluerint ea, quæ de singulis acta sunt in hac sancta Synodo Ephesina, quolibet modo commovere, eadem sancta Synodus definivit, si Episcopi aut Clerici fuerint, ut omni modo à gradu proprio excidant; si verò Laici, sint communione privati.

CAP.

CAPUT CCXXI. 310

Similiter ex antiquo Acæmetensi Codice transtuli, quæ ita prænotatur, Confessio fidei Acacii Episcopi Berrhææ.

CRedo in unum Deum, qui in tribus personis agnoscitur, caussam factoremque omnium. Unam substantiam sempiternam absque principio, ingenitam, incomprehensibilem, incontemplabilem, incircumscriptibilem, immutabilem, immortalem, impassibilem, id est, quam nec *in* ipsa, neĉ in alio aliquo dico susceptibilem passionis. Undique enim impassibilis exstat natura Divina.

Unum siquidem Deum dico, qui reverà Deus existit. Gentilitatem verò, quâ Deorum pluralitas introducitur, fugio. In tribus autem personis agnosci, eversio Judaismi est. Patrem namque in Filio, & in Patre Filium, & Spiritum Sanctum in Deo Filio & Patre confiteor.

Confiteor verò Christum coæternum Patri secundùm Divinitatem, nec substantiæ, nec subsistentiæ modo circa Deitatem Patre minorem.

Similiterque Spiritum Sanctum.

Filium namque dico absque tempore, & sine initio genitum, consempiternum subsistere Patri: Et Sapientiam, quæ ex Deo & Patre semper existit.

Credo & in processionem Spiritus Sancti, quam non dico generationem. Et generationem Filii non dico processionem.

Dum verò exigit eorum consequentia quæ dicuntur, unum fateor Deum: Non subsistentias negans, sed nomine, si quod consubstantialitatis est commune, significans. Cum verò consubstantialitatem loquor, non unius personæ consubstantialitatem dico, sed trium: Id est, Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. Una siquidem persona consubstantialis sibimetipsi non dicitur, sed

ſed Filii & Spiritus Sancti, & Patris eſt iſtud. Differentia igitur Pater, & Filius, & Spiritus Sanctus.

Modus ſubſiſtentiæ ſeu nomen eſt habitus,non autem ſubſtantiæ ſimpliciter ſignificatio. Eſſe igitur Patris eſt Deus, cujus autem ſit Pater. Et eſſe Filii Deus eſt, cujus autem ſit Filius. Sic & Spiritus Sanctus. Quorum verò eſſe eſt idem,ſecundùm meam de conſubſtantiali Trinitate *fidem* ſint dicta.

Dicam verò & de inhumanatione Dei Verbi propter nos, de qua nobis maxima quæſtio eſt, non ſolùm contra omnes hæreticos, ſed & contra ipſos quoque, qui putantur Domeſtici fidei.

Ita igitur credo,*juxta* Cyrillum Sanctæ memoriæ: Propter clementiam propriam, multamque benignitatem circa genus humanum, complacuit Dei Verbum in fine dierum ædificare ſibi ex Sancta Maria Virgine Templum, quod erat in præſcientia.

Immaculatum & abſque ullo peccato hoc templum ſumpſit Deus Verbum pro noſtra ſalute ad manifeſtationem ſuæ Divinitatis. Et per illud in ipſo emiſit noſtram ſalutem. Propter ſuam, ſicut dixi, benignitatem, & circa nos regimen, inenarrabiliter & ineffabiliter ſibimetipſi hoc uniens ex ipſo in vulva plaſmationis initio. Dignatuſque eſt illud eundem eſſe Filium ſecum unitione ad ſe, & totius dominationis, atque honoris, & gloriæ, ac virtutis, quam natus aliter habet ipſe, qui Deus eſt Verbum. Ita ut Dei forma & ſervi forma ad unam perſonam, unum Filium, unum Dominum, Chriſtumque pertineant.

Sic Deum hominemque confiteor Chriſtum Filium Dei,unum Filium ex duabus naturis. Ex paſſibili atque impaſſibili, ex mortali & immortali, ex viſibili & inviſibili. Et non inchoantem. Ex incircumſcriptibili & circumſcriptibili. Qui ſine principio quidem ac ſempiternè eſt natus ex Patre ſecundùm Deitatem; idem verò ipſe ex Spiritu Sancto & Maria Virgine diebus noviſſimis natus eſt ſecundùm carnem.

Sed neque carnem dico ex Deo & Patre genitam, neque Divinam quoque naturam ex Sancta Virgine Maria; ſed ſecundùm Divinitatem quidem abſque initio ex Deo Patre eſt genitus, ſecundùm carnem verò in ultimis diebus partu Mariæ Virginis editus.

Sic

Sic unum Dei Filium confiteor: Divinitate quidem impassibilem, humanitate verò passibilem. Sed nec in passionibus, nec in vulva illud templum ab inhabitante Divinitate sejunctum, sed ex ipsa conceptione unitum. Non tamen cum eo circumscriptum dixerim Deum Verbum. Incircumscriptibilis est enim Divina natura.

Partus est igitur ex Sancta, ut dixi, Maria Christus Filius Dei. Non illâ incircumscriptâ, sed illâ circumscriptâ naturâ. Dixi namque superiùs Christum Filium Dei & incircumscriptibilem & circumscriptum. Secundùm Divinam quidem naturam incircumscriptibilem, circa humanam verò circumscriptum. Secundùm quam & in præsepi, & in cunis, & in cruce, & in sepulchro circumscriptus est Christus Filius Dei; circa illam verò alteram infinitus, & incircumscriptibilis, & omnia continuit, continetque.

Unum igitur ex duabus dico naturis. Patitur igitur Christus Filius Dei, non Divinitate, sed humanitate. Id est, Christus est passus in carne. Patitur sumpta natura; illa verò quæ assumpsit, impassibilis manet. Deus autem Verbum proprias reputat Templi sui hominis passiones. Circa, dico, & mortem, & reliqua, quæcumque dispensativa videntur. Propria ea facit, dum nihil ipse sustineat. Sed quia ad unam personam pertinent ipsæ naturæ, illa impassibilis ea, quæ sunt passibilis, propria facit. Nec tamen patitur illud impassibile Dei Verbum suas faciendo passiones, sed, ut dixi, suæ carnis passiones adsciscit.

Aliud verò est pati eo ipso, quod suas efficit passiones, & aliud suas efficere passiones. Non alterius, inquam, Filii, sed naturæ alterius passiones. Secundùm nullam siquidem patitur rationem, qui naturaliter est insusceptibilis passionis.

Nec Verbum caro factum conversionem sustinuit. Factum namque dicitur, pro ut dicatur, *Accepit*. Et qui erat in forma Dei, servi accepit. Hoc enim significat, quod sequitur: *Et nhabitavit in nobis*. Nec enim Filii unitate disperditur distantia naturarum. Sed sicut aliud corruptibile corpus, & alterum anima immortalis, ex utrisque verò unus homo consistit, sic ex mortali atque immortali, & sine principio Dei Verbi natura unam confiteor Filii

perſonam: Et quia impaſſibile Verbum paſſibili unitum experimentum non ſuſtinuit paſſionis. Eſt quidem Filius Dei & paſſibilis & impaſſibilis, ſed paſſibilis quidem carne, impaſſibilis verò Divinitate: Habens ſecundùm carnem temporale principium, abſque initio verò ſecundùm Deitatem.

Hæc ſicut memetipſum habens, ita conſcripſi.

CAP.

CAPUT CCXXII.

Epiſtola Eutychetis hæretici, ubi ſcribens ad Papam urbis Romæ Leonem negat in Chriſto duas naturas, id eſt, Divinitatis & humanitatis.

DE mea in Dominum & Deum omnium Chriſtum ſpe confidens, ante omnia quidem, teſtis Deus Verbum eſt, in ſenſibus hujuſmodi dignoſcens veritatis probationem, invoco autem veſtram Sanctitatem in teſtimonio cordis mei, & ratione ſenſuum meorum atque verborum. Sed peſſimus Diabolus faſcinavit tale ſtudium noſtrum & Propoſitum, à quibus vires ejus deſtrui oportuit. His ſtimulans omnem domeſticam ſibi vim, contra me movens Euſebium Epiſcopum oppidi Dorylcenſis, libellum dantem ſancto Epiſcopo Conſtantinopolitanæ Eccleſiæ Flaviano, & quibuſdam aliis inventis in eadem urbe, qui propter diverſas cauſſas ſuas evenerant, quomodò hæreticum compellavit, non veritate accuſationem movens, ſed perniciem mihi machinans, & perturbationem Eccleſiis Dei. Vocabar ad reſponſionem accuſationis ab ipſorum Sanctitate, ſed gravi ægritudine ſuper ipſam ſenectutem retentus occurri ad purgationem, non ignorans compoſitam factionem contra ſalutem meam. Et quidem libellis ſtatim ſubſcriptione meâ his additâ obtuli Scripta, oſtendens de ſancta fide profeſſionem meam. Sancto autem Flaviano Archi-Epiſcopo neque libellum ſuſcipiente, neque ut legeretur jubente, audiente tamen, & reſpondente me ipſis verbis fidem, quæ Nicææ expoſita eſt à ſancta Synodo, confirmata verò apud Epheſum, expetebar duas naturas fateri, & anathematizare eos qui hoc negarent. Ego autem metuens definitionem à Synodo, nec adimere nec addere verbum contra expoſitam fidem à ſancta Synodo Nicæna, ſciens verò ſanctos & beatos Patres noſtros, Julium, Felicem, Athanaſium, Grego-

Gregorium, sanctos Episcopos, refutantes duarum naturarum vocabulum, & non audens de natura tractare Dei Verbi, qui in carnem venit ultimis diebus in uterum sanctæ Virginis Mariæ immutabiliter, quomodò voluit & scit, in veritate, non in phantasmate homo factus, aut anathematizare supradictos Patres nostros rogabam ut innotescerent ista Sanctitati vestræ, & quod vobis videretur judicaretis, *profitens* omnibus modis me secuturum quæ probassetis; sed nullo eorum quæ à me dicebantur audito, abruptâ Synodo publicaverunt dejectionis sententiam, quam adversùs me calumniæ factione instruebant, ut & saluti meæ discrimen incumberet, nisi citò operâ Dei, orationibus Sanctitatis tuæ, militaris manus me ab incursione rapuisset. Tunc Duces aliorum Monasteriorum cogere cœperunt in dejectionem meam subscribere, quod nunquam nec in eos, qui se hæreticos professi sunt, vel adversùs ipsum Nestorium factum est. In tantum, ut cum ad satisfaciendum plebi proponerem fidei meæ confessiones, non solùm & arcerent eas audiri, verùm & arriperent hi qui contra me supradictam factionem meditabantur, ut exinde tanquam hæreticus apud omnes haberer.

Ad vos igitur Religionis defensores, & hujusmodi factiones execrantes confugio, nihil & nunc novum inducens contra fidem jam inde nobis ab initio traditam, sed anathematizans Apollinarium, Valentinum, Manem, & Nestorium, & eos qui dicunt carnem Domini nostri Jesu Christi Salvatoris è cœlo descendisse, & non è Spiritu Sancto & sancta Virgine Maria: Et omnes hæreses usque ad Magum Simonem. Et nihilominùs tanquam hæreticus de vita periclitor. Et obsecro, nullo mihi præjudicio facto ex his, quæ per insidias contra me gesta sunt, quæ visa vobis fuerit, super fidem proferre sententiam, & nullam deinceps permittere à factiosis contra me calumniam procedere, & non excuti & eximi de numero Orthodoxorum eum, qui in continentia & omni castitate septuaginta annos vitam peregit, ita ut in ipso exitu vitæ naufragium patiatur. Subjunxi autem his literis meis utrumque libellum: Et eum qui ab accusatore meo oblatus est Synodo, & qui à me gestus quidem est, non tamen susceptus. Et editionem fidei meæ. Nec non & ea, quæ de duabus naturis à sanctis Patribus nostris decreta sunt.

CAP.

CAPUT CCXXIII.

Item verba Eutychetis.

TEstor vos coram Deo, qui cuncta vivificat, & Christo Jesu, qui sub Pontio Pilato testificatus *est* optimam illam confessionem, ne quid ad gratiam faciatis. Ego enim jam à Majoribus meis ita sensi, & à pueritia mea ita illuminatus sum, quemadmodum sancta, & ex universo orbe terrarum apud Nicæam habita Synodus trecentorum decem & octo beatissimorum Episcoporum fidem constituit, & quam conservavit ac definivit denuo obtinere solam sancta Synodus Ephesi collecta. Et nunquam aliter sensi, quam quemadmodum præcepit recta & sola vera fides Orthodoxa. Et cunctis, quæcumque sunt *circa* eandem fidem à sancta eadem Synodo constituta Ephesi, adsentior. Cujus Synodi Dux & Princeps fuit beatæ ac sanctæ recordationis Episcopus Cyrillus Alexandrinorum, & prædicationis ac fidei Sanctorum & Electorum Dei, Gregorii majoris, & item Gregorii, Basilii, Athanasii, Attici, Procli socius & particeps: Eum & omnes eos Orthodoxos & fideles habui, & honoravi tanquam Sanctos, & Magistros meos existimavi. Anathema autem dico Nestorio, & Apollinari, & omnibus hæreticis usque ad Simonem, & qui dicunt carnem Domini nostri Jesu Christi è cœlo descendisse. Ipse enim, qui est Verbum Dei, descendit de cœlo sine carne, & factus est caro in utero Sanctæ Virginis, ex ipsa carne Virginis incommutabiliter & inconvertibiliter, sicut ipse novit & voluit. Et factus est, qui est semper Deus perfectus ante sæcula, idem & homo perfectus in extremo dierum propter nos & nostram salutem. Hanc igitur meam plenam professionem Sanctitas vestra, &c.

Eutyches Presbyter & Archi-Mandrites huic libello subscripsi manu meâ.

CAPVT CCXXIV.

Exemplar Iulii Episcopi Vrbis Romæ, ut asserunt Eutychis Scripta, ad Dionysium Episcopum, cujus sensu ductus ipse Eutyches decidit in errorem.

MIror audiens quosdam confitentes quidem in carne Dominum nostrum, incurrentes verò divisionem malè à Paulianistis introductam. Illi enim Paulum Samosatenum sequentes, alium quidem intelligunt eum, qui ex cœlo descendit, Deum confitentes; alium verò terrenum hominem esse dicunt. Et illum quidem infabricabilem. Hunc Dominum, alium servum. Impium, seu venerentur eum, quem servum appellant & fabricatum, seu non colant eum, qui nos sanguine suo redemit. Hi verò, qui Deum descendisse de cœlo confitentur, & carnem factam ex Virgine, & unum esse cum carne, frustra conturbantur, excedentes in verba impietatis illorum. Dicunt enim & ipsi, sicut audio, duas naturas. Ad quod S. Joannes evidenter probat *unum* Dominum nostrum, cum dicat, *Verbum caro factum est.* Et Paulus Apostolus, cum dicat: *Vnus Dominus Iesus Christus, per quem omnia.* Si enim natus ex Virgine Jesus nominatur, & ipse est per quem universa facta sunt, una scilicet natura facta est, quoniam & una persona, non in duo divisa, cum nec propria natura corporis est, & propria natura Deitas sit secundum carnem. Sed sicut homo vna natura est, ita & is, qui ad similitudinem hominis est factus Christus. Quod si non agnoscunt id, quod per adunationem unum est, possunt & unum in plura partire, & plurimas dicere naturas: Quoniam multiplex corpus, quod ex ossibus, nervis, & venis, carne & cute, sanguine & spiritu constet, quæ omnia diversa quidem inter se sunt, una tamen est eorum natura. Unde & Deitatis natura cum corpore unum est. Et hæc in duas naturas dividitur? Nec

Joann. 1. *1. Cor. 8.*

Nec enim poterat totum filius hominis appellari, qui descendisset è cœlis, & rursus filius Dei, qui natus ex femina est, si duarum naturarum caperet divisionem; sed id quidem, quod descendisset è cœlis, vocaretur filius hominis, non Filius Dei. Et hoc Paulianæ divisionis est. Nos autem Divinæ Scripturæ docent tanquam de uno Domino nostro sentire, & cum descendisset è cœlis, & cum in terra natus est. Qui igitur sic sentiunt, non excedunt ab inconsona contraria sentientibus, ut cum mente Divinis Præceptis consentiant, sermonibus discrepent. Necesse est enim eos, cum duas naturas intelligant, alteram colere, alteram non adorare: Et in Divinam quidem baptizari, in humanam verò non baptizari. Si autem in mortem baptizamur Domini, unam profitemur naturam, & impassionabilis Deitatis, & passionabilis carnis, ut per hoc sit Baptisma nostrum & in Deum, & in mortem Domini perceptum. Nec enim veremur calumniatores, qui dividunt in duas personas Dominum: Nec cum nos unitatem Evangelicam atque Apostolicam prædicemus, lacerent nos tamquam dicentes carnem esse cœlestem. Cum nos è contra Divinas Scripturas legamus, dicentes filium esse non ex cœlo. Nec enim cum dicimus Filium Dei creatum ex muliere, possumus reprehendi, tanquam Verbum ex terra dicentes, & non ex cœlo. Dicimus enim utrumque: Et ex cœlo totum propter Deitatem, & ex muliere totum propter Deitatem, ignorantes divisionem unius personæ.

CAPUT CCXXV.

Exemplar Epistolæ tacito nomine factæ ad quemdam Senem, cupientem scire, quid contrarium Catholicæ fidei senserit Eutyches.

Misit mihi Nobilitas tua exemplum libelli de novæ fidei expositione Eutychetis, quem exposuit scribendo ad Beatissimum Papam Sedis Apostolicæ Leonem. Scribere & dignatus es, ut si quid inde sentirem, Humilitatis meæ literis indicarem. Quod quidem ipse pro studio sanctæ mentis tuæ affectuosè injungere dignatus es, sed mihi trepidam habenti mentem, & timore repletum cor in hac quæstione, periculosum videtur adgredi, præcipiente Doctore & Illuminatore Gentium Apostolo Paulo, & generaliter monente ac dicente: *Stultas autem & ineruditas quæstiones, & contentiones, & pugnas legis devita. Sunt inutiles & vanæ.* Tamen ipsius Beatissimi Apostoli Pauli precibus, adjuvante Domino & Deo Jesu Christo, quod potuerit rusticus sermo, & tenuis meus sensus, aggrediar: Non ut magnitudo & majestas fidei exigit, sed ut tenues vires meæ Humilitatis patiuntur. Cum ergo percurrerem prædictum exemplar Epistolæ vel libellum fidei Eutychetis, inter cætera textus verborum ejus inveni, ubi à sancto Concilio Episcoporum expeti à se duas naturas in Christo conqueritur confiteri. Quod si consulens suæ continentiæ, & vetustæ in se castitatis laboribus, confiteri voluisset, nunquam sententiæ suæ fidei periculum fuisset passus. Sed quia in unam Christi personam, secundùm Apostolorum, vel Prophetarum, seu Evangeliorum traditionem, duas naturas in Christo confiteri noluit, in ipso portu exitus sui non solum ipse laborum continentiæ suæ naufragium passus est, verùm etiam jam olim benè fundatam Ecclesiarum per Orbem terrarum perturbavit fidem, & ad cumulum perfidiæ suæ, Christi veneratorem,

Tit. 3.

torem, & bonæ fidei fidelem Prædicatorem, Beatum occidit Episcopum Flavianum. Et ille quidem quietis temporibus, nullâ existente publicâ persecutione, coronam accipiens Martyrii, nunc cum Beato suo Magistro Apostolo Paulo gloriatur, & dicit: *Bonum certamen certavi, cursum consummavi, fidem servavi. De cætero superest corona justitiæ, quam reddet mihi Dominus in illa die justus judex. Non solùm autem mihi, sed & omnibus, qui diligunt manifestationem ejus.* 2. Tim. 4.

Et illo quidem cum omnibus Sanctis in Domino gloriante, nobis necesse est, si meremur, ejus sequi vestigia, & traditionem fidei, per quam gloriosum meruit exitum, totis fidei viribus & usque ad mortem tenere, & in unam Christi personam duas confiteri naturas: Divinitatis & humanitatis, creatricis & creatæ, assumptricis & assumptæ. Quæ tamen substantiæ aut naturæ, non confusæ, sed unitæ, & in una eademque persona inseparabiliter, & in sua semper proprietate sunt permanentes. Quapropter unicuique substantiæ, naturæ propria utique aptanda sunt, id est, infirmitatis humanitati, quæ creata est; digna, non verò mutabilia Divinitati, quæ creavit. In tantùm enim hæ duæ naturæ in una persona Christi simul unitæ sunt atque conjunctæ, ùt idem Jesus Christus Dei Filius, Deus & homo, aliquando res aut agat aut loquatur humanas, aliquando verò Divinas. Nam deníque ut duarum naturarum, id est, Divinitatis & humanitatis, in se ostenderet substantias, navigans dormit in navi ut homo, & procellæ, eminenti vento, vel mari imperat ut Deus, dicens: *Tace, obmutesce.* Et post quadraginta dierum atque noctium jejunium esurit ut homo, & in solitudine quinque millia virorum, exceptis infantibus & mulieribus, de quinque panibus & duobus piscibus refecit ut Deus. Et quid plura? A Judæis crucifixus, & lanceâ in latere compunctus, moritur ut homo, & Lazarum quatriduanum de monumento resuscitavit ut Deus, authoritate Divinâ dicens: *Lazare veni foras.* Harum ergò, Domine, duarum naturarum in Christo traditio est fortiter custodienda, ne cum Eutychete aut cæteris ejus Consentaneis eas in unam confundentes novum incertæ fidei teneamus tramitem. Optimè enim eos dedignaris, quia omne quod confusum, obscurum & incertum esse cognoscitur. Siquidem ut datur intelligi, proprias eas- Joan. 11.

dem naturas Divinitatis & humanitatis imprudenti ſenſu in unum confundere videntur, ut non ſeparantes humanitatis ſubſtantiam à Chriſti Divinitatis natura, ipsâ voce Deum paſſibilem pronuncient.

Nam denique Epiſtola, quam dicit Eutyches Julii quondam Epiſcopi urbis Romæ eſſe, quam & ad ſolatium ſuæ perfidiæ, ignoro, forſitan falſam protulit, cujus & pravo ſenſu duci cognoſcitur, in ipſo ultimo textus ſui ita profitetur dicens: *Qui igitur ſic ſentiunt, non excedunt ab inconſona contraria ſentientibus, ut cum mente Divinis Præceptis conſonant, ſermonibus diſcrepent. Neceſſe eſt enim eos, cum duas naturas intelligunt, alteram colere, alteram non adorare. Et in Divinam quidem baptizari, in humanam verò non baptizari.* Vides ergò, quomodo impugnantes & confundentes duarum naturarum ſubſtantiam, Deum paſſibilem pronunciare perfido ſenſu conantur. Nos verò, qui Catholicæ fidei rectum tenemus tramitem, prætermiſſa hac confuſione duarum naturarum, in Dominicam carnem baptizati, propterea eam adoramus, quia à Divinitate ſuſcepta, atque eidem ita unita ſit, ut non alium atque alium, ſed unum eundemque, Deum & hominem, Dei Filium confiteamur. Nam ſi Eutyches, aut cæteri ejus conſentientes hominem ſeparant à Chriſto Deo, illi nos nunquam adoramus aut ſervimus. Aut ſi quis noſtrûm purpuram aut Diadema Regale jacentia inveniat, nunquid ea conabitur adorare? Mox verò ut ea Rex fuerit indutus, periculum mortis incurrit, ſi quis ea ſimul cum Rege adorare contempſerit. Ita Chriſti Domini noſtri perfectam humanitatem, non ſolam & nudam, ſed Divinitati ſuæ unitam, unum eundemque Dei Filium, Deum verum, & hominem verum, ſi quis adorare contempſerit, æternam mortem patietur.

Sequitur & Julius, cujus ſenſu ducitur Eutyches, & dicit: *Si autem in mortem Domini baptizamur, unam profitemur naturam, & impaſſionabilis Deitatis, & paſſionabilis carnis.* Velim pleniùs agnoſcere, quomodò dicant, *Carnis*? Si hæc caro ſine anima eſt, quid eſt caro iſta, niſi terra ſine ſenſu, quæ nec gratias agere valuit, nec crucis pœnas ſentire potuit? Quod autem caro ſine anima ſentire non poſſit, cunctis eſt manifeſtum. Si autem, ut illi ſentiunt, in illa Dominica carne Divinitas pro anima fuit, Divinitatem ergò paſ-

ſionibus

ſionibus ſubjiciunt; ſi autem, ut vera ſe habet Scripturarum fideliſſima ratio, ſimul cum carne & humanam ſuſcepit animam, ergò perfectus Deus perfectam ſuſcepit hominis naturam, ut oſtenderet ſe ſimul cum humanâ carne & humanam ſuſcepiſſe animam, id eſt, perfectum hominem. Dicit enim: *Paſtor bonus animam ponit pro ovibus ſuis. Et poteſtatem habeo ponendi animam meam, & iterùm poteſtatem habeo ſumendi eam.* Et in ipſo articulo paſſionis ſuæ dicit: *Triſtis eſt anima mea uſque ad mortem. Et nunc anima mea conturbata eſt.* Non enim Deus aliquando perturbatur, ſed ille utique homo, qui eſuriit, qui ſitiit, qui dormivit, qui laſſatus fuit, atque ploravit: Quæ omnia ſine affectibus animæ caro ſola ſentire non potuit. Niſi ille homo perfectus, quem ſuſcepit Deus perfectus, dicente Hieremia Propheta: *Hic Deus noſter, non æſtimabitur alius ad eum. Qui invenit omnem viam diſciplinæ, & dedit eam Iacob puero ſuo, & Iſrahel dilecto à ſe.* Et adjecit: *Poſt hæc in terris viſus eſt, & cum hominibus converſatus eſt.* Quâ porrò formâ in terra viſus fuerit, & converſatus ſit, Sanctiſſimus Prophetarum Iſaias pleniſſimè & apertiùs exponit: *Domine quis credidit auditui noſtro, & brachium Domini cui revelatum eſt? Annunciavimus coram ipſo tanquam pueri, ut radix in terra ſitienti. Non eſt ei ſpecies, neque gloria. Vidimus eum, & non habuit ſpeciem, neque decorem; ſed ſpecies ejus ſine honore, & abjecta præ omnibus hominibus. Homo in plaga poſitus, ſciens ferre infirmitates. Quoniam averſata eſt ſpecies ejus, & dehoneſtatus, & pro nihilo æſtimatus eſt. Hic peccata noſtra portat, & pro nobis dolet. Nos æſtimavimus eum in dolore eſſe, & in plaga, & in vexatione: Ipſe autem vulneratus propter peccata noſtra, & infirmatus eſt propter iniquitates noſtras. Eruditio pacis noſtræ in eum, livore ejus nos ſanati ſumus. Omnes ut oves erravimus, & omnes homines à ſua via erraverunt: Et Dominus tradidit eum pro peccatis noſtris. Ipſe autem malè vexatus conticuit labia ſua, ut ovis ad immolandum ductus eſt. Et ſicut agnus coram tondente ſe ſine voce, ſic non aperuit os ſuum. In humilitate judicium ejus ſublatum eſt. Generationem autem ejus quis enarravit? Quoniam tolletur à terra vita ejus, & ab iniquitatibus Populi mei ductus eſt ad mortem. Et dabo inanes pro ſepultura ejus, & divites pro morte ejus. Quoniam iniquitatem non fecit, nec dolus inventus eſt in ore ejus. Et Dominus vult purgare eum de plaga. Si detis pro peccato animas veſtras, videtis ſemen longævitæ, & vult Dominus adolere*

Ioann. 10.
Matth. 26.
Ioann. 12.
Baruch. 3.
Cap. 53.

animæ ejus, ostendere ei lumen, formare per prudentiam, justificare justum, benè servientem pluribus. Et peccata eorum ipse portavit. Ideò ipse hæreditatem possidebit multos, & fortium partietur spolia. Propter quod tradita est in mortem anima ejus, & inter iniquos deputatus est. Et ipse peccata multorum tollit. Et propter iniquitates nostras traditus est.

Pervide igitur, Domine mi, secundùm sanctæ tuæ mentis studium, quomodò prædicti Prophetæ Hieremias & Isaias sibimet consentientes asserant, qualiter perfectus Deus, de cælo descendens pro salute generis humani, susceperit hominem, & superiùs ab Isaia prædictas passiones uterque naturæ illius in Christo suscepti hominis assignet. Nam nunquid Deus, qui est invisibilis, incomprehensibiliter poterat comprehendi, aut inimicis tradi, aut inter impios deputari, aut mori, aut vita ejus à terra tolli? Sed ille utique, qui, ut supra jam diximus, esuriit, sitivit, lassatus fuit, dormivit, atque ploravit, qui etiam in cruce passionis pendens, cum vidisset in se inhabitantem Deum de suo exire corpore, lachrymabili voce clamavit post eum, Hebraicâ linguâ dicens, *Heli, Heli lammasabacthani.* Hoc est, *Deus meus, quare me dereliquisti?* Quamvis tertiâ die eum esset resuscitaturus. Tamen necesse erat illud adimpleri, quod jam prædixerat in Evangelio Jesus, suis Discipulis dicens: *Ego à Deo processi, exivi à Patre, & veni in hunc Mundum, & iterùm relinquo hunc Mundum, & vado ad Patrem.* Siquidem & in ipsa passione, quamvis ille perfectus homo, à perfecto Deo susceptus, impiam moriens in cruce patiatur pœnam, tamen & ipse impassibilis Deus in eodem à se suscepto perfecto homine, quamvis passionem non sustinuerit, tamen injuriam passus est. Nam sicut qui indumentum conscindit, induto facit injuriam, ita & qui carnem ejus crucifixerunt, Divinitati ejus injuriam intulerunt. Hanc ergò Divinitatis injuriam omnia elementa videntia expaverunt. Nam denique terra contremuit, petræ scissæ sunt, Sol fugit in noctem, Luna sanguineo colore fuscata est, & tanquam damnatione perpetuâ jam Mundus oppressus esset, avulsæ locis cœlestibus stellæ ruerunt, & elementorum lege confusâ, apertis monumentis, sepulta jam olim corpora animas receperunt.

Ideò ergò Catholici per Orbem terrarum fidelissimi Ecclesiarum

rum Doctores ſecundùm Scripturarum authoritatem duas in Chriſto naturas prædicant ; Divinitatis *&* *humanitatis. Quæ utinam conſideraſſet Eutyches:* Et tot annorum continentiæ laboribus *ſe* apertis oculis *non* immerſiſſet, nec Orientis Eccleſiis impiam protuliſſet perturbationem, per confuſas duarum naturarum ſubſtantias Deum paſſibilem pronuncians. Sed cum in iſta ſuam ſententiam Paulus Apoſtolus compleat dicens, *Quia in noviſſimis temporibus recedent quidam à fide*, tamen nos ſollicitus præmonet dicens: *Attendite Spiritibus ſeductoribus in hypocriſi mendaciloquorum, cauteriatam habentium conſcientiam.* Niſi enim ſecundùm Apoſtoli Dictum cauteriatam & incertam ſuæ fidei habuiſſet conſcientiam, nunquam tantam confuſionem Eccleſiis Dei excitans, ſuæ perfidiæ ſocios feciſſet ſanctos trecentos decem & octo Patres Nicæni Concilii, nec non & Cyrillum, & Athanaſium, Felicem, Gregorium, & Proclum, ſanctos Epiſcopos, qui non utique ejus perfidiam ſequendo, ſed ſuperiùs à mea Humilitate expoſitam fidem docendo inter Sanctos & Electos Dei in numero & libro viventium dinumerati ſunt. Sed ut ſimplicium & imperitorum illudat, & ad ſe ducens aduniat animos, ideò prædictos ſanctos viros, Catholicæ fidei Authores & Prædicatores, ſuæ novæ & noviſſimæ perfidiæ fingit eſſe ſocios: Verè in hunc Eutycheten completa eſt Apoſtoli ſententia dicentis: *Hujuſmodi Pſeudo-Apoſtoli, Operarii doloſi, transfigurant ſe in Apoſtolos Chriſti. Et non mirum. Ipſe enim Sathanas transfigurat ſe, ſicut Angelum lucis. Non ergò magnum, ſi miniſtri ejus transfigurentur ſicut miniſtri Iuſtitiæ: Quorum finis eſt ſecundùm operationem eorum.* Secundùm hanc ergò Apoſtoli ſententiam, cum ſit miniſter perfidiæ; ſimulat ſe ſocium eſſe miniſtris juſtitiæ, à quibus prædictam fidei noſtræ *non* tenuit, à ſe doctam expoſuit rationem: Inter quorum diſcipulos, & dulciſſimos fideles fidei filios cupio tuam Nobilitatem mecum pariter adſcribi, ut eorum, ſi meremur, ſequentes fidei veſtigia, precibus in futuro judicio miſericordiam impetrare mereamur à triplici pietatis unitâ majeſtate, hoc eſt, Patris & Filii, & Spiritus S. cui gloria in ſæcula ſæculorum. *Amen.*

2. Cor. 11.

CAPUT CCXXVI.

Codice millesimo trecentesimo vigesimo.

Commonitorium Papæ Celestini Episcopis & Presbyteris euntibus ad Orientem.

Celestinus Episcopus.

Commonitorium Episcopis & Presbyteris euntibus ad Orientem.

CUm Deo nostro, sicut credimus & speramus, authore ad destinata vestra Charitas venerit loca, ad fratrem ac Co-Episcopum nostrum Cyrillum consilium vestrum omne convertite: Et quidquid in ejus *Placito* videritis, facietis. Authoritatem Sedis Apostolicæ custodiri debere mandamus. Siquidem & instructiones, quæ vobis traditæ sunt, hoc loquuntur, ut interesse Conventui debeatis. Ad disceptationem si fuerit deventum, vos de eorum sententiis judicare debetis, non subire certamen. Quod si transactam Synodum, & redisse omnes Episcopos videritis, requirendum est, qualiter fuerunt res finitæ. Si pro antiqua fide Catholica res gestæ sunt, & sanctum fratrem meum Cyrillum Constantinopolim didiceritis profectum, ire vobis illò necessè est, ut Epistolas nostras Principi porrigatis. Quod si aliter actum est, & in dissensione res sunt, ex ipsis rebus conjicere poteritis, quid cum consilio supradicti nostri Fratris agere debeatis.

Datum octavo Iduum Majarum, Basso & Antiocho Consulibus.

TITULI.

CAPUT CCXXVII.

TITULI DECRETORUM HILARI PAPÆ.

INCIPIUNT REGULÆ PAPÆ HILARI.

Flavio Basilisco, & Hermenrico Viris Clarissimis, sub die 16. calendas Decembris, residente Viro venerabili Papa Hilaro in Basilica S. Mariæ,

Et Maximo Taurinium civitatum, Provinciæ Galliarum.
Ingenuo Ebredunensi, Provinciæ SS.
Medionensi, Provinciæ SS.
Saturnino Avenionensi, Provinciæ SS.
Petro Portuensi.
Paulino Aquæbiensi.
Primo Attellano.
Gaudentio Abiciensi.
Sothere Neapolitano.
Tiburtio Capuano.
Cademio Scillateno.
Felice Cumiensi.
Eubodio Trifanensi.
Eusebio Genuensi.
Majorano Astensi.
Justo Faberino.
Felice Sipontino.
Concordio Barino.
Vranio.
Caprario Casitano.
Januario Prænestino.

Con-

Conſtantio Aquinate.
Adeodato Cumano.
Prætextato Interamnano.
Triberio Curium Sabinorum.
Claudio Pauſolano.
Geruntio Camerino.
Adeodato Velliterno.
Lucifero Tyfernis Meauris.
Criſpiano Sub-Auguſtano.
Florentio Galeſino.
Hilario Amerino.
Candido Tiburtino.
Paulo Foro-novano.
Euſebio Sutrino.
Apulegio Tarquinenſi.
Gaudentio Anteatino.
Aſterio Cabinate.
Projectitio Nepeſino.
Aſterio Foro-Clodienſi.
Philippo Numanate.
Gaudentio Veronenſi.
Reſtituto & Octavio, Afris.

Reſidentibus cum univerſis Presbyteris, adſtantibus quoque Diaconibus, Hilarus Epiſcopus Eccleſiæ Catholicæ Vrbis Romæ, Synodo præſidens, dixit.

QUoniam Religioſus S. Spiritu congregante Conventus hortatur, ut quæcumque pro diſciplinâ Eccleſiaſticâ ſunt, cura diligentiore tractemus, ſi placet, Fratres, ea quæ ad Ordinationum tenorem pertinent, juxta Divinæ legis Præcepta, & Nicenorum Canonum Conſtituta, ita jubente Domino in omne ævum manſura ſolidemus, ut nulli fas ſit ſine ſtatus ſui periculo vel Divinas conſtitutiones, vel Apoſtolicæ Sedis Decreta temerare: Quia nos, qui potiſſimi Sacerdotis adminiſtramus officia, talium trangreſſio-

gressionum culpa respiciet, si in causis Dei desides fuerimus inventi. Quia meminimus, quod timere debemus, qualiter comminetur Dominus negligentiæ Sacerdotum. Siquidem reatu majore delinquit, qui potiori honore perfruitur: Et graviora facit vitia peccatorum sublimitas dignitatum.

Cavendum ergò in primis est, ne ad sacratos Gradus; quod Gestis prioribus ante præscriptum est, quisque qui uxorem non virginem duxit, adspiret. Repellendi etiam quique in secundæ uxoris nuptias contra Apostolica Præcepta convenerint. Inscii litterarum. Nec non & aliqua membrorum damna perpessi. Et hi, qui ex Pœnitentibus sunt, ad sacros Ordines adspirare non audeant. Quisquis talium Consecrator exstiterit, Factum suum ipse dissolvet: Et quod commisit inlicitè, aut à Decessoribus suis invenit admissum, si proprium vult vitare *peccatum*, damnabit. Nos enim in nullum volumus severitatem ultionis exercere: Sed qui casibus dictis contumacia vel delectu deliquerit, & ipse, quod perperam fecit, abolere noluerit, in se, quidquid in alio non resecarit, inveniet. Quod ut deinceps possit tenaciùs custodiri, si placet, omnes causas & subscriptiones proprias commodate, ut Synodali judicio aditus claudatur inlicitis.

Ab universis Episcopis & Presbyteris adclamatum est:

Exaudi Christe, Hilaro vita. Dictùm sexties. Hæc confirmamus, hæc docemus. Dictum octies. Hæc tenenda sunt, hæc servanda sunt. Dictum quinies. Doctrinæ vestræ gratias agimus. Dictum decies. Ista ut in perpetuum serventur rogamus. Dictum decies quinies. Per Dominum Petrum ut in perpetuum serventur rogamus. Dictum octies. Hæc præsumptio numquam fiat. Dictum decies. Qui hæc violaverit, in se inveniet. Dictum septies.

Et facto silentio, Hilarus Episcopus dixit:

Præter ea, Fratres, nova & inaudita, sicut ad nos missis de Hispaniis Epistolis sub certa religione pervenit, in quibusdam locis

 per

per diversitatem semina subinde nascuntur. Denique nonnulli Episcopatum, qui non nisi meritis præcedentibus datur, non Divinum munus, sed hæreditarium putantes esse compendium, credunt sicut res caducas, ita Sacerdotium, velut legati aut testamenti jure, posse dimitti. Nam plerique in mortis confinio constituti in locum suum feruntur alios designatis nominibus subrogare: Ut scilicet non legitima exspectetur electio, sed defuncti gratificatio pro Populi habeatur adsensu. Quod quam grave sit, existimate. Atque ideò, si placet, etiam hanc licentiam generaliter de Ecclesiis auferamus: Ne quod turpe dictu est, homini se putent, quod Dei est, debere. Ut autem quod ad nos perlatum est, ad vestram etiam possit pervenire notitiam, Hispanorum Fratrum & Co-Episcoporum nostrorum Scripta legantur.

Paulus Notarius recitavit.

Beatißimo, & Apostolicâ reverentiâ á nobis in Christo colendo, Papæ Hilaro Ascanius, & universi Episcopi Terraconensis Provinciæ.

Quoniam curam Apostolatus vester de provinciarum suarum Sacerdotibus gerat, filio nostro inlustri Vincentio Duce Provinciæ nostræ referente cognovimus. Cujus impulsu votum nostrum in ausum scribendi prona devotione surrexit. Ergo provinciali literario sermone debita Coronæ vestræ obsequia deferentes, his quæsumus, ut dignatione, quâ cæteros, etiam Humilitatem nostram in orationibus vestris in mente habere dignemini, Beatissime ac Apostolicâ reverentiâ in Christo à *nobis* colende Pater. Illud specialiùs deprecantes, ut Factum nostrum, quod tam voto penè omnis Provinciæ, quam exemplo vetustatis in notitiam vestram defertur, perpensis assertionibus nostris roborare dignemini.

Et cum legeret, ab universis Episcopis & Presbyteris adclamatum est: Exaudi Christe, Hilaro vita. Dictum est decies. Hæc præsumptio nunquam fiat. Dictum sexies. Quæ Dei sunt,

ab homine dari non possunt. Dictum est sexies. Per Dominum Petrum, ut in perpetuum serventur. Dictum quinies. Hæc ut serventur rogamus.

Hilarus Episcopus dixit, Lege. *Paulus Notarius recitavit.*

Episcopus Barchinonensium civitatis, sanctus Nundinarius, sortem explevit conditionis humanæ. Hic Episcopo venerabili Fratri nostro Hirineo, quem ipse antea in diœcesi sua, nobis volentibus, constituerat, derelinquens ei, quod potuit habere paupertas, supremæ voluntatis arbitrio, in locum suum ut substitueretur optavit. Sed defuncti judicium in ejus meritum non vacillat.

Et cum legeret, Probus Episcopus è consessu surgens dixit: illud licuit, hoc non licuit. Successores Deus dat. Authoritate vestrâ resistite huic rei per Apostolatum vestrum.

Hilarus Episcopus dixit: Percurre quæ cœperas. *Paulus Notarius recitavit.*

Siquidem omnis Clerus & plebs ejusdem civitatis, & optimi & plurimi Provinciales, ut idem in ejus locum observaret, à nobis speraverunt dato consensu. Nos cogitantes defuncti judicium, & probantes ejus vitam, & eorum nobilitatem atque multitudinem, qui petebant, simul & utilitatem Ecclesiæ memoratæ, optimum duximus, ut tanto Sacerdoti, qui ad Divina migraverat, non minoris meriti substitueretur Antistes: Præsertim cum Ecclesiam illius municipii, in quâ antea fuerat ordinatus, semper hujus civitatis Ecclesiæ fuisse diœcesim constet. Ergò suppliciter deprecamur Apostolatum vestrum, ut Humilitatis nostræ *Decretum*, quod justè à nobis videtur factum, vestrâ authoritate firmetis.

Jam dudum sanè questi fueramus literis nostris de præsumptione Sylvani Episcopi, & miramur quod nulla Apo-

ſtolatus veſtri Reſponſa ſuſcepimus. Nunc hæc eadem ſuggerentes petimus, ut quid ſuper his rebus obſervandum ſit, Apoſtolicis ſermonibus nos dignemini informare. Et ne forſitan per negligentiam portitoris, aut per longinqui itineris difficultatem Humilitatis noſtræ ad vos Scripta non potuerint de hoc negotio pervenire, etiam ſuggeſtionem noſtram malumus iterare.

Et ſubſcriptio. Ora pro nobis. Sanctum Apoſtolatum veſtrum jugi ævo Divina conſervet æternitas nobis omnibus, & Eccleſiæ ſuæ, Domine verè noſter, & Apoſtolice Papa.

Hilarus Epiſcopus dixit: *Alia Epiſtola recitetur.* Paulus Notarius recitavit.

Domino Beatiſſimo, & Apoſtolica reverentia à nobis in Chriſto colendo, Papæ Hilaro Aſcanius, & univerſi Epiſcopi Tarraconenſis Provinciæ.

Etiamſi nulla ſtaret neceſſitas Eccleſiaſticæ diſciplinæ, expetendum reverà nobis fuerat illud privilegium Sedis veſtræ, quo ſuſceptis Regni clavibus poſt reſurrectionem Salvatoris per totum orbem Beatiſſimi Petri ſingularis prædicatio univerſorum inluminationi proſpexit: Cujus Vicarii Principatus, ſicut eminet, ita metuendus eſt ab omnibus & amandus. Proindè nos Dominum in vobis primitùs adorantes, cui ſine querela ſervitis, ad fidem recurrimus Apoſtolico ore laudatam, inde Reſponſa quærentes, undè nihil errore, nihil præſumptione, ſed Pontificali totum deliberatione percipitur. Cum hæc ita ſe habeant, eſt tamen inter nos falſus Frater, cujus præſumptionem, ſicut diutiùs tacere non licuit, ita & loqui futuri judicii neceſſitas imperavit.

Sylvanus quidam, Epiſcopus Calogorræ, in ultima parte noſtræ Provinciæ conſtitutus, Divinationes ſibi indebitas uſurpando, Humilitatem noſtram ad hoc uſque perduxit, ut contra ejus vanam ſuperſtitionem Sedis veſtræ unicum remedium flagitemus.

Hic namque jam ante ſeptem aut octo ampliùs annos poſtponens

nens

nens Patrum Regulas, & vestra Instituta despiciens, nullis petentibus Populis Episcopum ordinavit. Cujus præproperum Factum existimantes fraternâ pacificâ posse admonitione sanari, profecit in pejus. Denique dùm contra vetustatem canonum, contra Synodi Constituta, alterius Fratris nostri Presbyterum, spiritu tantùm præsumptionis accensus, in eodem loco, qui illi fuerat destinatus, cui invito & repugnanti imposuerat manus, & qui nostro jam cœtui fuerat aggregatus, Episcopum fecit. Hinc factum est, ut de ejus miserrima temeritate ad nos Cæsar-Augustanæ urbis Episcopus, Frater noster, universa referret: Cujus diligentia & sollicitudo admodum prospexerat, si in aliquo profuisset. Siquidem cunctis in vicinia Episcopis, ne se schismatico adjungerent, frequentissimè contradixit. Sed obstinatione damnabili totum, quod erat inlicitum, & quod nobis pudor est dicere, non erubuit solus ille commitere. Proinde quia his præsumptionibus, quæ unitatem dividunt, quæ schisma faciunt, velociter debet occurri, quæsumus Sedem vestram, ut quod super hac parte observari velitis, Apostolicis adfatibus instruamur: Quatenus Fraternitate collecta, prolatis in medium venerandæ Synodi Constitutis, contra rebellionis spiritum vestra authoritate subnixi, quid oporteat & de Ordinatore & de Ordinato fieri, intelligere Domino juvante possimus. Erit profectò vester triumphus, si Apostolatus vestri temporibus (quod à Sancti Petri Cathedrâ obtineri catholica audiat Ecclesia) si novella Zizaniorum semina fuerint exstirpata..

Et subscriptio: Orantem pro nobis Sanctum Apostolatum vestrum jugi ævo Divina conservet æternitas.

Ab universis Episcopis & Presbyteris adclamatum est: Ut hæc emendentur rogamus. Dictum est sexies. Ut hæc recidantur rogamus. Dictum septies. Ut disciplina servetur rogamus. Dictum octies. Ut antiquitas servetur rogamus. Dictum septies. Ut Canones custodiantur rogamus. Dictùm septies. Ut in præsumptoribus vindicetur rogamus. Dictum est septies. Ordinatio Apostolica inlibata servetur. Dictum octies. Exaudi Christe, Hilaro vita. Dictum est quinies. Dignus Papa, dignus Doctor. Dictum octies.

Hilarus Episcopus dixit.

Acceptis quæ recitata sunt, de omnibus nunc fratres speciales sententias. Domino vobis inspirante depromite.

Maximus Episcopus Ecclesiæ Taurinatis dixit: In custodiendis omnibus, quæ ad sacras Ordinationes pertinent, disciplinis melius sententiæ meæ professione denuntio, nihil à me unquam eorum, quæ prohibita sunt, esse faciendum. De reliquis censeo, ut quisquis talia fecerit, aut detecta in Ecclesiis resecare noluerit, noverit se graves causas in Apostolicæ Sedis judicio redditurum, in quo illi necesse erit subire sententiam.

Ingenuus Episcopus Ebredunensis dixit: Mihi quoque eadem de omnibus partibus sententia est, quâ me ipse constringo, ne quid à me unquam de his, quæ sunt interdicta, tentetur. Quia novi statum, & professionem meam. De cæteris etiam censeo, ut quisquis Statutorum transgressor exstiterit, sciat se Ecclesiasticæ Regulæ laqueis innodari, & reatum Apostolicæ Sedis incurrere.

Paulus Episcopus Aquæ-Vivæ dixit: Ego quoque simili me lege constringo. Et de cæteris, qui transgressores fuerint, pariter censeo, ne eis sine periculo sui quidquam tale tentare liceat, quod meritò debeat vindicari.

Primus Episcopus Ecclesiæ Atellanæ dixit: Hoc & ego censeo esse observandum.

Palladius Episcopus Ecclesiæ Salpinæ dixit: Nihil me contra disciplinam Ecclesiasticam vel Statuta sanctorum Canonum facturum esse polliceor.

Triberius Episcopus Ecclesiæ Sabinensis dixit: Profiteor me Statuta Sedis Apostolicæ in omnibus custodire. Et si in Ecclesia mea Clericorum aliquem contra Præcepta sanctorum Canonum deprehendero, aut mulierem duxisse, aut duas habere uxores, ab Ecclesiastico officio separari.

Ab universis Episcopis dictum est: Sententias Fratrum omnes sequimur; omnes confirmamus, & observandum esse decernimus.

Exaudi

Exaudi Christe, Hilaro vita. Dictum sexties. Quæ malè admissa sunt, per te corrigantur. Dictum nonies. Quod non licet, non fiat. Dictum octies.

Hilarus Episcopus Ecclesiæ urbis Romæ, Synodo præsidens, dixit: Quoniam præsentis definitionis formam, quæ secundùm Sanctorum est statuta sententiam, in omnium Ecclesiarum notitiam pervenire decernimus, ne cuiquam pro sui possit ignoratione licere quod non licet, edere Gesta Notariorum sollicitudo curabit.

Præceptum Hilari Episcopi Ascanio, & universis Episcopis Tarraconensis Ecclesiæ.

Postquam Literas vestræ Dilectionis accepimus, quibus præsumptiones Sylvani Episcopi Callagorensium Ecclesiæ retundi petistis, & rursum Barchinonensium quæritis nimis illicita vota firmari, Honoratorum & Possessorum Tyriassonensium, Cascantensium, Calogoritanorum, Varegensium, Tritiensium, Levisensium, & Vero-Virtensium civitatis cum subscriptionibus diversorum literas nobis constat ingestas, per quas id, quod de Sylvano querela vestra deprompserat, excusabant. Sed reprehensione justissima eorum pariter justa allegatio non carebat: Quia præter conscientiam Metropolitani, Fratris & Co-Episcopi nostri Ascanii, nonnullis civitatibus ordinatos claruit Sacerdotes. Unde quoniam quidquid ab alterutra parte est indicatum, omni videamus perversitate confusum, temporum necessitate perspectâ, hâc ratione decernimus ad veniam pertinere quod gestum est, ut nihil deinceps contra Præcepta beati Apostoli, nihil contra Nicænorum Canonum Constituta tentetur.

Hoc autem primum juxta eorundem Patrum Regulas voluimus custodiri, ut nullus præter notitiam atque consensum Fratris Ascanii Metropolitani aliquatenus consecretur Antistes: Quia hoc & vetus Ordo tenuit. Hoc trecentorum decem & octo sanctorum Patrum definivit authoritas, cui quisquis obvias tetenderit

derit manus, eorum se consortio fatetur indignum, quorum præceptionibus resultarit.

In quorum contumeliam superbo spiritu etiam pars illa contemnitur, qua vetatur, ne quis relicta Ecclesia sua ad alteram transire præsumat: Quod nimis improbè, conniventibus, & ut doleatur graviùs, vobis quærentibus, Hirinæus Episcopus conatur admittere, qui non authoritate revocari cupitis, quos maximè de rebus inlicitis magna indignatione *oporteret* accendi.

Lectis ergo in conventu Fratrum, quos Natalis mei festivitas congregârat, literis vestris, quæ de ordinandis Episcopis secundùm Statuta canonum, vel Prædecessorum meorum decreta sunt, perlectâ sententiâ, Gestorum, quæ pariter direximus, tenore discetis. Unde remoto ab Ecclesia Barchinonensi, atque ad sua remisso Hirineo, sedatis per Sacerdotalem modestiam voluntatibus, quæ per ignorantiam Ecclesiasticarum legum desiderant quod non licet obtinere, talis protinus de Clero proprio Barchinonensibus *Episcopus* ordinetur, qualem te præcipuè, Frater Ascani, oporteat eligere, & deceat consecrare. Ne si similiter fortè factum fuerit, non sine objurgatione tui maximè nominis retundat nostra Præceptio, quod in injuriam Dei, à quo specialiter Sacerdotalium est gratia dignitatum, didicerimus admissum. Nec Episcopi honor hæreditarium jus putetur, quod nobis sola Dei nostri Christi benignitate confertur.

Ordinatos ergò nunc Episcopos, qui antè te ignorante provecti sunt, licet cum suis authoribus meruerint submoveri, hac ratione firmamus, si & viduæ maritus quis non fuerit, & in unius virginis nuptias ac vota convenerit, sicut & legalia Constituta præcipiunt, dicendo: *Sacerdos virginem uxorem accipiat, non viduam, non repudiatam.* Secundùm quod etiam Beatus Apostolus Paulus, Magister gentium, de his qui fieri desiderant Sacerdotes, propria institutione non tacuit, dicens: *Unius uxoris virum.* Cujus tenore sententiæ ita informati esse debetis, ut inter cætera quæ cavenda sunt, hæc studeatis præcipuè custodiri, quæ cognoscitis ante universa mandari. In quibus etiam perspiciendum est, ne duo sint in una Ecclesia Sacerdotes. Nec literarum ignarus, aut carens

Levit. 21.

1. Tim. 3.

carens aliqua parte membrorum, vel etiam ex Pœnitentibus aliquis ad ſacrum Miniſterium prorsùs ſinatur accedere.

Nec tantùm putetis petitiones valere Populorum, ut cum his parere cupitis, Dei noſtri voluntatem, quæ nos peccare prohibet, deſeratis, cujus indignatio ex hoc graviùs commovetur, quia benignitas ejus, dum fiunt inlicita per eos, qui ſunt Interpretes placationis, offenditur.

Ut autem omnia ſecundùm hæc, quæ ſcripſimus, corrigantur, præſentes literas Traiano Sub-Diacono noſtro veniente direximus.

Quod ſi Hirineus Epiſcopus ad Eccleſiam ſuam, depoſito improbitatis ambitu, redire neglexerit, quod ei non judicio, ſed humanitate præſtabitur, removendum ſe ab Epiſcopali conſortio eſſe cognoſcat.

Data III. Kal. Januar. Baſiliſco
& Hermenrico VV. CC.

CAPUT CCXXVIII.

EX CODICE 1345.

Concilium Neapolitanum.

CUm millesimo centesimo vigesimo Incarnationis Dominicæ anno, peccatis nostris exigentibus, Hierosolymitana Regio multis oppressionibus vastaretur, & frugibus jam à locustis & muribus quadriennio consumptis, creberrimisque Saracenorum assultibus & insidiis, plurimis peregrinorum & civium interfectis desolaretur, vir columbinæ simplicitatis Patriarcha Garmundus, humilitatisque alumnus, & felicitatis filius Balduinus, Latinitatis Hierosolymorum Rex secundus, pietatis precibus & justitiæ operibus imminenti civium periculo occurrere satagentes, Divina inspiratione compuncti, ad erigendum Ecclesiæ & Regionis statum, cum ipsis Ecclesiæ Prælatis & Regni Primatibus, secundo Regni, & Patriarchatus sui anno septimò, decimo Kalendas Februarii, apud Neapolim Samariæ civitatem Concilium iniverunt, & necessitate terræ sic exigente, quæ subscripsimus ad corruentis Populi correctionem Decreta stabiliverunt. Cum enim eo maximè tempore prædictæ Regionis Populus omnia voluptatum declivia sequeretur, ideòque quotidianis infortuniis imminutus periclitaretur, unicum eis visum est refugium, & Divinam misericordiam invocare, & labentis Populi peccatis aliqua justitiæ frœna imponere, quatenus & peccatis cessantibus, ut in Populo Israëlitico contigisse legimus, Divina ultio cessaret, & pœnitentes filios Divina misericordia, quæ non mortem, sed peccatoris correptionem desiderat, ab imminenti hostium periculo eriperet. Hostes namque, videlicet Saraceni, præterita æstate Rogerium Antiochiæ Principem, & totius ferè Antiocheni Principatus Christianitatem, heu bello devictam, interemerant, & Hierosolymitanam Regionem solito crebriùs invadebant. Sed de his hactenus.

Nunc autem viros, qui prænominato Concilio interfuerunt, & quæ sequuntur Præcepta confirmaverunt, nomina subnotemus.

Gra-

Garmundus Patriarcha Hierosolymitanus. Balduinus Latinitatis Rex secundus Hierosolymorum. Ebremarius Cæsareæ Archi-Episcopus. Bernardus Nazarenus Episcopus. Ausquilinus Bethleem Episcopus. Rogerius Ramatensis Episcopus. Guildonius electus Abbas Sanctæ Mariæ de Valle Josaphat. Petrus de Monte Thabor. Aviardus Prior Templi Domini. Arnaldus Prior Montis Sion. Gerardus Prior Sepulchri Domini. Paganus Regis Cancellarius. Eustachius G. Wilhelmus de Buns. Barisanus Joppæ Constabularius. Balduinus de Ramis.

CAPITULUM I.

Neapolitani Concilii.

QUoniam quæ à Deo incipiunt, per ipsum ac in ipsum finiri necesse est, ut hoc sacrum Concilium à Deo incipiat, & in Deum finem habeat, ego Balduinus Latinitatis Hierosolymorum Rex secundus, hujus sacri Conventus exordium à Deo assumens, ut ipse præcepi, reddo & concedo Sacro-Sanctæ Ecclesiæ Hierosolymitanæ, & præsenti Patriarchæ Garmondo, & ejus Successoribus, reddituum meorum Decimas, sicut ratio Diœcesis ejus exigit, id est, Decimas reddituum Hierusalem, & Neapolis, & Ptolomaidis, quæ alio nomine Accon appellatur, quatenus ipse, orationum officium pro Regni statu apud Deum exercens, hoc Regalis charitatis adminiculo ad præsens sustentari valeat. Et si aliquando crescente Religione Christiana in aliqua prædictarum civitatum ipse aut aliquis Successorum ejus Episcopum ordinaverit, ipsarum Decimas pro Regis & Ecclesiæ consilio disponat.

Capitulum II.

Ego Rex Balduinus, Viris hujus sacri Concilii videntibus & faventibus personis, & Baronibus meis, idemque prout Parochiarum suarum ratio exigit, de suis Decimis facientibus, ut

prædixi, Decimas reddo, & superbiæ, qua ego vel ipsi interim retinuimus, culpam faciens cum ipsis veniam peto.

Capitulum III.

Ego Patriarcha Garmundus ex omnipotentis Dei parte, & mea & omnium adstantium Co-Episcoporum & fratrum potestate, super prædicta Decimarum redditione vos absolvo, & Decimas, quas Deo, & mihi, cæterisque Episcopis vestris dari debere recognoscitis, prout cujusque præsentium seu absentium fratrum Parochia exigit, charitativè cum eis recipio.

Capitulum IV.

Si quis se ab uxore malè tractari timuerit, quem suspectum habet, conveniat, eique domus suæ introitum, & uxoris suæ colloquium coram legalibus testibus interdicat. Si verò post Interdictum ipse, aut aliquis amicorum ejus, in sua aliave domo eos colloquentes invenerit, vir absque membrorum abscissione ad Ecclesiæ justitiam deducatur. Et si se ignito ferro purgaverit, impunitus dimittatur. Cæterum si quid dedecoris in colloquii inventione sustinuit, pro interdicta transgressione absque vindicta impunitum dimittatur.

Capitulum V.

Quicumque cum alterius uxore concubuisse probatus fuerit, accepta judicii sententia eviretur, & ab hac terra ejiciatur; Mœcha verò enasetur, nisi vir ejus misericordiam facere voluerit. Quod si fecerit, ambo mare transgrediantur.

Capitulum VI.

Si quis Clericum suspectum habuerit, domum & uxoris colloquium

loquium ei, ut prædiximus, interdicat. Si verò postea eos colloquentes invenerit, Ecclesiæ magis Magistratui id ostendat. Et si postmodùm eos concumbentes aut colloquentes repererit, rem demum ad justitiam deducat. Quod si justitia eum exordinaverit, deinceps in cæteris foris-factis laicali sententiæ subjaceat.

Capitulum VII.

Si Leno aut Lena alicujus uxorem verbis corrumpat, & mœchari faciat, mœchi vel mœchæ judicium subeat.

Capitulum VIII.

Si quispiam adultus Sodomitica nequitia se spontè polluisse probatus fuerit, tam faciens quam patiens comburatur.

Capitulum IX.

Si infans, aut quilibet provectus ab aliquo Sodomita vi commaculatus fuerit, & interim clamorem fecerit, Sodomita flammis tradatur. Qui verò non spontè peccaverit, secundùm Ecclesiæ sententiam pœniteat, & legalitatem non amittat.

Capitulum X.

Si quis Sodomiticum scelus vi semel passus id celaverit, et se denuò sordidari permiserit, nec justitiæ ostenderit, ubi postmodùm probatus fuerit, ut Sodomita judicetur.

Capitulum XI.

Si quis Sodomita, antequam accusetur, resipuerit, & pœnitentia ductus illi abominabili nequitiæ jure jurando abrenuntiaverit, in Ecclesiam recipiatur, & secundùm Canonum sententiam judicetur. Si autem rursus in id inciderit, & secundò pœnitere

 voluerit

voluerit, ad pœnitentiam quidem admittatur, ſed Hieroſolymitano Regno eliminetur.

Capitulum XII.

Si quis cum conſentiente ſibi Saracena concubuiſſe probatus fuerit, ementuletur, illa verò naſo truncetur.

Capitulum XIII.

Si quis Saracenam ſuam vi oppreſſerit, ipſa quidem infiſcabitur, ipſe verò exteſtificabitur.

Capitulum XIIII.

Si quis Saracenam alterius vi ſibi ſuppoſuerit, *ſimilem* ſententiam ſubibit.

Capitulum XV.

Si Chriſtiana Saraceno ſponte commiſceatur, ambo mœchantium ſententia judicentur. Si verò vi ab eo oppreſſa fuerit, ipſa quidem culpa non tenebitur, ſed Saracenus eunuchizabitur.

Capitulum XVI.

Si Saracenus aut Saracena Francigeno more ſe induant, infiſcentur.

Capitulum XVII.

Si quis unam habens uxorem, aliam ſuperduxerit, uſque ad primam prædicti anni Dominicam Quadrageſimæ diem Presbytero & confeſſus pœniteat, & deinceps ſecundùm Eccleſiæ Præceptum ſe habeat. Si verò id amplius celaverit, res ejus infiſcabuntur, & ipſe publicè fruſtatus ab hac terra excommunicetur.

Cap.

Capitulum XVIII.

Si quis nescius alterius uxorem duxerit, aut mulier alterius conjugi nescia nupserit, quem ignorantia defendit, compare ejecto, in hac terra remaneat, & nubendi licentiam habeat.

Capitulum XIX.

Si quis volens dimittere conjugem, se aliam habere, aut viva uxore se eam duxisse dixerit, aut calido ferro id demonstret, aut legales testes, qui jurejurando illud pro eo comprobent, Ecclesiæ Magistratui præsentet. Quamcumque autem in virilis sexus erratibus sententiam stabilivimus, eamdem in sexu fœmineo confirmamus.

Capitulum XX.

Si Clericus causâ defensionis arma detulerit, culpâ non teneatur. Si autem militiâ aut alicujus curialitatis causâ coronam dimiserit, usque ad prædictum terminum Ecclesiæ id confessus coronam reddat, & deinceps secundùm Patriarchæ Præceptum se habeat. Si autem ampliùs celaverit, pro Regis & Patriarchæ consilio se contineat.

Capitulum XXI.

Si Monachus aut Regularis Canonicus apostatavit, aut ad Ordinem recurrat, aut ad Patriam redeat.

Capitulum XXII.

Quicumque aliquem accusaverit, & probare non potuerit, eidem pœnæ subjaceat.

Capitulum XXIII.

Si quis de latrocinio convictus fuerit, si furtum fuerit ultra b. 3. mem-

membris comminuatur, manu,& pede, & oculis. Si verò infra b. furtum fuit, cauterio in facie coquatur, & per villam ductus flagellis cædatur. Et si in eo aliquid inventum fuerit, ei cui damnum intulit, reddatur. Si verò nihil habuerit, corpus ejus homini, cui fecit furtum, delibetur. Si rursum alia vice id perpetravit, omnibus membris aut vita privetur.

Capitulum XXIV.

Si quis furtum fecerit,& infra annos fuerit, custodiatur, donec in Curia Regis provideatur, quid de eo sit agendum.

Capitulum XXV.

Si quis Baronum hominem sui Comparis in latrocinio cepit, membris non comminuatur, sed in Curiam Regis ad judicandum mittatur.

Et in decisione Parochialium finium quinque testes sufficiant, sive Clerici, sive Laici.

Paschalis Papa II. Guidoni Viennensi Archi-Episcopo, Apostolicæ Sedis Legato.

Controversiam, quæ inter Bisuntinos Canonicos S. Joannis & S. Stephani tanto jam tempore voluta est, Canonico nec tandem apud nos judicio noveris esse decisam. Præcipimus ergo Sollicitudini tuæ, ut pro hoc negotio peragendo, & tanti scandali lite sedanda, adhibitis tecum sapientibus & Religiosis fratribus, vel Divionem, vel ad alium competentiorem locum convenias, quò possint sine gravamine personas sibi necessarias adducere,& omni partium animositate seposita ita syncerè, ita liquidè judicii hujus perfectionem accipias, quatenus inter eos nulla ulterius hujus rei lis aut querela remaneat. Testes autem hujus quæstionis probatores, quia de captu Parochiæ causa gravior agitur, quinque sint, sive Clerici, sive Laici, qui secundum Canonicas sanctiones de visu & auditu testimonium proferant.

Ut in probatione possessionum Domestici & socii admittantur.

Idem

Idem ad eundem. Super prudentia tua plurimum admiramur, quod in negotio Beati Stephani Clericorum ipſorum teſtimonium acceptare nolueris, cum Beatus Gregorius in hujuſmodi cauſis Eccleſiarum Actoribus probationem imponat. Diverſæ namque ſunt cauſarum ſpecies, nec in omnibus cauſis omnia agitantur. In criminibus ſiquidem accuſatoris & teſtium illa diſtinctio obſervanda eſt, quæ Canonibus continetur: Neque ad probationem Domeſtici aſſumantur. Cæterum in poſſeſſionum vel cæteris hujuſmodi negotiis hi potiſſimum aſſumendi ſunt, qui eadem negotia tractaverunt, de quorum viſu & auditu hæſitatio eſſe non debeat. Si ergo iidem Clerici idonei ſunt, ab aſſertione cauſæ illius nullatenus repellantur, ſed ſicut aliis litteris delibatum eſt, inter S. Joannis & S. Stephani Canonicos lis illa pleniùs decidatur.

Quid eſt territorium? Pompeius interrogat. Territorium eſt univerſitas agrorum inter fines cujuſque civitatis. Quod ab eo quidam dictum aiunt, quod Magiſtratus ejus loci inter eos fines terrendi, id eſt, ſubmovendi vim habet.

Verbum, *Suum*, ambiguum eſt, utrum de toto, an de parte ſignificet, & ideò inquirat ſuum non eſſe adjicere debere, & neque ſibi commune eſſe.

Innocentius, Servus Servorum Dei, Epiſcopis Galliæ. Inter cætera. Illos etiam limites inter Eccleſias eſſe ſancimus, quos antiquitus fuiſſe vel Scriptorum *atteſtatione* vel territoriorum diviſione, vel certis aliquibus judiciis conſtat, ut annuente Domino Eccleſiarum pax nulla occaſione turbetur. Et quæ pro fidelium ſalute ſtatuta ſunt, perrenni tempore inconvulſa ſtabilitate perſiſtant.

EXTRACTVM

EX VOLUMINE SEU CODICE

SIC INTITVLATO

Memoria di cose appartenenti alla Reverenda Camera Apostolica con altri particolari, & utili, e curiosi, cavato é rescritto da un libro intitolato,

DE DOMO REGIA FRANCORUM.

Scripto à mano in 6. che era di carta pecora di carattere bello fatto, circa l'anno M. CCCC. *VI.*

E ci si tratta di cose di centinaia d'anni prima.

PARS DUODECIMA.

Sequentes Epistolæ, diversis directæ Personis, sunt Anacleti Anti-Papæ.

EPISTOLA PRIMA.

Conversionis meæ primordia reducens ad animum, multum me Cluniacensi Monasterio invenio debitorem: Propter quod in eo & Monachicum habitum, & conversandi sumpsi, Divinæ potentiæ gratiâ protegente, principium. Cui licet in omnibus, quæ mihi pleno charitatis ubere piâ devotione impendit, æquâ redhibitione nequeam respondere, meipsum tamen ei, quoad possum, fidelissimâ servitute substerno. Et ideò de statu nostro, seu de his, quæ penes nos, Dei nos respiciente clementiâ, prosperè acta sunt vel aguntur, sanctæ Dilectioni vestræ dignum duximus, missis ad vos literis, intimare. Decedente siquidem de hac vita Domino Prædecessore nostro piæ memoriæ Papâ Honorio, Cardinales Ecclesiæ Romanæ Presbyteri, & Diaconi, & Subdiaconi, Primicerius cum omni Schola & Ordinibus Palatii, Judices & Scriniarii, & Clerus omnis Ro-

manus, expetente omni Populo cum Honoratorum devotiſſimo aſſenſu, in Titulo Beati Marci me, licet indignum, in Papam Anacletum unanimiter elegerunt: Et electum in Eccleſia Beati Petri Patroni noſtri Venerabilis Frater noſter Petrus Portuenſis Epiſcopus cum diverſarum Regionum Epiſcopis celeberrimè conſecravit. Verùm quidam falſi Fratres, Filii Belial, Filii peſtilentiæ, Filii Agar, ſapientiam, quæ de terra eſt, exquirentes, inebriati calice iræ Dei omnipotentis, Dei diſpoſitioni & conſtitutioni Eccleſiaſticæ auſu improbo niſi ſunt contraire. Quorum caput eſt Aimericus quondam Cancellarius, avaritiæ ſervus, hiſtrionum & ſcurrarum delirus incentor, Eccleſiarum exſpoliator, ſervorum Dei improbus exactor, alter Giezi, qui Simoniis publicis & privatis lepram Naamam & maledictionem Dei hæreditario eſt jure ſortitus. Hinc Joannes de Crema, homo miſerabilis, & verè Nicolaita, & inter Biothanatos aliquando per Papam Honorium & Cardinales damnatus, promiſſionibus vanis inductus, alludit. De Petro Cardinali S. Anaſtaſiæ, quod Theſauri Cluniacenſis aſſuetis tergiverſationibus inſatiabilis exſtitit prædo, & Gozelino Sanctæ Ceciliæ ſilere dignius duximus, quam de eis, & de eorum turpiſſima ſervitute vobis ſcribere. Hi Aimerici quadrâ vivebant, & ſicut celebre eſt apud nos, Juramento adſtricti iniquitatis ſuæ Caput per omnia ſequuntur. De quibuſdam Pſeudo-Epiſcopis, quos factionis ſuæ complices prædictus induxit, nullus nobis ſermo, nulla nobis cura eſt, cùm nihil ad eos de Romani Pontificis Electione pertineat. Porrò quia per Dei gratiam omnia nobis proſpera ſunt, nos in aliquo lædere non valent: Maledicta congeminant, latrant in nos canes impudentiſſimi, & ore vipereo detrahunt, & fœtentem crapulam eructantes, in Dei Eccleſia de ſua peſſima conſcientia multa ore fœtentiſſimo evomunt. Poſuerunt quippè, juxta impiorum teſtimonium, mendacium ſpem ſuam, obtenebratos habentes oculos, neſcientes quod iniquitates in excelſo loquantur, & ponant in cœlum os ſuum, ut lingua eorum tranſeat ſuper terram. Nec mirum, ſi ab eis cum Dei Eccleſia blaſphemamur, cum Patrem familias Dominum Beelzebub vocaverint Patres eorum. Quocirca fratres in Chriſto chariſſimi, Paterno vos alloquio ſalutantes, Dilectionem

nem vestram in Domino commonemus, ut eorum præstigia, si fortè vobis arriserint, evitantes, Romanæ Ecclesiæ unitatem constantissimè teneatis. Sanè, fratres, illi de quibus scripsimus, qui Dei Ecclesiam scindere, & Altare anathematis & maledictionis titulum sunt fabricare moliti, Sancti Spiritus & proprio sunt judicio condemnati. Convenientibus namque fratribus nostris, cum omni Clero Romano, cum tertiò quaterque vocati, aut rationem ponere aut satisfacere contempsissent, ab Ecclesiæ gremio digno sunt anathemate resecati. Tradidimus eos Sathanæ, ut discant non blasphemare. Illorum versutias & præstigiosa figmenta, quia longum est scribere, Latori præsentium, dilecto filio nostro Gregorio, Sedis nostræ Diacono Cardinali commisimus indicanda. Rogamus itaque Sanctitatem vestram, ut illam, quam olim circa me dilectionem in minori administratione visi estis exhibere, nunc in Apostolicæ Sedis Regimine constituto subtrahere non debeatis. Considerans siquidem infirmitatem meam ad Apostolicæ Sedis culmen non posse sufficere, onus hoc declinare malueram, ne in Pastorali regimine imparis administrationis actione succumberem: Sed quia contraire non est disponentis Dei arbitrio, obedienter secutus sum, quod misericors de me Omnipotentis manus voluerit operari. Domini & Principes nostri Petrus & Paulus, quibus in loco sancto assiduè deservitis, vobis pro nobis orantibus gaudia æternæ felicitatis obtineant. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Kalendis Maii.

EPISTOLA II.

Diuturna Prædecessorum nostrorum consuetudo & negotia nuper emergentia nos compellunt, ut Legatum ex Latere nostro ad vos dirigere debeamus. Dilectum itaque Filium nostrum Gregorium Cardinalem Diaconum in partes Aquitaniæ mittentes rogamus, ut solita eum pietate pro Beati Petri & nostra reverentia benignè suscipiatis, eique quo ordine nos Dominus Apostolicæ Sedi præesse voluit, ac de scandalo, quod à paucissimis in Romana Ecclesia factum audistis, aures vestras sine hæsitatione præbeatis. Fidem nimi-

rum ejus Sacroſancta Romana Eccleſia probatam habet, neque aliud vobis enarrabit, præter id quod veritas docet. Prætereà Univerſitati veſtræ ſignificamus, quod pro morum honeſtate, prudentiæque efficacia, ſicut Beatæ recordationis Papa Paſchalis nutritor noſter, & poſt eum alii Anteceſſores noſtri Romani Pontifices fecerunt, Venerabilem Fratrem noſtrum Girardum, Engoliſmenſem Epiſcopum, per veſtras Provincias vobis ei cooperantibus, Apoſtolicæ Sedis liberalitate in partem ſollicitudinis veſtræ vocavimus. Per præſentia igitur vobis Scripta mandamus, ut eidem fratri noſtro, tanquam Apoſtolicæ Sedis Legato, debitam curetis reverentiam exhibere. Nos enim ei & Dilecto Filio noſtro dedimus in Mandatis, ut convocato Fratrum Collegio, Concilium debeant celebrare, in quo charitate mediâ conſedentes, communicato conſilio, Sanctique Spiritus gratiâ invocatâ, corrigenda corrigant, & quæ digna fuerint confirmatione corroborent. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Kalendas Maii.

EPISTOLA III.

PRo tua probitate, quam Sancta Mater Romana Eccleſia longo jam tempore expertam habet, Te tanquam chariſſimum ſuum præcipuum Filium dilexit, & ſpeciali gratia honoravit. Dominus ſiquidem & nutritor noſter ſanctæ memoriæ Papa Paſchalis, & alii poſt eum Romani Pontifices ob Inſignia virtutum tuarum ſuas tibi commiſerunt vices in Aquitaniæ partibus peragendas. Nos igitur dilectionis præteritæ ac ſollicitudinis memores, quibus ſemper Matrem tuam Romanam Eccleſiam dilexiſti, & propenſiùs adjuviſti, Legationem Apoſtolicæ Sedis, liberalitate à Prædeceſſoribus noſtris tibi conceſſam, nos quoque concedimus, & ſicut illorum habuiſſe cognoſceris, ità & noſtras habere te vices deinceps volumus, & gratis, plenoque charitatis intuitu confirmamus. Ad hujus autem noſtræ conceſſionis firmamentum, dilectum Filium noſtrum Gregorium Diaconum Cardinalem miſimus, quem in partibus illis aliquantiſper volumus converſari. Tuæ itaque Fraternitati mandamus,

damus, ut cum eodem Filio nostro Concilium studeas convocare, in quo charitate mediâ consedentes, communicato Fratrum consilio, Sanctique Spiritus gratiâ cooperante, corrigenda corrigant, & quæ confirmatione digna sunt, confirment. Per ipsum etiam de promotione nostra, seu de scandalo, quod in Romana Ecclesia factum audisti, te reddimus certiorem, quatenùs Dilectio tua & mendacium omne respuere, & veritatis testimonio indubitanter valeat adhærere. Datum Romæ apud sanctum Petrum, Kalendis Maii.

EPISTOLA IV.

Veteris amicitiæ memores, & ejus præcipuè, quæ inter te & bonæ memoriæ Patrem meum longo tempore stabili firmitate duravit, dignum duximus Nobilem Prudentiam tuam Sedis Apostolicæ literis visitare, & mutuæ affectionis fœdera dignis allegationibus innovare. Quamobrem quantò te arctiùs charitatis brachiis cupimus amplexari, tantò diligentiùs de statu Romanæ Ecclesiæ, seu de his, quæ penes nos sunt acta, literarum nostrarum serie Dilectioni tuæ intimare curavimus. Obeunte siquidem piæ memoriæ Papa Honorio, fratres nostri Cardinales, Presbyteri & Diacones, cum omni Clero Romano, expetente Populo, & indefessis vocibus insistente, consentientibus etiam juxta tenorem Canonum Honoratis, devotis animis, & affectione unanimi, invitum me, & viribus imparem concorditer elegerunt, electumque posteà venerabilis frater noster Petrus Portuensis Episcopus, convenientibus diversarum Regionum Episcopis, ad Altare Beati Petri sub oculis omnium in Romanum Pontificem celeberrimè consecravit.

Verùm quidam de fratribus, loco & tempore novitii, & paucissimi numero, quorundam perfidorum blandis astutiis suffocati, Altare aliud erigere, & anathema Jericho in Sanctuarium Dei introducere, & simulacrum Phegor de inauribus mulierum insipientium sunt in tenebris fabricare conati. Sed Deus omnipotens, qui consilium Achitofel infatuavit, eorum prava consilia, modo mirabili,

mirabili *destruxit*. De domo namq; Leonis Frangipane, cujus potiſſimùm viribus videbantur inniti, nocturno tempore fugientes ſe trans Tiberim contulerunt, & ibi quaſi in quodam carcere latitantes præſumptionis ſuæ ignominiam crebris doloribus flebiliter experiuntur. Sanè Clerus omnis Romanus individuâ nobis charitate cohæret. Præfectus Urbis Leo Frangipane cum filio, & Cencio Frangipane, & Nobiles omnes, ac Plebs omnis Romana, conſuetam nobis fidelitatem fecerunt. Nos quoque, quæ officii noſtri ſunt, in Urbe, intus & extra, liberè exercemus. Ordinationes Cardinalium fecimus, & Epiſcopos, largiente Domino, conſecravimus. Rogamus itaque Nobilitatem tuam, ut ſicut de te ſpem firmiſſimam poſſidemus, pro Romana Eccleſia conſuetâ debeas inſtantiâ laborare, & dilectionis tuæ inſignia manifeſtis nos facias effectibus experiri. Hoc enim agens, & Romanam Eccleſiam ſemper obnoxiam, & nos tibi de cætero facies debitores. Nec te, chariſſime, Aimerici quondam Cancellarii, Prædonis improbi, Simoniæ ſervi, ſeu Joannis de Crema, hominis ſuperbiſſimi & incircumciſi, & verè Nicolaitæ, monſtruoſa mendacia moveant, nec fidei tuæ murum eorum vaniloquia aut venenoſa mendacia penetrent, qui velut Cain à facie Domini fugientes, maledicti à terra, fratricidii ſignum meretriciâ coguntur fronte geſtare. Datum Romæ apud S. Petrum, Kalendis Maii.

EPISTOLA V.

DEſiderium deſiderii noſtri fuerat idoneum ad vos à Latere noſtro Nuncium deſtinare. Cæterùm nobis erga plurima occupatis deſiderium noſtrum hucuſque dilatum eſt. Sanè opportunitate habitâ unum ex præcipuis Romanæ Eccleſiæ membris, Chariſſimum videlicet ac Venerabilem Fratrem noſtrum Ottonem, Tudertinum Epiſcopum, ad partes veſtras duximus delegandum, quod vos ex parte noſtra pleniùs viſitet, ac de ſtatu noſtro faciat certiores. Si quæ etiam inter vos fuerint pertractanda negotia, S. cooperante Spiritu unà vobiſcum vice noſtrâ pertractet. Præſentibus igitur literis Univerſitatem veſtram rogamus, ut eum reverenter ſuſcipere, eique,

tan-

tanquam Vicario noſtro, ſtudeatis aſſiſtere & obedire. Hortamur etiam, ne laudabilem fidei veſtræ conſtantiam quorundam maliloquia, vel præſtigioſa figmenta perturbent, qui utique poſt concupiſcentias ſuas euntes, Altare aliud in Eccleſia Dei erigere, atque in occultis tenebris Idolum cruentis manibus fabricare præſumpſerunt. Horum enim, diſponente Deo, circa promotionem noſtram Factum audiſtis: *Quam* non in angulo vel latibulo, ſed in luce, & in manifeſto ab univerſo Urbis Clero & Populo, ex deliberato Fratrum conſilio, ex communi aſſenſu & unanimi deſiderio, celebratam eſſe noveritis. Nos per Dei gratiam in tota Urbe intùs & extrà, quæ noſtri officii ſunt, libertate plenariâ operamur. Quæ minùs literis continentur, eidem Legato noſtro injunximus verbo & Scripto pleniùs referenda. Omnipotens Dominus ſuâ vos benedictione circumtegat, & ſuo ſemper faciat amore ferventes. Datum Romæ apud S. Petrum, Kalendis Maii.

EPISTOLA VI.

QUantam de probitatis tuæ ſolertia fiduciam habeamus, quantùm te amplioribus benevolentiæ noſtræ brachiis amplexemur, ipſe noſti. Promotionis noſtræ ordinem jam te credimus accepiſſe, atque nunc pleniùs poteris, quæ nobis proſpera largitus ſit Dominus, indagare. Legatum ſiquidem noſtrum Venerabilem Fratrem Ottonem, Tudertinum Epiſcopum, unum videlicet ex præcipuis Romanæ Eccleſiæ membris, ad Galliarum partes dirigimus, qui chariſſimum & glorioſum filium noſtrum Regem, & te ipſum, atque alios fratres noſtros & filios viſitet, ac de ſtatu noſtro faciat certiores. Si qua etiam in partibus ipſis corrigenda vel confirmanda fuerint, S. cooperante Spiritu, vice noſtrâ corrigat & confirmet. Ipſum igitur Dilèctioni tuæ committimus, tuæ potiſſimùm Experientiæ commendamus, rogantes ut eum pro Beati Petri reverentia & dilectione noſtra in omnibus, quæ oportere cognoveris, adjuves & ſuſtentes. Nec ſolum ei officioſè aſſiſtas, ſed & cauſſæ curam ipſe ſuſcipiens, laborioſum prò nobis ſollicitudinis onus collo tuo imponere non graveris, ſciens quia nos tuæ charitatis obſe-

quiis nunquam experieris ingratos. Obtemperantem Monitis noſtris Fraternitatem tuam Dominus conſervare dignetur incolumem. Datum apud S. Petrum, kalendis Maii.

EPISTOLA VII.

NObilium factorum tuorum memoriâ, & antiquarum amicitiarum gratiâ incitamur, ut deſiderabilem nobis perſonæ tuæ præſentiam tali viſitemus Legato, qui Dei & Eccleſiæ honorem atque ſalutem tuam noverit ſtrenuè & fideliter operari. Proinde Chariſſimum Fratrem noſtrum Ottonem, Tudertinum Epiſcopum, ex noſtro ad te Latere delegamus, unum videlicet ex præcipuis Romanæ Eccleſiæ membris, Virum utique ſapientem & Religioſum, Domini ac Prædeceſſoris noſtri ſanctæ memoriæ Paſchalis Papæ Plantarium, qui te ipſum & Fratres noſtros ac Filios viſitet, & quo ordine nos Dominus ad honoris hujus culmen promoveri voluerit, quæ etiam nobis per Dei gratiam proſperè ſucceſſerunt, vivâ voce vobis valeat nunciare. Præterea ſi qua in partibus illis corrigenda vel confirmanda fuerint, Sancto cooperante Spiritu, vice noſtrâ corrigat & confirmet. Præſentibus igitur literis tuam Nobilitatem rogamus, ut eum reverenter ſuſcipere, & tanquam noſtras, immò Beati Petri vices perferentem ſtudeas honorare. Cæterum quorumdam Pſeudo-Fratrum maliloquia & mendoſa figmenta Dilectionis tuæ conſtantiam non dimoveant. Nam detecta eorum mendacia per eundem Legatum noſtrum tibi & Regno tuo ampliùs nota fient. Ad hæc plurima liberalitatis tuæ obſequia, & Prædeceſſoribus noſtris exhibita, & nobis ipſis perſonaliter impenſa, à memoria noſtra non poſſunt nec debent excidere, pro quibus, præſtante Deo, cupimus æqua tibi & honori tuo viciſſitudine reſpondere. Rogamus itaque, ut ſicut ſemper, ità & nunc in Beati Petri ſervitio, & amore noſtro attentiùs perſeveres, quatenùs juxta laudabilem benevolentiæ tuæ morem, te inter reliquos Reges & Principes præcipuum adjutorem nos, & nobiſcum tota Eccleſia ſentiamus. Datum Romæ apud Sanctum Petrum.

EPI-

EPISTOLA VIII.

ET Apoſtolicæ Sedis authoritas, & emergentium cauſſarum neceſſitas nos compellunt, ut fratres noſtros circumquaque poſitos & literis crebrioribus, & miſſis à Latere noſtro Nunciis viſitemus. Præcipuè verò Gallicanam Eccleſiam noſtrâ duximus viſitatione digniſſimam, quæ inter reliquas Chriſtianitatis Eccleſias nullis unquam ceſſit erroribus, nullâ prorſus potuit ſchiſmaticæ pravitatis infamiâ maculari. Semper enim in plena Dei conſtantia perſeverans, Romanæ Eccleſiæ pacem unitatemque tenere, eamque ſemper ſtuduit obſequiorum exhibitionibus exaltare. Eapropter unum ex præcipuis Romanæ Eccleſiæ membris, Chariſſimum videlicet Fratrem Ottonem, Tudertinum Epiſcopum, in partes noſtræ ſollicitudini aſſiſtentes ad vos duximus delegandum. Virum utique ſapientem, cognitum, & Religioſum, atque ab ineunte ætate in Eccleſia Romana eruditum, qui Eccleſiam veſtram & vos ipſos ex parte noſtra viſitet, Clerum & Populum benedicat, voſque pleniùs de his, quæ nobis per Dei gratiam proſperè ſucceſſerunt, faciat certiores. Cui etiam dedimus in Mandatis, ut in partibus veſtris Concilia celebrare, ac ſi qua emerſerint negotia, unà vobiſcum debeat juſtitiâ mediante terminare. Rogamus itaque Fraternitatem veſtram, ut eum reverenter ſuſcipere, & tanquam Vicario noſtro ſtudeatis aſſiſtere & obedire. Nec fidei veſtræ conſtantiam quorundam maliloquia vel præſtigioſa figmenta perturbent, qui poſt concupiſcentias ſuas euntes, Altare aliud in Eccleſia Dei erigere, atque in tenebris Idolum fabricare cruentis manibus præſumpſerunt. Quod enim diſponente Domino circa nos factum audiſtis, non in angulo vel in latibulo, ſed in luce & manifeſto, ex deliberato Fratrum conſilio, ab univerſo Urbis Clero & Populo celebratum eſſe noveritis. Nos per Dei gratiam, quæ noſtri officii ſunt, in tota Urbe, intùs & extra, libertate plenariâ operamur. Quæ minùs literis continentur, idem Legatus noſter Dilectioni veſtræ pleniùs enarrabit. Omnipotens Dominus ſuâ vos benedictione circumtegat, ſuoque ſemper faciat amore ferventes. Datum Romæ apud S. Petrum, kalend s Maii.

EPISTOLA IX.

DOmino Lothario, glorioso ac Triumphatori Romanorum Regi, Hugo Præfectus Urbis & fratres ejus, Leo Frangipane, & Cencius Frater ejus, Stephanus de Tebaldo, Albertus Joannis de Stephano, Stephanus de Berizo Frater ejus, Henricus Filius Henrici de S. Eustachio, Octavianus Frater ejus, & reliqui Romanæ Urbis Potentes, Sacri quoque Palatii judices, & nostri Consules, & Plebs omnis Romana salutem & gloriam, & de hostibus universis victoriam.

Benè olim cana Patrum nostrorum & Togatæ gentis sanxit authoritas, paucis esse Principem moderatisque sermonibus alloquendum; ne vel adulationibus cognitis stomachari, vel instantiâ nimiâ Regius valeat favor retundi. Proinde licet Domini Papæ literis & multorum ad te relatione de ejus electione pervenerit, gratum tamen nobis fuit ad Magnitudinem tuam super hac re Urbis literas destinare. Nos siquidem post Papæ Honorii obitum, unanimi & spontaneâ omnium Cardinalium voluntate, & concordi electione Clericorum omnium, Dominum Papam Anacletum, Virum prudentem & providum, Filium Petri Leonis, in Romanum Pontificem Spiritus S. gratiâ procreatum, humili spontaneâque devotione suscepimus, & fidelitatem ei debitam de Urbis nostræ more juravimus. In cujus utique promotione tantam Cleri & Populi concordiam vidimus, ut verè in omnium mentes Spiritus S. mirabiliter venisse credatur. Suggerimus igitur Clementiæ tuæ, & obnixiùs deprecamur, ut ei in omnibus Regali debeas semper affectione favere, & auxilii tui & consilii manum nobili devotione porrigere, & ejus & Romanæ Ecclesiæ hostes, sicut & ipse tuos, invictâ manu refellere. Sanè si Princeps noster, & Cleri dici cupis & esse, si Romani Imperii optas tibi fasces & gloriam vendicare, necesse est Romanis Te legibus coaptari, nec Civium tuorum & Magistratus Urbis corda rescindere. Nos quidem te hactenus non sic de corde dileximus, nec Principatus tui ulla nobis cura vel affectio demulcere quolibet modo poterat, ut honoris tui augmentum & Impe-

Imperii culmen deberemus ullis rationibus affectare; sed postquam Domini Papæ amorem circa Personam tuam impensiùs fervêre cognovimus, eâdem te sumus diligentiâ prosecuti, & Purpuras tuas dignis honoribus deinceps cupimus illustrare. Cæterùm mirum valdè habemus, & Romanæ Reipublicæ injuriæ deputamus, cum tibi jam bis Dominus Papa literas miserit, semel per Bremensem Archi-Episcopum, secundò per Argentinensem quemdam Clericum, qui te de statu Urbis pleniùs instruxerunt, cur nulla à Discretione tua adhuc Rescripta meruerit? Inde est, quod Dominus Papa nullam adhuc de Latere suo Personam, Clericum aut Laicum, juxta consilii nostri & totius Ecclesiæ Condictum, ad Excellentiam tuam statuit delegare.

Viderit itaque Moderatio tua, ut Domini Papæ literis, Scriptis, & Nuncio devotiori moderamine respondere, & quem animum circa Domini Papæ personam, & circa nos omnes & Romanam Rempublicam habeas, certis indiciis declarare non differas: Alioquin sic suspensi nos diutiùs stare non possumus, nec aliquibus in longum valemus dissimultatibus protrahi. Acta Romæ feliciter XV. kalendas Junii.

EPISTOLA X.

SEreniſſimo ac Glorioſiſſimo Lothario, Romanorum Regi, Fratres qui Romæ sunt Cardinales, Presbyteri & Diacones, Bonifacius tituli S. Marci, Gregorius Apostolorum, Amicus tituli S. Nerei & Achillei, Desiderius tituli Sanctæ Praxedis, Saxo tituli S. Stephani in Cælio monte, Petrus Pisanus tituli S. Martyris Susannæ, Petrus tituli S. Marcelli, Sigizo tituli S. Xixti, Crescentius tituli Sanctorum Marcellini & Petri, Comes tituli S. Sabinæ, Gregorius tituli S. Balbinæ, Littefridus tituli S. Vitalis, Mattheus tituli in Eudoxia, Henricus tituli S. Priscæ, Odericus tituli S. Joannis & Pauli, Jonathas tituli S. Callisti, Stephanus tituli S. Laurentii in Damaso, Petrus tituli Sancti Eusebii, Gregorius Diaconus Cardinalis S. Eustachii, Angelus S. Mariæ in Dominica, Joannes S. Nicolai in carcere Tulliano, Rimmanus S. Angeli juxta templum Jovis, Silvius S. Lu-

ciæ juxta Heliogabalum, Romanus S Adriani juxta Asylum, Gregorius S. Mariæ in Aquiro, Petrus senex Portuensis Episcopus, Ægidius Tusculanus Episcopus, Transmundus Seguinus Episcopus, Otto Jotrinus Episcopus, cum reliquis Romanæ Ecclesiæ Suffraganeis, Subdiaconi omnes, Primicerius cum omni Schola Cantorum, Petrus Basilicæ Salvatoris, quæ appellatur Constantiniana, Archi-Presbyter, Renerius S. Mariæ majoris, Papa S. Mariæ Rotundæ, cum reliquis Romanæ Ecclesiæ Archi-Presbyteris, & omni Clero Romano, Anastasius Abbas S. Pauli, Joannes Sanctorum Stephani & Laurentii, Laurentius Abbas S. Gregorii in Clivo Scauri, cum reliquis Abbatibus æternam in Domino salutem.

Propter quorundam hominum dolosa figmenta & mendacia venenosa, qui Dei Ecclesiam scindere, & simplicium animas evertere moliuntur, & sicut Jamnes & Mambres Moysi, Philetus & Hermogenes Paulo, Dei veritati resistunt, ad Serenitatem tuam, Christianissime Principum, Universitatis nostræ literas, sicut & ad reliquas Orientis seu Occidentis Ecclesias, piâ devotione dirigimus, optantes ut de his, quæ post obitum piæ memoriæ Papæ Honorii in Romana Ecclesia emersêre, seu de Domni Papæ Anacleti electione, sitis literarum serie certiores. Accepimus enim eos suis Scriptis impudenter asserere Dominum Papam, non petitione Populi, non spontaneâ Cleri electione, nec Honoratorum consensu juxta Synodales Regulas, & antiquas Patrum nostrorum traditiones ad Apostolatus culmen assumptum, sed vi Parentum, potentiâ fratrum, fustibus & sanguine, nobisque nolentibus subrogatum. Sed mirum nobis non est, si mendacia ad tam longinquas dirigunt nationes, ut veneni sui fæce gentes omnes inebrient, & simplices quosque deludant, cum in Romanæ Ecclesiæ gremio fraudulentiis suis Sedem Apostolicam prostituere *contendant*. Revelatâ tecum, Nobilissime Princeps, facie loquimur, & per te toto Orbe Romano fieri notissima hæc, quæ scribimus, peroptamus. Decedente de hac vita Papâ Honorio, nos omnes Cardinales, Presbyteri & Diacones, cum Sub-Diaconibus, Primicerio, cum omni Schola Palatii in Basilica Beati Marci, qui locus, quasi Urbis umbilicus est, concordi voluntate,

conve-

convenimus. Convenêre Nobiles, & innumera ibidem multitudo convenit, substituendi Pontificis electionem avidiùs exspectantes. Cumque diutiùs inter nos de futuri Pontificis esset electione tractatum, Dominus Papa, tunc Cardinalis Presbyter, primus prærupit in vocem, & quemdam de fratribus manu & voce propriâ assignavit: Cui rei se impotens frater ille cognoscens, communi omnium nostrorum consilio, communi assensu, exspectante Populo, consentientibus Honoratis, eundem Dominum Papam nobiscum communiter elegit. Sicque in Basilica Beati Petri ad corpus ejus, ubi tantùm Romani Pontifices consecrantur, est celeberrimè consecratus. Nulla profectò nos violentia, nullius nos potentia impulit, sicut fanatici illi suis literis garriunt, in Romanum eum Pontificem advocare. Sed cum proditiones suas & opprobria tegere nequeant, proprii oculi trabe neglectâ in alieno oculo festucam quærunt. Porrò Aimericus quondam Cancellarius, qui Romanam Ecclesiam quasi vile scortum pro luxuriis & avaritia sua longo jam tempore habuit prostitutam, qui Simoniis, sicut vos ipsi, ut credimus, aliquando fuistis expertus, & exactionibus variis Dei Ecclesiam & Dei servos diutiùs trucidavit, arridente ei egregio Viro Leone Frangipane, qui nunc per Dei gratiam nobiscum est, velut alter Sennacherib in civitatem sanctam, & templum improbi consilii sui manum impiè præsumpsit extendere, & propriâ superbiâ quibusdam sibi allicitis, qui ejus quadrâ vivebant, viris utique novitiis & numero quinque, Altare aliud in Dei Ecclesia solus est molitus erigere. Verùm Omnipotens Deus subsannavit eos, & eorum consilia infatuans, in sibilum & fabulam omnium mirâ ratione redegit. Ipsi tamen, ut canes impudentissimi, erubescere nescierunt, frons meretricis facta est eis. De quibusdam verò Episcopis, quos impostores illi in factione ista sibi applaudere gloriantur, nobis cura ulla non est, præsertim cum nil ad eos Romani Pontificis electio pertineat. Rogamus itaque Discretionem tuam, & in Domino commonemus, ut si Romanæ Ecclesiæ piis optas solatiis & studiis confoveri, si Imperii tui moderamina per Sedem cupis Apostolicam roborari, cum Romana simul Ecclesia sapias, æquâ nobis pietate concordes, & Dominum Papam Anacletum,

quem

quem unanimi omnes devotione præfecimus, Catholicum Papam feliciter recognoſcas, & debitam ei, Prædeceſſorum tuorum more, affectionem exhibeas. Nos quidem aliquando non ſic plenè dileximus, ſed quia Domini Papæ amorem uberiùs circa te fervêre cognoſcimus, eundem circa te & circa honorem tuum animum nos geſtare cognoſcas. Quod ſi nos fortaſſis audire diſtuleris, propitiùs ſit nobis Deus, quia nullis exceſſibus ad tuam nos dilectionem compellas. Memento etiam quid Roboam Regi illi contigerit, qui conſilio juvenum, Sacerdotum noluit conſiliis obedire.

EPISTOLA XI.

IAm dudum voluntatis noſtræ ac deſiderii fuit, ut deſiderabilem nobis perſonam tuam & totam Gallicanam Eccleſiam tali viſitaremus Legato, qui Dei & Eccleſiæ honorem atque ſalutem tuam noſſet & poſſet ſtrenuè ac fideliter operari. Cæterùm nobis erga plurima occupatis, deſiderium noſtrum huc uſque dilatum eſt. Sanè opportunitate habitâ, quod pro tempore intermiſiſſe conſpicimus, ipſo jam debito compellente, perficere non moramur. Multa enim de tua nobili & experta dilectionis conſtantia fiduciam poſſidemus, quâ Perſonam noſtram à puero dilexiſti, & dulcedinis tuæ affectione benevolâ educaſti, ut more ſolito & communem Matrem Romanam Eccleſiam honore debito venereris, & nos ipſos perſonaliter dilectionis tuæ affluentiâ proſequaris. Eâ propter chariſſimum Fratrem noſtrum Ottonem, Tudertinum Epiſcopum, unum videlicet ex præcipuis Romanæ Eccleſiæ membris, virum utique honeſtum & Religioſum, Domini Prædeceſſoris noſtri S. memoriæ Paſchalis Papæ Plantarium, ad tuam uſque præſentiam noſtro è Latere delegamus. Qui teipſum de ſtatu noſtro faciat certiorem, & in diverſis Regni partibus, quæ correctione vel confirmatione digna fuerint, vice noſtrâ corrigat & confirmet. Præſentibus igitur literis Nobilitatem tuam rogamus, ut eum & reverenter ſuſcipere, & tanquam noſtras perferentem vices ſtudeas honorare. Nobis enim, quidquid obedientiæ, quidquid ei honoris exhibueris, adſcribemus. Nos profectò pleniùs te benevolentiæ noſtræ brachiis amplexa-

plexamur, & tuum tuique Filii gloriosi Regis Philippi honorem, præstante Domino, cupimus efficaciter exaltare. Porrò de promotione nostra, per fratres nostros Cardinales & Episcopos Suffraganeos Romanæ Ecclesiæ celebrata, de Cleri & Populi nobiscum unanimitate, seu etiam de scandalo à paucis Pseudo-Fratribus celebrato, eidem Legato nostro injunximus, tibi & Regno tuo pleniùs intimare. Rogamus ergò, ut pro Ecclesia Dei murum te validissimum opponas, & aures tuas ab illorum mendaciis seu detractionibus omninò avertas: Quatenus inter reliquos Christianæ gentis Principes præcipuum te Catholicæ Fidei defensorem, sicut semper, ita & nunc tota nobiscum Ecclesia recognoscat. Charissimam Filiam B. Petri Dominam Reginam benedictione Apostolicâ salutamus. Omnipotens Dominus Apostolorum suorum Petri & Pauli meritis personam potestatemque vestram custodiat, & per temporalem administrationem æterni vobis Regni participium largiatur. Datum Romæ apud S. Petrum, kalendis Maii.

EPISTOLA XII.

NObilis memoriæ Antecessores tui, sicut Viri sapientes & consilio providi, Sanctam Romanam Ecclesiam honorare, & pro collata à Domino potestate propensiùs exaltare curarunt, & sicut nos ipsi vidimus & testamur, Prædecessoribus nostris nobili devotione servierunt. Inde est, quod Sedes Apostolica inter reliquos Galliarum Principes ampliori est eos gratiâ amplexata. Et ideò Dilectionem tuam paternis alloquiis visitantes, Prudentiam tuam literarum præsentium serie attentiùs adhortamur, ut nobilium Prædecessorum nobilis Successor Romanæ Ecclesiæ individuâ semper charitate cohæreas, nec ab ejus unquam unitate declines. Cui profectò si indefessâ fueris devotione prudenter innixus, tutâ poteris, præstante Deo, stabilitate regnare. Nos quidem de Nobilitate & fidei tuæ constantia plurimum præsumentes, personam tuam dignis titulis honorare, & honorem tuum Paternæ dilectionis affectu omnimodis decrevimus ampliare. De promotione verò nostra, seu de his,

quæ apud nos acta sunt, Venerabilis Frater noster præsentium Lator Otto, Tudertinus Episcopus, Legatus noster, quem ad partes vestras pro variis negotiis delegamus, Dilectionem tuam faciet certiorem. Ipsum itaque egregiæ Probitati tuæ attentiùs commendantes rogamus, ut pro amore B. Petri & nostro, solitâ ei liberalitate concurrere, & tuis eum debeas solatiis confovere, quatenus & injunctum sibi Mandatum, cooperante Deo, per industriæ tuæ solatium efficaciter exequi valeat, & tuam nos in eo valeamus diligentiam experiri. Datum Romæ apud S. Petrum, kalendis Maii.

EPISTOLA XIII.

QUod tibi de statu nostro & Romanæ Ecclesiæ tardiùs scripsimus, Frater mi charissime, ne mireris, quoniam & nos de suscepti inopinata cura Regiminis mœstitia occupavit, & in tanta bestiarum frementium sylva diversis fluctibus pressi, adversis sumus ventorum turbinibus agitati. Tanta quippe me occupationum onera deprimunt, tantis caussarum flagris illidor, ut mens mea nullatenùs ad superna erigatur, & ego rectè clamare compellar: *Veni in altitudinem maris, & tempestas demersit me.* Considero namque qui sum, & infirmitatem meam, quasi manu palpans, certis effectibus deprehendo. Et ideò ut Beatitudini tuæ vera profitear, infirmitatem meam plenè considerans ad Apostolicæ Sedis culmen propriis meritis non posse pertingere, onus hoc malui declinare, ne in Pastorali regimine imparis administrationis actioni succumberem. Sed quia Dei disponentis arbitrio contraire non est, obedienter secutus sum quod misericors de me operis manus voluerit operari. Cum ergò & Romanæ consuetudo Ecclesiæ posceret, & Beatitudinis tuæ nos dilectio incitaret, curavimus non solùm Scriptis Fraternitati tuæ nostræ charitatis & amicitiæ vota persolvere, sed etiam de promotione nostra, quod desiderabile tibi fuisse credimus, per latorem præsentium venerabilem Fratrem nostrum Ottonem, Tudertinum Episcopum, à Domino S. Prædecessore nostro Papa Paschale ordinatum, indicare. Ipse quidem, & de his, quæ apud nos acta sunt, & de statu Urbis & Ecclesiæ,

quantò

quantò pleniùs novit, tantò Experientiæ tuæ poterit veriùs enarrare. Sanè de electione nostra, quæ à fratribus nostris Cardinalibus, Presbyteris & Diaconibus, Subdiaconis quoque & Primicerio, & omni Schola Palatii, ac cuncto Clero Romano, expetente omni Populo, consentientibus juxta tenorem Canonum Honoratis, est unanimi voto, & concordi moderatione peracta, ad notitiam tuam multorum relationibus pervenisse jam credimus. Qualiter autem consecratio nostra per venerabilem Fratrem Petrum, Portuensem Episcopum, cum diversarum Regionum Episcopis, ad Altare B. Petri sit solemniter celebrata, quomodo etiam per viam sacram Phrygio capiti nostro, Prædecessorum nostrorum more, imposito ad Lateranense Palatium venerimus, forsitan non ignoras. Quocirca de suavissimæ Beatitudinis tuæ fide & constantia impensiùs præsumentes, te instantiùs exoramus, ut piis precum tuarum suffragiis apud omnipotentem Deum nobis concurrere, & pro Romana debeas Ecclesia consuetâ instantiâ vigilare. Qualiter autem de Fraternitatis tuæ debeamus charitate præsumere, ex mentis nostræ, quam circa te habemus, qualitate colligimus. Nec te aliter Personam nostram & Apostolicam Sedem diligere, quam ipsi vos diligimus, arbitramur. Datum Romæ apud S. Petrum, kalendis Maii.

EPISTOLA XIV.

SUscepti officii ratio nos hortatur, ut Ordinationis nostræ primordia, & his qui propè, & his qui longè sunt, fratribus intimemus. Noverit itaque Fraternitas tua, quoniam defuncto Decessore nostro Papâ Honorio, Fratres Cardinales S. Romanæ Ecclesiæ, Presbyteri & Diacones, cum universo Urbis Clero & Populo, communi voto & desiderio ad summum nos Pontificatus apicem elegerunt, & electum Fratres nostri Episcopi Romanæ Ecclesiæ Suffraganei ante sacratissimum B. Petri Apostoli Corpus celeberrimè consecrarunt. Cæterùm labores tui & persecutiones, quæ tibi à Barbaris inferuntur, nobis quemadmodum graves sunt, utpotè qui & communi charitatis debito, & Apostolicæ Sedis administratione compellimur, ut

Fratrum omnium passionibus compati, & eorum afflictionibus attentiùs subvenire debeamus. Dolemus autem quia hæc quæ pateris, nobis ante hos dies cognita non fecisti: Sicut ea maturiùs audissemus, per Legatum nostrum, quem ad Charissimnm Filium nostrum Imperatorem direximus, pro quiete ac sublevatione tua libentiùs scripsissemus. Hortamur autem Dilectionem tuam, ut patienter omnia sufferas, & in patientia tua illatas tibi oppressiones æquanimiter toleres, quatenus beatitudinem illam percipere merearis, quam patientibus persecutionem propter justitiam Dominus pollicetur. Nec unquam persecutio qualibet vel oppressio adeò te perturbet, ut Sponsam tuam, Drinastinam videlicet Ecclesiam deseras, aut ab antiqua Patrum lege ac traditione aliquo modo recedas. Nos enim Fraternitati tuæ non deerimus, quando debita & opportuna tibi tuæque Ecclesiæ subsidia impendamus. Datum Romæ apud S. Petrum, kalendis Maii.

EPISTOLA XV.

IN promotionis nostræ principiis Universitati vestræ literas misimus, in quibus super his, quæ tunc de nobis Romana Ecclesia fecerat, pleniùs vobis intimare curavimus. Sed quia post consecrationem nostram, quæ per Dei gratiam ad Altare B. Petri est solemniter celebrata, multa nobis prospera, multa commoda successêre, dignum duximus iteratis vos literis visitare, & de his, quæ circa nos sunt *acta*, Fraternitatem tuam reddere certiorem. Nos siquidem, largiente Deo, sani & prosperi sumus, & Catholicæ Ecclesiæ hostibus dignis redargutionibus confutatis, quæ ad nostrum videntur officium pertinere, ubique in Urbe, intùs & extra, efficaciter operamur. Fratres nostri Cardinales & Clerus omnis Romanus individuâ sunt nobis charitate conjuncti. Leo Frangipane cum Filio, & Cencius Frater ejus, Viri Clarissimi, Præfectus & omnes Nobiles, & cuncta Plebs hominum nobis fidelitatem fecerunt. Proindè si qua ad vos Schismaticorum deliramenta pervenerint, si eorum aniles fabulæ & mendacia fraudulenta quorumlibet assertione alluserint, instanti solertiâ confutate, non respicientes in vanitates & insanias falsas, &

nolite

nolite communicare juxta Apoſtolum operibus infructuoſis, magis autem & redarguite. Quæ enim in occulto aguntur ab Epiſcopis, turpe eſt & dicere. Ii ſunt qui, ſicut Propheta teſtatur, in mercede aliquando divinabant, & niſi miſerint in hæc ora eorum quidpiam, ſanctificant ſuper eos bellum. Sanè Altare contra Altare in Dei Eccleſia *erigentes*, Canonica ſunt romphæa deſecati. Hoc idem etiam de Abbate Farfenſi noveritis factum, qui poſt mortem B. memoriæ Papæ Honorii, contempto juramento quod Romanæ Eccleſiæ fecerat, Beati Petri Regalia impudenti temeritate invaſit, & nunc Dei Eccleſiam perſequi, & in quibus poteſt, invectus furia, infeſtare non ceſſat. Retruſus tamen, & Eccleſiæ fundâ percuſſus, & excommunicationis ſententiâ condemnatus, iniquitatis ſuæ complices jam habere non poteſt. Mandamus itaque Fraternitati veſtræ, & in Domino commonemus, ut in B. Petri fidelitate & noſtra conſtantiſſimè perſiſtentes, prædictum Farfenſem Abbatem, Anti-Chriſti plantationem, & cruentam beſtiam, omnimodis inſequi ſollicitiùs procuretis, & cornua, quibus Romanam Eccleſiam ventilat, in bipenni & aſcia ſuccidatis. Datum Romæ apud S. Petrum, Idibus Maii.

EPISTOLA XVI.

IN ipſo noſtræ promotionis exordio per Venerabilem Fratrem noſtrum Bremenſem Archi-Epiſcopum Serenitati tuæ literas miſimus, tam de ſtatu Eccleſiæ Romanæ, quàm de his quæ circa nos acta fuerunt, expreſſiùs continentes, ſed nos adhuc nulla Clementiæ tuæ Reſcripta meruimus. Nec inter multiplices curas, quibus in Sedis Apoſtolicæ moderatione conſtituti comprimimur, Nunciorum tuorum ſolatiis allevari. Nos quidem Perſonam tuam, in minoris ordinis adminiſtratione conſtituti, pro mira tuarum opinione virtutum amplè dileximus, & ſuſcepti Regni genium pro poſſe noſtro tunc confovimus. Unde procul dubio Experientia veſtra cognoſcat voti noſtri eſſe, ut quantò magis Sedes Apoſtolica Regni pietate fulcitur, tantò ampliùs honorem tuum & Regnum ſtrictis debeamus brachiis amplexari. Viciſſim enim ſibi & Regalis poteſtas, & Sacra Romana

authoritas mutuâ debent diligentiâ respondere. Sanè tunc tuta erit conditio subjectorum, si Regnum & Ecclesia diebus tuis alterutro titulo compassionis arriserint, & ad culmen Imperii Regni tui moderatio latiùs extendetur, si credere Dei gratiam piâ fueris devotione sortitus. Porrò ut votis tuis satisfacere videamur, quæ circa nos sunt, tuæ volumus Industriæ fieri notiora. Nos Dei gratiâ, & Apostolorum suorum Petri & Pauli meritis, benè & prosperè sumus, quæ officii nostri sunt, intùs & extra plenâ libertate disponimus, in pace sunt omnia quæ possidemus. Fratres nostri Cardinales & Episcopi, & Clerus omnis Romanus individuâ nobis charitate cohærent. Viri Illustres Leo Prangipane, Hugo Præfectus Urbis & Frater ejus, Filius Leonis Frangipane & Centius Frater ejus, Stephanus de Petro, Stephanus de Tebaldo, Filii Henrici de S. Eustachio, Nobiles omnes, & Plebs omnis Romana, Capitanei & Comites qui extra sunt, fidelitatem nobis debitam juraverunt. Basilicam B. Petri, Lateranense Palatium, & reliquas munitiones Urbis quietè ac pacificè detinemus. Conrardum Regni Invasorem licet ejus nomen nobis pro minimo fuerit, in Cœna Domini, Laterani in Basilica Salvatoris, sub oculis Ecclesiæ, quæ frequens eâ die de diversis partibus Mundi convenerat, in conspectu etiam omnium terræ suæ, solemniter excommunicavimus. In Parasceve quoque apud S. Hierusalem ex nomine pro Te in auribus Ecclesiæ orationem publicam fecimus. Rogamus itaque nobilem Prudentiam vestram, & in Domino commonemus, ut sicut de te spem bonam & firmissimam possidemus, nostris debeat successibus congaudere, & tam pro nobis, quam pro omni Ecclesia Romana, Regalem ac piam sollicitudinem gerere, & efficacem nobis diligentiam exhibere. Nec vos quorundam prava venenatorum vaniloquia conturbent, qui totam Dei Ecclesiam venenari cupientes, dum vexationes pristinas, & consueta mercimonia in Sanctuario Domini exercere statuebant, testaceum Idolum cruentis manibus plasmare conati, quod utique lapis ille angularis, de Domini monte descendens, durâ impressione minuit. Incolumem te, & nostri memorem, pia Dei dextera à malis omnibus tueatur. Datum Romæ apud S. Petrum, Idibus Maii.

EPI-

EPISTOLA XVII.

AUditum habemus, chariſſima in Domino Filia, quod verè Chriſtianâ charitate refulgeas, quod Eccleſias diligas, quod Servos Dei piis ubique ſolatiis foveas. Nec minoribus es profectò præconiis attollenda, quod totius Regni regimen & cenſura juſtitiæ de tua potiſſimùm dicitur moderatione pendere. Quæ de Beatitudine tua, Illuſtriſſima Filia, audivimus, incunctanter & credimus, & hæc & alia plura de te nobis bona ſæpiùs nunciata lætificant: Et omnipotentem Deum aſſiduis precibus exoramus, ut incæpta ſanctitatis opera, Apoſtolorum Petri & Pauli meritis, pio & meliori te faciat fine concludere. Hortamur itaque nobilem Prudentiam tuam, & in Domino commonemus, ut inter Regni curas & ſæcularium negotiorum ſollicitudines, & ſæculi glorias, cor tuum ſemper ad Dominum habeas, & te quandoque cogites morituram: Non de piis operibus Mundi laudes affectes, ne dùm hominibus foris placere delectat, Dei intùs poſſis oculis diſplicere. Virum tuum, chariſſimum Filium noſtrum Lotharium, Chriſtianiſſimum Regem, ſedulis ſuggeſtionibus adhortare, ut ſic terreno Regno humanâ poteſtate præſideat, quatenus ipſum, qui ſupra nos eſt, per quem Reges regnant, & Principes juſta decernunt, qui transfert Regna, cum vult, qui facit Reges inglorios, & accingit fune renes eorum, cautè ſemper & diligenter attendat. Et licet ipſe Romanam Eccleſiam, ut certum habemus, plenis brachiis amplexetur, dilectionem tamen ejus & affectum circa Sedem Apoſtolicam, & nos, qui eum ex longo jam tempore dileximus, per tuam potiùs optamus induſtriam propagari. Porrò nos perſonam ejus propenſiori charitate diligimus, & honorem ſuum, largiente Domino, cupimus conſervare, & diligentiùs ac efficaciter ampliare. Quia igitur, peccatis meis exigentibus, Eccleſiæ regimen ſum ſubire coactus, Apoſtolatus onus cogor in amaritudine animæ meæ portare. Sanctorum Virorum ſolatiis egeo, ut orationum ſuarum inſtantiâ mihi ſemper Deum propitium faciant, & gratiam ejus in omnibus ubique opportunitatibus augeant. Et ideò

te

te plurimùm deprecamur, ut & Deum debeas pro nobis obnixiùs exorare, & auxiliis ac piis consiliis tuis nos crebriùs allevare. Vitam & annos tuos omnipotens Dominus, Apostolorum suorum Petri & Pauli meritis, in bonis operibus augeat, & post vitæ hujus cursum, vitam tibi largiatur æternam. Datum Romæ apud S. Petrum, Idibus Maii.

EPISTOLA XVIII.

LAtor præsentium, Ecclesiæ tuæ Archi-Diaconus, ad Apostolorum limina veniens, à Fraternitate tua se vehementiùs prægravatum in nostra & Fratrum præsentia intimavit. Retulit siquidem te de proditione ipsum coram Fratribus impetiisse, seque negasse, & tibi Canonicè satisfacturum in Capitulo respondisse. Cum igitur statutâ die ad agendum pro eadem caussa in tuam & Capituli præsentiam devenisset, teque accusatorem simul & judicem, quod omninò justitiæ & rationi adversatur, apertiùs intelligeret, Sedem Apostolicam appellavit, & terminum, quo tibi coram Pontifice Romano justitiam faceret, nominavit. Post hanc autem appellationem, sicut ipse asserit, acceptâ occasione de obitu Decessoris nostri, bonæ memoriæ Papæ Honorii, cum ad nos, sicut obtulerat, venientem beneficiis suis Ecclesiasticis & rebus aliis exspoliasti. Perpendat ergò Fraternitatis tuæ prudentia, quam grave, quamque inconveniens sit, ut illud Sedi Apostolicæ privilegium coneris auferre, quod ex Divino munere atque antiqua Sanctorum Patrum traditione, usque nunc per Dei gratiam meruit obtinere, & per Apostolorum Principis merita, B. Petri, pro quo, ne deficeret fides, ipse Christus oravit, usque in finem inviolabiliter obtinebit. Ea propter Fraternitati tuæ mandamus, & Apostolicæ Sedis auctoritate præcipimus, ut eidem Archi-Diacono, quæ abstulisti, cum integritate restituas, & quietè deinceps omnia tenere permittas. Proximis autem B. Martini Octavis nostro te conspectui repræsentes, plenam de eo justitiam in nostra & Fratrum præsentia recepturus. Per præsentia etiam tibi Scripta mandamus, quemadmodum Antecessor noster B. recordationis Papa Honorius tibi man-

mandavit, ut Filios noſtros. Eccleſiæ Magdeburgenſis Canonicos ad nos venire volentes prohibere ulteriùs non præſumas, ſi B. Petri gratiam & dilectionem obtinere volueris. Nos enim tibi aut honori tuo nihil detrahimus, ſed ſi in te non remanſerit, pleno potiùs charitatis affectu tam te, quam Eccleſiam tibi commiſſam diligere, ac præſtante Domino cupimus honorare. Datum Romæ apud S. Petrum, XV. kalendas Junii.

EPISTOLA XIX.

AB ipſo promotionis noſtræ principio, ex debito Romanî Pontificatus officio, literas noſtras ad ſpeciales fratres & B. Petri Filios mittere diſpoſuimus. Cæterum nobis erga plurima occupatis, vos Apoſtolicæ benedictionis literis viſitare non potuimus. Sanè opportunitate habitâ per harum literarum portitorem dilectionis noſtræ literas ad vos dirigere curavimus, in quibus promotionem noſtram & Romanæ Eccleſiæ ſtatum pleniùs cognoſcere valeatis. Obeunte ſiquidem Papâ Honorio, bonæ memoriæ Prædeceſſore noſtro, Romanæ Eccleſiæ Fratres noſtri Cardinales, Presbyteri & Diacones, Suffraganei Epiſcopi cum Primicerio, & omnibus Palatii Ordinibus, cum Abbatibus, Archi-Presbyteris, & cuncto Urbis Clero & Populo, ſub totius Eccleſiæ obedientia ad Altare B. Petri graviſſimum ſummi Sacerdotis onus mihi, licet indigno, impoſuerunt. Omnipotenti autem Deo gratias agimus, quia ex tunc ubique, intùs & extra Urbem, Eccleſiæ ſervitium plenâ exequimur libertate.

EPISTOLA XX.

EX quo civitas S. Hieruſalem, & glorioſiſſimus Dominicæ ſepulturæ locus Dei nutu Chriſtianis eſt redditus, ad ejus defenſionis tutelam Romana Eccleſia omnimodis elaborare non deſtitit. Quocirca nos, qui in Apoſtolicæ Sedis ſpeculâ Divinâ ſumus diſpoſitione promoti, Prædeceſſorum noſtrorum Romanorum Pontificum veſtigia ſubſequentes, famoſam illam Dei civitatem Hieruſalem, & loca illa ubi ſteterunt pedes

pedes ejus, debita reverentiâ venerantes, quibus modis per Dei Omnipotentis gratiam possumus, exaltare ac nimium honorare decrevimus, & cætera.

EPISTOLA XXI.

AB ipsis ferè pueritiæ nostræ primordiis Dilectionem tuam, quâ nos impensiùs dilexisti, id quod sumus evidenter experti, & nos, si benè memineris, non ægrâ sumus te charitate complexi. Quapropter non parum miramur, quod post promotionem nostram à Fraternitate tua nec literis nec Nunciis meruimus visitari. Quidquid autem illud fuit, nos tamen de affectione tua spem firmissimam possidemus, & ideò Fraternitatem tuam literis præsentibus visitantes rogamus, ut amoris tui fervorem mutuis nos facias Epistolis experiri. Muta enim charitas repræsentat faciem non amantis, & odiorum simulacrum est non aperire quod diligas. Sapienti credimus ista sufficere.

EPISTOLA XXII.

OMnis nobis, venerabilis Frater, quâ ad Fraternitatem tuam scribimus, est occasio gratiosa. Quia & perfecta dilectio fastidium nescit, nec panem otiosa manducat.

EPISTOLA XXIII.

DE nobili providentia tua bona nobis plurima nunciantur, & legalitatis tuæ præconia fama celebri prædicantur.

EPISTOLA XXIV.

SCimus te ante susceptum Apostolicæ Sedis regimen nos propensiùs dilexisse, & nequaquam ambigimus, quod nunc pleniori nos debeas affectione diligere.

EPISTOLA XXV.

NObilitatis tuæ, Fili charissime, audita nos fama præclara lætificat, & facie ignotum laudis tuæ præconia nobis te notissimum reddunt, &c.

EPI-

EPISTOLA XXVI.

DE dilectione tua, Fili chariſſime, longè aliter, quam nobis evenerit, ſperabamus, cum nunc in te evidenter appareat, quod pro frumento oriatur nobis tribulus, & pro hordeo ſpina. Cum enim de promotione noſtra, quam tibi gratiſſimam ſperabamus, certis aſſertionibus comperiſſes, tum pro affinitate noſtra, tum pro communi Eccleſiæ debito tuam nobis feſtinanter deberes præſentiam exhibere, non ſolùm ipſe ad nos non veniſti, verùm etiam diſſuaſionibus tuis aliorum feciſti corda pavere. Mandamus itaque Dilectioni tuæ, ut qui te videre optamus, ad nos quantò citiùs venire feſtines, &c.

EPISTOLA XXVII.

DIlectionis tuæ literas, Frater in Chriſto chariſſime, pleno charitatis effectu ſuſcepimus, in quibus devotionem, quam erga Matrem tuam Romanam Eccleſiam & honorem noſtrum hactenùs habuiſſe cognoſceris, ferventiùs atque familiariùs redundare in præſenti conſpicimus. Nos ſiquidem in minoris officii adminiſtratione poſiti, Perſonam tuam ſpeciali ſemper affectione ab ineunte ætate dileximus. Nunc autem in Apoſtolicæ Sedis regimine, Divinâ diſponente clementiâ, licet indigni, totius Cleri & Populi Romani voto ac deſiderio conſtituti, tantò te charitatis brachiis cupimus amplexari, quantò de conſilio & auxilio tuo Romanam Eccleſiam plurimùm indigere cognoſcimus, &c.

EPISTOLA XXVIII.

OMnipotenti Deo, & Apoſtolis ejus, Petro & Paulo, gratias agimus, quia quod de fidei veſtræ conſtantia, Fratres in Chriſto chariſſimi, ſperabamus, ipſa operum veſtrorum circa nos executio pleniùs manifeſtat, &c.

EPISTOLA XXIX.

QUod tuæ Prudentiæ & tutelæ Aquileienſis Eccleſia commiſſa eſt, nos multum gaudemus. Certi ſiquidem, quod tuo ſtudio & labore, nec in his, quæ foris ſunt, detrimentum patietur. Ea propter Dilectionem tuam per præſentia Scripta monemus, ut Eccleſiæ libertati & honori prudentiſſimè, quantum in te eſt, conſulere non differas. Præterea ad B. Petri ſervitium & noſtrum te præcipuè invitamus. Inter cæteros enim Principes Eccleſiæ Romanæ fideles & filios te honorare volumus & exaltare. Datum Romæ apud S. Petrum.

EPISTOLA XXX.

VEniens ad nos Presbyter Marcualdus de illata ſibi & Eccleſiæ veſtræ injuria, vultu magis quàm voce querelam expoſuit, & ut ei Miſſam celebrare de noſtra authoritate liceret, humiliter deprecatus eſt. Nos igitur de illato ſibi opprobrio condolentes, & Nicæni Concilii authoritatem ſequentes, Miſſarum ſolemnia celebrare, Fratrum noſtrorum Epiſcoporum & Cardinalium conſilio, Canonicâ cenſurâ illi præcipimus. Et quia pro eo veſtra rogavit Fraternitas, vobis eundem commendamus in Domino. Datum Romæ apud S. Petrum.

EPISTOLA XXXI.

GRraviſſima de veſtro Epiſcopo nobis relata ſunt, quæ ſi vera ſunt, cum noſtra ſalute inulta dimittere non valemus. Multos enim Laicos & Clericos truncatos, multos ejus ſtudio interfectos accepimus. Ea propter præſentibus literis vos monemus, ut ante Feſtum omnium Sanctorum ad noſtram præſentiam veniatis, quatenus, veſtro auxilio & conſilio, Juſtinopolitanæ Eccleſiæ in hoc & in aliis providere poſſimus. Datum Romæ apud S. Petrum.

EPI-

EPISTOLA XXXII.

SI Paſtoralis officii debitum, quod Deo diſponente ſuſcepimus, mentis velimus integritate penſare, omnibus per univerſum Orbem, ſed hujus ſpecialiùs Almæ Romanæ *Vrbis* Eccleſiis noſtræ liberalitatis munificentiam largiùs impartiri debemus, quantò per unanime votum & dilectionis eorum integritatem, Divinâ cooperante gratiâ, Summi Sacerdotis celſitudinem obtinemus. Veſtris igitur petitionibus, Dilectiſſimi Filii, clementer annuentes, ex Apoſtolicæ Sedis ſolita largitate donamus, concedimus, & remittimus vobis, ac per vos Eccleſiæ B. Laurentii, cujus venerabile Altare noſtris per Dei gratiam, tanquam B. Petri manibus, octavo kalendas Junii, ſolemniter conſecratum eſt, omnes redditus poſſeſſionum, quas uſque hodie habetis in maſſa de Veſtario, ſeu in ſylva proba, ſita in eadem maſſa, videlicet terris, villa, vineis, pratis, ſylvis & ſcrupetis. Ruſtici quoque, qui in eiſdem poſſeſſionibus habitant, in dominio ſemper ac ditione veſtra permaneant, ſalvo cenſu duorum marabolinorum, quod ad hujus noſtræ donationis indicium in Anniverſario conſecrationis præfatæ ſingulis annis Lateranenſi Palatio perſolvetis. Propterea confirmamus vobis Eccleſiam S. Luciæ & S. Hippolyti, quam ædificare debeatis, in eiſdem poſſeſſionibus ſupradictæ maſſæ, ſalvo in omnibus jure Epiſcopi. Statuimus igitur, ut nulla Eccleſiaſtica ſæcularisve perſona hanc noſtræ conſtitutionis paginam infringere præſumat. Quod ſi præſumpſerit, poteſtatis honoriſque ſui dignitate careat, atque in extremo examine diſtrictæ ultioni ſubjaceat. Qui verò conſervator exſtiterit, omnipotentis Dei, Apoſtolorum ejus Petri & Pauli meritis, benedictionem & gratiam conſequatur. Datum apud S. Petrum.

EPISTOLA XXXIII.

ET antiqua Religionis tuæ memoria, & officioſa Probitatis tuæ ſolertia nos faciunt de te valdè confidere, ut ſchiſmaticorum & oblatrantium vaniloquia non attendas, ſed in B. Petri ſervitio, & amore noſtro ſolitâ fidei conſtantiâ perſeveres, &c.

EPISTOLA XXXIV.

AB ipſo noſtræ Ordinationis primordio Fraternitatem tuam comperimus circa nos devotam exiſtere, & oblatrantium vaniloquia ac falſitates ſolerti prudentiâ confutare. Propter quod tantò nunc uberiores tibi grates rependimus, quantò efficaciùs in B. Petri ſervitio & amore noſtro perſiſtis, & hoſtis noſtri ſuperbiam viriliter jam impugnare cœpiſti: Tantaque cupimus deinceps te benevolentia confovere, ut ſive pacem ſive aliud pro temporis ingruentia faciamus, tuis & Eccleſiæ tuæ commodis, tanquam noſtris & Romanæ Eccleſiæ profectibus ſpecialiter intendamus, &c.

EPISTOLA XXXV.

SAcerdotali ſollicitudini tuæ, venerabilis Frater, plurimùm congaudemus, quia ſicut in literis, quas B. recordationis Papæ Honorio Prædeceſſori noſtro per latores præſentium tranſmiſiſti, manifeſtâ relatione cognovimus, de Populo tibi commiſſo & Sacerdotum miniſterio piam videris vigilantiam, curamque geſtare. Quæſiſti enim unà cum dilecto Filio noſtro Duce Hubaldo, quid tibi ſuper Parochiæ tuæ Presbyteris eſſet agendum, qui liberè uxorum legibus ſervientes, Sacris volunt Altaribus deſervire. Atque ut tibi breviter reſpondiſſe noſcamur, ſi ſacrorum volumus Patrum Regulis conſentire, uxorum ſimul & ſacra in hujuſmodi Sacerdotibus miniſteria eſſe non poſſint. Si enim juxta B. Gregorii Inſtitutum, nullus eſt Sub-Diaconus ordinandus, niſi qui ſe caſtè vivere Canonicâ aſſertione promiſerit, quantò ampliùs eſt in Dei Sacerdotibus attendendum, qui Sacrum Chriſti Corpus pio ore conficiunt, & ejus Sacras Carnes fidelium Populis piis manibus partiuntur? Et ſi Laicis juxta præcipuum Eccleſiæ Magiſtrum B. Paulum ad tempus abſtinendum eſt ab uxore, ut vacent orationi, quid putas Chriſti eſt Sacerdotibus faciendum, quibus juxta Divinæ legis oraculum eſt mandatum ſemper eſſe in Sanctis, & ſemper pro Dei Populo exo-

exorare? In Heli mortuo vetus legitur Sacerdotium immutatum, & in Samuele Divinâ transmutatione cælitùs innovatum. Nos tamen, Domino largiente, nostrum ad vos, Virum providum & honestum, Legatum pro his & aliis Ecclesiæ negotiis decrevimus destinare, &c.

EPISTOLA XXXVI.

Dilectionis tuæ fervorem, quem penes nos & Romanam Ecclesiam gestare videris, etsi literarum tuarum series minimè testaretur, in corde tamen nostro legimus, quid de tua debeamus devotione sentire. Proinde quod Idiota Remensis, Truncus inutilis, in te & Ecclesiam tuam nequiter & impudenter egisse dignoscitur, nequaquam te mœror aliquis seu dolor afficiat, præsertim cum in nos & Ecclesiam Romanam, cui se juramento adstrinxit, quasi ebrius & vino æstuans, Histrionum more, multa insolenter vomuerit. Ponens quidem in cœlum os suum, ut lingua ejus transeat super terram, tanquam alter Dioscorus Sedem nixus est Apostolicam judicare. Dumque iniquitatis zeli quoddam plantarium in Dei Ecclesia fovere molitur, & statuam in campo Dura, velut alter Babylonius, furiosorum more, quibusque simplicibus suggerit adorare, cum eadem, cui se prostravit, statua à lapide de monte succiso, præstante Domino, velociter conteretur. Porrò nos latratus ejus &, ineptias ceu canum latratus, & energumenorum furias judicamus. Fundamentum siquidem Dei immobile perseverat, & Cathedra Petri locusque Pauli nullis præstigiis inumbrari, nullis possunt irrisionibus concuti. Ecclesia namque omnis Romana, sicut ab initio promotionis nostræ, individua nobis charitate cohæret, & sacris per omnia concordans Canonibus, unum Dei est ovile, & ei unus est Pastor. Esau per agrestia & abrupta vagetur, ut simplicium mentes mendaciis consuetis evertat: Jacob tamen simpliciter domi habitat, & interveniente Matre simplex simplices *parat* Patri cibos. Et ut tibi omnia breviter perstringamus, gloriosus Filius noster Rogerius Dux Apuliæ ad pedes nostros humiliter veniens, nos Papam Catholicum, & Ligium Dominum suum, Prædecessorum suorum more, recognovit: Archi-Episcopi, Episcopi,

ſcopi, Abbates omnes Apuliæ, Calabriæ, ſicut omnis etiam Orientalis Eccleſia, Hieroſolymitana, Antiochena, & Conſtantinopolitana, nobiſcum ſunt, & nos viſitant & frequentant. Noveris etiam nos ſoluto Concilio, quod apud Barum quinto Idus Novembris, præſtante Domino, celebraturi ſumus, Mediolanum properanter adſcenſuros. Tu itaque, Fili in Chriſto Chariſſime, confortare in Domino, & officium tuum viriliter age, & virulenta verba ſeu minas Remenſis nullatenùs reformides.

EPISTOLA XXXVII.

MAndata Cœleſtia efficacius gerimus, ſi noſtra cum fratribus onera partiamur, ſi dilectio nobis ſpiritualium aderit filiorum. Proinde omnibus neceſſitatem patientibus pro commiſſo nobis officio benignitatis noſtræ manum largiùs impertiri debemus, ut & ipſi remedia ſperata ſuſcipiant, & nos in eis, quod officii noſtri eſt, pleniùs exequi valeamus, &c.

EPISTOLA XXXVIII.

APoſtolicæ Sedis providentiâ & benignitate provocamur, *ut* Sacroſanctam Romanam Eccleſiam diligentibus liberalitatis noſtræ manum extendere debeamus. Idcircò, Fili in Chriſto chariſſime Rogeri, Dei gratiâ Apuliæ Dux, non immeritò magnifice, quia glorioſæ memoriæ Genitor tuus Rogerius, multo ſanguine, multiſque laboribus, totam, ſicut Inſulam.

Cætera deſiderantur.

FINIS.